

နံဂါမြို့။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားတော်မူအပ်လော

နိဗ္ဗတ္တိဒီပနိကျမ်း၏
နိဿယနိကျဉ်း

ပထမနှိပ်ခြင်းစာအုပ်ရေး-၂၀၀၀

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၃ ခု၊ သီတင်းကျွတ်လအတွင်း
ပုံနှိပ်၍ပြီးသည်။

ရန်ကုန်မြို့။

၂၅-လမ်းစာဆိုတန်း၊ တိုက်နံပါတ်-၈၉
ကဝိမျက်မှန်စာပုံနှိပ်တိုက်။

မအေးမေ။

နိရုတ္တိဒီပနိနိဿယနံကျဉ်း

မာတိကာ

သန္ဓိနိရုတ္တိဒီပနိနိဿယနံကျဉ်း

နာမနိရုတ္တိဒီပနိနိဿယနံကျဉ်း

ကာရကနိရုတ္တိဒီပနိနိဿယနံကျဉ်း

သမာသ်နိရုတ္တိဒီပနိ နိဿယနံကျဉ်း

တဒ္ဓိတ် နိရုတ္တိဒီပနိ နိဿယနံကျဉ်း

အာချာတ်နိရုတ္တိဒီပနိနိဿယနံကျဉ်း

ကိတ်နိရုတ္တိဒီပနိနိဿယနံကျဉ်း

နိရုတ္တိဒီပနိနိဿယနံကျဉ်း မာတိကာ ပြီးပြီ။

---*---*---*---

နိရုတ္တိဒီပနိနိဿယနံကျဉ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

(၁) ယဿသမ္ဗုဒ္ဓဿ=အကြင်မြတ်စွာဘုရား၏၊ နန္ဒဝဏ္ဏဝတဿရာ=အက္ခရာဝဏ္ဏအနန္တတည်းဟူသော ပြုံးပြုံးပြက်တောက်ပသော ရောင်ခြည်ရှိကုန်သော၊ စတုရာသီတိ သဟဿ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ပဘင်္ဂရာ=ဓမ္မက္ခန္ဓာဒေသနာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တည်းဟူသော နေဝန်းတို့သည်၊ လောကမှိ=လောကသုံးပါး၌၊ ဇောတန္တိ=ထိန်ထိန်ရွှန်းရွှန်းထွန်းပဆဲဖြစ်ကုန်၏။ ။

(၂) အနန္တဝဏ္ဏံ=အဆုံးမရှိသောဂုဏ်ကျေးဇူးရှိတော်မူသော၊ နိရုတ္တိပါရဂူ=သဒ္ဓါ၏ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်တော်မူသော၊ တံသမ္ဗုဒ္ဓံ=ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝန္ဒေဝန္တာမိ=ရှိခိုးပါ၏၊ အဿ=ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝိသုဒ္ဓဝဏ္ဏ ဘာဇနံ=မြူမှေးအညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်သော သွားကွာတအစရှိသော ဂုဏ်တော်အပေါင်းတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော၊ သဒ္ဓမ္မဉ္စ=မဂ်လေးတန်ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ပရိယတ် အမြတ်ဆယ်ဖော်တရားတော်ကို၎င်း၊ ဝိသုဒ္ဓဝဏ္ဏ ဘာဇနံ=ကိလေသာမြူမှေးအညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်သော သုပ္ပဋိပန္နအစရှိသော ဂုဏ်တော်အပေါင်းတို့၏တည်ရာဖြစ်သော၊ သံယဉ္ဇ=ကလျာဏပုထုဇန် ရှစ်တန်အရိယာ သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကို၎င်း၊ ဝန္ဒေဝန္တာမိ=ရှိခိုးပါ၏၊ ဝန္တိတွာ=ရှိခိုးပြီး၍၊ (ထည့်ပါ၌၊ ဒီပယိဿာမိမှာစပ်။)

(၃) မဟာဉာဏီ=ကြီးမြတ်သောဉာဏ်ပညာရှိတော်မူသော၊
မောဂ္ဂလာနော=မောဂ္ဂလာန်အမည်တော်ရှိသော၊ နိရုတ္တာရည
ကေသရီ=လောကီသဒ္ဒါကျမ်း သာသနာသဒ္ဒါကျမ်းတည်းဟူသော တော
တောင်ဂနိုင်မြိုင်ကြီးအတွင်း ခြင်္သေ့မင်းကြီးသည်၊ သောဂတာရညဗျာပနံ=
ဘုရားမြတ်စွာ၏ ဒေသနာသုံးရပ် ပိဋကတ်သုံးပုံတည်းဟူသော တောသုံး
တောင်အလုံးကို ပျံ့နှံ့စေနိုင်သော၊ ယံဗျာကရဏံနာဒံ=အကြင်သဒ္ဒါ
ဗျာကရိုဏ်းကျမ်းတည်းဟူသော ဟိန်းသံကို၊ နဒိ=ဟိန်းတော်မူပြီ။

(၄) အဟံ=ငါသည်၊ သဒ္ဒသတ္တာနိ=သဒ္ဒါကျမ်းတို့ကို၎င်း၊ နဝဂီ=
အင်္ဂါကိုးပါးရှိသော၊ သတ္ထုသာသနံ=ဘုရား ပရိယတ်သာသနာတော်မြတ်
ကို၎င်း၊ ဩဂါယု=သက်ဝင်၍၊ နာနာရာသီ=အထူးထူးသော သဘောတူ
အဖို့အစုတို့ကို၊ ဝိဘာဇယံ-ဝိဘာဇယန္တော=ခြားနားစွာလှ ဝေဖန်ပြလျက်၊
တဿ=ထိုမောဂ္ဂလာန်ဗျာကရိုဏ်းကျမ်း၏၊ အတ္ထံ=အနက်အကျယ်
အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒီပယိဿာမိ=ဖော်ပြပေအံ့၊ ဣတိ=ဤတွင်ဂန္ထာရမ္မစကားရပ်
အပြီးသတ်၏။ ။ဤမှနောက်၌ ခက်စနိုးရာပုဒ်ပါဌ်ပါဠိတို့ကိုသာ
ရွေးကောက်၍ အနက်ထောက်အံ့။

နာမပညတ္တိရူပတ္တာ=နာမပညတ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၊ ဒက္ခိဒလာနံ=မျက်လွှာတို့၏၊ ဥမ္ဗိသန=ဖွင့်ခြင်း၊ နိမ္ဗိသန=မှိတ်ခြင်း။
တတ္ထ=ထိုရသငါးလုံးတို့တွင်။ ။ ဧဌိ=ရှာမှီးခြင်း။ ။ ဩဋ္ဌော=ကလအုဌ်။
ဧကပဒ သံယောဂေတိ=ဟူသောပုဒ်သည်၊ ကိံ=အဘယ်အကျိုး ရှိသနည်း။
ဣတိ=ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ။ မံ=ငါ့ကို၊ တံ=သည်၊ ဝနေ=၌၊
စေနိက္ခဏံ-နိက္ခဏန္တော=အကယ်၍မြှုပ်သတ်ငြားအံ့။ ။ အဟံ=သည်၊
တေ=သင်၏။ ။ ဧန္တိ=ရောက်ကုန်၏၊ ဧယျ=လာရာ၏။ ။ မေဏ္ဍော=ဆိပ်၊
သောဏ္ဍော=ကြူးသောသူ။ ။ ရသေဟိ=တို့ထက်၊ ဒိဂုဏကာလော=

နှစ်ဆတက်သောကာလရှိ၏။ ။ တေပန=ထိုဗျည်းတို့သည်ကား၊ သုဒ္ဓါ=သရနှင့်မရောမရှက်ဗျည်းသက်သက်ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဒိယမုမတ္တိကာ=တစ်မကြာခွဲရှိကုန်၏။ ။ တိယမုမတ္တိကာ=နှစ်မကြာခွဲ ရှိကုန်၏။ ပဉ္စဗျဉ္စနပဉ္စကာ= ဗျည်းပဉ္စကငါးခုတို့သည်၊ ကာဒိ=ကစသော၊ ပဉ္စကော=ဗျည်းငါးခုအပေါင်းသည်။

နောက်၌လည်း ပဉ္စကောပုဒ်လိုက်စေ။ ဝဏ္ဏုဒ္ဓေသေ=အက္ခရာမာတိကာဥဒ္ဓေသ အစဉ်၌၊ သင်ပုန်းကြီးအစ၊ က ခ ဂ ဃ င၊ စသည်ကိုဆိုသည်။

ဧကဌာနိကာနံ=တူသောဌာန် ရှိကြ ကုန်သော။ ။ နိဂ္ဂယု=နှိပ်၍။ ဗျတ္တံ=ပြီပြင်ထင်ရှားစွာ၊ ဝဒန္တေန=ရွတ်ဆိုသောသူသည်၊ ယတ္ထ=အကြင်အရပ်၌၊ အက္ခန္တိ=အကွဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ရွတ်ဆိုအပ်၏၊ တံ=ထိုအရပ်သည်၊ ကဏ္ဏဌာနံ=မည်၏။

အကွံဟု ပြီပြင်စွာ ရွတ်ဆို၍စမ်းလေ၊ ယင်းအက္ခရာနှစ်လုံးဖြစ်ရာဌာနသည် ကဏ္ဏဌာန်မည်၏ ဆိုလိုသည်၊ နောက်၌လည်း ဤနည်းတူသိလေ။ ဝုစ္စတိပုဒ်ကိုနောက် သို့လိုက်စေ။

နာသပဒေသော=နှာခေါင်းအရပ်သည်။ ။ ကတ္ထစိပန= အချို့သောကျမ်း၌ကား။ ။ သံဃဋ္ဌနေန=ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ။ တာလုမ္ပိ=အာစောက၌၊ ဇိဝှိမဇ္ဈသံဃဋ္ဌနေန=လျှာလယ်၏ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ။ မုခဗ္ဘန္တရမုဒ္ဓမ္ပိ=ခံတွင်း၏အတွင်းတွင် အထက်အရပ်၌။

ရကြီးကိုလျှာလိပ် သံနှင့်ပြီပြင်စွာရွတ်ရာ ထိုရကြီး၏ဖြစ်ရာအရပ်ကို မုဒ္ဓဌာန်ဆိုသည်။

ဥပရိဒန္တပန္နိယံ=အထက်သွားအစဉ် အတွင်းအရပ်၌။ ။ ဝဂ္ဂန္တငါးလုံးသည် စဉ်းငယ်နှာခေါင်းသံ အမြဲပါသောကြောင့် နာသိကဌာနေပိ

ဆိုသည်။ ။ အပိစ=ဆိုဖွယ်အထူးကား။ ။ နှာတော= ဆေးလျော်သည်။
ဝိမှိတော=ချီးမွမ်းအံ့ဩအပ်သည်။ ။ ဝုလှတေ=မျှောအပ်၏။ အဝါနံ=
ခေါ်ခြင်း။ ။ ကဏ္ဍံ=ကို၊ သံဝရိတွာ=ပိတ်၍။ ။ တာနိယေဝ=ထိုမိမိမိ
တို့၏ဌာန်ကိုရိုက်တို့ကိုသာလျှင်၊ ဖုသာပေတွာ ၂-ခု၌စပ်။

ရဿ တို့ကား ပွင့်သောအသံမျိုး မဟုတ်ကုန်၊ ဒီဃတို့သည်ကား
ပွင့်သောအသံမျိုးတို့တည်း။ စူဠနိရုတ္တိကျမ်းအလို။ ဣဒံ=ဤကျမ်းသုံးစောင်
စကားသည်၊ ယုတ္တတရံ=အလွန်သင့်လှပေ၏။ ။ အဝဏ် ၂-လုံးသည်
ကဝဂ်နှင့်ယှဉ်သောအခါ၌ မိမိတို့၏ဌာန်ရင်း၌ပင်ဖြစ်၏။ စဝဂ် စသည်
တို့နှင့်ယှဉ်သောအခါ မိမိတို့၏ဌာန်ရင်းကို စွန့်ရကုန်၏။ ဣဝဏ် စသည်
တို့၌လည်း ထိုနည်းတူသိလေ။ ။ က၌ သံဝုဋ္ဌဖုဋ္ဌပယတ် ၂-ခုရ၏။ ကာ၌
ဝိဝဋ္ဌဖုဋ္ဌပယတ် ၂-ခုရ၏။ ကျ၌ သံဝုဋ္ဌဖုဋ္ဌ၊ ဤသံဖုဋ္ဌ ၃-ခုရ၏။ ကျာ၌
ဝိဝဋ္ဌဖုဋ္ဌ၊ ဤသံဖုဋ္ဌ ၃-ခုရ၏။ ဤနည်းတူ နာနာဝဏ္ဏတို့၌ ပယတ်ရော
ယှက်ပုံကို အကုန်သိလေ။ ။ ပုဒ်စစ်ကျမ်းစသည်တို့၌ ပယတ်အစီအရင်
နေရာမကျ ရှိခဲ့၍ ဤကျမ်း၌ ဩဋ္ဌဇတို့ကို သက်သေပြ၍ တတ္ထ
ဩဋ္ဌဇေသု တာဝ အစရှိသည်ဖြင့် နေရာတကျ ပြဆိုလိုက်သည်။ ဌာန်
ကရိုက်တူကြကုန်သော ဝဏ္ဏတို့၌ ပယတ် မတူကြသည့်အတွက် သူ့
ဌာန်နှင့် သူ့ကရိုက် ပိတ်မှုဖွင့်မှု နာနာထိမှု စဉ်းငယ်ထိမှု အထူးအထွေ
ရှိနေကြသည်ကို အကုန်သိလေ။

ထဒ္ဒေန=ပြင်းထန်သော။ ။ ယထာ=အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။
မုခဆိဒ္ဒေန=ခံတွင်းပေါက်ဖြင့်၊ ပါးစပ်ပေါက်ကိုယူ။ ။ ဗဟိ=သို့၊ အနိက္ခမ္မ=
မထွက်မှု၍၊ နာသသောတာဘိ မုခေါ=နှာခေါင်းပေါက်သို့ရှေးရှုသည်။
နှာခေါင်းပေါက်မှ လေထုတ်သည်ကို နိဂ္ဂဟိတဆိုသည်။ ။ ပါးစပ်ပေါက်မှ
လေထုတ်သည်ကို ဝိမုတ္တဆိုသည်။

သင်္ကေတရာသီ၌။ ။ ရသချာတောဝါ၊ တေရသ၌ တိဒသလိင်
တည်၍ တိသချာမှနောက်၌ပြသော အစီအရင်ဖြစ်ရကား ဒသ၌
ဒဟူသော အာဒိဝဏ္ဏကိုသာ ရပြုလေ၊ ဒသသဒ္ဒါတစ်ခုလုံးကို မပြုလေ
နှင့်ဟူလို။ ။ ဆဋ္ဌိယံ=ဆဋ္ဌိညွှန်း ရာ၌၊ အန္တဿ=ဆဋ္ဌိညွှန်းအပ်သော
ပုဒ်၏အဆုံးဖြစ်သော အစိပ်ကို၊ ဝိမိ=သည်၊ ဟောတိ။

ကစွည်းကျမ်း၌ ဂမု ပစအစရှိသောဓာတ်တို့၌ ဗျည်းတိုင်းမှာ
သရပါရှိသည်ဖြစ်၍ အနေကသရဓာတ်မည်၏၊ ထို့ကြောင့် ရုပ်စီရင်သော
အခါ၌ ဓာတွန်ချေမှု အမြဲရှိနေ၏၊ လောကီဗျာကရိုဏ်းကျမ်း ဤ
မောဂ္ဂလာန်ကျမ်းတို့၌ နောက်ဗျည်းမှာ သရမရှိသောကြောင့် အနေက
သရဓာတ်ဟူ၍ မရှိရကား ဓာတွန်ချေမှုမရှိ၊ နဒီ ပရိသ အစရှိသော
လိင်ပုဒ်တို့၌ကား ဗျည်းတိုင်းမှာပင် သရပါရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် မ
အနုဗန်၏သင်္ကေတကို ပြဆိုရာ၌၊ နဇ္ဇာယောသွမ်၊ နဇ္ဇာယော သန္တန္တိ၌
လိင်ပုဒ်အရာဖြစ်၍ နဒီ၌ ဤသရသည် အဆုံးသရဖြစ်၏၊ ယင်းနောင်
အာဟူသော အာဂုံလာ၏၊ ရန္တတိ၌ကား ဓာတ်ပုဒ်ဖြစ်၍ ခ၌ သရမရှိ၊
ရ၌ရှိသော ဥသရသည်ပင် အဆုံးသရမည်၏၊ ထို့ကြောင့် ရုနောင်
အံဟူသော အာဂုံလာ၏။ ။ ဇီရတိ၊ သီဒတိတို့၌ ဇနောင်သနောင် ဤ
ဟူသောအာဂုံလာ၏၊ အကြေ၏။

မြဗ္ဗ ပေါတ္တကေသုပန=မြဗ္ဗာပြည်ရှိ မောဂ္ဂလာန်ပေစာတို့၌ကား။
သီဟဠပေါတ္တကေဟိ=သီဟိုဠ်ရှိ မောဂ္ဂလာန်ပေစာတို့နှင့်၊ နသမေတိ။
ဧတေန=ဤသုတ်ဖြင့်၊ ပဒရူပဝိဓာနေ=၌၊ အနုဗန္ဓော=c, ဋ, ဉ, က, မ-
အစရှိသော အနုဗန်အက္ခရာစုသည်၊ ဥပယောဂံ=ယှဉ်ခြင်းသို့၊ နဂစ္ဆတိ=
မရောက်၊ က္ကတိ၊ ဉာပေတိ။

ရုပ်စီရင်သောအခါ၌ အနုဗန်အက္ခရာ မပါစေလင့်ဟူလိုသည်။ ။
ဤသင်္ကေတစုကို ကြေလည်ကြစေ။

သင်္ကေတရာသီပြီး၏။

-----*-----

မုနိရိတော=ဘုရားသည်ဟောအပ်၏။ ဝရဝါဒီရိတော= မြတ်သော
နိဗ္ဗာန်ကို ဟောလေ့ရှိသောဘုရားသည် ဟောအပ်၏။ ။ ဦးမိ-လှိုင်း
ထမ်းပိုး။ ။ သရဘုယာ=သရဘူမြစ်ကြီး၏။ ။ သော=ထိုရဟန်းသည်၊
တုဏှိ=ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၊ အဿ=ဖြစ်ရာ၏။ ။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌံ= ဒိဋ္ဌိနှင့်အတူ
တည်သော တရားမျိုး။ ။ မုဒိန္ဒိယံ၊ မုဒုက္ကန္တိယံ=နုသောက္ကန္တေ။ ။ မတ္ထိ၊
မေအတ္ထိ၊ ဖြတ်။ ။ အဿ=ထိုသား၏၊ ဥရော=ရင်သည်။ ။ ဧတ္ထ=ဤ
လောက၌၊ အသန္တော=မသူတော်တို့သည်၊ အဿုပုဒ်တို့ကား အနက်
မရှိကုန်။ ။ ယဒါ-၌၊ အဿ=ထိုသူ၏၊ သီလဉ္စ=ကို၎င်း၊ ပညဉ္စ=ကို၎င်း။
ကဏှံ=နွားနက်ကြီးကို၊ ယုဉ္ဇန္တိ=က၊ ကြကုန်၏။ ။ အဿ=ထိုသူအား၊
ဝါ=ထိုသူသည်၊ တဏှာ=ကို။ ။ ရထေသဘာ=ရထားစီးသူရဲတို့၏ အကြီး
အကဲဖြစ်သော မင်းမြတ်၊ မာကုဇ္ဈ=အမျက်မထွက်ပါလင့်။ ။ အာဂတာတ္ထ၊
အာဂတာအတ္ထ၊ ဖြတ်၊ အတ္ထ=ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ပပံ=များစွာသောရေကို၊
အဝိန္နံ=ရကြကုန်ပြီ။ ။ ကဗဠံ=ဆင်စာမြက်မြက်ဆုပ် ထမင်းလုပ်ကို၊
ပဒါတဝေ=လှမ်းယူခြင်းငှါ၊ နာလံ=မစွမ်းနိုင်။ ။ ဒီဃော=ရှေးသရကို
ဒီဃပြု။ ။ ယေတေဓမ္မာ၊ ယေဧတေဓမ္မာ= အကြင်တရားတို့သည်။ ။
မာဒိသေသု=ငါ့နှယ်သူတို့၌၊ ကထာဝ=ဆိုဖွယ်သည်သာလျှင်၊ ကာအတ္ထိ=
အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း။ ။ မဓုဝါ၊ မဓုက္ကဝ=ပျားသကာကဲ့သို့၊ ဝါကား
ဆန်းဒီဃ။

ကွစိတိ=ကွစိဟူ၍ ဆိုခြင်းသည်၊ ကိံ=အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊
အာနန္ဒ=အာနန္ဒာ၊ အနိစ္စသညာ=သည်၊ ကတမာ=အဘယ်နည်း၊ ဣတိ=

ဤပြယုဂ်တို့၌ ဤသုတ်အစီ အရင်ကို မြစ်ပယ်ရခြင်း အကျိုးရှိ၏။

(နောက်နောက်ကိပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းချည်းအနက် ဆိုလေ။)

အမတံ၊ အမတဿ=အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၏။ ။ ကွစိတွေဝ၊ ကွစိ
ဣတိဇဝ=ကွစိဟူ၍ပင် လိုက်ပြန်ခြင်းသည်၊ ကိံ=အဘယ်အကျိုးရှိပါ
သနည်း။

သ္မုသုတ်မှာပါရှိသော ကွစိသည် သ္မုသုတ်တွင် မနေရစ်ပဲ နောက်
သုတ်၌လည်း ကွစိဟူ၍ပင် လိုက်ပြန်၏။ အဘယ်အကျိုးရှိ၍ လိုက်ပြန်
လေသနည်းဟူလိုသည်၊ ဇဝ၏အဓိပ္ပါယ် တွေဝံဟူ၍လည်း ရှိကြ၏။

သောတိန္ဒြိယံ=သောတဟူသောဣန္ဒြေ၊ စက္ခုန္ဒြိယံ=စက္ခု ဟူသော
ဣန္ဒြေ၊ ဣတိ=ဤပြယုဂ်တို့၌ ဤသုတ်အစီအရင်ကို မြစ်ပယ်ရခြင်း
အကျိုးရှိ၏။ ။ တွေဝဟူပါရှိသော လိုက်သော ကိပုဒ်ဟူသမျှတို့၌ ဤ
နည်းချည်းအနက်ဆိုလေ။

ဝါတိ=ဝါဟူ၍ဆို ရခြင်းသည်၊ ကိံ။ ။ ကော=သည်၊ ဣမံဝသလိံ=
ဤအယုတ်မကို၊ ပရာမ သိဿတိ=သုံးသပ်လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ=ဤပြယုဂ်
တို့၌ ဤသုတ်အစီအရင်ကို မြစ်ပယ်ရခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ။ နောက်
နောက်သုတ်တို့၌လည်း မူလကိံ လိုက်၊ ကိံတွေ့ရှိတိုင်းမှာ ဤနည်းချည်း
အနက်ဆိုလေ။

ယာဝကဏ္ဍာဝသာနာ=သန္တိတစ်ပိုင်းလုံး ပြီးဆုံးသည်တိုင်အောင်၊
ယုတ္တဌာနေသု=လိုက်ခြင်းငှါသင့်လျော်ရာဌာနဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗတ္ထ=
ခပ်သိမ်းသောသုတ်တို့၌။ ။ ကွစိသဒ္ဒါသည် အထူးထူးသောပြယုဂ်ကိုပြ၏၊
ဝါသဒ္ဒါသည် တစ်ခုသောပြယုဂ်၏ အထူးထူးသောရုပ်ကိုပြ၏ ဟူရာ၌။
စက္ခုန္ဒြိယံ ဟူသောပြယုဂ်သည် နောက်သရ အမြဲကြေ၏၊ ပရောကွစိ
သုတ်၌ မူလပြယုဂ်သာ ဖြစ်နိုင်၏၊ နောက်သရမကြေပဲ စက္ခုဣန္ဒြိယံ

ဟူ၍၎င်း စက္ခုန္တိယံဟူ၍၎င်း ပရောက္ခစိသုတ်၏ ကိပ္ပယုဂ် မဖြစ်နိုင်။ ။
 သောတိန္တိယံဟူသောပြယုဂ်သည် နောက်သရကြေခြင်းမရှိသောကြောင့်
 ပရောက္ခစိသုတ်၌ ကိပ္ပယုဂ်သာ အမြဲဖြစ်နိုင်၏။ နောက်သရကြေပြန်၍
 သောတိန္တိယံဟု ပရောက္ခစိသုတ်၌ မူလပြယုဂ်မဖြစ်နိုင်၊ ဤသို့မူလပြယုဂ်
 ကိပ္ပယုဂ်တစ်ဖက်သတ်နေကြသည်ကို အထူးထူးသောပြယုဂ်ဆိုသည်။
 သောအဟံဟူသောပြယုဂ်တစ်ခုမှာ ရုပ် ၂-မျိုးရှိ၏။ ပရောက္ခစိ သုတ်၏
 မူလ၌ သောဟံဟူ၍ ပြီး၏။ ကိဉ္စိ သောအဟံ၊ သွာဟံ ဟူ၍ပြီး၏။ ဤကား
 ပြယုဂ်တစ်ခု၌ ဒွိရုပ်ဖြစ်ပုံတည်း၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ကို ပြယုဂ်တစ်ခု၏
 အထူးထူးသောရုပ်ဆိုသည်။ ။ ကွစိရုပ်မှာ၊ ဧကသာ၊ ဝါမှာဒွိရုပ်မှတ်။ ။
 ဧကဆိုသည်ကား ပြယုဂ်တစ်ခုမှာ ရုပ်လည်းတစ်ခုသာ ရှိ၏ဆိုလိုသည်၊
 ဒွိရုပ်ဆိုသည်ကား ပြယုဂ်တစ်ခုမှာ မူလရုပ် ကိရုပ်ဟူ၍ ၂-ရုပ်ရ၏
 ဆိုလိုသည်။ ။ ကိန္တိ၊ ကိက္ကတိ=အဘယ်သို့လျှင်။ ။ စိဝရန္တိ၊ စိဝရံ က္ကတိ=
 စိဝရံ ဟူသည်ကား။

သရလောပရာသီပြီး၏။

-----*-----

ပုပ္ဖံသာ၊ ပုပ္ဖံအဿာ၊ ဖြတ်။ ။ ဧဝံသတေ၊ ဧဝံအဿတေ၊
 ဖြတ်။ ။ ခဏှာ၊ ခတ္တိယာ။ ရဇ္ဈော၊ ရတ္တိယော၊ ဖြတ်။ ။ သမဏာ=
 ရှင်ရဟန်း၊ တွေဝ-တွံဧဝ=ကိုသာလျှင်။ ။ ဥရဂါမိဝ-ဥရဂံက္ကဝ=
 နဂါးကိုကဲ့သို့။ ။ အရဟတာမိဝ-အရဟတံက္ကဝ=ရဟန္တာတို့၏သို့။ ။
 ပဿတံ=မျက်စိအမြင်ရှိကုန်သောသူတို့အား၊ အာလောကောက္ကဝ။ ။
 ကက္ကဋ္ဌကံ က္ကဝ=ဗုဒ္ဓန်ကိုကဲ့သို့။ ။ တာရကိတံ=ချယ်လယ်အပ်သော
 ကြယ်နက္ခတ်ရှိသော၊ နဘံက္ကဝ=ကောင်းကင်ကဲ့သို့။ ။ ဟတ္ထဂတံ=
 လူ့လက်သို့ရောက်ပြီးသော၊ ပဒုမံက္ကဝ။ ။ အပြည့်အစုံဖော်၍ပေးလျှင်

အနက်ဝန်လေးရန်ရှိ၍ ရုပ်မြင်သာ ရံပေးလိုက်သည်။ ။ သာရာဂေါ-
သံရာဂေါ=ပြင်းစွာတပ်ခြင်း၊ သာရတ္ထော-သံရတ္ထော=ပြင်းစွာတပ်သောသူ။
အဝိသာဟာရော=မရွေ့ရှားခြင်း၊ သာရတ္ထော=ချုပ်ချယ်ခြင်း၊ သာရဒ္ဓေါ-
ပူပန်သည်။ သာကေတံ နဂရံ=သာကေတမြို့။ ။ ကေတသဒ္ဓါဉာဏ်ဟော။
။ သုန္ဒရံ ကေတံ ဧတ္ထာတိ သာကေတံပြု။ ။

ဗိန္နုလောပရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဝိစ္ဆာယံ=ဝိစ္ဆာအရာ၌၊ ဧကဿ=တစ်ခုသောဝိဘကျွနု်ပ်၏၊
ဒွိတ္ထေ=၂-ပုဒ်အဖြစ်ဟူသောဒွေးဘော်ကို၊ ကတေ=ပြုပြီးသည်ရှိသော်၊
ပုဗ္ဗဿ=ရှေ့ပုဒ်၏၊ သျာဒိလောပေါ=သိစသော နာမ်ဝိဘတ်ကြေခြင်းသည်၊
ဟောတိ။ ။ ပြယုဂ်စု လွယ်ပြီ။ ။

သျာဒိလောပရာသီပြီး၏။

-----*-----

အပ္ပဝိဓာနံ=ပါဠိတော်တို့၌ အနည်းငယ်မျှသာ ထင်မြင်သော
အစီအရင်ကို၊ ဥစ္စတေ=ဆိုအပ်၏။ ။

တဒမိနာဒီနိ=တဒမိနာအစရှိသောရုပ်ဆန်းတို့သည်၊ သိဇ္ဈန္တိ=ပြီး
ကုန်၏။ ။ ဣဒံ=ဤသုတ်သည်၊ မဟာဝုတ္တိသုတ္တံ=မဟာဝုတ္တိ သုတ်ကြီး
တည်း။ ။ ဣမိနာနိပါတနေန=ဤလောကဝေါဟာရအရိုးအစဉ်၌
ကျရောက်မြဲတိုင်းသော နည်းလမ်းအားဖြင့်။ ။ ဗျဉ္ဇနေ=ကြောင့်၊
သရလောပေါ=ရှေ့သရကြေခြင်းသည်၊ ဟောတိ။ ။ လာဗု=အိမ်ဗူး၊
အကြေ၊ အလာဗုကား အမကြေသော ဝိကပ်ရုပ်တည်း၊ နောက်၌လည်း
ဤနည်းတူသိလေ။

ဝိဓာနံ-အဝိဓာနံ=အဖုံးအပိတ်။ ။ အသာတိ= စား၏။ သ၌အကြေ။
ဟန္တိ=သတ်၏။ ။ ကဒလိ=ငှက်ပျောပင်ကို၊ ဖလံ=မိမိအသီးသည်၊ ဝေ=
စင်စစ်။ ။ ကာပုရိသံ= ယောက်ျားယုတ်မာကို။ ။ ဝိက္ကောသမာနာ=
အော်ညာကြကုန်လျက်၊ တိဗ္ဗာဟိ=ထက်စွာကုန်သောလက်နက်တို့ဖြင့်၊
နေသံ=ထိုသမင်အပေါင်းတို့တွင်၊ ဝရံဝရံ=ကောင်းနိုးရာရာကို၊ ဟန္တိ=
သတ်ကြကုန်၏။ ။ အထ=ထိုအခါ၌၊ ဧတ္ထ=ဤစစ်သည်ဘောင်၌၊
ဧကသတံခဏျာ=တစ်ရာတစ်ယောက်သော မင်းတို့သည်။ ။ ပုထုလော=
များစွာကုန်သော၊ တိတ္ထာ-တိတ္ထိယာ=တို့သည်။ ။ နိဝိဋ္ဌာ=သက်ဝင်ကုန်၏။
ဝိဒ္ဓုဿော=ပျက်စီးသည်၊ ဣကြေ ဗိန္ဒုကြေ။ ဥကြဿော=ထိတ်လန့်သည်၊
ဣကြေရဿပြ။ ။ ပဒ္ဓါနိ=ပဒုမာကြာပန်းတို့သည်။ ။ ဥသွာ=အပူ။ ။
ပုတ္တာနံ=တို့ကို၊ ဝဓော=ညှဉ်းဆဲမှုသည်၊ ဒုခေါ=ဆင်းရဲ၏၊ သံယောဂါဒိ
ဖြစ်သော က၊ကြေ။ ။ မာတိယော=အမိကိုသတ်သောသူသည်။ ။
ကာမပရံ=ကာမထက်လွန်သော။ ။ ပဋိသင်္ခါ-ပဋိသင်္ခါယ=ဆင်ခြင်၍၊
ယကြေ။ ။ အက္ခာတိ=ဟောကြား၏။ အဘိညာ=အထူးသိ၍။ ။
ပရိညာ=ပိုင်ပိုင်သိ၍။ ။ အဓိဋ္ဌာ=ဆောက်တည်၍။ ။ အာဝီကတာ=
ထင်စွာပြုသဖြင့်။ ။ အသဝနတာ=မကြားမနာရခြင်းကြောင့်၊ ဓမ္မဿ=
တရားမှ။ ။ တဒါရမ္မဏတာ=တဒါရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒသာဟပရမတာ=
ဆယ်ရက်အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ ။ အယံတိလော ဒနော=ဤနှမ်းနှင့်
ရောသောထမင်းသည်၊ ပြာဟ္မဏဘောဇနတ္ထာ= ပုဏ္ဏားတို့ကိုကျွေးမွေး
ခြင်းငှါ၊ စတုတ္ထိအာယ၏ ယ၊ကြေ။ ။ နဟောဟိတိ=မဖြစ်လတ္တံ့။ ။
ယဿ=အကြင်ဝိသသေန မင်း၏၊ အတ္ထာ=အကျိုးငှါ၊ ရုက္ခရောပကာ=
သစ်ပင်တို့ကိုစိုက်ပျိုးကြကုန်၏၊ သော ဝိသသေနောဝ=ကိုသာလျှင်။ ။
ယဿ=အကြင်ဝမ်း၏၊ အတ္ထာ=အကျိုးငှါ၊ ဒူရံ=အဝေးမှ၊ အာယန္တိ=လာ

ရကုန်၏။ ။ စန္ဒဝတီ=စန္ဒဝတီမင်းသမီးသည်၊ ပိတု=အဘ၏၊ အတ္ထာ=အကျိုးငှါ၊ စတုတ္ထိယကြေချည်း။ ။ ဥပါဒါရူပံ စသည်တို့၌ တွာပစ္စည်း၏ အပြု ယ၊ကြေစုတည်း။ ။ ယာတိ စသည်တို့၌ အာချာတ်ဝိကရဏ ယ၊ကြေ၏။ ။ ယာတိ=သွား၏။ ။ ဝါတိ=လှိုင်၏။ ။ သပ္ပတိသော စသည်တို့၌ ကိတ်ပုဒ်အစိတ် ယ၊ကြေ၏။ ။ မုခရော=နှုတ်ကြမ်း၏၊ ခ၊ကြေ။ ။ ဝါက္ကရဏော=ကောင်းသောစကားကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ စာကြေ။ ဗျပ္ပထော=စကားအကြောင်းအရာ၊ စာကြေ။ ။ အာဒိ မဇ္ဈန္တေသု=အစ အလယ်အဆုံးတို့၌၊ ပဒလောပေါ=ပုဒ်ကြေ၏၊ သိသာပြီ။

လောပရာသီပြီး၏။

ဣဒံသုတ္တံ=ဤသုတ်သည်ကား၊ ပက္ခိတ္တံ=နောက်မှ ထည့်အပ်သောသုတ်တည်း။

ဓမ္မုပသံဟိတော=တရားနှင့်စပ်ယှဉ်သည်။ ။ အဇိတာတိ-အဇိတဣတိ=အဇိတဟူ၍၊ အာဒိဃပြု။ ။ ဣမာနိ ရူပါနိ=တို့သည်၊ ဗျဉ္ဇနေ=ဗျည်းနှောင်းရာ၌၊ ဥပရိသုတ္တေန=ဗျဉ္ဇနေဒီဃရဿာဟူသော အထက်သုတ်ဖြင့်၊ ယဒိပိသိဇ္ဈန္တိ=အကယ်၍ကား ပြီးကုန်၏ရှင်၊ ပန=ထိုသို့ပြီးကုန်သော်လည်း၊ လုတ္တာဒေသေသု=ရှေးသရနောက်သရ ဗိန္နုကြေသောအရာ-ယစသည်ပြုသောအရာတို့၌၊ နိစ္စမိဝ=မြဲသကဲ့သို့။ သက္ကာစ=တတ်စွမ်းနိုင်သည်၎င်း၊ ဥဇ္ဇစ=ဖြောင့်မတ်သည်၎င်း၊ သုဥဇ္ဇစ=လွန်စွာဖြောင့်မတ်သည်၎င်း၊ အဿ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဟကား အာဂုံမျှသာ။ ဂါထာဝသေန=ဖြင့်၊ ဒီဃော=သည်၊ ဟောတိ=၏၊ ဣတိပိ=ဤသို့လည်း၊ ယုဇ္ဇတိ=ဆိုသင့်ပါ၏။

ဥရဂါမိဝ စသည်တို့၌ ဒီဃသည် မအာဂုံကြောင့်ဖြစ် သည်ဟူ၍ ၎င်း ဂါထာဆန်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း ၂-ချက်ပင်ဆိုသင့်၏ဟူလို။

မေယော=သည်၊ ပါဝသိ=ရွာပြီ။ ။ သာတ္ထ-သအတ္ထံ=အနက်နှင့်
ပြည့်စုံသော။ ။ ဓမ္မဒေသနာ=သည်၊ သာတ္ထိကာ=အကျိုးရှိ၏။ ။ စက္ခုမာ=
ပညာမျက်စိရှိသောသူသည်ပင်သော်လည်း၊ အန္ဓောယထာ= သူကန်း
ကဲ့သို့၊ အဿ=ဖြစ်ရာ၏၊ မိန်းမ၏အလိုသို့လိုက်ကြူးသူကို ဆိုသည်။ ။
ဒီဃရာသီပြီး၏။

-----*-----

လောကေ=၌၊ ယိဋ္ဌဝါ=ယဇ်ကြီးပူဇော်မှုကို၎င်း၊ ဟုတံဝါ=ယဇ်ငယ်
ပူဇော်မှုကို၎င်း၊ ဝါ၌ရဿပြု။ ။ ယ ရ ဒါ ဂမေသု=ယဗျည်း ရဗျည်း
ဒဗျည်းလာရာတို့၌၊ ပုဗ္ဗရဿော=ရှေ့ဒီဃကိုရဿပြု။ ။ အမှာကံ=တို့၏၊
ဘဂဝါယထရိဝ=မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့၊ ယထာဏ္ဏဝဖြတ်။ ။ တထရိဝ=
ထိုအတူသာလျှင်၊ သမ္မဒေဝ၊ သမ္မာဧဝ ဖြတ်။ ။ သမ္မဒက္ခာတော၊
သမ္မာအက္ခာတော ဖြတ်။ ။ အက္ကမော=နင်းနယ်ခြင်း၊ အာက္ကမော ဖြတ်၊
ပရက္ကမော=လုံးလပြုခြင်း၊ ပရာက္ကမော ဖြတ်။ ။ အညာ=အရဟတ္တဖိုလ်၊
အာညာ ဖြတ်။ ။ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရား၊ အညာတံ=သိပါပြီ၊ အတ္ထရဏံ=
ဖြန့်ခင်းခြင်း၊ အပေါဋ္ဌေသိ=လက်ပန်းပေါက်ခပ်၏။ ။ အလ္လိယတိ=ငြိ၏၊
အစ္ဆိန္ဒတိ=လုယက်၏။ ။ အာဘဿရော=အာဘဿရာ ဗြဟ္မာ၊ ဘာ၌
ရဿပြု။ ။ ဈာနဿ=ကို၊ လာဘီ=ရလေ့ရှိသည်၊ အမှီ=၏၊ ဝသီ=လေ့လာ
သည်၊ အမှီ=၏။ ။

ရဿရာသီပြီး၏။

-----*-----

အတေဝ၊ အတေက္ကဝ ဖြတ်၊ ဣဝ ကား ဧဝတ္ထ။ ။ ဝါတေရိတံ=
လေဖြင့်လှုပ်၏၊ ဝါတ ဤရိတံ ဖြတ်။ ။ ပတ္တံ=ကို၊ ဝေါဒကံ-ဝိဉဒကံ=

ရေကင်းသည်ကို၊ ဥဒကောမိဝ=ရေလှိုင်းကဲ့သို့၊ ဦးမိ၌ ဦးကို ဩဝုဒ္ဓိပြု။ ။
ဝေတိ=ပျက်၏၊ ဝိ ကူတိ။

ဝုဒ္ဓိရာသိပြီး၏။

-----*-----

ပဏ္ဍိတာတိ=ပညာရှိတို့ဟူ၍၊ သုတာစ=ကျော်စောကုန်သည်
လည်း၊ အတ္ထ=ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ပဏ္ဍိတာကူတိအတ္ထ၊ ဖြတ်၊ ပရောက္ခစိ
နှင့်ကူကိုချေ၊ တိအစိပ်ကူကိုယပြု။ ။ အဟံ=ကို၊ သေနာပတိတိ=ဟူ၍၊
ဉာတော=အများသိအပ်၏။ ။ ပစ္စေတိ=ယုံကြည်၏၊ ပတိဇတိ။ ။
အစ္စေတိ=လွန်၏၊ အတိဇတိ ဖြတ်။ ။ အပုစ္ဆဏ္ဍာတာ=မပုပ်သောကြက်ဥနှင့်
တူသည်၏အဖြစ်။ ။ ဇစ္စန္ဓောစသည်၌ သံယောဂရဿလည်း ပြု။ ။
ဇစ္စေဠကော=ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်မိုက်သောသူ။ ။ အဗ္ဗေတိ=သွင်း၏၊
အဘိဇတိ။ ။ ယဿ=ယကို၊ ပုဗ္ဗရူပတ္ထံ=ပုဗ္ဗရုပ်ပြု၊ ရှေ့စနှင့်တူစွာ ယကို
စပြုဟူလို။ ။ ဒွါကာရော=မကောင်းသောအခြင်းအရာရှိသည်၊ ဒု၏ ဥကို
ဝပြု။ ။ မစ္စါသဝေါ=ပျားရည်။ ။ အန္တယော=အန္တယ်။ ။ အဿ=ထိုသူ၏၊
ဗျပထယော=စကားအကြောင်းအရာတို့ကား၊ ကေ= အဘယ်သူတို့သည်၊
အဿ=ဖြစ်ကုန်ရာသနည်း။ ။ ကုဓ=ဤလောက၌၊ အဿ=ထိုသူ၏၊
ဂေါစရာ=ကျက်စားရာတို့သည်၊ ကေ=တို့သည်၊ အဿ=ကုန်ရာသနည်း။
တေ=ထိုရဟန်းတို့ကို၊ အဟံ=သည်၊ အဿ=အား၊ တေ=ထိုကိလေသာ
တို့သည်။ ။ ဂန္ဓမာဒနေ=သော၊ ပဗ္ဗတေ=၌။ ။ အဿ=အား၊ ဝိပ္ပဋိသာရဇာ=
နှလုံးမသာခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ=အကြင်တရားတို့သည်။ ။
အဿ=အား၊ ယေတေဇနာ=အကြင်သူတို့သည်။ ။ ယုဿု၊ ယေ
အဿုဖြတ်၊ အဿုကား နိပါတ်မျှသာ၊ ယေ=အကြင်သူတို့ကို၊
သမဏေ=ရဟန်းတို့ဟူ၍၊ မညာမိ။

ရူပသိဒ္ဓိ၌ ယျဿ ဟုဒွေးဘော်ရုပ်ထုတ်၏။ သဒ္ဓနီတိ၌ပယ်၏။
ရူပသိဒ္ဓိထုတ်တိုင်းလည်း ရှိသင့်ကြောင်းကို ဧတ္ထစ စသည်ဖြင့်ပြဆို၏။
ဝစနသဒ္ဓေးရွတ်ဆိုသံသည်။ အဝိသိဋ္ဌေပိ=အထူးမရှိငြားသော်
လည်း။ ။ ပေါတ္တကာရောပနံ=ပေထက်အကွရာတင်ခြင်းသည်။ ဝါ=
ပေစာ၌ရေးသားခြင်းသည်။ ။ ယဒါဿ၌ အသံကား ရဿသံပင်ဖြစ်၏။
အသံအတိုင်း ရဿပြု၍ ထားခဲ့လျှင်၊ ယံအဿ ဟုပုဒ်ဖြတ်ခြင်း
လျဉ်းပါးရာ၏။ ထိုကြောင့် ပဒစ္ဆေဒ အသိဉာဏ် ချမ်းသာစေခြင်းငှါ၊
ယဒါဿဟုဒီဃသင့်သကဲ့သို့ဟူလို။

အဿ=ထိုယောက်ျားမြတ်ကြီးအား၊ ယာဝတကော= အကြင်မျှ
လောက်သော၊ ကာယော=ကိုယ်အရပ်တော်သည်၊ ဟောတိ။ အဿ=
အား၊ တာဝတကော=ထိုမျှလောက်သော၊ ဗျာမော=အလံတော်သည်၊
ဟောတိ။ ။ ပြာဟ္မဏ=ပုဏ္ဏား၊ ဧတံ=ဤအကြောင်းအရာသည်၊ အတ္ထိခေါ။
ယတွာမိကရဏံ-ယတော အမိ ကရဏံ=အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ။
ယုဝဏ္ဏာနံ=ကွဝဏ်ဥဝဏ်အဆုံး ရှိသောပုဒ်တို့၏။ ဣယင်ဥဝင်၊ ဣယ
အပြု၊ ဥဝအပြုတို့သည်၊ ဟောန္တိ။ ။

၁ အနုဗန်ကား အစိပ်ကိုပြသည်။ အနက်၌လည်းကောင်း
ရုပ်၌လည်းကောင်း မပါစေလင့်။ ဝိယဉ္ဇနံ၊ ဗျဉ္ဇနံစသည် ၂-ပုဒ် ၂-
ပုဒ်တို့ကား အနက်တူ။

ဝိယုဠော-ဗျုဠော=ပေါင်းစု၏။ ။ အမိယေတိ=သင်၏။ ။
ပတိယေတိ-ပစ္စေတိ= ယုံကြည်၏။ ဝါ=ကား၊ ပတ္တိယာယတိ=ယုံကြည်၏။
တဒွေးဘော်ပြု၊ ဣဓာတ်ကို ဧပြု၍ ဧကို အယပြု၊ ဒီဃလည်း ပြု။ ။
ဣဓ=ဤဆိုလတ္တံ့သည်၌။ ။ ပရိယတ္တိ=သင်ကြားခြင်း၊ ဝါ=သင်ကြား
အပ်သောပါဠိ၊ ပရိယတ္တော=လုံလောက်၏။ ပရိယာယော=ပရိယာယ်

အကြောင်း၊ ပရိအတ္တိ၊ အတ္တောဖြစ်၊ ပရိရွေး အာရွေးရှိသော ဒါဓာတ်၊
 က္ကဓာတ်။ ။ ပလ္လတ္တပုဒ် ပလ္လတ္တိကာပုဒ်တို့ကား ရှိကုန်၏။ ပရိရွေးရှိသော
 အဒိဓာတ်သင့်၏။ အဒိဗန္ဓုနေဓာတ်နက်။ ။ ကုဿ=ကုဿရ၏။ ယတ္ထေ=
 ယအဖြစ်ကို ကတေ=သော်၊ ယဿ=ယ၏။ ။ ဝိတိဿ-ဝါကုတိဿဖြစ်။
 ကုတွေဝ=ဤသို့လျှင်။ ။ ကုသိဂိလိတွေဝ=ကုသိဂိလိတောင်ဟူ၍
 သာလျှင်၊ သမညာ=အမည်သည်။ ။ အညတိကာရဿ=ကုတိသဒ္ဒါမှ
 တစ်ပါးသော အာချာတ်တိအက္ခရာ၏။ ဝတ္ထံ=ကုကို ဝပြု။

သောဒိဇော=ထိုမယုဌာန်သည်။ ဝိလပတွေဝ-ဝိလပတိဇေဝ=
 မြည်တမ်းသည်သာတည်း။ အဿ=ထိုသူငယ်အား၊ ကာမရာဂါ
 နုသယော=သည်၊ အနုသေတွေဝ=ကိန်းသည်သာတည်း။ ။ ကာရိယ
 သန္နိဌာနံ=ပြုအပ်သောအမှု၏ ကောင်းစွာပြီးခြင်းသည်၊ ဟောတွေဝ=
 ဖြစ်သည်သာတည်း၊ တေဝလည်း ရှိကြ၏။ ဧဿ=ဧ၏၊ အတ္ထံ=အ
 အပြုသည်၊ ယေဘုယျေန=ဖြင့်၊ မဒါဂမေသွေဝ= မအာဂုံ၊ ဒအာဂုံ
 နှောင်းရာတို့၌သာလျှင်၊ ဟောတိ။ ။ တေ=သင်၏၊ ကိစ္စံ=ကို၊
 အကရမှသေ=ပြုပါကုန်ပြီ။ ။ အာဂတေ=လာကုန်သော၊ ယာစကေ=
 သူတောင်းစားတို့ကို။ ။ ယေ=အကြင်မိစ္ဆာဒိဌိအယူရှိသော သူတို့သည်၊
 ဝီရိယံ=လုံ့လအကျိုးသည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ကုတိ=သို့၊ အာဟု=ဆိုကြကုန်၏။
 ကေ=အဘယ်သူတို့သည်၊ ယဒေဝတေ-ယေဇေဝတေ=အကြင်တရား
 တို့သည်သာလျှင်၊ ဇာတိနိဿိတာ=ဇာတိကိုမှီကုန်၏၊ တဒေဝတေ-
 တေဇေဝတေ=တို့သည်သာလျှင်။ ။ သွေ=နက်ဖြန်၌၊ ဘဝေါ=ဖြစ်သည်
 တည်း။ ။ ဩမှိ=ဩ၌။ ။ ဇနိန္ဒေန=မင်းကြီးသည်၊ ဒိန္နော=သည်၊
 အာသိ=ဖြစ်ပြီ။ ။ အဂ္ဂေါ=မြတ်၏ ဟူ၍၊ အက္ခာယတိ=ဟောကြားအပ်၏။
 ဟိယျော=ယမန်နေ၌။ ။ ပါတော=နံနက်အခါ၌၊ အသနံ=စားခြင်းတည်း။

ရအာဂုံ။ ။ ပါတော=၌၊ အနုသိဋ္ဌော=ဆုံးမ အပ်သည်ရှိသော်။ ။ အနိမိတ္တေပိ=ဝဏ္ဏနိမိတ်မနှောင်းရာ၌လည်း၊ ဟောတိ=အ၊အပြုဖြစ်သေး၏။ ။ တုဝဋ္ဌ=သင်သည်လည်းကောင်း၊ ဓနုသေခစ=ဓနုသေခသည်လည်းကောင်း။ ။ ဧသ-ဧသော=ဤဥပ နိဿယပစ္စည်းသည်၊ ပစ္စယမဟာပဒေသော=ပစ္စည်းပဒေသာကြီးတည်း။ ဧသ=ဤစကားသည်၊ အဘိလာပမတ္တဘေဒေါ=သဒ္ဓါမျှသာ ထူးပြား၏။ သဂဝစက္ကော=မိမိ၏နွားအပေါင်း၌ကြမ်းတမ်းသောနွားလား၊ ပရဂဝစက္ကော=တစ်ပါးသောနွားတို့၌ ကြမ်းတမ်းသောနွားလား။

အပ္ပဝိဓာနံ=ပါဠိတော်တို့၌ အနည်းငယ်မျှသာ ထင်မြင်သော အာဒေသ အစီအရင်ကို။ မဟာဝုတ္တိနာ=တဒမိနာဒီနိဟူသော သုတ်ကြီးဖြင့်၊ အဝဏ္ဏဿ=အဝဏ်ကို၊ ဥတ္တဋ္ဌ=ဥလည်းပြု၊ ဩတ္တဋ္ဌ=ဩလည်းပြု။ မရီစိကုပမံ=တံလျှပ်နှင့်တူစွာ၊ အဘိသမ္ပဒ္ဓါနော=အထူးသိ၍၊ တွာနပစ္စည်း။ ။ မံ=ကို၊ ပိသာစာ=ဘီလူးတို့သည်၊ မာခါဒန္တ=မစားစေကုန်လင့်၊ တွံ=သင်ဘခင်သည်၊ သရဒေါသတံ-သရဒသတံ=သရဒရတု တရာတိုင်တိုင်၊ ဝါ=အနှစ်တစ်ရာတိုင်တိုင်၊ ဇီဝ=အသက်ရှည်ပါစေလော့။ ။ မာနုသံ=လူ၌ဖြစ်သော၊ သရဒေါသတံ=သည်၊ သောဒိဗော=ထိုနတ်၌ဖြစ်သော၊ ရတ္တိဒီပေါစ=တစ်နေ့တစ်ည၌သာဖြစ်၏။ ။ လောကီ၌ကား သရဒသဒ္ဓါကို မနောဂိုဏ်းဆို၏။ ။ ဒိသောဒိသံ=ထိုထိုအရပ်သို့၊ အနုယန္တိ=လှည့်လည်ကုန်၏။ ။ သမ္ပတန္တိ=ကျရောက်ကုန်၏။ ။ ပေါနောပ္ပဝိကာ=တဖန် ဘဝသစ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ။ ပုနော=တဖန်၊ ပတ္တံ=သပိတ်ကို။ ။ မမစ=၏လည်းကောင်း၊ တုယုဋ္ဌ=၏လည်းကောင်း၊ ပုနော=တဖန်၊ သင်္ဂမော=ပေါင်းဆုံမိခြင်းသည်၊ ဣဒါနိ=ယခု၊ နစအတ္ထိ=မရှိပြီ။ ။ တဝ=အရှင်ဘုရား၏၊ အမတာကာရံ=အမြိုက်အခြင်းအရာရှိသော၊ မုခံ=မျက်နှာတော်ကို၊

ပုနော=တဖန်၊ နပသိဿာမိ=မဖူးမြင်ရလတ္တံ့။ ။ မဟာမုနေ=မြတ်စွာဘုရား၊ တံ=သည်၊ နော=တို့၏၊ သတ္တာ=ဆရာပါတည်း။ အတ္ထဓမ္မဝိဒ္ဓ=အကျိုးအကြောင်းကိုသိနိုင်သော၊ ဣသေ=ရသေ့သူမြတ်သည်။ ။ မာတိယော=အမိသတ်၊ ပိတိယော=အဘသတ်၊ မာတ္တိကံ= အမိမှလာသော၊ ဓနံ=ဥစ္စာ၊ ပေတ္တိကံ=အဘမှလာသော၊ ဓနံ=ဥစ္စာ၊ တဒ္ဓိတ်ကပစ္စည်း၊ သုတ်ကြီးဖြင့် ဥကို ဣ ပြု၊ တ ဒွေးဘော်ပြု၊ ပိဋ္ဌိ ဣကို ဧဝဒ္ဓိပြု။ ။ လစ္ဆတိ အဝိနော=ရလတ္တံ့လော၊ ဥကိုဩပြု။ ။

ကစ္စိ=အသို့နည်း၊ တုမှ=သင်တို့သည်၊ ယာပေထနော=မျှတကြကုန်၏လော။ ။ တုမှ= တို့သည်၊ ကထံ=အဘယ်သို့လျှင်၊ ယာပေထနော=မျှတကြကုန်သနည်း။ သောတုကာမာ=ကုန်သည်၊ အတ္ထနော=ဖြစ်ကြကုန်လော။ ။ နော=စင်စစ်၊ သမံ=တူမျှသောရတနာသည်၊ နအတ္ထိ=မရှိ။ ။ နော=စင်စစ်၊ တေန=ထိုသေမင်းနှင့်၊ သင်္ကရံ=ချိန်းချက်ခြင်းမည်သည်၊ နဟိအတ္ထိ=မရှိ။ ။ နော=စင်စစ်၊ ကောစိ၊ ပရိယာယော နတ္ထိ။ ။ ပဗ္ဗတာနိစ=တောင်ကို စောင့်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝနာနိစ=တောကို စောင့်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘူတာနိ=နတ်တို့ကို၊ ဩက္ကန္ဓာမသိ-ဩက္ကန္ဓာမသေ=ငိုရုံမြည်တမ်း ခယမ်းတောင်းပန်ပါကုန်၏။

ဗြဟ္မုနော=ဗြဟ္မာမင်းကြီးအား၊ ယံ=အကြင်ပူဇော်ဖွယ်ကို၊ ကရောမသိ-ကရော မသေ=ပြုပါကုန်၏၊ တံ=ကို၊ အဇ္ဇေယနော၊ တုယံ=အား၊ ဒဿာမ=ကုန်အံ့။ ဣဓေ=ဤအရပ်၌၊ ဟေမန္တဂိမ္ဘီသု-ဟေမန္တဂိမ္ဘီသု=တို့၌။ ဗုဒ္ဓိသု၊ ဗုဒ္ဓေသုဖြစ်။ ။ စေတေဟိ=စေတတိုင်းရှင် မင်းတို့နှင့်လည်းကောင်း။ မနုဉ်း=စိတ်ကို နှစ်သိမ့်စေတတ်၏။ ။ သု-သော=ထိုပုဏ္ဏားကြီးသည်။ ။ သု-သော=ထိုရသေ့သည်၊ ယုဒ္ဓေန=ပုတ်ခတ်စကားဖြင့်၊ အဂ္ဂါယန္တု-အဂ္ဂါယန္တော=ခေါ်ဆို၏။ ။ နု-နော=ငါတို့၏၊ ဟနုကာ=

မေးတို့သည်၊ အပိ=စင်စစ်၊ သန္တာ=ပင်ပန်းကုန်ပြီ။ ။ ဣဓ=ဤ အာဒေသ သန္တိဌ်။

သရာဒေသရာသီပြီး၏။

-----*-----

နိပစ္စတိ=ရင့်မာ၏၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊ နိပကော=မည်၏။ ။
နေပကျံတည်၍ ယကို ဤသုတ်ဖြင့် ပုဗ္ဗရုပ်ပြု၊ နေပက္ကံ၊ ပြီး၏၊ နောက်၌
လည်း ဤနည်းတူ။ ။ ဝါကျံကား ဝိကပ်ရုပ်။ ။ ပမုခေ=အဦးအမျိုးအရာ၌၊
သာဓု=ကောင်းသည်တည်း။ ။ ပါမောချံ၊ ၌ပုဗ္ဗရုပ်ပြု၊ ပါမောဒွံဖြစ်၏၊
တဖန်သံယုဂ်၏အစဖြစ်သော ဒုတိယကွရာခကို ပထမကွရာ ကပြု၊
ပါမောက္ခံ၊ ပြီး၏။ ။ သုဘဂဘာဝေါ=တင့်တယ်သည်၏အဖြစ်သည်၊
သောဘဂ္ဂံ=မည်၏၊ ဒေါဘဂ္ဂံ=မတင့်တယ်သည်၏အဖြစ်။ ။ ကုက္ကုစ
ဘာဝေါ=နှလုံးမသာသည်၏အဖြစ်သည်၊ ကုက္ကုစ္စံ=မည်၏။ ။ တဒ္ဓိတိဏှ
ပစ္စည်းတည်း။ ဝါစ္စံကား ကိတ်ဏှပစ္စည်းတည်း။ ။ ဝုစ္စတေ-ပစ္စတေ၊
တို့၌ဝုဗ္ဗတေ၊ ပဗ္ဗတေတည်၍ ပုဗ္ဗရုပ်ပြု၊ အာချာတ်ယပစ္စည်းတည်း။ ။
ဝဏိဇာနံ=ကုန်သည်တို့၏။ ။ ပေါက္ခရညော=ရေကန်တို့သည်၊
ပေါက္ခရဏျောတည်၊ တဝဂ္ဂဝရဏာနံဟူသောဤသုတ်ဖြင့် ယနှောင်း
သော တဝဂ် ဇာကို စဝဂ်ပြု၊ ဝဂ္ဂလသေဟိတေ ဟူသောသုတ်ဖြင့်
ယကိုပုဗ္ဗရုပ်ပြု၊ ပေါက္ခရညော ပြီး၏။

တည်ရင်းဖြစ်သော ပေါက္ခရဏျောကား ပေါက္ခရဏိယော တည်၍
ယေပသိဝဏ္ဏဿ ဟူသော နာမ်သုတ်ဖြင့် ပအမည်ရှိသော ဤကိုချေ၍
နာမ်၌ပြီးလတ္တံ့။

ပေါက္ခရညာကို ပေါက္ခရဏျာ၊ ပေါက္ခရညံကို ပေါက္ခရဏျံ
တည်လေ။ ။ နာမ်တဒ္ဓိတ် အာချာတ်ကိတ်တို့၏ ဆိုင်ရာအစီအရင်စုကို

ဤသန္နိရုပ်၌ မရှုပ်ကြစေလင့်ဦး၊ သန္နိဆိုင်ရာ သက်သက်တွင်ရွှေသာ တည်၍ စီရင်ကြလေ။ ။ ပေါက္ခရညာ၌ နာဝိဘတ်စသည်ကို ယာပြုမှု၊ ပေါက္ခရည၌ သို့ကို ယံပြုမှု၊ ယနှောင်းရာ ဤကြေမှုတို့သည် နာမ်၏ ဆိုင်ရာတို့တည်း။ ။ ဝိဘတ်အပြုယစုတည်း။ ။ သာမည၊ ဗြဟ္မညတို့၌ တဒ္ဓိတ်ဏှပစ္စည်း၏ ယစုတည်း။

ဣစ္ဆေတံ၌ ပုဒ်၏အစိပ်ဣကို ပြုသောယတည်း။ ။ ဝဇ္ဇံ၌ ကိတ် ဏှပစ္စည်း၏ ယတည်း။ ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇံ၌ တွာပစ္စည်း၏ယတည်း။ ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇတံ၌ အာချာတ်ယပစ္စည်းတည်း။ ။ ဂါမေ=ရွာ၌၊ ဟိတံ=လျှော် သောအမှုတည်း။ ။ ဩပမ္ပံ=ဥပမာတည်း၊ ဣအနက်မရှိ၊ သောခုမ္ပံ= သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်။ ။ အာဂမ္မံ=စွဲ၍၊ လာလတ်၍၊ တွာပစ္စည်း၏ ယတည်း။ ။ အယျော=အရှင်၊ အရိယော=အရှင်၊ ဝါ=အယျော=ဖြူစင်သူ၊ အရိယော=ဖြူစင်သူ။ ။ ကယျတေ၊ အယျောတို့၌ သုတ်ကြီးဖြင့် ရိ၏ ဣကိုချေပြီးမှ ရကိုယပြုလေ။ ။ ပလ္လင်္ကော- ပရိယင်္ကော ၂-ပုဒ်တူ၊ ပရိအင်္ကောဖြစ်၊ ရကိုလပြု၊ ယဝါသရေသုတ်ဖြင့် ဣကိုယပြု၊ လှဖြစ်၏၊ ယကို ပုဗ္ဗရုပ်ပြု၊ ပလ္လင်္ကောပြီး၏။

ဝိပုလ္လာသော၊ ဝိပရိအာသောဖြစ်။ ။ ဘာတု=အစ်ကို၏၊ အပစ္စံ=သားတည်း။ ။ ကောရဗျော=ကုရုတိုင်းသူတို့၏သား၊ ဤ ၂- ရုပ်၌၊ ဘာတဗျော၊ ကောရဗျောတည်၍ ဝကို ဗပြုလေ။ ။ ဒိဝေ= နတ်ပြည်၌၊ ဘဝံ=ဖြစ်သည်တည်း၊ ဒိဗ္ဗကား ပုဗ္ဗရုပ်ပြုသည်။ သတော= သနောက်မှ၊ ယဿ=ယ၏။ ။ ရဟသိ=ဆိတ်ကွယ်ရာ၌၊ ရဟသျံ၊ သောမနသျံ၊ ဒေါမနသျံတည်၍ ပုဗ္ဗရုပ်ပြု။ ။ သောဝစသျံ၊ ဒေါဝစသျံ၊ ဘသျံတည်ပုံ။ ။ အာဒိဿ=ရည်စူး၍၊ ဥဒ္ဓိဿ=၍၊ ဥပဝဿ=ဝါကပ်၍၊ သမ္ပဿ=ထိ၍၊ တွာ၏ယစုတည်း။ ။ တုဿတိစသည်ကား အာချာတ် ယစုတည်း။

ဤ ၂-သုတ်တို့သည် အလွန်အရာကျယ်ကုန်၏။ ကောင်းကောင်းကြီး အရေလည်ကြစေ။

ဂါမံရွာကို၊ ဝါ=အပေါင်းကို၊ နေတိ= ဆောင်တတ်၏။ သေနံ= စစ်သည်ကို။ ။ ပဏီဓိ=တောင့်တခြင်း၊ နောက် ၂-ပုဒ်လည်း ဤအနက်ပင်။ ။ ဩဏာမော=အောက်သို့ညွတ်ခြင်း၊ ဥဏ္ဏာမော=မော်ခြင်း။ ။ တာဏံ=ကယ်တင်ခြင်း။ ။ သရဏံ=ကိုးကွယ်ရာ။ ပလိယော=တံခါးကျည်း။ ။ ပလိပန္နော=နစ်မြုပ်၏။ ။ တလုဏော-တရုဏော=ပျို့၏။ ။ ကလုဏံ-ကရုဏံ=သနားဖွယ်၊ ပရိဒေဝယံ=ငို၏။ အဋ္ဌသာလိနီ=အနက်အနှစ်သာရရှိသောကျမ်း၊ နယသာလိနီ=နည်းအနှစ် သာရရှိသောကျမ်း။ ကဿ=က၏။ ယင်းပုဒ်ကို ယတ္ထဉ္စတိုင်အောင် လိုက်စေ။ ။ ခတ္တာ-ကတ္တာ=အမတ်။ ။ သယံ-သကံ=မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ သိပ္ပလိဝနေ=လက်ပံတော၌။ ။ ဧဋ္ဌမူဂေါ=အရိအရွဲယိုထွက်သော ခံတွင်းရှိသောသူ။ ။ လုဇ္ဇတိ=ပျက်စီးတတ်၏။ ။ အာရောဂျံ=အနာ ကင်းရှင်းမှုကို၊ အဘိသဇ္ဇေတိ=အလွန်စီရင်တတ်၏။ သုတ်ကြီးဖြင့် အကိုချေ၍ ဘိသက္ကောပြီး၏။

ခိရူပကော=နို့စို့နွားငယ်။ ။ ဂီဝုပကံ=လည်ရွဲတန်ဆာ။ ။ သီယဇေတယ=အလွန်လျင်မြန်သော အဟုန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သီဟော=သီဟမည်၏။ ။ သာဟဿ၊ ဆာဟံအဿဖြတ်၊ အဿ=ထိုသူ၏၊ ဇိဝိတံ=သည်၊ ဆာဟံ=ခြောက်ရက်မျှ၊ အတ္ထိ။ ။ ပဿေနဒိ၊ ဌိပရသေနဇိတည်၊ သုတ်ကြီးဖြင့် ရ၌ အကိုချေ၍ ရကို ပရရုပ် သပြု၊ ဇကိုဒပြု။ ။ နနာယတိ-နဉာယတိ=မသိအပ်၊ ဝါ=မထင်ရှား။ ။ အနိမိတ္တာ=အမှတ်သညာကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နနာယရေ-နဉာယရေ=မသိအပ်ကုန်၊ ဝါ=မထင်ရှားကုန်။ ။ နိတ္ထိဏ္ဏော=ထွက်မြောက်ပြီးသောသူ။

နိတ္တရဏံ=ထွက်မြောက်ခြင်း၊ နေတ္တာရံ=ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်
 သောကျင့်ဝတ်။ ။ ဇိနော=အောင်သည်၊ ဝါ=ရှုံးသည်၊ ပိနော=ပြည့်ဖြိုးသည်၊
 လိနော=တွန့်သည်၊ ပဋိသလ္လိနော=ကိန်းအောင်းသည်၊ ပဋိနော=ပျံသွား
 သည်၊ မလိနော=ငြစ်နွမ်းသည်။ ။ ဓုနော=ခါထွက်သည်၊ ပုနော=စင်ကြယ်
 သည်၊ လုနော=ရိတ်ဖြတ်သည်၊ အာဟုနံ-ပါဟုနံ=လှူဖွယ်ဝတ္ထု။ ။
 ဆဝဿဟော=သူကောင်ဘုတ်သမား၊ ဒိဿာဿဟော=အရပ်လောင်ခြင်း။
 ဆဝံ=ဆိုးဝါးသော သူသေကောင်ကို၊ ဒဟန္တိ=ဘုတ်မြှိုက်ကုန်၏။ ။
 သံဟိတံ=စပ်ယှဉ်ခြင်း။ ။ ဥပညာသော=သိုမှီးရာ။ ။ ဉာယော=အသင့်
 အလျော်။ ။ ထေရာမိနံ=ထေရ်ကြီးနှင့်စပ်၏၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်။ ။
 ပရာဒေယျကံ=သူတစ်ပါးအလိုနှင့်စပ်ရသော၊ ဒုက္ခံ=ဒုက္ခမျိုး။ ။ နိပ္ပဇ္ဇတိ=
 ပြီးစီး၏။ ။ ပဟု=စွမ်းနိုင်သည်၊ သန္တော=ဖြစ်ပါလျက်၊ နရဘတိ=မမွေးမြူ။
 အနန္တံ=အဆုံးမရှိ၊ သဗ္ဗတောပဖံ=ခပ်သိမ်းစုံတို့မှတောက်ပ၏၊ ပဘိန္ဒံ=
 မုံယိုပေါက်ကွဲသော၊ ဟတ္ထိံ=ကို။ ။ အရဉ္စရော=အိုးဇရည်းကြီး။ ။
 သဿတံ=သဿတဒိဌိသို့၊ ဝရေတိ=ပြေးဝင်၏။ ။ ဗျာကတော= ဖြေကြား
 အပ်၏။ ။ ဥတ္တိဌပတ္တံ=စားကြွင်းထည့်ရာ သပိတ်ကို၊ အဝသိဌ ဆိုလိုသည်၊
 တစ်အိမ်တစ်လုပ်အကြွင်းအကျန်ကို တောင်းရမ်း၍ စားသူတို့၏ ဘာဇန
 မျိုးဖြစ်၍ သပိတ်ကို အဝသိဌပတ္တဆိုသည်။ ။ အရိယာနဉ္စိဗ္ဗန္တုကြေသည်။
 ဧတ္ထ=ဤနွေရာသီ၌။ ။ လဟု=ပေါ့သည်။

ဗျဉ္ဇနာဒေသရာသီပြီး၏။

-----*-----

မိဿကာဒေသော=ဗျည်းသရ ၂-ထွေရာလျက်ပြုအပ်သော
 အာဒေသကို။ ။ ဥဒ္ဓမ္မော-အဝဓမ္မော=မကောင်းသော တရား။ ။
 ဥညာ=မကောင်းသဖြင့်သိခြင်း၊ ဥပေါသထော၌ ဥပဝသထောဖြစ်၊

အလယ်၌ဝင်္ကု ဩပြု၊ ဩနှောင်း ရာပအစိပ်အကိုချေ။ ။ နောနိတံ=ဆို၂။
 နိဝတ္ထကောစော=ဝတ်အပ်သော ချပ်ဝတ်တန်ဆာရှိ၏။ ကဝစ၌ဝင်္ကု
 ဩပြုသည်။ ။ မဟာရာဇ=ကြီး၊ တေ=၏။ ဗလံ=ဗိုလ်ပါသည်။ ကော-ကွ=
 အဘယ်၌၊ အတ္ထိ=ရှိရစ်သနည်း။ ။ တေ=၏။ ရထမဏ္ဍလံ=ရထား
 ချိုင့်အိမ်သည်။ ကော=၌၊ အတ္ထိနု=နည်း၊ ဝပစ္စည်းကိုဩပြု။

ဝါနရော= မျောက်သတ္တဝါမည်သည်၊ ဓမ္မိကောဣတိ=တရားစောင့်
 သည်ဟူ၍၊ ကော=၌၊ တေ=သင်သည်၊ ဒိဋ္ဌောဝါ=မြင်မှုလည်း မြင်အပ်
 ဖူးသနည်း၊ သုတောဝါ=ကြားမှုလည်းကြားအပ်ဖူးသနည်း။ ။ သောဏ္ဏံ-
 သုဝဏ္ဏံ=ရွှေ၊ ဩဗ္ဗတိ=ပြု၏။ ။ ဣဒံစိတ္တံ=သည်၊ ဩဩတ္တံ=ထိတ်လန့်၏။
 ဥဒယော=အပွားအစီး။ ။ မိတ္တဒြုဗ္ဗော=ခင်ပွန်းပြစ်မှားခြင်း။ ။ ဘဒြိ-
 ကောင်းသည်။ လုဒြိ=ကြမ်းကြုတ်သည်၊ ဗြဟ္မာဝနံ=တောကြီး၊ ဗြဟ္မန္တံ=ကြီး
 စွာသော၊ ဝနပ္ပတိ=တောငိုသစ်ပင်ကို။ ။ ဝဝီနံ=ဝအက္ခရာ ဝိအက္ခရာတို့၏။
 ဗျတ္တံ=ဗျအဖြစ်သည်။ ။ ဗျယော-ဝယော=ကွယ်ပျက်ခြင်း။ ။ ပဏီ=ညွှန်၌
 ဗျသန္ဓော=နစ်၏။ ။ ဗျမ္ဘိတော=အံ့အပ်၏။ ။ ဗျမံ=ဗိမာန်။ ။ အစ္ဆိ-
 မျက်ကွင်း။ ။ သစ္ဆိ=မျက်မှောက်။ ။ လစ္ဆိ=ကြက်သရေ။ ။ အက္ခရ
 သံခိတ္တံ=အက္ခရာချိုးခြင်းသည်။ ။ အာစရိယောကို သုတ်ကြီးဖြင့်
 အာစေရော ပြု။ ။ မာတာပိတရ သံဝမော=မိကောင်းဘကောင်း၌
 ကြီးရသူသည်၊ နု=မဟုတ်၊ အနာစေရကုလေ=ဆရာကောင်း သမား
 ကောင်းမရှိသော အမျိုး၌၊ ဝသံ-ဝသန္ဓော=နေ၏။ ။ အာစေရမ္ပိ=ဆရာ
 ကောင်းအထံ၌။ ။ တိဏှံ=ထက်၏။ ။ သုဏှာ=ချွေးမ။ ။ ပဏှေ-
 နံနက်စောစော၌၊ မဟောသထော=ကို၊ ဝဇ္ဈော=သတ်အပ်လတ္တံ့။ ။ ။
 ယောနရော=သည်၊ သုရာမေရေယျပါနာနိ=သေရည်သေရက် သောက်
 စားမှုတို့ကို၊ အနုယုဉ္ဇတိ=အားထုတ်၏။ ။ ကမ္မဓာရယော=ကမ္မဓာရည်း

သမာသံ။ ။ ပါတိဟိရံ=တန်းခိုးပြာဠိတ်ဟာ။ ။ အတ္တရံ=အံ့ဖွယ်။ ။
ဧကစ္စိယော=အချို့သောသူ။ ။ မာတိယော=သတ္တဝါ။ ။ ကိစ္စယံ=အမှု။
သုဝါမိနီ=အရှင်မ။ ။ သုဝကေဟိ=မိမိပိုင်ဖြစ်ကုန်သော။ ။ တုဉ္ဇ=သည်
လည်း၊ ဥတ္တမသတ္တဝေါ=မြတ်သော သတ္တဝါတည်း။ ။
မိဿကာဒေသရာသီပြီး၏။

-----*-----

သစ္စာရော=လှည့်လည်ခြင်း။ ။ အတ္တန္တပေါ=မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ
တတ်သောသူ၊ သမ္ဘိန္နော=ရောယှက်သည်။ ။ နတ္ထိ၊ ဝဂ္ဂန္တအပြုမရှိ။ ။
သက္ကရောတိ=အရိုအသေပြု၏။ ။ တက္ကတ္တာ=ထို အမှုကိုပြုတတ်သောသူ၊
တက္ကရော=ခိုးသူ။ ။ တဂ္ဂတိကံ=ထိုအလားရှိ၏။ တန္နိန္နော=ထို၌ညွတ်
သည်၊ တပွေဂါဏော=ထို၌ကိုင်သည်၊ တပုဗ္ဗာရော= ထို၌ရှိုင်းသည်၊
တပုဓာနော=ထိုလျှင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသည်၊ ဧတပုရမော= ထိုလျှင်အတိုင်း
အရှည်ရှိသည်၊ ယဂ္ဂါဏော=အကြင်ဂုဏ်ရှိသည်။ ။ တလ္လေဏော=သင်လျှင်
ပုန်းအောင်းရာရှိသည်၊ မလ္လေဏော=ငါလျှင် ပုန်းအောင်းရာရှိသည်။ ။
တဗ္ဗဏ္ဏနာ=ထို၏အဖွင့်။ ။ တဿမော= ထိုနှင့်တူသည်။ ။ ဣဒပ္ပယတာ=
ဤလျှင်အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်၊ ယမေတဝါရိဇံပုပ္ဖံ= အကြင်ကြာ
ပွင့်ကို၊ အဒိန္နံ=အရှင်မပေးပဲ၊ ဥပသိဃံတိ= နမ်းဘိ၏။ ။ ယံ=အကြင်သူကို၊
ဒေဝေသု=တို့၌၊ သူဇမ္ဗတီတိ=ဟူ၍၊ အာဟု=ဆိုကြကုန်၏။ ။ တယိဒံ-
တံကုဒံ=ထိုအမှုသည်။ ။ ယံ=အကြင် သမာဓိကို၊ အာနန္တရိကံ=မိမိ၏
အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးနိုင်၏ဟူ၍၊ အာဟု=ကုန်၏။ ။ ယေ=ယနှောင်းသော
ကြောင့်၊ သဿ=သံသဒ္ဓါ၏၊ ယံ=အကြင်နိဂ္ဂဟိတ်သည်၊ အတ္ထိ=၏၊
တံ=သည်၊ ဉာ=ဥ သည်၊ ဟောတိ၊ သုတ်နက်။ ။ သညာစိကာ=ကိုယ်တိုင်

တောင်းအပ်သော အဆောက်အဦရှိသော၊ ကုဋ္ဌိ။

ဗိန္ဒာဒေသရာသီပြီး၏။

အာဂမရာသီပြီး၏။

-----*-----

အ=အအက္ခရာလာ၏၊ အမာပေတွာ=ဖန်ဆင်း၍၊ အမာဝိယ=ဖန်ဆင်း၍၊ ဟတ္ထိဗောဒ္ဓိ=ဆင်သေကောင်၏ ကိုယ်တွင်းသို့။ ။ အနာမတံ၌ နအမတံဖြတ်၊ အလယ်၌ အလာ၍ သမာသ်သုတ်ဖြင့် နကိုအန်ပြု။ ဒီဃလည်းပြု။ ။ ဇစ္စဗဓိရော=ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နားပင်းသောသူ၊ ဇာတိအဗဓိရောဖြတ်၊ အကား အာဂုံတည်း။ ။ အာ=အာအက္ခရာလာ၏၊ အမေ=ကြွယ်ဝသော၊ ကုလေ=၌၊ အာဇာယရေ=ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ပစ္စာဇာတော=တဖန်ဖြစ်၏၊ ပတိအာဇာတောဖြတ်။ ။ တဿ=ထိုသူအား၊ ယသော=ဂုဏ်သီတင်းသည်။ ။ ဣ=ဣအက္ခရာလာ၏၊ နောက်၌လည်း ဤနည်းတူ။ ။ တပ္ပါကဋီကရောမိ=ထိုစကားကိုထင်ရှားပြုဦးအံ့။ ။ ဉာတိပရိဇနဿ=ဆွေမျိုးဆုံးရှုံးသူ၏၊ ဘဝေါ=တည်း။ ။ ပရောသတံ=တစ်ရာကျော်။ ။ ပါတောတ္ထော=စောစီးခြင်းအနက်ရှိသော။ ။

သရာဂမရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဂေါ=ဂအက္ခရာ၊ တော=တအက္ခရာစသည်ပေး၊ ဝဏ္ဏာဝဋီတည်း။ ဂေါ=ဂလာ၏၊ ပုထဂေဝ-ပုထုဇေဝ=အသီးသာတည်း။ ။ ဣဓပန=ဤဆိုလတ္တံ့သည်၌ကား။ ။ ယဿ=အကြင်သစ်ပင်၏၊ ဖလံ=သည်၊ ဧဝံဂတံ=ဤသို့ဖြစ်၏၊ သောရုက္ခော=သည်။ ။ ဥဒဂ္ဂေါ=အထက်သို့ မော်သောအဖျားရှိ၏၊ ဝါ=တက်ကြွ၏၊ ဥဒဗ္ဗဟိ=ထုတ်ဆောင်ပြီ။ ။ ဒုဘတော=နှစ်ဖက်မှ၊ ဒုဘယာနိ=နှစ်ပါးကုန်သော၊ ပဏ္ဏရာနိ=အဖြူတို့ကို၊

ဝိစေယျ=စိစစ်၍။ ။ ဒုဘယော=ကုန်သော၊ တောဒေယျကပ္ပိ=တို့သည်၊
တောဒေယျပုဏ္ဏား၊ ကပ္ပပုဏ္ဏားရသေ့နှစ်ယောက်တည်း။ ။ ဝလုတ္ထေ=
ဝကြေသည်ရှိသော်။ ။ ဒါဂမေ=ဒလာရာ၌၊ ရသော=ရသဖြူ။ ။
ကေန=အဘယ်ကောင်းမှုကြောင့်၊ တေ=သင်အား၊ ဣဓ=ဤဗိမာန်၌၊
ဣဇ္ဈတိ=ပြီးစီးသနည်း။

သမဏမစလော=တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသောရဟန်း။ ။ ဣမဿ=
ဤသူအား၊ ဝိဇ္ဇာမယံ=ပညာသည်၊ နအတ္ထိ=မရှိ၊ မယပစ္စည်းသောတ္ထ။ ။
ယထာ=အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဣဒံ=ဤအမှုသည်၊ နိရိန္ဒနော=
မီးစာမရှိသော။ ။ နိရိဟကံ=အားထုတ်ခြင်းမရှိ။ ။ နိရုတ္တိ=ထုတ်ဆို
အပ်သောသဒ္ဒါ၊ နိရုတ္တရော=မိမိထက်လွန်သောသူမရှိ။ ။ နိရူမိကာ=
လှိုင်းထမ်းပိုးမရှိသော။ ။ ဒုရတိက္ကမော=လွန်နိုင်ခဲ့၏၊ ဒုရဘိသမ္ဘဝေါ=
သက်ဝင်နိုင်ခဲ့၏၊ ဗုဒ္ဓါ=တို့သည်၊ ဒုရာသဒါ=ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါခဲယဉ်းကုန်၏၊
ပါတရာသော=နံနက်ထမင်းစားမှု။ ။ ဧသာ=ဤသို့ပြုခြင်းသည်၊
ဝုဒ္ဓိ=ကြီးပွားခြင်းတည်း၊ ဧသာ=ဤနှစ်ပါးသည်၊ ပထဝီဓာတုရေဝ=ပထဝီ
သဘောချည်းသာတည်း။ ။ အဗ္ဘကူဋေ=မိုးတိမ်ထွက်၌။ ။ အတိရိဝ=
အလွန်လျှင်၊ ကလ္လရူပါ=ခံသောသဘောရှိကြကုန်၏၊ အတိဝိယ=အလွန်
လျှင်၊ လာဘဂ္ဂ ယသဂ္ဂပတ္တော=လာဘ်များမှုအထွတ်အထိပ် ကျော်
စောမှုအထွတ်အထိပ်သို့ရောက်၏၊ မတ္တာယအတိုင်းအရှည်ထက်၊
ပရိဝိယ=အလွန်လျှင်။ ။ အမှာကံ=တို့အား၊ ဘူသာမိဝ=ဖွဲ့သည်သာလျှင်၊
ဝရံ=၏၊ ဘူသံဣဝဖြတ်၊ ဒီယပြု။ ။ ဧတံ=ဤကဲ့ရဲ့မှုသည်၊ အဇ္ဇတနာမိဝ=
ယခု၌သာလျှင်၊ န=မဟုတ်။ ။ ပါဂုညဝုဋတာ=ပါဂုညတာစေတသိက်
၂-၊ ဥဇုကတာစေတသိက် ၂-။ ။ ဆဠာသီတိ သဟဿာနိ=ရှစ်သောင်း
ခြောက်ထောင်တို့သည်။ ။ ဧတေဆ=ဤခြောက်ပါးတို့သည်၊ ပမုခါ=အမျိုး

ဖြစ်ကုန်သော၊ အတ္တဿ=အကျိုးစီးပွား၏၊ ဒွါရာ=အကြောင်းတို့တည်း။
 အဗျဂ္ဂမနသော=မပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသော။ ။ အစေတသော=စိတ်မရှိ
 သော၊ ပုတ္တော=သည်၊ ဇာတော=၏၊ ဥရေ=ရင်၌၊ ဘဝေါ=ဖြစ်သည်တည်း။
 အာနန္ဒ=အာနန္ဒာ၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ မာအဝစ=မဆိုလင့်။ ။ ဧဝံ=သို့၊ နဝတ္ထဗ္ဗေ-
 နဝတ္ထဗ္ဗေ=မဆိုသင့်။ ။ ဧဝံ=သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ=ဆိုသင့်လျက်၊ ဧဝံ=သို့၊
 ဝဒတိ=၏။ ။ သုဟုဋ္ဌိတံ-သုဥဋ္ဌိတံ=ကောင်းစွာထခြင်းမည်၏။ ။ ဥပဝဿံ
 ခေါပန=ဝါကပ်ပြီး၍သာလျှင်။ ။ နဝံစီဝရလာဘေန=ရအပ်သော
 သင်္ကန်းအသစ်ရှိသော၊ ဘိက္ခုနောပန=သည်ကား။ ။ အပ္ပမာဒေါ=သည်၊
 အမတံပဒံ= အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၏အကြောင်းတည်း။ ။ ရူပဂတံ=ရုပ်တရား၊
 ဂတကား အာဂုံတည်း၊ နောက်၌လည်း ဤနည်းတူ။ ။

အာဂမရာသီပြီး၏။

-----*-----

အပ္ပတိဝတ္ထိယံ=သူတစ်ပါးတို့သည် ပြန်လှန်၍ လည်စေခြင်းငှါ
 မတတ်ကောင်းသော၊ ဓမ္မစက္ကံ=တရားစကြာ။ ။ ကီ၊ ကီဓာတ်၌၊
 ဝိက္ကိနာတိ=ရောင်း၏၊ ဓနက္ကိတော=ဥစ္စာဖြင့်ဝယ်အပ်သောကျွန်။ ။ ကုဓ၊
 ကုဓဓာတ်၌။ ။ အက္ကမတိ=နင်း၏၊ ရှေ့အာကိုရဿပြု။ ။ ဝိက္ကမတိ=
 ကွန့်မြူး၏။ ။ ဥဇ္ဇောတတိ=တောက်ပ၏။ ။ အညာ=သိခြင်း၊ အာကို
 ရဿပြု။ ။ အတိဿယော=လွန်ကဲသည်။ ။ ဘူမိဿတော=မြေ၌မှီသည်။
 ဝိဿုတော=ကျော်စောသည်၊ အဿဝေါ=ရှေးရှုနာသည်၊ အာကိုရဿပြု။
 သမ္ဘ၊ သမ္ဘဓာတ်၌၊ ပဿမ္ဘတိ=ငြိမ်း၏။ ။ အဿသတိ=ထွက်သက်ရှု၏။
 ဥပုဗ္ဗေ=ဥရှေးရှိရာ၌၊ ဥက္ကံသတိ=လွန်ကဲ၏။ ။ ဥစ္စာရေတိ=ရွတ်ဆို၏။ ။
 ဥစ္စယော=ပွားစီးခြင်း၊ သမုစ္စယော=ပေါင်းဆည်းခြင်း၊ ဥဇ္ဇလော= တောက်ပ
 ခြင်း။ ။ ဒုတ္တရော=ကူးမြောက်နိုင်ခဲ့၏၊ ဒုဒ္ဒမော=ဆုံးမခက်၏၊ ဒုန္နယော=

သိနိုင်ခဲ့၏။ ဒုပ္ပေါသော=မွေးမြူခက်၏။ ဒုပ္ပလော=အားနည်း သောသူ၊
 ဒုမ္မဂ္ဂေါ=မကောင်းသောလမ်းခရီး။ ။ နိက္ကမော=ထွက် မြောက်ခြင်း။ ။
 နိဇ္ဇရော=ဆွေးမြေ့ခြင်းမရှိ။ ။ နိမ္မာနော=ဖန်ဆင်းခြင်း၊ နိယျာနံ=ထွက်
 မြောက်ခြင်း၊ နိလ္လောလော=လျှပ်ပေါ်ခြင်းမရှိသောသူ။ ။ သန္တဿ=
 သန္တသဒ္ဒါ၏။ သတ္တေ=သအဖြစ်၌။ ။ သဇ္ဇနော=သူတော်ကောင်း။ ။
 သန္တဿ=ထင်ရှားရှိသည်၏။ ဘာဝေါ=အဖြစ်တည်း၊ သတ္တာ=ထင်ရှားရှိ
 သည်၏အဖြစ်၊ သတ္တာဝေါ=ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်။ ။ သတ္တာ-သတ္တာဝေါ၊
 အနက်တူ။ ။ ဝဿ=ဝ၏။ ဗတ္တေ=ဗအဖြစ်၌၊ ဗဿ= ဗကို၊ ဒွိတ္ထံ=ဒွေး
 ဘော်ပြု၊ သိလဗ္ဗတံ=အလေ့အကျက်။ ။ ဝဋ္ဋတိ=လည်၏။ ဝဋ္ဋတိ=လည်
 ၏။ ။ သံမ္မာ=သံနောက်မှ၊ အနုနော=အနု၏၊ နဿ=နကို၊ ဒွိတ္ထံ=ဒွေဘော်ပြု၊
 သမန္နာဂတော=ပြည့်စုံ၏။ သမန္နာဟာရော=နှလုံးသွင်းခြင်း၊ သမန္နေ
 သတိ=ကောင်းစွာရှာမှီး၏။ သီမံ=သိမ်ကို၊ သမ္မန္နေယျ=သမုတ်ရာ၏။

သဒိသဒ္ဓိတ္တရာသိပြီး၏။

-----*-----

ဒုတိယဘာဝံ= ၂-ခုမြောက်၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ=အဖော်၏အဖြစ်သို့၊
 ဂစ္ဆန္တိ။ ။ ဒုတိယ စတုတ္ထာနိပိတို့၏လည်း၊ သဒိသတ္တေ=သဒိသ ဒွေးဘော်
 သည်၊ ဇာတေ=ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော်။ ။ အာဒိဒုတိယဿ=အစဒုတိယ
 အက္ခရာ၏၊ ၂-လုံးဆင့်တွင်အထက်အလုံးကိုအစဆိုသည်။ ။ အက္ခာတံ=
 ဟောကြားအပ်၏။ အာရှေးရှိသော ခါတုပုဒ်တည်း၊ သရမ္မာဒွေသုတ်ဖြင့်
 ခဒွေးဘော်ပြု၊ အခွါတံဖြစ်၏၊ ဤသုတ်ဖြင့် အထက်ဒုတိယက္ခရာကို
 ပထမက္ခရာကပြု အက္ခာတံ ပြီး၏။

ပက္ခိတ္တံ=ထည့်အပ်၏။ ။ ပါမောက္ခံ၌ ဝဂ္ဂလသေဟိတေသုတ်ဖြင့်
 ယကို ပုဗ္ဗရုပ်ပြု၊ ပါမောဒွံဖြစ်၏၊ ဤသုတ်ဖြင့် အထက်ဒုတိယက္ခရာကို

ပထမကွရာကပြု ပါမောက္ခပြီး၏။ ။ ပဏ္ဍရတိ၌ ပဃရတိတည်၍ သရမ္မာဒွေ သုတ်ဖြင့် ဃဒွေဘော်ပြု၊ ပဃရတိဖြစ်၏။ ဤသုတ်ဖြင့် အထက်စတုတ္ထကွရာယကို တတိယကွရာကပြု ပဏ္ဍရတိပြီး၏။

နောက်၌လည်း ဤနည်းတူချည်းမှတ်လေ။ ။ ဥဏ္ဍောသတိ= ကြွေးကျော်၏။ နိဏ္ဍောသော=ကျူးသံ၊ အတ္ထာဒေတိ=ဖုံးလွှမ်း၏။ အတ္ထိန္ဒတိ= လူယက်၏။ ။ တထဿ=မှန်ကန်သည်၏။ ။ ရထဿ=ရထားအား၊ ဟိတာ=လျော်သောလမ်းတည်း၊ ရတ္ထာ=ရထားအားလျော်သော လမ်း၊ ရထားလမ်း။ ။ ပဇ္ဈာယတိ=မှိုင်းတွေ၏။ ဥဇ္ဈာယတိ=ကဲ့ရဲ့၏။ နိဇ္ဈာယတိ= စိန်းစိန်းရှု၏။ ။ ဗောဇ္ဈံ=သိအပ်၏။

ပဋိဝိဇ္ဇာ=ထိုးထွင်း၍၊ တွာပစ္စည်း ၏ယနှင့် ပဋိဝိဇ္ဇာဟုပြီးရာ၌ တဝဂ္ဂ ဝရဏာနံသုတ်ဖြင့် ယနှောင်းသော ကေုတုပြု၊ ဝဂ္ဂလသေဟိတေသုတ်ဖြင့် နောက်ယကို ပုဗ္ဗရုပ်ပြု ပဋိဝိဇ္ဇာ ဖြစ်၏။ ဈာန်ဆွဲ ၂-ဆင့်တည်း၊ ဤ သုတ်ဖြင့် အထက် စတုတ္ထကွရာဈာန်ကို တတိယကွရာဈာန် ပဋိဝိဇ္ဇာပြီး၏။ သရမ္မာဒွေသုတ်နှင့် တမင်ပြုသော ဒွေဘော်တို့ထက် ထိုထိုအစီအရင် တို့နှင့် အလိုလိုဖြစ်လာသော ဒွေဘော် တို့သည် သာ၍များပြားကုန်၏။ ဤသုတ်ကား ထိုဒွေဘော်နှစ်မျိုးတို့၌ ဒုတိယ စတုတ္ထတို့ကို ပထမ တတိယပြုပြင်သော သုတ်တည်း။

အဝတ္ထာ=အခိုက်အတန့်။ ။ အဘိတ္ထုတော=အလွန် ချီးမွမ်းအပ်၏။ ဝိတ္ထုမ္ဘိတော=ထောက်ကန်အပ်၏။ ဥဒ္ဓရတိ=ထုတ်၏။ နိဒ္ဓါရေတိ=ထုတ် ဆောင်၏။ ။ နိဒ္ဓနော=ဥစ္စာမရှိသောသူ၊ နိဒ္ဓါတော=ခါတွက်၏။ နိဒ္ဓေါတော= ဆေးလျော်၏။ ။ ဝိပဇ္ဇရတိ=ပျံ့နှံ့၏။ ။ ဝိဗ္ဘမတိ=လည်၏။ ဥဗ္ဘတိ=ဆယ် တင်၏။ ။ ဒုဗ္ဘရော=မွေးမြူနိုင်ခဲ့၏။ သဗ္ဘာဝေါ=ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်။
ဝိသဒိသဒ္ဓိတ္တရာသီပြီး၏။

ဝိစ္ဆာယဉ္ဇ=ဝိစ္ဆာ၌လည်းကောင်း၊ အဘိက္ခဉ္ဇေ=အဖန်ဖန်မှု၌လည်းကောင်း။ ။ ဘိန္ဒူ=ပြားကုန်သော၊ အတ္ထေ=တို့ကို၊ ပုနပျုနကြိယာ=အဖန်ဖန်မှုသည်၊ အဘိက္ခဉ္ဇ=မည်၏။ ။ သတံကုမ္ဘာ=တစ်ရာတစ်ရာသောအိုးတို့သည်။ ။ အာနုပုဗ္ဗိယေပိ=ရှေ့နောက်အစဉ်ကိုဆိုရာ၌လည်း၊ ဝိစ္ဆာဝ=ဝိစ္ဆာကိုသာလျှင်၊ ဂမ္ပတေ=သိအပ်၏၊ အနုပဝေသေထ= အစဉ်အတိုင်းဝင်ကြစေကုန်လော။ ။ ဣမေသံ=ဤသူတို့အား၊ ဒေဝသိကံ=နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း၊ မာသကံမာသကံ= တစ်ပဲတစ်ပဲကို၊ ဒေဟိ=ပေးဘိလော။ ပုပ္ဖပုပ္ဖ=ပန်းတိုင်းပန်းတိုင်းကို၊ ပုပ္ဖတိ=ပွင့်၏။ ။ ပထံပထံ=လမ်းတိုင်းလမ်းတိုင်းကို၊ တစ္ဆေန္တိ=လွန်ကုန်၏၊ အမာ=ကြွယ်ဝကြကုန်၏၊ ဣမေသံ=တို့၏၊ အမတာ=ကြွယ်ဝကြောင်းကား၊ ကတရာကတရာ= အဘယ်အဘယ်နည်း။ ။ ပဋ္ဌပဋ္ဌ=ဖြည့်ဖြည့်ဟူသောအသံကို။ ။ ဝီတိဟာရေ=ဝီတိဟာရအရာ၌၊ သဗ္ဗဒီနံ=သဗ္ဗဒီမည်ကုန်သော သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်တို့၏၊ ဒွေရူပါနိ=ဒွေးဘော်ရုပ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပုဗ္ဗဿ=ရှေ့ရပ်၏၊ သျာဒိလောပေါစ=သိစသော ဝိဘတ်ကြေခြင်းသည်လည်း၊ ဟောတိ။ ။ ဣတရိတရဿ=အချင်းချင်းအား။ ။ သမ္ဘမေ=သမ္ဘမအရာ၌၊ ယာဝတာ=အကြင်မျှလောက်သော ပုဒ်ဖြင့်၊ အတ္ထော=လိုအပ်သောအနက်သည်၊ သိဇ္ဈတိ=ပြီး၏။

တာဝံ=ထိုမျှလောက်သောပုဒ်ကို၊ ပယုဇ္ဇတေ=ယှဉ်အပ်၏၊ သီဟိဋ္ဌိရှိမှုတို့၌ကား ယထာဗောဓံ သမ္ဘမေဟုပါဌ်ရှိ၏။ ။ သမ္ဘမေ=၌၊ ယထာဗောဓံ=လိုအပ်သောအနက်ကို သိနိုင်လောက်အောင်၊ သဒ္ဓေါ=သဒ္ဓါကို၊ ပယုဇ္ဇတေဟု အနက်ဆို၊ အဓိပ္ပါယ်မှာ အတူတူပင်။ ။ အာမေဒိတ်ကို သမ္ဘမအနက်ဆိုသည်။ ။ ယဘေ=ကြောက်ရာ၌လည်းကောင်း၊ ကောဓေ=အမျက်ထွက်ရာ၌လည်းကောင်း၊ ပသံသာယံ=

ချီးမွမ်းရာ၌လည်းကောင်း၊ တုရိတေ=အဆောတလျှင်မှု၌လည်းကောင်း၊
 ကော တုဟလေ=အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ပြုမှု၌လည်းကောင်း၊ အစ္ဆရေ=
 အံ့ဩမှု၌လည်းကောင်း၊ ဟာသေ=ရွှင်မှု၌လည်းကောင်း၊ သောကေ=ပူပန်
 မှု၌လည်းကောင်း၊ ပသာဒေ=ကြည်ညိုမှု၌လည်းကောင်း၊ အာမေဍိတံ=
 စကားအပိုထပ်၍ဆိုမှုကို၊ ဗုဓော=ပညာရှိသည်၊ ကရေ=ပြုရာ၏။ ။
 ဝိဇ္ဈဝိဇ္ဈ=ထိုးဟဲထိုးဟဲ၊ ပဟရပဟရ=ရိုက်ဟဲရိုက်ဟဲ။ ။ ဝါသေဌာ= ဝါသေဌ
 အမျိုးတို့၊ အတိက္ကမထ=အလျင်အမြန်ကြွကြကုန်လော။ ။ နမောတဿ
 ကား သုံးကြိမ်ဆိုရိုးတည်း။ ။

ပဒဝါကျဒွိတ္တရာသီပြီး၏။

ယမှိ=ကြောင့်၊ ဟဿ=ဟဗျည်း၏၊ ဝိပ္ပလ္လာသော=ယနှင့်ရှေ့
 နောက်ပြန်လှန်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ ဒယုတိ=ပူလောင်၏၊ ဒဟုတိ
 တည်၍ ဤသုတ်ဖြင့် ဟနှင့်ယရှေ့နောက်ပြန် ဒယုတိပြီး၏၊ ယကား
 အာချာတ်ပစ္စည်းတည်း။ ။ သန္ဓယုတိ=ဖွဲ့၏၊ ဝုယုတိ=မျော၏၊ ဒုယုတိ=
 နို့ညှစ်၏၊ မုယုတိ=တွေဝေ၏။ ။ ဧတ္ထ=ဤမြစ်၌၊ ဗဟု=များစွာ သော၊
 ဇနော=လူအပေါင်းသည်၊ နှာယတိ=ရေချိုး၏။ ။ ပယိရုဒါဟာသိ=
 ဟောတော်မူပြီ။ ။ တေ=သင်၏၊ အယျိရေ=အရှင်တို့ကို။ ။ အပစ္စိသံ=
 ကျက်ကုန်ပြီ။ ။ တေ=ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်၊ မေ=အား၊ အသေ=တို့ကို၊
 အယာစိသံ=တောင်းကုန်ပြီ။ ။ ကောစိ=သည်၊ နံ=ထိုသူကို၊ ဟညယျေဝါဝိ=
 ညည်းဆဲလည်းညည်းဆဲရာ၏။ ။ အမူလမူလံ ဂန္ဓာ=အမြစ်အရင်းသို့
 မသွားမူ၍။ ။ ပရတြ=နောက်၌၊ ဧဝံ=ဤအတူတည်း။ ။ အနောကာသံ
 ကာရာပေတွာ=အခွင့်မပြုစေမူ၍၊ အနိမိတ္တကတွာ=အမှတ်ကိုမပြုမူ၍၊
 အနုတိဏ္ဏံပဒံဒိသွာ=ထက်သောခြေရာကိုမမြင်မူ၍။ ။ မူလမူလံအဂန္ဓာ

စသည်တည်၍ သုတ်ကြီးဖြင့် မူလမူလံနှင့်အကိုရှေ့နောက်ပြန်၊ အမူလ
မူလံစသည်ပြီး၏။ ။

ဝိပုလ္လာသရာသီပြီး၏။

-----*-----

ယာဝဂန္ထပရိယောသာနာ=မောဂ္ဂလာန်တစ်ကျမ်းလုံး အဆုံးတိုင်
အောင်။ ။ ဧတေန=ဤသုတ်ဖြင့်၊ သဗ္ဗသဒ္ဓ သုတ္တေသု=အလုံးစုံသော
သဒ္ဓသုတ်တို့၌၊ အနိဋ္ဌနိဝတ္တိစ=မသင့်မြတ်၍မလိုအပ်သော အနက်၏
နှစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဣဌပရိဂ္ဂဟောစ=သင့်မြတ်၍ လိုအပ်သော
အနက်ကို အကုန်သိမ်းကျုံးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကတော=မောဂ္ဂလာန်
ဆရာပြုတော်မူအပ်သည်၊ ဟောတိ=၏။ ။

သန္နိနိဿယပြီး၏။

-----*-----

နာမနိရုတ္တိဒီပနိနိဿယနံကျဉ်း

အထ=ထိုသန္နိကျမ်း၏အခြားမဲ့၌။ ။ လိဂီ=လိင်၊ နာမံ=နာမ်၊
ပါဠိပဒိကံ=ပါဠိပဒိကပုဒ်၊ ဣတိ=ဤသုံးပါးသည်၊ အတ္ထတော=လိုရင်း
အနက်အားဖြင့်၊ ဧကံ=တူကြ၏။ ။ ဒဗ္ဗာဘိဓာနဿ=ဌိပ်ကို ပဓာန
အားဖြင့်ဟောသော၊ ပုရိသာဒိကဿ=ပုရိသအစရှိသော၊ ပကတိရူပဿ=
ပကတိသဒ္ဓရုပ်၏၊ ဧတံနာမံ=ဤအမည်ချည်းတည်း၊ ဟိသစ္စံ=၏၊
တံ=ထိုပကတိသဒ္ဓရုပ်ကို၊ ဝုစ္စတိ၌စပ်။ ။ ပတွာ=ရောက်သည်ရှိသော်၊
ကိဉ္စိ=အချို့သောသဒ္ဓရုပ်သည်၊ ဝိသဒ္ဓရူပံ=သန့်ရှင်း သောရုပ်အစဉ်ရှိသည်၊
ဟောတိ=၏၊ ကိဉ္စိ=အချို့သောသဒ္ဓရုပ်သည်၊ အဝိသဒ္ဓရူပံ=မသန့်ရှင်းသော
ရုပ်အစဉ်ရှိသည်၊ ဟောတိ=၏၊ ကိဉ္စိ=အချို့သောသဒ္ဓရုပ်သည်၊ မဇ္ဈိမ

ရူပံ=အလယ်အလတ်သောရုပ်အစဉ်ရှိသည်။ ဟောတိ=၏။ ဣတိ ဧဝံ= ဤသို့။ တိဝိဓေန=သုံးမျိုးပြားသော။ လိင်္ဂရူပေန=လိင်သဘောနှင့်။ ယုတ္တတ္ထာ=ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လိင်္ဂန္တိ=လိင်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ=၏။ ။ တဒေဝ=ထိုပကတိသဒ္ဒရုပ်ကိုပင်လျှင်၊ ဝုစ္စတိ၌စပ်။ ။ ကိဉ္စိ=အချို့သည်။ သဒ္ဒလိင်္ဂီနရူပဉ္စ=သဒ္ဒလိင်အားလျော်စွာလည်းကောင်း၊ ကိဉ္စိ=အချို့သည်။ အတ္ထလိင်္ဂီနရူပဉ္စ=အတ္ထလိင်အားလျော်စွာလည်းကောင်း၊ ပရိဏမန္တ= ရုပ်အထွေထွေအဆန်းဆန်း ညွတ်သည်ဖြစ်၍၊ ပဝတ္တတိ=တည်၏။ တသ္မာ၊ နာမန္တိစ၊ ဝုစ္စတိ။ ။ တဒေဝ= ကိုပင်လျှင်၊ ဓာတုပစ္စယဝိဘတ္တိ ပဒေဟိစေဝ=ဓာတ်ပုဒ်၊ ပစ္စည်းပုဒ်၊ ဝိဘတ်ပုဒ်တို့မှလည်းကောင်း၊ သဒ္ဒပဒတ္တကေဟိစ= မိမိတည်းဟူသောသဒ္ဒါလျှင် ပုဒ်အနက်ရှိကုန်သော သဒ္ဒါတို့မှလည်းကောင်း၊ ဝိသုဘူတံ=အသီးအခြားဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ပဒံ=ပုဒ်ပေတည်း၊ ဣတိကတွာ=ဤသို့ပြု၍၊ ပါဠိပဒိကန္တိစ ဝုစ္စတိ။ ။ ရာဇဿစသည်၌၊ ရာဇဿ=မင်း၏ပေးလျှင် အတ္ထပဒတ္တကဖြစ်၏၊ ရာဇဿ=ရာဇသဒ္ဒါ၏ပေးလျှင် သဒ္ဒပဒတ္တကဖြစ်၏။ ။

သဒ္ဒပဒတ္တက ပုဒ်ဟူသမျှသည် ပကတိအနက်ရင်းမရှိသော ကြောင့် အတ္ထဝန္တအင်္ဂါပျက်၍ လိင်စစ်မမည်၊ အတုပြုလုပ်သော အနု ကရုဏာလိင်မျိုးသာတည်း။ ဘုဿ=ဘူဓာတ်၏။ သိဿ=သိဝိဘတ်၏။ ဧကော=ဏပစ္စည်း၊ ဤသို့သော ဓာတုပစ္စယ ဝိဘတ္တိပုဒ်တို့သည်လည်း သဒ္ဒပဒတ္တကဖြစ်ကြ ကုန်၍ ပင်လျှင် လိင်အစစ်မဟုတ်ကြကုန်၊ သို့သော်လည်း ထိုပုဒ်တို့သည် သဒ္ဒသုတ်တို့၌သာ ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဓာတုပစ္စယဝိဘတ္တိ ဝဇ္ဇိတ မတ္ထဝံလိင်္ဂီ-ဟူသောကျမ်းဆရာတို့စကား၌ အသီးထုတ်ရကုန်သည်။ ။ ရာဇဿ၊ သဓဿ၊ ပုမဿစသည်တို့ကား အနက်သို့လိုက်၍ လိင်မည် မမည်ရှိကြကုန်၏၊ ထိုကြောင့် အတ္ထဝံအင်္ဂါနှင့်

အသီးဆိုလေသည်။ ။ ကုဒ်=ဤသည်ကား၊ ဒွိန္ဒ=တို့၏၊ နာနတ္ထံ=ထူးပုံ
 တည်း။ ။ တေဟိ=ထိုဘူ အစရှိသည်တို့နောက်မှ။ ။ တာနိ=ထိုပုဒ်တို့သည်။
 တာနိစ=ထိုဘူဿ ပြုဿအစရှိသောပုဒ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ။ ဧတ္ထ=
 ဤနာမ်အစီအရင်အရာ၌။ ။ ဟိသစ္စံ=၏၊ တေသံ=ထိုတဒ္ဓိတ်ပုဒ်
 သမာသ်ပုဒ် ကိတ်ပုဒ်တို့အား၊ လိင်္ဂနာမဗျပဒေသ ကိစ္စံ=လိင်ကဲ့သို့ နာမ်
 ကဲ့သို့ ငဲ့ဖွယ်ညွှန်းဖွယ် ကိစ္စသည်၊ နအတ္ထိ။ ။ ယာနိစ=အကြင်ဥပသာရပုဒ်
 နိပါတ်ပုဒ် တွာဒိပစ္စယန္တအဗျယပုဒ်တို့သည်လည်း။

လိင်္ဂနာမ် ပိုင်းခြားခန်းပြီး၏။

-----*-----

ဧကာနေကေသု=တစ်ခုဟူသောအနက် များသောအနက်တို့၌၊
 ပဝတ္ထာ=သော၊ နာမသ္မာ=နာမ်ပုဒ်နောက်မှ၊ ဒွေဒွေ=နှစ်လုံးနှစ်လုံး
 ကုန်သော၊ သိယော ။ လ ။ သ္မိသု=တို့သည်၊ ဟောန္တိ။ ။ ဝိဘတ်ဟူသော
 အမည်ကား ပထမာ ဒုတိယာစသောအမည်၊ ဧကဝုဏ်ဗဟုဝုဏ်ဟူသော
 အမည်တို့သည်ကား အန္တတ္ထ၏အစွမ်းဖြင့်ပြီးစီးကုန်၏။ ။ ဧတဿ=
 ဤအနေကဝစန၏၊ နာမံ=အမည်တည်း။ ။

ဝိဘတ်အစီအရင်ပြီး၏။

-----*-----

အဘာသိတပုမေဟိ=မဟောဖူးသော ပုံလိင်ရှိကုန်သော၊ ဝါ=ဟော
 ဖူးသော ပုံလိင်မရှိကုန်သော၊ ကေဟိစိ=အချို့ကုန်သော၊ သညာသဒ္ဓေဟိ=
 တို့နောက်မှ၊ နိစ္စံ=အာပစ္စည်းမြဲ၏။ ။ ဝိသာ=၂၀၊ တိသာ=၃၀။ ။ ဘာသိတ
 ပုမေဟိပိ=ဟောဖူးသော ပုံလိင်ရှိကုန်သော် လည်း၊ သဗ္ဗနာမေဟိစ=တို့
 နောက်မှလည်းကောင်း၊ တဗ္ဗာနိယတ ပစ္စယန္တေဟိစ=တို့နောက်မှလည်း
 ကောင်း၊ နိစ္စံ = ၏၊ သဗ္ဗာ=အလုံးစုံသော မိန်းမ။ ။

အညေဟိပန=တစ်ပါးသောသဒ္ဓါတို့နောက်မှကား၊ အနိစ္စံ= အာပစ္စည်းမမြဲ။
ဧကိကာ-ဧကာကိနီ=မိန်းမတစ်ယောက်တည်းတည်း၊ ဒီပနာ=ပြခြင်း၊
ဒီပနီ=ပြရာကျမ်း။ ။ ကတ္တစိ=အချို့သော ပညာ၊ သညာ၊ နာဝါ၊ သာလာ၊
ဒီပနာ၊ ဒီပနီစသည်တို့၌၊ သဒ္ဓမတ္တဿဝါ=သဒ္ဓလိင်မျှ၏လည်းကောင်း၊
ကတ္တစိ=အချို့သော ကညာ၊ ကုမာရိကာ၊ ကလျာဏာ၊ ကုမ္ဘကာရာ
စသည်တို့၌၊ အတ္တဿဝါ=အနက်ခြင်၏လည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိဘာဝေ=
အဝိသဒါကာရ ဟူသော ဣတ္ထိမျိုး၏အဖြစ်ကို၊ ဇောတေ တဗ္ဗေ=ထွန်းပြလို
လတ်သည်ရှိသော်။

သဒ္ဓါသည်လည်း သဒ္ဓါထီးမျိုး၊ သဒ္ဓါမမျိုး၊ သဒ္ဓနပုံမျိုးဟူ၍
သုံးပါးရှိ၏။ ရုပ်စဉ်ရှင်းလင်းသော သဒ္ဓါမျိုးသည် သဒ္ဓါထီးမျိုးမည်၏။
ရုပ်စဉ်အထပ်များ၍ အနက်သွား မရှင်းလင်းသော သဒ္ဓါမျိုးသည် သဒ္ဓါမ
မျိုးမည်၏။ အလယ်အလတ် ဖြစ်သော သဒ္ဓါမျိုးသည် သဒ္ဓနပုံမျိုးမည်၏။
ထိုတွင် သဒ္ဓါမမျိုးဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ဣတ္ထိလိင် ပစ္စည်းနှင့်ပြရ၏။
ထိုကြောင့် သဒ္ဓမတ္တဿဝါ ဣတ္ထိဘာဝေ ဇောတေ တဗ္ဗေ-ဟုဆိုသတည်း။
အတ္တဿဝါဖြင့် သဒ္ဓါလည်း ယူလေ။

သဟဿီ=တစ်ထောင်သောလောကဓာတ်။ ။ စက္ခုကရဏီ=ပညာ
စက္ခုကိုပြုတတ်သောပဋိပဒ်။ ။ ဓမ္မဒီပနီ=တရားကို ထွန်းပြသောကျမ်း။
ဂစ္ဆတီ=သွားသောမိန်းမသည်။ ။ သတီ=သူတော်ကောင်းမသည်။ ။
ဘဝိဿတီ=ဖြစ်လတ္တံ့သော မိန်းမသည်၊ ဘဝဿန္တီ=၎င်း။ ။ သဗ္ဗာဝတီ-
သဗ္ဗာဝန္တီ=အလုံးစုံမျိုးရှိသောပရိသတ်။ ။ ယာဝတီ-ယာဝန္တီ=အကြင်မျှ
လောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသောပရိသတ်။ ။ ဘုတ္တဝတီ-ဘုတ္တဝန္တီ=စားပြီး
သောမိန်းမ။ ။ ပါဠိ၌၊ ကာဏာ=ကာဏ်းသည် ဖြစ်၍၊ ပရိယန္တစာရိနီ=
နွားအပေါင်း၏အစွန်အနား၌ လှည့်လည်ရသော၊ ဂေါ=နွားမ။ ။

ဤပါဠိတော်၌ ဂေါသဒ္ဓါသက်သက် ဣတ္ထိလိင်ထင်ရှား၏။ ။ ကပေါတိ-
ကပေါတနီ=ခိုမ။ ။ အန္တရာယိကီနီ=အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သော မိန်းမ။
ဩလုမ္ဗိကီနီ=ဘောင်ဖြင့်ကူးတတ်သောမိန်းမ၊ ပံသုကုလိကီနီ=ပံသုကူကို
ဆောင်လေ့ရှိသောမိန်းမ။ ။ သညာယံ=အမည်ပြဋ္ဌာန်းရာ၌၊ မာနုသိနီ=
လူမိန်းမ၊ ဝါ=တစ်နည်းကား၊ မာနုသာ=လူမိန်းမ၊ အညတြ=တစ်ပါးသော
အရာ၌၊ မာနုသီ=လူ၌ဖြစ်သော၊ သမ္ပတ္တိ=စည်းစိမ်။ ။ ဝေတြဏီ=ကြိမ်
ပိုက်ချောင်းငရဲ။ ။ ဧသု=ဤပြယုဂ်တို့၌။ ။ အာစရိနီ=ဆရာမ။ ။
ဘရိယာယံ=မယားဟူသောအနက်၌။ ။ မာတု=၏၊ ဘာတာ=မောင်သည်၊
မာတုလော=မည်၏၊ ဦးရီးတည်း၊ တဿ=ထိုဦးရီး၏၊ ဘရိယာ=သည်၊
မာတုလာနီ=မည်၏၊ ဧဝံ=ဤအတူ၊ ဝရုဏာနီ=ဝရုဏနတ်၏မယား၊
နတ်ကတော်တည်း၊ ဂဟပတာနီ=သူကြွယ်၏မယား၊ အာစရိယာနီ=ပညာ
သင်ဆရာ၏မယား၊ ဆရာကတော်တည်း၊ ခတ္တိယာနီ=မင်း၏မယား၊
မိဖုရားတည်း၊ ဗဟုလာမိကာရာ=ဗဟုလံသုတ် လိုက်ခြင်းကြောင့်။ ။
ဆတ္တပါကီနီ=လက်၌ထီးရှိသောမိန်းမ။ ။ ဟတ္ထနီ=ဆင်မ။ ။ ပဇ္ဈနီ=
ထက်မျက်သောဉာဏ်ရှိသောမိန်းမ။ ။ အဟိံသာရတီနီ=မညှဉ်းဆဲခြင်း၌
မွေ့လျော်ခြင်းရှိသောမိန်းမ။ ။ ဝစ္ဆဂိဒ္ဓိနီ=နွားသားငယ်၌ မက်မောခြင်း
ရှိသောနွားမ။ ။ မုဋ္ဌသတိနီ=လွတ်သောသတိရှိသောမိန်းမ။ ။ ဥပမာ ။
လ ။ လက္ခဏာဒိတော=ဥပမာပုဒ် ။ လ ။ လက္ခဏပုဒ်စသည်ရှေးရှိသော၊
ဦရုတော=ဦရုသဒ္ဓါနောက်မှ၊ ဣတ္ထိယံ=၌၊ ဦးဦပစ္စည်းသက်၏။ ။ ဟတ္ထိ
နာဂဿ=ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ နာသာဝိယ=နှာမောင်းကဲ့သို့သော၊ ဦရူ=
ပေါင်အင်္ဂါသည်။ ။ ခုရော=ခွါကို၊ သဖော=သဖဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏၊
သံသိလိဋ္ဌတာယ=ကောင်းစွာစေ့စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဖဘူတာ=
ခွါသဖွယ်ဖြစ်သော။ ။ နာဂနာသူရူ=ဆင့်နှာမောင်းနှယ် ချောသွယ်သော

ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ=ပဘာဝတီမင်းသမီးသည်၊ မံ=ငါကုသမင်းကို၊ သစေဩလောကေယျ။ ။ စာရဒဿနာ=တင့်တယ်သော ကြည့်ခြင်း ရှိသော။ ။ ဝါမောရူ=ရွှေငှက်ပျောသို့ ချောသောပေါင်ရှိသော၊ ဘဒ္ဒေ= အရှင်မ၊ မံ=ငါ့ကို၊ သဇ=လည်ဘက်ပါလှည့်။ ။ လက္ခဏရူယာ=လက္ခဏာ နှင့်ပြည့်စုံသော ပေါင်ရှိသော သင်နတ်သမီး၌၊ သမ္ပတ္တော=ချစ်ကြိုက် လွန်ကြူးမူးရစ်သည်ဖြစ်၍၊ အဟံ=ပဉ္စသီခ နာမတန်ဆောင် ငါနတ် မောင်သည်၊ ကာရဏံ=အကြောင်းအကျိုးကို၊ နပ္ပဇာနာမိ=မသိမမြင်လေ။ ပြဟ္မဗန္ဓုယာ=ပုဏ္ဏေးမမိတ္တာပုံသည်၊ ဂါရယော=ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၊ အသံ= ငါဖြစ်ရာ၏။ ။ တိပစ္စယန္တာ=တို့သည်၊ တထာ=တူ၊ သဘာဝ ဣတ္ထိလိင်္ဂီ= တို့တည်း။ ။ ကဏ္ဍု=ယားနာ၊ ကဏ္ဍ=ဝဲနာ။ ။ စမူ=စစ်သည်၊ သုတနူ= ကောင်းသောကိုယ်အင်္ဂါရှိသောမိန်းမ၊ သရဗူ=တက်တူ။ ။

ဣတ္ထိပစ္စည်းရာသီပြီး၏။

-----*-----

အလဒ္ဓဝိဓိနံ=မရအပ်သောအစီအရင်ရှိကုန်သော။ ။ ဣတိ= ဤသုတ်ဖြင့်၊ သိလောပေါ=သိကြေ၏၊ ဇန္တုဟေတို့ယပေဟိ=ဇန္တုသဒ္ဓါ၊ ဟေတုသဒ္ဓါ၊ ဤကာရန္တသဒ္ဓါ၊ ယအမည်ရှိသော အာကာရန္တသဒ္ဓါ၊ ပအမည်ရှိသော ဣဝဏ္ဏန္တဥဝဏ္ဏန္တ သဒ္ဓါတို့နောက်မှ၊ ဝါ=အချို့သဖြင့်၊ ယောနံ၊ လောပေါ။ ။ ပုတ္တိက=ချစ်သမီး၊ ဥဌေဟိ=ထလော့၊ ပုတ္တိက= ချစ်သမီး၊ ပဗ္ဗဇာ=ရဟန်းပြုမှုသည်၊ ဒုက္ကရာ=ခဲယဉ်းလှ၏။ ။ ယ၏နောက်၌ ဂအမည်ရှိသော သိကိုဧမပြုသောပါဠိတည်း။ ။ ကုသဇာတကေ= ကုသဇာတ်၌။ ။ ပုတ္တိကေ=ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ တံ=သည်၊ အတ္ထကာမာယ= အကျိုးကိုလိုလားသော၊ မေ=ငါအထိန်းကတော်ခုဇ္ဇာ၏၊ ဝစနံ=ကို၊ နအကာသိ=မပြု။ ။ ပါဠိ၌၊ တေစ=ထိုလည်းကုန်သည်တို့သည်လည်း၊

တတ္ထရုက္ခဆာယယာ=ထိုညောင်ပင်ရိပ်၌၊ နိသီဒိတွာ=ထိုင်နေကြကုန်၍။
တဿရုက္ခဿ=၏။ ဆာယယာ=၌၊ သမန္တာ=မှ၊ ပရိဝါရိသု=ဝန်းဝိုင်းကြ
ကုန်ပြီ။ ။ သက္ခရာပမယာ=သကာခဲဥပမာဖြင့်၊ ဝဒေ=ဆိုရာ၏။ ။
ဗာလဒါရကဠီလယာ=သူငယ်၏စမွယ်ခြင်းဖြင့်။ ။ သဒ္ဓါမေဓာစသော
ဂါထာတို့၌။ ။ မန္တာ=ဉာဏ်ပညာ။ ။ မုစ္ဆာ=မိန်းမေးခြင်း။ ။ ဧဇာ=
တဏှာ။ ။ မတ္တာ=အတိုင်းအရှည်။ ။ အာသာ=တောင့်တခြင်း။ ။
ဝေလာ=အခါ။ ။ ခိဉ္ဇာ=မြူးတူးခြင်း။ ။ တသိဏာ=တဏှာ။ ။
ဝဇ္ဇကာ=ငုန်းငှက်၊ ဂေါဓာ=ဖွတ်၊ ပလာကာ=ဗျိုင်းအောက်။ ။ ဦကာ=သန်း၊
သေဖာလိကာ=ဆိပ်ဖလူးပင်၊ လင်္ကာ=ရွက်၊ သလာကာ=ဝါးခြမ်းစိပ်၊
ဝါလိကာ=သဲ၊ သီခါ=ဦးစွန်း၊ ဝိသာခါ=ဝိသာခါနက္ခတ်၊ ဝိသီခါ=ခရီးလမ်း။
ဝစ္စာ=ကြင်ကြီး၊ ဝဉ္ဏာ=အမြုံး၊ ဇဋ္ဌာ=ဆံကျစ်၊ ဃဋ္ဌာ=အပေါင်း၊ ဇေဋ္ဌာ=
ဇေဋ္ဌနက္ခတ်၊ သောဏှာ=နှာမောင်း၊ ဝိတဏှာ=ဝိတဏှာအယူ၊ ဝရုဏာ=
ဝရုဏမည်သောမိန်းမ၊ ဝနိတာ=မိန်းမ၊ လတာ=နွယ်၊ နိဒ္ဒါ=အိပ်ခြင်း၊
သုဓာ=အင်္ဂတေ၊ ရာဓာ=ရာဓမည်သောမိန်းမ၊ သီသဝါ=ယင်းတိုက်ပင်၊
ပပါ=ရေအိုးစင်။ ။ သက္ခရာ=ကျောက်စရစ်၊ သုရာ=သေရည်၊ ဒေါလာ=
ဧယဉ်၊ တုလာ=ချိန်၊ သီလာ=ကျောက်၊ လီလာ=စမွယ်ခြင်း၊ လာလေလာ၌
လာလာဇလာဖြတ်၊ လာလာ=တံထွေး၊ ဇလာ=အပြစ်၊ မေခလာ=ခါးကြိုး၊
ကလာ=အစိပ်။ ။ ဝဠဝါ=မြဲမ၊ အသမ္ပုသာ=အသမ္ပုသာမည်သော
နတ်သမီး၊ မူသာ=မိုက်ခွက်၊ မဉ္ဇုသာ=သေတ္တာ၊ သုလသာ=သုလသာ
မည်သောမိန်းမ။ ။ နာသာ=နှာခေါင်း၊ ဇုဏှာ=လရောင်။ ။ လသိကာ=
အစေး၊ ဝသုဓာ=မြေကြီး။ ။ အမ္မ-အန္တ-အမ္မ၊ သုံးခုအမိဟော။ ။
သဘတိ=သဘင်၌။ ။ ပရိသတိ=ပရိသတ်၌။ ။ မဟာဗြဟ္မာ=ပုဏ္ဏား
ကြီးသည်၊ သမ္ပိပရိသတိ=မိမိပရိသတ်၌၊ နိသိန္ဒ=နေသော၊ တံ=ထိုသူ

ငယ်ကို၊ အဒဿာ=မြင်လေ၏။ ။ ကူတိ=ဤသို့။ ။ နန္ဒမာတေ-နန္ဒမာတာ-
အတ္ထရီယံ=အံ့ဖွယ်ရှိစွ၊ အဗ္ဘတံ=မဖြစ်စတောင်းဖြစ်စွ။ ။ သာ=ထိုမိန်းမ
သည်၊ အတ္တဓမ္မံ=အကျိုးအကြောင်းကို၊ ပရိပုစ္ဆိတာစ=မေးမြန်းလေ့
ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မာနံ=တို့ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတာစ=သင်ယူလေ့
ရှိသည်လည်းကောင်း၊ သောတာစ=နာလေ့ရှိသည်လည်းကောင်း၊
ပယိရုပါသိတာစ=ဆည်းကပ်လေ့ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ။ ။
ပဒါလယံ-ပဒါလယန္တိ=ပေါက်ခွဲသည်။ ။ ဘဏံ-ဘဏန္တိ=ဆိုတတ်သည်။
အာကာရန္တကုတ္တိလိင်ပြီး၏။

-----*-----

ယောလောပ-နိသု=ယောဝိဘတ်ကြေရာ၊ ယောဝိဘတ်ကို
နိပြုရာတို့၌။ ။ ဝါ=တစ်နည်းကား၊ ရတ္တိယံ=ညဉ့်ကို။ ။ ပါဠိ၌ ဇိနဗောဓိယံ=
သဗ္ဗညုဗောဓိဉာဏ်ကို၊ ဗုဒ္ဓဿု=သိပါစေသတည်း။ ။ ဝါ=တစ်နည်းကား၊
ရတ္တိနံ=ညဉ့်ကို။ ။ ပါဠိ၌ ယာဝန္တော=အကြင်မျှလောက်သောသူတို့သည်၊
ပုရိသဿ=၏၊ အတ္ထံ=အကျိုးဖြစ်သော၊ ဝုယံ=လျှို့ဝှက်သော၊ မန္တိနံ=
တိုင်ပင်မှုကို၊ ဇာနန္တိ=သိကြကုန်၏။ ။ အကတရဿဖြစ်သော ပ၏
နောက်၌ အံကိုယ်ပြုနံပြုသောပြယုဂ်စု။ ။ ဧတ္ထစဂဗ္ဗ၌၊ ဂဗ္ဗ=ဆရာတို့သည်။
ဂါထာတို့၌၊ တိတ္ထိ=ရောင့်ရဲခြင်း။ ။ တန္တိ=အစဉ်အလာထုံးစံ။ ။ သုတိ=
ကြားနာခြင်း။ ။ သာဏိ=တင်းတိမ်။ ။ ယဠိ=တောင်ဝေး။ ။ အာဠိ=အစဉ်၊
နာဠိ=ကွမ်းစား၊ ကေဠိ=ကစားခြင်း။ ။ မုတိ=သိခြင်း။ ။ ယုဝတိ=မိန်းမပျို၊
ဝိကတိ=အထွေအထူး။ ။ ရသ္မိ=ရောင်ခြည်။ ။ အသနိ=မိုးကြိုး၊
ဝသနိ=အဝတ်၊ ဩသမိ=သောက်ရှူးကြယ်။ ။ ဓူလိ=မြူ၊ ဒုဒ္ဒဘိ=စည်ပုတ်၊
ဒေါဏိ=စားကျင်း၊ အဋ္ဌဝိ=တောအုပ်။ ။ ရတ္တာဒိ=ရတ္တာဒိဂိုဏ်းတည်း။ ။
ပါဒါဒေါ=ပါဒ၏အစ၌။ ။ ရတ္တိ=ညဉ့်၌။ ။ အာဒိ=အစ၌။ ။ ရတျာ=ညဉ့်

နေတို့သည်၊ အမောယာ=အချည်းအနှီး မဟုတ်ကုန်မူ၍။ ။ တိဏ
လတာနိ=မြက်မျိုးကိုစောင့်သောနတ်၊ နွယ်မျိုးကိုစောင့်သော နတ်တို့
လည်းကောင်း၊ ဩသချော=ဆေးပင်စောင့်နတ်တို့လည်းကောင်း။ ။
တတော=ထိုအခါ၌၊ ရတျာ=ညဉ့်၏၊ ဝိဝဿာနေ=အဆုံး၌၊ ဇစ္စာ-ဇာတိယာ=
ဇာတ်ကြောင့်၊ ဝသလော=သူယုတ်မာသည်၊ နဟောတိ။ ဇစ္စာ-ဇာတိယာ=
ကြောင့်၊ ဗြဟ္မဏော=သူမြတ်သည်၊ နဟောတိ။ ။ နိကတျာ=စဉ်းလဲမှု
ကြောင့်၊ သုခံ=ကို၊ နဇေတိ=မရ။ ။ ခန္တျာ-ခန္တိယာ=သည်းခံမှုထက်၊
ဘိယျော=လွန်သောတရားသည်။ ။ ဗောဇ္ဈာ-ဗောဓိယာ=မဂ်ဉာဏ်၏
အစီးအပွားဖြစ်သော၊ တပဿာ=အကျင့်ကို၊ အညတြ=ကြဉ်ဖယ်၍၊
သောတ္ထိ=ချမ်းသာခွင့်ကို၊ နပဿာမိ=ငါဘုရား မမြင်။ ။ ဘူမု-ဘူမိယံ=၌၊
ခလတိ=ချော်ချွတ်သောသူသည်၊ ဘူမျာယေဝ-ဘူမိယာယေဝ=၌သာလျှင်၊
ပတိဋ္ဌာတိယထေဝ=တည်သကဲ့သို့၊ ခလတိ ပုဒ်ကား နာမ်အလားရှိသော
အာချာတ်ပုဒ်တည်း။ ။ မာတိပိတိသဒ္ဒါ= တို့သည်။ ။ မာတျာစ=
အမိမျိုးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေတျာစ=အဘမျိုးအားဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ ဇတံ=ဤဥမ္မာဒန္တီကို။ ။ မာတျာစ=အမိသည်လည်းကောင်း၊
ပေတျာစ=အဘသည်လည်းကောင်း၊ ကတံ=ဥမ္မာဒန္တီဟူ၍ မှည့်အပ်သော
အမည်သည်၊ သုသာဓု=အလွန်ကောင်းပေစွ။ ။ အဟံ=ငါကို၊ မာတျာ=
မယ်တော်သည်၊ အနုညာတော=ခွင့်လွှတ်အပ်ပြီ၊ ပိတရာစ= ခမည်း
တော်မင်းကြီးသည်လည်း၊ အဟံ=ကို၊ သဉ္စတ္ထော=စွန့်အပ်ပြီ။ ။ ဇနိန္ဒု=
မင်းကြီး၊ မာတိနံ=အမိဖြစ်သောသူတို့အား၊ ဒေါဟဋ္ဌောနာမ=ချင်ခြင်း
မည်သည်ကို၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ။ သဌိ=၆၀၊ သတ္တတိ=၇၀၊ အသီတိ=၈၀၊
နဝုတိ=၉၀၊ ကောဋိ=ကုဋေ။ ။

ဣကာရန္တကုတ္တိလိင်ပြီး၏။

အယောနံ=ယအမည်ရှိသော အာဒီယသြဒီယတို့မှ တစ်ပါး
 ကုန်သောဒီယတို့၏။ ။ ပီတော=ပအမည်ရှိသော ဤဒီယနောက်မှ၊
 ယောသု=တို့ကြောင့်၊ နဇ္ဇာ=နဒီသဒ္ဒါ၏၊ အာမ်၊ နောက်၌အာလာသည်၊
 ဟောတိ။ ။ သုပတိတ္ထာယော=ကောင်းသောအဆိပ်ရှိကုန်သော၊
 နဇ္ဇာယော=တို့သည်။ ။ ပါဠိ၌၊ နာနာပုပ္ဖဒမာယုတာ=အထူးထူးသော
 ပန်းပင်တို့နှင့်ယှဉ်သော၊ နဇ္ဇာ=မြစ်သည်၊ အနုပရိယာယတိ= လည်၍
 စီး၏။ ။ သုပါပကမ္မေ=အလွန်မကောင်းမှုနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ရေဝတေ=ဟဲ့
 ရေဝတီ၊ ဥဋ္ဌေဟိ=ထလော။ ။ ဒိသျောစ-ဒါသိယောစ=တို့သည်လည်း
 ကောင်း၊ အနုဇီဝိနောစ=ငါတို့သို့ အတုလိုက်၍ အသက်မွေးသော
 သူတို့သည်လည်းကောင်း။ ။ ဗာရာဏသျံ-ဗာရာဏသိယံ=၌၊
 နိဝါသတော=နေလေ့ရှိသော၊ ကာကရာဇာ=ကျီးမင်းသည်။ ။ ရညော=၏၊
 မနော=သည်၊ ဥမ္မာဒန္တာ-ဥမ္မာဒန္တိယာ=၌၊ နိဝိဋ္ဌာ=တည်၏။ ။ ဥမ္မာဒန္တာ-
 ဥမ္မာဒန္တိယာ=ဥမ္မာဒန္တီနှင့် တကွ၊ ရမိတွာန=မွေ့လျော်ပျော်ပါး၍၊
 တတော=ထိုနောက်မှ၊ သိဝိရာဇာ=သိဝိမင်းသည်၊ သိယံ=ဖြစ်ရလို၏။ ။
 အဟံ=ငါသည်၊ ဗြဟ္မဏျာ-ဗြဟ္မဏိယာ=၏၊ ပရိစာရိကေ=အလုပ်ကျွေး
 ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော၊ ဒါရကေစ=သူငယ်တို့ကိုလည်း၊ နေသံ=ဆောင်
 ချေအံ့။ ။ နာဒီသု=နာစသောဧကဝုဏ်ဝိဘတ်တို့၌။ ။ ဝေတြရညာ-
 ဝေတြဏိယာ=ဝေတရဏီငရဲဖြင့်။

ဤကာရန္တကုတ္တိလိင်ပြီး၏။

-----*-----

ဒဒ္ဒါ=ပွေးနာ။ ။ ရဇ္ဈ=ကြိုး၊ ကရေဏု=ဆင်မ၊ ဝိယဉ်=သံသတ်ပင်။
 သဿု=ယောက္ခမ။

ဥကာရန္တကုတ္တိလိင်ပြီး၏။

ဗြဟ္မဗန္ဓုပုဏ္ဏေးမ၊ ဘူ=မြေ၊ စမူ=စစ်သည်။ ။ ပါဠိ၌။ ။ သာဟံ-
သာအဟံ=သည်၊ မနုဿတ္တံ=လူ့အဖြစ်သို့၊ ဂန္ဓာ=ရောက်ရသည်ရှိသော်၊
ဝဒညူ=သူတော်ကောင်းတို့ပြောဟောသောစကားကို သိလေ့ရှိသည်
ဖြစ်၍၊ ဝိတမစ္ဆရာ=ဝန်တိုခြင်းကင်းသည်၊ အသံဖြစ်ပါတော့အံ့။ ။
ကောဓနာစ=အမျက်ထွက်လေ့ရှိသည်လည်းကောင်း၊ အကတညူစ=
သူပြုဖူးသောကျေးဇူးကိုမသိတတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ။ ။
ဦကာရန္တကုတ္တိလိင်ပြီး၏။

-----*-----

တဿ=၏၊ ကာနိစိ=အချို့ကုန်သော၊ ရူပါနိ=နိပ္ပန္နရုပ်တို့သည်။
က္ကဓပန=ဤနေရာ၌ကား၊ သဗ္ဗာနိ=အလုံးစုံတို့ကို၊ သမောဓနေတွာ=
ပေါင်းရုံး၍။ ။ အဘိန္နသဒ္ဒလိင်္ဂတ္တာ=မကွဲမပြားသော သဒ္ဒလိင်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂေါဏောတိပိ=နွားထီးဟူ၍လည်း၊ ယုဇ္ဇတိ=သင့်၏၊
ဂါဝီတိပိ=နွားမဟူ၍လည်း၊ ယုဇ္ဇတိ=၏။ ။ အဂသိဟိနံသု=ဂသိဟိနံတို့မှ
တစ်ပါးကုန် သောဝိဘတ်တို့ကြောင့်။ ။ ဂါဝဂဝါဒေသေ=ကို၊ ကတေ=
သော်၊ အတော=အနောက်မှ၊ ယောနံ=တို့၏၊ ဋ္ဌာဋ္ဌေစ=အာအပြု
ဧအပြုတို့သည်လည်း။ ။ ဥသဘာ=နွားလားဥသဘတို့လည်းကောင်း၊
ရုက္ခာ=သစ်ပင်ငယ်တို့လည်းကောင်း၊ ဂါဝီယော=နွားမတို့လည်းကောင်း၊
ဂဝါစ=နွားတို့လည်းကောင်း။ ။ ဗလဂဝါဝါ=အားရှိပြီးသောနွားတို့သည်
လည်းကောင်း၊ ဒမ္မဂဝါဝါ=ထမ်းပိုးကျင့်လောက်သောနွားငယ်တို့သည်
လည်းကောင်း၊ ဂင်္ဂါယ=၏၊ ပါရံ=တစ်ဖက်ကမ်းသို့၊ အဂမိသု=ရောက်
ကြကုန်၏။ ။ အထ=ထိုနောက်မှ၊ အပရေ=ကုန်သော၊ ဗလဂဝေ=တို့ကို
လည်းကောင်း၊ ဒမ္မဂဝေ=တို့ကို လည်းကောင်း၊ ပတာရေသိ=ကူးစေ၏၊
ယာသု=အကြင်နွားတို့၌၊ ဩသဓာ=ထောက်ပတ်ဆီဦး တည်းဟူသော

ဆေးတို့သည်၊ ဇာယန္တိ=ကုန်၏။ ဧတာဂါဝေါ=ထိုနွားတို့သည်၊ နော=ငါတို့၏၊
 ပရိမာမိတ္တာ=ထွတ်မြတ်သောအဆွေခင်ပွန်းတို့ပေတည်း။ ဂဝါ=နွားမမှ၊
 ဒီရံ=သည်၊ ဇာယတိ=၏။ ။ သဗ္ဗိမှာ=မှ၊ သဗ္ဗိမဏ္ဍော=ထောပတ်ကြည်
 သည်၊ ဇာယတိ။ ။ တေ=သင်အား၊ ဂါဝံဝါ=နွားဗိုက် ကြီးကိုလည်း၊ ဒမ္ဗိ=
 ပေးအံ့၊ တေ=အား၊ ဂါဝံဝါ=နွားမကိုလည်း၊ ဒမ္ဗိ=အံ့၊ သီဂီနော=ဦးချို ရှိသော၊
 ဂဝံ=နွား၏၊ သီဂီဝံ=ဦးချိုကဲ့သို့။ ။ အတိတ္ထေန=ဆိပ်မဟုတ်သော ခရီးဖြင့်။
 တာဂါဝေါ=တို့သည်။ ။ အနယဗျသနံ=အကျိုးမရှိပျက်စီးခြင်းသို့။ ။
 ဧတာ=ထိုနွားတို့သည်၊ အန္တဒါစ=အစာထမင်းကိုလည်းပေးကြ ပေကုန်၏၊
 ဗလဒါစ=ခွန်အားကိုလည်း ပေးကြပေကုန်၏၊ တာ=တို့သည်၊ ဝဏ္ဏဒါစ၊
 သုခဒါစ။ ။ ဧတံအတ္ထဝသံ=ဤသို့သောအကျိုး ကျေးဇူးအထူး ကို၊
 ဥတွာ=သိကြကုန်၍၊ တေ=ထိုရှေးသူဟောင်းတို့သည်၊ ဂါဝေါ=တို့ကို၊
 နဟနိံသု=မညှဉ်းဆဲကြကုန်၊ အဿုကား အနက်မရှိ။ ။ တရမာနာနံ=မြစ်ကို
 ကူးကြကုန်သော၊ ဂုန္နံ=နွားအပေါင်းတို့တွင်၊ ဂဝံ=နွားအပေါင်းတို့တွင်။
 မိဿကေဇဝ=၌သာလျှင်၊ ဝတ္တန္တိ။ ။ အကာရန္တာ=အအကွရာအဆုံးရှိ
 ကုန်သော၊ သမာသသဒ္ဒါ=သမာသပုဒ်သဒ္ဒါ မျိုးတို့တည်း၊ ဣတိပိ=ဤသို့
 လည်း၊ ယုဇ္ဇတိ=သင့်ပါ၏။ ဇရဂ္ဂဝ-ပုဂံဝ-သဂဝ-ပရဂဝ-ဒါရဂဝသဒ္ဒါ
 တို့သည် သမာသ၌ ပြီးကုန်၏။

ဩကာရန္တလိင်ပြီး၏။

ဤတွင်ရွှေကား ဣတ္ထိလိင်အစီအရင် ပြီး၏။

-----*-----

ဇ္ဇာနုဗန္ဓော=သည်၊ သဗ္ဗာဒေသတ္ထော=အလုံးစုံကို ပြုရခြင်း အကျိုး
 ရှိ၏၊ ငအနုဗန်ပြခဲ့လျှင် ဝိသေသန၏အစိတ်ကို သာပြုရသည်၊
 ဂေါဿာဝင် ၌ ဂေါဿဟူသောဝိသေသန၏ အစိတ်ဩကိုသာ အဝပြု

သည်။ ။ ဋုအနုဗန်ပြရာ၌ကား ယောနံဟူသော ဝိသေသန၌ ယဗျည်း
ဩသရအလုံးစုံကို အာပြု ဧပြုရသည်။

ဝိသေသအစီအရင်၌။ ။ ဖုသိတဂ္ဂေ-ဖုသိတဂ္ဂေါ=ရင်းဖျားမလွတ်
ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော၊ ဝနပ္ပဂုဓမ္မ-ဝနပ္ပဂုဓမ္မာယထာ=တောအုပ်ကြီးကဲ့သို့။
ကေ-ကော=အဘယ်မည်သော၊ ဂန္ဓဗ္ဗေစ-ဂန္ဓဗ္ဗောစ=ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်လည်း
ကောင်း၊ ရက္ခသေစ=ရက္ခိရ်သည်လည်းကောင်း၊ နာဂေစ=သည်လည်း
ကောင်း၊ ကေ-ကော=သော၊ ကိပုရိသောစာပိ=ကိန္နရာသည်လည်း
ကောင်း၊ မာနုသေ=လူသည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗကာမဒဒေ=အလို
ခပ်သိမ်းကိုပေးနိုင်သော၊ ကေ=သော၊ ပဏ္ဍိတေ=သည်လည်းကောင်း၊
ဒီဃရတ္တံ=နေရက်ရှည်ကြာစွာ၊ မေ=ငါ၏၊ ဘတ္တာ=လင်သည်၊ ဘဝိဿတိ=
ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ။ အတ္တကာရေ=မိမိပြုအပ်သောအမှုမည်သည်၊ နတ္ထိ။
ဧကေ=တူ၏၊ ဧကတ္ထေ=တူသောအနက်ရှိ၏၊ သမေ=တူ၏၊ သမဘာဂေ=
တူသောအဖို့ရှိ၏၊ ဧဝံ=သို့၊ နဝတ္ထဗ္ဗေ=မဆိုသင့်။ ။ ဆဝေ=ဆိုးဝါးယုတ်
ညံ့သော၊ သိင်္ဂီလေ=မြေခွေးကား၊ ကေ=အဘယ်နည်း၊ ဆဝေ=သော၊
ပါထိကပုတ္တေ=ပါထိကပုတ္တပရိဗိုဇ်ကား၊ ကေ=အဘယ်နည်း။ ။ ဘောဂ
ဝတီနာမ မန္ဒိရေ=ဘောဂဝတီအမည်ရှိသော မင်းနေနန်းအိမ် ရှိသော၊
ကဉ္စနမယေ=ရွှေအတိပြီးသော၊ နဂရေ=ကို၊ နိမ္မိတေ=ဖန်ဆင်းအပ် ၏။
ပက္ခေ=ဧမပြုငြား တစ်ပါးသောပက္ခဖြစ်သော၊ သဗ္ဗတ္ထ=အလုံးစုံသော
ပြယုဂ်၌၊ မာဟောတု= ဧအပြုမဖြစ်စေလင့်၊ ဣတိ=ဤသို့မြစ်ပယ်ရခြင်း
အကျိုးရှိ၏။ ။ ဗာလေစ=သူမိုက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတေစ=
ပညာရှိတို့သည်လည်းကောင်း။ ။ ဝနေ=၌၊ ဝါဠမိဂါစေဝ=သားရဲဖြစ်
ကုန်သော သစ်ကျားခြင်္သေ့တို့သည်လည်းကောင်း၊ အစ္ဆကောက
တရစ္ဆယော=ဝံခွေးဘီလူးအောင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောကသဒ္ဒါ

ခွေးဘီလူးဟော၊ ခွေးဘီလွေလည်း ခေါ်ကြ၏။ ။ ပဋိပန္နယော=ဘေး
ရန်တို့သည်၊ ဗဟူဟိ-ဗဟူဇဝ=များကုန်သည်သာတည်း။ ။ အသ=
ထိုသူ၏၊ ဗျပထယော=စကားအကြောင်းအရာတို့သည်၊ ကေ=အဘယ်
တို့သည်၊ အသု=ဖြစ်ကုန်ရာသနည်း။ ။ ဒိဝိ=နတ်ပြည်။ အသ=အသ
ဓာတ်သည်၊ ဘုဝိ=ဖြစ်ခြင်း၌။

ပုရိသာဒိရာသီပြီး၏။

-----*-----

တမော=အမိုက်၊ တပေါ=အကျင့်။ ။ အယော=သံ၊ ပယော=
နို့ရည်၊ ဝယော=အရွယ်၊ သရော=ရေအိုင်၊ ယသော= အခြံအရံအကျော်
အစော၊ စေတော=စိတ်၊ ဆန္ဒော=ဆန်းကျမ်း၊ ရဟော=ဆိတ်ကွယ်ရာ၊
အဟော=နေရက်။ ။ ဣဒံ=ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ။ ကြိယာကမ္မ=
ကြိယာ၏ကံ၌။ ။ ယော=အကြင်သူသည်၊ ပုဗ္ဗေ=၌၊ ဒဿန္တိ=ငါပေး
အံ့ဟူ၍၊ ဝတ္တာန=၍၊ ပစ္စာ=၌၊ ထည့်သည်၊ အဒါနေ=မပေးရန်အခွင့်၌၊
မနော=စိတ်အကြံကို၊ ကုရုတေ=ပြုဘိ၏။ ။ ကဿပဿ= ကုန်းကဿပ
၏၊ ဝစော=စကားကို၊ သုတ္တာ=၍။ ။ ဣဓ=ဤတော၌၊ တပေါ=ခြိုးခြံသော
အကျင့်ကို၊ ပတြုပ္ပတိ=လွန်စွာပြု၏။ ။ စေတော=ကို၊ ပရိစ္စ=ပိုင်းခြား၍၊
ဇာနာတိ၊ တေ=သင်၏၊ သီရော=ကို၊ ဗာဓယိဿာမိ=ပုတ်ခတ်အံ့။ ။
ဝန္တမေတေ၊ ဝန္တမိဇတေဖြစ်။ ။ ဝယသား=အရွယ်အားဖြင့်၊ ဧကူန
တိသော၂၉-နှစ်ရှိ၏။ ။ တေဇသား=တန်းခိုးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယသသား=
ကျော်စောခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇလံ-ဇလန္တော=တောက်ပ၏။ ။
ယတေနဝါ=ထောပတ်နှင့် တကွလည်းကောင်း၊ ပယသား=နို့ရည်နှင့်တကွ
လည်းကောင်း၊ ဘုဠသု=လော့။ ။ ယေ=အကြင်သူတို့သည်၊ ဆန္ဒသာဝါ=
အလိုတူမျှသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓနေနဝါ=ဥစ္စာပေးသဖြင့်လည်းကောင်း၊

ဧတာ=ထိုမိန်းမတို့ကို။ ။ ဥရသာ=ရင်ဖြင့်၊ ပနဒိဿာမိ=တွန်းဖယ်အံ့။ ။
 အယသာ=သံအမိုးဖြင့်၊ ပဋိကုဋ္ဌိတော=အုပ်ဖုံးအပ်၏။ ။ မယှံ=၏၊
 မနသော=စိတ်သည်၊ နပိယော=မချစ်အပ်၊ ဆဋ္ဌိကတ္တား။ ။ စေတသော=
 ၏၊ သမန္နာဟာရော=အဖန်ဖန်ဆောင်ခြင်း၊ ဝါ=နှလုံးသွင်းခြင်း။ ။
 ပယသော=နို့ရည်ကို၊ ပါနံ=သောက်ခြင်းသည်၊ သာဓုခလု=ကောင်းသည်
 သာတည်း။ ။ သာဝိတ္ထိ=သာဝိတ္ထိဂါထာမျိုးသည်၊ ဆန္ဒသော=ဆန်းကျမ်း၏၊
 မုခံ=အဦးတည်း။ ။ ဥရသိ=ရင်၌၊ လောမော=အမွေးရှိသောသူသည်၊
 ဤပုဒ်ကို အလုတ္တသမာသ်လည်း ဆိုရ၏။ ။ ရဇောဟရဏံ=မြူကို
 ပယ်ရှားကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထံ=ခြေသုတ်အဝတ်။ ။ ဩဇောဟရဏာ=
 ဩဇာကိုပယ်တတ်သော၊ သာခါ=သစ်ကိုင်း။ ။ ဝယောဂုဏော=အရွယ်
 အဖို့တို့သည်။ ။ ဆန္ဒောဝိစိတိ ပကရဏံ=ဆန်းဂါထာရွေးချယ် စိစစ်သော
 ဆန္ဒောဝိစိတိကျမ်း။ ။ အဟောရတ္တာနံ=နေ့ညဉ့်တို့၏၊ အစွယေ=
 လွန်သောအခါ၌၊ အဟမှာ=အဟသဒ္ဒါနောက်မှ။ ။ တဒဟနိ=ထိုနေ့၌၊
 တဒဟု=ထိုနေ့၌။ ။ ရဟော=ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ ။

မနောဂဏရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဗိလသာ=အဖို့အားဖြင့်။ ။ ပဒသိ=ပုဒ်၌။ ။ ကောဓသာ=
 အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့်၊ ဥဿုနာ=မြားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈတိ=ပစ်၏။ ။ သစ္စေန=
 ဖြင့်၊ ဒန္တော=ယဉ်ကျေး၏၊ ဒမသာ=ဆုံးမခြင်းနှင့်၊ ဥပေတော=ပြည့်စုံ၏။
 သုစိ=စင်ကြယ်၏၊ ပဏီတံ=မွန်မြတ်၏၊ ရသသာ=အရသာနှင့်၊ ဥပေတံ=
 ၏။

သုတ်ကြီးအစီအရင်၌။ ။ ဗျာသတ္တမာနသော=အလွန်တပ်
 စွန်းသောစိတ်ရှိသောသူ။ ။ သုမေဓသော=ကောင်းသော ပညာရှိ

သောသူ။ ။ ဘူရိမေဓသော=မြေကြီးအထုနှင့်တူသော ပညာရှိသောသူ။
 မနောဂဏာဒိရာသီပြီး၏။
 မနောဂဏာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

-----*-----

ယွာဒေါ=ယော စသည်နှောင်းသောကြောင့်။ ။ သဗ္ဗာဝါ၊
 စသည်တို့ကား ပရိမာဏတဒ္ဓိတ်ပုဒ် တည်း။ ။ ယာဝါ=အကြင်မျှ
 လောက်ရှိသည်။ ။ ကိဝါ=အဘယ်မျှလောက်ရှိသနည်း။ ။ ဝိသေသအစီ
 အရင်၌။ ။ ပညဝန္တ=ပညာရှိသော၊ ဇုတိန္ဒရ=တန်းခိုးကိုဆောင်သော၊
 မဟာဝီရ=ကြီးသောလုံ့လရှိသောအရှင်၊ တုယံ=၏၊ ပိတာ=တည်း။ ။
 ဝဂ္ဂုမုဒါတီရိယာ=ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်း၌နေကြကုန်သော၊ ဘိက္ခု=တို့သည်၊
 ဝဏ္ဏဝါ=အဆင်းရှိကြကုန်သည်။ ။ သီလဝါ=သီလရှိကြကုန်သည်။ ။
 ယေ=တို့သည်၊ ဣတ္ထိနံ=တို့၏၊ ဝသံ=သို့၊ ဂတာ=လိုက်ကုန်၏၊ တေ=တို့
 သည်၊ စက္ခုမာ=ပညာမျက်စိရှိပါကုန်လျက်၊ အန္တကာ=ကာဏ်းရကုန်သည်၊
 ဟောန္တိ။ ။ သုသုဒ္ဓပညာ=အလွန်စင်ကြယ်သော ပညာရှိကုန်သော၊
 ကုသလာ=လိမ္မာကုန်သောသူတို့သည်၊ မုတိမာ=ပညာရှိမည်ကုန်သည်၊
 ဘဝန္တိ။ ။

ဂုဏာဝိဒိရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်း၌၊ ဂါထာတို့၌။ ။ ကရံကရောန္တော=ပြုသည်၊
 ကုဗ္ဗကုဗ္ဗန္တော=ပြုသည်စသည်ဖြင့်ဖော်၍ပေးလေ။ ။ ဝိသေသ အစီ
 အရင်၌။ ။ ရာဇ=ခမည်းတော်မင်းကြီး၊ သန္တဝါ=သူတော်ကောင်း
 လည်းဖြစ်ထသော၊ ယဒိ=ထိုမြို့၊ အသံဝါ-အသန္တဝါ=မသူတော်လည်းဖြစ်
 ထသော၊ သီလဝန္တဝါ=သီလရှိသည်လည်းဖြစ်ထသော၊ ဝိသီလံဝါ=သီလ

မရှိသည်လည်းဖြစ်ထသော၊ ယံယံဟိ=အကြင်အကြင်သူကိုသာလျှင်၊
ဘဇတိ=ဆည်းကပ်၏၊ တဿေဝ=၏သာလျှင်၊ ဝသံ=အလိုသို့၊ ဂစ္ဆတိ=
လိုက်ရ၏။ ။ ကိစ္စံ=မိမိကိစ္စကို၊ အနုကြုဗ္ဗဿ=အဖန်ဖန်ပြုပေသောသူ၏၊
ကိစ္စံ=ကို၊ ကရေယျ= ပြုရာ၏။ ။ အကုဗ္ဗတော=ပြုမည်ဟုမပြုသောသူအား၊
ပါပံ=သည်၊ နတ္ထိ။ ။ တုမေ=တို့သည်၊ ဧကန္တသုခံ=သော၊ လောကံ=ကို၊
ဇာနံ-ဇာနန္ဒာ=သိကြကုန်၏၊ ပဿံ-ပဿန္တာ=မြင်ကြကုန်၍၊ ဝိဟရထ
အဝိနု=နေကြကုန်သလော။ ။ မာဏဝါ=လူတို့သည်၊ ခေတ္တံ=လယ်ယာကို၊
ကသံ-ကသန္တာ=ထွန်ကုန်၍၊ ဗီဇံ=ကို၊ ဝပံ-ဝပန္တာ=စိုက်ပျိုးကုန်၍၊ ဓနံ=ကို၊
ဝိဒန္တိ=ရကြကုန်၏။ ။ ပုဗ္ဗေ=၌၊ ကတံ=ပြုဖူးသောကျေးဇူးကို၊ အနုဿရံ-
အနုဿရန္တာ=အောက်မေ့ကုန်၍၊ မာတာပိတရော=တို့ကို၊ ဘရန္တိ=
မွေးမြူကြကုန်၏။ ။ သုမဟံ=အလွန်ကြီးကျယ်သော၊ ပုရံ=ဗာရာဏသီပြည်
ကို၊ ပရိက္ခိဝိဿံ=ပတ်အံ့။ ။ ဗြဟာ=ကြီးကျယ်သည်။ ။ သာပရိသာ=သည်၊
မဟာ=များသည်၊ ဟောတိ၊ သာသေနာ=ထိုစစ်သည်သည်၊ မဟာ=ကြီး
ကျယ်စွာ၊ ဒိဿတေ=ထင်မြင်၏။

ဘန္တေ=ဘုရား၊ ဘူမိစာလော=မြေ လှုပ်မှုသည်၊ မဟာ=ကြီးကျယ်
လှ၏၊ ဥပါသက=ဥပါသကာ၊ တေ=သင်၏၊ ပရိစာဂေါ=စွန့်ကြဲမှုသည်၊
မဟာ=များပြားလှ၏၊ မေ=အား၊ မဟာ=ကြီး စွာသော၊ ဘယံ=ဘေးသည်၊
အာဂတံ=လာ၏၊ ဗာရဏသီရဇ္ဇနာမ=မည် သည်၊ မဟာ=ကြီးကျယ်လှ၏။
အဿ=ထိုလက္ခဏာကြီးနှင့်ပြည့်စုံ သောသူအား၊ ဗြဟ္မဏဂဟပတိကာ=
ပုဏ္ဏားမျိုးသူကြွယ်မျိုးဖြစ်ကုန်သော၊ ပရိဝါရာ=အခြံအရံတို့သည်၊
မဟာ=များပြားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။ နောက်ဝါကျ၌၊ အဿ=ထိုဘုရားအား
ပေး။ ။ ဒုဒိဋ္ဌံ=မကောင်းသော အယူရှိသောသူကို၊ မဟာ=များစွာကုန်
သော၊ ရာဂနိဿိတာ=ရာဂ၌မှီကုန်သော၊ သင်္ကပ္ပါ=အကြံအစီတို့သည်၊

ဝဟန္တိ=ရွက်ဆောင်ကုန်၏။ ။ အတြ=ဤသာပရိသာမဟာဟောတိ အစရှိသောပြယုဂ်တို့၌။ ။ သုဒ္ဓေ= ဘူဓာတ်သက်သက်၌၊ နိစ္စံ=အံအပြုမြဲ၏၊ ဥပပဒေ=ဥပသာရ နိပါတ် အနီးကပ်ရှိရာ၌၊ အနိစ္စံ=အံအပြုမမြဲ။ ။ ဘဝံ=အရှင်၊ ကစ္စိ=အသို့နည်း၊ တွံ=သည်၊ အရညေ=၌၊ အဘိရမတိ=၏လော၊ ဘောဘန္တေတိ=ဟူကုန်သော၊ ဒွေ=သဒ္ဓါနှစ်ခုတို့သည်။ ။ တေဟိ=ထိုနှစ်ပုဒ်တို့နောက်မှ၊ ဘော=အချင်း၊ ဣတော=ဤနတ်ပြည်မှ၊ သုဂတိံ=လူ့ရွာဘူမိ သုဂတိသို့၊ ဂစ္ဆ=သွားလေလော၊ ဘောပုထုသီလေ=အိုကျောက်ဖြာကြီး၊ ဥမ္မုဇ္ဇ=ရေမှပေါ်ပါလော၊ ပုလ္လိင်ကုတ္တိလိင်ဘောဧကဝုဏ်။ ။ ဘော=အချင်းတို့၊ တယောဇနာ=သုံးဦးသားဖြစ်ကုန်သော၊ တုမေ=တို့သည်၊ ကုတော=အဘယ်အရပ်မှ၊ အာဂစ္ဆထနု=လာကြကုန်သနည်း။ ။ ဘော=တို့၊ ဣမံကုလပုတ္တံ=ကို၊ ပဿထ=ကုန်လော။ ။ ဘန္တေ=အရှင်၊ ဧဟိ=လာလော့၊ ခမာပေဟိ=ကန်တော့လော့၊ သော=ထိုသူသည်၊ တေဘိက္ခု=တို့ကို၊ ဘန္တေ=တို့၊ တုမေ=တို့သည်၊ ခမထ=သည်းခံကြပါကုန်လော့၊ ဣတိ=သို့၊ ခမာပေသိ=ကန်တော့လေပြီ။ ။ ဘဒ္ဒန္တေတိ တေဘိက္ခု၌ ဘဒ္ဒန္တေသည် ဧကဝုဏ်၊ တံဝေါဝဒါမိ ဘဒ္ဒန္တ၌ ဘဒ္ဒန္တေသည် ဗဟုဝုဏ်။ ။ ဘဒ္ဒန္တေ= အရှင်တို့၊ ဧတ္ထ=ဤအရပ်၌၊ ယာဝန္တော=အကြင်မျှလောက်ကုန်သော၊ တုမေ=တို့သည်၊ သမာဂတာ=စည်းဝေးမိကြကုန်၏၊ တာဝန္တာနံ=ထိုမျှလောက်ကုန်သော၊ ထည့်ပုဒ်၊ ဝေါ=သင်တို့အား၊ တံ=ထိုစကားကို၊ ဝဒါမိ=ပြောလိုက်ပါ၏။ ။ သန္တသဒ္ဓေါပနု=သန္တသဒ္ဓါကိုကား၊ သပ္ပရိသေ=သူတော်ကောင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝိဇ္ဇမာနေ=ထင်ရှားရှိသည် ဟူသောအနက်၌လည်းကောင်း၊ သမာနေ=ဖြစ်သည်ဟူသောအနက်၌လည်းကောင်း၊ ပဝတ္ထော=ဖြစ်သော သန္တသဒ္ဓါကို၊ ဣဓ=ဤဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်း၌၊ လဗ္ဘတိ=ရအပ်၏။ ။ အသတာ-

အသန္တေန=မသူတော်နှင့်၊ အသံ အသန္တော=မသူတော်သည်၊ သမေတိ=ညီညွတ်ကြ၏။ ။ တေ=ကြောင့်၊ သတော သန္တဿ=သန္တသဒ္ဒါ၏၊ သမိ=သင်အပြုသည်၊ ဟောတိ။ ။ လောကေ=၌၊ သန္တော=သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ သပ္ပရိသာ=ယောက်ျားကောင်းတို့ကို။ ။ သန္တော=သူတော်ကောင်းတို့မည်သည်၊ ဒုရေ=အဝေးမှာပင်၊ ပကာသန္တိ=ထင်ပေါ်ကုန်၏။ စတ္တာရော=ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာ=တို့သည်၊ လောကသို့=၌၊ သန္တော=ရှိကုန်၏၊ သံဝိဇ္ဇမာနာ=ထင်ရှားရှိကုန်၏။

ရှေး၌သန္တောသပ္ပရိသာနှစ်ပုဒ်၊ ဤ၌ သန္တောသံဝိဇ္ဇမာနာ နှစ်ပုဒ်အနက်တူ ပရိယာယ်စုတည်း၊ နောက်ပုဒ်တို့သည် သန္တော၏အဖွင့်တို့တည်း။

ပဟု=စွမ်းနိုင်သည်၊ သန္တော-သမာနော=ဖြစ်ပါလျက်၊ နဘရတိ=မိအိုဘအိုကို မလုပ်ကျွေး။ ။ ခေဒေ=ပင်ပန်းခြင်းအနက်၌လည်းကောင်း၊ နိရောဓေ=ချုပ်ငြိမ်းခြင်း အနက်၌လည်းကောင်း၊ ပဝတ္ထော=သော၊ သန္တော=သန္တသဒ္ဒါသည်။ ။ သန္တဿ=ခရီးပန်းသောသူအား၊ ယောဇ=တစ်ယူဇနာခရီးသည်၊ ဒီပံ=အလွန် ရှည်၏။ ။ သန္တာ=ချုပ်ငြိမ်းကုန်သည်၊ သမိတာ=ချုပ်ငြိမ်းကုန်သည်၊ နိရုဒ္ဓါ=ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

ဂစ္ဆန္တာဒိရာသီပြီး၏။

-----*-----

ရာဇာဒိဂိုဏ်း၌။ ။ သမန္တပါသာဒိကာနာမ=မည်ကုန်သော၊ သောဠသ=ကုန်သော၊ ရာဇိနော=တို့သည်၊ အာသိသု= ဖြစ်ဖူးခဲ့ကုန်ပြီ။ ။ ဣတော=ဤကမ္ဘာမှ၊ ဧကုနတိသေ=၂၉-ခုမြောက်သော၊ ကပ္ပေ=၌၊ သောသ=ကုန်သော၊ ရာဇိနော=တို့သည်၊ အဟေသု=ကုန်ပြီ။ ။ ဥဠရာဇံ=ကြယ်တကာတို့၏ မင်းဖြစ်သော ရွှေဝန်းကဲ့သို့၊ သောဘိတံ=တင့်တယ်

တော်မူသော။ ။ သဗ္ဗဒတ္တေန=သဗ္ဗဒတ်အမည်ရှိသော၊ ရာဇိနာ=မင်းကြီးသည်၊ ယုဓဇ္ဈယော=ယုဓဇ္ဈယမင်းသားကို၊ အနုညာတော=ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ ။ တဒါ=၌၊ တာတေ=ဘခင်မင်းကြီးသည်၊ မံ=ငါ့ကို၊ ဗိမ္ဗိသာရဿ ရာဇိနော=အား၊ အဒါသိ=ပေးပြီ။ ။ မဟာရာဇေ=ဝေဿန်မင်းကြီးသည်၊ နိက္ခမန္တေ=ဝက်ပါတောင်သို့ ထွက်တော်မူလတ်သော်၊ ပထဝီ=သည်၊ သမ္ပကမ္ပတ=တုန်လှုပ်လေပြီ။ ။ ဧတေန=ဤယောဂီရဟန်းသည်၊ အတ္တာ=မိမိကိုယ်ကို၊ ပဟိတော=စွန့်လွှတ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊ ပဟိတတ္ထော=မည်၏။ ။ အာတုမာ=မိမိကိုယ်သည်၊ အာတုမာနော=တို့သည်။ ။ ဣပစ္စယမှိ=ဣပစ္စည်း နှောင်းရာ၌၊ ဣတ္ထံ=ဣပြ။

သဒိတ္ထံ=ခင်ပွန်းအဖြစ်ကို၊ ကရေယျ=ပြုရာ၏၊ သဒိတ္ထံ၊ နကရေယျ။ ယောသွံဟိသ္မာနံသု=ယောဝိဘတ်၊ သုဝိဘတ်၊ အံဝိဘတ်၊ ဟိဝိဘတ်၊ သ္မာဝိဘတ်၊ နံဝိဘတ်တို့ကြောင့်။ ။ ဟရေသခါ=ဟဲ့ငါအဆွေ၊ ကိဿ=အဘယ်ကြောင့်၊ မံ=ငါ့ကို၊ ဇဟာသိ=စွန့်၍သွားဘိသနည်း။ ။ သခါရေ=တို့ကို၊ သခါရော=တို့ကို။ ။ ဧတာဒိသား=ဤကဲ့သို့ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သောသူတို့သည်၊ သခါ=ခင်ပွန်းတို့သည်၊ နဟောန္တိ=ကုန်၊ မေ=ငါသည်၊ ဇိဝကော=အသက်ရှည်ခဲ့သည်ရှိသော်၊ သခါ=တို့ကို၊ လဗ္ဘာ=ရအပ်ကုန်လတ္တံ့။ ။ သဗ္ဗမိတ္ထော=ရှိသမျှ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ အဆွေဖြစ်၏၊ သဗ္ဗသခါ=ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ခင်ပွန်းဖြစ်၏၊ မေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်ကိုဆိုသည်။ ။ ပါပမိတ္ထော=မကောင်းသော မိတ်ဆွေရှိ၏၊ ပါပသခါ=မကောင်းသောခင်ပွန်းရှိ၏။ ။

ရာဇာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

-----*-----

ယုဝါဒီဂိုဏ်း၌ ပုသဒ္ဒါအဆုံး၌။ ။ ဗလာကာယောနိမ္မိ-ဗျိုင်း
 အောက် ဗျိုင်းနှင်းမျိုး၌၊ သဒါ=အခါခပ်သိမ်း၊ ပုမော=အဖိုမည်သည်၊
 နဝိဇ္ဇတိယထာ=မရှိသကဲ့သို့။ ။ သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ=မောင်းမ
 တစ်သောင်းခြောက်ထောင်တို့သည်၊ ဟောန္တိ=ကုန်၏၊ တဒါ=ထိုအခါ၌၊
 ပုမော=သားယောက်ျားသည်၊ နဝိဇ္ဇတိ=မရှိ။ ။ သောအဟံ=သည်၊
 ဣတ္ထိဟုတွာ=ရှေးဘဝ၌မိန်းမဖြစ်ခဲ့၍၊ အဇ္ဇ=ယခုဘဝ၌၊ ပုမောဒေဝေ=
 နတ်ယောက်ျားသည်၊ အမ္မိ=၏၊ တဿ=ထိုခင်ပွန်းပြစ်မှားသောသူ၏၊
 ကုလေ=အိမ်၌၊ ထိယော=သမီးမိန်းမတို့သည်သာလျှင်၊ ပဇာယန္တိ= ဖြစ်
 ပွားကုန်၏၊ ပုမာ=သားယောက်ျားတို့သည်၊ နဇာယရေ=မဖြစ်ကုန်။ ။
 ဒုက္ခဉ္စ=ဆင်းရဲမှုကိုလည်းကောင်း၊ ပါပဉ္စ=မကောင်းမှုကိုလည်းကောင်း၊
 အယန္တိ=အယဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ အယံ=ဆင်းရဲမကောင်းမှုသည်၊
 န=မဟုတ်၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊ မယံ=မယမည်၏၊ မာသဒ္ဒါ ပဋိသေခတည်း၊
 ရဿပြု၊ သုခဉ္စ=ချမ်းသာကိုလည်းကောင်း၊ ပုညဉ္စ=ကောင်းမှုကိုလည်း
 ကောင်းရ၏။ ။ ဣတိ=ဤသို့၊ စူဠမောဂ္ဂလာနေ=စူဠမောဂ္ဂလာန်ကျမ်း၌၊
 အာဂတံ=လာ၏၊ မူလမောဂ္ဂလာန်ဟု ထိပ်တပ်လျက်ရှိကြ၏၊ မသင့်၊
 ယင်းကို သီဟိုဠ်၌ ပဒေသနမောဂ္ဂလာန်ခေါ်၏။

ဥပဒ္ဒဝါစကော=ထက်ဝက် ဟူသောအနက်ကိုဟောသော၊ အဒ္ဒ
 သဒ္ဒေါ=ကို၊ ဣဓ=ဤဂိုဏ်း၌၊ နလဗ္ဘတိ=မရအပ်၊ ဧကံသတ္တဝါစကောစ=
 စင်စစ်ဟူသော အနက်ကိုဟောသော အဒ္ဓါသဒ္ဓါသည်လည်း၊ နိပါတော
 ဧဝ=နိပါတ်သာတည်း။ ။ တေ=သင်ရှင်ရသေ့၏၊ မုဒ္ဒါ=ဦးခေါင်းသည်၊
 သတ္တဓာ=ခုနစ်စိပ်၊ ဖလတု=ကွဲလေစေ၊ မေ=ငါသုမေဓာမိဖုရား၏၊
 မုဒ္ဒါ=သည်၊ သတ္တဓာ၊ ဖလတု။ မတ္တကံ=ဦးထိပ်အပြင်ကို၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ။
 ဗာလဝါစကောပန= သူမိုက်ဟူသောအနက်ကို ဟောသော မုဒ္ဒသဒ္ဓါသည်

ကား၊ ပုရိသနယော=ပုရိသ ရုပ်နည်းရှိ၏။ ဟတ္ထမုဋ္ဌိဝါစကော= လက်ဆုပ်
ကိုဟောသော မုဋ္ဌသဒ္ဓါကား၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂီ=ဣတ္ထိလိင်္ဂရှိ၏။ ။ ပါသာဏော=
ကျောက်ကို၊ အသ္မာ=အသ္မာ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ကာယဂ္ဂိ=ကိုယ်စောင့်
ဓာတ်မီးကို၊ ဥသ္မာ=ဥသ္မာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ဘယာနကော=ကြောက်မက်
ဖွယ်ကို၊ ဘိသ္မာ=ဘိသ္မာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ။ အာမံ=မဖုတ်သေးသောအိုး
ကိုလည်းကောင်း၊ ပက္ကံ=ဖုတ်ပြီးသောအိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဘသ္မနာ=
ကျောက်ဖြင့်၊ ဘိန္ဒုတိဣဝ=ရိုက်ခွဲသကဲ့သို့၊ တေ=သင်မာရ်နတ်၏၊
တံ=ထိုစစ်သည်ကို၊ ပညာယ=ဖြင့်၊ ဘိန္ဒုမိ=ခွဲအံ့။ ။ စန္ဒေ=စန္ဒကိန္နရီမ၊
တွံ=သည်၊ အသ္မနိ=ကျောက်ပေါ်၌၊ မာခလိ=ချော်၍မလဲစေနှင့်။ ။
စူဠမောဂ္ဂလာနေ=၌၊ မုဋ္ဌ ဂဏ္ဍီဝဓန္ဓ အဏိမ လပိမာဒယောစ=မုဋ္ဌသဒ္ဓါ၊
ဂဏ္ဍီဝဓန္ဓသဒ္ဓါ၊ အဏိမသဒ္ဓါ၊ လပိမသဒ္ဓါစသည်တို့သည်၊ အဒ္ဓသဒ္ဓါသား=
အဒ္ဓသဒ္ဓါနှင့်တူကုန်၏၊ ဣတိ=သို့၊ ဝုတ္တံ။ ။ ဂဏ္ဍီဝဓန္ဓစသည်တို့၏
ရုပ်ပြီးသည် တဒ္ဓိတ်၌ လာလတ္တံ့။

ယုဝါဒိဂိုဏ်းပြီး၏။ ရာဇာဒိ ယုဝါဒိဂိုဏ်းဟူ၍လည်း ဆိုရ၏။

အကာရန္တပုလ္လိဂ်ရာသီပြီး၏။

-----*-----

အာကာရန္တ၌ ဝတ္တဟာသဒ္ဓါ၌။ ။ သတ္တော=သတ္တဝါကို၊ ဝတ္တဟာ=
ဝတ္တဟာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ။ ဝတ္တဟာ=ဝတ္တဟာ သဒ္ဓါနောက်မှ၊ သနန္ဒံ=သ
ဝိဘတ်နံဝိဘတ်တို့၏၊ နောနာနံ=အစဉ်အတိုင်း နောပြု နာနံပြုသည်၊
ဟောတိ=၏။ ။ ဒဠေမ္မာ=ခက်ထန်သော လေးရှိသော လေးသမားသည်။
သိက္ခိတာ=လေ့လာကျွမ်းကျင်ကုန်ပြီးသော၊ ဒဠေမ္မိနော=လေးသမား
ကြီးတို့သည်။ ။ ဝိဝဋ္ဌတ္တဒေါ=ဖွင့်လှစ်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာဟူသောဖုံးအုပ်မှု
ရှိသောသူ၊ ဘုရားကိုဆိုသည်။ ။ နဝဂေါရော ပိတကေသော=ရိတ်သစ်စ

သောဆံပင်ရှိသောပုဏ္ဏားကို၊ ဝုတ္တသိရာ=ဝုတ္တသိရာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ။
ဝုတ္တသိရာ=သော၊ ကာပဋိကော=ကာပဋိကအမည်ရှိသော၊ မာဏဝေါ=
ပုဏ္ဏားလုလင်သည်။ ။ ပါပဓမ္မော= မကောင်းမှုတရားကို၊ ရဟာ=ရဟာ
ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ။ ဣဓပန=ဤ မောဂ္ဂလာန်ကျမ်း၌ကား။
အာကာရန္တုပုလ္လိဂ်ရာသီပြီး၏။

ဣကာရန္တုဂိုဏ်းစဉ်ဂါထာ၌။ ။ ကုစ္ဆိ=ဝမ်း၊ မုဋ္ဌိ=လက်ဆုပ်၊
ဂဏ္ဍိ=အဆစ်အဖျား၊ မဏိ=ရတနာကျောက်မျက်မှူး၊ ပတိ=အရှင်။ ။ နရပတိ=
လူတို့၏အရှင်မင်း၊ ယတိ=ရဟန်းပျိုး။ ။ သာတိ=သာတိမည်သော ရဟန်း၊
ဝတ္ထိ=စည်ဘောင်း၊ အတိထိ=ဧည့်သည်။ ။ ဗောဓိ=ကိုယ်။ ။ ဥပါဒိ=စွဲလမ်း
အပ်သောခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရား၊ နိမိ=သိုမှီးအပ်သော ဝတ္ထု၊ ဝိမိ=အစီ
အရင်၊ ဩဓိ=အပိုင်းအခြား။ ။ ဥဒဓိ=သမုဒ္ဒရာ၊ ဥပဓိ=ဥပဓိတရားလေးပါး၊
နိရုပဓိ=ဥပဓိကင်းရာနိဗ္ဗာန်၊ ဓနိ=အသံ၊ သေနာနိ=စစ်မှူး၊ ကပိ=မျောက်
သတ္တဝါ၊ ဒီပိ=သစ်၊ ကိမိ=ပိုးလောက်၊ တိမိ=တိမိမည်သောငါးကြီး၊
အရိ=ရန်သူ၊ ဟရိ=ရွှေ၊ ဂိရိ=တောင်၊ ကလိ=ရှုံးခြင်း၊ ဗလိ=ပူဇော်သကာ၊
သာလိ=သလေးစပါး၊ အဥ္ဈလိ=လက်အုပ်၊ ကဝိ=ကဗျာတတ်ပညာရှိ၊
ရဝိ=နေဗိမာန်၊ အသိ=သန်လျှက်ထား လွယ်ရှည်၊ မံသိ=မှင်မီးသွေး၊
ကေသိ=ကေသိမည်သောသူ၊ ပေသိ=ပေသိ မည်သောသူ၊ ရာသိ=အစု၊
အဟိ=မြွေ၊ ဝိဟိ=ကောက်ကြီးစပါး။ ။ မုနိနော=မုနိတို့သည်၊ ဆ=ခြောက်
ပါးတို့သည်၊ အဂါရမုနိနော=အိမ်၌ နေသူလူအရိယာဟူသော အဂါရမုနိ
တို့လည်းကောင်း၊ အနာဂါရ မုနိနော=အိမ်မနေတန်းရဟန်း အရိယာ
ဟူသော အနာဂါရမုနိတို့လည်းကောင်း။ ။ မုနိမုနိနော=မုနိတကာတို့၏
အထွတ်အဖျားဘုရားဟူသော မဟာမုနိတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဆ။ ။
ဉာဏုပပန္နာ=ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ။ ဧကမေကာယဣတ္ထိယာ=

အား၊ အဋ္ဌအဋ္ဌ= ရှစ်ယောက်ရှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ပတိနော=လင်တို့သည်၊ သိယုံ=ဖြစ်စေ ကုန်ဦးတော့၊ ယောက်ျားတစ်ပါးကို တောင့်တခြင်း အာသာရှိသေး သည်သာဖြစ်၏ဟုဆက်လေ။ ။ ပတိနော=လင်တို့သည်၊ နာရီနံ=မိန်းမဖြစ်ကုန်သော၊ အမှာကံ=တို့၏၊ ဝိသိဋ္ဌာကိရ=အထူးအမြတ်ရှိသောအပ်ကုန်သောသူတို့ဖြစ်ပေကုန်သတတ်။ ။ ဣမေ=ဤဟင်္သာတို့သည်၊ ဟံသာဓိပတိနော=ဟင်္သာတို့၏အကြီးအကဲတို့ပေတည်း။ မုနေ=အရှင်ဘုရား၊ တဝံ=အရှင်ဘုရား၏၊ ပေါရောဟိစ္စော=ပုရောဟိတ်ပေတည်း။ ။ ဓမ္မဒေသော=တရားသူကြီးပေတည်း။ ။ မဟာဝီရ=လုံ့လကြီးရှင်သခင်ဘုရား၊ တံ=သည်၊ စိရံ=မြင့်ရှည်စွာ၊ ဇီဝ=အသက်ရှည်တော်မူပါစေသတည်း၊ မဟာမုနေ=မုနိတကာတို့၏ထွတ်တင် သခင်ဘုရား၊ တံ=သည်၊ ကပ္ပံ=တစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး၊ တိဋ္ဌ=တည်တော်မူပါစေသတည်း။ တုယုတ္ထာယ-တုယု အတ္ထာယဖြစ်။

တေဟိယေဝ=ထိုအကတရသဖြစ်သော အချို့သောစုတို့ နောက်မှပင်လျှင်။ ။ စရန္တံ=သော၊ ဧတံ= ဤသူကို၊ မုနီနံ=မုနိဟူ၍၊ အာဟု။ ။ မောနပထေသု=မဂ်ခရီးတို့၌၊ သိက္ခမာနံ=ကျင့်သော၊ မုနီနံ=ရဟန်းကို၊ ပုတ္တဂိဒ္ဓိနံ=သား၌မဂ်မောခြင်းရှိသော၊ ပိတရံ=အဘမင်းကြီးကို။ ။ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနံ=အလုံးစုံသော အလိုနှင့်ပြည့်စုံခြင်းရှိသောသူကို။ ။ အတ္ထဓမ္မဝိဒ္ဓု=အကျိုးအကြောင်းကို သိတတ်သော၊ ယောက္ကသေ= အကြင်ရသေ့သူမြတ်သည်၊ အဇ္ဇ=ယနေ၌၊ နော=ငါတို့၏၊ ကဒ္ဓံ=ယုံမှားခြင်းကို၊ ဝိနယေ=ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ။ မဟာဣသေ=ရသေ့ကြီး။ ။ ဣသေ=အရှင်ရသေ့၊ တံ=သည်၊ နော=တို့၏၊ သရဏံ=ကိုးကွယ်ရာတည်း၊ ဣသေ=အရှင်ရသေ့၊ မေ=အား၊ ပုတ္တော=သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတံ-ဥပ္ပဇ္ဇတု=တည်း။ ။ သမဏေ=တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မဏေ=တို့ကိုလည်းကောင်း၊

သမ္ပန္နစရဏေ=ပြည့်စုံသော စရဏ ဂုဏ်ရှိကုန်သော၊ က္ကသေ=တို့လည်းကောင်း၊ ဝန္ဓေ=ရှိခိုး၏။ ။ မဟေသိ=ဘုရားသည်၊ ဝါ=အမြတ်ရှာမှီးသူမြတ်ကြီးသည်။ ။ မဟေသယော= ရဟန္တာတို့သည်၊ သင်္ဂယိသု=သင်္ဂါယနာတင်ကြကုန်ပြီ။ ။ သမဂ္ဂတာ=ငြိမ်သက်သောအဖို့၌တည်ကုန်သော၊ မဟေသိနော=တို့သည်၊ တံယညံ=ထိုသက်သတ်ရောနှီးအလှူကြီးသို့၊ နဥပယန္တိ=အလှူခံမကပ်ကြကုန်။ ။ ဧတံယညံ=ထိုသက်သတ်လွတ်ပြီးအလှူကြီးသို့။

မဟေသိနော=တို့သည်၊ ကာမေ= တို့ကို၊ ပဟန္တာ=ပယ်စွန့်ကြကုန်၏၊ ယေန=အကြင်ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်၊ မဟေသိနော=တို့သည်၊ တိဏ္ဏာ=ကူးမြောက်ကြကုန်၏။ ။ ဝိဇိတာဝိနံ=အတွင်းရန်ကို ပယ်လှန်ခုတ်ထွင်အောင်မြင်ပြီးသော၊ မဟေသိ=ကို။ ။ ကုဋ္ဌိ=နေအိမ်တဲကုဋ်ကိုလည်း၊ ဆန္ဒာ=လုံစွာမှီးအပ်ပြီ၊ ဂိနိ=မီးကိုလည်း ကောင်း၊ အာဟိတော=အုပ်ဖုံးသိုမှီးအပ်ပြီ။ ။ ကုဋ္ဌိ=ခန္ဓာအိမ်စုပ် ငါးတဲကုဋ် တို့သည်၊ ဝိဝဋ္ဌာ=မဂ်ပညာဖြင့်လင်းစွာ ဖွင့်အပ်ပြီ၊ ဂိနိ=ကိလေသာမီးကိုလည်း၊ နိဗ္ဗုတော=သေငြိမ်းစေအပ်ပြီ၊ မဟာဂိနိ=ကြီးစွာသောမီးသည်၊ သမ္ပန္နိတော=အလွန်တောက်၏၊ ယသ္မာ=အကြင်မှီရာသစ်ပင်မှ၊ သောဂိနိ=သည်၊ ဇာယတေ=၏၊ သမ္ပန္နလိတံ=လွန်စွာတောက်သော၊ အဂ္ဂိနိ=မီးတွင်းသို့၊ ပဝိသန္တိ=ကုန်၏၊ တေ=ထိုင်ရဲသားတို့သည်၊ အဂ္ဂိနိသမာသု=မီးနှင့်တူကုန်သောမြစ်တို့၌၊ သမုပ္ပဝါ= နစ်တုံပေါ်တုံနေကြကုန်၏။

အာဒိသဒ္ဓေ=အာဒိသဒ္ဓါ၌။ ။ ပထမယောမှိ=ပထမယောအရာ၌။ မုဋ္ဌသတိနော=လွတ်ကင်းသော သတိရှိသောသူတို့သည်၊ ဥပဋ္ဌိတသတိနော=ထင်သော သတိရှိသော သူတို့သည်။ ။ အဋ္ဌ=ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ ။ ဓမ္မေ=တရားအရာ၌၊ ဓမ္မာနုဝတ္တိနော=ဓမ္မသို့ အစဉ်

လိုက်ခြင်းရှိကုန်သောသူတို့သည်၊ အည ပဒတ္တတည်း၊ ဝါ=ဓမ္မသို့အစဉ်
လိုက်တတ်ကုန်သောသူတို့သည်၊ ဥတ္တရ ပဒတ္တတည်း။ ။ သုဂတိနော=
ကောင်းသောဂတိရှိကုန်သော သူတို့သည်။ တောမရင်္ဂယပါဏီနော=
ခက်ရင်းချွန်းတောင်း လက်၌ရှိကုန်သော သူတို့သည်၊ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရ
ပါဏီနော=လှံဒဏ်ဆောက်ပုတ် လက်၌ရှိကုန်သော သူတို့သည်၊ အရိယ
ဝုတ္တိနော=ဖြူစင်သော အသက်မွေးမှုရှိကုန်သော သူတို့သည်၊ နိပကာ=
ရင့်သန်သော ဉာဏ်သတိရှိကုန်သော၊ သန္တဝုတ္တိနော=ငြိမ်သက်သော
ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော သူတို့သည်။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ=မှားသော အယူရှိကုန်သော၊
ဇနာ=တို့သည်။ ။ ဂုဇ္ဈပန=ဆရာတို့သည်ကား။ ။ ဣဓ=ဤသုတ်၏
ကံအရာ၌။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော=မှောက်မှားသော အယူဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ။
ကတညူစ=သူပြုဖူးသောကျေးဇူးကိုလည်း သိလေ့ရှိထသော၊ သီလဝန္တေ=
ထသော၊ အရိယဝုတ္တိနော=ထသော၊ ပေါသမ္ပိ=ယောက်ျား၌။ ။ ယသိနော=
အလွန်ကျော်စောခြင်း ရှိသော၊ မာတင်္ဂသ္မိ=မာတင်္ဂရသေ့၌၊ ဒေဝဝဏ္ဏိနော=
နတ်အဆင်းရှိသောသူ၌၊ ပြဟ္မဝဏ္ဏိနော=၌၊ တာဒိနော=တာဒိဂုဏ်ရှိသော၊
အရဟန္တမှီ=၌။ ။

ဣကာရန္တပုလ္လင်ပြီး၏။

-----*

ဤကာရန္တ၌။ ။ စက္ကီ=စက်ရှိသူ၊ ပက္ခီ=အတောင်ရှိငှက်၊
သုခိ=သုခရှိသူ၊ သိခီ=ဦးစွန်းရှိသူ၊ စာဂီ=စွန်ကြလေ့ရှိသူ၊ ဘာဂီ=အဖို့ရှိသူ၊
ဘောဂီ=စည်းစိမ်ရှိသူ၊ ယောဂီ=အားထုတ်မှုရှိသူ၊ သံဃီ=သံဃာရှိသူ၊
ဝါစီ=စကားရှိသူ၊ တဒ္ဓိတ်နက်တည်း၊ ဝါစီ=ဟောလေ့ရှိသူ၊ ကိတ်နက်တည်း၊
ဓဇီ=အောင်လံတမ်းခွန်ရှိသူ၊ ဘဇီ=ဆည်းကပ်ခြင်းရှိသူ၊ ကုဋ္ဌီ=နူနာရှိသူ၊
ရဋ္ဌီ= တိုင်းနိုင်ငံရှိသူ၊ ဒါဋ္ဌီ=အစွယ်ရှိသောခြင်္သေ့၊ ဉာဏီ=ဉာဏ်ရှိသူ။

ပါဏီ=အသက်ရှိသောသတ္တဝါ။ ။ ဒန္တိ=အစွယ်ရှိသော ဆင်၊ မန္တိ= ပညာရှိသူ၊ သတ္တုဃာတီ=ရန်သူကိုသတ်လေ့ရှိသူ၊ သီဟနာဒိ=ခြင်္သေ့ ဟောက်သို့ မကြောက်မရွံ့ဆိုလေ့ရှိသူ။ ။ သာမိ=အရှင်၊ စမ္ပိ=ချုပ်ဝတ် တန်းဆာရှိသူ။ ။ ဂါမဏီ=ရွာသူကြီး၊ သေနာနီ=စစ်သူကြီး၊ သုမိ=ကောင်း သောပညာရှိကြီး။ ။

ဟံသာ=တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောဠာ= ကြိုးကြာတို့သည် လည်းကောင်း၊ မယူရာစင်္ဂဒေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထယော= ဆင်တို့သည်၊ ပသဒါ=ဂျီတို့သည်လည်းကောင်း၊ မိဂါ=သမင်တို့သည်၊ သဗ္ဗေ=တို့သည်၊ သီဟဿ=ခြင်္သေ့မှ၊ ဘာယန္တိ=ကုန်၏၊ ကာယသ္မိ=ကိုယ် ခန္ဓာ၌၊ တုလျတာ=တူသည်၏အဖြစ်သည်၊ နတ္ထိ=မရှိ။

ပုရိသာ=လူ၊ လင်ယောက်ျားကြူး၊ တောဘီလူးမတို့သည်လည်း ကောင်း၊ ဟတ္ထယော=ဆင်တို့သည်လည်းကောင်း။ ။ ဝေရီနေသု=ရန်များ ကြကုန်သော လူတို့၌၊ အဝေရီနော=ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သုသုခံ=အလွန်ချမ်း သာစွာ၊ ဇီဝါမဝနော=အသက်ရှည်ရပေကုန်စွတကား။ ဒွေ=ကုန်သော၊ နောတ္တာနိ=နောအပြုတို့သည်။ ။ အသမဏော=ရဟန်းစစ် မဟုတ်ပါ ကုန်ပဲလျက်၊ သမဏမာနိနော=ငါရဟန်းဟုမှတ်ထင်သောသူတို့ကို။ ။ ပါဏာတိပါတိနော=ကုန်သော၊ နုရေ=တို့၊ မဉ္ဇူသကေ=သာယာသော အသံရှိကုန်သော၊ ပိယဘာဏိနော=တို့ကို၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနော= ကောင်းမြတ်သောကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်သစ်ကို ဆောင်လေ့ရှိကုန် သောလူတို့ကို၊ စာပဟတ္ထကလာပိနော=လေးနှင့်တကွ လက်ကိုင်မြှား တောင့်ရှိကုန်သောသူတို့ကို၊ ဥဘော=နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘဿရဝဏ္ဏိနော= ပြိုးပြိုးပြက်ထွက်သောအရောင်အဆင်းရှိကုန်သော ဟင်္သာမင်းတို့ကို။ ။ ပါဏီနော=သတ္တဝါတို့ကို၊ သမုဒ္ဒရတိ=ထုတ်ဆယ်ကယ်တင်ပေ၏။ ။

ဒဝံ=ဤသံတောင်ကြီးလေးခုအတူ၊ ဧရာစ=သည်လည်းကောင်း၊ မစ္စုစ=သည်လည်းကောင်း၊ ပါဏိနေး=တို့ကို၊ အဓိဝတ္တန္တိ=နှိပ်စက်ဘိစီးကုန်၏။
ဤကာရန္တပုလ္လင်ပြီး၏။

-----*-----

ဥကာရန္တ၌။ ။ အထခေါ=ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ=သည်၊ ဘိက္ခု=တို့ကို၊ ဘိက္ခဝေါ=အိုရဟန်းတို့၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အာမန္တေသိ=ခေါ်တော်မူ၏၊ ဒေဝကာယေ=နတ်အပေါင်းတို့သည်၊ အဘိက္ကန္တာ=ရှေ့ရှုလာရောက်ကြကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေါ=အိုရဟန်းတို့၊ တုမေ=တို့သည်၊ တေ=ထိုနတ်အပေါင်းတို့ကို၊ ဝိဇာနာထ=သိကြကုန်လော။ ။ မင်္ဂလံ=နှလုံးမသာသောသူ၊ မစ္စု=သေခြင်း၊ ဥစ္ဆု=ကြံ၊ ပဋ္ဌု=လိမ္မာသောသူ၊ ဘာဏု=အရောင်၊ သေတု=တံတား၊ ကေတု=မှန်ကင်း၊ သတ္တု=ရန်သူ၊ သိန္နု=သိန္နမြစ်၊ ဗန္ဓု=အဆွေ၊ ကာရု=လက်သမား၊ နေရု=နေရမည်သောတောင်၊ မေရု=မြင်းမိုရ်၊ ရုရု=ဆတ်သတ္တဝါ၊ ဝေဠု=ဝါး။ ။ ကုရု=ကုရုတိုင်း။ ။ အဇ္ဇေဝ=ယနေ့ပင်လျှင်၊ တံ=ထိုဝိဓုရအမတ်ကို၊ ကုရုယော=ကုရုတိုင်းသူတို့သို့၊ ပါပယာတု=ရောက်စေလော့၊ တံ=ထိုဝိဓုရအမတ်ကို။

ကိမတ္တနံ=အဘယ်သို့သဘော ရှိသောသူကို၊ ဘိက္ခုနံ=ရဟန်းဟူ၍၊ အာဟု=ဆိုကြကုန်သနည်း၊ မဂ္ဂဒေသိ=နိဗ္ဗာန်လမ်းကိုညွှန်ပြပေသော၊ ဘိက္ခုနံ=ရဟန်းဟူ၍၊ အာဟု၊ မဂ္ဂဇီဝိ= နိဗ္ဗာန်လမ်း၌ အသက်မွေးသော၊ ဘိက္ခုနံ=ဟူ၍၊ အာဟု=ကုန်၏။ ရောဂနိဉ္စု=ရောဂါသိုက်ဖြစ်သော၊ ပဘင်္ဂနံ=ပျက်စီးခြင်းအလေ့သဘောရှိသော၊ ဘောဂါနဉ္စု=တို့၏လည်း၊ ပဘင်္ဂနံ=ပျက်စီးခြင်းကို၊ ဝိရာဂုနံ=ပြယ်ပျောက်ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသော၊ ဝိညာဏံ=ကို၊ ပါဠိ၌ကား ပထမန္တလည်းထင်၏၊ နံကို အာဂုံယူလေ။

ဘိက္ခာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

-----*-----

အသေ=သမ္ပတစ်ပါးသောဝိဘတ်အပေါင်းကြောင့်။ ။ ဝါသဒ္ဓေါ=သည်၊ သခသဒ္ဓေ=၌၊ ဝိကပ္ပနတ္ထော=အထူးကြံခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ကသ္မာ=နည်း၊ တတ္ထ=ထိုသခသဒ္ဓါ၌၊ ဝိဇ္ဈန္တရသမ္ဘာဝါ=အစီအရင်တစ်ပါး ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဤသတ္တာဒိဂိုဏ်း၌ကား၊ သတ္တာရော၊ သတ္တာရေနှစ်ရပ်တို့မှ တစ်ပါးရပ်အပြားမရှိသောကြောင့် ဝါသဒ္ဓါအကျိုးမရှိလှ၊ သခသဒ္ဓါ၌ကား၊ သခါရော၊ သခါရေ နှစ်ရပ်တို့မှတစ်ပါး၊ သခါယော၊ သခိနောဟူ၍ အစီအရင်တစ်ပါး ရပ်အပြား ထင်ရှားရှိသောကြောင့် ထို၌သာအကျိုးရှိ၏ဟူလို။

ပုန=တဖန်၊ ဇ္ဈောဂ္ဂဟဏံ=ဇ္ဈော သဒ္ဓါကို ဆိုပြန်ခြင်းသည်၊ လဟုဘာဝတ္ထံ=အသိဉာဏ်ပေါ်ပါးသည်၏ အဖြစ်လျှင်အကျိုးရှိ၏။ ။ အာရင်သွာသုတ်ဖြင့် ယော ၂-ခုတို့၏ဇ္ဈောအပြု ပြီးပြီးလျက် ဤသုတ်၌ ဇ္ဈောကိုဆိုပြန်ခြင်းသည် ပထမာယောကို ဇ္ဈော သာပြု၊ ဒုတိယာယောကို ဇ္ဈောဇ္ဈေနှစ်ချက်ပြုဟု အသိဉာဏ်လွယ်စေခြင်းငှါဆိုပြန်သတည်း၊ ဇ္ဈောကို မဆိုမူ၍၊ ဇ္ဈောဝါဟုဆိုငြားအံ့၊ ပထမာယောလည်း တွဲလျက်ပါသောကြောင့် ဇ္ဈောအပြုလျှင်းပါးဖွယ်ရှိ၍ အသိဉာဏ်ရှုပ်ဖွယ်ရှိလေသည်။

မဟာနာမ=မဟာနာမ်၊ ဣမေသံတိဏ္ဍံ သတ္ထုနံ=ဤဆရာ ၃-ဦးတို့အား၊ ဧကာနိဌာ=ဗြဟ္မစရိယအကျိုး ပြီးမှုတစ်ခုတည်းလော၊ နာနာနိဌာ=အကျိုးပြီးမှုအသီးအသီးလော။ ။ အာရင်ကတော=အာရပြုအပ်သောအာသည်၊ အသေဂ္ဂဟဏေန=အသေသဒ္ဓါဖြင့်။ ။ ဃဇ္ဈန္တိ=စပ်ဆက်ကုန်၏၊ ပုထုဇန်တို့မည်သည် ဆရာတစ်ယောက်နှင့်ကွဲပြန်လျှင် ဆရာတစ်ယောက်ဆက်ရကုန်၏၊ ဆရာရှာမှု ဆုံးနိုင်သည်မရှိ ကြကုန်ဆိုလိုသည်၊ တရိတာ=မိမိသာကူးမြောက်လေ့ရှိသောသူ၊ တာရိတာ=သူတစ်ပါးကိုကယ်ဆယ်လေ့ရှိသောသူ။ ။ သန္ဓာတာ=စပ်တတ်သောသူ။

ဘေတ္တာ=ခွဲတတ်သောသူ၊ ယာတာ=သွားတတ်သောသူ၊ ဝတ္တာ=ဆိုတတ်သောသူ၊ သောတာ=နာတတ်သောသူ၊ သကမန္တာတာ=သကမန္တာတ်မင်း၊ မဟာမန္တာတာ=မဟာမန္တာတ်မင်း။ ။ အဝိတက္ကိတာ=မကြံတတ်သောသူတို့သည်၊ ဂပ္ပံ=အမိဝမ်းသို့၊ ဥပဝဇ္ဇန္တိ=အဖန်ဖန်ရောက်ရကုန်၏၊ တေဘိက္ခု=တို့သည်၊ သုညာဂါရာနံ=ဆိတ်ငြိမ်ရာတောကျောင်းတို့ကို၊ ဗြူဟေတာ=ပွားစေတတ်ကုန်၏။ ။ အမစ္စဝါစီဟိ=အမတ်ဟူသောအနက်ကိုဟောကုန်သော။ ။ တရမာဓေ=အဆောတလျှင်၊ ဘောမတ္ထေ=အိုအမတ်။ ။ အနောမပည=မယုတ်ညံ့သော ပညာရှိသော၊ ဝါ=မြတ်သောပညာရှိသော၊ ကတ္တာရ=ဝိဇ္ဇာရ အမတ်။ ။ ဣတ္ထိယော=မိန်းမတို့မည်သည်၊ အနုကမ္ပကံ=ညှာတာတတ်သော၊ ပါဏသမံ=အသက်နှင့်တူသော၊ ဘတ္ထံပိ=လင်ကောင်းကိုလည်း၊ ဇဟန္တိ=စွန့်တတ်ကုန်၏၊ ဘတ္ထုဂါရဝေါ=အရှင်သခင်၌ ရိုသေလေးမြတ်ခြင်းရှိသော၊ သော=ထိုဟင်္သာစစ်သူကြီးသည်၊ ပမုတ္တေန=ဘေးမှလွတ်သော၊ ဘတ္ထုနာ=အရှင်ဟင်္သာမင်းကြီးနှင့်တကွ၊ ပတိတော=ဝမ်းမြောက်၏။

သတ္တာဒိရာသီ။

-----*-----

သော=ထိုဝီရိကိုအားထုတ်သောသူသည်၊ ဉာတီနဉ္စ=တို့၏လည်းကောင်း၊ ဒေဝါနဉ္စ=တို့၏လည်းကောင်း၊ ပိတူနဉ္စ=ဗြဟ္မာတို့၏၊ မဇ္ဈေ=အလယ်၌၊ အဏဏော=အပြစ်တင်ခြင်းမြီမှကင်းသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ ခတ္ထိယ=ခတ္ထိယအနွယ်ဖြစ်တော်မူသော၊ မဟာရာဇ=ကြီး၊ မာတာပိတုသု=တို့၌၊ ဓမ္မံ=ကို၊ စရ=ကျင့်တော်မူသော။ ။ နတ္တာ=မြေး၊ ပနတ္တာ=မြစ်၊ သတ္ထေ=သဒ္ဒါကျမ်းများ၌။ ။ သုဂတောရသော=ဘုရားသားတော်ဖြစ်

သောသူသည်။ ။ ကုမ=ဤပိတုသဒ္ဓါ၌၊ ဝုဒ္ဓိ=ဣကိုဇဝုဒ္ဓိပြု။
 ပိတာဒိရာသီ။ သတ္တာဒိဂဏရာသီပြီး၏။
 ဥကာရန္တပုလ္လိဂ်ရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဦကာရန္တ၌။ ။ အဘိဘူ=အဘိဘူဗြဟ္မာ=ဝေဿဘူ= ဝေဿဘူ
 ဘုရား၊ ဂေါတြဘူ=ဂေါတြဘူရဟန်း၊ သာသနာကွယ်ပမည်ရှိရာ
 နောက်ဆုံးဖြစ်သောသင်္ကန်းလည်ပင်းရောက်သော ဒုဿီလ ရဟန်းမျိုး
 ကိုလည်း ဂေါတြဘူရဟန်းဟုလာသည်၊ အားရှိသောဝိပဿကရဟန်း
 ကိုလည်း ဂေါတြဘူရဟန်းဟုလာသည်၊ ဝတြဘူ=သိကြား။။ ဝဒညူ=
 သူတော်ကောင်းတို့ အဟောအပြောကိုသိလေ့ရှိသောသူ။ ။ ဝေဒဂူ=
 ရဟန္တာ၊ ပါရဂူ=ကမ်းတစ်ဘက်သို့ ရောက်သောသူ။ ။ ဘိရူ=ကြောက်
 တတ်သောသူ၊ ပဘဂ္ဂံ=ပျက်လေ့ရှိသောတရား၊ ဝိရာဂူ=ပြယ်ပျောက်လေ့
 ရှိသော တရား။

ဦကာရန္တပုလ္လိဂ်ရာသီပြီး၏။
 ဤတွင် ပုလ္လိင် ၆-ပါးအပြီးသို့ရောက်၏။

-----*-----

နပုလ္လိင်၌။ ။ သိဂီ=ဦးချို၊ အသံ=ကောင်းကင်။ ။ ပဇ္ဇံ=ဂါထာ၊
 အမွှာဇံ=ကြာ၊ ဓညံ=စပါး၊ ထညံ=နို့ရည်၊ အရညံ= တော၊ ပုညံ=ကောင်းမှု၊
 ကိဋ္ဌံ=ကောက်၊ ပိဋ္ဌံ=အမှုန့်၊ အဏ္ဍံ=အဥ၊ တုဏ္ဍံ=နှုတ်သီး။ ။ ပိဋ္ဌံ=အင်းပျဉ်။
 ဂဒံ=အနာ။ ။ ကာနနံ=တော။ ။ စီရံ=လျှော်တေသင်္ကန်း။ ။ ဘိသံ=
 ကြာစွယ်။ ။ လောဟံ=ကြေးသံ။ ။ ကိဆန္ဒော=အဘယ်အကျိုးကို
 တောင့်တ၍၊ ကိမဓိပ္ပာယော=အဘယ်ကိုအလိုရှိ၍၊ ဧကော=တစ်ယောက်
 တည်းတည်း၊ ယမ္မနိ=နေပူ၌၊ သမ္မသိ=နေဘိသနည်း။ ။ မဟာဗြဟ္မေ=

ပုဏ္ဏားကြီး၊ ကိ=အဘယ်ကို၊ ပတ္တယံ-ပတ္တယန္တော=တောင့်တလျက်။ ။
အဒ္ဓနိ=အခွန်၌၊ မုဒ္ဓနိ=ဦးထိပ်၌၊ အဟနိ=နေ၌။

ဥကာရန္တ၌။ ။ မေ=သည်၊ ပုန=တဖန်၊ အာယုစ=ကိုလည်း၊ လဒ္ဓေါ=ရအပ်ပြီ။ ။ သမ္မာ=အဆွေကိန္နရာတို့၊ ဝေါ=တို့အား၊ အာယုစ=အသက်သည်လည်း၊ ကိဝတကောနု=အဘယ်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသနည်း။ ။ အာယုစ=အသက်တမ်းသည်လည်း၊ ခိဏောနု=ကုန်လေတော့သလော၊ မရဏဉ္စ=သေခြင်းသည်လည်း၊ သန္တိကေ=နီးလေတော့သလော၊ အာယု=သည်၊ နစခိဏော=ကုန်လည်းမကုန်သေး၊ မရဏဉ္စ=သည်လည်း၊ ဒူရေ=ဝေးပါသေး၏။ ။ ဟိဂ်=ရှိန်းခို၊ သိဂ္ဂု=သနတ်ပင်၊ ဇတု=ချိပ်၊ ဝတ္ထု=တည်ရာ၊ မတ္ထု=နို့ရည်ကြည်၊ မဓု=ပျား၊ ဓနု=လေး၊ တိပု=သလွဲမည်း၊ ဒါရု=သစ်၊ ဝသု=မြေ၊ အသု=မျက်ရည်။ ။ အမွနိ=ရေ၌၊ ဖလံ=အသီးသည်၊ ပတတိ=ကျ၏။ ။ အာတပေ=အလွန်ပူသော၊ ပံသုနိ=မြေမှုန့်၌၊ ဂတံ=သော၊ ပုပ္ဖံယထာ=ကြာပွင့်ကဲ့သို့။ ။ စိတြု=ဆန်းကြယ်သောနွား ရှိသောအမျိုး၊ ဝဟဂု=ဆောင်ရွက်သောအားရှိသောအမျိုး၊ ဒိဂု=နှစ်ကောင်သောနွား။ ။ ဤသဒ္ဓါတို့သည် သမာသ်အစီအရင်ကပင် ဥနှင့်ပြီးခဲ့ကြသောသဒ္ဓါစုဖြစ်၍ ဥကာရန္တတို့အာတည်း၊ ဩကာရန္တမဆိုရကုန်။ ။

နပုလ္လိင်ပြီး၏။

----- * -----

သဗ္ဗနာမ်တို့၌။ ။ ဣတရသဒ္ဓေါ=သည်၊ ဧကတော=တပေါင်းတည်း၊ ဂုတ္တဿ=ဆိုပြီးသောအနက်၏၊ ပဋိယောဂီ ဝစနော=ယှဉ်ဘက်ကိုဟော၏၊ တစ်ပါးဆိုသော် အညကဲ့သို့အလွတ်တစ်ပါးမဟုတ်၊ တွဲဘက်၍ဆိုပြီးထဲတွင် တစ်ခုခုကိုဆိုသော တစ်ပါးမျိုးဟူလို။ ။ အရညသဒ္ဓေါ=သည်၊ ယထာဓိဂတမှာ=သိအပ်ပြီးတိုင်းမှ၊ အပရဝစနော=

တစ်ပါးကို ဟော၏။ ဣတရကဲ့သို့မဟုတ် အလွတ်တစ်ပါးမျိုးဆိုလိုသည်။ အလွတ်ဆိုသော်လည်း အရာအားလျော်စွာသိရသေးသည်။ ။ ဒိသာကာလာဒီဝဝတ္ထာနဝစနာ=အရပ်ကာလစသည်တို့၏ ခြားနားမှုကို ဟောကုန်၏။ ။ ပုဗ္ဗသဒ္ဓါသည် ဒိသာအရာဖြစ်အံ့၊ အရှေ့ဟူသော အရပ်ဝိသေသကို ခြားနား၍ပြ၏။ ကာလအရာဖြစ်အံ့၊ ရှေးဟူသော ကာလဝိသေသကို ခြားနား၍ပြ၏ဟူလို၊ ကြွင်းသောသဒ္ဓါငါးခုတို့၌လည်း ထိုနည်းတူသိလေ။

ဧတသဒ္ဓေါ=သည်၊ ပရမ္မဓေ=မျက်ကွယ်၌၊ သမိပဝစနော=အနီးကို ဟော၏။ သမ္မုဓေ=မျက်မှောက်၌၊ ဒူရဝစနော=အဝေးကိုဟော၏။ ။ မျက်ကွယ်၌ရှိနေကြသော အနက်ခြင်စသည်လည်း အဝေးအနီးနှစ်မျိုးရှိကြသည်။ မျက်မှောက်၌ရှိနေသော အနက်ခြင်စသည်လည်း အဝေးအနီးနှစ်မျိုးရှိကြသည်။ ထိုတွင် မျက်ကွယ်၌အနီး ဝတ္ထုကို မျက်မှောက်၌ အဝေးဝတ္ထုကို ဟောသည် ဟူလို။ ။ ဒူရဂတေ=အဝေးသို့ရောက်လေကုန်သောသမင်တို့ကို၊ သန္ဓာယ=၍၊ ဧတေတိ=ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ။ ။ သမိပဒူရတာစ=နီးသည်၏အဖြစ် ဝေးသည်၏အဖြစ် မည်သည်လည်း၊ ပရိကပ္ပဗုဒ္ဓိဝသေနပိ=ပရိကပ္ပဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ဟောတိ=၏။ ။ အဝေးပင်ဖြစ်သော်လည်း တစ်စုံတစ်ခု စပ်နွယ်မှုအတွက် ဉာဏ်၌ အနီးထင်ပြန်လျှင် အနီးအရာ တည်၏။ အနီးပင်ဖြစ်သော်လည်း တစ်စုံတစ်ခုအတွက် အဝေးထင်ပြန်လျှင် အဝေးအရာ၌တည်၏ ဟူလိုသည်။ တျသဒ္ဓေါပိ=တျသဒ္ဓါသည်လည်း၊ ဗဟုလံ=များစွာ၊ ဒိဿတိ=ထင်မြင်၏။

ပါဠိတို့၌။ ။ တျာသု=ထိုမိန်းမတို့၌၊ ခိဉ္စါ=မြူးတူးဖွယ်သည်၊ ပဏီဟိတ=တည်၏။ တျာသု=တို့၌၊ ရတိ=မွေ့လျော်ဖွယ်သည်၊ ပတိဋ္ဌိတာ=တည်၏။ ဗီဇာနိ=အလောင်းအလျာပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်ရန်

မျိုးတို့သည်။ တျာသု=ထိုမိန်းမတို့၌၊ ရဟန္တိ=ပေါက်ရောက်ကုန်၏။ တျမှိ=ထိုသူ၌၊ ကထံ=အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝိဿာသသေ=အကျွမ်းဝင်သာမည်နည်း၊ အထ=ထိုအခါ၌၊ တျမှိ=၌၊ ဝိဿာသသေ=အကျွမ်းဝင်ရာ၏။ အဟံ=သည်။ ကဿာ=အဘယ်မိန်းမအောက်၊ ကေန=အဘယ်အင်္ဂါဖြင့်၊ ဟာယာမိ=ယုတ်လျော့သနည်း။ ။ သဗ္ဗာစ=အလုံးစုံသောဒွါရ ၆-ပါးမှလည်း၊ သဝတိ=ယိုစီး၏။ ။ အဟံ=ငါသည်၊ တေမန္တေ=ထိုမန္တရားဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဥပတ္တဒ္ဓေါစ=ခက်ထန်ခိုင်မာ၏။ ။ နော=ငါတို့ကို၊ ယာယအနုကမ္ပိယ=အကြင်သနားမှုအကျိုးငှါ၊ မုနိ=သည်၊ အမှေ=တို့ကို၊ ပဗ္ဗာဇယိ=ရဟန်းပြုစေတော်မူ၏၊ နော=တို့အား၊ သောအတ္ထော=ထိုသနားတော်မူသောအကျိုးသည်၊ အနုပ္ပတ္ထော=အစဉ် ရောက်ပေပြီ။ ။ ခေါပန=စင်စစ်၊ ယာယေဝအတ္တာယ=အကြင်အကျိုးငှါ၊ အာဂစ္ဆေယျာထ=သင်တို့လာကြကုန်၏၊ တမေဝတ္ထံ=ကို၊ သာဓုကံ=ကောင်းစွာ၊ မနသိကရေယျာထ=နှလုံးသွင်းကြကုန်လော။

ပုဗ္ဗေ=ရှေးရှေးဘုရားလက်ထက်၌၊ ဗောဓိသတ္တာနံ=တို့အား၊ ပလ္လင်္ဂဝရံ=မြတ်သောထက်ဝယ်ကို၊ အာဘုဇေ=ဖွဲ့ခွေထိုင်နေရာ၌၊ ယာ-ယာနိ နိမိတ္တာနိ=အကြင်နိမိတ်ကြီးတို့သည်၊ ပဒိဿန္တိ=ထင်မြင်ကုန်၏၊ တာနိ=တို့သည်၊ အဇ္ဇေ=ယနေ့၌၊ ပဒိဿရေ=ကုန်၏။ ။ တံ=သင်လူလင်ကို၊ ဇိနန္တော=နိုင်သော၊ အက္ခုဓုတ္ထော=အံကြူးသမားသည်၊ ယေ-ယာနိ=အကြင်လောင်းဖွယ်ဥစ္စာရတနာတို့ကို၊ ဟရေ=သိမ်းယူရာ၏၊ မာဏဝဿ=သင်လူလင်အား၊ တာနိဓနာနိ=တို့သည်၊ ကိံ=အဘယ်မှာနည်း။ ။ တုဝဉ္စ=သင်မင်းကြီးသည်လည်းကောင်း၊ ဓနုသေခစ=ဓနုသေခသည်လည်းကောင်း၊ ဥဘယော=နှစ်ယောက်တို့သည်၊ ဧကရတ္ထေနံ=တစ်ည၌တွင်း၌၊ ဇာတာ=ဘွားမြင်ကြကုန်၏။ ။ ဒုဘယော=နှစ်ယောက်ကုန်သော၊

တောဒေယျကပ္ပါ=တောဒေယျပုဏ္ဏား-ကပ္ပပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဒကား အာဂုံ။
ဣဓ=ဤတိုက်ခန်း၌၊ ဧကရတ္ထိ=တစ်ညဉ့်မျှ၊ ဥဘယော=နှစ်ယောက်
တို့သည်၊ ဝသေမ=နေလိုကုန်၏။ ။ ဥဘယေ=နှစ်မျိုးကုန်သော၊ ဒေဝ
မနုဿာ=တို့သည်၊ ဥဘယေ=ငါတို့နှစ်ယောက်တို့သည်၊ ဝသာမသေ=
နေကြကုန်အံ့။ ။ အညတိသော=သော၊ ဣတ္ထိယာ=၌၊ ပဋိဗန္ဓစိတ္တော=
စွမ်းငြိဖွဲ့စပ်တတ်သောစိတ်ရှိသည်၊ အဟောသိ။ ။ ဝါ=တစ်နည်း၊
တတြဌကာ=ထိုအရှေ့အရပ်၌တည်ရှိကုန်သော၊ အတ္တာ=အနက်ခြင်တို့
တည်း၊ ဝါ=တစ်နည်း၊ ပူရာတနာ=ရှေ့ကာလ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တာစ=
တို့သည်လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရာစ=တို့သည်လည်းကောင်းတည်း။ ။
ပုဗ္ဗေ=ရှေးဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ=တို့တည်း။ ။ ဝါ=တစ်နည်း၊ ပုဗ္ဗာ=ရှေးဖြစ်
ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ=တို့တည်း။ ။ အဓရေသံ=အောက်အရပ်မျက်နှာတို့အား။
နဇာနာတိ=မသိတတ်၊ ဣတိအတ္ထေန=ဤသို့သော အနက်အားဖြင့်၊
ဗာလဝါစကော=သူမိုက်ကိုဟောသော၊ အာဇာနာတိ=အပိုင်းအခြား
အားဖြင့်သိတတ်၏၊ ဣတိအတ္ထေန=အားဖြင့်၊ မဇ္ဈေမဂ္ဂဖလဉာဏ
ဝါစကော=အထက်မဂ်ဉာဏ်အောက်ဖိုလ်ဉာဏ်ဟူသော အလယ်မဂ်
ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ဟောသော၊ အညသဒ္ဓေါစ=သည်လည်းကောင်း၊
အညာသဒ္ဓေါစ၊ ပရသဒ္ဓေါစ၊ ဒက္ခိဏုတ္တရသဒ္ဓေါစ၊ ဧကသဒ္ဓေါစ=သည်
လည်းကောင်း၊ ဣတိ=သို့၊ ဧတံသဗ္ဗံ=ဤအလုံးစုံသည်၊ သုဒ္ဓနာမံနာမ=
သုဒ္ဓနာမ်မည်၏။

ပုဗ္ဗေ=၌၊ ဒိဋ္ဌော=မြင်အပ်ဖူးသည်တည်း၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော= ရှေး၌မြင်အပ်
ဖူးသည်၊ ပုရိသေန=သည်၊ ဗုဒ္ဓေါ=ကို၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော=ရှေး၌မြင်အပ်ဖူး၏၊
ဝါ=တစ်နည်း၊ ယေန=အကြင်ယောက်ျားသည်၊ ပုဗ္ဗေ=၌၊ ဒိဋ္ဌော=မြင်
အပ်ဖူး၏၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊ သော=ထိုယောက်ျားသည်၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော=

မည်၏။ ပုရိသော=သည်။ ဗုဒ္ဓံ=ကို၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော=ရှေး၌မြင်ဖူး၏။ ဧဝံ=ဤအတူ၊
ပုရိသေန=သည်။ ဂတပုဗ္ဗော=ရှေး၌သွားအပ်ဖူးသော၊ မဂ္ဂေါ=ခရီး၊
ဝါ=တစ်နည်း၊ မဂ္ဂံ=သို့၊ ဂတပုဗ္ဗော=ရှေး၌သွားဖူးသော၊ ပုရိသောစ။ ။
ဘရိယာ=မယားချစ်ကို၊ ပိယာ=ပိယာဟူ၍၊ ဂုစ္စတိ။ ။ ဧတဿ=ထို
ယောက်ျားအား၊ ပုဗ္ဗာပူရာဏာ=အဟောင်းဖြစ်သော၊ ပိယာ=မယားချစ်
သည်၊ အတ္ထိ=၏၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊ ပိယာပုဗ္ဗော=မည်၏၊ ပတိ=လင်ချစ်ကို၊
ပိယော=ဟူ၍၊ ဂုစ္စတိ၊ ယဿာ=အကြင်မိန်းမအား၊ ပုဗ္ဗော=အဟောင်း
ဖြစ်သော၊ ပိယော=ချစ်လင်သည်၊ အတ္ထိ=၏၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊
ပိယပုဗ္ဗော=၏။ ။ မာသေန=တစ်လဖြင့်၊ ပုဗ္ဗာနံ=ရှေးကျ ကုန်သောသူတို့
အား၊ မာသပုဗ္ဗာနံ=တို့အား။ ။ ယာဒိဿာ=အကြင်အရပ်သည်၊
ဒက္ခိဏဿာစ=၏လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗဿာစ=၏လည်းကောင်း၊
အန္တရဒိဿာ=အကြားဖြစ်သောအရပ်သည်၊ ဟောတိ=၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊
ဒက္ခိဏပုဗ္ဗော=၏။

ဋ္ဌသသ္မာသ္မိံ ဟူသောသုတ်၌။ ။ သသ္မာ ။ လ ။ မှီသု=သဝိဘတ်၊
သ္မာဝိဘတ်၊ သ္မိံဝိဘတ်၊ သာယအပြု၊ သံအပြု၊ သာအပြု၊ သံအပြု၊
မှာအပြု၊ မှီအပြုတို့ကြောင့်၊ တဿစ=တ၏လည်းကောင်း၊ ဣမဿစ=
ဣမ၏လည်းကောင်း၊ ဋ္ဌ=အအပြုသည်၊ ဝါ=အချို့သဖြင့်၊ ဟောတိ=၏၊
သုတ်နက်။ ။ ပဏ္ဍိတာ=တို့သည်၊ အာသံ=ထိုမိန်းမတို့အား၊ နကုဇ္ဈန္တိ=
လွန်ကြူးမှုတွက် အမျက်မပြုကြကုန်။ ။ သာနံ=ထိုဝေဒနာတို့၏၊
အဘိက္ကမော=တိုးတက်မှုသည်၊ ပညာယတိ=ထင်၏၊ ပဋိက္ကမော= ဆုတ်
ယုတ်မှုသည်၊ နော ပညာယတိ=မထင်။ ။ တာသံ=ထိုကဏှာဇာလီတို့၏၊
ကေသာ=တို့သည်၊ နေဝဒိဿန္တိ=မထင်မြင်ကုန်၊ ဇာလီနော=၏၊ ဟတ္ထ
ပါဒါစ=တို့သည်လည်း၊ နေဝဒိဿန္တိ။ ။ သုသောဘဏေ= တင့်တယ်သော

ခါးရှိ၊ သောဘဏေ=တင့်တယ်စွာ၊ ဘဒ္ဒေ=အရှင်မ၊ အနမ္ပိ=ဤတော
အရပ်၌၊ ကိံ=အဘယ်ကြောင့်၊ ဇ္ဈိသိနု=ပြင်းစွာရယ်ဘိသနည်း။ ။
ခေါ=စင်စစ်၊ သ-သော ကုမာရော=ထိုသူငယ် သည်၊ ဝုဒ္ဓိ=ကြီးပွားခြင်းကို၊
အန္ဓာယ=စွဲ၍။ ။ ဧသောသော=ထိုနှစ်ပါးသည်၊ ဧကော=တူကြ၏၊
ဧကတ္ထော=တူသောအနက်ရှိ၏။ ။ တတ္ထ=ထိုမိဿက ရုပ်တို့၌၊ ဝါ=၂-
လုံး ၂-လုံးတို့တွင်၊ ပုဗ္ဗပုဗ္ဗ=ရှေးရှေး သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်သည်၊ ဗျဉ္ဇနမတ္ထံ=
စကားပြေလှသဒ္ဒါမျှသာတည်း၊ ပရံပရံ=နောက်နောက် သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်သည်၊
အတ္ထပဒံ=အနက်ရှိသောပုဒ်တည်း။

အယံသော-သာရထိ-ဧတီတိ ဧတ္ထပန=ဤကဲ့သို့သော အရာ၌
ကား။ ။ ဒွေပိ=နှစ်ပုဒ်တို့သည်လည်း၊ ဝိသုံဝိသုံ=အသီးအသီး။ ။ သာနံ=
ထိုဝေဒနာတို့၏၊ အဘိက္ကမော=တိုးတက်မှုသည်၊ ပညာယတိ=ထင်၏၊
ပဋိက္ကမော=ဆုတ် ယုတ်မှုသည်၊ နော ပညာယတိ=မထင်။ ။ တာသံ=ထို
ကဏှာဇာလီတို့၏၊ ကေသာ=တို့သည်၊ နေဝဒိဿန္တိ=မထင်မြင်ကုန်၊
ဇာလိနော=၏၊ ဟတ္ထပါဒါစ=တို့သည်လည်း၊ နေဝဒိဿန္တိ။ ။ သု
သောဘဏေ=တင့်တယ်သောခါးရှိ၊ သောဘဏေ=တင့်တယ်စွာ၊ ဘဒ္ဒေ=
အရှင်မ၊ အနမ္ပိ=ဤတောအရပ်၌၊ ကိံ=အဘယ်ကြောင့်၊ ဇ္ဈိသိနု=ပြင်းစွာ
ရယ်ဘိသနည်း။ ။ ခေါ=စင်စစ်၊ သ-သော ကုမာရော=ထိုသူငယ်သည်၊
ဝုဒ္ဓိ=ကြီးပွားခြင်းကို၊ အန္ဓာယ=စွဲ၍။ ဧသောသော=ထိုနှစ်ပါးသည်၊
ဧကော=တူကြ၏၊ ဧကတ္ထော=တူသော အနက်ရှိ၏။ ။ တတ္ထ=ထိုမိဿက
ရုပ်တို့၌၊ ဝါ=၂-လုံး ၂-လုံးတို့တွင်၊ ပုဗ္ဗပုဗ္ဗ=ရှေးရှေး သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်သည်၊
ဗျဉ္ဇနမတ္ထံ=စကားပြေလှသဒ္ဒါမျှသာတည်း၊ ပရံပရံ=နောက်နောက်
သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်သည်၊ အတ္ထပဒံ=အနက်ရှိသော ပုဒ်တည်း။

အယံသော-သာရထိ-ဧတီတိ ဧတ္ထပန=ဤကဲ့သို့သော အရာ၌ ကား။ ။ဒွေပိ=နှစ်ပုဒ်တို့သည်လည်း၊ ဝိသုံဝိသုံ=အသီးအသီး၊ အတ္ထပဒါနိ ဧဝ=တို့သာတည်း။ ။ အယံ=ဤယခု လာသောသူကား၊ သောသာရထိ= ထိုနံနက်ကသွားလေသော ရထားထိန်း သုနန္ဒပါပင်တည်း၊ ဧတိ=ပြန်၍ လာပြီ။ ။ ယံတံကုဒန္တိ=ယံပုဒ် တံပုဒ် ကုဒ်ပုဒ် ဟူကုန်သော၊ ကုမေသဒ္ဒါ= ဤသဒ္ဒါတို့သည်၊ သဗ္ဗလိင်္ဂဝိဘတ္တိသု=အလုံးစုံသောလိင်္ဂဝိဘတ်တို့၌၊ အဘိန္နရူပါ=မပြားသော ရုပ်ရှိကုန်သော၊ နိပါတရူပါ=နိပါတ်ပုဒ်အသွင် တို့သည်၊ ဟုတွာ=၍၊ ပါဠိဝါကျေသု=ပါဠိတော်ဝါကျတို့၌၊ သဗ္ဗရန္တိ= လှည့်လည်၍နေကြကုန်၏။

ယဒိဒံ ပုဒ်ကဲ့သို့ အရာဌာနအားလျော်စွာလိင်္ဂဝိဘတ်ဝုစ်တို့ကို ပြုပြင်၍ အနက်ကိုဆိုကြလေဟူလို။

အန္ဓာဒေသေ=တဖန်ညွှန်းသော စကားဝါကျမျိုး၌၊ ဒုတိယာယံ= ဒုတိယာဝိဘတ်ကြောင့်၊ ကုမေတာနံ=ကုမေ, ဧတတို့၏၊ ဧန=ဧနအပြု သည်၊ ဟောတိ=၏၊ သုတ်နက်။ ။ ကုမံဘိက္ခံ=ကို၊ ဝိနယံ=ကို၊ အဇ္ဈာပေဟိ=ရှေးဦးစွာ သင်စေလော၊ အထော=ထိုနောက်မှ၊ ဧနံဘိက္ခံ=ကို၊ ဓမ္မံ=သုတ်အဘိဓမ္မာကို၊ အဇ္ဈာပေဟိ။ ။ ဘိက္ခဝေ=တို့၊ တမေနံ= ထိုင်ရဲသားကို၊ နိရယပါလာ=ငရဲထိန်းတို့သည်၊ ယတွာဓိကရဏံ= အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဧနံဘိက္ခံ=ကို။ ။ အမုသဒ္ဒါ၌။ ။ အယံ=ဤသုတ်ကား၊ ဝေါနောပဝါဒေါ=ဝေါအပြု နောအပြုကို ပယ်မြစ်သောသုတ်တည်း။ ။ အဒုဿ=ဤအမည်ရှိသော သူအား။ ။ ဝါထာ၌၊ မေ=သည်၊ ဒုဿ ခေတ္တပါလဿ=ဤမည်သော လယ်စောင့်ယောက်ျား၏၊ ရတ္တိဘတ္တံ=ညစာ ထမင်းကို၊ အပါဘတံ=ဆောင်အပ်၏။

ကံသဒ္ဓါ၌။ ဧကစ္စတ္ထဝါ=အချို့ဟူသောအနက်ကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပတ္ထဝါ=စိုးစဉ်းနည်းငယ်ဟူသောအနက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဒတိ=ဟော၏။ ။ ယာ=အကြင်မိန်းမသည်၊ တေ=ရှင်ရသေ့၏၊ အမွေ=သရက်သီးတို့ကို၊ အဝါဟရိ=ခိုးယူမိ၏၊ သာ=သည်၊ သယနေ=အိပ်ရာ၌၊ ဧကိကာ=လင်သားမပါ ကိုယ်ချည်းသာလျှင်၊ သေတု=သည်တစ်သက်လျှင် အိပ်စက်ရစေသော်။ ။ ဧကာကိနီ=တစ်ယောက်ထည်းတည်း၊ ဂဟဋ္ဌာ=အိမ်၌ တည်သောငါ့ကို၊ မာတုယာ=သည်၊ ပဋိစောဒိတော=ရဟန်းပြုရန် အဖန်ဖန် တိုက်တွန်းအပ်၏၊ ဟိအနက်မရှိ။

ဧကကာနံ=တစ်ခုတို့၏၊ ဗဟုတ္ထေ=အများ၏အဖြစ်ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ=ဆိုလိုသည်ရှိသော်၊ ဒွေဧကကာ=၂-ခုသော ဧကကတို့သည်၊ ဒွေဧကကေ=တို့ကို။ ။ ပဉ္စာလောစ=ပဉ္စာလမင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဒေဟောစ=ဝိဒေဟမင်းသည်လည်းကောင်း၊ တေဥဘော=ထိုမင်း ၂-ပါးတို့သည်၊ ဧကာ=တစ်ပေါင်းတည်းရောမိကြကုန်သည်၊ ဘဝန္တ=ဖြစ်ကြစေကုန်သတည်း။ ။ ဧကာတိ=ဟူသည်ကား၊ မိဿာ=ရောနှောမိကြကုန်သည်။ ရာဇမင်းကြီး၊ ဣတ္ထိပိ=မိန်းမပင် ဖြစ်သော်လည်း၊ ဧကစ္စိယာ=အချို့သော မိန်းမသည်၊ သေယျာ=မြတ်သည်သာတည်း၊ ဇနာဓိပ=လူတို့သေဌ်နင်းဖြစ်သောမင်းကြီး၊ ပေါသ=မွေးမြူလော။ ။ ဣဓ=ဤလောက၌၊ ဧကစ္စိယာ=အချို့ကုန်သော၊ နရာ=လူတို့ သည်၊ ကဋ္ဌံ=ရေမျော၍လာသော ထင်းသစ်သားကို၊ နိပ္ပဝိတံ=ဆယ်တင်အပ်သည်ရှိသော်၊ သေယျာ=ကောင်းမြတ်သေး၏၊ ဧကစ္စိယော=အချို့သော၊ နရော=ရေမျော၍လာသောလူကို၊ နိပ္ပဝိတော=ဆယ်တင်အပ်သည်ရှိသော်၊ နတွေဝ သေယျာ=မကောင်းသည်သာတည်း၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာဟု=ပြောဆိုကြကုန်၏၊ တံ=ထိုစကားသည်၊ သစ္စံကိရ=မှန်ရောင်တကား။ ။ ဧကစ္စေယျာ=အချို့

ကုန်သော၊ ပရိဝါရိတာ=အခြံအရံတို့သည်။ မုစ္ဆရေ=လွတ်ကုန်၏။ ။
ဧကတိပေသု=အချို့သောသူတို့၌၊ နဝိဿာသေ=အကျွမ်းတဝင်မပြုရာ။
ကတိနံ=အဘယ်မျှကုန်သော၊ တိထိနံ=တိထိတို့၏၊ ဝါ=ရက်တို့၏၊ ပူရဏီ=
ပြည့်ကြောင်းနည်း၊ ကတိမိ=အဘယ်မျှ သောတိထိရက်တို့ပြည့်ကြောင်း
နည်း။

ဒွိသဒ္ဓါ၌။ ။ နာဂဿ=ဆင်၏၊ ဒုဝေသုဒန္တေသု=တို့၌၊ နိမ္မိတာ=
ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်၏။ ။ စက္ကာနိ=တစ်ရာ ရှစ်ကွက်စက်လက္ခဏာတော်
တို့ကို၊ ဒုဝေသုပါဒေသု=ခြေဖဝါးတော် ၂-ဖက်အပြင်ဝ၌၊ ဝိန္ဒတိ=ရတော်
မူ၏။

တိသဒ္ဓါ၊ စတုသဒ္ဓါတို့၌။ ။ လောကနာယကော=သည်။
စတဿေဟိ ပရိသာဟိ=ပရိသတ်လေးပါးတို့နှင့်၊ သဟိတော=တကွဖြစ်
တော်မူ၏။ ။ သမဏော-ဂေါတမော=ရဟန်းဂေါတမကြီးသည်။
စတုန္တံပရိသာနံ=တို့သည်၊ သက္ကတော=အရိုအသေပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ=
၏၊ စတုန္တံ ပရိသာနံ=တို့သည်၊ ပိယော=ချစ်ကြည်အပ်သည်၊ မနာပေါ=
နှစ်သက်အပ်သည်၊ ဟောတိ=၏။

ပါဠိယံ=၌၊ စတဿဟိတိ=ဟူ၍၊ ဒိဌတ္တာ=တွေ့မြင်ရသောကြောင့်၊
တိဿေသု စတဿေသုတိပိ=ဟူ၍လည်း၊ ဒိဌမေဝ=တွေ့မြင်သည်ပင်၊
ဟောတိ=၏။ စတုရောနိမိတ္တာနိနာဒဿိ-စတုရောဖလမုတ္တမေတိ=
ဟူသောနပုလ္လိင် ပြယုဂ်များသည်၊ ကထံ=အဘယ်သို့ပြီးသနည်း၊ လိင်္ဂံ
ဝိပ္ပလ္လာသာ=လိင်ပြန်သောအားဖြင့်၊ သိဇ္ဈတိ=၏၊ ဣတိ=သို့၊ ဝုတ္တိယံ=
မောဂ္ဂလာန်ဝုတ္တိ၌၊ ဝုတ္တိ=၏။ ။ စတုရော-စက္ကာရိ=ကုန်သော၊ နိမိတ္တာနိ=
တို့ကို၊ နာဒဿိ=ငါ မမြင်လိုက်ရ၊ စတုရော-စက္ကာရိ=ကုန်သော၊ ဖလ
မုတ္တမေ၊ ဖလေဥတ္တမေ ဖြတ်၊ မအာဂုံကြောင့် ဧကုံအပြုသည်၊ ဥတ္တမေ-

ဥတ္တမာနိ=ကုန်သော၊ ဖလေ-ဖလာနိ=တို့ကို။ ။ ဝစနသီလိဋ္ဌတ္ထေ=စကား ပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပန=ရှိသည်ရှိသော်ကား၊ ဝိသဒိသ လိဂ်ဝစနာနံပိပဒါနံ=လိင်မတူ ဝှစ်မတူသောပုဒ်တို့၏လည်း၊ အညမည သံယောဂေါ=အချင်း ချင်းဖက်တွဲမှုသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်သေး၏။ ။ စတ္တာရောပုဒ်ကား ပုလ္လိင်ရုပ် တည်း၊ သတိပဋ္ဌာနာသမ္ပပ္ပဓာနာပုဒ်တို့ကား နိကိုအာပြုသော နပုလ္လိင်ရုပ် တို့တည်း၊ တယောနှင့်မဟာဘူတာ မဟာဘူတေတို့လည်း ထိုအတူ။ ။ ဆအာယတနာပုဒ်ကား နပုလ္လိင် ရုပ်တည်း၊ ဣမေပုဒ်ကား ပုလ္လိင်ရုပ်တည်း။ ။ မာလာ ကညာတို့ကား ဣတ္ထိလိင်ရုပ်တို့တည်း၊ သဗ္ဗေပုဒ်ကား ပုလ္လိင်ရုပ်တည်း၊ ရတနာ၊ ယာနာ ပုဒ်တို့ကား နပုလ္လိင်ရုပ်တို့တည်း။ ။ အဝိဇ္ဇာယ=သည်၊ သတိ=ရှိသည် ရှိသော်၊ အဝိဇ္ဇာယကား ဣတ္ထိ၊ သတိကားပုံနပုံ။ ။ သင်္ခါရေသု=တို့သည်၊ သတိ=သော်၊ သင်္ခါရေသုကား ဗဟုဝှစ်၊ သတိကား ဧကဝှစ်။ ။ အညေ= တစ်ပါးသောဘုရားတို့သည်၊ ဓမ္မာနိ။ ။ သတဉ္စ=သူတော်ကောင်း တို့၏လည်း၊ သုကိတ္တိတာနိ=ကောင်းစွာဟောကြားအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနိ။ တယိ=သင်၏အထံ၌။ ဓမ္မာနိ၊ အတ္တာနိ၊ ပုတ္တာနိ၊ ပုတ္တဒါရာနိ၊ ဗလိဗဒ္ဓါ နိပုဒ်တို့သည် လိင်ပြန် တို့ချည်းတည်း။

သေသသင်္ချာရာသိ၌။ ။ ဋ္ဌာဂမေပန=ဋ္ဌလာရာ၌ကား။ ။ ပါဠိ၌။ ဆဋ္ဌာနိ=ခြောက်ကြိမ်ကုန်သော၊ ဣမာဂတိယော=ဤအလားတို့၌၊ ဣတ္ထိဘာဝါ=မိန်းမအဖြစ်မှ၊ နမုဋ္ဌိသံ=မလွတ်ရလေ။ ။ ဆဋ္ဌာနိ၌ သုတကြီးဖြင့် ယောကိုအာနိပြု။ ။ ဒွေ=နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဝိသတိယော= နှစ်ဆယ်တို့၊ သတံ=တစ်ရာ၊ သဟသံ=တစ်ထောင်၊ ဒသသဟသံ= တစ်သောင်း၊ သတသဟသံ=တစ်သိန်း၊ ဒသသတသဟသံ=တစ်သန်း။ သဟသီ=တစ်ထောင်သော လောကဓာတ်။ ။ ဒွေသဟသာနိ=နှစ်ရာတို့။

သဟဿံ=တစ်ထောင်သည်၊ ကာသိနာမ=ကာသိမည်၏။ ဒသသဟဿံ=တစ်သောင်းသည်၊ နဟုတံနာမ=မည်၏။ သတသဟဿံ=တစ်သိန်းသည်၊ လက္ခံနာမ=မည်၏။ ။ ဂုဏဝိဓာနဉ္စ=မြောက် ပွားမှုအစီအရင်သည်လည်းကောင်း။ ။

သင်္ချာရာသီပြီး၏။

-----*-----

တုမှတို့၌။ ။ မုနိ=အရှင်ဘုရား၊ တုဝံ=သည်သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓေါ=ဘုရားပါတည်း၊ တုဝံ=သည်သာလျှင်၊ သတ္တာ=ဆရာပါတည်း၊ တုဝံ=သင်သည်သာလျှင်၊ မာရာဓိဘူ=မာရ်ကိုနှိမ်နင်းသူပါတည်း၊ တံ=သည်၊ နော=တို့၏၊ အနုတ္တရော=အလွန် အသာမရှိသော၊ သတ္တာ=ပါတည်း။

ပါဠိစဉ်၌၊ အနေကာ=ကုန်သော၊ ပဇာ=သတ္တဝါတို့သည်၊ အသ္မေ=ဗြဟ္မာ ဆိုသူငါတို့ကို၊ အဘိဇ္ဈန္တိ=အထူးတောင့်တ ကိုးကွယ်ကြကုန်၏။

ဒုတိယာယော၌ ဤအသ္မေပုဒ်ကိုမြင်သဖြင့် ပထမာယော၌ အသ္မေပုဒ်ကိုလည်း သိသင့်သတည်း။ ။ နာယကေ=လူသုံးဦးတို့အမျိုး ဖြစ်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၊ မေတ္တာစိတ္တာဟိ=မေတ္တာစိတ်ရှိကြကုန်သော၊ အသ္မာဟိ=ဘိက္ခုနီဖြစ်သူ အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ပရိစိဏ္ဍော=ခြေတော်ရင်း၌ဝပ်စင်းခညောင်း ကောင်းစွာလုပ်ကျွေးအပ်သည်၊ အသိ=ဖြစ်၏။ အသ္မာဟိပုဒ်။ ။ ရာဇကုဉ္ဇရ=မင်းမြတ်၊ အဓိပ္ပန္နာနံ=မုဆိုးလက်တွင်းဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော၊ အသ္မာကံ=တို့အား၊ ခမဿု=သည်းခံပါလော။ ။ အသ္မာကံပုဒ်။ ။ ဆဋ္ဌိ၌ထင်ပြီ။ ။ ပရမေမိတ္တေ=အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သောမိတ်ဆွေ၌၊ ယံ=အကြင်အမှုမျိုးကို၊ ကိစ္စံ=ပြုထိုက်၏၊ တံ=ကို၊ တယာ=သင်မင်းကြီးသည်၊ အသ္မာသု=တို့၌၊ ကတံ=ပြုပေပြီ၊ အသ္မာသု=ငါတို့၌၊ တဝ=သင်မင်းကြီး၏၊ ယာဘတ္တိ=အကြင် ဆည်းကပ်

ခင်မင်အကျွမ်းဝင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ=၏။ တာယ=ကြောင့်၊ တွမ္မာ=သင်
မင်းကြီးမှ၊ နိသံသယံ=ယုံမှားကင်းခြင်းသို့၊ ပတ္တာ=ရောက်ကြပါကုန်ပြီ။
တွမ္မာပုဒ် အသွာသု နှစ်ပုဒ်။

သာမညအစီအရင်မျိုးပြီး၏။

-----*-----

အပဉ္စမ္မာ=ပဉ္စမီဟိတတစ်ပါးသော၊ ယောနံဟိသု=ယောနှစ်ခု၊
နံနှစ်ခု၊ ဟိတတစ်ခုတို့ကြောင့်။ ။ ဘိက္ခုနံ=တို့အား၊ ဗလဉ္စ=အားခွန်ဗလ
ကိုလည်း၊ အနုပ္ပဒိန္နံ=အဆင့်ပေးလှူအပ်ပြီ၊ တုမေဟိစ=သင်ဒါယကာတို့
သည်လည်း၊ အနုပ္ပကံ=အနုပ္ပကန်းသော၊ ပုညံ=ကို၊ ပသုတံ=ပွားစေအပ်ပြီ။
တာဒိသာနံဆိုသည်ကား၊ အပါဒါဒေါပဝတ္တာနံ စသော ဝိသေသန
သုံးချက်ကိုဆိုသည်။ ။ ပုနဗ္ဗိဓာနာ=ထပ်၍စီရင်ခြင်းကြောင့်၊ နိစ္စံ၊ ဘဝန္တိ။
သံပုဗ္ဗာ=ပုဒ်တစ်ခုရှေးရှိသော၊ ပထမန္တာ=ပထမန္တပုဒ်မှ။ ။ အန္တာဒေသ
ဌာနေပိ=၌လည်း၊ ဝိကပ္ပေန ဟောန္တိ။ ။ န၊ စ၊ ဝါ၊ ဟာ၊ ဟေဝယောဂေ=
သုတ်၌ ဟာအဟတို့ကား အနက်မရှိ၊ ပဒုပုရဏာနိပါတ်မျှတို့သာတည်း။
နာလောစနေ=ကြည့်ရှုခြင်းမဟုတ်သော၊ ဒဿနတ္ထေ=ဒိသဓာတ်၏
အနက်ကို၊ ပယုဇ္ဇမာနေ=သော်။ ။ ဂါမော=တစ်ရွာလုံးသည်၊ တုမေ=တို့ကို၊
ဥဒ္ဓိဿ=ရည်ရောက်၍၊ အာဂတော=၏။ ။ ဂါမော=တစ်ရွာလုံးသည်၊
ဝေါ=တို့ကို။ ။ အာမန္တနပုဗ္ဗံ=အာလုပ်ဖြစ်သော ရှေ့ပုဒ်သည်၊ အသန္တံ=
မရှိသကဲ့သို့၊ ဟောတိ=၏။ ။ ပဒတောအင်္ဂါ၌ အာလုပ်ပုဒ်ကိုချန်လှပ်၍ယူ၊
အာလုပ်ပုဒ်သည် ရှေးရှိသော်လည်း ရှိရာမရောက်ဆိုလိုသည်။ ။
ဧကတ္ထေ=တုလျာဓိကရဏဝိသေသနပုဒ်သည်၊ သတိ=ရှိခဲ့သော်၊ သာမည
ဝစနံ=သာမညစကားဖြစ်သော အာလုပ်ပုဒ်သည်၊ အသန္တံ=မရှိသကဲ့သို့၊
နဟောတိ=မဖြစ်။ ။ ရှေ့ပုဒ်သည် အာလုပ်ပုဒ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း

သူ၏ရှေ့၌ ဝိသေသနပုဒ်ရှိခဲ့သော်လည်းကောင်း အမည်ဝိသေသမဟုတ်၊ သာမညဝေါဟာရဖြစ်ခဲ့သော်လည်းကောင်း ထိုအာလုပ်ပုဒ်သည် ပဒတော အင်္ဂါမြောက်ပြန်၏။ ဝေါ၊ နော၊ တေ၊ မေ ပြုရပြန်၏ဟုလိုသည်။ မာဏဝက=လုလင်ပျိုဖြစ်သော၊ ဇဋ္ဌိလ=ရသေ့၊ ဤ၌ မာဏဝကကား ဧကတ္ထရှေ့ပုဒ်တည်း၊ ဇဋ္ဌိလကား အမည်ဝိသေသ မျိုးမဟုတ်၊ သာမည မျိုးတည်း။ ။

ကို၌၊ မာဏဝက=လုလင်ဖြစ်သော၊ ဒေဝဒတ္တ=ဒေဝဒတ်၊ ဤ၌ မာဏဝကကား ဧကတ္ထရှေ့ပုဒ်တည်း၊ ဒေဝဒတ္တကား အမည်ဝိသေသ အာလုပ်ပုဒ်တည်း။ ။ နောက်ကို၌၊ ဒေဝဒတ္တ=အရှင်ဒေဝဒတ်၊ ယညဒတ္တ= အရှင်ယညဒတ်ပေး။ ။ ဧကတ္ထေ=သည်၊ သတိ=ရှိသော်၊ ဗဟူသု=အများ တို့၌၊ ပဝတ္တံ=သော၊ သာမညဝစနံ=သာမညစကားဖြစ်သော၊ အာမန္တနံ= အာလုပ်ပုဒ်သည်၊ အသန္တဝ=ကဲ့သို့၊ ဝါ=အချို့သဖြင့်၊ နဟောတိ။

သဗ္ဗဒိရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဝိဘတ္တိပစ္စယန္တရာသီ၌။ ။ ဝိဘဏ္ဍာနံ=ပဉ္စမီစသောဝိဘတ်၏ အနက်တို့ကို၊ ဇောတကတ္တာ=ထွန်းပြတတ်ကုန်သောကြောင့်၊ ဝိဘတ္တိ ဌာနေ=ဝိဘတ်တို့၏အရာ၌၊ ဌိတာ=ကုန်သော။ ။ ဣမမှာ=ဤသူမှ၊ ဝါ=တစ်နည်း၊ ဣမေဟိ=ဤသူတို့မှ၊ ဣတိ=ဤသို့သောအနက်၌၊ ဣတော=ဣတောသဒ္ဒါဖြစ်၏။ ။ ဤဝါကျမျိုးကား အနက်မျှကိုဖော်ကြား သော ဝိဂ္ဂဟဝါကျမျိုးမဟုတ်။ ။ ဣမဿ=ဣမသဒ္ဒါကို၊ ဣတ္ထံ=ဣပြ။ ။ ဧသရမှာ=ဧသရမှနောက်၌၊ ဒွိတ္ထံ=ဒွေဘော်ပြု။ ။

နိပါတနေသု=နိပါတနရုပ်တို့၌။ ။ ပုနဗ္ဗိဓာနာ=တဖန်ထပ်၍ စီရင်ခြင်းကြောင့်။ ။ ပဉ္စမုတ္တကိုသာ လိုသည်ဖြစ်အံ့၊ တောပဉ္စမု

သုတ်ဖြင့်ပင်ပြီးရာ၏။ ထိုသို့လျက် ဤသုတ်ကိုထပ်၍တည်ပြန်၏။
ထိုကြောင့်ဟူလို၊ နောက်သုတ်၌လည်း ဤနည်းတူ။ ။ ဂါမံ=၏။
ဥဘတော=နှစ်ဖက်၌။ ။ တထာ=တူ၊ တတိယထွေပိ=၌လည်း၊ ဗဟုလံ=
များစွာ၊ ဒိဿတိ။ ။ အတ္တတော=အတ္တ အနေအားဖြင့်၊ ဝါ=အတ္တဟူ၍၊
ဤသို့ပေးလျှင် ပထမတ္ထယူ။ ။ ယတောနိဒါနံ=အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊
ယတွာဓိကရုဏံ-ယတော အဓိကရုဏံ=အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ။
ယတောဒကံ=အကြင် ရေသည်၊ အတ္ထိ=၏၊ တံ=ထိုရေသည်၊ အာဒိတ္ထံ=
ပြောင်ပြောင်တောက် လောင်၏၊ သမာသံပုဒ်စုဖြစ်၍ သမာသံဝါကျမှာ
တောသည် ပထမတ္ထ ဖြစ်သတည်း။ ။ ဣတော=ဤအရပ်သို့၊ ဧဟိ=
လာလော။ ။ ဗလာကေ=အဆွေမျိုး၊ ဣတော=သို့၊ အာဂစ္ဆ=လော၊
မေ=၏၊ သခါ=အဆွေဖြစ်သော၊ ဝါယသော=ကျီးသည်၊ စက္ကော=
ကြမ်းတမ်း၏။ ။ ပရတောယောသော=သူတစ်ပါး၏တရားသံ။ ။
ပရတော=သူတစ်ပါး၏၊ ဒေါသံ=အပြစ်ကို၊ အဒိဋ္ဌာ=အတပ် မသိမမြင်
ပဲလျက်၊ ပဏ္ဍိတော=ပညာရှိသောမင်းသည်၊ ဒဏ္ဍံ=ဒဏ်ကို၊ န
ပဏေယျ=မတပ်ရာ။ ။ နောက်ပဒကို ထည့်၍ပေး လိုက်သည်။ ။
ဂါထာ၌၊ ကုဝံ=အဘယ်၌၊ သတ္တော=သည်၊ သမုပ္ပန္နော=ဖြစ်သနည်း။ ။
ကုဝံ=အဘယ်၌၊ သတ္တဿ=ကို၊ ကာရကော=ပြုတတ်သော ကတ္တားသည်၊
အတ္ထိ=နည်း။ ။ ကုဝံ=အဘယ်အိမ်၌၊ အဘိဿံ=နက်ဖြန်စား ရအံ့နည်း၊
ကုဝံ=၌၊ ခါဒိဿံ=နက်ဖြန်ခဲရအံ့နည်း၊ ရဟန်းပျက်တို့ဝိဘတ်။ ဝိရ=ကြီး
သောလုံ့လရှိတော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓ=မြတ်စွာဘုရား၊ တေ=အား၊ နမော=ရို၏၊
တံ=သည်၊ သဗ္ဗမိ=အလုံးစုံသော ဥပဓိတရားစု၌၊ ဝိပ္ပမုတ္တော= လွတ်မြောက်
ပြီးသည်၊ အသိ=ဖြစ်တော်မူ၏။ ။ တဟံတဟံ=ထိုထို အရပ်သို့။ ။
ကတံ=ပြုအပ်သော၊ ပါပကမ္မံ=သည်၊ သဇ္ဇ=နေခြင်းညခြင်း၊ ဒီရံဝ=နို့ရည်

ကဲ့သို့၊ နမုစ္ဆတိ=ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲ အကျိုးပေးတဲ့မြဲမဟုတ်။ ။
နို့ရည်မည်သည် ယနေ့ပင် ချင်မှုသိုးမှုသို့ရောက်၍ ပကတိသဘောကို
စွန့်လွှတ်သကဲ့သို့ မကောင်းမှုကံသည် ဤကဲ့သို့နေ့ခြင်းညခြင်း အကျိုး
ပေးတဲ့သည် မဟုတ်ဟူလိုသည်။ ။ သဇ္ဈကံ=နေ့ခြင်းပြန်၊ ပါဟေသိ=စေ
လွှတ်၏။ ။ အပရဇ္ဈ=နက်ဖြန်၌။

ဝိဘတ္တိပစ္စယန္တရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဝိကာရော=ပုဒ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းကို၊ ဗျယော=ဗျယဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ=
ဆိုအပ်၏။ ဧတေသံ=ထိုပုဒ်တို့အား၊ နာနာလိင်္ဂံ ဝိဘတ္တိဝစနေဟိ=အထူး
ထူးသောလိင်္ဂံ၊ အထူးထူးသောဝိဘတ်၊ အထူးထူးသောဝုဇ်တို့ကြောင့်၊
ရူပဝိကာရော=ရုပ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်၊ နုတ္ထိ=မရှိ၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊
အဗျယာ=အဗျယမည်ကုန်၏၊ အသင်္ချာတိစ=အသင်္ချာတို့ဟူ၍လည်း၊
ဝုစ္ဆန္တိ=ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။ တတ္ထ=ထိုခြောက်မျိုးသောအဗျယပုဒ်တို့တွင်။
ကေဟိစိပဒေဟိ=အချို့သောပုဒ်တို့နောက်မှ၊ ပထမာယ=ပထမာ
ဝိဘတ်၏၊ လောပေါ=ကြေခြင်းသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ သတ္တန္တံ=ခုနစ်သွယ်
သောဝိဘတ်တို့၏၊ လောပေါ=သည်၊ ဟောတိ=၏၊ ဣတိ=သို့၊ ဝုတ္တံ=
ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ ဣစ္စာဒိနာ=ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၊
ယထာရဟဝိဘာဂေါ=ထိုက်သည်အားလျော်စွာဝေဖန်ခြင်းကို၊ ဝေဒိ
တဗ္ဗော=၏။ ။ ရူပသိဒ္ဓိယံပန=ရူပသိဒ္ဓိကျမ်း၌မူကား၊ တေဟိ=
ထိုဥပသာရပုဒ်တို့နောက်မှ၊ ပထမေကဝစနမေဝ=ပထမာဧကဝုဇ်
သည်သာလျှင်၊ ဘဝတိ=၏၊ ဣတိ=သို့၊ ဝုတ္တံ=၏။ ။ တတ္ထ=ထိုစကား၌၊
အဘိက္ကမတိ=ရှေ့သို့တက်၏၊ အဘိဓမ္မော=လွန်ကဲထူးမြတ်သောတရား၊
ဣစ္စာဒိသု=ဤသို့အစရှိသည်တို့၌၊ ဓာတုလိင်္ဂီနိ=ဓာတ်ပုဒ်လိင်္ဂပုဒ်တို့ကို၊

ဥပေစ္စ=ကပ်၍၊ တေသံ=ထိုဓာတ်ပုဒ်လိင်ပုဒ်တို့၏၊ အတ္ထံ=အနက်ကို၊ နာနပ္ပကာရံ=အထူးထူးအပြားပြားကို၊ ကရောန္တာ=ပြုကုန်လျက်၊ သဇ္ဇန္တိ-သင်္ခရောန္တိ=စီရင်တတ်ကုန်၏၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊ ဥပသဂ္ဂါ=ဥပသဂ္ဂမည်ကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ=မှန်၏၊ တေ=ထိုဥပသမာရပုဒ်တို့သည်၊ ကွစိ=အချို့သောပြယုဂ်၌၊ တဒတ္ထံ=ထိုဓာတ်ပုဒ်လိင်ပုဒ်တို့၏အနက်ကို၊ ဝိသိဋ္ဌံ=ထူးသည်ကို၊ ကရောန္တိ=ပြုကုန်၏။ ။ ဇာနာတိ=သိ၏၊ ပဇာနာတိ=အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်သိ၏၊ သဉ္ဇာနာတိ=အမှတ်ပြု၍သိ၏၊ အဝဇာနာတိ=အယုတ်အညံ့ပြု၍သိ၏၊ အဘိဇာနာတိ=အထူးပြု၍သိ၏၊ ပရိဇာနာတိ=ပိုင်းခြား၍သိ၏။ ။ သုသီလော=ကောင်းသော သီလရှိသောသူ၊ ဒုသီလော=မကောင်းသောသီလရှိသောသူ၊ သုဝဏ္ဏော=ကောင်းသောအဆင်းရှိသောသူ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောမကောင်းသော အဆင်းရှိသောသူ၊ သုရာဇာ=ကောင်းသောမင်း၊ ဒုရာဇာ=မကောင်းသောမင်း၊ ဣစ္စာဒီသု=ဤသို့စသည်တို့၌တည်း။ ။ ဇာနာတိစသည်ဖြင့် ဓာတ်သို့ကပ်၍ ဓာတ်အနက်ကို အထူးဖြစ်အောင်စီရင်မှုကိုပြဆိုသည်၊ သုသီလောစသည်ဖြင့် လိင်ပုဒ်သို့ကပ်၍ လိင်၏အနက်ကို အထူးဖြစ်အောင် စီရင်မှုကိုပြဆိုသည်။

ကွစိ=၌၊ တဒတ္ထံ=ထိုဓာတ်လိင်တို့၏ အနက်ကို၊ နာနပ္ပကာရံ=အထူးထူးအပြားပြားကို၊ ကတွာ=၍၊ ဝိဘဇ္ဇန္တိ=ဝေဖန်ကုန်၏၊ ဂစ္ဆတိ=သွား၏၊ အာဂစ္ဆတိ=လာ၏၊ ဂဂ္ဂစ္ဆတိ= တက်၏၊ ဩဂ္ဂစ္ဆတိ=သက်၏၊ ဣစ္စာဒီသု=တည်း။ ။ ကွစိ=၌၊ တဒတ္ထံ=ကို၊ ဗာဓေတွာ=တားမြစ်၍၊ တပ္ပဋိပက္ခေ=ထိုအနက်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ အတ္ထေဝါ=၌လည်းကောင်း၊ တဒညသ္မိံ=ထိုအနက်ရင်းမှတစ်ပါးသော၊ အတ္ထေဝါ=၌လည်းကောင်း၊ တာနိ=ထိုဓာတ်ပုဒ် လိင်ပုဒ်တို့ကို၊ ယောဇေန္တိ=ယှဉ်စေကုန်၏၊ တတ္ထ=

နှစ်ပါးတို့တွင်၊ တဗ္ဗိရုဒ္ဓေ=ထိုအနက်ရင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၌၊ ဇေတိ=အောင်၏၊ ပရာဇေတိ=ရှုံး၏၊ မုဉ္ဇတိ=ချွတ်၏၊ ပဋိမုဉ္ဇတိ=စွပ်၏၊ ဂိလတိ=မျို၏၊ ဥဂ္ဂိလတိ=ထွေးအန်၏၊ နိမ္မူဇတိ=နစ်၏၊ ဥမ္မူဇတိ=ပေါ်၏။ ။ ဓမ္မော=တရား၊ ဥဒ္ဓမ္မော=တရားပျက်၊ ဝိနယော=ဝိနည်း၊ ဥဗ္ဗိနယော=ဝိနည်းပျက်၊ ဣစ္စာဒိတည်း။ ။ တဒညသ္မိံ=၌၊ ဒဒါတိ=ပေး၏၊ အဒဒါတိ=ယူ၏၊ ဒဓာတိ=ဆောင်၏၊ ဝိဓေတိ=စီရင်၏၊ ပိဓေတိ=ပိတ်၏၊ နိဓေတိ=သိမှီး၏၊ သန္နိယတိ=စပ်၏၊ သဒ္ဓဟတိ=ယုံကြည်၏၊ အဘိဓာတိ=ဟော၏၊ ဣစ္စာဒိ။ ။ ဝိဇ္ဇတိ=ရှိ၏၊ သံဝိဇ္ဇတိ=ရှိ၏၊ လဘတိ=ရ၏၊ ပဋိလဘတိ=ရ၏။

ကစ္စာယနေပန=ကစ္စည်းကျမ်း၌ကား၊ ဩသဒ္ဓေါ=ဩသဒ္ဓါသည်၊ အဝကာရိယမတ္ထော=အဝသဒ္ဓါ၏ကာရိယမျှသာတည်း၊ ဣတိ=ဤသို့ နှလုံးပြု၍၊ တံ=ထိုဩသဒ္ဓါကို၊ အဂဟေတွာ=မယူမူ၍၊ နီသဒ္ဓံ=နီသဒ္ဓါကို၊ ဂဏှာတိ=ဥပသာရ အဖြစ်ဖြင့်ယူတော်မူ၏၊ ဣပန=ဤမောဂ္ဂလာန် ကျမ်း၌မူကား၊ နီသဒ္ဓေါ=သည်၊ နိဿ=နိသဒ္ဓါ၏၊ ဒီယမတ္ထော=ဒီယမျှသာတည်း၊ ဣတိ=ဤသို့နှလုံးပြု၍၊ တံ=ထိုနီသဒ္ဓါကို။ ။ တတ္ထ=ထို ၂၀-သော ဥပသာရပုဒ်တို့တွင်၊ ပ=ပသဒ္ဓါသည်၊ ပကာရတ္ထေ=ပကာရအနက်၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ပညာ=အပြားအားဖြင့်သိခြင်း၊ အာဒိကမ္မေ=အစစာသော အမှု၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ဝိပွကတံ=မပြီးသေးသောအမှု၊ ပဓာနေ=ရှေ့သွား ဟူသောအနက်၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ပဏီတံ=မြတ်သောဝတ္ထု၊ ဣဿရိယေ=အစိုးရသည်၏အဖြစ်၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ပဘူ=အစိုးရသည်၊ အန္တောဘာဝေါ=အတွင်း၏အဖြစ်၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ပက္ခိတ္တံ=ထည့်သွင်းအပ်၏၊ ပဿာသော=အတွင်းသို့ရှုသောလေ၊ ဝိယောဂေ=ကွေ့ကွင်းခြင်း၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ပဝါသော=ကွေ့ကွင်း၍နေခြင်း၊ တပ္ပရေ=ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ပါစရိယော=ပြဋ္ဌာန်းသောဆရာ၊ ဝါ=ဆရာ၏ဆရာ၊ တဒနုဗန္ဓေ=ထို၏

အဆက်၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ပုတ္တော=သား၊ ပပုတ္တော=သား၏သား၊ ဝါ=မြေး၊
နတ္တာ=မြေး၊ ပနတ္တာ=မြစ်။ ။ ဘူသတ္ထေ=လွန်စွာဟူသောအနက်၌၊ ဝတ္တတိ=
၏၊ ပဝမော=လွန်စွာပွားသည်၊ သမ္ဘဝေ=အစစစွာဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊
ပဘဝတိ=စ၍ဖြစ်၏၊ တိတ္ထိယံ=ရောင့်ရဲခြင်းအနက်၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ အန္တံ=
ထမင်းသည်၊ ပဟုတံ=လုံလောက်၏၊ အနာဝိလေ=မနောက်ကျခြင်း
အနက်၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ပသန္နော=ကြည်၏၊ ပတ္တနာယံ=တောင့်တခြင်း
အနက်၌၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ပဏိဓာနံ=တောင့်တခြင်း။

ဤပဏိဓာနံဟူသောပုဒ်၌ နိဓာနသဒ္ဒါသည် သိုမှီးခြင်းအနက်
၌ဖြစ်၏၊ ပသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်သောအခါ နိဓာနသဒ္ဒါသည် တောင့်တခြင်း
အနက်ဖြစ်၏၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ကိုပင် ပသဒ္ဒါတောင့်တခြင်းအနက်၌ဖြစ်
သည်ဟု ဆိုရသတည်း၊ ကြွင်းသောသဒ္ဒါ ကြွင်းသောအနက်တို့၌လည်း
ဤနည်း ချည်းမှတ်၊ ထိုကြောင့် ဥပသာရပုဒ်မည်သည် ဆင်ကို အလိုရာ
သို့သွား အောင်နှင်နိုင်သော ချွန်းကိုင်ဦးစီးနှင့်တူသည်ဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။

အာ=အာသဒ္ဒါသည်။ ။ မရိယာဒါယံ=အပိုင်းအခြားမျှ၌၊ ဝတ္တတိ=
၏၊ အာပဗ္ဗတာ=တောင်တိုင်အောင်၊ ခေတ္တံ=လယ်တည်၏၊ အဘိဝိဓိမှို=
လွှမ်းမိုး၍စီရင်ခြင်း၌၊ အာဗြဟ္မလောက=ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို လွှမ်းမိုးမိသည်
တိုင်အောင်၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ=ကျော်စောသံသည်၊ ဖြစ်၏၊ ပရိဿဇနေး=
လည်ဘက်ခြင်းအနက်၌။ ။ ဥ=ဥသဒ္ဒါသည်၊ ဥဂ္ဂတေ=တက်ခြင်း၌။ ။
ဥဒ္ဓံကမ္မေ=အထက်ကြိုယာ၌။ ။ ပဓာနေ=မြတ်သည်၌။ ။ ဥပဝါသော=
နေလွဲညစာစားမှုစသည်နှင့်ကင်းကွာ၍ နေခြင်း၊ ဝါ=သီတင်သုံးခြင်း။ ။
သမ္ဘဝေ=စ၍ဖြစ်ခြင်း၌။ ။ ဥဗ္ဘူတော=စ၍ဖြစ်၏။ ။ အတ္တလာဘော=
သဘောကိုရခြင်း၌။ ။ သတ္တိယံ=စွမ်းနိုင်ခြင်း၌။ ။ သရူပချာနေ=သရုပ်ကို
ဖော်ကြားခြင်း၌။ ။ ဥဒ္ဒေသော=အကျဉ်းသရုပ်ထုတ်ဆိုခြင်း။ ။ ဩ=

ဩသဒ္ဓါသည်။ ။ ဩစရကော=အတွင်း၌လှည့်လည်သောသူလျှို့။ ဝါ=သူခိုး၊ ဩရောဓော=နန်းတွင်း၌ပိလောင်၍ ထားအပ်သောမောင်းမ။ ။ အန္တရေ=အားလပ်သောအကြား၌လည်းကောင်း၊ ဒေသေ=အရပ်ဒေသ၌လည်းကောင်း။ ။ ဒု=ဒုသဒ္ဓါသည်၊ အသောဘဏေ=မတင့်တယ်ရာ၌။ ကုစ္ဆိတေ=ကဲ့ရဲ့ဖွယ်၌။ ။ အသမိဒ္ဓိယံ=မပြည့်စုံရာ၌။ ။ ဒုသသံ=စပါးမကောင်း။ ။ နိ=နိသဒ္ဓါသည်၊ နိသေသေ=အကြွင်းမရှိရာ၌၊ နိရုတ္တိ=အကြွင်းမရှိထုတ်ဆိုခြင်း။ ။ နိခါတော=တွင်း၌စိုက်ထားအပ်သောတိုင်။ နိမ္မိတံ=ဖန်ဆင်းအပ်၏။ ။ အဝဓာရဏေ=ပိုင်းခြားခြင်း၌။ ။ ဝိဘဇနေ=အကျယ်ဝေဖန်ခြင်း၌။ ။ နိဒ္ဒေသေ=အကျယ်ထုတ်ပြခြင်း။ ။ နိဒဿနံ=တူရာညွှန်ပြခြင်း။ ။ ဥပဓာရဏေ=မှတ်သားခြင်း၌။ ။ နိသာမေတိ=မှတ်သား၏။ ။ ဆေကေ=လိမ္မာခြင်း၌။ ။ နိပုဏော=သိမ်မွေ့စေ့စပ်၏။ ဝိ=ဝိသဒ္ဓါသည်။ ။ ဝိဂတေ=ကင်းခြင်း၌၊ ဝိမလော=အညစ်အကြေးကင်းသောတရား။ ။ ဝိရူပေ=မလှခြင်း၌။ ။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော=မလှသော အောက်မေ့ခြင်း၊ ဝါ=နှလုံးမသာခြင်း။ ။ သု=သုသဒ္ဓါသည်။ ။ သုဂတိ=တင့်တယ်သောဂတိ။ ။ သမ္မာသမတ္ထေ=ကောင်းသည်ညီညွတ်သည်ဟူသော အနက်၌၊ သုဂတော=ကောင်းသောညီညွတ်သော အလားရှိသောသူ။ ။ သမိဒ္ဓိယံ=ပြည့်စုံခြင်းအနက်၌။ ။ သုခတ္ထေ=လွယ်ကူခြင်း အနက်၌။ ။ သမန္တဘာဝေ=ထက်ဝန်းကျင်အဖြစ်၌။ ။ သံကိဏ္ဍော=ပြွမ်း၏။ ။ သင်္ဂတေ=ပေါင်းဆုံခြင်း၌။ ။ သမဗ္ဗေါ=အဖိုးအနည်းငယ် ထိုက်၏။ ။ ပဘဝေ=အစွာဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ=ဖြစ်ကြောင်း၌။ ။ ပုနပ္ပုန ကမ္မေ=အဖန်ဖန်မှု၌၊ သန္တာဝတိ=အဖန်ဖန်ပြေးသွားရ၏။ ။ အတိ=အတိသဒ္ဓါသည်၊ အတိက္ကမေ=လွန်ကဲခြင်းအနက်၌၊ အတိရောစတိ=လွှမ်းမိုးတောက်ပ၏။ အတိက္ကန္တေ=လွန်၍ဖြစ်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အစ္စန္တံ=အဆုံးကိုလွန်၏။

အတိဿယေ=အလွန်ဟူသောအနက်၌၊ အတိ ကုသလော=အလွန် လိမ္မာသောသူ။ ။ ဘူသတ္ထေ=ပြင်းစွာဟူသောအနက်၌၊ အတိကောဓော=ပြင်းစွာအမျက်ထွက်သောသူ။ ။ အန္တောကမ္မေ=အတွင်းကြိယာဟူသောအနက်၌၊ မဇ္ဇိဝါ=ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပီဌိဝါ=အင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ အတိဟရိတွာ=အတွင်းသို့ဆောင်၍၊ ထပေတိ=ထား၏။ အမိ=အမိသဒ္ဒါသည်။ ။ အမိကေ=အလွန်အကဲဟူသောအနက်၌၊ အမိသီလံ=လွန်ကဲသောသီလ။ ။ ဣဿရေ=အစိုးရခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အမိပတိ=အစိုးရသောသူ။ ။ ဥပရိဘာဝေ=အထက်၌ဖြစ်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အမိသေတိ=ဖိ၍အိပ်၏။ ။ ပရိဘာဝနေ=နှိပ်စက်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အမိဘူတော=နှိပ်စက်၍ဖြစ်၏။ ။ အဇ္ဈာယနေ=သရဇ္ဈာယ်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အဇ္ဈေတိ=သရဇ္ဈာယ်၏။ ။ အမိတေ=ရွတ်အံ၏။ ။ အမိဌာနေ=ဆောက်တည်မိဌာန်ဖြစ်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ နဝကမ္ပံ=အမှုသစ်ကို၊ အမိဌာတိ=ဆောက်တည်မိဌာန်၏။ ။ နိစ္ဆယေ=ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အမိမုစ္စတိ=ကျွတ်ကျွတ်လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏။ ။ ပါပုဏေ=ရောက်ခြင်းဟူသော အနက်၌၊ ဘောဂက္ခန္ဓံ=စည်းစိမ်အစုကို၊ အမိဂစ္ဆတိ=ရ၏။

အနု=အနုသဒ္ဒါသည်။ ။ အနုဂတေ=အစဉ်လိုက်ခြင်း ဟူသောအနက်၌၊ အန္တေတိ=အစဉ်လိုက်၏။ ။ အနုပစ္ဆိန္နေ=မပြတ်စွဲ တည်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အနုသယော=အနုသယတရား။ ။ ပစ္ဆာ သဒ္ဒတ္ထေ=ပစ္ဆာသဒ္ဒါ၏အနက်၌၊ ဝါ=နောက်ဟူသောအနက်၌၊ အနုရထံ= ရထား၏နောက်။ ။ ပုနုပ္ပုနုဘာဝေ=မပြတ်မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟူသော အနက်၌၊ အနုသံဝစ္ဆရံ=နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်း။ ။ ယောဂျဘာဝေ=လျှောက်ပတ်သည်ဟူသောအနက်၌၊ အနုရူပံ=သင့်လျော်လျှောက်ပတ်၏။ ကနိဌဘာဝေ=

ငယ်သည်ဟူသောအနက်၌၊ အနုထေရော=မထေရ်ငယ်၊ ဝါ=အနုထေရ်။
အပ=အပသဒ္ဒါသည်၊ အပဂတေ=ကင်းခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အပေတိ=
ဖဲ၏၊ အပါယော=ကြီးပွားခြင်းမရှိသောအပင်။ ။ ဂရဟေ=ကဲ့ရဲ့ခြင်းဟူသော
အနက်၌၊ အပသဒ္ဒေါ=ကဲ့ရဲ့ဖွယ်သောအသံ။ ဝဇ္ဇနေ=ကြည်ခြင်းဟူသော
အနက်၌၊ သာလာယ=စရပ်ကို၊ အပ=ကြည်၍၊ အာယန္တိ=လာကုန်၏။ ။
ပူဇာယံ=ပူဇော်ခြင်း ဟူသောအနက်၌၊ ဝုဇံ=ကြီးသောသူကို၊ အပစာယန္တိ=
ပူဇော်မြတ်နိုးကုန်၏။ ။ ပဒုဿနေ=ပြစ်မှားခြင်းဟူသောအနက်၌၊
အပရဇ္ဈတိ=ပြစ်မှား၏။

အပိ=အပိ သဒ္ဒါသည်၊ သံဘာဝနေ=ချီးမွမ်းခြင်းဟူသောအနက်၌၊
ပဗ္ဗတံအပိ=တောင်ကြီးကိုသော်လည်း၊ ဘိန္ဒေယျ=ခွဲနိုင်ရာ၏၊ မေရုံအပိ=
မြင့်မိုရ်တောင်ကိုသော်လည်း၊ နိဝိဇ္ဈေယျ=လျှိုထွင်းနိုင်ရာ၏။ ။
အပေက္ခာယံ=ငဲ့ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အယံပိဓမ္မော=ဤသိက္ခာပုဒ်
သည်လည်း၊ အနိယတော=အနိယတပင်တည်း။ ။ သမုစ္စယေ=သမုစ္စည်း
အနက်၌၊ ဣတိပိ=ထိုကြောင့်လည်း၊ အရဟံ=အရဟမည်တော်မူ၏။ ။
ဂရဟာယံ=ကဲ့ရဲ့ခြင်းဟူ သောအနက်၌၊ အမှာကံအပိ=ငါတို့ထက်လည်း၊
ပဏ္ဍိတက=အိုပညာရှိသောသူ။ ။ ပုစ္ဆာယံ=ပုစ္ဆာအနက်၌၊ ဘန္တေ=အရှင်
ဘုရား၊ ဘိက္ခံ=ဆွမ်းကို၊ အပိလဘိတ္ထံ=ရပါ၏လော။

အဘိ=အဘိသဒ္ဒါသည်၊ အဘိမုခေ=ရှေ့ရှုဟူသောအနက်၌၊
အဘိက္ကန္တော=ရှေ့သို့တက်သောသူ။ ဝိသိဋ္ဌေ=အထူးဟူသောအနက်၌၊
အဘိဓမ္မော=ထူးလွန်သောတရား။ ။ ဥဒ္ဓံကမ္မေ=၌၊ အဘိရူပာတိ=တက်၏၊
ကုလေ=အမျိုး၌၊ အဘိဇာတော= မြင့်မြတ်စွာဖြစ်သောသူ။ ။ သာရုပ္ပေ=
လျှောက်ပတ် ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အဘိရူပေါ=အလွန်အဆင်းလှ
သောသူ။ ။ အဘိဝန္ဓုနေ=ရှိခိုးခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အဘိဝါဒေတိ=

ရှိခိုး၏။ ။ အဝ=အဝသဒ္ဒါသည်၊ အစောဘာဂေ=အောက်အဖို့ဟူသော အနက်၌၊ အဝက္ခိတ္တော=အောက်သို့ကျသောသူ။ ။ ဝိယောဂေ= ကွေကွင်းခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အဝလောကိလံ=ဥဩမကင်းသော၊ ဝနံ=တော။ ။ ပရိဘဝေ=နှိပ်စက်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အဝဇာနာတိ= အယုတ်အားဖြင့်သိ၏။ ။ ဇာနဓေ=သိခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အဝဂစ္ဆတိ= သိ၏။ ။ သုဒ္ဓိယံ=ဖြူစင်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ ဝေါဒါယတိ=ဖြူစင်၏။ နိစ္ဆယေ=ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသော အနက်၌၊ အဝဓာရနံ=ကန့်သန့်ခြင်း၊ ဒေသေ=အရပ်ဟူသောအနက်၌၊ အဝကာသော=တည်ရာအရပ်။ ။ ထေယေ=ခိုးခြင်းဟူသောအနက်၌၊ အဝဟာရေ=ခိုးယူခြင်း။

ဥပ=ဥပသဒ္ဒါသည်၊ ဥပဂမေ=ကပ်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ ဥပ နိသီဒတိ=ကပ်၍ထိုင်၏။ ။ သမိပေ=အနီးဟူသော အနက်၌၊ ဥပစာရော အနီးအနားဥပစာ၊ ဥပနဂရံ=မြို့၏အနီး၌ဖြစ်သောစကား။ ။ သဒိသေ= အတူဟူသောအနက်၌၊ ဥပမာနံ=နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း။ ။ အဓိကေ=အလွန် အကဲဟူသောအနက်၌၊ ဒေါဏော=စရွတ်သည်၊ ဥပခါရိယံ=တင်းထက် လွန်၏။ ။ ဥပရိဘာဝေ=မြင့်မြတ်စွာ ဖြစ်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ ဥပ သမ္ပန္နော=ရဟန်း။ ။ အာသနေ=နေခြင်းဟူသောအနက်၌၊ ဥပဝါသော= သုံးနေခြင်း။ ။ ဒေါသက္ခာနေ=အပြစ်ကိုကြားခြင်းဟူသောအနက်၌၊ ပရံ=သူတစ်ပါးကို၊ ဥပဝဒတိ=စွပ်စွဲ၏။ သညာယံ=အမည်ဟူသော အနက် ၌၊ ဥပဓာ=ဥပဓာမည်၏၊ ဥပသဂ္ဂေါ=ဥပသာရပုဒ်မည်၏။ ။ ပုဗ္ဗကမ္မေ= ရှေးကြိယာဟူသောအနက်၌၊ ဥပက္ကမော=လုံ့လပြုခြင်း၊ ဥပဟာရေ= ဆောင်နှင်းခြင်း။ ။ ပူဇာယံ=ပူဇော်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ ဗုဒ္ဓံ=မြတ်စွာ ဘုရားသခင်ကို၊ ဥပဌာတိ=ဆည်းကပ်ခစား၏။ ။ ဂယှာကာရေ= ယူအပ်သော အခြင်းအရာဟူသော အနက်၌၊ ပစ္စုပဌာနံ=ထင်ရှားခြင်း၊

ဝါ=ပစ္စုပဋ္ဌာန်။ ။ ဘူသတ္ထေ=ပြင်းစွာ ဟူသောအနက်၌၊ ဥပါဒါနံ=ပြင်းစွာ
စွဲလမ်းခြင်း။

ပတိ=ပတိသဒ္ဓါသည်။ ပတိဂတေ=မျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်းဟူသော
အနက်၌၊ ပစ္စက္ခံ=မျက်မှောက်။ ပဋိလောမေ=ပြန်ဘက်ဟူသောအနက်၌၊
ပဋိသောတံ=ရေညာရေဆန်။ ပဋိယောဂိမ္မိ=ပြိုင်ဘက်ဟူသောအနက်၌၊
ပဋိပုဂ္ဂလော=ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်။ ။ နိသေခေ=တားမြစ်ခြင်း
ဟူသောအနက်၌၊ ပတိသေခေတိ=တားမြစ်၏။ ။ နိဝတ္ထေ=ဆုတ်နစ်ခြင်း
ဟူသောအနက်၌၊ ပတိက္ကမတိ=နောက်သို့ဆုတ်၏။ ။ သဒိသေ= အတူ
ဟူသောအနက်၌၊ ပတိရူပကံ=တူမျှ၏။ ။ ပဋိကမ္မေ=ကုစားခြင်းဟူသော
အနက်၌၊ ရောဂဿ=အနာကို၊ ပဋိကာရော=ကုစားခြင်း။ ။ အာဒါနေ=
ယူခြင်းဟူသောအနက်၌၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ=ခံယူ၏။ ။ ပဋိဗောဓေ=ထိုးထွင်း
၍သိခြင်းဟူသောအနက်၌၊ ပဋိဝေခော=ထိုးထွင်း၍သိခြင်း။ ။ ပဋိစ္စေ=
စွဲ၍ဖြစ်ခြင်းဟူသော အနက်၌၊ ပစ္စယော=အကြောင်း။

ပရာ=ပရာသဒ္ဓါသည်။ ပရိဟာနိယံ=ဆုတ်ယုတ်ခြင်းဟူသော
အနက်၌၊ ပရာဘဝေါ=ပျက်စီးခြင်း။ ။ ပရာဇယေ=ရှုံးခြင်းဟူသော
အနက်၌၊ ပရာဇိတော=ရှုံးသောသူ။ ။ ဂတိယံ=လားခြင်း ဟူသော
အနက်၌၊ ပရာယနံ=လည်းလျောင်းရာ။ ။ ဝိက္ကမေ=အားထုတ် ကွန့်မြူး
ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ ပရက္ကမော=အားထုတ်ခြင်း။ ။ အာမသနေ=
သုံးသပ်ခြင်းဟူသောအနက်၌၊ ပရာမသနံ=သုံးသပ်ခြင်း။

ပရိ=ပရိသဒ္ဓါသည်။ သမန္တဘာဝေ=ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်သည်ဟူသော
အနက်၌၊ ပရိဝုတော=ခြံရံအပ်၏။ ပရိညေယျ=ပရိညေယျတရားကို၊
ပရိဇာနာတိ=ထက်ဝန်းကျင်သိ၏။ ။ ဝဇ္ဇနေ=ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဟူသော
အနက်၌၊ ပရိဟရတိ=ရှောင်လွှဲ၏။ ။ အာလိင်္ဂနေ=လည်ဘက်ခြင်း

ဟူသောအနက်၌၊ ပရိဿဇတိ=လည်ဘက်၏။ ။ နိဝါသနေ=ဝတ်ခြင်း
 ဟူသောအနက်၌၊ ဝတ္ထံ=အဝတ်ကို၊ ပရိဒဟတိ=ဝတ်၏။ ။ ပူဇာယံ=၌၊
 ပါရိစရိယာ=ခယလုပ်ကျွေးခြင်း။ ။ ဘောဇနေ=ကျွေးမွေးခြင်းဟူသော
 အနက်၌၊ ပရိဝီသတိ=ကျွေးမွေး၏။ ။ အဘိဘဝေ=နှိပ်စက်ခြင်းဟူသော
 အနက်၌၊ ပရိဘဝတိ=နှိပ်စက်၏။ ။ ဒေါသက္ခာနေ=၌၊ ပရိဘာသတိ=
 ဆဲရေး၏။ ။ နိသဒ္ဒေါပန=နိသဒ္ဒါသည်ကား၊ နိဟရဏ-နိဟရဏာဒီသု=
 ဆောင်ခြင်းအနက်တားမြစ်ခြင်း စသောအနက်တို့၌၊ ဝတ္တတိ=ဖြစ်၏၊
 နိဝရဏံ=ပိတ်ပင်တတ်သောတရား။ ။

ဥပသဂ္ဂရာသိပဒနိဋ္ဌိတာ။

-----*-----

နိစ္စံ=အမြဲ၊ ဧကရူပေန=တစ်ခုတည်းသောရုပ်ဖြင့်၊ ဝါကျပထေ=
 ဝါကျခရီး၌၊ ပတန္တိ=ကျတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊ နိပါတာ=နိပါတ်
 တို့မည်ကုန်၏၊ ပဒါနံ အာဒိမဇ္ဈာဝသာနေသု ပတန္တိတိ နိပါတာတိပိ=ပဒါနံ
 ။ ပ ။ နိပါတာဟူ၍လည်း၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏၊ အသတ္တဝါစကား=ဒြဗ်ကို
 မဟောကုန်သော၊ စာတိသဒ္ဓါ=စအစရှိသောသဒ္ဓါတို့သည်၊ နိပါတာနာမ=
 နိပါတ်တို့မည်ကုန်၏၊ တေပန=ထိုနိပါတ်တို့သည်ကား၊ ဝိဘတ္တိယုတ္တာစ=
 ဝိဘတ်နှင့်ယှဉ်သော နိပါတ်တို့လည်းကောင်း၊ အယုတ္တာစ=မယှဉ်သော
 နိပါတ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဒုဝိဓ၊ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ=ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊
 ဝိဘတ္တိယုတ္တာ=တို့ကို၊ ပုဗ္ဗေ=ရှေး၌၊ ဒဿိတာဧဝ=ပြအပ်ကုန်ပြီးသည်
 သာလျှင်တည်း။ ။ စာဒယော=စအစရှိကုန်သောနိပါတ်ပုဒ်တို့သည်၊
 အယုတ္တာနာမ=မည်ကုန်၏၊ တေပန=ထိုအယုတ္တနိပါတ်တို့သည်ကား၊
 အနေကသတပွဘေဒါ=အရာမကများသောအပြားရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ=
 ကုန်၏၊ နိယဏှသတ္တေသု=အဘိဓာန်ကျမ်းတို့၌၊ ဂဟေတဗ္ဗာ=ယူအပ်

ကုန်၏။ ယထာ ။ လ ။ ကုတ္တိကုစ္စာဒယော=ဤသို့စသောသဒ္ဒါတို့သည်၊
 အဗျယတဒ္ဓိတံ ပစ္စယန္တာနာမ=အဗျယတဒ္ဓိတံပစ္စည်း အဆုံးရှိသော
 သဒ္ဒါတို့မည်ကုန်၏။ တေဟိ=ထိုယထာစသောသဒ္ဒါတို့နောင်မှ၊ တတိယာ
 လောပေါ= တတိယာဝိဘတ်ကြေသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ ကတွာ ။ လ ။
 အာရဗ္ဗကုစ္စာဒယော=ဤသို့အစရှိသောသဒ္ဒါတို့သည်၊ တွာဒိ ပစ္စယန္တာ
 နာမ=တွာဒိပစ္စည်းအဆုံးရှိသောသဒ္ဒါတို့မည်ကုန်၏။ တေသု= ထိုတွာဒိ
 ပစ္စယန္တသဒ္ဒါတို့တွင်၊ တွာတွာန တုနန္တေဟိ=တွာပစ္စည်း၊ တွာန ပစ္စည်း၊
 တုနပစ္စည်းအဆုံးရှိသောသဒ္ဒါတို့နောင်မှ၊ ပထမာလောပေါ=သည်၊
 ဟောတိ=၏။ တုံတဝေတာယေတုယေပစ္စယန္တေဟိ=တုံပစ္စည်း၊ တဝေ
 ပစ္စည်း၊ တာယေပစ္စည်း၊ တုယေပစ္စည်း အဆုံးရှိသောသဒ္ဒါတို့ နောင်မှ။
 စတုတ္ထိလောပေါ=သည်၊ ဟောတိ=၏။ ကုတိ၊ ဒဌဗ္ဗံ။ ။ ဓာတဝေါစ=ဓာတ်
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယာစေဝ=ပစ္စည်းတို့သည်လည်းကောင်း၊
 ဥပသဂ္ဂါစ=ဥပသဂ္ဂုပုဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နိပါတကာစ=နိပါတ်ပုဒ်
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ အနေကတ္ထာဝ=များသော အနက်ရှိကုန်သည်သာ
 လျှင်တည်း၊ တေ=ထိုလေးပါးသောသဒ္ဒါတို့သည်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ
 ဂေါစရာ=ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်၏ကျက်စားရာတို့သာတည်း။

နာမ်ပိုင်းပြီး၏။

-----*-----

ကာရကနိရုတ္တိဒီပနီနိဿယနံကျဉ်း

အထ=ထိုနာမ်ကျမ်း၏အခြားမဲ့၌၊ နာမဝိဘတ္တိနံ=တို့၏၊ အတ္ထဘေဒါ=အနက်အပြားတို့ကို၊ ဝုစ္စန္ဓေ=ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။ ကသ္မိံ အတ္ထေ=အဘယ်အနက်၌၊ ပထမာ=ပထမာဝိဘတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်သနည်း။ အတ္ထမတ္ထေ=ပကတိလိင် ပုဒ်၏အနက်မျှ၌၊ ပထမာ=ပထမာဝိဘတ်သည်၊ ဟောတိ။ ။ ဝိဘတ္တတ္ထေ=ဝိဘတ်၏အနက်တို့ကို။ ။ အနုစ္စာရိတေ=မရွတ်ဆိုသည်၊ သတိ=ရှိသော်၊ သုဏန္တဿ=သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အဝိဒိတော=မထင်ရှားသော၊ အတ္ထော=သည်၊ လိနတ္ထော နာမ=ကွယ်ဝှက်သောအနက်မည်၏။

လောက၌တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သိစေ လိုသောအနက်ကို ဝဒန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့ကပြောဆိုမှပင် တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထိုအနက်ကို သိနိုင်ကြကုန်သည်၊ မပြောမဆိုနေ၍လျှင် ထိုအနက်ကို မသိနိုင်ကြ၊ ထိုအနက်သည် လိနတ္ထဖြစ်၍နေ၏ ဟူလို။

လိနန္တိ=ဟူ သည်ကား၊ အပါကဋ်=ဝိဘတ်ပစ္စည်းဖုံးအုပ်၍ နေသောကြောင့်မထင်ရှား၊ အင်္ဂန္တိ=ဟူသည်ကား၊ အဝယဝေါ=နိပ္ပန္နလိင်ပုဒ်၏အစိတ်တည်း၊ ပုရိသသဒ္ဒါတစ်ခုကို၊ ပုရိသော၊ ပုရိသာ ။ လ ။ ပုရိသော၊ ပုရိသေသု-ဟု ဝိဘတ်ခုနစ်သွယ်ဖုံး၏ ဟူလို။ ။ ဝိသေသနတ္ထော ဝိသေသုတ္ထောတိ တထာ ဒုဝိဓောဟုသမ္ပန်။ ။ တဿတဿသဒ္ဒဿ=၏၊ ပဋိနိယတော=အစွဲအမြဲဖြစ်သော၊ ပါဠိပုဂ္ဂလိကတ္ထော=အသီး ပုဂ္ဂလိကအနက်တည်း၊ နီလသဒ္ဒါ၏ အညိုဂုဏ်ဟူသောအနက်သည် နီလသဒ္ဒါ၏ ပဋိနိယတ ပါဠိပုဂ္ဂလိကအနက်မည်၏၊ သုတ္တသဒ္ဒါ၏ အဖြူဂုဏ်ဖြစ်သောအနက်၊ ဂန္ဓာသဒ္ဒါ၏ သွားခြင်းကြိယာဟူသောအနက်၊ ပါစကသဒ္ဒါ၏

ချက်ခြင်း ကြိယာဟူသောအနက်စသည်ဖြင့်ဆိုလေ။ ။ သောယေဝ= သည်ပင်လျှင်၊ တသ္မိတသ္မိအက္ခေ=ထိုထိုခြပ်အနက်၌၊ အာဒိမ္ပိ=ကမ္ဘာဦး အခါ၌၊ သဒ္ဓပ္ပတ္တိယာစ=သဒ္ဓါဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏လည်းကောင်း၊ စိရကာလံ= ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး၊ သဒ္ဓပဝတ္တိယာစ=ထိုအနက်ခြင်၌ သဒ္ဓါ အစဉ်တည်နေခြင်း၏လည်းကောင်း၊ နိဗန္ဓကာရဏတ္တာ=မြဲသော အကြောင်းဖြစ်လေသောကြောင့်၊ နိမိတ္တတ္ထောတိစ=ဗျူပတ္တိနိမိတ်အနက်၊ ပဝတ္တိနိမိတ်အနက်ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ=၏။

သဒ္ဓါငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါးတစ်ပါး၌ ဗျူပတ္တိနိမိတ် ပဝတ္တိနိမိတ်ဟူ၍ အကြောင်းနိမိတ် အနက်နှစ်ပါးနှစ်ပါးစီရှိကြ၏၊ ဂေါသဒ္ဓါသည် ကမ္ဘာဦး အခါ၌ သွားခြင်းကြိယာကို အကြောင်းပြု၍ နွားခြင်၌ဖြစ်၏၊ နောက် ကာလ၌ နွားဇာတ်ကို အကြောင်းပြု၍ နွားခြင်၌ အစဉ်ထင်ရှားစွာ တည်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် သွားခြင်းကြိယာသည်၊ ဂေါသဒ္ဓါ၏ဗျူပတ္တိနိမိတ် အနက်မည်၏၊ နွားဇာတ်သည် ဂေါသဒ္ဓါ၏ ပဝတ္တိနိမိတ်မည်၏။ ။ ဂန္ဓာသဒ္ဓါသည်ကား ကမ္ဘာဦး၌လည်း သွားခြင်းကြိယာကိုစွဲ၍ သွား တတ်သောခြင်၌ဖြစ်ပေါ်၏၊ နောက်၌လည်း သွားခြင်းကြိယာကိုစွဲ၍ သွားတတ်သောခြင်၌ တည်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် သွားခြင်းကြိယာသည် ပင်လျှင် ဂန္ဓာသဒ္ဓါ၏ ဗျူပတ္တိ နိမိတ်လည်းမည်၏၊ ပဝတ္တိနိမိတ်လည်း မည်၏။ ။ ကမ္ဘာဦးမှနောက်၌လည်း ထိုထိုခေတ်သမယကာလတို့၌ ထိုထိုသဒ္ဓါ၏ ထိုထိုအနက်ခြင်၌ အစစဖြစ်ပေါ်မှု အစဉ်တည်နေမှု အသီးအသီးရှိကြ၏၊ ထင်ရှားရာကို ဖော်ပြလို၍ ကမ္ဘာဦးအခါ၌ ဖြစ်ပေါ်မှုကို ပြဆိုလိုက်သည်။

ဤသို့လျှင် အချို့သောသဒ္ဓါ၌ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ဗျူပတ္တိနိမိတ် တစ်ခြား၊ အစဉ်တည်ကြောင်း ပဝတ္တိနိမိတ်တစ်ခြား၊ တချို့သော

သဒ္ဓါ၌ဖြစ်ကြောင်းသည် ပင်လျှင် အစဉ်တည်ကြောင်းလည်းဖြစ်၏။ ။
သောယေဝ=ကိုပင်လျှင်၊ တံတံနိမိတ္တယောဂါ=ထိုထိုနိမိတ်နှစ်ပါးနှင့်
ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ နေမိတ္တ ထွေတိစ=ဟူ၍လည်း၊ ဂုစ္ဆတိ=၏။ ။ နိမိတ္တေန
ယုတ္တော အတ္တော နေမိတ္တောဟုပြုစေလို၏၊ ဖြစ်အနက်ကိုဆိုသည်။ ။
နွားဖြစ်အနက်သည် နွားဇာတ်နှင့်ယှဉ်၏၊ နွားဖြူဖြစ်ပြန်လျှင် အဖြူဂုဏ်
နှင့်ယှဉ်၏၊ ဦးချို ကောင်းပြန်လျှင် ဦးချိုဖြစ်နှင့်ယှဉ်၏၊ အသွားကောင်း
ပြန်လျှင် သွားခြင်း ကြိယာအထူးနှင့်ယှဉ်၏၊ စိတ္တစသောအမည်သည်မျိုး
နှင့်လည်းယှဉ်၏၊ ထိုကြောင့် နွားဖြစ်အနက်သည် နိမိတ်အနက်အများနှင့်
ဆက်ဆံသောကြောင့် သာမညတ္ထမည်၏၊ သာမညတ္ထဖြစ်သောကြောင့်
ဝိသေသျတ္တ မည်၏ဟူလိုသည်။

တတ္ထ=တို့တွင်၊ ဂေါသဒ္ဓေါ=သည်၊ ယဒါ=၌၊ ဇာတိမတ္တံ=ဇာတ်မျှကို၊
ဝဒတိ=ဟော၏၊ ဂေါဇာတိ=နွားမျိုး၊ ဣတိ=ဤကား ပြယုဂ်တည်း၊ တဒါ=၌၊
သုတိ=ပရမတ္ထသဒ္ဓဟုဆိုအပ်သောသုတိသည်၊ ဝိသေသနံ=ဝိသေသန
မည်၏၊ ယဒါ=၌၊ ဒဗ္ဗံ=နွားဖြစ်ကို၊ ဝဒတိ=၏၊ ဂေါ=နွားသည်၊ ဂုစ္ဆတိ=သွား
၏၊ ဣတိ=ဤကားပြယုဂ်တည်း၊ တဒါ=၌၊ သုတိစ=သည်လည်းကောင်း၊
ဇာတိစ=သည်လည်းကောင်း၊ ဝိသေသနံ= မည်၏။ ။ ဂုဏမတ္တံ=အဖြူဟူ
သောဂုဏ်မျှကို။ ။ ဂုဏဝိသေသံ=နွား၏ အဖြူဂုဏ်ဝိသေသကို။ ။
ဂုဏဝန္တံ=အဖြူဂုဏ်ဝိသေသရှိသော၊ ဒဗ္ဗံ= နွားဖြစ်ကို။ ။ သမ္ပန္နောစ=
ဂုဏ်နှင့်ဖြစ်နှစ်ပါးစပ်သောသမ္ပန်သည်လည်းကောင်း။ ။ ဒဗ္ဗန္တု=ဦးချိုဖြစ်
သည်လည်းကောင်း။ ။ နောက် သမ္ပန္နော၌ တောင်ဌေးဖြစ်နှင့် တောင်ဌေး
စွဲသူ လူဖြစ်နှစ်ပါးစပ်သော သမ္ပန်ဟုဆိုလေ။ ။ ကြိယာကာရက
သမ္ပန္နောစ=ချက်ခြင်း ကြိယာနှင့်ချက်တတ်သူ လူဖြစ်နှစ်ပါးစပ်သော
သမ္ပန်သည်လည်းကောင်း။ ။ သဗ္ဗတ္ထ=ဂေါသဒ္ဓေါ ယဒါ ဇာတိမတ္တံ

ဝဒတိအစရှိသော အလုံးစုံသော ဝိကပ်ဝါကျတို့၌၊ ယံယံ=အကြင်အကြင်
နွားဇာတ်အစရှိသည်ကို၊ ဝဒတီတိ=ဟော၏ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုခဲ့ပြီ၊ တံတံ=
ထိုထိုနွားဇာတ်အစရှိသည်ကို၊ ဝိသေသျှန္တိစ=ဝိသေသျှအနက်ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ ဒဗ္ဗန္တိစ=ဒြပ်အနက် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=၏။
ဂေါဇာတိဟူသောဝိကပ်၌ သုတိသည်ဝိသေသနလိင်္ဂတ္ထမည်၏၊ ဇာတိ
သည် ဝိသေသျှလိင်္ဂတ္ထမည်၏၊ ဂေါဂစ္ဆတိဟူသောဝိကပ်၌ သုတိသည်
လည်းကောင်း၊ ဇာတိသည်လည်းကောင်း ဝိသေသန လိင်္ဂတ္ထမည်၏၊
နွားဒြပ်သည် ဝိသေသျှလိင်္ဂတ္ထမည်၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် အကုန်ဝေဖန်၍
ဆိုလေ။

ဉာသေ=ဉာသ်ကျမ်း၌၊ ဝုတ္တံ။ ။ သဗ္ဗောသဒ္ဓေါ ပထမံ သတ္တာ
ဘိဓာယကော၊ ဉာသ်ပါ၌။ ။ သဗ္ဗော=သော၊ သဒ္ဓေါ=သည်၊ ပထမံ=စွာ၊
သတ္တာဘိဓာယကော=သတ္တာအနက်ကိုဟော၏။ ။ တသ္မာ=ကြောင့်၊
သဗ္ဗတ္ထ=အလုံးစုံသော ဂေါဇာတိအစရှိသောဝိကပ်၌၊ သုတိဌာနေ=သုတိ
အရ၌၊ သတ္တာဇဝ=ဉာသ်၌လာသော သတ္တာအနက်ကိုသာလျှင်၊
ဝတ္တံ=ဆိုခြင်းငှါ၊ ယုတ္တာ=သင့်၏၊ ဣတိ=ဤသို့မှတ်၊ သတ္တာတိစ=ဟူသည်
ကိုလည်း၊ တဿတဿအတ္ထဿ=ထိုထိုအနက်၏၊ ဝိဇ္ဇမာနတာ၌စပ်။ ။
တံတံသဒ္ဓံ=ကို၊ သုဏန္တဿစ=၏လည်း၊ ဉာဏံ=အသိဉာဏ်သည်၊ တံ
တဒတ္ထဿ=ထိုထိုကြားအပ်သော သဒ္ဓါ၏အနက်၏၊ အတ္ထိတာမတ္ထံ=
လောက၌ရှိသည်၏အဖြစ်မျှကို၊ သဗ္ဗပထမံ=အလုံးစုံတို့၏ရှေး ဦးစွာ၊
ဇာနာတိ=သိ၏။ ။ ယေလိင်္ဂနိမိတ္တကုတ္တာကပ္ပါနာမ=အကြင်လိင်္ဂ၊ နိမိတ္တ၊
ကုတ္တ၊ အာကပ္ပမည်သည်တို့ကို။ ။ လိင်္ဂ၊ နိမိတ္တ၊ ကုတ္တ၊ အာကပ္ပ
လေးပါးတို့၏ အထူးကို အဋ္ဌသာလိနီမှာယူလေ။

ဧတံသဗ္ဗံ=ဤအလုံးစုံသည်။ လိင်္ဂီနာမ=လိင်မည်၏။ အတ္ထလိင်ကို ဆိုသည်။ ။ သညာ၊ ဖဿော၊ စိတ္တံ၊ မာလာ၊ ရုက္ခော၊ ဓနံတို့၌ သဒ္ဒါ၌မှီသောလိင်ကိုယူ။ ကညာ၊ ပုရိသော၊ ကုလံတို့၌ အနက်သဒ္ဒါ နှစ်ပါး၌ပင်လိင်ရှိ၏။ ကုလံ၌ သဒ္ဒါလိင်သာရှိသည်ဟူ၍သော်လည်းယူ။ ဧကော=တစ်ခုသောတရား၊ တစ်ယောက်သောယောက်ျားခြင်သို့ဆိုက် အောင်ပေး၊ ဧကသဒ္ဒါ၏ သကတ္ထဖြစ်သော ဂဏနသင်္ချာသည် ဝိသေသန တည်း၊ ခြင်သည် ဝိသေသျတည်း။ ။ ဝိဒတ္ထိ=တစ်ထွာအတိုင်းအရှည် ရှိသောသစ်ဝါးစသည်၊ ခြင်သို့ဆိုက်အောင်ပေး၊ ဝိဒတ္ထိသဒ္ဒါ၏ သကတ္ထ ဖြစ်သောပရိမာဏသည် ဝိသေသနတည်း၊ ခြင်သည်ဝိသေသျတည်း။ ။ ဤမှနောက်၌ လိင်္ဂတ္ထခွဲခန်းလွယ်ပြီ၊ အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းအောင် ကြံလေ။

ဝိဘတ္တိယာ=နှင့်၊ ဝိနာ=၍၊ ကေဝလော=သော၊ သဒ္ဒေါ=သည်၊ ပယောဂံ=စကားဝါကျအစဉ်၌ယှဉ်ခြင်းကို၊ နာရဟတိ=မထိုက်၊ ဣတိ ကတွာ=ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်၊ ပယောဂါရဟတ္ထမေဝ=ပြယုဂ် ထိုက်ခြင်း ငှါသာလျှင်။ ။ ကမ္မာဒီနိ=တို့သည်၊ ဝိဘတ္တိဟိ=တို့နှင့်၊ ဝိနာ=၍၊ ဝိဒိတာနိ=အသိဉာဏ်အားထင်ရှားကုန်သည်၊ နဟောန္တိ၊ ဣတိကတွာ= ကြောင့်၊ အတ္ထဇောတနတ္ထံပိ=အနက်ကိုထွန်းပြခြင်းငှါလည်း၊ ကမ္မာဒီသု= တို့၌၊ ဒုတိယာဒယော=တို့ကို၊ ပယုဇန္တိ=ယှဉ်အပ်ကုန်၏၊ တသ္မာ=ကြောင့်၊ အတ္ထမတ္တေတိကုဓ=အတ္ထမတ္တေ ဟူသောဤသုတ်၌၊ ဒေသန္တရာ ဝစ္ဆေဒကေ=တည်ရာတစ်ပါး ကိုပယ်ဖြတ်တတ်သော၊ ဝိသယမတ္တေ= ဝိသယာဓာရမျှ၌၊ ဘုမ္မံ=သတ္တမိဝိဘတ်တည်း၊ ကမ္မေဒုတိယာ ဣစ္စာဒီသု ပန=တို့၌ကား၊ နိပ္ပိဒေတဗ္ဗေ=ပြီးစေအပ်သော၊ ပယောဇနေ=အကျိုး၌၊ ဘုမ္မံ=တည်း၊ ဣတိဧဝံ=သို့၊ ဒွိန္နံ=ကုန်သော၊ ဘုမ္မာနံ=တို့၏၊ နာနတ္ထံ= အထူးကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=၏။ ။ ပုရိသော ဂစ္ဆတိ၌ လိင်္ဂတ္ထသည် ပုရိသသဒ္ဒါ၏

အနက်ရင်းတည်း၊ ပထမာဝိဘတ်သက်ရာ၌ ကမ္မေကတ္တရိကရဏေ စသောတည်ရာ အနက်တစ်ပါးကို နှစ်စေခြင်းငှါ အတ္တမတ္တေဟု ထိုလိင်္ဂတ္ထ ကို အာဓာရပြု၍ ဆိုရလေသတည်း။ လိင်ပုဒ်ဟုဆိုအပ်သော သူတစ်ပါး၏ အနက်ကို အာဓာရပြု၍ဆိုသဖြင့် ပထမာဝိဘတ်၏ မိမိအနက်အသီး အခြားမရှိမှုကို သိအပ်၏။ ။ ပုရိသံ ပဿတိ၌ကား ဒုတိယာဝိဘတ် သက်မှပင် ကံအနက်ပေါ်လာရ၏။ ကံအနက်သည် ဒုတိယာဝိဘတ် ၏သာ အနက်မည်၏။ လိင်ပုဒ်၏အနက်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ကမ္မေ ဒုတိယာသုတ်၌ ကမ္မေဟူသောသတ္တမီသည် နိပ္ပိဒေတဗ္ဗ ပယောဇန သတ္တမီမည်၏။ ဒုတိယာဝိဘတ်ရောက်၍ ကံအနက်ပေါ် လာမြဲဖြစ်၍ ကံအနက်သည် ဒုတိယာဝိဘတ်၏ နိပ္ပိဒေတဗ္ဗပယောဇနမည်သတည်း။ ကတ္ထုကရဏေသု တတိယာစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းတူမှတ်။

ပဂေဝ=မခေါ်မိရှေးအဖို့ကသာလျှင်၊ သိဒ္ဓသ=ပြီးစီး နှင့်သော၊ ဝတ္ထုနော=ကို၊ နာမေနဝါ=ထိုသူ၏အမည်ဖြစ်သော နာမ်ပုဒ်ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ နိပါတေနဝါ=ဘော၊ ဟေ၊ ရေ၊ ဇေစသော အာလုပ် နိပါတ်ပုဒ် ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော=သို့။ ။ ဒမိကာမန္တနော=ပကတိ လိင်္ဂတ္ထထက် ပိုမိုသောခေါ်ခြင်းအမှုရှိသော။ ။ ဝဒေဟိဘောသင်္ခန္တံဝါကျ၌၊ ဘောသင်္ခ=အိုခရသင်း၊ ဝဒေဟိ=မည်ပါလော၊ ပေး။ ။ နောက် ၂- ဝါကျ၌၊ ဘောပုထုသီလေ=အိုကြီးစွာသောကျောက်ဖျာ၊ ဥမ္မုဇ္ဇ= ရေမှ ပေါလောပေါ်ပါလော၊ ပေး။ ။ ကဟံ ၂-ဝါကျ၌၊ ဧကပုတ္တက= တစ်ယောက်တည်းသောချစ်သား၊ ကဟံ=အဘယ်မှာနေသနည်း၊ သေ လွန်ပြီးသောသားကိုခေါ်သည်။ ။ ဘော=အိုအချင်းတို့၊ အစ္ဆရိယံ ဝတ=အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား၊ ဘော=တို့၊ အဗျူတံဝတ=မကြုံစူးကြုံရစွတကား၊ ဤဘောပုဒ်ကား တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူကိုမျှ ရှေးရှု၍ခေါ်သော

အာလုပ်မဟုတ်၊ ကြူးရင့်မှု မည်တမ်းမှုတို့နှင့်ဖြစ်ရသော အနိယမ အာလုပ်သာတည်း၊ ဓမ္မအာလုပ်လည်း ခေါ်၏။ ။ ယတြဟိနာမ= အကြင် ကြောင့်လျှင်၊ သညီ=သညာရှိသည်၊ သမာနော=ဖြစ်လျက်။ ။ သိဒ္ဓေဇဝ= ပြီးစီးနှင့်သော အရာ၌သာလျှင်၊ ဟောတိ=၏၊ ဝိဓာတဗ္ဗေ=စီရင်အပ် လတ္တံ့သော အရာ၌။

ပထမာရာသီပြီး၏။

ပကတိရှေးမရှိမူ၍ ကြိယာပြီးစီးမှ ဝတ္ထုအသီးဖြစ်ပေါ်လာသော ကံသည် နိဗ္ဗတ္တိကံမည်၏၊ ပကတိရှေးရှိ၍ ကြိယာပြီးစီသောအခါ အခြင်းအရာအထူးဖြစ်ပေါ်လာသောကံသည် ဝိကတိကံမည်၏၊ ဤသို့ စပ်ရာကြိယာပြီးမှုနှင့် ဖက်စပ်၍ကြုံလေ။ ။ ကဋကံ=လက်ကောက်ကို။ အင်္ဂါရံ=မီးသွေးကို၊ ဂေဟံဈာပေတိစသည်၌ ကြိယာပြီးစီးသည့် နောက် ဖောက်ပြန်သည်ကိုယူ။ ။ ပုရိသံ=ကို၊ ဌိတံ=ရပ်သည်ကို၊ ပဿတိ=၏။ ဘိက္ခု=ကို၊ သတံ=သတိနှင့်ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍၊ သမ္မဇာနံ=အဆင်အခြင် ပညာနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ အဘိက္ကမန္တံ=ရှေးသို့သွားသည်ကို၊ ပဋိက္ကမန္တံ= နောက်သို့ပြန်သည်ကို၊ အာလောကေန္တံ=ရှေ့သို့ကြည့်သည်ကို၊ ဝိလောကေန္တံ=စောင်း၍ကြည့်သည်ကို၊ သမိဉ္ဇေန္တံ=ကွေးသည်ကို၊ ပဿာရေန္တံ=ဆန့်သည်ကို၊ ပဿတိ။ ။ သတံ၊ သမ္မဇာနံတို့လည်း ဝိကတိကံပုဒ်တို့ပင်တည်း။ ။ ဂါမံ=သို့၊ သာခံ=သစ်ခက်ကို၊ ကမ္မုတိ=ငင်၏။ ဂါဝိယော=တို့ကို၊ ဝဇံ=ခြံကို၊ အဝရန္တတိ=ပိတ်၏။ ။ ဩစိနာတိ=ဆွတ်၏။ ကသ္မာ=မူကား၊ ကတ္တာရာ=သည်၊ ပရိဂ္ဂဟေတု=သိမ်းပိုက်ခြင်းငှါ၊ ဣဋ္ဌတရတ္တာ=အထူးအလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။ ကမ္မဘာဝေ=ကံအဖြစ်၌၊ ထိရကမ္ပံ=မရွေ့မပြောင်းပဲခိုင်မြဲသောကံတည်း။

ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ ကထိနုဒဿံ ပုဒ်၌ ကထိနသဒ္ဓါကဲ့သို့မှတ်သဒ္ဓါကျမ်းဂန်တို့၌ ကထိတကမ္မဟုရှိကြ၏။ ပါဠိပျက်ဖြစ်ရာသည်။ ။ သော=ထိုပုဏ္ဏားသည်။ မံ=ငါရွှေ့ဗုဒ္ဓန်ကို၊ ဒကာယ=ရေအိုင်သို့၊ နေတိ=၏။ ဂမနတ္ထာနံ=သွားခြင်းအနက်ရှိကုန်သော၊ ဓာတူနဉ္စ=တို့၏လည်းကောင်း။ အတ္ထာပေတိ=နေစေ၏၊ ဥဋ္ဌာပေတိ=ထစေ၏၊ ဘဇ္ဇပေတိ=လှော်စေ၏၊ ကောဋ္ဌာပေတိ=ထောင်းစေ၏၊ ဥဇ္ဈရာပေတိ=ထုတ်စေ၏။ ။ ဧတေသံ ဣတိ=ထိုဂဗျတ္တာနံ စသည်ဟူသော စကားသည်၊ ကိံ=အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ။ ပုရိသော=သည်၊ ဝါ=ကို။ ။ သဒ္ဓနီတိယံ=၌၊ တတိယာပယောဂေပိ=၌လည်း၊ ကမ္မတ္ထမေဝ=ကံအနက်ကိုသာလျှင်၊ ဣစ္ဆတိ=၏၊ ဉာသာဒီသု=ဉာသံစသည်တို့၌၊ ကတွတ္ထံ=ကတ္တားအနက်ကို၊ ဣစ္ဆန္တိ=ကုန်၏။ ။ အတ္တနာ=သည်၊ ဝိပွကတံ=ပြု၍မပြီးသေးသော၊ ကုဋ္ဌိ=ကို၊ ပရေဟိ=သူတစ်ပါးတို့သည်၊ ဝါ=တို့ကို၊ ပရိယောသာပေတိ=ပြီးစေဟုစေ၏၊ ကာရိုက်နှစ် ကြိမ်သက်၍ တစ်ကြိမ်ကိုသုတ်ကြီးဖြင့်ချေသည်။ နောက်သုတ်တို့၌လည်း တတိယာပုဒ်၌ သဒ္ဓနီတိအလိုကံပေး၊ ဉာသံစသည်တို့အလိုကတ္တားပေး။

ဝါ=ကား၊ သာမိကော=သည်၊ ပုရိသေန=သည်၊ ဝါ=ကို၊ ဘာရံ=ဝန်ကို၊ ဟာရေတိ=ဆောင်စေ၏၊ စသည်ဖြင့် အပြည့် အစုံလိုက်စေ။ ။ ဘတ္တံ=ကို၊ အာဒေတိ=စားစေ၏။ ။ အဂ္ဂါပေတိ=ခေါ်စေ ၏။ ။ သဒ္ဓါယာပေတိ=အသံပြုစေ၏၊ ဝါ=ခေါ်စေ၏၊ ကန္ဓယတိ=ခေါ်စေ၏၊ ဝါ=မြည်တမ်းစေ၏။ ။ နာဒယတိ=ကြူးရင့်စေ၏။ ။ စ=ဆက်အံ့၊ ဧသော=ဤသဒ္ဓါယဓာတ်ကား၊ နာမဓာတု=နာမဓာတ်တည်း၊ ကန္ဓနဒါပိ= ကန္ဓဓာတ်၊ နဒဓာတ်တို့သည်လည်း၊ သဒ္ဓတ္ထာဧဝ=အသံပြုခြင်းအနက်ရှိသော ဓာတ်တို့ပင်တည်း။ နိယန္တာပုဒ်၌ နိဋ္ဌေးရှိသော ယမုဓာတ်၊ တုပစ္စည်း။ ။ ဝဟိဿ=ဝဟဓာတ်၏၊

အနိယန္တကေ=ပဲ့ပြင်တတ်သော ပယောဇကကတ္တားမလိုသော ပယောဇကံ၌။ ။ ယဿ=အကြင် ပယောဇကံအား၊ အညေန=သော၊ ပယောဇကေန=ဖြင့်၊ ကိစ္စံ=ပြုဖွယ် ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ သယမေဝ=မိမိအလိုလိုသာလျှင်၊ ဥတုာ=သိ၍၊ ဝဟတိ=၏။ ။ ဗလိဗဒ္ဓေ=နွားလားတို့ကို။ ။ ဘက္ခိဿ=ဘက္ခဓာတ်၏၊ ပယောဇေ ကမ္မနိ=၌၊ အဟိံသာယံ=မညှဉ်းဆဲရာ၌။ ။ ဘက္ခိတံ=စားခြင်းငှါ၊ ဣစ္ဆန္တဿ=အလိုရှိသောသူကို၊ ဘက္ခာပနံ=စားစေခြင်းသည်၊ ဟိသာနာမ၊ နဟောတိ။ ။ မောဒကေ=မဲ့ကျဲသဲတို့ကို။ ။ ထူလတရံ=အလွန်ကြမ်းတန်းသော၊ သဿံ=ကောက်စပါးခင်းကို။

သဗ္ဗေသံ=ခပ်သိမ်းသော သူတို့ကို၊ ဝိညာပေတွာန=သိစေ၍၊ သဗ္ဗပါဏိနံ=ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ကို၊ တောသေန္တိ=နှစ်သိမ့်စေကုန်၏၊ ထေရဿ=ထေရ်ကြီး၏၊ ပတ္တော=ကို၊ ဒုတိယဿ=ဒုတိယထေရ်ကို၊ ဂါဟာပေတဗ္ဗော=ယူစေအပ် ၏။ ။ ဗြဟ္မဏဿ=ပုဏ္ဏားကို၊ ဟန္တာရံ=သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲသောသူကို၊ မိ=ထို့လိုက်၏။ ။ တံထွေးထွေးလိုက်၏ဟူလို၊ ဝါ=မိ=ကဲ့ရဲ့လိုက်၏၊ တစ်နည်းကား၊ ဗြဟ္မဏဿ=ကို၊ ဟန္တာရံ-ဟန္တနော=၏၊ မိ=ထို့ဖွယ်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ=ကဲ့ရဲ့ဖွယ်၏ အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ ဣမံပုတိ ကာယံ=ကို၊ မိ=ထို့ခြင်းသည်၊ အတ္ထု=ဖြစ်စေသတည်း၊ တစ်နည်း၊ သမ္ပန်ပြင်၍ပေး။ ။ တံဓနဘာလံ=ထိုမတရားစွာဥစ္စာရမှုကို၊ ဝါ=၏။ ။ ဗဟုကေ=များစွာကုန်သော၊ ကာမေ=တို့ကို၊ ဝါ=တို့၏။ ။ မေ=အား၊ ဇီဝိတေန=အသက်ရှည်ခြင်းဖြင့်၊ မိ=ထို့ဖွယ်သည်၊ အတ္ထု=ဖြစ်၏၊ အတ္ထုလည်းနိပါတ်တည်း။ ။ ရာဇဂဟံ=ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏၊ အန္တရာစ=အကြား၌လည်းကောင်း၊ နာဠန္ဒနာဠန္ဒမြို့၏၊ အန္တရာစ=အကြား၌လည်းကောင်း၊ ဂါမံ=၏၊ အဘိတော=ရှေးရှုဖြစ်သော

တစ်ခုသောအရပ်၌။ ။ ပရိတော=ထက်ဝန်းကျင်သောအရပ်၌။ ။
နေရဉ္စရံ=နေရဉ္စရာ အမည်ရှိသော၊ နဒီ=၏၊ ပတိ=ရှေးရှုနီးစပ်ကမ်း
အရပ်၌။ ။ ဧတေသု=ဤ မိဗြဟ္မဏဿဟန္တာရံ အစရှိသောပြယုဂ်တို့၌။

ဥပသာရပုဒ်နိပါတ်ပုဒ်တို့သည် အလွန်ဆန်းကြယ်သော အနက်
ရှိကြကုန်၏။ ဝဒန္တပုဂ္ဂိုလ် ဉာဏ်ရှိတိုင်း အနက်ထွက်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်
ထိုပုဒ်တို့ကို သကမ္မက ကြိယာအနက် ထွက်အောင်ကြံဖန်၍ ဒုတိယာ
ဝိဘတ်ကို ကံအနက်လည်း ဆိုရာ၏။

ပဋိ=အရှင်တို့၌။ ။ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရား၊ မံ=ကို၊ ပဋိဘာတိ=
ရှေးရှုထင်၏။ ဝါ=မံ-မမ=အား၊ ပဋိဘာတိ=ထင်၏။ ။ အပိဿု=စင်စစ်၊
မံ=ငါ့ကို၊ ဝါ=မံ-မမ=ငါ့အား၊ တိဿောဥပမာယော=တို့သည်၊ ပဋိဘံသု=
ရှေးရှုထင်လာကုန်ပြီ။ ။ ကိုပေးခဲ့လျှင်ပဋိ၌စပ်၊ အားပေးလျှင်ဘာတိ၌စပ်။
ဘိက္ခု=ရဟန်း၊ ဓမ္မော=သည်၊ ဘာသိတုံ=ဟောခြင်းငှါ၊ တံ=သင့်ကို၊
ဝါ=သင့်အား၊ ပဋိဘာတု=ရှေးရှုထင်စေလော။ ။ ဉာဏေဟုပါဌသေသနှင့်
ယောဇနာကြရာ၌ သမ္ပန်အနက်တည်း။ ။ ဥပါယံ=လျော်ကန်သော
အကြောင်းကို၊ အန္တရေန=ကင်း၍၊ အတ္ထဿ=အကျိုး၏၊ သိဒ္ဓိ=ပြီးစီးခြင်း
မည်သည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ သမာဒါနံ=ဆောက်တည်မှုကို၊ အန္တရေန=၍၊
သိက္ခာပဋိလာဘော=သိက္ခာကိုရခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ=မရှိ။ ။ ဣဓ=ဤ
လောက၌၊ နေဝဟောတိ=တဖန်မဖြစ်လာ၊ ဟူရံ=ဟိုရ်လောက၌၊
နဟောတိ=ဖြစ်တော့သည်မဟုတ်၊ ဥဘယံ=သည်လောက ဟိုလောက
နှစ်ပါးကို၊ အန္တရေန=ကြင်၍၊ ကတ္တစိ=တစ်စုံတစ်ခု၌၊ နဟောတိ=မဖြစ်၊
ဧသေဝ=ဤသည်ပင်လျှင်၊ ဒုက္ခဿ=ဝဋ်ဒုက္ခ၏၊ အန္တော=အဆုံးတည်း။
လူဖြစ်သူအား လူ့လောကသည် ဣဓမည်၏၊ နတ်လောကသည်သည်
ဟူရမည်၏။ ။ ဂါမံ=၏၊ ပုဗ္ဗေန=အရှေ့အရပ်၌၊ ဒက္ခိဏေန=တောင်

အရပ်၌၊ ဥတ္တရေန=မြောက်၌။ ။ ပထဝီအဓိသေသတိစသည်တို့၌ အဓိစသောဥပသာရပုဒ်တို့ကို အနက်မရှိ ဆိုလို၍ အာဓာရေဒုတိယာဆို သတည်း။ ။ ပထဝီ=မြေ၌၊ အဓိသေသတိ=အိပ်လတ္တံ့စသည်ပေး၊ တစ်နည်းကား၊ ပထဝီ=ကို၊ အဓိသေသတိ=လွှမ်းမိုး၍အိပ်ရလတ္တံ့၊ ဂါမံ=ကို၊ အဓိတိဌတိ=အုပ်စိုး၍တည်၏၊ ရုက္ခံ=ကို၊ အဇ္ဈာဝသတိ= အုပ်စိုး၍နေ၏။ ။ အဘိနိဿိဒေယျစသည်တို့၌ အဘိအဓိအာတို့ကား အုပ်စိုးခြင်း လွှမ်းမိုးခြင်းအနက်ဟော၊ ဥပကားကပ်ခြင်းအနက်ဟော၊ အနုကား အစဉ်လိုက်ခြင်းအနက်ဟော၊ သက္ကဿ=သိကြားမင်း၏၊ သဟဗျတံ=အပေါင်းအဖော်၏အဖြစ်သို့၊ ဥပပဇ္ဇတိ=ကပ်ရောက်လေ၏။ တပ္ပါနစာရေပိ=ထို၌သောက်သည်၊ ထို၌လှည့်လည်သည်ဟူသော အနက်၌လည်း။ ။ နဒိ=၌။ ။ တံခဏံ=၌။ ။ ဒုတိယံပိ=နှစ်ကြိမ်မြောက်၌ လည်း။ ။ ဣမာဒသဒိသာယော=ဤဆယ်ပါးသောအရပ်မျက်နှာတို့တွင်၊ ကတမံဒိသံ=အဘယ်အရပ်၌၊ နာဂရာဇာ=ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသည်၊ တိဌတိ= တည်သနည်း။

လက္ခဏိတ္တမျှတဝိစ္စာသု=တို့၌၊ ပဝတ္တေန=သော၊ အဘိနာ=နှင့်၊ ယုတ္တာ၊ လိင်္ဂမှာ=နောက်မှာ၊ ဒုတိယာ၊ ဟောတိ။ ။ ဝိဇ္ဇာ=သည်၊ ရုက္ခံ=ကို၊ အဘိ=ပျံ့နှံ့လျက်၊ ဝိဇ္ဇောတတေ=ထွန်းပ၏၊ အဘိသဒ္ဓါအနက် ရှိသနည်း၊ ဝါ=ဝိဇ္ဇာ=သည်၊ ရုက္ခံ=၌၊ အဘိဝိဇ္ဇောတတေ=ထွန်းပ၏၊ အဘိ သဒ္ဓါအနက် မရှိသနည်း။ ။ အဘိသဒ္ဓါ၏အနက်သည် ဝစနိယအနက် ဇောတနိယ အနက်ဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏၊ ဤပြုယုဂ်၌ ဗျာပနအနက်သည် ဝစနိယအနက် တည်း၊ လက္ခဏအနက်သည် ဇောတနိယအနက်တည်း၊ သုတ်၌ကား ဇောတနိယအနက်ကိုသာ ဖော်ဆို၏၊ ဝစနိယအနက်ကိုမူကား ပြုယုဂ် အားလျော်စွာဖွင့်ဆိုရာ၏။ ။ ဝိဇ္ဇောဘာသေန=လျှပ်ရောင်သည်၊

ဗျာပိတော=ပျံ့နှံ့အပ်သော၊ ရုက္ခော=သည်၊ ဝိဇ္ဇပ္ပါဒဿ=လျှပ်ပြက်ခြင်းကို၊ လက္ခဏံ-သညာဏံ=သိကြောင်းသည်၊ ဟောတိ။ ။ မာတရံ=ကို၊ အဘိ=အထူးပြု၍၊ သာဓု=၏။ ။ ဒေဝဒတ္တော=သည်၊ သက္ကစွံ=ရိုသေစွာ၊ မာတုပဌာနေ=အမိကိုလုပ်ကျွေးခြင်း၌၊ အဂ္ဂပုရိသော=လွန်သော ယောက်ျားပေတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ ခေါပန=စင်စစ်လျှင်၊ တံ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ=ထိုအရှင်ဂေါတမကို၊ အဘိ၌စပ်၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဣတိပိသောဘဂဝါ အစရှိသည်ဖြင့်၊ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ=ကျော်စောသံသည်၊ အဘိ=အထူးအချွန်အလွန်အကဲပြု၍၊ ဥဂ္ဂတော=လောက၌တက်၏။ ။ သကလလောကဂ္ဂဘာဝံ=အလုံးစုံသော လောကထက် မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ။ လက္ခဏာဒိ အတ္တာ=တို့သည်၊ အဘိသဒ္ဓေန= သည်၊ ဇောတနိယာ=ထွန်းပြအပ်ကုန်သော၊ ပိဏ္ဍတ္တာဇဝ=တို့သာတည်း၊ ဝစနိ ယတ္တာ=ဟောအပ်သောဝစနိယတ္တတို့သည်၊ နံ=မဟုတ်ကုန်၊ ဗျာပနာဒိ အတ္တာဇဝ=တို့သည်သာလျှင်၊ ဝစနိယတ္တာ=မည်ကုန်၏။

အဘိသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သောအနက်ကို ဝစနိယတ္တဆိုသည်၊ ထွန်းပြအပ်သော လိုရင်းအချုပ်ဖြစ်သောအနက်ကို ဇောတနိယတ္တ ဆိုသည်။ ။ ပတိတိ=ဟူသည်ကား၊ ပဋိစ္စ=အစွဲပြု၍၊ ပရိတိ=ဟူသည်ကား၊ ဖရိတွာ=နှံ့၍။ ။ ဣတ္ထမျှတ၌၊ ပရိ=ကွက်ခြား၍ပေး။ ။ ဘာဂ၌၊ ပဋိစ္စ=အစွဲပြု၍၊ ပရိစ္စ=ကွက်ခြား၍၊ ဥဒ္ဓိဿ=ရည်ရော်၍။ ။ ဧတ္ထ=ဤ အရပ်၌၊ ဝါ=ဤအဖို့တို့တွင်။ ။ အကြွင်းလွယ်ပြီ။

အနုနာသုတ်၌၊ အနုဖရိတွာ=အစဉ်နှံ့၍။ ။ ဝိပဿီဗောဓိသတ္တေ= ဝိပဿီဘုရားလောင်းသည်၊ ပဗ္ဗဇိတေ=ရဟန်းပြုတော်မူသည်၊ သတိ= ရှိသော်၊ တာနိပိ စတုရာသီတိကုလပုတ္တသဟဿာနီ=ထိုရှစ်သောင်း လေးထောင်သော အမျိုးသားတို့သည်လည်း၊ ပဗ္ဗဇိသု=ရဟန်းပြုကြကုန်ပြီ။

ဤပြယုဂ်၌ ဘာဝလက္ခဏာကို လက္ခဏယူ။ ။ သစ္စကြိယံ=သစ္စာပြုမှုကို၊ အနု=စွဲ၍၊ ပါဝသိ=မိုးကြီးသည်းစွာရွာပြီ။ ။ သစ္စကြိယာယ=သည်၊ သတိ=သော်၊ သစ္စကြိယဟေတု=သစ္စာပြုခြင်းကြောင့်။ ။ ဝုတ္တိယံ=မောဂ္ဂလာန်ဝုတ္တိ၌။ ။ ဟေတုစ လက္ခဏံ ဘဝတိ ဆိုသည်ကား အကြောင်းဖြစ်သောအမှုသည်လည်း အကျိုးဖြစ်မှုကို သိကြောင်းလက္ခဏာ ဖြစ်၏ဟူလို၊ သူရိယေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၌ကဲ့သို့တည်း။ ။ သစ္စကြိယာယ=သစ္စာပြုသည်နှင့်၊ သဟေဝ=တစ်ပြိုင်နက်သာလျှင်၊ ဣတိပိ=ဤသို့သော သဟအနက်သည်လည်း၊ ယုဇ္ဇတိ=၏။ ။ မယံ=သည်၊ သစ္စေ=ကို၊ ကတေ=ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ သဟ=သစ္စာပြုပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်ပေး။ ။

သဟတ္ထ၌ ကောက်လျှင်ကောက်လိုက် စင်းလျှင်စင်းလိုက် မြစ်ကမ်းသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဗာရာဏသီ ပြည်တည်ရှိသည်ကို အန္ဓာဝသိတာ ဆိုသည်၊ နဒိ=ကို၊ အနု=အစဉ်လိုက်၍၊ အာဝံသိတာ=တည်ထောင်၏ပေး။ ။ ဟီန၌၊ ပညဝန္တော=တို့သည်၊ သာရိပုတ္တံ=ကို၊ အနု=အစဉ်လိုက်ကြရကုန်၏၊ အနုဂတာ=နောက်လိုက်ဖြစ်ကြကုန်၏။ ။ ဥပ၌၊ ပညဝန္တော=တို့သည်၊ သာရိပုတ္တံ=ကို၊ ဥပ=အနီးကပ်ကြရကုန်၏၊ ဥပေစ္စ=ကပ်၍၊ ဂတာ=ကုန်၏။ ပကာရေန=အထူးအပြားအားဖြင့်၊ ဝုစ္စတိ=ဟောအပ်၏၊ ဣတိတသ္မာ။ ယေဟိ=အကြင်သဒ္ဒါတို့သည်၊ ကမ္မံ=ကို၊ ပဝစနီယံ=၏၊ ဣတိတသ္မာ။ ။ တတ္ထ=ကမ္မပ္ပဝစနီယဝါကျ၌၊ ဗျာပနာဒိကြိယာဝိသေသဝါစီဟိ=ကုန်သော၊ ဥပသဂ္ဂေဟိ=တို့နှင့်၊ သမ္ပန္နေ=သည်၊ သတိ=သော်။ ။ ရုက္ခံစသည်ကို အဘိစသည်နှင့် စပ်သည်ရှိသော်ဆိုလိုသည်။ ။ အသမ္ပန္နေပန=မစပ်သည်ရှိသော်ကား၊ အာဓာရသာများအကြောသု=၌၊ ဒုတိယာ=သည်၊ ဟောတိ။ ။ အဘိစသည်ကို

အနက်မရှိ၊ ပဒပူရဏပဒသော ဘဏမျှကို ယူလိုသော်၊ ရုက္ခံ=၌၊
 မာတရံ=၌၊ ဂေါတမံ=၏၊ စသည်ပေးလေဟူလို။ ။ သာမတ္ထိယသိဒ္ဓါ=
 ဝါကျ၏ သာမတ္ထိယအားဖြင့် ပြီးကုန်သော။ ။ သတ္တာဟံ=ခုနစ်ရက်
 ပတ်လုံး။ ။ နန္ဒနံ=နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သည်။ ။ ဒြပ် ၂၊ ဂုဏ် ၂၊ ကြိယာ ၃။
 မာသေမာသေ=လတိုင်းလတိုင်း၌၊ ဘုဉ္ဇတိ=တစ်ကြိမ် တစ်ကြိမ်စား၏၊
 ဝိဟာရေ=တစ်ကျောင်းတစ်ကျောင်းတည်၏။ ။ ကြိယာဝိသေသနံပ=
 သည်လည်း၊ ကတ္တာရာ=သည်၊ သာဓေတဗ္ဗတ္တာ=ပြီးစေအပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ကမ္မပတိကံ=ကံအလားရှိသည်၊ ဟောတိ။ ။ တံပိ=ထိုကြိယာ
 ဝိသေသနကိုလည်း။ ။ သုခံ=ချမ်းသာစွာ။ ခိပ္ပံ=လျင်စွာ။ ။ ဒန္တံ=နှေးစွာ။
 ဂရံ=လေးစွာ၊ ဧဿတိ=ရောက်လတ္တံ့၊ လဟံ=ပေါ့စွာ။ ။ သန္နိမိကာရကံ=
 သိုမှီးခြင်းကိုပြု၍။ ။ သမ္ပရိဝတ္တကံ=ပြန်လှန်သည်ကိုပြု၍၊ ဩတာပေတိ=
 နေလှမ်း၏၊ ကာယပ္ပစာလကံ=ကိုယ်ကိုလှုပ်၍လှုပ်၍၊ ဂစ္ဆတိ။ ။ သုရသုရ
 ကာရကံ=ရှုပ်ရှုပ်ရှုပ်ရှုပ် အသံပြု၍၊ ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ=ဆွမ်းကိုမြှောက်၍
 မြှောက်၍။ ။ ဟတ္ထနိဒ္ဓါနကံ=လက်ကို ခါတွက်၍ ခါတွက်၍။ ။
 ဟတ္ထနိလ္လေဟကံ=လက်ကို လျှက်၍လျှက်၍။ ။ ဤပုဒ်တို့၌ ကပစ္စည်း
 သည် ဝိစ္ဆာအနက်ရှိ၏။ ။ သမံ=ညီညွတ်စွာ၊ ပရိယာယန္တိ=လှည့်လည်
 ကုန်၏၊ ဝိသမံ=မညီညွတ်စွာ။

ဒုတိယာဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

အတ္တတော=သဒ္ဓတ္တအားဖြင့်။ ။ ဂုတ္တေ=သော်၊ ဒိန္နံပရိယာယ
 သဒ္ဓါနံ=တို့၏၊ ဝသေန=ဖြင့်၊ ဤပုဒ်တို့ကို ဝိညာယတိ၌စပ်။ ။ အယမေဝ=
 ဤကတ္တားသည်သာလျှင်။ ။ တတော=ထိုနောက်၊ ဣတိစသုံးပုဒ်ကို
 ဝိညာယန္တိ၌စပ်။ ။ အညေပန=ကံစသောတစ်ပါးသောကာရကတို့ကိုကား၊

ဝိညာယန္တိဉ္စပံ။ ။ ကြိယာသာနေ=ကြိယာကိုပြီးစေခြင်း၌၊ ကတ္ထုနော=အား၊ ဥပကာရကတ္တာ=လွန်စွာ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။ တထာ=ထို့ကဲ့သို့။ ။ ဒါသေန=သည်၊ ဒါသဿ=သည်၊ ဤသို့ကတ္တားပေးလိုသောဆရာတို့အလိုအားဖြင့် ဒါသေနဒါသဿတို့ကို ပယောဇ္ဇကတ္တားဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကမ္မကတ္တားဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။ ယောစ=အကြင်ကတ္တားကိုလည်း၊ ဝေါဟရိယတိ၌ စပံ။ ။ သုကရတ္တာ=အပြုလွယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္မဘာဝေန=ဖြင့်၊ အဝတ္ထုကာမတာယဝါ=ဆိုခြင်းငှါအလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဇာနနတာယဝါ=သူတစ်ပါးပြုမှုကို မသိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝဉ္ဇေတုကာမတာယဝါ=သိလျက်လှည့်ပတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကတ္ထုဘာဝေန=ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့်၊ ဝေါဟရိယတိ=၏။ ။ ကုသုလော=စပါးလှောင်သောကျီအိုသည်၊ သယမေဝ=မိမိအလိုလိုသာလျှင်၊ ဘိဇ္ဇတိ=ပြုပျက်၏။

- အနည်းငယ်မျှသော ထိခိုက်မှုရှိငြားသော်လည်း အလွန်ပြုလွယ်လှသောကြောင့် ထိခိုက်သူ၏ ပယောဂကို အဓ္ဓောဟာရိကပြုသူ တစ်ရပ်၊
- သဒ္ဓါအရာ၌ ဝတ္တိစ္ဆာပြဋ္ဌာန်းလျက်ရှိသောကြောင့် ထိခိုက်မှုပယောဂ ကြီးမားငြားသော်လည်း ထိုပယောဂကို ဂရုမစိုက်လိုသူတစ်ရပ်၊
- ထိုပယောဂကို မသိသူတစ်ရပ်၊
- မိမိသော်လည်းကောင်း သူတစ်ပါး ကသော်လည်းကောင်း ပြုမိသော ထိုပယောဂကို မပြုဟု ကွယ်ထောင့်လိုသူ တစ်ရပ်၊

ဤလေးရပ်တွင် တစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ကုသုလောသည် ကတ္တား ဖြစ်ရသတည်း။ ။ အပိစ=တစ်နည်းသော်ကား၊ ကမ္မရူပ ကြိယာပဒေ= ကမ္မရုပ်ကြိယာပုဒ်၌၊ ပထမန္တော=သော၊ ယောကတ္တာ=အကြင်ကတ္တား သည်၊ အတ္ထိ=၏၊ သော=ကို၊ ကမ္မကတ္တာတိ=ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏၊ သဒ္ဓရူပေန= သဒ္ဓရုပ်အားဖြင့်၊ ဝါ=သဒ္ဓအသွင်အားဖြင့်၊ ကမ္မဉ္စ=ကံသည်လည်း၊ ဟောတိ=၏၊ တံ=ထိုကံဟူသည်၊ အတ္ထရူပေန=အနက်အသွင်အားဖြင့်၊ ဝါ=အနက်သဘောအားဖြင့်၊ ကတ္တာစ=သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဣတိ တသ္မာ။ ။ မုနိနော=ရဟန်းအကျိုး၌၊ ယရေယရေ=အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း၌၊ ထောက်ထောက်=အတန်ငယ်အတန်ငယ်၊ ဘတ္တံ=သည်၊ ပစ္စတိ=ကျက်၏၊

ဤဘတ္တံဟူသော ကတ္တားကား ချက်သူတို့၏ ပယောဂ ကြီးမား ထင်ရှားပါသော်လည်း ထမင်း၏ကံအဖြစ်ကို မဆိုလို၊ ကတ္တား အဖြစ် ကိုသာဆိုလို၍ဖြစ်သော ကမ္မကတ္တားပေတည်း။ ။ ရူပသိဒ္ဓိ ကျမ်းစသည် တို့မှာ သံယောဂေါဇာယတေဟူသော ပြယုဂ်၌လာသော စောဒနာပသင်္ဂ ကို အရင်းပြုသဖြင့် သဒ္ဓါတို့၏ အတ္တဝါစကတပ်ပုံ ဝိနိစ္ဆယကိုပြလို၍ ဧတ္ထစသဒ္ဓတ္ထော စသည်ကို ဆိုသည်။

လိုရင်းအချုပ်ကို ရှေးဦးစွာသိနှင့်မှ နားလယ်လွယ်မည်၊ လိုရင်း အချုပ်ကား။ ။ သဒ္ဓါတို့၏ အနက်ဟောမှုဆိုသည်ကား ကြားနာသူမှာ အနက်ကို သိသောစိတ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေမှုကိုဆိုသတည်း၊ ကြားနာသူမှာ အနက်ကိုသိသောစိတ်ဖြစ် ပေါ်လျှင် ထိုသဒ္ဓါသည် ထိုအနက်ကို ဟော ပေပြီ၊ ထိုအနက်သည် လောက၌ ရှိသည်မရှိသည် ပမာဏမဟုတ်။ ။ ဝဉ္စာပုတ္တောဂစ္ဆတိဟု ကြားနာ၍ မိန်းမမြုံ့မသား သွား၏ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ထိုသဒ္ဓါတို့၏ အတ္တဝါစကကိစ္စသည် ပြည့်စုံပြီ၊ ထိုအနက်တို့၏ ကာရကကိစ္စ၊ ကြိယာကိစ္စ၊ ကြိယာကာရကသမန္တကိစ္စသည် ပြည့်စုံပြီ၊

မိန်းမမြဲမ၏သားဟူ၍ လောက၌ရှိမရှိကိုလည်းကောင်း၊ မရှိခဲ့သော်
ထိုသား၏သွားခြင်း ကြိယာဟူ၍ ရှိမရှိကိုလည်းကောင်း၊ ထိုနှစ်ပါးစုံပင်
မရှိခဲ့သော် ဝဉ္စာပုတ္တောဂစ္ဆတိဟူသောသဒ္ဒါစုသည် ဝစ္စအနက်မရှိသော
သဒ္ဒါပျက်စု ဖြစ်သင့် မဖြစ်သင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ဤသဒ္ဒါစု၌ ကြိယာ
ကာရက ရသင့် မရသင့်ကိုလည်းကောင်း မစိစစ်အပ်။ ။ သဒ္ဒါတို့၏
ဝစ္စဝါစက ကိစ္စမျှကို ဆိုရာဌာနမှာ လောကဓမ္မတို့၌ ထိုအနက်ရှိမရှိ
ကာရကနှင့် ကြိယာ ကွဲမကွဲဟူသော စိစစ်ခြင်းများကိုမဆိုအပ်။ ။ သဒ္ဒါကို
ကြားနာရာ အနက်သိဉာဏ်တွင်ပေါ်ရှိသောကာရကသည် အနက်သိ
ဉာဏ်တွင်ပေါ် ရှိသောကြိယာကို ပြီးစေသည်မည်၏၊ ထိုထက်လွန်၍
မပြေးလင့်။ ။ ဤကား လိုရင်းအချုပ်တည်း။

ကောစိ=အချို့ကို၊ ဝိဇ္ဇမာနောတိ=ရှိ၏ဟူ၍၊ သမ္မတော=လောက၌
သမုတ်အပ်၏။ ။ ဂေါဝိသာဏံ=နွား၏ဦးချို၊ စမ္ပကပုပ္ဖံ=စကားပွင့်။ ။
သသဝိသာဏံ=ယုန်၏ဦးချို၊ ဥဒ္ဓမ္ပရပုပ္ဖံ=ရေသဖန်းပွင့်။ ။ သဒ္ဓေါစနာမ=
မည်သည်လည်း၊ ဝတ္တိစ္ဆာပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိ=ဆိုတတ်သူ၏အလိုနှင့်စပ်၍
ဖြစ်လေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ=၏၊ ဝတ္တမာနော=ရွတ်ဆို၍ဖြစ်လာသော၊
သဒ္ဓေါစ=သည်လည်း၊ အတ္ထံ=ကို၊ နဒီပေတီတိ=မပြဟူ၍၊ နတ္ထိ=မရှိ၊
သင်္ကေတေ=အမှတ်သင်္ကေတမှုသည်၊ သတိ=ရှိခဲ့သော်၊ သုဏန္တဿ=
သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အတ္ထဝိသယံ=အနက်လျှင် အာရုံရှိသော၊ ဗုဒ္ဓိံ=အသိ
ဉာဏ်ကို၊ နဇနေတီတိ=မဖြစ်စေဟူ၍၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ဣတိ=ဤသည်ကား၊
အဓိပ္ပါယော=ရှေးဝါကျ၏ အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။ ဣတိ=ဤသို့လျှင်၊
အဝိဇ္ဇမာနသမ္မတောပိ=မရှိဟူ၍လောက၌ သမုတ်အပ်သည်လည်းဖြစ်
သော၊ အတ္ထော=မိန်းမမြဲမသား အစရှိသော အနက်သည်။ ။ တဒတ္ထ
ဝိသယံ=ထိုဝဉ္စာပုတ္တော သဒ္ဒါ၏အနက်လျှင် အာရုံရှိသော၊ စိတ္တံနာမ=စိတ်

ဝီထိမည်သည်၊ နပဝတ္ထေယျ=မဖြစ်လေရာ။ လောက၌ မရှိဟူ၍ သမုတ်အပ်သော မိန်းမမြုံ့မသားဟူသော အနက်သည်ပင်လျှင် သဒ္ဒါတို့၏ ဝစ္စဝါစကတပ်ရာဌာန၌မူကား အရှိပင်ဖြစ်ပြန်၏ ဟူလိုသည်။

သဒ္ဒဗုဒ္ဓိနဉ္စ အစရှိသော နောက်ဝါကျ၏ လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား ဝစ္စ ဝါစကတပ်ရာဌာန၌ ဝါစကသဒ္ဒါရှိ၍ အရှိဖြစ်ရသောအနက်သည် ဝါစက သဒ္ဒါကွဲပြားခဲ့လျှင် ထိုအနက်လည်း အသီးအသီးကွဲပြားရတော့သည်၊ အသိဉာဏ်ဖြစ်မှုရှိ၍ အရှိဖြစ်ရသော အနက်သည် အသိဉာဏ်ကွဲပြားခဲ့လျှင် ထိုအနက်လည်း အသီးအသီးကွဲပြားရတော့သည်ဟူလို။

ဧဝံအစရှိသော နိဂုံးဝါကျ၏ လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဝါစကသဒ္ဒါ အသိဉာဏ်တို့ကိုအစွဲပြု၍ ဝစ္စအနက်မည်သည် ဝိဇ္ဇမာန ဖြစ်ရ၏၊ သဒ္ဒါအသိဉာဏ် အထွေအပြားသို့လိုက်၍ ထိုအနက်သည်လည်း အထွေအပြားဖြစ်ရ၏၊ ထိုအနက်အထွေအပြားသို့လိုက်၍ ကာရက အထွေအပြားကြိယာနှင့်ကာရကအထွေအပြားဖြစ်ရ၏။ ။ လောက၌ ဧကံအထွေအပြားရှိရင်း အနက်ကိုသာလျှင်အစွဲပြု၍ ကာရက အထွေအပြားကြိယာနှင့်ကာရကအထွေအပြားဖြစ်ရသည် မဟုတ်ဟူလို၊ လောက၌ ဧကံအထွေအပြားရှိရင်း အနက်ကိုအစွဲပြု၍ ကြိယာကာရက နာနတ္ထ ဖြစ်သောအရာမျိုးကား အလွန်ပေါများထင်ရှားလှလေပြီ။

သဘာဝတော=အားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇမာနမေဝစ=သာလျှင်လည်း ဖြစ်ထသော၊ နာနာဘူမေဝစ=သာလျှင်လည်းဖြစ်ထသော၊ အတ္ထံ=ကို၊ ပဋိစ္စ=၍၊ ကာရကနာနတ္ထဉ္စကြိယာ ကာရကနာနတ္ထဉ္စနပနဟောတိ ဟုသမ္ပန်။ ။ သံယောဂေါ ဇာယတေ-၌ သံယောဂေါလည်းသဒ္ဒါတစ်ပါး၊ ဇာယတေလည်းသဒ္ဒါတစ်ပါး၊ ဤသို့ ဝါစကသဒ္ဒါနှစ်ပါးကွဲပြား၏၊ အဘိဓေယျတ္ထပင်မပြားသော်လျှင် ဝါစကသဒ္ဒါကွဲပြားသည့်အတွက်

ဝစ္စအနက်ကွဲပြား၏။ ဝစ္စအသိဉာဏ်လည်းကွဲပြား၏။ ထိုကြောင့် ကြိယာကာရကကိစ္စပြည့်စုံကြ၏။ ။ သံယောဂေါ အရယှဉ်မှုနှင့် ဇာယတေအရဖြစ်မှုသည် တူ၍နေ၏။ ယှဉ်ခြင်းဖြစ်သည် ဆိုသည်ကား ယှဉ်သည်ကိုပင်ဆို၏။ ထိုသို့အရတူခဲ့သော် အဘယ်သို့လျှင် ကြိယာကာရကဖြစ်သင့်ပါမည်နည်းဟူသော စောဒနာကို ဝေးစွာပယ်ရှားလေ။

ဂမနံဇာယတိ၊ ဂမနံဘဝတိ၊ ဂမနံဟောတိ၊ ပစနံဇာယတိ၊ ပစနံဘဝတိ၊ ပစနံဟောတိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း ထိုအတူသိလေ။ ။ အချို့ဆရာတို့ကား သတ္တိရုပ် ဗျတ္တိရုပ်နှစ်ပါးခွဲဝေ၍ ဖြေဆိုကြကုန်၏။ သံယောဂေါ အရကား သတ္တိရုပ်တည်း၊ ဇာယတေအရကား ဗျတ္တိရုပ်တည်း၊ ယှဉ်တွဲခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သောသဘောသည် သတ္တိရုပ်မည်၏။ ဧကံယှဉ်တွဲမိ သောသဘောသည် ဗျတ္တိရုပ်မည်၏။ သတ္တိရုပ်သည် ကာရကတည်း၊ ဗျတ္တိရုပ်သည် ကြိယာတည်း၊ ဤသို့လည်းဖြေဆိုကြကုန်၏။ ဤအဖြေသည် ဝဉ္စာပုတ္တောစသည်၌ မရ၊ ထိုကြောင့် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဖြေဆိုချက်ကိုသာ ကောင်းစွာမှတ်သားအပ်၏။ ။ သဟကာရီကာရဏံ=တကွထက်ချပ် ပြုလေ့ရှိသောအကြောင်းတည်း။ ။ ကတ္တုနော=၏၊ အင်္ဂဘူတံ=အစိပ်အင်္ဂါဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ။ ယဿ=အကြင်သဒ္ဒါအား၊ သဟသဒ္ဒဿ=၏၊ အတ္ထော=သည်၊ အတ္ထိ။ ။ သမဝါယတ္ထော=ပေါင်းဆုံခြင်းအနက်တည်း။ ။ လက္ခဏ၌၊ သော၊ ထိုဇာလီမင်းသားသည်။ ဗြဟ္မဘူတေန=ဗြဟ္မာသဖွယ်ဖြစ်သော၊ အတ္တနာ=ကိုယ်ဖြင့်၊ ဝါ=စိတ်ဖြင့်၊ အသမ္ဘိန္နေန= မပျက်သော၊ ဝိလေပနေန=နံ့သာပြောင်းဖြင့်၊ ရာဇာနံ=ကို။ တိဒဏ္ဍကေန=သုံးခွရှိသောတောင်ဌေးဖြင့်။ ။ ဉီနပဉ္စဗန္ဓနေန=ယုတ်သောငါးဖွဲ့ရှိသော၊ ပုတ္တေန=ဖြင့်။ ။ ဘိက္ခု=သည်၊ ပါသာဒိကေန=ကြည်ညိုဖွယ်ကိုဆောင်သော၊ အဘိက္ကန္တေန=ရှေ့သို့သွားခြင်းဖြင့်။ ။ ပဋိ

ဝိသကာနံ=အိမ်နီးချင်းတို့အား၊ ဝါ=တို့ကို၊ ဥဇ္ဈာပေတိ=မကောင်းသဖြင့် သိစေ၏။ ။ ဥက္ခိတ္တကာယ=သင်္ကန်းကိုပင့်မြှောက်သဖြင့်၊ ပလ္လတ္တိကာယ=အာယောဂပဋိဘွဲ့သဖြင့်။ ။ ဟိတ်၌။ ။ ဝသလော=သူယုတ်မာသည်လည်း၊ ကမ္မုနာ=မိမိပြုသောကံကြောင့်၊ ဟောတိ=၏၊ ဗြဟ္မဏော=သူမြတ်သည်လည်း။

ကရိုဏ်းအခြား၌။ ။ နာမေန=အမည်အားဖြင့်၊ သာရိပုတ္တောတိ=ဟူ၍၊ ဝိဿုတော=ကျော်စော၏၊ သော=ထိုမထေရ်သည်၊ ပညဝါစ=ပညာလည်းကြီးကျယ်လှ၏၊ ဗုဒ္ဓေါ=သည်၊ ဇာတိယာ=အမျိုးအရိုးအားဖြင့်၊ ခတ္တိယော=မင်းမျိုးတည်း။ ။ ဇာတိယာ=ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်။ ။ သော=ထိုသူသည်၊ သိပ္ပေန=အတတ်အားဖြင့်၊ နဠကာရော=ကြူထယ်သည်တည်း။ ။ ဝယသာ=အရွယ်အားဖြင့်၊ ဧကူနတိသော=၂၉-နှစ်သာရှိသေး၏။ ။ သုဝဏ္ဏေန=ရွှေနှင့်တူသော အဆင်းဖြင့်။ ။ ပကတိယာ=ပြကတေအားဖြင့်၊ ဘဒ္ဒကော=ကောင်း၏။ ။ ဒွိဒေါနေန=၂-စိပ်အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ ။ သဟဿေန=တစ်ထောင်သောဥစ္စာဖြင့်၊ အဿေ=တို့ကို၊ ဝိက္ခိဏာတိ=ရောင်းလိုက်၏။ ။ သော=ထိုရဟန်းသည်၊ အတ္တနာဝ=မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ အတ္တာနံ=မိမိကိုယ်ကို၊ သမ္မနတိ=သမုတ်၏။

နာနတ္ထကရိုဏ်းမျိုး၌။ ။ ထာမဒဿိနာ=မိမိ၏အား အစွမ်းကို မြင်နိုင်သော၊ ပုရိသေန=ယောက်ျားသည်၊ သတာ=ဖြစ်ပါလျက်၊ ဧကေန=တစ်ယောက်ထီးတည်း၊ တိဏ္ဏေန=ကူးသဖြင့်၊ မေ=အား၊ ကိ=အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ။ ဇဋ္ဌာဟိ=ဆံကျစ်တို့ဖြင့်။ ။ အဇိနသာဋိယာ=သစ်နက်ရေပုဆိုးဖြင့်။ ။ မေ=အား၊ ဗုဒ္ဓေန=ဖြင့်၊ ကိန္နု=ဘာပြုရအံ့နည်း။ ယေန=အကြင်ဝတ္ထုဖြင့်၊ အတ္ထော=အလိုရှိ၏၊ တံ=ထိုဝတ္ထုကို။

မာသေန=တစ်လဖြင့်၊ ပုဗ္ဗာ=ရှေးကျ၏။ ။ ကဟာပဏေန=တစ်ကျပ်
အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ ဦးနော=ယုတ်လျော့၏၊ ဧကေနဦးနဝီသတိ၊ ဧကူန
တိသစသည်တို့၌လည်းသိလေ။ ။ ဓနေန=ဥစ္စာအားဖြင့်၊ ဝိကလော=
ချို့တဲ့၏။ ။ နိပုဏော=သိမ်မွေ့၏။ ။ သခိလော=ပြေပြစ်၏။ ။
တိလေဟိ=နှမ်းမျိုးစေ့တို့ကို။ ။ တန္တဝါယေဟိ= ရက်ကမ်းသည်တို့ကို။ ။
သုနခေဟိ=ငရဲခွေးတို့ကို။ ။ တေန၊ မဟာသမဏေန=မှ။ ။ ကာသိ
ရာဇေန=မှ။ ။ စက္ခု=သည်၊ အတ္တေနဝါ=အတ္တအဖြစ်မှလည်းကောင်း၊
အတ္တနိယေနဝါ=အတ္တ၏ဥစ္စာအဖြစ်မှလည်းကောင်း၊ သုညံ=၏။ ။
ပထဗျာ=၌၊ ဧကရဇ္ဇေနဝါ=ဧကရာဇ်မင်းအဖြစ်ထက်လည်းကောင်း၊
သဂ္ဂဿ=သို့၊ ဂမနေနဝါ=ရောက်ရသည်ထက်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗ
လောကာဓိပစ္စေန=အလုံးစုံသောလောကကို အစိုးရသော မဟာဗြဟ္မာ
မင်းကြီးအဖြစ်ထက်လည်းကောင်း။ ။ သော=ထိုဓမ္မဝိနယသည်၊ မမ=၏၊
အစ္စယေန=လွန်သောအခါ၌။ ။ မာသေန=တစ်လတိုင်တိုင်၊ ဘုဉ္ဇတိ=၏။
ယောဇနေန=တစ်ယူဇနာတိုင်တိုင်၊ ဓာဝတိ။ ။ ဂမနမတ္တေန=သွား
ကာမျှဖြင့်၊ ဘလတိ။ ။ ဩဌပဟဋ္ဌ မတ္တေန=နှုတ်ခမ်းချင်း ခတ်မိကာမျှဖြင့်၊
ပဂုဏံ=လေ့လာသည်ကို၊ အကာသိ။ ။

တတိယာဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

ပဋိက္ခိပနေ=ပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ အသတိ=မရှိခဲ့သော်၊ သမ္ပဋိစ္ဆန်
နာမ=ခံသည်မည်သည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ ပဋိဂ္ဂဏန္တံ=ခံတတ်သော၊
သမ္ပဒါနံ=သည်။ ။ ဝိဝိဓေဟိ=ကုန်သော၊ အာယာစနဝစနေဟိ=တို့ဖြင့်၊
သမ္ပဋ္ဌစ္ဆန္တံ=ခံတတ်သော၊ သမ္ပဒါနံ=သည်။ ။ ရောစနကြိယာယောဂေ=
နှစ်သိမ့်ခြင်းကြိယာအယှဉ်၌၊ တဉ္စ=ထိုစကားကိုလည်း၊ အမှာကံ=တို့အား၊

ရုစ္စတိစေဝ=ကြိုက်လည်းကြိုက်အပ်၏။ ခမတိစ=နှစ်ချိုက်လည်း နှစ်ချိုက်အပ်၏။ ရုစ္စတိပုဒ်ကို မြန်မာတို့၌ကြိုက်ဟု ခေါ်၏။ ခမတိပုဒ်ကို ချိုက်ဟုခေါ်၏။ ဤနှစ်ပုဒ်တို့၏အနက်သည် မြန်မာစကား၌ ထွေးရှက်၏။

သာဓု=ကောင်းသော အရသာကို၊ နိဂ္ဂဟိတကား အာဂုံတည်း။ ။ ကဿ=အဘယ်သူအား။ ။ ဘဒ္ဒန္တေ=တို့၊ ဥလူကဿ=ခင်ပုပ်ငှက်ကို၊ အဘိသေစနံ=ဘိသိက်သွန်း၍ မင်းမြှောက်မှုကို၊ မေ=ငါကျီးအား၊ ဝါ=သည်။ ။ ဘတ္တံ=ထမင်းသည်၊ မယံ=အား၊ ဆာဒေတိ=မြိန်ရှက်စေ၏။ အဿ=ထိုသူအား။ ။ ရုစ္စတိ၊ ခမတိပုဒ်တို့ကိုလည်း ကတ္တုရုပ်သင့်အောင်ကြံလေဦး။

ဓာရဓာတ်၌၊ ဆတ္တဂါဟော=ထီးတော်မိုးသည်၊ ရညော=အား၊ ဆတ္တံ=ထီးကို၊ ဓာရေတိ=မိုး၏၊ ဆောင်း၏။ ။ သမ္ပတိဇာတဿ=ယခုဖွားမြင်စဖြစ်သော။ ။ ဘိက္ခုနီ=သည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ=လုပ်ကျွေး၏။ ။ ရညော=အား၊ ဥပဋ္ဌာတိ=ခစား၏။ ။ အဟံ=သည်၊ ဘောတိ=အရှင်မကို၊ ဥပဋ္ဌိဿံ=လုပ်ကျွေးအံ့။ ။ တံ=သင့်ကို။ မာတာပိတု=မိဘအား၊ ဥပဋ္ဌာနံ=လုပ်ကျွေးခြင်း။ ။ ဝေပစိတ္တိ=ဝေပစိတ္တိ အသုရိန်မင်း၊ မေ=ငါသိကြားအား၊ သပဿု=ကျိန်ဆဲလော။ ။ သမ္ပ=အဆွေ၊ အဟံ=သည်၊ တေ=အား၊ သပတံပိ=ကျိန်ဆိုခြင်းကိုလည်း၊ ကရောမိ။ ။ တဝ=အား၊ မယိ=၌၊ သဒ္ဒဟနတ္ထံ=ယုံကြည်ခြင်းငှါ၊ သစ္စံ= ကျိန်သစ္စာဆိုမှုကို၊ ကရောမိ=အံ့။ ။ သတံ=တစ်ရာသောဥစ္စာကို၊ ရညော=အား၊ ဓာရေတိ=ဆောင်၏။ ။ ဣဓ=ဤလော၌၊ ကုလပုတ္တော=သည်၊ ကဿစိ=တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား၊ ကိဉ္စိ=တစ်စုံတစ်ခုသော ကျွေးမြီကို၊ နဓာရေတိ=မဆောင်၊ ဆောင်ရန်မရှိသည်ကို နဓာရေတိ ဆိုသည်။ ။ နာဂံ=ဆင်တော်ကို၊ ဓာရယာမ=ဆောင်ကုန်အံ့၊ ဆောင်နှင်းကုန်အံ့ဆိုလိုသည်။ ။

ဗလိခနံဝါ=အခွန်ဥစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍခနံဝါ=ဒဏ်တပ်သော ဥစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ နိဒေတိ=ဆောင်နှင်း၏။ ။ ဗြဟ္မဏ=ပုဏ္ဏား၊ သုရာပိတဿ=သေသောက်သော၊ သိင်္ဂီလဿ=မြေခွေးအား၊ သဒ္ဒဟာသိ=ယုံသလော။ ။ တာဒိနော=တာဒိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ တေ=သင်အား၊ ဒေဝိပိ=တို့သည်လည်း။ ။ ပိဟယန္တိ=တောင့်တကုန်၏။ သတိမတံ=လွန်ကဲသောသတိရှိကုန်သော၊ တေသံသမ္ပဒ္ဓါနံ=တို့အား။ ။ အဟံ=သည်၊ တဿ=ထိုသူအား၊ ယဒိကုပ္ပေယျ=အကယ်၍အမျက်ထွက်ငြားအံ့။ ။ ယော=သည်၊ အဒုဋ္ဌဿ=မပြစ်မှားထိုက်သော၊ နရဿ=အား၊ ဒုဿတိ=ပြစ်မှား၏။ ။ ဥဇ္ဈာပေတိ=ကဲ့ရဲ့စေ၏။ ။ တုမှေ=တို့သည်၊ တဿ=အား၊ မာဥဇ္ဈာယိတ္ထ=မကောင်းမကြံကြကုန်လင့်။ ။ မဟာရာဇာနံ=စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီးတို့အား၊ ဥဇ္ဈာပေတဗ္ဗံ=တိုင်ကြားအပ်၏၊ ဝိပရိတဗ္ဗံ=ဖွင့်၍ပြောကြားအပ်၏၊ ဝိကန္တိတဗ္ဗံ=မြည်တမ်းအပ်၏။ ။ ပုဗ္ဗဝါကျေ=ဘဝဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ-ဟူသော ရှေးဝါကျ၌၊ အာမန္တန ကြိယာယ=၏၊ ကတ္တာ=ကတ္တားကား၊ ဘဂဝါ=တည်း၊ သော=ထိုဘဂဝါဟူသော ကတ္တားသည်၊ ပရဝါကျေ=တေဘိက္ခု-စသောနောက်ဝါကျ၌၊ ပစ္စာသုယောဂေ=ပကတိအာရေ့ရှိသောသုဓာတ်အယှဉ်၌။ ။ ပစ္စသော သုန္တိ=ဟူသည်ကား၊ ဘဒ္ဒန္တေတိ=ဟူ၍၊ ပဋိဝစနံ=အပြန်စကားကို၊ အဒံသု=ပေးကြကုန်ပြီ၊ ဣတိအတ္ထော။

ကစ္စည်းရူပသိဒ္ဓိတို့၌ ပုဗ္ဗကတ္တား အဆိုလို၏။ ။ အာသုဏန္တိ=သံပြိုင်ဟစ်ကြွေး ကောင်းကြီးပေးကြကုန်၏။ ။ အာရာမိကံ=အရာမ်စောင့်လျှူဒါန်းရန်ကို၊ ပဋိသုဏိတွာ=ဝန်ခံပြီး၍။ ။ အနုဂိဏာတိ=သံပြိုင်ဟစ်ကြွေးကောင်းကြီး ပေး၏။

တဒတ္တ၌။ ။ ဝိနယော=ဝိနည်းတော်သည်၊ သံဝရတ္ထာယ=စောင့်စည်းခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဟောတိ=၏၊ သံဝရော=သည်၊ အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာယ=နှလုံးသားရွှင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဟောတိ။ ။ နိဗ္ဗိဒါ=ဝဋ်၌ငြီးငွေ့ခြင်းသည်၊ ဝိရာဂတ္ထာယ=မဂ်အကျိုးငှါ၊ ဟောတိ=၏၊ ဝိရာဂေါ=သည်၊ ဝိမုတ္တတ္ထာယ=ဖိုလ်အကျိုးငှါ၊ ဟောတိ၊ ဝိမုတ္တိ=ဖိုလ်သည်၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿ နတ္ထာယ=ဝိမုတ္တိကိုသိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်အကျိုးငှါ။ ။ အနုပါဒါ-အနုပါဒါယ=မစွဲလမ်း မူ၍၊ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ=ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဟောတိ။ ။ မိတ္တေ=တို့ကို၊ သုခါပေတုံ=ချမ်းသာစေခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ အမိတ္တာနံ=ရန်သူတို့၏၊ ဒုခါယစ=ဆင်းရဲခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ အလံ=စွမ်းနိုင်၏။ ။ လောကာနုကမ္မိယ=လူသုံးပါးကို သနားစောင်းရှောက် ချီးမြှောက် ကယ်တင်ခြင်းငှါ၊ ကယ်တင်မှုတိုင်အောင် အနုကမ္မချည်း။

ဣဓ=၌၊ ဝါသေန=နေသဖြင့်၊ တေ=အား၊ အလံ=မသင့်။ ။ မညနာပယောဂေ=၌၊ အနာဒရေ=မထေလေးစားပြုမှု၌၊ အပါဏိသ္မိဇဝ=အသက်မရှိသော ဝတ္ထု၌သာလျှင်။ ။ တုဝံ=ကို၊ ကဋ္ဌဿ=ထင်းမျှလောက်၊ မညေ=ငါထင်၏၊ ကလိင်္ဂရဿ=ဖွဲ့ထင်းဆွေးမျှလောက်။ ။ ဇီဝိတံ=ကို၊ တိဏာယပိ= မြက်တစ်ပင်မျှလောက်လည်း၊ နမညတိ=မထင်။ ။ တံ=သင့်ကို၊ သုဝဏ္ဏံ=ရွှေစင်ရတနာကိုကဲ့သို့၊ မညေ။ ။ သဂ္ဂါယ=သို့၊ ဒကာယ=ရေသို့၊ နိရယာယ=ငရဲသို့၊ မူလာယ=အရင်းသို့။ ။ ဘဝတော=အရှင်အား၊ အာယု= အသက်ရှည်ခြင်းသည်၊ ဟောတု=ဖြစ်စေသတည်း။ ဘဒ္ဒံ=ကောင်းခြင်းသည်၊ ကုသလံ=ကောင်းခြင်းသည်၊ အနာမယံ=အနာကင်းခြင်းသည်၊ အတ္ထံ=အကျိုးရှိခြင်းသည်။ ။ သွာဂတံ=ကောင်းသောလားခြင်းသည်။ ။ သောတ္ထိ=ချမ်းသာခြင်းသည်။ ။ ဣတ္ထနာမဿ=သော၊ ဘိက္ခုနော=အား၊ ရူပိယ ဆဉ္စကဿ=ရွှေငွေစွန့်သူဟူ၍၊ သမ္မုတိ=

သမုတ်ခြင်းတည်း။ ။ ပတ္တဂါဟာပကဿ=သပိတ်ကိုခံစေသူဟူ၍။ ။
ပတ္တောဒနော=တစ်ကွမ်းစားချက်သောထမင်းသည်။ ဒွိန္နံ=နှစ်ယောက်
သော လူတို့အားလည်းကောင်း၊ တိဏ္ဍံ=တို့အားလည်းကောင်း၊ နပ
ဟောတိ=မလောက်၊ ဧကဿ=တစ်ယောက်အား၊ ပဟောတိ=လောက်၏၊
ပရိယတ္တော=လောက်၏။ ။ လောကဿ=အား၊ အတ္တော=အကျိုးရှိ၏၊
ဟိတံ=စီးပွားရှိ၏။ ။

စတုတ္ထိဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

ယသ္မိံ=အကြင်အပါဒါန်၌၊ အပါဒါန်ကိုအမြဲငဲ့သော ကြိယာ
အထူးကို ဝိဿသိုသည်။ ။ စက္ခု=မျက်လုံးကို၊ ဥပ္ပါဋေတွာ=ထုတ်၍၊
ဟူရာ၌ကဲ့သို့ ဥပ္ပါဋသဒ္ဒါဥဒ္ဒုဋအနက်ဟော၊ ဥဇ္ဈေးရှိသောပဋ္ဌဓာတ်၊ တ
ပစ္စည်းကြံလေ။ ။ သော= ထိုကြိယာအထူးကို၊ ဝါ=သည်။ ။ အထခေါ=
စင်စစ်သော်ကား၊ အတ္ထတော=အနက်အားဖြင့်၊ အနုမာနဝသေန=
အနုမာနဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ သော=ထိုအပါဒါန်၏ စပ်ရာကြိယာ
ဝိသေသသည်၊ ဝိညေယျော=သည်၊ ဟောတိ။ ။ မဓုရာ=မဓုရပြည်
သူတို့သည်၊ ပါတလိပုတ္တကေဟိ=ပါတလိပုတ်ပြည်သူတို့ထက်၊ အဘိရူပါ=
လွန်သောအဆင်းရှိကုန်၏၊ သီလမေဝ=သီလဂုဏ်သည်သာလျှင်၊
သုတာ=ဗဟုသုတဂုဏ်ထက်၊ သေယျော=လွန်မြတ်၏၊ မယာ=ငါ့ထက်၊
ဘိယျော=လွန်သောသူသည်၊ နဝိဇ္ဇတိ=မရှိ၊ အဟံ=သည်၊ လောကဿ=
လူသုံးပါးထက်၊ အဂ္ဂေါ=လွန်မြတ်သည်၊ အသ္မိံ=ဖြစ်၏၊ ဇေဋ္ဌော=ကြီးသည်၊
သေဋ္ဌော=ကြီးမြတ်သည်။ ။ ကြိယံ=ကို၊ ဝိနာ=၍၊ ကာရကံနာမ=မည်သည်၊
နသိဇ္ဈတိ=မပြီး၊ ဣတိကတွာ=ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်၊ ဧတ္ထ=
ဤပြယုဂ်စဉ်၊ ဥက္ကံသနကြိယာ=လွန်ခြင်းကြိယာကို၊ အနုမေတဗ္ဗာ=

ဆ၍သိအပ်သည်။ ဟောတိ။ ။ အဝိနာဘာဝိကြိယာနုမာနံ=ကင်း၍ မဖြစ်နိုင်သောကြိယာကိုဆ၍သိမှုကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=၏။ ။ ဓာဝတာ=ပြေးဆဲ ဖြစ်သော၊ အဿာ=မှ။ ။ အပသက္ကန္တိ=ဆုတ်ခွါကြကုန်၏။

စ=အံ့၊ ဧတ္ထ=ဤစလအပါဒါနံ၌၊ စလံ=လှုပ်ရှားရွေ့သွားသည်၊ ယဒိသိယာ=အံ့။ ဟိ=၏၊ အဝမိ=အဝမိမည်သည်၊ အစ္စုတိလက္ခဏော= မရွေ့ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ဣတိ=ဤကားစောဒနာတည်း၊ ပရိဟာရော= ကို၊ ဝုစ္စတေ=၏၊ ဒွေမေဏ္ဍာ=တို့သည်၊ သကလကြိယာယ=ဖြင့်၊ စလန္တိ= လှုပ်ရှားကုန်၏၊ ဣတရိတရကြိယာယ=တစ်ပါးတစ်ပါးသော ကြိယာဖြင့်၊ အဝမိ=အပါဒါနံတို့သည်၊ ဟောန္တိ=ကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ=ကြောင့်၊ ဧတ္ထ=ဤစလအပါဒါနံ၌၊ အဝမိလက္ခဏဝိရောဓော=သည်၊ နတ္ထိ။ ။ ဆိတ်နှစ်ကောင်ဝှေ့၍ ဖဲကြရာ၌ တောင်ဖက်ဆိတ်၏ဖဲခြင်းကြိယာကိုစွဲ၍ မြောက်ဖက်ဆိတ်သည် အပါဒါနံဖြစ်၏၊ မြောက်ဖက်ဆိတ်၏ဖဲခြင်း ကြိယာကိုစွဲ၍ တောင်ဖက်ဆိတ်သည်အပါဒါနံဖြစ်၏၊ မိမိအပါဒါနံဖြစ်ရ သည့် ကြိယာနှင့် လှုပ်ရှားကြသည် မဟုတ်၊ မိမိကြိယာနှင့် မိမိလှုပ်ရှား ကြသည်ဟူလို၊ အစ္စုတိလက္ခဏာဟူရာ၌လည်း တစ်ခုသောကြိယာ၌ အပါဒါနံကတ္တား နှစ်ပါးရှိကြရာတွင် ထိုကြိယာအတွက် မရွေ့သည်ကို အပါဒါနံ၊ ထိုကြိယာအတွက်ရွေ့သည်ကို ကတ္တားဟုဆိုလိုသတည်း။

မာတာ=သည်၊ ပုတ္တတော=မှ၊ နဘာယတိ=မကြောက်၊ ပုတ္တော= သည်၊ မာတိတော=မှ၊ နစဘာယတိ=မကြောက်၊ အဋ္ဌကထာပြယုဂ်တည်း။ ဘယာ=ဘေးမှ၊ ဘိတော=ကြောက်သောကြောင့်၊ နဘာသတိ=သင် စကားမဆိုသလော၊ ဣတိ=ဤကား၊ ပါဠိ=မဟာဟံသဇာတ်ပါဠိတည်း။ ကစွည်း၌ ဘယယောဂအပါဒါနံမှာ စောရာဘယံဇာယတေကိုထုတ်ပြ၏၊ စောရာသည် ဘယံ၏အပါဒါနံမဟုတ်၊ ဇာယတေ၏အပါဒါနံသာ ဟုဆို၍

သဒ္ဓနီတိ၌ ဘယယောဂအပါဒါန်ကို အလျင်းပယ်၏။ ။ ဘာယတိ
ဘိတော ဟူသောကြိယာပုဒ်တို့၌မူကား အပါဒါန်ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။
ဘယပုဒ်၌သာ အပါဒါန် ရှိမရှိကိုစိစစ်ရာ၏။ ။ တေ=အား၊ ကူတော=ဤ
သူမှ၊ ဘယံ=ဘေးသည်၊ အတ္ထိ=၏၊ တေ=သင်ကောသလမင်းကြီးအား၊
ကူတော=ဤအင်္ဂုလိမာလမှ၊ ဘယံ=သည်၊ နတ္ထိ=မရှိ။ ။ ယတော=အကြင်
သူမှ၊ ခေမံ=ဘေးကင်းမြဲတည်း၊ တတော=ထိုဘေးကင်းမြဲမှ၊ ဘယံ=
ဘေးဖြစ်၏။ ။ ဤပါဠိတို့၌ စိစစ်ကြလေ။

စောရဿ=မှ။ ။ ကထံ=အဘယ်သို့ကျင့်သည်ရှိသော်၊ ပရ
လောကံ=တမလွန်လောကသို့ပြောင်းမှုကို၊ နဘာယေယျ=မကြောက်
ရာသနည်း၊ ဧဝံ=ဤသို့ကျင့်သည်ရှိသော်၊ ပရလောကံ=ကို၊ နဘာယေယျ။
သမဏ=ရဟန်းကြီး၊ မံ=ငါဘီလူးကို၊ ဘာယတိ=ကြောက်သလော၊ တံ=
သင်ဘီလူးကို၊ အဟံ=ငါဘုရားသည်၊ နဘာယာမိ=မကြောက်၊ ဘာယိတဗ္ဗံ=
ကြောက်ထိုက်သောအမှုကို၊ နဘာယတိ။ ။ အဟံ= ငါအလမ္ဗာယ်သည်၊
ဘောဂိနံ=မြွေနဂါးကို၊ နဘာယာမိ=မကြောက်။ ။ မံ=ကို၊ မိဂါ=တို့သည်၊
နဥတြာသန္တိ=မလန့်ကုန်။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ကား မံဒိသွာဟု ပါဌသေသ
ထည့်၏။ ။ သဗ္ဗေ=တို့သည်၊ ဒဏ္ဍဿ=မှ၊ တသန္တိ=လန့်ကြကုန်၏။ ။
ဝါ=ကား၊ ပါပေန=မှ။ ။ ယတော=အကြင်သူမှ၊ ကိဗ္ဗိ=တစ်စုံတစ်ခုသော၊
သိပ္ပံဝါ=ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဇ္ဇိဝါ=ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မံဝါ=ကိုလည်း
ကောင်း၊ ဂဏှာတိ=သင်ယူ၏၊ တသ္မိအက္ခာတရိ= ထိုဟောကြားတတ်သော
သူ၌။ ။ ဒွါသီတိသဟဿာနိ=ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင် ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို၊
ဗုဒ္ဓတော=မှ၊ ဂဏှာတိ=၏။ ။ မေ=ငါ အာနန္ဒာအား၊ ယေဓမ္မာ=တို့သည်၊
ပဝတ္ထိနော=လေ့လာကုန်၏၊ တေ=တို့သည်၊ စတုရာသီတိသဟဿာနိ=
တို့တည်း။ ။ ကူတော=ဤသူမှ၊ သုတ္တာ=ကြားခဲ့၍၊ ဝါ=ကား၊ ကုမဿ=

ဤသူမှ၊ သုတွာ=ကြားခဲ့၍၊ ဝါ=ကား၊ က္ကမဿ=ဤသူမှ၊ သုတွာ=၍၊
က္ကမဿဝစနံဟူ၍လည်းကောင်း၊ က္ကမဿ သန္တိကံဟူ၍လည်းကောင်း
ပါဌသေသထည့်၍သော်လည်း သမ္ပန်။ ။ ယမှာ=အကြင်သူမှ၊ သမ္မာ
သမ္ပဒဒေသိတံ=သော၊ ဓမ္မံ=ကို၊ ဝိဇာနေယျ=၏။ ပရာဇိယောဂေ=ပရာရှေး
ရှိသောဇိဓာတ်အယှဉ်၍၊ အပါဒါနံ=ကို၊ ပါဌသေသဝသေန=ဖြင့်၊
လဗ္ဘတိ=၏၊ တသ္မိံ ခေါပန သင်္ဂါမေ=ထိုစစ်ပွဲ၌ကား။ ။ ဒေဝါ=
တာဝတိံသာနတ်တို့သည်၊ ဇိနိတုံ=နိုင်ကုန်၏။ ။ မယံ=တို့သည်၊
အဗ္ဗကာယ=မိန်းမသားမှ၊ ဇိတာ=ရှုံးကြကုန်သည်၊ အမှာ=ဖြစ်ကုန်ပြီ၊
အဗ္ဗသဒ္ဓါမိန်းမဟော၊ ဂရဟာအနက်၌ကပစ္စည်း။ ။ ဘာဂိရသီ=ဘာဂိရဝီ
အမည်ရှိသော၊ အယံဂင်္ဂါ=ဤဂင်္ဂါမြစ်သည်၊ ဟိမဝတာ=မှ၊ ပဘာဝိတာ=
အစဖြစ်၍စီးလာ၏။

ဥပဒ္ဒဝေါဝါ=ကပ်ရောက်နှိပ်စက်တတ်သော အန္တရာယ်သည်လည်း
ကောင်း၊ ဥပသဂ္ဂေါဝါ=ကပ်ရောက်ငြိတွယ် တတ်သောအန္တရာယ်သည်
လည်းကောင်း။ ။ ပတိနိမိနာမ=မည်သည်ကား၊ ပဋိဗိမ္ဗထပနံ=ကိုယ်စား
လည် ထားခြင်းတည်း၊ ပတိဒါနံနာမ=မည်သည်ကား၊ ပတိဘဏ္ဍာဒါနံ=
ဘဏ္ဍာစားပေးခြင်းတည်း။ ။ အာသဒ္ဓါ ယာဝသဒ္ဓါတို့၏အယှဉ်၍။ ။
ယဿ အဝဓိနော=အကြင်အဝဓိ၏၊ သမ္ပန္နီနိ=စပ်ရာဖြစ်သော၊ ကြိယာ=
သည်၊ တံ=ထိုအဝဓိကို၊ ဗဟိကတွာ=အပပြု၍၊ ပဝတ္တတိ=၏၊ သော=ထို
အဝဓိသည်၊ မရိယာဒေါ=မည်၏၊ အာပဗ္ဗတာ=တောင်တိုင်အောင်၊
ခေတ္တံ=လယ်ခင်းသည်၊ တိဌတိ=၏။ ။ ဤပြုယုဂ်၌တောင်သည်
အဝဓိတည်း၊ လယ်၏တည်ခြင်း ကြိယာသည် ထိုတောင်ကို အပပြု၍
ဖြစ်၏။ ။ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိတ္တိသဒ္ဓ၏ တက်ခြင်းသည် အဘယ်သို့လျှင်
ဘဝဂ်ဘုံဟူသော အဝဓိကို အတွင်းပြုလေသနည်း၊ ဘဝဂ်ဘုံ၌

ကိတ္တိသဒ္ဓကိုကြားနိုင်သူ၊ ပြောဆိုနိုင်သူ မရှိပါတကားဟူ ငြားအံ့။ ထိုဘုံသို့ရောက်လေသော အရိယာတို့၏အစွမ်းဖြင့်ယူ။ ။ ဘဝတေး= ဖြစ်ရာဘုံအားဖြင့်၊ အာဘဝဂ္ဂါ=ဘဝဂ်ဘုံတိုင်အောင်၊ ဓမ္မတေး=အာရုံဓမ္မအားဖြင့်၊ အာ ဂေါတြဘူ=ဂေါတြဘုံတိုင်အောင်၊ သဝန္တိ=စီးသွားနိုင်ကုန်၏။ အာရဗ္ဗေစ=အစပြုခြင်းအနက်၌လည်းကောင်း၊ သဟတ္ထေစ=၌လည်းကောင်း။ ။ ယတေး=အကြင်အခါမှစ၍။ ။ ဝိညုတ္တံ=သိကြားလိမ္မာသည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တော=သည်၊ အသ္မိ=၏။ ။ သဗ္ဗညုတညာဏပဋိလာဘာ=သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရသဖြင့်၊ သဟ=တစ်ပြိုင်နက်၊ ပရိနိဗ္ဗာနာ=ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်နှင့်၊ သဟ=တစ်ပြိုင်နက်၊ ဒဿနုပ္ပါဒါ=သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ဥပါဒ်သည်နှင့်၊ သဟ=တစ်ပြိုင်နက်။

တထာဂတာနံ=မြတ်စွာ ဘုရားတို့၏၊ ဥပ္ပါဒါ-ဥပ္ပါဒေ=ဖြစ်ခြင်းသည်၊ သတိဝါ=ရှိသော်လည်းကောင်း၊ တထာဂတာနံ=တို့၏၊ အနုပ္ပါဒါ-အနုပ္ပါဒေ=မဖြစ်ခြင်းသည်၊ သတိဝါ=သော်လည်းကောင်း။ ။ သဟတ္ထ=မိမိလက်ဖြင့်။ ။ အဇ္ဇတဂ္ဂေ= ယနေ့ကိုအစပြု၍၊ ပါဏုပေတံ=အသက်နှင့်ပြည့်စုံသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဝါသေဠ=ဝါသေဠလုလင်၊ တဒဂ္ဂေ=ထိုအခါကိုအစပြု၍။ ဝါကျေ=ဝါကျကို၊ ဣစ္ဆိတေ=သည်၊ သတိ=ရှိသော်။ ။ ပက္ခန္တန္တရမှို=ပက္ခအတွင်း၌၊ နဇိဇ္ဈိ=မပစ်ပြီ။ ။ ပက္ခသဒ္ဓေါ=သည်၊ ဒွိန္နံဝိဇ္ဈနဝါရာနံ=နှစ်ကြိမ်သော ပစ်ခြင်းတို့၏၊ မဇ္ဈေ=အလယ်၌၊ ကာလဝါစီ=ကာလကို ဟောသောသဒ္ဓါသည်၊ ဟောတိ။ ။ ပက္ခသ္မာ=တစ်ပက္ခလွန်မှ။ ။ ကောသာ=တစ်ကောသလွန်မှ။ ။ ဒေဝိ=နှစ်ကြိမ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိဇ္ဈနကြိယာ=တို့သည်။ ။ ဒွိဟေ=နှစ်ရက်၌။ ။ ဝုတ္တိ၌ အဇ္ဇဘုတ္တာ ဒေဝဒတ္တော ဒွိဟေဘုဉ္ဇိဿတိဟူသောဝါကျသည်ကား ဒွိဟာဘုဉ္ဇိဿတိ၏ ကြိယာမဇ္ဈအနက်ကိုပြသော ဝါကျတည်း။

နောက်ဝါကျအစုံ၌လည်း ဤနည်းတူ။ ။ဒွိဟာ=နှစ်ရက်မှ၊ အယံ
ဣဿသော=ဤလေးသမားသည်၊ အတြဋ္ဌော=ဤနေရာ၌ တည်လျက်၊
ကောသေ=တစ်ကောသ ကွာဝေးရာ၌၊ လက္ခံ=မှတ်တိုင်စက်ကွင်းကို၊
ဝိဇ္ဈတိ=ဝင်အောင်ပစ်၏၊ ကောသာ=တစ်ကောသကွာဝေးရာမှ၊ လက္ခံ=ကို၊
ဝိဇ္ဈတိ=၏၊ ဤပြယုဂ်၌ ဂုတ္တိအလို ကြိယာနှစ်ကြိမ်မရ။ ။ ဆဗ္ဗဿာ=
ခြောက်နှစ်ပြည့်မှ၊ သန္တတံ=အခင်းသစ်ကို၊ ကရေတိ=ပြုအံ့၊ အနာပတ္တိ=
အာပတ်လွတ်၏၊ အတိရေက ဆဗ္ဗဿာ=ခြောက်နှစ်ထက်လွန်မှ။ ။
ယဉ္ဇဝတ္ထု=ကို၊ ဂုတ္တံ=လုံခြုံသည်ကို၊ ဣစ္ဆိယတေ=၏။ ။ ယတောစ=အကြင်
ဝတ္ထုမှလည်း။ ။ တံမံ=ထိုငါ့ကို၊ ပုညာ=မှ၊ နိဝါရေတိ=၏။ ။ နံ=ထိုသူကို၊
ဒုဂ္ဂတျာဝါ=ဒုဂ္ဂတိဘဝ မှလည်းကောင်း၊ ဂရဟာယဝါ=ယခုဘဝကဲ့ရဲ့မှုမှ
လည်းကောင်း၊ ဇာတိ=အမျိုးဇာတ်သည်၊ နနိဝါရေတိ=မတားမြစ်နိုင်။ ။
ယဿ=အကြင်သူ၏၊ အဒဿနံ=ကို။

သမဏဿဂေါတမဿ=ရဟန်းကြီးဂေါတမမှ၊ အန္တရဓာ
ယိဿာမိ=ငါကွယ်အံ့၊ တစ်နည်းကား၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ=၏၊
အန္တရဓာယိဿာမိ=ကွယ်ခြားရာ၌ ငါတည်အံ့၊ နောက်ဝါကျ၌လည်း
ဤနည်းတူ။ ။ ဣတိ=ဤသို့အား ထုတ်ပါလျက်၊ မေ=ငါဘုရားမှ၊
အန္တရဓာယိတုံ=ကွယ်ခြင်းငှါ၊ နသက္ခိ=မတတ်နိုင်လေ။ ။ အန္တရိတေ=
ကွယ်ခြားရာဖြစ်သော၊ အစက္ခုဝိသယေ=စက္ခု၏အရာမဟုတ်သော၊
ဌာနေ=၌။ ။ နိလိယိဿာမိ=ပုန်းအံ့။ ။ လောကေ=၌၊ စက္ခု=လူနတ်ဗြဟ္မာ
တို့၏မျက်စိဖြစ်တော်မူသောမြတ်စွာဘုရားသည်၊ အတိခိပ္ပံ=အလွန်
လျင်မြန်စွာ၊ အန္တရဓာယိဿတိ=ကွယ်ဘိ၏။ ။ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မံ=မဒ္ဒကုစ္ဆိ
ဥယျာဉ်၌။ ။ သက္ကော=သိကြားမင်းသည်၊ နိမိဿ=နေမိအမည်ရှိသော၊
ရညော=၏၊ သမ္မုခေ=၌။ ။ ကစ္စိ=အသို့နည်း၊ အမာဒမ္ဘာ=မှ၊ အာရာ=ဝေး

ပါ၏လော၊ အထော=စင်စစ်၊ ပမာဒမှာ=မှ၊ အာရာ=ဝေးတော်မူပါ၏၊ သာတာဂီရိတို့အမေးအဖြေ။ ။ သော=ထိုသူသည်၊ အာသဝက္ခယာ=မှ၊ အာရာ=ဝေး၏၊ ဒုတိယ တတိယ ဆဋ္ဌိတို့၌လည်း အပါဒါန်ချည်းပေး။ ။ ဂါမှာ=မှ၊ အန္တိကံ=နီး၏။ ။ ဣတောမဓုရာ=ဤမဓုရမြို့မှ။ ။ ပရိက္ခေပတော=အဝန်းအားဖြင့်။ ။ သာသပရာသိ=မုန်ညှင်းစေ့ပုံသည်၊ အာယာမေန=အလျားအားဖြင့်၊ ယောဇနံ။

ပရိပုဏ္ဏဝါကျေ=၌၊ လဒ္ဓဗ္ဗဿ=ရထိုက်သော၊ တွာန္တပဒဿ=တွာပစ္စယန္တပုဒ်၏။ ။ ယဉ္ဇပဒ်=သည်လည်း၊ တွာန္တပဒေ=တွာပစ္စယန္တပုဒ်သည်၊ သတိ=ရှိခဲ့သော်။ ။ တံ=ထိုပုဒ်သည်၊ တွာန္တပဒေ=သည်၊ အသတိ=သော်၊ ပဒန္တရေ=ရှိသော ကြိယာပုဒ်တစ်ပါး၌၊ အဝဓိ=အပါဒါန်ပုဒ်သည်၊ ဟောတိ=၏၊ တသ္မိံ=ထိုပုဒ်၌။ ။ တမာဝါ=အမိုက်တိုက်တစ်ခုမှလည်း၊ တမံ=အမိုက်တိုက်တစ်ခုသို့။ ။ ရဌာ=တစ်တိုင်းမှ၊ ရဌံ=တစ်တိုင်းသို့၊ ဝိစရတိ=လှည့်လည်၏။ ဣတော=ဤမြင့်မိုရ်တောင်မှ၊ သာ=ထိုအရပ်မျက်နှာသည်။ ဂါမဿ=၏၊ ပရိမတော=အရှေ့မျက်နှာ၌။ ။ ယတော=အကြင်အရပ်မှ၊ ခေမံ=ဘေးကင်း၏၊ တတော=မှ၊ ဘယံ=ဘေးဖြစ်၏။ ။ ယတောယတော=အကြင်အကြင်အရပ်မှ၊ ခန္ဓာနံ=တို့၏၊ ဥဒယဗ္ဗယံ=အဖြစ်အပျက်ကို၊ သမ္မသတိ=သုံးသပ်၏၊ ဤပြုယုဂ်၌ ဒိသတ္ထဆိုသော်လည်း ဦးခေါင်းစသောကိုယ်အင်္ဂါစုကိုယူ။ ။ ဝိဘတ္တိနာမ=ဝိဘတ္တိအနက်မည်သည်ကား။ ပဂေဝ=ရှေးအဖို့ကသာလျှင်။ ။ တဒညတော=ထိုပြင်ဝတ္ထုစုမှ။ ။ တတော=ထိုသူ့ကိုဆုံးမရသည်ထက်၊ အတ္တဒန္တော=မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမရခြင်းသည်၊ ဝရံ=မြတ်၏။ ။ သဒေဝကဿ=သော၊ လောကဿ=ထက်၊ သတ္တာ=မြတ်စွာဘုရားသည်။ ။ သာရိပုတ္တတော=သာရိပုတ္တရာအောက်၊ ဟိနာ=ကုန်၏၊ သာရိပုတ္တဿ=အောက်။ ။ တတော=ထိုထက်၊ အဓိကံဝါ=

လွန်သော်လည်းကောင်း၊ တတော=ထိုအောက်၊ ဦးဝါး=ယုတ်သော်လည်းကောင်း၊ နဝဋ္ဌတိ=မအပ်။ ။ ကုဏေ=မြီးဟူသောအကြောင်းထူး၍။ ။ အဇ္ဈတ္တဘူတော=အတွင်းသန္တာန်ဖြစ်သော၊ ဟေတု=အကြောင်းထူးသည်၊ ဂုဏောနာမ=မည်၏။ ။ အဂုဏောပိ=ဂုဏ်ယုတ်ကိုလည်း၊ ကုဓ=၍၊ ဂုဏောတိ=ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ။ ဧဋ္ဌတ္တာ=မိုက်သောကြောင့်။ ။ ထောင်တန်းကျသည်ကိုဗန္ဓုဆိုသည်။ ။ ထိုသူထောင်တန်းကျမှ၌ ဗာဟိရအကြောင်းအများရှိပါလျက် ကျသူမလိမ္မာမှု ထင်ရှားလှ၍ ထိုသူ၏မိုက်မှုကိုသာ ပြုသောပြု၍ သင်းမိုက်လို့ ထောင်ကျသည်ဟု ကဲ့ရဲ့စကား ဖြစ်သည့်အတွက်။

ပညာယ=ပညာကြောင့်၊ ဝါးလိမ္မာလှသောကြောင့်။ ။ ထောင်မှလွတ်နိုင်ရန်အခွင့်မရှိ၊ ဉာဏ်ပညာ ကြီးလှ၍သာလွတ်သည်။ ဝါစာယ=နှုတ်ကြောင့်၊ မရတိ=၏၊ မသေလောက်ပါပဲနှုတ်မစောင့် သည့်အတွက်သေရသည်ဟူလို။ ။ ဝါစာယ=စကားကောင်းလှသော ကြောင့်၊ ဗုစ္စတိ=အသေမှလွတ်၏။ ။ ဝါစာယ=နှုတ်ကြောင့်၊ ပိယော=ချစ်၏၊ ဝါစာယ=ကြောင့်၊ ဒေသော=မုန်း၏။ ။ ဘဝံ=အရှင်သည်၊ ကုတော=အဘယ်ကနည်း၊ အဟံ=သည်၊ ပါတလိပုတ္တော=ပါတလိပုတ်ပြည်ကတည်း၊ အာဂတောပုဒ်ကို ထည့်၍သော်လည်း အပြည့်အစုံ ယောဇနာလေ။

အသတ္တဝေဓနေးဒြပ်ကို မဟောရာ၌။ ။ ထောကာ=အနည်းငယ်မှ၊ ဗုစ္စတိ=လွတ်၏၊ အနိုင်ကလေးလွတ်၏ဟူလိုသည်၊ မြန်မာစကား၌ ထိုဝေါဟာရကိုရှာလေ။ ။ နဒိ=မြစ်ကို၊ တရန္တော=ကူးသည်ရှိသော်၊ မနံဝုဋ္ဌော=မျောမည်ပြု၏။ ။ မနံ=စဉ်းငယ်၊ ဝုဋ္ဌော=မျော၏ဟု ပေးသော်လည်း မျောလုမျောနေသည်ကို မနံဝုဋ္ဌောဆိုသတည်း။ ။ အပ္ပတ္တဝုဋ္ဌောဟု ဖွင့်သည်ကိုထောက်။ ။ မနံနှင့်ထောကာကို ဥပမာပြုသည်။

ကိစ္ဆာ=ငြိငြင်လှမှ၊ မုစ္စတိ=၏၊ ငြိငြင်လှမှလွတ်သည်ဆိုသည်နှင့် အနိုင်ကလေးလွတ်သည်ဆိုသောစကားအတူ။ ။ ပိယော=သော၊ ပုတ္တော=ကို၊ ကိစ္ဆာ=မှ၊ လဒ္ဓေါ=၏။ ။ မဟောသဓ=မဟော်သဓာ သုခမိန်၊ ဒုက္ခသ္မာ=သေအံ့သောဒုက္ခမှ၊ ကိစ္ဆာ=ငြိငြင်မှ၊ မုတ္တာ=ငါတို့လွတ်ကြကုန်သည်၊ အမှာ=ကုန်၏၊ ဣဒါနိ=ယခု၊ ယာမ=မြန်မြန်သွားကြကုန်အံ့။ ဉာသေပန=ဉာသ်ကျမ်း၌ကား၊ ဝုတ္တံ၌စပ်။

ယတ္ထ=အကြင်ဟိတ်၌၊ ကတ္တုဗုဒ္ဓိ=ကတ္တားဟူသော အသိဉာဏ်သည်၊ သဇ္ဈာယတေ=၏၊ သောဝ=ထိုဟိတ်သည်သာလျှင်၊ ကတ္တာ=သည်၊ နဟောတိ=မဟုတ်၊ ဣတိ=သို့၊ ဝတ္ထိ=ငှါ၊ သက္ကာ=၏။ ။ ကတ္တားအလားရှိသည်ဖြစ်၍ ကတ္တားထင်မှတ်ဖွယ်ရှိသောဟိတ်ကို အကတ္တရီဆိုသည်ဟူလို။

ယောစ=အကြင်သူသည်ကား၊ သီတဉ္စ=ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဏ္ဍ=ကိုလည်းကောင်း၊ တိဏာ=မြက်တစ်ပြင်ထက်၊ ဘိယျော=လွန်၍၊ နမညတိ=ထိမထင်၊ မြက်တစ်ပြင်ထက်မျှ အလေးမပြု အမှုမထားဟူလိုသည်။ ။ သုခါ=ကာယိကသုခထက်၊ သောမနဿံ=သည်၊ ဘိယျော=လွန်၏။ ။ ခန္တျာ=ခန္တီထက်၊ ဘိယျော=လွန်သော သူတော်ကောင်းတရားသည်၊ နဝိဇ္ဇတိ=မရှိ။ ။ မယာ=ငါ့ထက်၊ ဘိယျော=လွန်သောရသေ့သည်၊ နဝိဇ္ဇတိ။

ဘိက္ခဝေ=တို့၊ တုမေ=တို့သည်၊ မတ္တာယ=အတိုင်းအရှည်ထက်၊ ဘိယျောသော=လွန်စွာလျှင်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသကထံ=ကို၊ သောတုကာမာ=နာလိုကြကုန်သည်၊ အတ္ထ=ဖြစ်ကြကုန်သလော။ ။ တံ=သင်သည်၊ မတ္တာယ=ထက်၊ ပရိဝိယ=လွန်စွာလျှင်၊ အတ္ထမနော=ဝမ်းမြောက်သည်၊

ဟောဟိ=ဖြစ်လေလော၊ နောက်ပါဠိတော်အနက်ထင်ပြီ၊ ဤပါဠိတော်တို့၌
ဘိယျောသောပုဒ် ပရဝိယပုဒ် အတက်တူ။

ပဉ္စမိဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

အာယတ္တဘာဝေါ=စပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ။ ဇာနန္တဿ=
သိသောသူအား၊ သမ္ပန္နောပိ ဝိဒိတော၌စပ်၊ ဝိဒိတော=ထင်လင်း
သည်ပေး။ ။ ဇဝံ=သို့၊ သမ္ပန္နော=သည်၊ ကြိယကာရကသဉ္စာတော=
ကြိယကာရကတို့ကြောင့်ဖြစ်၏၊ ဣမဿ=ဤသူ၏၊ အယံ=ဤဥစ္စာ
တည်း၊ ဣတိဇဝံ=သို့၊ ပဝတ္ထဗုဒ္ဓိယာ=၏၊ ဟေတုဘူတတ္တာ=ကြောင့်၊
အဿေဒမ္ဘာဝ ဟေတုကောစ=အဿေဒမ္ဘာဝ၏ အကြောင်းဖြစ်သည်
လည်း၊ ဟောတိ။ ။ ဣမဿ အယန္တိ ဇဝံပဝတ္ထဗုဒ္ဓိယာ ဟေတုဘူတတ္တာ
ပါဌ်ဖြင့် အဿေဒမ္ဘာဝဟေတုပုဒ်၏အနက်ကိုပြသည်။ ။ ဝိသေသျှ
ပဒတ္တဿ=၏၊ တံတံဝိသေသန ဘာဝေန=ဇေညအဖြစ် ဇနကအဖြစ်
အစရှိသော ထိုထိုဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့်။ ။ သုဝဏ္ဏဿ=ရွှေ၏၊ ဘာဇနံ=
ခွက်တည်း၊ ရွှေဖြင့်ပြုလုပ်သော ခွက်ကိုဆိုသည်။

အလာဗုဿ=ဗူး၏၊ ကဋ္ဌာဟံ=ဖျဉ်းအိုး၊ ဗူးအုံကိုဆိုသည်။ ။
ဘဌုဓညာနံ=ကြိတ်ပြီးသော စပါးတို့၏၊ သတ္ထု=အမှုန့်။ ။ သိပ္ပိကာနံ=
ယောက်သွားတို့၏၊ သတံ=တစ်ရာသည်၊ နတ္ထိစ။ ။ ကြိယာသမ္ပန်၌။ ။
ပုရိသော ဂစ္ဆတိဆိုရာ၌ ယောက်ျားခြင်သည် သွားခြင်းကြိယာ၌ သာဓက
အဖြစ်ဖြင့်စပ်၏၊ နောက်ပြီးအခါ၌ ထိုယောက်ျားနှင့်ထိုသွားခြင်းကြိယာကို
ဖက်တွဲ၍ ပုရိသဿဂမနံဟု ဆို၏၊ ဤသွားခြင်းသည် သူတစ်ပါး၏
သွားခြင်းမဟုတ်၊ ထိုယောက်ျား၏သွားခြင်းပေတည်းစပ်၍ပြ၏၊ ထိုအခါ၌
ယောက်ျား ခြင်သည် သွားခြင်းကြိယာ၌ သမ္ပန္နိအဖြစ်ဖြင့်သာစပ်၏။

သာကေအဖြစ် ဖြင့်မစပ်၊ ထိုကြိယာကိုပြီးစီးစေသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်စပ်သည်မဟုတ်ဟူလို၊ ဤအနက်ကိုပြခြင်းငှါ ယဒီဇဝံစသည်ကိုဆိုသည်။

သိဒ္ဓါယ=ပြီးပြီးသော၊ ကြိယာယ=နှင့်၊ သမ္ပန္နံ=ကို၊ သန္တာယ=၍။ နာနတ္ထသမ္ပန်၌။ ။ ဣအာဝီပစ္စယာနံ=တို့၏၊ ကမ္မေ=ကံ၌၊ နိစ္စံ=အမြဲဆဋ္ဌိ=ဆဋ္ဌိသက်၏၊ ဈာနဿ=ဈာန်ကို၊ လာဘီ=ရ၏။ ။ ရူပါနံ=ရူပါရုံတို့ကို၊ ဒဿာဝီ=မြင်လေ့ရှိသူသည်၊ အတ္ထိ=၏။ ။ သမဝသမဿ=ညီညွတ်သည်မညီညွတ်သည်ကို။ ။ တာရကရူပါနံ=မိုးကြယ်တို့ကို။ ။ တု၊ အက၊ အန၊ ဣပစ္စယာနံ=တို့၏။ ။ ဘိန္နာနံ=စိတ်ဝမ်းကွဲပြားသူတို့ကို၊ သန္တာတာ=စပ်လေ့ရှိ၏၊ သံဟိတာနံ=စပ်လျက်ရှိသူတို့ကို၊ အနုပ္ပါဒါတာ=အားပေးလေ့ရှိ၏။ ။ ဂါမံ=နေရာတွင်းကို၊ ကတ္တာ=ပြုလေ့ရှိ၏၊ နောဝသိတာ=တွင်းမှာနေလေ့မရှိ။ ။ တွံ=သည်၊ ဧဝရူပံ=သော၊ ဝါစံ=ကို၊ ဘာသိတာ=ဆိုမိဖူးသည်ဟူ၍၊ သရတိ=အမှတ်ရ၏လော။ ။ ကမ္မဿ=ကို၊ ကာရကော=ပြုတတ်သောအတ္ထမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဝိပါကဿစ=ကိုလည်း၊ ဝေဒကော=ခံစားတတ်သောအတွေ့မည်သည်၊ နတ္ထိ။ ။ လောကဿ=ကို၊ အဝိသံဝါဒကော=မချွတ်ယွင်းစေတတ်။ ။ မဟတိ=ကျယ်စွာသော၊ မဟိ=မြေအပြင်ကို၊ အနုသာသကော=ဆုံးမတတ်၏၊ ဇနံ=သတ္တဝါကို၊ အဟေဓကော=မညဉ်းဆဲတတ်။ ။ ပသဝေါ=သားတို့ကို၊ ဘရာဇကေန=ပန်းဆိုးသမားမဟုတ်ပါပဲလျက်၊ ဝတ္ထာနံ=အဝတ်တို့ကို၊ ရာဂေါ=အဆန်းတကြယ်တပ်စွမ်းဖွယ်ဆိုခြင်းသည်၊ အစ္ဆရိယော=အံ့ဖွယ်ရှိ၏။ ။ ဒေါဟော=နို့ညှစ်မှုသည်၊ အစ္ဆရိယော။ ။ အလဇ္ဇီနံ=တို့ကို၊ နိဿာယ=၍၊ အံကိုနံပြုသည်ဟုကြံမူ ဒုတိယာတည်း။ ။ အာယသ္မတော=ကို။ ။ ဥပါဒါယ=စွဲမှီ၍။ ။ ဓမ္မဿ=တရားကို၊ ဂုတ္တော=စောင့်တတ်၏။ ။ ရဇ္ဇဿ=တိုင်းပြည်ကို။ ။ သတ္တာနံ=တို့၏၊ ကမ္မပစ္စယာ=ကြောင့်၊ တေသံ=

ထိုတမလွန်သို့ရောက်လေသောပြိတ္တာတို့ကို၊ ကောစိ=တစ်စုံတစ်ယောက်
 သောဆွေမျိုးဖြစ်သူလူသည်။ ။ ဥဒကဿ=ရေကို၊ ပဋိကုရုတေ=ပြုပြင်၏၊
 ကဏ္ဍဿ=မြားကို။ ။ ဗုဒ္ဓါနံ=တို့သည်။ ။ တေသံ=တို့သည်၊ ယေသံ=
 တို့သည်။ ။ ကစွာယနဿ=သည်၊ ပကတိ= ပြုအပ်သောအမှုသည်၊
 သောဘဏာ=တင့်တယ်၏။ ။ ပုပ္ဖဿ=ပန်းဖြင့်။ ။ ဃတဿ=
 ထောပတ်ဖြင့်။ ။ ဒေဝဒတ္တဿ=အား၊ ရုဇ္ဇတိ=ထိုးကျင့်၏။ ။ မုသာ
 ဝါဒဿ=မှ၊ ဩတ္တပန္နော=ကြောက်သည်ဖြစ်၍၊ သင်္ခါတံ=ရေတွက်ခြင်းငှါ၊
 နောပိ သက္ကောမိ=မတတ်နိုင်၊ ဩတ္တပေဟူ၍လည်း ပါ၍ရှိ၏၊ ဩတ္တပေ=
 ကြောက်လန့်၏ပေး။ ။ တာတ=ဘခင်၊ အတ္တဿ=အကျိုးစီးပွား၌၊
 ကောဝိဒေ=လိမ္မာကုန်သော။ ။ ကေစိ=တို့သည်၊ ဣဒ္ဓိသု=တို့၌။ ။
 သတ္တမိပြယုဂ်။ ။ ဗုဒ္ဓဿ=၌၊ ပသန္နာ=ကုန်သော။ ။ စေတောပရိယ
 ဉာဏဿ=၌၊ ဝသီ=အစိုးရသည်၊ အမှိ=၏၊ မဟာမုနိကား အာလုပ်တည်း။
 ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

ကဇ္ဇေ=ဖြာသင်ဖြူး၌။ ။ ထာလိယံ=ထမင်းအိုး၌။ ။ ယသ္မိံ=
 အကြင်အာဓာရ၌၊ အာဓေယျဝတ္ထု=ဆောင်အပ်သော ဝတ္ထုသည်၊
 သကလေဝါ=၌၎င်း၊ ဧကေဒေသေဝါ=၌၎င်း။ ။ အလ္လိယိတွာဝါ=
 ငြိတွယ်၍သော်၎င်း။ ။ အဓိဋ္ဌိတမတ္တံ=အကုန်မှီ၍တည်ကာမျှသည်။ ။
 ဥက္ခလိယံ=ထမင်းအိုး၌၊ အာစာမော=ထမင်းချိုးသည်၊ တိဋ္ဌတိ။ ။
 ပရိယကေ=ရာဇပလ္လင်၌၊ အာဓေယျဿ=အာဓေဉ်ဝတ္ထု၏၊ အဝတ္ထု
 ဘူတောပိ=တည်ဝတ္ထုမျိုးမဟုတ်ငြားသော်လည်း၊ တဒါယတ္တဝုတ္တိဒီပနတ္ထံ=
 ထိုနှင့် စပ်၍သာတည်နေနိုင်ခြင်းကိုပြခြင်းငှါ။ ။ ယောသော=နွားကျောင်း
 သားရွာသည်။ ။ အာဓေယျဿ=၏၊ ဣ၌သမ္ပနံ၊ အနညာဘိမုခဘာဝ

ဒီပနတ္ထံ=တစ်ပါးသို့ရှေးရှုမှုမရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ။အာကာသေ သကုဏာပက္ခန္တိ၌ငှက်တို့၏ အတောင်ခတ်၍ပျံခြင်းငှါ ကြိယာအထူး မည်သည် ကောင်းကင်နှင့်ကင်း၍မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့်ထိုကြိယာအတွက် ကောင်းကင်သည်အာဓာရဖြစ်သတည်း၊ အညတ္တာဘာဝဝိသယာဓာရ ဟူ၏၊ အညတ္ထနဘဝတီတိ အညတ္တာဘာဝေါ အညတ္ထဘာ ဝဿ ဝိသယော။ အညတ္တာဘာဝ ဝိသယောပြု။ နဘဝတိ၌လည်း တံကြိယံ သမ္မာဒေတုံ နသက္ကောတိ ဟုအနက်ယူ။

ဘဂဝန္တံ=ကို၊ ပါဒေသု=တို့၌၊ ဝန္တတိ=၏၊ ဤ၌ ဘဂဝန္တံ ဟုဆို သော်လည်း ရှိခိုးခြင်းကြိယာအထူးကို ပြုရာဌာနဖြစ်၏ထိုကြိယာ အထူး နှင့်လျော်သော ခြေတော်မြတ်ကိုသာ ရှေးရှုရင်းပဓာနဖြစ်သည်၊ ခြေတော် တစ်ခုလုံးကို အညီအမျှရှေးရှု သည်မဟုတ် ဟုပြခြင်းငှါ ပါဒေသုဟု ဆိုရပြန်သည်၊ ဒေသန္တရာ ဝစ္ဆေဒ ဝိသယာဓာရ ဟူ၏၊ ပြုသောကြိယာနှင့် အထူးလျော်ရာဝတ္ထုကို ကွက်ခြား၍ ရှေးရှုခြင်းရှိသည့်အတိုင်း ထိုကြိယာ နှင့် အထူးမလျော်သော ဟတ္ထသီသံအစရှိသော ဌာနစုကိုနှစ်စေ၍ ထိုကြိယာနှင့်အထူးလျော်သော ဒေသန္တရကိုကွက်ခြား၍ယူသော ဝိသယာဓာရဆိုလိုသည်။

နေမိတ္တက သဟဘာဝိနော=အကျိုးကြိယာနှင့်တကွဖြစ်လေ့ ရှိသော၊ သညာဏ ကာရဏဿ=အနီးဖြစ်၍ သိမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အကြောင်း၏၊ ဧတံနာမံ=တည်း၊ အကျိုးနှင့် အလွန်နီးစပ်သည်ဖြစ်၍ သည်အကြောင်းရှိလျှင် သည်အကျိုးဖြစ်တတ် သည်ဟု အကျိုးကိုအလွန် သိစေနိုင်သော အကြောင်းဟူလိုသည်၊ သိစေနိုင်သောအကြောင်း ဆိုသော်လည်း၊ ဉာပကဟိတ် ဆိုလိုသည် မဟုတ်၊ ဇနက ဟိတ်မျိုးပင် တည်း။ ။ ယံဘာဝေါ=အကြင်ကြိယာသည်၊ ဘာဝလက္ခဏံ=ကြိယာ

တစ်ပါးကို သိကြောင်းသည်၊ ဟောတိ=၏၊ တသ္မိ=၌။ ။ သာရိပုတ္တဿ=သည်၊ အစိရပုတ္တဿ=ဘဲသွား၍မကြာမှီ။ ။ တေ=သင်မင်းကြီးသည်၊ အပ္ပမတ္တဿ=မမေ့မလျောသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတော=နေသည်ရှိသော်၊ တေ=၏၊ ဣတ္ထာဂါရောပိ=မင်းမောင်းအပေါင်းသည်လည်း၊ ဆဋ္ဌိဘာဝလက္ခဏတည်း။ ။ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံသောဆူးငြောင့်ခလုတ်တို့သည်၊ မဂ္ဂါ=မှသောဘာရဒ္ဒါဇော=သည်၊ ဂစ္ဆန္တော=သော်၊ အဇ္ဈတံဣတိသိ=ကို၊ အဒ္ဓဿ=ပြီ၊ မဟာရာဇ=နေမင်းကြီးသည်၊ ယာယမာသီတန္တရေ=သီတာအခြားရှိကုန်သော၊ နဂေ=တောင်စဉ် ၇-ထပ်တို့ကို၊ အဒ္ဓါ=မြင်လေ၏။

တဿ=ထိုတရားစောင့်သောမင်းကြီး၏၊ ရဌေ=တိုင်းနိုင်ငံ၌၊ အကာလေ=၌၊ ဝဿတိ=မိုးရွာ၏၊ အနာဒရဘူတော=အနာဒရဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သိဝိရာဇဿ=သိဝိတိုင်းရှင်ဖြစ်သော ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည်၊ ပက္ခတော-ပက္ခန္တဿ=ကြည့်ရှုစဉ်၊ သော=ထိုဇူလောသည်၊ အာကောဋယန္တော=ရိုက်နှက်လျက်၊ နေတိ=၏။ ။ မတာပိတူနံ=တို့သည်၊ အကာမကာနံ=အလိုမရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ရဒန္တာနံ=ငိုကြကုန်စဉ်၊ ပဗ္ဗဇိ=၏၊ တေ=သင်သည်၊ အနာဂါရိယုပေတဿ=ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပ္ပမုတ္တဿ=ကျွတ်လွတ်ပြီးသော၊ သမနဿ=ရဟန်းသည်၊ သတော=ဖြစ်ပါလျက်၊ အညံ=သူတစ်ပါးကို၊ ယံအနုသောဇတိ= အကြင်စိုးရိမ်၏၊ တံ=ထိုစိုးရိမ်မှုသည်၊ နဿာဓု=မကောင်း။ ။ ဘိက္ခုသု=ရဟန်းတို့ကို၊ အဘိဝဒန္တိ=ကုန်၏၊ ပုတ္တံ=ကို၊ မုဒ္ဒနိ=ဦးထိပ်ကို၊ စုမ္ဗိတွာ=နမ်း၍၊ ပပုဒ်သည်၊ နာနာဗာဟာသု=တို့ကို။ ။ ပုတ္တံ-ပုတ္တဿ=၏၊ ပုရိသံ-ပုရိဿ=၏၊ ဤသို့လည်းကြံကြကုန်၏။ ။ သော=ထိုသာမဏေငယ်သည်၊ မံ=ကို၊ အနုသာသေယျ=ငြားအံ့၊ မတ္တကေ-မတ္တကေန= ဦးထိပ်ဖြင့်၊ သမ္ပဋ္ဌိတ္ထာမိ=ခံပါအံ့။ ။ ယတ္ထ=အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ ဒိန္နံ=လှူအပ်သောအလှူသည်၊

မဟာဖလံ=၏။ တံ=ထိုအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝိစေယ= ရွေးချယ်၍၊ ဒါနံ=ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ=၏။ ။ ဂုန္ဒံ=တို့၏၊ သာမိ=အရှင်တည်း၊ ဝါ=အစိုးရတည်း၊ ဤသို့ဖြစ်၍၊ ပဓာနစပ်လျှင် သမ္ဗုဒ္ဓံသင့်၏။ ဂုန္ဒံ=တို့ကို၊ သာမိ=အစိုးရသည်တည်း၊ ဤသို့ကြိယာ၌ ပဓာနစပ်လျှင်ကံသင့်၏။ ။ ဂုန္ဒံ=တို့၏၊ ပသုတော=လေ့ကျက်သူတည်း၊ ဖြစ်၍စပ်၊ ဂေါသု=တို့၌၊ ပသုတော=တည်း၊ ကြိယာ၌စပ်။ ကဋကရဏသမ=ဖျာသင်ဖြူးကိုပြုခြင်း၏၊ အာယုတ္တော=အားထုတ်သူအမှုသည်တည်း၊ ဖြစ်၍စပ်၊ ကဋကရဏေ=၌၊ အာယုတ္တော=တည်း၊ ကြိယာ၌စပ်။ ။ ဒေါဏော=စရွတ်သည်၊ ဝါ=သည်၊ ခါရိယံ=တင်းပေါ်၌၊ ဥပ=ပိုစွန်း၏၊ တစ်တင်းပေါ်မှာ တစ်စိတ်စွန်းသည်ဟူလို။

ဂဟာပဏံ=တစ်ကျပ်သည်၊ နိက္ခေ=တစ်နိက္ခအပေါ်၌၊ ဥပ=ပိုစွန်း၏။ ။ ပဉ္စာလာ=ပဉ္စာလမင်းတို့သည်၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ=ဗြဟ္မဒတ်မင်းအပေါ်၌၊ အမိ=အစိုးရကြကုန်၏၊ ဗြဟ္မဒတ္တော=သည်၊ ပဉ္စာလေသု=ပဉ္စာလမင်းတို့အပေါ်၌၊ အမိ=၏။ ။ ဗာရာဏသီ=ဗြဟ္မဒတ်မင်းနှင့်ပဉ္စာလမင်းတို့အလှည့်အလည်အစိုးရကြသည်ဟူလို။

ဆရာတို့အလိုကား- ပဉ္စာလာ= ပဉ္စာလတိုင်းသူတို့သည်၊ အမိဗြဟ္မဒတ္တေ=ဗြဟ္မဒတ်မင်းလျှင် အစိုးရသူ ရှိကုန်၏ဟုပေး။ ။ အမိနစ္စေဂေါတမီ=၌၊ ဂေါတမီသည်၊ နစ္စေ=ကချင်းအမှု၌၊ အမိ=အစိုးရ၏ဟုပေး။ ကိံကရဏံ=အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ နောက်ပြယုဂ်တို့၌လည်း၊ ဟိတ်အနက်ချည်းပေးလေ၊ ပယောဇန၊ အတ္ထ၊ ဝဏ္ဏ၊ ပကရဏသဒ္ဒါတို့လည်း ဤအရာ၌ ဟေတုပရိယာယ်တို့ချည်း ဟူလိုသည်။

ကာရကနိရုတ္တိဒီပနီနိဿယနိကျဉ်း ဤတွင်ပြီး၏။

သမာသနိရုတ္တိဒီပနီနိဿယနံကျဉ်း

အထ=၌၊ ယုတ္တတ္ထာနံ=ယှဉ်အပ်သောအနက်ရှိကုန်သော။ ။ နာမ
လိင်္ဂဝိဘတ္တိဝစနေသု=အထူးထူးသောလိင်္ဂ၊ အထူးထူးသောဝိဘတ်၊
အထူးထူးသောဝုတ်တို့ကြောင့်။ ။ ဧကကတ္ထုဧကကမ္မာဒိဘာဝေန=
တစ်ခုသောကတ္တားဖြစ်ခြင်း၊ တစ်ခုသောကံဖြစ်ခြင်း စသည်တို့၏
အဖြစ်ဖြင့်။ ။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလာနာဂဏ္ဍိ၌ ဒွန်ပုဒ် ၂-စသည် ကတ္တားပုဒ်
တစ်ခုသာဖြစ်၏။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလာနေ ပဿတိ ၌ ကံပုဒ်တစ်ခုသာ
ဖြစ်၏။ စသည်ဖြင့်သိလေ။ ။ သာကလျတ္ထေ=အလုံးစုံတို့၏ အဖြစ်
ဟူသောအနက်၌။

ယုဂပဒတ္ထေ=ယုဂပုဒ်၏အနက်၌။ ။ အဓိတော= အဓိသဒ္ဒါ
နောက်မှ၊ သိ=သိဝိဘတ်သက်၊ တဿ=ထိုသိဝိဘတ်ကို၊ လောပေါ၌စပ်၊
ဣတ္ထိတော=ဣတ္ထိသဒ္ဒါနောက်မှ၊ သု=သုဝိဘတ်သက်။ တဿ=ထိုဝါကျ
၏၊ အတ္ထံ=ကို၊ ကထေန္တေန=ဖွင့်ဆိုသောဆရာသည်။ ။ ဣတ္ထိသု ပဝတ္တာ
ကထာ စသည်ကား အနက်ဖွင့်ဆိုပုံတည်း။ ။ တတော=ထိုနောက်မှ။ ။
အသင်္ချေကတ္တသညာ=အသင်္ချာသမာသ်အမည်ကို၊ ကရိယတေ=မှည့်
အပ်၏၊ ဧကတ္တသညာယ=ဧကတ္တအမည်ကို၊ ဝါ=သမာသ်အမည်ကို၊
ကတာယပန=မှည့်ပြီးသည်ရှိသော်ကား၊ ဝါကျတ္ထာယ=ဝါကျဖြစ်ခြင်း
အကျိုးငှါ၊ ပယုတ္တာနံ=ယှဉ်အပ်ကုန်သော၊ ဝိဘတ္တိနံ=တို့၏၊ အတ္ထော=ကို၊
ဧကတ္ထပဒေန=သမာသ်ပုဒ်သည်၊ ဝုတ္ထော=ဟောအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ=
၏။ ။ ဣဒါနိ=၌၊ ဝုတ္တတ္တာနံ=သူတစ်ပါးသည်ဟောအပ်ပြီးသော အနက်ရှိ
ကုန်သောဝိဘတ်တို့၏၊ အပယောဂါရဟတ္တာ=အသုံးပြုခြင်းငှါ မထိုက်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ လောပံ=ကို၊ အာဟ=ဆိုတော်မူ၏။ ။ အလုတ္တ
သမာသ်မျိုး၌ကား၊ ဝုတ္တတ္ထဖြစ်သော်လည်း ပရုလုဏအကျိုးငှါ

မကျေပဲရှိလေသည်။ ။ ယေသံ=အကြင်ပုဒ်တို့အား၊ ဧကော=တစ်ခုသော၊
 အတ္ထော=ပဓာနအနက်သည်၊ အတ္ထိ=၏၊ တဿာ=ကြောင့်၊ တာနိ=တို့သည်၊
 ဧကတ္တာနိ=မည်ကုန်၏။ ။ စ=ဆက်ဦးအံ့၊ ဧတ္ထ=ဤဝိဂြိုဟ်ဝါကျ၌၊
 အတ္ထောတိ=ဟူသည်ကား၊ ပဒန္တရေ=စပ်ရာ ပုဒ်တစ်ပါး၌။ ။ ဝိဓေယျော=
 စီရင်ခြင်းငှါထိုက်သော၊ တထာဟိ=ထို စကားမှန်၏။ ။ ဝစနဝါကျံနာမ=
 စကားဝါကျ မည်သည်၊ ဝိဓေယျတ္ထေဟိ ဧဝ=တို့ဖြင့်သာလျှင်၊ သိဇ္ဈတိ=
 ပြီးစီးနိုင်၏၊ အညထာ=အားဖြင့်၊ နော သိဇ္ဈတိ=မပြီးစီး။ ။ ပုတ္တ
 သဒ္ဒတ္ထဿေဝ=ပုတ္တ၏ အနက်ဖြစ်သော သား၏သာလျှင်၊ နာမံ=သည်၊
 ဟောတိ=၏၊ ရာဇသဒ္ဒတ္ထဿ=မင်းခြင်၏၊ နာမံ၊ နဟောတိ။ ။
 သုဿ=သုဝိဘတ်၏။ ။ အမာဒိတော=အမာဒိသမာသံမှ၊ ပုဗ္ဗသ္မာ=
 ရှေးဖြစ်သောအသင်္ချသမာသံပုဒ် နောက်မှ၊ ဝိဘတ္တိနံ၊ လောပေါ။ ။
 ဤသုတ်၌ သီဟိုဠ်မှု၌လည်း ဤအနက်ပင်ထင်၏၊ အသင်္ချေ ကတ္တာဟု
 ဆိုလျှင် ထိုအနက်သည် အဖြောင့်အားဖြင့်ပြီး၏၊ ဆင်ခြင်ရန်ရှိ၏။

ဝိဂ္ဂဟေ=ဝိဂ္ဂဟဝါကျတွင်း၌၊ ကထာပဝတ္ထာ ဣစာဒီနိပန= တို့သည်
 ကား၊ သမာသသာမတ္ထိယေန=သမာသံပြုလုပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊
 ဝိဒိတာနိ=သိအပ်ကုန်သော၊ ဝါ=ထင်ရှားကုန်သော၊ အတ္ထပဒါနိနာမ=
 မည်ကုန်၏။ ။ နာတောသုတ်၌၊ အတော=အကာရန္တနောက်မှ၊ သဗ္ဗာသံ=
 အလုံးစုံသောဝိဘတ်တို့၏၊ လောပေါ=သည်၊ နဟောတိ၊ အပဉ္စမိယာ=
 ပဉ္စမိမှတစ်ပါးသောဝိဘတ်၏၊ အံ=အံအပြုသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။
 အဇ္ဈတ္တံ=မိမိ၌ဖြစ်သော၊ ဓမ္မော=သည်၊ ဇာယတိ=၏၊ အဇ္ဈတ္တံ= မိမိ၌ဖြစ်
 ကုန်သော၊ ဓမ္မာ=တို့သည်၊ ဇာယန္တိ=ကုန်၏။ ။ ဝါတတိယာသုတ်၌၊
 အဇ္ဈတ္တံ=မိမိ၌ဖြစ်သော၊ ဓမ္မေန=ဖြင့်၊ ဝတ္တတိ=၏။ ။ အတ္ထဿ= မိမိ
 ဟုဆိုအပ်သောအတ္တ၏၊ အာဓာရဏာဝေါ=တည်ရာ၏အဖြစ်သည်။

သိဇ္ဈတိယေဝ=တည်း။ ။ ပဉ္စမိယာ=၏။ အံဘာဝဝဇ္ဇနံ=အံအပြုကိုကြင်ခြင်း
သည်။ အပ္ပကတ္တာ=အံအပြုနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊
ဒဌဗ္ဗံ။ ။ ဝိကပေါ=အံမပြုသောဝိကပ်ကို။ ။ တိဏေန=မြက်နှင့်တကွ၊
သကလံ=အလုံးစုံတည်း။ သတိဏံ။ ။ ဝါကျမှာမူကား၊ သဟတိဏေနာတိ
သတိဏံပြု။

သဒ္ဒဗျာကရဏေသု=သဒ္ဒါဗျာကရိုဏ်းကျမ်းတို့၌၊ အတ္ထဝစနံနာမ=
အနက်ကို ပြဆိုသော စကားမည်သည်။ သဒ္ဒတ္ထဝိဘာဝ နမတ္ထံ=သဒ္ဒတ္ထကို
ထင်စွာပြသောစကားမျှသာတည်း။ သုတ္တန္တေသုပန=တို့၌ကား၊ ဣမေသံ
ပဒါနံ=ဤသဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ထုတ်ပြအပ်ကုန်သော သမာသ်ပုဒ် တဒ္ဓိတ်ပုဒ်
စသည်တို့၏၊ ယုတ္တံ=ထိုထိုအရာအားလျော်သော၊ အဘိဓေယျတ္ထံ=ကို၊
ဥတွာ=သိ၍၊ တဒနုရူပံ=စွာ၊ အတ္ထဝစနံပ=ကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=၏။

ဘိက္ခာနံ အဘာဝေါ ဒုဗ္ဗိက္ခံဟု သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ပြဆိုသောကြောင့်
ဒုဗ္ဗိက္ခသဒ္ဒါ၏အနက်ကား အဘာဝမျှသာတည်း။ တစ်စုံတစ်ခုသော
ကာလဒေသဌာနစသည်ကို မယူအပ်ဟု အမြဲမမှတ်ရာ ဟူလိုသည်၊
ဤစကားကိုအရာတိုင်းမှာ လျော်စွာသိကြလေ။

ပဿ=သဘောအား၊ ယောဂျံ=လျော်ကန်သည်တည်း။ ။
ယောဂျအနက်၊ ဝိစ္ဆာအနက်၊ အနုပုဗ္ဗအနက်တို့လည်း ယထာတ္ထတို့ပင်
တည်း။ ။ သောတဿ=စီးဆင်းသော ရေအလျဉ်၏၊ ပဋိလောမံ=ပြန်ဘက်
တည်း။ ။ ယုဂဘူတော=အစုံဖြစ်တတ်သော၊ ပဒတ္ထော=ပုဒ်အနက်မျိုး
သည်၊ ယုဂပဒတ္ထော=မည်၏၊ သဟဘာဝီအတ္ထဒ္ဓယဿ= တစ်ပြိုင်နက်
တကွ နက်ဖြစ်လေ့ရှိသောအနက်စုံ၏၊ ဧတံနာမံ=တည်း၊ တတ္ထ=ထို
ယုဂပဒတ္ထ၌၊ အသနီဖလေန=မိုးကြိုးသွားနှင့်၊ သဟပဝတ္ထံ=တကွဖြစ်သော၊
စက္ကံ= မိုးကြိုးစက်ကွင်းတည်း၊ သစက္ကံ=ကွင်း။ ။ ဂဒါဝုဓေန=ချွန်းတောင်း

လက်နက်နှင့်၊ ယုဂဋ္ဌပဝတ္ထံ=အစုံဖြစ်သော၊ ဝါသုဒေဝဿ=၏၊ စက္ကာဝုခံ= စကြာလက်နက်တည်း၊ ဝါသုဒေဝမင်းကြီး၏ လက်နက်စကြာဟူလို၊ ဗိဿဏိုးနတ်မင်း၏ လက်နက်စကြာလည်းဟူ၏။ ။ ပရာပါဗဟိသုတ်၌၊ ပဗ္ဗတတော=မှ၊ ပရိသမန္တာ=၌၊ ဒေဝေါ=သည်၊ ဝဿတိ=ရွာ၏၊ ဣတိ၊ ပရိပဗ္ဗတံ=မည်၏။ ။ အာကုမာရေဟိ=သတို့သားငယ်တို့တိုင်အောင်၊ ကစ္စာယနဿ=၏၊ ယသော=ကျော်စောခြင်းသည်၊ ဝတ္တတိ=၏၊ ဣတိ။ အာပါဏကောဋ္ဌိယာ=အသက်ဆုံးသည်တိုင်အောင်၊ သရဏဂမနံ= ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ကပ်ခြင်းသည်။ ။ ပဗ္ဗတော=မှ၊ တိရော=တဘက်တည်း။ ပုရေဘတ္တာဝါ စသောဝိကပ်စုကား သမာသံမဖြစ်သည်ကို ပြသည်၊ ဘတ္တာ=ဆွမ်းစားသည်မှ၊ ပုရေ=ရှေးတည်းပေး။ ။ သမိပေစ=အနီးဟူသော အနက်၌လည်းကောင်း၊ အာယာမေစ=အလျားလိုက် တည်ခြင်းဟူသော အနက်၌လည်းကောင်း။ ။ အသနီ=မိုးကြိုးသည်၊ အနုဝနံ=တော၏အနီး၌၊ ဂတာ=ကျ၏။

ယသ္မိကာလေ=၌၊ ဂါဝေါ=တို့သည်၊ တိဋ္ဌန္တိ=ကုန်၏၊ ဣတိ၊ သော= ထိုကာလသည်၊ တိဋ္ဌဂု=မည်၏၊ ဤသို့အပြည့်အစုံ ချည်းပေးလေ။ ။ ယသ္မိကာလေ=၌၊ အာယတိ=နှောင်းသော၊ ယဝေါ=မယောစပါးသည်၊ ဝတ္တတိ=၏။ ။ ခလေ=ကောက်နယ်တလင်း၌၊ လုနာ=ရိတ်ကုန်ပြီးသော၊ လုယမာနာ=ရိတ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ။ ပါတော=နံနက်၌၊ နဟာနံ=ရေချိုး ရခြင်းသည်။ ။ ပန=ထိုသို့ထင်ကုန်ငြားသော်လည်း၊ အညပဒဿ= ယသ္မိကာလေဟူသောအညပုဒ်၏၊ လိင်္ဂါဒိဝသေန=လိင်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တေသံ=ထိုတိဋ္ဌဂုစသော ပုဒ်တို့အား၊ ရူပဝိကာရေနာမ၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ၊ အဗျယရူပတ္တာ=မပျက်စီးနိုင်သောရုပ်ရှိသည်၏အဖြစ်

ကြောင့်၊ က္လုဓ=ဤအဗျယီဘော သမာသ်အရာ၌။
အဗျယီဘောသမာသ်ပြီး၏။

-----*

ဧတ္ထ=ဤခြောက်ပါးသောအမာဒိတပျရိသ်တို့တွင်၊ ဧကမေကသ္မိ=တစ်ပါးတစ်ပါး၌။ ။ ဒုတိယာ တပျရိသ်လွယ်ပြီ။ ။ ကမ္မဝါစကေသု=ကုန်သော၊ ကိတန္တေသုစ=တို့သည်လည်းကောင်း။ ။ ကာကေဟိ=ကျီးတို့သည်၊ ပေယျာ=သောက်အပ်သည်တည်း။ ။ ကမ်းလုံးရေပြည့်၍ နေသောမြစ်ကို ချီးမွမ်းသောစကားတည်း၊ ကျီးတို့သည် မြစ်ကမ်းပေါ်၌နေ၍ မြစ်ရေကိုသောက်သည်ဟူလို။ ။ ပုဗ္ဗစသည်အယှဉ်တို့မှာ ကာရက၌ အနက်ဆိုခဲ့ပြီ။ ။

တတိယာတပျရိသ်ပြီး၏။

-----*

တဒတ္ထေဝါ=တဒတ္ထသမ္ပဒါန်အရာ၌လည်းကောင်း။ ။ ကထိနဿ=ကထိန်သင်္ကန်းအကျိုးငှါ၊ အာဘဋ္ဌံ=သော၊ ဒုဿံ=ပိတ်ပုဆိုးတည်း။ ကထိနာယ=ကထိန်ခင်းခြင်းငှါ၊ စီဝရံ=တည်း။ ။ ပဋိယတ္တံ=စီရင်အပ်သော၊ သံဃဿ=အား၊ အတ္ထော=အကျိုးရှိသည်တည်း။ ။ ဟိတော=စီးပွားကြောင်းတည်း။ ။ အနုကုလ၊ အနုဂုဏ အနက်တူ။ ။ ရာဇ္ဈိယံ=မင်းအားထိုက်သောဘဏ္ဍာ။ ။ တုမန္တဿ=တုံပစ္စည်း အဆုံးရှိသောပုဒ်၏။ ။

စတုတ္ထိတပျရိသ်ပြီး၏။

အပဂမန ။ လ ။ အတ္ထေသု=ဘဲခြင်းအနက်ရှိသောသဒ္ဒါ၊ ကြောက်ခြင်းအနက်ရှိသောသဒ္ဒါ၊ ကြည်ခြင်းအနက်ရှိသောသဒ္ဒါ၊ လွတ်ခြင်းစသည်အနက်ရှိသောသဒ္ဒါတို့သည်။ ။ အပေတော=ကင်းသည်။ ပလာသတော=ပေါ့ဖြင်းသော စကားမှ။ ။ ပိဏ္ဏပါတတော= ဆွမ်းစာရာမှ။

ပဋိက္ခန္ဓာ=ပြန်ခဲ့သည်တည်း။ ။ နိဿဋ္ဌော=ကျွတ်လွတ်သည်။ ။
 ဥက္ကဋ္ဌတော=ကြီးသည်ထက်၊ ဥက္ကဋ္ဌော=ကြီးသည်တည်း။ ။ ဩမကတော=
 ယုတ်သည်အောက်၊ ဩမကော=ယုတ်သည်တည်း။ ။
 ပဉ္စမိတပျရိသ်ပြီး၏။

-----*-----

မတ္တိကာယ=မြေ၏၊ ပတ္တော=သပိတ်တည်း၊ မြေဖြင့်ပြုလုပ်သော
 မြေသပိတ်ကိုဆိုသည်။ ။ ဒဏ္ဍိနော=တောင်ဝေး ရှိသူ၏၊ ကုလံ=တည်း။
 မမ=၏၊ ဝါ=ကို၊ အနုကုဗ္ဗန္ဓော=အတုပြု၏။ ။ ဝိဘတ္တာဝမိ ဆဋ္ဌိယာပန=
 ဝိဘတ္တအပါဒါန်ဖြစ် သောဆဋ္ဌိနှင့်ကား။ ။ နရာနံ=လူတို့ထက်။ ။
 သိဿာနံ=တို့၏၊ ဝါ=တို့တွင်၊ ပဋ္ဌဿ=ပုဆိုး၏။ ။ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတော= ဘုရား၏
 ကောင်းသောဘုရား၏အဖြစ်။ ။ ဖလာနံ=သစ်သီးတို့ဖြင့်၊ သုဟိတော=
 ဝဖြိုးသည်တည်း၊ တိတ္ထော=ရောင့်ရဲသည်တည်း၊ အသိတော= စားပြီး
 ဖြစ်သည်တည်း၊ သုဟိတတ္ထပရိယာယ်ချည်း။ ။ ရညော=၏၊ ဘဋ္ဌော=
 အခစားတည်း၊ ဒေဝဒတ္တဿ=၏၊ ပုတ္တော=တည်း။ ။ ဒေဝဒတ္တဿ=၏၊
 ကဏှာ=မည်းကုန်သော၊ ဒန္တာ=သွားတို့တည်း။

အညသာပေက္ခတ္တာ ဟူသော ဟိတ်ပါဌ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဒေဝ
 ဒတ္တပုဒ်သည် ကဏှပုဒ်ကိုခုန်ကျော်၍ ဒန္တပုဒ်ကိုငဲ့၏၊ ထိုကြောင့်
 ဒေဝဒတ္တကဏှ ဟုသမာသ်မဖြစ်၊ ဒန္တပုဒ်သည် ကဏှပုဒ်ကို ခုန်ကျော်၍
 ဒေဝဒတ္တ ပုဒ်ကိုငဲ့၏၊ ထိုကြောင့် ကဏှဒန္တာ ဟုသမာသ် မဖြစ်ဟူလိုသည်။
 ။ သမာသ်မဖြစ်ဟူသော်လည်းရှေးအရိုးအစဉ်နှင့်ညီညွတ်စွာပြောဆိုသော
 စုက္ကိယဝါကျမျိုး၌သာမှတ်၊ ဂါထာဗန္ဓအရာမျိုး၌လည်းကောင်း ဝတ္တိစ္ဆာ
 အထူးနှင့်ယှဉ်ရာ၌လည်းကောင်း ဖြစ်ရာသေး၏ဟုမှတ်။ ။ အည
 သာပေက္ခတ္တေပိ=သော်လည်း၊ နစ္စံ=အမြဲ၊ သမ္ပန္နိပေက္ခသဒ္ဒါနံ=သမ္ပန္နိကိုငဲ့

ကုန်သော သဒ္ဓါတို့ကား၊ သမာသော=သည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ ကသ္မာ၊ ထည့်၊
 ဝါကျေဝိယ=၌ကဲ့သို့၊ သမာသေပိ=၌လည်း၊ သမ္ပန္နဿ=အစပ်၏၊
 ဝိဒိတတ္တာ=အသိဉာဏ်တွင်ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ စသစ္စံ=
 မှန်၏၊ သတိပိသာပေက္ခတ္ထေဂမကတ္တာ သမာသောတိ=ဟူ၍၊ ဂုတ္တံ=ပြီ။
 သာပေက္ခတ္ထေ=သည်၊ သတိပိ=သော်လည်း၊ ဂမကတ္တာ=အစပ်ကို
 သိစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမာသော=သမာသ်ဖြစ်ပြန်၏၊
 သာကေပါဌ်အနက်၊ ဤကဲ့သို့သောပုဒ်မျိုးကို ဂမကပုဒ်ခေါ်၏၊ အဓိပ္ပါယ်
 ကား၊ ဒေဝဒတ္တဿဂုရုကုလံ၌ ဂုရုသဒ္ဓါ ကုလသဒ္ဓါတို့သည် ဘယ်သူ၏
 ဆရာ ဘယ်သူ၏အမျိုးဟု သမ္မန်ကို အမြဲငဲ့သောသဒ္ဓါတို့တည်း၊
 ထို့ကြောင့် ဒေဝဒတ္တဿ ဂုရုနော ကုလံ ဟူသောဝါကျမှာကဲ့သို့ ဒေဝဒတ္တ
 ဂုရုကုလံဟု သမာသ်တွဲရာ၌လည်း ဒေဝဒတ်၏ဆရာ၏ အမျိုးဟူသော
 အနက်သမ္မန်မှု ထင်ရှားလျက်ရှိသောကြောင့် သမာသ်ဖြစ်ပြန်၏၊ ဂုရု
 သဒ္ဓါသည် ကုလသဒ္ဓါကိုငဲ့လျက် ဒေဝဒတ္တဿ ဂုရု ဒေဝဒတ္တဂုရု ဟု
 သမာသ်ဖြစ်၏၊ ဂုရုသဒ္ဓါသည် ဒေဝဒတ္တကိုငဲ့လျက် ဒေဝဒတ္တ ဂုရုနော
 ကုလံ ဒေဝဒတ္တဂုရုကုလံ ဟု သမာသ်ဖြစ်၏ဟူလိုသည်။ ။ ဆရာတို့ကား
 ဂုရုနောကုလံဂုရုကုလံ၊ ဒေဝဒတ္တဿဂုရုကုလံ ဒေဝဒတ္တဂုရုကုလံဟု
 ဝိဂြိုဟ်ပြုကြကုန်၏၊ ရာဇဒါသီပုတ္တတို့၌လည်း ဤနည်းတူ။ ။ ဒွန္ဒတော=မှ၊
 ပုဗ္ဗပဒဿ=ရှေ့ပုဒ်၏။ ။

ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ်ပြီး၏။

ကာရကာနံ=တို့၏၊ ကြိယာသာနေလက္ခဏတ္တာ=ကြိယာကို ပြီး
 စေခြင်းလက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။ ဒါနေ=၌၊ အဇ္ဈာသယော=
 အလိုတည်း၊ အဓိမုတ္တိ=ညွတ်ခြင်းတည်း။ ။ ဓုတ္တော=ကြိုးသည်၊
 သောဏ္ဏော=ကြိုးသည်။ ။ ဥပပဒကိတန္တေသု=ဥပပဒကိတန္တပုဒ်တို့၌။

သတ္တမိတပ္ပုရိသ်ပြီး၏။

ဝိပုလ္လာသော=ပုဒ်ရှေ့နောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ=၏။ ။
 ဥပရိဂင်္ဂါ=ဂင်္ဂါ၏အထက်။ ။ မာသဿ=တစ်ပဲ၏။ အမုံ=ထက်ဝက်တည်း၊
 နောက်မာသကားလကိုဟော၏။ ။ အဟဿ=နေ့၏။ ပုဗ္ဗော=ရှေ့
 အဖို့တည်း။ ။ သမုဒ္ဒဿ=၏။ မဇ္ဈေ=တည်း။ ။ မဇ္ဈေနိပါတ်ပုဒ်။ ။
 ပုဗ္ဗေ=၌၊ ဒိဋ္ဌော=မြင်ဖူးပြီ၊ ဝါ=မြင်အပ်ဖူးပြီ၊ ရှေ့ကား ကတ္တားဟော၊
 နောက်ကား ကံ ဟော။ ။ ယင်းအနက်ကို တထာဂတံစသည်ဖြင့် အစဉ်
 အတိုင်းပြသည်။ ။ ထေရော=သည်။ တထာဂတံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊
 ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော=ရှေး၌မြင်ဖူး၏။ ထေရေန=သည်။ တထာဂတော=ကို၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော=
 ရှေး၌မြင်အပ်ဖူး၏။ ။ အတ္တန္တပေါ၌၊ အတ္တနံ=ကို၊ တာပေတိ=ပူပန်စေ
 တတ်၏။ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊ အတ္တန္တပေါ=မည်၏ဟုဝိဂြိုဟ်ပြ။ ။
 ရုဏံ=စစ်ထိုးခြင်းကို၊ ဇဟတိ=စွန့်တတ်၏။ ဣတိ=ကြောင့်၊ ရုဏဉ္စဟော=
 မည်၏။ ။ ကုတော=အဘယ်မှ၊ ဇာယတိ=ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ကုတော
 ဇော။ ။ ဘယတော=ဘေးအားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာနံ=ထင်ခြင်းတည်း။ ။ ဒူရေရူပံ=
 ဒူရေရူပံ၊ သန္တိကေရူပံ=သန္တိကေရူပံ။ ။ နိဒါနံ=နိဒါန်း။ ။ ဇနေသုတော=
 လူ၌ကျော်စောသောသူ။ ။

အမာဒိတပျရိသ်ပြီး၏။

-----*-----

ကြိယဉ္စ=ကိုလည်းကောင်း၊ ပယောဇနဉ္စ=ကြိယာပြီးခြင်း၏ အကျိုး
 ကို၎င်း။ ။ ဩဒနံပစတိ၌ ချက်ခြင်းကြိယာ စားရခြင်းအကျိုး ဤ
 နှစ်ပါးတည်း။ ။

ယံကိဉ္စိ=အမှတ်မရှိသော၊ ဟိတကမ္မံ=စီးပွားမှုကို၊ လဗ္ဘတိ=၏။ ။
 ဥတ္တရပဒတ္တပဓာနတာသင်္ခါတေန=နောက်ပုဒ် အနက်ပြဋ္ဌာန်းသည်၏
 အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ။ နေမိတ္တ ကတ္ထော=နှစ်ပါးသော ပဝတ္ထိနိမိတ်

တို့၏အကျိုးဖြစ်သောအနက်တည်း။ ။မဟာပုရိသော၌ မဟတ္တဂုဏ်သည် မဟန္တသဒ္ဓါ၏ ပဝတ္ထိနိမိတ်တည်း၊ ယောက်ျားဇာတ်သည် ပုရိသသဒ္ဓါ၏ ပဝတ္ထိ နိမိတ်တည်း၊ ယောက်ျားဖြစ်သည် ထိုပဝတ္ထိနိမိတ်နှစ်ပါးတို့၏ အကျိုး နေမိတ္တကမည်၏၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ၊ ထိုပဝတ္ထိနိမိတ် နှစ်ပါးကိုသိမှသာလျှင် ဤဖြစ်သည် မဟာပုရိသမည်၏ဟု သိနိုင်သော ကြောင့်တည်း၊ အဓိဋ္ဌာနဌေန=ခွဲ၍ တည်ရာဟူသောအနက်ကြောင့်။ ။ ဣတိ=ဤသို့သောအကြောင်းစုကြောင့်၊ ဧကတ္ထန္တိ=ဟူသည်ကား၊ တုလျာဓိကရဏံ=တည်း။ ။တေနဧကတ္ထေနပုဒ်ကား ဝိဘဏျန်ခံပုဒ် တည်း။ ဧကတ္ထံ ဟောတိကား ဝုတ္တိမှာပါရှိသော တည်ပုဒ်တည်း။ ။ မဟာ=များစွာသော၊ သာသေနာ=ထိုစစ်သည်သည်၊ ဒိဿတေ=ထင်၏၊ ဣတ္ထိလိင် မဟာတည်း။ ။ ဗာရာဏသိရဇ္ဇနာမ=ဗာရာဏသီပြည် မည် သည်၊ မဟာ=ကြီးကျယ်၏၊ နပုလ္လိင်မဟာတည်း။ ။

နိပါတရူပေါ=နိပါတ် ရုပ်ရှိသော၊ ဝါ=နိပါတ်သဘောရှိသော။ ။ မဟာသဒ္ဓဝေဝစနေန=မဟာသဒ္ဓါ၏ဝေဝုဒ်ဖြစ်သော။ ။စတ သဒ္ဓေဟိစ= စသဒ္ဓါ တသဒ္ဓါတို့နှင့်လည်း။ ။နောက်နည်း၌။ ။ဝါ=တစ်နည်းကား၊ မဟန္တသဒ္ဓေါ=သည်၊ မဟာ=မဟာသည်၊ ဟောတိ=၏။ သဗ္ဗဿ=သော၊ န္တဿ=မဟန္တ၌န္တကို၊ အတ္ထံ=အပြု။ ။သကတ္တာနာနတ္ထံ=သကတ်အနက် ထူးကြသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ=သကတ်အနက်အသီးအသီး၏အဖြစ်ကို၊ ဒီပေတိ=၏။ ။ပြဆိုခဲ့ပြီးသောပဝတ္ထိနိမိတ်ကို သကတ်အနက်ဆိုသည်။ အဓိကရဏ ဘူတဿ=အစွဲပြု၍တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဒဗ္ဗတ္ထဿ=၏၊ ဧကတ္ထံ=တစ်ခုတည်း၏အဖြစ်ကို။ ။တံတံသုတ္တဝိဓာနဉ္စ=ကို၎င်း၊ တဒနုရူပံ=ထိုအစီအရင် အားလျော်စွာ၊ ဒဿိတဝိဂ္ဂဟဝါကျဉ္စ=ပြအပ်သော ဝိဂြိုဟ်ဝါကျကို၎င်း၊ ဒိသွာ=ရှုမြင်၍၊ ဉာတေ၌စပ်။ ။တဿတဿ

သိဒ္ဓ္ဓပဒဿ=ထိုထိုပြီး ပြီးသောပုဒ်၏။ အတ္တဗျဉ္ဇနဝိနိစ္ဆယေ= အတ္တဝိနိစ္ဆယ။ သဒ္ဓဝိနိစ္ဆယကို ဉာတေ=သိပြီးသည်ရှိသော်၊ ရူပဝိဓာနကိစ္စံ=ရုပ်တွက်ခြင်း အစီအရင်သည်။ သိဒ္ဓ္ဓံ=ပြီးစီးတော့သည်။ ဟောတိ=၏။ ဣဓ=ဆိုလတ္တံ့သော ပြယုဂ်၌၊ နဟောတိ=သမာသ်မဖြစ်။ ။မန္တာနီပုတ္တော=မန္တာနီပုဏ္ဏေးမ၏ သား ဖြစ်သော၊ ပုဏ္ဏော=ပုဏ္ဏမထရ်။ ။ဝိသေသနောဘယပဒ၌၊ ဆိန္ဒူ= ဖြတ်အပ်သည်လည်း၊ ဟောတိ တံ=ထိုဖြတ်အပ်သည်ဟူသည်၊ ပရုဠေ= ပေါက်ရောက်ပွားစီးပြန်သည်လည်း၊ ဟောတိ။ ။ခဉ္ဇော=ခွင်သည်၊ ရဇဇော=ကုန်းသည်။

တစ်ပိုင်းတစ်စိတ်အေး၍ တစ်ပိုင်းတစ်စိတ်ပူသော ဝတ္ထုကို သီတုဏှဆိုသည်။ ကတာကတ၌လည်း ဤနည်းယူ။ ။အပေါက်ကြီး အပေါက်ငယ်အများရှိသော ဝတ္ထုကို ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓ ဆိုသည်။ ။အဖြတ်အကွဲ ရှိသောဝတ္ထုကို ဆိန္ဒုဘိန္ဒုဆိုသည်။ ။ရေလည်းသွန်လောင်းအပ်၊ အချောလည်း အချောတိုက်အပ်သောမြေ အကြည်ကို သိတ္တသမ္ပဋ္ဌ ဆိုသည်။ ။သမ္ဘဝနာ၌၊ မနုဿဘူတော၌မနုဿောဟုတွာဘူတောပြု။ ဂရူပန=ဆရာတို့သည်ကား၊ ရူပသိဒ္ဓိဆရာတို့ကိုယူ။ ။ဧတ္ထ=ဤသမ္ဘဝနာ ကမ္မဓာရည်းအရာ၌၊ အာဟရန္တိ=ကုန်၏၊ ပန=ကုန်သော်လည်း။ ။ဓမ္မဗုဒ္ဓိ၌ ဓမ္မကား အာရုံတရားတည်း၊ ဗုဒ္ဓိကား အာရမ္မဏိက တရားတည်း၊ နှစ်ပုဒ်အရမတူကြ၊ ထို့ကြောင့် သရဏင်္ဂတော ပုဒ်ကဲ့သို့ ဣတိကြေသော ပထမာတပျရိသ်သော်လည်း ဆိုသင့်ရာ၏၊ ဓမ္မဗုဒ္ဓိ ဓမ္မဗုဒ္ဓိဟု သတ္တမိ တပျရိသ်သော်လည်းဆိုသင့်ရာ၏။ ။ထောမနာဒြီးမွမ်းခြင်းတည်း၊ သရူပဝိသေသဒီပနာ=သရုပ်အထူးကိုဖော်ပြခြင်းတည်း။ ဂုဏမတ္တဒီပနာ= ဂုဏ်မျှကိုပြခြင်းသည်၊ န=မဟုတ်၊ ဣတိအဓိပ္ပါယော=မဟာပုရိသော စသည်တို့၌ကဲ့သို့ဂုဏ်မျှကို ပြခြင်းမဟုတ်ဟူလိုသည်။

အဝဓာရဏ၌။ ဂုဏောဇဝ=သီလစသောဂုဏ်သည်သာလျှင်၊ ဓနံ= လူတို့ဥစ္စာအစစ်တည်း၊ မဏိသုဝဏ္ဏာဒိကံ=ကျောက်ရတနာ ရွှေရတနာ စသည်သည်၊ နဓနံ=မဟုတ်၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ ဂုဏဓနံ=မည်၏။ ။ ဓနိယျတိတိဓနံ ဟူသည်နှင့်အညီ တောင်းတအပ်သောအနက်ကြောင့် ဓနမည်ခဲ့သော သီလစသော ဂုဏ်သည် သဓနမည်သင့်၏။ ရွှေငွေ စသည်သည် ဓန မမည်သင့်၊ အကြောင်းမူကား သီလစသောဂုဏ်သည် သာလျှင်ဖြစ်လေရာရာ အစဉ်ပါ၍ ချမ်းသာသုံးပါးကိုပေတတ်သော ကြောင့်တည်း၊ ဤသို့သော အလွန်အကဲ ခြီးမွမ်းမှုဟူသော သမ္ဘာဝနာ အနက်ကိုသာ ဇဝသဒ္ဓါပြု၏။ လောက၌ ခေါင်းပေါ်သော ရွှေငွေရတနာ စသော ဓနကို ဓနမဟုတ်ဟု အလျင်းမြစ်ပယ်သော ဇဝမျိုး မဟုတ်၊ သမ္ဘာဝနာမျိုးဖြစ်သော အဝဓာရဏမျိုးတို့၌ ဤနည်းချည်းမှတ်လေ။

အတ္ထေဝ ကာကော သေတော၌ ဇဝသည်လည်း သမ္ဘာဝနာတစ် မျိုးတည်း၊ ကျီးမည်သည် အဖြူဟူ၍မရှိဟု နိယာမတ္ထအားကြီးလှသော ကြောင့် မရှိသည်လုံးလုံး မဟုတ်၊ ရှိကောင်း ရှိရာရှိသေးသည်သာဟု ဇဝနှင့်ဆိုရလေသည်၊ ပစ္ဆိမဘဝိကဖြစ်သော မိန်းမတို့၏ လိင်ပြန်မှုကို ဆိုရာ ယမိုက်ဋီကာများ၌လည်း ဤဇဝမျိုးကို ယူလေ။ ။ ဘရိတဗ္ဗဋ္ဌေ= ရွက်ဆောင်အပ်သောအနက်ကြောင့်၊ ဘာရာနာမ=ဝန်မည်ကုန်သည်၊ ယဒိသိယံ။ ။ သီသဘာရ=ဦးခေါင်း ဖြင့်ဆောင်အပ်သောဝန်၊ အံသဘာရ= ပခုံးဖြင့်ဆောင်အပ်သောဝန်။ ။ ခန္ဓာ=တို့သည်၊ နိစ္စဘာရာ=အနမတဂ္ဂ သံသရာ၌ တစ်ရံတစ်ခါမျှကျသည် မရှိဘဲ အမြဲရွက်ဆောင်အပ်ကုန်သော ဝန်သည်၊ ဟောန္တိ။ ဣတရေ=ဤမှတစ်ပါးသော သီသဘာရစသည် တို့သည်၊ တာဝကာလိကာစ= တဘဝတဘဝတွင်အခိုက်အတန့်ကာလရှိ ကြကုန်သည်၎င်း၊ ခန္ဓမူလိကာစ=ခန္ဓာလျှင်အရင်းရှိကြကုန်သည်၎င်း၊

ဟောန္တိ။ ။ခန္ဓာမူလိကာ ဟူသောပါဠိဖြင့် ထိုသီသ ဘာရစသည်တို့ကို ရွက်ဆောင်ရခြင်းသည်လည်း ခန္ဓာ၏အကျိုးငှါသာဖြစ်၍ ခန္ဓာဝန်ပင် ဖြစ်သည်ဟုပြ၏။

နနိပါတ၌။ ဉာနုဗန္ဓော။ ဥအနုဗန်ပြခြင်းသည်။ ပဋိသေခမှ၊ ပဋိသေခန သဒ္ဓါမှ။ ။ဧတ္ထ=ဤပြယုဂ်၌၊ စောဒနာ=သည်။ သိယာ=၏။ အယံ=ဤနဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိဇ္ဇမာနဿ=ထင်ရှိသောဝတ္ထုကို၊ နိသေခေ ကိ=မြစ်ခြင်းလော၊ ဥဒါဟု=သို့မဟုတ်၊ အဝိဇ္ဇမာနဿ=ကို၊ နိသေခေကိ= မြစ်ခြင်းလော=ဣတိ=ဤကား အကျဉ်းတည်း၊ ဧတ္ထ=ဤစကားရပ်၌၊ ကိဉ္စ= စိုးစဉ်းဆိုရန်အကျန်ရှိသေး၏။ ။ဣဓ=ဤအရပ်ဌာန၌။ ။တတ္ထ= ထိုအရပ်ဌာန၌။ ။ဒေသာဒိနိယမံ=အရပ်ဒေသစသည် ကိုမှတ်ခြင်းကို၊ ဝိနာ=၍၊ နိသေခေ၌ စပ်။ ။ နိသေခနိယဿေ=မြစ်အပ်သော ဝတ္ထု၏ သာလျှင်၊ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ=ကြောင့်တည်း။ ။ဣတိ=ဤကားစိုးစဉ်း ဆိုရန်အကျန်စကား။ ။ ဝုစ္စတေ=ဖြေဆိုအံ့။ ။ အယံ=ဤနဖြစ်ခြင်းသည်၊ တံ သဒ္ဓိ သာဒိ အတ္ထေ သု=တံ သဒ္ဓိ သစသော အနက် တို့၌၊ တဗ္ဗော ဟာရဿေ=ထိုဗြဟ္မဏဝေါဟာရကိုသာလျှင်၊ နိသေခေ=တည်း။ ။ တသ္မိံ=ထိုပုဏ္ဏားတု၌။ ။ ယထာဟံ=ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ လောကသ္မိံ=၌၊ ဗာလဇနာနံ=ဗာလပုထုဇန့်တို့အား။ ။ တေသံ= ထိုဗာလ ပုထုဇန့်တို့၏၊ တဿ=ထိုအတ္တဟူသောသညာဝေါဟာရ၏၊ မိစ္ဆာဘာဝချာ ပနတ္ထံ=မှားသည်၏အဖြစ်ကို ဟောကြားစေခြင်းငှါ။ ။ သုဒ္ဓဗြဟ္မဏ သဒ္ဓဿပိ=နနှင့်မဘက်သက်သက်သော ဗြဟ္မဏသဒ္ဓါ၏လည်း၊ မိစ္ဆာ ဝသေန=ဖောက်ပြန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ=မိစ္ဆာသညာ မိစ္ဆာဝေါဟာရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ။ တဒတ္ထဇေတက မတ္တတာ=ထိုဗြဟ္မဏသဒ္ဓါ၏ မှားသော အနက်ကို ထွန်းပြကာမျှ၏အဖြစ်သည်။ ။ ဣဓ=ဤဗြဟ္မဏော ဟူသော

ပြယုဂ်၌၊ နဝိရုဇ္ဈတိ=မဆန့်ကျင်။ ။ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်နှင့်ရွေးချယ် သည်ရှိသော် ဤလောက၌၊ ပုဂ္ဂလအတ္တဇီဝ၊ ဒေဝမနုဿ၊ ဣတ္ထိပုရိသ အစရှိကုန်သောသဒ္ဓါတို့သည် မိစ္ဆာသညာ မိစ္ဆာဝေါဟာရ၏အစွမ်းဖြင့် ပုဂ္ဂလသတ္တ စသည်မဟုတ်ရာတို့၌သာဖြစ် ကုန်၏။ ။ တဒညတ္ထေ=ထိုမှ တစ်ပါးဟူသောအနက်၌။ ။ တပ္ပိရုဒ္ဓေ=ထို၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၌။ ။ အကုသလ၌ ကုသလသဒ္ဓါသည် အဘယ်သို့လျှင် တပ္ပိရုဒ္ဓတ္ထ၌ဖြစ်သနည်း ဟူမူ၊ လောဘအမှုကိုပင် လောက၌ ကောင်းသည် ကောင်းသည် ဟုခေါ်ဝေါ်မှုရှိကြ၏။ သူ့ဥစ္စာကိုအဓမ္မနှင့်ရမှု၊ သူ့မယားကို ကျူးလွန်မှု၊ သေရည်သောက်စားမှု၊ ကစားလောင်းစားမှုစသည်ဖြင့် လောက၌ ဗာလပုထုဇန့်တို့၏ အကောင်းထင်မှတ်ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုမှုတို့ကို အကုန် မြော်လေ၊ အကောင်းဆိုသည် ကုသလပင်တည်း၊ သန္နရပင်တည်း၊ ဤသို့ တပ္ပိရုဒ္ဓအနက်၌ ကုသလသဒ္ဓါဖြစ်မှုကို သိလေ။

တဒဘာဝေ=ထို၏ မရှိခြင်းအနက်၌။ ။ တံသဒိသ၊ တဒည၊ တပ္ပိရုဒ္ဓ၊ တဒဘာဝတို့၌ တ၏အစွဲကား နသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ဘက်ဖြစ်သော ပုဒ်အနက်ကိုစွဲလေ။ ။ နကတွာ=မပြုမူ၍၊ အကတွာ=မပြုမူ၍၊ ကရဏေန=ပြုခြင်းကြံယာနှင့်။ အတ္တနာ=မိမိဟုဆိုအပ်သော န အက္ခရာနှင့်၊ ယုတ္တပဒတ္ထံ=ယှဉ်သောပုဒ် အနက်ကို၊ ပသဇ္ဇ=ကပ်၍၊ လဂ္ဂေတွာ=ငြိ၍၊ ပဋိသေဓေတိ=မြစ်တတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ။ ။ ပသဇ္ဇ မတ္ထေ=ယှဉ်ဘက်ပုဒ်အနက်ကိုငြိကာမျှ၌၊ အဋ္ဌတွာ=မူ၍၊ တံသဒိသ ဒိကေ=ကုန်သော၊ ပရိတောဘာဝေ=ထက်ဝန်းကျင်သောအဖို့တို့ကို၊ ဥဂ္ဂယှ=သိမ်းယူ၍။ ။ နိသေဓေတဗ္ဗံ=မြစ်ထိုက်သော၊ အတ္ထံ=မိစ္ဆာသညာ ဖြင့်မှတ်သော ပုဏ္ဏားအစစ်အစရှိသောအနက်ကို။ ။ မိတ္တဓမ္မဝိဇ္ဇာရော= မိတ္တဓမ္မ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောသူတည်း။ ။ ဥပဒ္ဒဝေါ=ဘေးရန်သည်၊

ဤတိ=ဤတိမည်၏။ နယုတ္တော=မသင့်လျော်သော၊ ဥပါယော=အကြောင်းတည်း။ ။ ဦးမိ=လှိုင်းတံပိုး။ ။ နအတိက္ကမ္မ=မလွန်မူ၍၊ အတိက္ကမ္မမလွန်မူ၍။ ။ အယုတ္တတ္တာနံပိ=အချင်းချင်း အနက်မစပ်ကြကုန်သော ပုဒ်တို့၏လည်း။ ။ ပုန=တဖန်ထပ်၍၊ နဂါယိတဗ္ဗာ=မရွတ်အပ်၊ က္ကတိ=ကြောင့်၊ အပုနဂေယျာ=မည်၏၊ ဂါထာ=တည်း၊ ဤ၌ နသဒ္ဒါသည် ဂေယျာကိုမြစ်သည်ဖြစ်၏၊ ဂေယျာနှင့်သာ အနက်စပ်၏၊ သဒ္ဒါအား ဖြင့်မှုကား ပုနနှင့်စပ်၏။ ။ သဒ္ဓိံ=သေသူတို့အားရည်၍ထားသော ကုတ်ဟီးထမင်းကို။ ။ အနောကာသံကာရေတွာပုဒ်တို့၌ တပေါင်းတည်းအနက်ပေး။ ။ အမိနိတ္တံကတွာ=အမှတ် မပြုမူ၍။ ။ အမူလမူလံဂန္ဓာ=အမြစ်အရင်သို့ မလိုက်မူ၍၊ အလုတ္တသမာသံမျိုးတည်း။ ။ သောဗ္ဗော=ထုံးအိုင်။ ။ သရာဒိကေ=အစဉ်သရရှိသော။ ။ အန္တံ=ထမင်း၊ အသနံ=စားခြင်း။ ။ မစ္ဆရီ=ဝန်တိုသောသူ။ ။ ကုပုတ္တာ=မကောင်းသော သားသမီးတို့သည်။ ။ ဩဠော=နှုတ်ခမ်း။ ။ ပကဋ္ဌံ=မြတ်သော။ ။ ဓာနံ=တည်ခြင်း။ ။ မတိ=အလို။ ။ ပထော=လမ်းခရီး။ ။ အဘိဓေယျဝစနော ဆိုသည်ကား ထိုပုဒ်၏ ပဓာနအနက်သည် တစ်ခုဖြစ်အံ့၊ ဧကဝုဉ်ဝိဘတ်သက်၏၊ အများဖြစ်အံ့ ဗဟုဝုဉ်သက်၏ဟူလို။

ကမ္မဓာရည်းသမာသံပြီး၏။

-----*-----

သင်္ချာပုဗ္ဗတ္တေနစ=သင်္ချာရှေးရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နပုံသကေကတ္တေနစ=နပုံဧက၏အဖြစ်အား ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒွိသဟသံစသည်တို့၌၊ ဒွေ=ကုန်သော၊ သဟဿာနိ=အထောင်တို့တည်း၊ ဒွိသဟသံ=နှစ်ထောင်၊ စသည်ပြုလေ။ ။ ဒွေ=ကုန်သော၊ သတသဟဿာနိ=အသိန်းတို့တည်း။ ။ ဒွိသတာနိကား အသမာဟာရဒိဂု

သမာသံ၊ ဒွေသတာနိကားဝါကျ။ ။ သဗ္ဗသင်္ချာပဒမေဝဆိုသည်ကား
ဒွိသတ၌ရှေးပုဒ်နောက်ပုဒ်သင်္ချာချည်းဟူလို။ ။ ပုဉ်း=ရှေးပုဒ်သည်။
ဒီဂုသမာသံပြီး၏။

-----*-----

သမာသပဒတ္ထေ=သမာသပုဒ်တို့၏အနက်တို့ကို၊ အတိက္ကမ္မ=
လွန်၍။ ။ တထာ အယံ သမာသော ဝိသမာသပဒတ္ထေ အတိက္ကမ္မ
အညေသံ ပဒါနံ အတ္ထေသု တိဋ္ဌတိဟုယောဇနာ။ ။ သော=ထိုအပဓာန
အနက်ကို၊ ဂုစ္စတိ၌စပ်။ ။ ယသ္မိ=အကြင်ဗဟုဗွိဟိ၌၊ တဂ္ဂုဏံ=ထိုအည
ပုဒ်၏ ဝိသေသနဖြစ်သော သမာသပုဒ်အနက်ကို၊ အမုဉ္ဇိတွာ=မလွတ်မှု၍၊
တဂ္ဂုဏေန=နှင့်၊ သဟေဝ=သာလျှင်၊ ဝိညာဏော=သိအပ်သော၊ အည
ပဒတ္ထော=သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိတသ္မာ။။ တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏော=အည
ပုဒ်၏ဂုဏ်နှင့်တကွသိအပ်သော အညပုဒ်အနက်ရှိသော ဗဟုဗွိဟိသည်။
ယတ္ထ=အကြင်ဗဟုဗွိဟိ၌။ ။ ဆိန္ဒဟတ္ထော ပုရိသောကား သမာသပုဒ်
တို့၏အနက်သည် အစိတ်၏အဖြစ်ဖြင့် အညပုဒ်အနက်၌ အတွင်းဝင်
သောပြယုဂ်တည်း၊ ဆိန္ဒပုဒ် ဟတ္ထပုဒ်တို့၌ကား သမာသပုဒ်တို့တည်း၊
ပုရိသကားအညပုဒ်တည်း။ ။ ဗုဒ္ဓပမုခေါ ဘိက္ခုသံဃောကား သမာသပုဒ်
တို့၏အနက်သည် တကွစီရင်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် အညပုဒ်အနက်၌
အတွင်းဝင်သောပြယုဂ်တည်း၊ ဗုဒ္ဓပုဒ်ပမုခပုဒ်တို့ကား သမာသပုဒ်
တို့တည်း၊ ဘိက္ခုသံဃပုဒ်ကား အညပုဒ်တည်း၊ တကွစီရင်အပ်သည်၏
အဖြစ်ဆိုသည်ကား ဘတ္တံဒေတိ၌သမာသပုဒ်အနက်လည်း သမ္ပဒါန်
ဖြစ်၏၊ အဦးအမှူးဖြစ်သော ဘုရားလည်း ဆွမ်းလှူမှုမှာ အလှူခံ
သမ္ပဒါန်ဖြစ်၍ ပါဝင်၏ဟူလို။ ။ ဧဝံယောဇနာရဟတာ=ဤသို့ ခွန်ဝါကျ
ပြု၍ အနက်အဓိပ္ပါယ်ယောဇနာခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏အဖြစ်သည်။

ဝိဓေယျတာနာမ=မည်၏။ ။ ဒိန္နသုကော ရာဇာ ဒါနံ ဒေတိ၌ ရာဇာ ဟူသောအညပုဒ်၏အနက်သည်သာ အလှူပေးသူဖြစ်၍ ဒေတိ၌ ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် စီရင်ခြင်းငှါထိုက်၏။ ဒိန္န၏အနက် သုကံ၏ အနက် ဖြစ်သော အခွန်ဘဏ္ဍာတို့သည် ဒေတိ၌ ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် စီရင်ခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်၊ ဝိဓေယျ-အဝိဓေယျဖြစ်ကြပုံတည်း။ ။ သမာဓိသင်္ခါတေန=သော၊ အညပဒတ္တေန=အညပုဒ်အနက်အားဖြင့်။ ။ ဝုတ္တတ္ထာနဉ္စ=တို့၏ လည်း၊ အတ္တရဟိတတ္တာ=အနက်မှကင်းပြီးဖြစ်သောကြောင့်၊ ဝါ=စွန့် အပ်ပြီးသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ရဟိတ၌ရဟဓာတ်တည်း၊ ရဟစာဂေ ဟုဓာတ်နက်ရှိ၏၊ ဗျဉ္ဇနန္တသမာသ်ပုဒ်ဆိုသည်ကား ကိ သမုဒယတိ၌ ကိသဒ္ဓါ၊ ကုဒ်ပစ္စယတာ၌ ကုဒ်သဒ္ဓါတို့တည်း။ ။ ကစ္စည်း ကျမ်း၌ ပကတိစသသရန္တဿသုတ်ဖြင့် ပကတိစပ်မှသာဝါကျ၌ ကြေလေသော် သရဗျည်းတို့ တဖန်ပေါ်လာကုန်၏၊ ဤကျမ်း၌ကား ပကတိမစပ်ပဲ အလိုအလျောက်ပေါ်ကုန်၏ဟူလိုသည်။

ဣဓပန=ဤ သဝိတက္ကပုဒ်၌ကား။ ။ ကာယဗျာမာနံ=ကိုယ်အသံ တို့၏၊ သမပမာဏတ္တာ=မျှသောပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကိုယ်အရပ်လည်းလေးတောင်၊ အလံလည်းလေးတောင် ရှိသည်ကို ဆိုသည်။ ။ ပညောင်ပင်၌ အရပ်အတောင်တစ်ရာမြင့်ရာ၌ လေးမျက်နှာ ဖြာသော အကိုင်းတို့ အတောင်ငါးဆယ်စီရှိကြလျှင် ပရိမဏ္ဍလဖြစ်၏။ ယော=သည်၊ နိဂြောဓောဣဝ=ကဲ့သို့၊ ပရိမဏ္ဍလော=ပြည့်ဝန်းသည်၊ ဟောတိ။ ။ ရာဇကုမာရော=သိဒ္ဓတ္တမင်းသားကိုရ၏။

ဤသာသနာ၌ အလှူခံရဲသောရဟန်းကို ကာကသူရဆိုသည်။ ။ စက္ခုဝိယ=ပညာစက္ခုကိုကဲ့သို့၊ ဘူတော=ဖြစ်တော်မူသည်တည်း။ ။ သတ္တဝါတို့သည် မျက်စိရှိကြခြင်းကြောင့် နေလနက္ခတ်တို့ကို မြင်ကြရ

ကုန်၏သို့၊ ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့သည် ဘုရားရှိခြင်းကြောင့် သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို မြင်ရကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ မျက်စိကဲ့သို့ ဖြစ်တော်မူသတည်း။ ။ နိစ္စံ=အမြဲ၊ သောမ္မဟဒယတာယ=ချမ်းအေးသော နှလုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။ ယံ=အကြင်အရပ်သည်၊ ဒက္ခိဏဿာစ= ၏လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗဿာစ= ၏လည်းကောင်း၊ အန္တရာဠ်=အကြားသည်၊ ဟောတိ၊ သာ=ထိုအရပ်သည်။ ယုဒ္ဓေ=စစ်ထိုးခြင်းဟူသော၊ အည ပဒတ္ထေ=၌။ ။ ကြိယာဗျာတိဟာရေ= ကြိယာချင်းအပြန်အလှန်ကို၊ ဂမုမာနေ=သော်။ ။ ဝိဟာရ-ဗျတိဟာရ အနက်တူ၊ ဝိကိုဗျပြု။ ။ အာတ္တံ=အာအပြုသည်။ ။ ကေသေသုစ= ဤမှာဘက်စစ်သည်တို့၏ ဆံပင်တို့၌လည်းကောင်း၊ ကေသေသုစ=ထိုမှာ ဘက်စစ်သည်တို့၏ ဆံပင်တို့၌လည်းကောင်း၊ ဤသို့ဗျတိဟာရတ္ထပေါ် အောင် အနက်ဆိုလေ။ ဒဏ္ဍေဟိစ=ဤဘက်လှံတံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍေဟိစ=ထို ဘက်လှံတံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ။ သံဃာရာမဿ=၏၊ ဘာဝ၌စပ်၊ သမဏေဟိ=တို့သည်၊ ပတ္တဗ္ဗ၌စပ်။ ။ တသ္မာ=ကြောင့်၊ တဿ=ထိုသမာသ်ပုဒ်၏။ ။ တေန=ထိုသမာသ်ပုဒ်သည်။ ။ ဒုတိယာ ဝိဘတ္တိယာ=ဖြင့်။ ။ ထိုဝစ္စတ္ထကို ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် အရကြားဖွယ်ကိစ္စ မရှိ။ ။ လိင်္ဂတ္ထမတ္ထဝိသယာ=လိင်္ဂတ္ထမျှလျှင်ဖြစ်ရာရှိသော။ ။ ဣမံရက္ခံ=သို့၊ ဝါနရာ=မျောက်တို့သည်၊ အာရုဠာ=တက်ကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ=ဤသို့မျောက် တို့သည် တက်အပ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ကမ္မသတ္တိကြောင့်၊ သော=ထိုသစ်ပင်သည်၊ အာရုဠဝါနရော=မည်၏၊ ဣတိအနက်ကို နေရာကြပေးသည်၊ ကတ္တုဝါစက စသည်တို့၌လည်း အရာအားလျော်စွာ နေရာကြပေးနည်းကိုသိလေ။ ။ ယေန=အကြင်သူသည်၊ ဣန္ဒြိယာနိ= တို့ကို၊ ဇိတာနိ=အောင်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ=ဤသို့ဣန္ဒြေတို့ကို အောင်တတ်

သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော ကတ္တုသတ္တိကြောင့်။ ။ ကရိုဏ်း၌၊
ဣတိ=ဤသို့ သစ်ပင်ကိုဖြတ်ကြောင်း၏ အဖြစ်တည်းဟူသောကရဏ
သတ္တိကြောင့်။ ။ ယဿ=အကြင်မင်းအား၊ သုင်္ဂေ=ကို၊ ဒိန္နော=
ပေးအပ်ပြီ၊ ဣတိ=ဤသို့အခွန်ကိုပေးရာ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော
သမ္ပဒါနသတ္တိကြောင့်၊ ဝါ=ပေးအပ်သောအခွန် ကိုခံယူတတ်သည်၏
အဖြစ်တည်းဟူသော သမ္ပဒါနသတ္တိကြောင့်။ ။ ဥပနီတံ=ကပ်အပ်သော။
။ ပဋိပုဂ္ဂလော=ပြိုင်ဘက် ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ။ အာဿ=အာသရ၏၊
ရဿတ္တံ။ ။ ဝိရူပံ=မလှသော၊ မုခံ=မျက်နှာသည်။ ။ အတ္တနော=မိမိထက်၊
ဥတ္တရော=လွန်သောတရားသည်။

ဗဟိရတ္ထ ဗဟုဗ္ဗိဟိ၌။ ။ ပရိနိဗ္ဗုတဿ=ပြီးသော၊ အဿ=ထို
မြတ်စွာဘုရားအား၊ သတ္တာဟံ=ခုနစ်ရက်ရှိပြီ။ ။ အဘိသိတ္တဿ=
အဘိသိက်ခံပြီးသော၊ အဿရညော=အား။ ။ မတဿ=သေလွန်ပြီး သော၊
အဿ=ထိုကိုယ်ကောင်အား။ ။ ပဋိစ္စန္ဓာယ=ဖုံးလွှမ်းပြီးသော၊ အဿာ=
ထိုအာပတ်အား၊ ဧကာဟံ=တစ်ရက်ရှိပြီ။ ။ ဂတဿ=ခရီးသွားသော၊
အဿ=အား၊ ယောဇနံ=တစ်ယူဇနာရောက်ပြီ။ ။ ဣတိ=ဤသို့လူတို့၏
ထွက်ရာအဖြစ်တည်းဟူသော အပါဒါနိသတ္တိကြောင့်။ ။ ကာဠကံ=မည်း
ညစ်သော အပြစ်ဒေါသ။ ။ ယမ္မာ=မှ။ ။ ယဿ=၏၊ ဟတ္ထော=သည်၊
ဆိန္နော=ပြီ၊ ဣတိ=ဤသို့ပြတ်သောလက်၏အရှင်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။
ယဿ=၏၊ ဝဏ္ဏော=သည်ကား၊ သုဝဏ္ဏဿ=ရွှေ၏၊ ဝဏ္ဏောဝိယ=ကဲ့သို့
တည်း။ ။ နာဂဿ=ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ ဂတိဝိယ=သွားခြင်းကဲ့သို့တည်း။
ဝိက္ကမော=ကွန်မြူးခြင်း။ ။ ဟနု=အောက်မေး။ ။ ခန္ဓော=ပန်း၊ ဝါ=လည်အိုး၊
ဧဝမာဒိ၊ ဧဝမာဒိမည်၏၊ တထာ=ထိုအတူ၊ ဣစ္စာဒိ=မည်၏၊ ဣစ္စေဝ
မာဒိ=မည်၏၊ တထာသဒ္ဓါဖြင့် ဣစ္စာဒိ၌ဣတိသဒ္ဓါ၊ ဣစ္စေဝမာဒိ၌

ဣတိဇဝံသဒ္ဓါတို့သည် ဤသဒိသအနက်ဟောတို့ချည်းဟုပြသည်။ ။
ဣတ္ထိဇဝံအနက်တူ။ ။ ဇာယတိ=ဖြစ်ကြောင်း။ ။ ကိံသဒ္ဓါ ရှေးရှိရာတို့၌
ပုစ္ဆာသံထွက်အောင်ပေး။ ။ ကိံဒိသံ=သော၊ နာမံ=သည်၊ အတ္ထိ=ရှိသနည်း
စသည်တည်း။ ။ ဝဿာနိ=နှစ်တို့ကား၊ ဝါ=ရဟန်းဝါတို့ကား၊ ကတိ=
အဘယ်မျှတို့နည်း။ ။ သောတာဝဇာနံ=နားထောင်ခြင်း။ ။ ဣတိ=ဤသို့
ကောက်စပါးတို့၏ ပြည့်စုံရာ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အဓိကရဏ
သတ္တိကြောင့်။ ။ ဧကရတ္ထိ=တစ်ည၌၊ ဝါ=တစ်ည၌ပတ်လုံး၊ ဝါသော=
နေခြင်းတည်း။ ။ ဥဘတော=သော၊ ကမ္မတော=ကြောင့်။ ။ မိန်းမအဖြစ်
ကိုဆောင်သော ကံတစ်ပါး၊ ယောက်ျားအဖြစ်ကိုဆောင်သောကံတစ်ပါး။
ယဿ=အား၊ ဝါ=၏၊ ကဏ္ဏသ္မိ=လည်ဘင်း၌၊ ကာဠော=မည်းသော
မဲ့သည်။ ။ ဗုဒ္ဓေသု=ကြီးသောသူတို့၌၊ ဘတ္တိ=ဆည်းကပ်ခြင်းသည်။ ။
ယေဟိ=တို့သည်၊ ပရက္ကမေန=လွန်စွာလုံ့လဖြင့်၊ သမ္ပဒါ=ဥစ္စာပြည့်စုံခြင်းကို၊
အဓိဂတာ=ရအပ်ပြီ။ ။ ပတ္တမ္ဘာ=သပိတ်မှ၊ ဩဏီတော=ချအပ်သော၊
ပါဏိ=လက်သည်။ ။ အဿ=၏၊ ကာယော=သည်၊ သီဟဿ=၏၊
ပုဗ္ဗဒ္ဓိဝိယ=ရှေးထက်ဝက်သောကိုယ်ကဲ့သို့တည်း။ ။ မတ္တာ=အမုံရစ်
ကုန်သော၊ ဗလဝေါ=ကုန်သော၊ မာတင်္ဂါ=ဆင်တို့သည်။ ။

ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသိပြီး၏။

-----*-----

ဒွေစ=လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေစ=လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပဒါနိ=
ပုဒ်တို့တည်း။ ။ အတ္တာ=အနက်တို့တည်း။ ။ ပဒါနိ၊ အတ္တာတို့ကား
လိုရာအနက်ကိုပြဆိုသော ပုဒ်တို့တည်း၊ ဒွိသဒ္ဓါ ၂-ခုသာလိုရင်းတည်း။
ဒွေဒွေ နာဝါ ဒွန္ဒာဟူ၍လည်းဘော်ကြ၏၊ ဒွေဒွေ ဂေါဏာ ဒွန္ဒာစသည်ဖြင့်
၂-ခုအစုံအစုံရကောင်းသမျှကို ဘော်နိုင်၏။ ။ ဆရာတို့ကား လှေ ၂-

စင်းတွဲ၊ လှည်း ၂-စီးပြိုင်စသောအနက်ကိုသာ ဥပမာလိုရင်းပြုကြကုန်၏။ သဒ္ဓါအနက် ၂-ပါးစုံကိုပင်ဥပမာပြုနိုင်၏။ ယုဂဋ္ဌဿ=အစုံ၏။ နာမံ=တည်း၊ က္ကပေန=ဤဒွန်သမာသ်အရာ၌ကား။ ။ မပြားသောဓေယျတ္ထ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဝစနပထဦးစသည်ဖြင့်ချဲ့သည်။ ။ စပနထံ=စကား ဝါကျအရာသို့။ ။ ဒွေအတ္ထာ=တို့သည်၊ ဧကတ္ထံဂစ္ဆန္တိ၌စပ်၊ ဧကတ္ထံ=တစ်ခုတည်း၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ ဧကဝိဘတ္တိယာ၊ ဝိသယာ=ဖြစ်ရာတို့သည်၊ ဟုတွာ=၍၊ ဤပါ၌ဖြင့် ၂-ပါးသောပုဒ်များ သောပုဒ်တို့၏ တစ်ပုဒ်တည်း အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း သမာသ်၏လက္ခဏာ၊ သမာသ်၏ အကျိုးဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ပြီးစေသည်။

သမုစ္စယေပန=၌ကား၊ ဒွိဓာဝိယောဇေတုံယုဇ္ဇတိယေဝ၌စပ်၊ ကဿာထည့်၊ လာဘီဟောတိ ။ လ ။ ပရိက္ခာရာနန္တိ=ဟူ၍၊ ဒဿနတော= ပါဠိပြယုဂ်ကို တွေ့မြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ။ ဝါ=တစ်နည်းကား၊ အန္ဓာ စယောပိ=ကိုလည်း၊ သမာသဒ္ဓန္ဓေ=၌၊ နောနလဗ္ဘတိ=မရအပ်သည် မဟုတ်၊ ရအပ်သည်သာတည်း၊ ကဿာ=ထည့်၊ မာလာဂန္ဓ ။ လ ။ ဌာနာတိ=ဟူ၍၊ ဒဿနတော=ပါဠိပြယုဂ်ကို တွေ့မြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ။ အဝယဝပ္ပဓာနသမုဒါယပ္ပ ဓာနဘေဒေန=အစိတ်အစိတ်ပြဌာန်းခြင်း အပေါင်းပြဌာန်းခြင်း အပြား အားဖြင့်။ ။ ဒွန္ဓေ=၌၊ ပဏီတတရံ=သာလွန်၍ မွန်မြတ်သောဝတ္ထုသည်၊ ပုဗ္ဗေ=ရှေ့၌၊ နိပတတိ=ကျတတ်၏။ ။ အဝဏ္ဏေသု=တို့တွင်၊ သရာဒိပဒံ= အစ၌သရရှိသော ပုဒ်သည်၊ ပုဗ္ဗံ=ရှေ့ ကျမြဲသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ နိစ္စလဒ္ဓေသု=နပုံဧကတ်အမြဲရသော ဒွန်တို့တွင်။ ။ မုခံ=ခံတွင်း၊ နာသိကာ=နှာခေါင်း။ ။ ဟနု=မေး၊ ဝီဝါ=လည်ဘင်း။ ။ သမ္ပံ=ခွက်ခွင်း၊ တာဠံ=မောင်း ကြေးနင်း၊ ဝါ=လက်ခုပ်။ သင်္ခေါ=ခရုသင်း၊ ပဏဝေါ=ထက်စည်၊ ဒိုက္ကိမော=စည်ပုတ်။ ။

ဖာလော=ထွန်သွား၊ ပါစနံ=နှင်တံ။ ။ ယုဂံ=ထမ်းပိုး၊ နဂ်လံထွန်ကိုင်း၊ ထွန်တုံးကိုမူကား နဂ်လသီသခေါ်၏။ ။ ပတ္တိကာ=ခြေသည်သူရဲ။ ။ စမ္ပဲ=ကာ၊ ဝါ=သားရေခိုင်း။ ။ သရပရိတ္တာဏဖလကံ= မြားကိုကွယ်ကာ သောပျဉ်ချပ်။ ။ ဓနု=လေး၊ ကလာပေါ=တောင့်၊ ဝါ=မြားကြည်တောက်။ ကုန္တ=ချပူလူ၊ ကိပ္ပိလိက=ပရွက်။ ။ ကီဋ္ဌ=ပေါက်ဘဋ္ဌ၊ ပဋ္ဌဂ်=နှံကောင်။ နကုလ=မြေပါ၊ သဘာဂဒွန်၌၊ ပညာဏဉ္စ=ပညာလည်း။ ။ ဧကသဂီတိ ဒွန္ဓေ=ပေါင်းတစ်စုဆိုအပ်သော ကျမ်းတို့၏ ဒွန်၌။ ။ ဧကကဒုကံ= တအပေါင်း ၂-ခုအပေါင်း။ ။ ပစနစက္ကာလဒွန္ဓေ=ပစနစက္ကာလဒွန်၌။ ။ ရွံဘွယ်စက်ဆုပ်ဘွယ်ဟူ၍ ရွေးချယ်ခြင်းမရှိပဲ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းချက်ပြုတ် ဖုတ်မျိုက်၍စားလေ့ရှိသော လူကျန်းလူရိုင်းမျိုးကို ပစနစက္ကာလခေါ်သည်။ ။ တံငါမုဆိုး သူခိုးဒါးမြ ပါဏာတိပါတအမှု ဒုစရိုက်ကျန်းနှင့် အသက်မွေးသူ၊ အငှားအရမ်း ကူလီလုပ်ကြမ်းနှင့် အသက်မွေးသူတို့သည်လည်း စက္ကာလမျိုးတို့ပင်တည်း၊ သူတောင်းစားမျိုး ဘင်ကျန်းမျိုး သူကောင်ဖုတ်မျိုးသည်လည်း စက္ကာလမျိုးပင်တည်း။

ဩရမ္မိက=ဆိတ်သတ်မှုဆိုး၊ သူကရိက=ဝက်သတ်မှုဆိုး။ ။ သာကုဏိက=ငှက်သတ်မှုဆိုး၊ မာဂဝိက=တောသား မုဆိုး။ ။ သပါက= ခွေးသားစားမျိုး၊ စက္ကာလ=ဒွန်းစက္ကာလမျိုး။ ။ ဝေဏ=နှီးသမား၊ ရထကာရ=သားရေသမား။ ။ ပတ္တုသ=ဘင်ကျန်းသမား၊ ဆဝဋ္ဋာဟက= သူကောင်မျိုက်သမား၊ မြန်မာ၌ သုဘရာဇာမျိုး ခေါ်သည်။ ဝိကပ္ပ လဒ္ဓေသု=ဝိကပ်အားဖြင့် နပုံဧကတ်ရသောဒွန်တို့၌။ ။ ဥသီရ= ပန်းရင်းမြက်၊ ဗီရဏ=ပြိန်းမြက်။ ။ မုဉ္ဇု=ဖြူဆံမြက်၊ ပဗ္ဗဇ=ပြိန်းမြက်။ ကာသ=ကိုင်းမြက်၊ ကုသ=သမန်းမြက်။ ။ ခဒိရ=ရှားပင်၊ ပလာသ= ပေါက်ပင်၊ ဓဝ=မျောက်ငိုပင်၊ အသကဏ္ဍ=အင်ကြင်းပင်။ ။ မိလက္ခ=

ညောင်ကြပ်၊ နိဂြောဓ=ပညောင်၊ အသတ္တ=ဗောဓိပင်၊ ကပိတ္တန=ညောင်
ဖြူ၊ သီးပင်ဟူ၍လည်းပေးကြ၏။ ။ သာက=ကျွန်း၊ သာလ=အင်ကြင်း။
ဂဇ=ဆင်၊ ဂဝဇ=တောနွား၊ နွားနောက်လည်းဟူ၏။ ။ ဧဏေယျ၊ ဧဏီ၊
ဝရာဟ=ဝက်။ ။ အဇ=ဆိတ်၊ ဧဠက=သိုး။ ။ ဝဠဝ=မြ၊ ။ ဗိလဝ=
ငှက်ဘီလူး။ ။ ကရုဏ္ဏ=သင်္ကန်းဖွတ်ငှက်၊ စက္ကဝါက=စက္ကဝက်ငှက်။ ။
ဗက=ဗျိုင်းကြီး၊ ဗလာက=ဗျိုင်းနှင်း၊ ။ ဟိရညံ=ငွေ။ ။ မဏိ=မြ၊
သင်္ခ=ခရုသင်း၊ မုတ္တာ= ပုလဲ၊ ဝေဠုရိယ=ကြောင်မြက်ရွဲ။ ။ ဇာတရူပ=ရွှေ
ရဇတ=ငွေ။ ။ သာလိ=သလေး၊ ယဝ=မယော၊ တိလ=နှမ်း၊ မုဂ္ဂ=ပဲနောက်၊
မာသ=ပဲလွန်း၊ နိမ္မာဝ=ပဲကြီး၊ ပဲတက်ကြီးလည်းဟူ၏။ ။ ကုလတ္တ=
ကုလားပဲ။ ။ ဗျဉ္ဇနာနံ=ဟင်းလျာတို့၏၊ မစ္ဆ=ရေသတ္တဝါသား၊ မံသ=ကုန်း
သတ္တဝါသား၊ သာက=အသီးအရွက်ဟင်းမျိုး၊ သူပ=ပဲဟင်းမျိုး။ ။ ဂဗျ=
နွားနို့ဟင်း၊ မာဟိသ=ကျွဲနို့ဟင်း၊ နွားသားဟင်းလျာ၊ ကျွဲသား ဟင်းလျာ
လည်းဟူ၏။ ။ ဧဏေယျ=ဧဏီသား၊ ဝရာဟ=ဝက်သား။ ။ မိဂ=သမင်
သား၊ မယူရ=ဥဒေါင်းသား။ ။ ကာသိတိုင်း၊ ကောသလတိုင်း၊ ဝဇ္ဇီတိုင်း၊
မလ္လာတိုင်း၊ စေတတိုင်း၊ ဝံသတိုင်း၊ မဇ္ဈတိုင်း၊ သူရသေနတိုင်း၊ ကုရုတိုင်း၊
ပဉ္စာလတိုင်း။

ဒွန်သမာသ်ပြီး၏။

-----*-----

ဣဒါနိ=၌၊ ပုဗ္ဗေ=၌၊ ဝုတ္တာနိစ၊ အဝုတ္တာနိစ။ ဝိသေသဝိဓာနာနိ
ဟုသမ္ပန်၊ ဆသုသမာသေသု=တို့၌။

- နပုံသကေကတ္တံ=နပုံသကေ ကတ္တရာသီလည်းကောင်း၊
- သမာသန္တရသော=သမာသ်အဆုံး၌ ရသေ့ပြုသော ရာသီ
လည်းကောင်း၊

- ပုဗ္ဗာဝါတိဒေသော=ပုလ္လိင်ငဲ့သော ရာသီလည်းကောင်း၊
- သမာသန္တေက=သမာသ်ပုဒ်အဆုံး၌ ကပစ္စည်း သက်သော ရာသီလည်းကောင်း၊
- သမာသန္တေအ=သမာသ်ပုဒ်အဆုံး၌ အပစ္စည်းသက်သော ရာသီလည်းကောင်း၊
- နာနာဒေသော=အထူးထူးသော အာဒေသရာသီ လည်းကောင်း၊
- အဗျယော=အဗျယရာသီလည်း ကောင်း၊
- သင်္ချာ=သင်္ချာရာသီလည်းကောင်း။ ။ ရာသီရှစ်ပါး။

သမာဟာရဘူတာ=ကုန်သော၊ ဒိဂုဒ္ဒန္တ=ဒိဂုသမာသ်ဒွန်သမာသ်ပုဒ်တို့သည်၊ နပုံသကာစ=နပုံလိင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧကတ္တသင်္ချာစ=ဧကဝုဏ်သင်္ချာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ။ ။ ဆာယာ သဘာသွေဝ=ဆာယာသဒ္ဓါသဘာသဒ္ဓါနှောင်းရာတို့၌သာလျှင်၊ အယံဝိမိ=သည်၊ ဟောတိ။ ။ သဘာနံ=လွှတ်ရုံးစသောသဘင်တို့၏၊ ဆာယာ=အရိပ်တည်း။ ။ သကဋ္ဌတ္ထာယံ=လှည်းရိပ်။ ။ သဘာသဒ္ဓေ=သဘာသဒ္ဓါနှောင်းရာ၌၊ အမနုဿသဘာသွေဝ=တို့၌သာလျှင်၊ အယံဝိမိ။ ။ နတ္ထိ=ဤအစီအရင်မရှိ၊ ။ အဗျယံ ။ လ ။ ဒ္ဒန္တနဉ္စ=တို့၏လည်းကောင်း၊ ကဿစိ=သော၊ တပ္ပုရိသဿစ=၏၊ သျာဒီသု=သိစသောဝိဘတ်တို့ကြောင့်၊ ရသော=ရသာပြုရ၏။ ။ အချို့သောတပ္ပုရိသ်ဆိုသည်ကား သဘတ္ထာယံ စသည်ကိုယူ။ ။ ဗဟုကညော=များသောသတို့သမီးရှိသော၊ ပေါသော=ယောက်ျား၊ ဗဟုက္ကတ္ထိ=များသောမိန်းမရှိသော၊ ကုလံ=ဗဟုဝံ၌ ဝရုသဒ္ဓါမိန်းမဟော ချွေးမဟော ၂-ချက်သင့်။ ။ ဗြဟ္မဗန္ဓု=ပုဏ္ဏေးမ။ ။ ရာဇဂဝေ=မင်း၏နွားတော်တို့။ ။ ဂေါကုလံ=နွားခြံ၊ ဝါ=နွားမျိုး။ ။

ပုဗ္ဗာဝရာသိ၌။ ။ ဣဒိဝိဓာနံ=သည်။ စတုရင်္ဂီ=အင်္ဂါလေးပါးရှိ၏။ ပုဗ္ဗပဒံ=ရှေ့ပုဒ်သည်။ ။ ဣတိ=သို့၊ စတုရင်္ဂီပြန်။ ။ ဒီဃာ=ကုန်သော၊ ဇယ်ာ=မြင်းခေါင်းတို့သည်။ ။ ကတ္တစိ=အချို့သောပါဠိပဒေသ၌၊ ပုလ္လိဂ်ရူပါ=ပုလ္လိင်ရုပ်ရှိကုန်သည်။ ။ တထာ=ထိုမှတစ်ပါး။ ။ ဣဓပန=ဤဒီဃဇယောပုဒ်၌ကား။ ။ သော=ထိုဒီဃသဒ္ဒါသည်။ ဝိသေသျ လင်္ဂီနုဂတဝသေန=ဝိသေသျပုဒ်၏ လိင်သို့လိုက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ။ ပုဗ္ဗာဝါတိဒေသေ=ပုလ္လိင်အဖြစ်သို့ညွှန်းခြင်းကို၊ ကတေ=သော်၊ တတ္ထ=ထိုဒီဃပုဒ်၌။ ။ ကုမာရီ=အရွယ်လွန်ပြီးအပျိုကြီးဖြစ်သော။ ။ ယုဝတီ=အဆင်းနုနယ် ကညာအရွယ်ဖြစ်သော၊ ဇာယာ=မယားသည်။ ။ ဣဓ=ဤ ကုမာရီရတနောပုဒ်၌။ ။ အနိဋ္ဌတ္ထော=အလိုမရှိအပ်သော အနက်သည်။ ဘာသိတပုမဖြစ်သော ပုဒ်၏လိင်ကို အရာအားလျော်စွာ သိလိုသော် ဧကတ္ထဖြစ်သော ယှဉ်ဘက်ပုဒ်ကိုထောက်၍ သိရသည်။ ဤပြယုဂ်၌ ပုလ္လိင်ကဲ့သို့ငဲ့ခဲ့လျှင် ဤပစ္စည်းပျောက်လတ္တံ့၊ ဧကတ္ထယှဉ် ဘက်ဖြစ်သော ရတနပုဒ်ကလည်း နပုလ္လိင်ဖြစ်၍ ရှေ့ပုဒ်၏ ဣတ္ထိအဖြစ်ကိုမပြနိုင်၊ ဟောဘူးသောပုလ္လိင်အတိုင်းသာတည်ရာ၏၊ ထိုကြောင့် ပုလ္လိင်ကဲ့သို့ ငဲ့ခဲ့သော် ထိုပုဒ်၌ ကုမာရီဟူသော လိုအပ်သော အနက်ကိုမသိမူ၍ ကုမာရဟူသော မလိုအပ်သောအနက်ကို သိလေရာ၏ဟူလိုသည်။ နောက်၌လည်း ဤနည်းကိုမှီး၍ ပြည့်စုံစွာသိလေ။ ။

ယေန=အကြင်သူသည်၊ ဒိဋ္ဌိ=မြင်အပ်သော၊ ဂါမဏိကုလံ=ရွာသူ ကြီးမျိုးသည်၊ ဟောတိ၊ သောဂါမဏိဒိဋ္ဌိ။ ။ ဤအရာ၌ ဂါမဏိသဒ္ဒါ နပုလ္လိင်ထင်ရှားအောင်ဝါကျ၌ ကုလံဟုထည့်လေသည်။ ။ သဒ္ဓါ=ယုံကြည် ခြင်းဟူသော၊ ပကတိ=နကို သဘောသည်၊ အတ္ထိ။ ။ ဒုဝင်္ဂဝေကလ္လံ=အင်္ဂါနှစ်ပါးချို့သည်။ ။ ရှေ့ပုဒ်လည်း ဘာသိတပုမပုဒ် မဟုတ်၊

နောက်ပုဒ်လည်း ကုတ္တိလိင်ပုဒ်မဟုတ်၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးချို့ပုံ။ ။ ကမ္မဓာရယမ္ပိ
ပန=ကမ္မဓာရည်းသမာသ်၌ကား။ ။ သဗ္ဗာဒယောသုတ်၌၊ ဝုတ္တိမတ္တေ=
ဝုတ္တိမျှသာဖြစ်သောအရာ၌။ ။ သဗ္ဗာဒိနာမကော=သဗ္ဗာဒိမည်ကုန်သော၊
သဗ္ဗနာမသဒ္ဓါ=တို့သည်။ ။ ယဿ=အကြင် သူအား၊ သာ=ထိုမိန်းမဟုဆို
အပ်သော၊ ပမုခါ=အဦးအမျိုးသည်၊ အတ္ထိ၊ သာ=ထိုအကျင့် ပဋိပတ်ဟု
ဆိုအပ်သော၊ စသည်ဖြင့် အရာအားလျော်စွာ အစွဲကိုဘော်လေ။ ။
တာယ=ထိုဝေဒနာနှင့်၊ ဝါ=ကား၊ တာဟိ= ထိုဝေဒနာ တို့နှင့်၊ ဤ၌လည်း
အရာအားလျော်စွာ သိလေ။ ။ တဿာ=ထိုမိန်းမ၏၊ မုခံ=မျက်နှာတည်း။
။ သမာသ်ဝုတ္တိ စုတည်း။ ။ တဿံဂထာယံ=၌၊ ဝါ=တာသုဂါထာသု=တို့၌၊
တတြ=၌၊ ဝါ=တို့၌။ ။ တာယဂါထတော=မှ၊ ဝါ=တာဟိ ဂါထာဟိ=တို့မှ၊
တတော=မှ၊ ဝါ=တို့မှ။ ။ တဒါ=၌၊ ဝိဘတ္တိ ပစ္စယန္တဝုတ္တိစုတည်း၊ တထာ=
သဗ္ဗထာ၊ စသည်ကား တဒ္ဓိတပစ္စယန္တ ဝုတ္တိစုတည်း။ ။ ဝိဂ္ဂဟဝါကျ
မထင်ရှားသောပုဒ်နုတ် ပုဒ်သေးစုကို ဝုတ္တိမတ္တဆိုသည်။

ကပစ္စယရာသီ၌။ ။ ယူဟိ-ကို၊ ဤဦးပုဒ်ဖြတ်၊ ကတ္တာရော=
အလုပ်သည်တို့သည်။ ။ ဝတ္တာရော=ဆိုလွယ်သော အလေ့ရှိသော
သူတို့သည်ဟု နောက်ပုဒ်မှာပေးလေ။ ။ ရဿပဒံ=သည်၊ ဗြဟ္မဏံ=
ပုဏ္ဏားကို၊ ဝဒတိ=ဟော၏၊ ဒီဃပဒံ=သည်၊ ဗြဟ္မဏံ=ပုဏ္ဏေးမကို။ ။
ဣတ္ထိယူဟိ=လျှပ်စွည်းရှိသောသဒ္ဓါ၊ ကုတ္တိလိင် ဤဦးပစ္စည်းရှိသော
သဒ္ဓါတို့မှ၊ အညတော=တစ်ပါးဖြစ်ကုန်သော။ ။ သသောတကော=
နားရှိသောသူ၊ အသောတကော=နားမရှိသောသူ။ ။ ဗဟုမာလကော=
ဗဟုမာလော=များသောပန်းကုံးပန်းဆိုင်ရှိသောသူ။ ။ နောက်၌
လည်းဤနည်းတူ။ ။ မာယာ=လှည့်ပတ်မှု။ ။ မတပတိကော=သေသော
လင်ရှိသော၊ ဗဟုဟတ္ထိကော=များသောဆင်ရှိသော။ ။ ဝဇော=နွားခြံ။

ဗဟုရတ္တညကော=ညဉ့်ကိုသိသူ ထေရ်ကြီး ဝါကြီးများသော။

ဣတ္ထိလိင်္ဂေ=၌။ ။ သမာသန္တရာသီ၌။ ။ ပါပါနံ=သူယုတ် တို့၏၊ ဘူမိ=ဖြစ်ရာမြေအရပ်တည်း။ ။ ဇာတိဘူမိ=ဘွားမြင်ရာအရပ်၊ သတ္တု=မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဇာတရဋ္ဌိ=ဘွားတော်မူရာတိုင်းပြည်။ ။ ဧတ္ထ=ဤ ကျောင်း၌၊ ပြာသာဒ်၌၊ ဒွေ=နှစ်ဆင့်ကုန်သော၊ ဘူမိယော=ဘုံတို့သည်၊ သန္တိ=ကုန်၏။ ။ သတ္တ=ကုန်သော၊ ဂေါဓာဝရိယော= ဂေါဓာဝရိမြစ်တို့ တည်း။

သုတ်၌၊ အနညာသချံတ္တေသု=အညတ္တ သမာသ်၊ အသချံတ္တ သမာသ်မှ တစ်ပါးသောသမာသ်တို့၌၊ အသချေဟိစ=ဥပသာရပုဒ်တို့ နောက်မှလည်းကောင်း၊ သချံဟိစ=သချံသဒ္ဒါတို့ နောက်မှလည်း ကောင်း၊ အင်္ဂုလျာ=အင်္ဂုလိသဒ္ဒါ၏၊ အမာသန္တော=သမာသ်ပုဒ်အဆုံး သည်၊ ဟုတ္တာ=၍၊ အ=အပစ္စည်းသည်၊ ဟောတိ=၏။ ပမာဏဝါစီ= လက်သစ်အတိုင်းအရှည်ကိုဟောသော၊ သဒ္ဓန္တရံ=သဒ္ဓါအထူးတည်း။ ။ လူတို့၏လက်၌ရှိသောလက်ညှိုးကိုဟောရာ၌ ဣကာရန္တ အတိုင်းရှိစေ ဟူလို။

ဒါရု=သစ်သားခွက်တည်း၊ အင်္ဂုလိပမာဏာ ဝယဝေါ=လက်သစ် ပမာဏအစိပ်အစိပ်ရှိသော၊ ဓညာဒီနံ=စပါးစသည်တို့၏၊ မာနဝိသေ သော=ချင့်ခွက် အထူးကို။ ။ ဒီယောစ=ဒီဃသဒ္ဓါလည်း၊ စသည်ပေး။ ။ ပုဗ္ဗပရာဒိ=ရှေ့အဖို့နောက်အဖို့စသည်သည်၊ ဧကဒေသောနာမ=ဧက ဒေသသဒ္ဓါမည်၏။ ။ စိရရတ္ထံ=ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ ။ အဟောစ=နေ့လည်း။ ။ ဝဿေန=မိုးရေသည်၊ တေမိတာ=စွပ်အပ်သော၊ ရတ္ထိ=တည်း။ ။ မိုးစိုသောနေ့ရက်၊ ခုနစ်ရက် စသည်မိုးကြီးစွေ၍နေသော နေ့ရက်စုကို ဝဿရတ္တဆိုသည်၊ ဟိမဝန္တာ၌ကား မိုးလေးလသည်

ဝဿရတ္တကာလမည်၏။ ဆောင်းလေးလသည် ဟိမရတ္တကာလမည်၏။ အစထွေစ=ဒွန်သမာသ် မဟုတ်ရာ၌လည်းကောင်း။ ။ အလောပေ=တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း မကျေရာ၌။ ။ ပဉ္စဟိ=ကုန်သော၊ ဂေါဟိ=တို့ဖြင့်၊ ကိတော=ဝယ်ယူအပ်သည်တည်း။ ။ ဂဝဇဂဝါ=တောနွား အိမ်နွားတို့။ ။ ယဿ=အကြင်သည်တိုင်အား၊ စတဿော=ကုန်သော၊ အံသိယော=အဖို့ အထောင့်တို့သည်၊ သန္တိ။ ။ အတ္တံ=ဤသုတ်ဖြင့်အပြု။ အာယာမေ=အလျားလိုက်တည်ခြင်းဟူသော အနက်ကို၊ ဂမုမာနေ=သော်၊ အနုဂဝံ=အနုဂဝံဟူ၍၊ သိဇ္ဈတိ=၏၊ ဤသုတ်ဖြင့် သမာသန္တ အပစ္စည်း သက်၍ ဩကို အဝပြု၍ ပြီးစေဟူလို။ ။ အနုဋ္ဌိတံ=အလိုက်သင့် တည်ရာဖြစ်သော၊ သကဋ္ဌံ=လှည့်သည်၊ အနုဂဝံ=မည်၏။ ။ ဝိသာလာနိ=ကျယ်ကုန်သော။ ဝိရူပါနိ=မမြင်ဝံ့ဘွယ်အလွန်ကျယ်ကုန်သော။ ။ ယဿ=အကြင် သိကြားမင်းအား၊ အနေကသဟဿာနိ=အထောင်မကကုန်သော၊ အက္ခိနိ=မျက်စိအမြင်တို့သည်၊ သန္တိ။ ။ တိရောဘာဂေါ=တဘက်အဖို့၊ ဝါယုနော=လေ၏၊ သခါ=မိတ်တည်း။ ။ ပိယာပိယ မဇ္ဈတ္တာနံ=ပိယ၊ အပိယ၊ မဇ္ဈတ္တဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေသံ=တို့၏။ ။ မေတ္တာဝိဟာရီ=မေတ္တာဖြင့်နေလေ့ရှိသူတည်း၊ ယေန=သည်၊ အတ္တာ=မိမိကိုယ်ကို၊ ပဟိတော=စေလွှတ်အပ်ပြီ။

ဤအမှုနှင့် ဤတသက် မဆုတ်ပြီ၊ သေလျှင်လည်း ဤအမှုကို ပြုရင်းသေမည်ဟု မိမိကိုယ်ကို ထိုအမှု၌ ကျွတ်ကျွတ်လွတ်လွတ် စေလွှတ်သည်ဟူလို။

ဆာတံ=ဆာလောင်သော။ ။ သုဟိတော=ဝပြုံးသော။ ။ ယတော=စောင့်စည်းသော။ ။ သုရဘိနော=ဝတ်ပန်း၏၊ ဂန္ဓော=တည်း။ ။ သုဂန္ဓိနော=သော၊ သရီရဿ=၏။ ။ နပကတိကာ=နအက္ခရာ ပကတိ

ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ။ အဿ=ထိုလက်သည်းခြေသည်းအား၊ ခံ=သုခဒုက္ခ
ခံစားမှုသည်၊ နအတ္ထိ။ ပုမဿ=ယောက်ျား၏၊ သကံ=အသီးဥစ္စာတည်း၊
ပုံသကံ။ ။ ခဉ္စနံ၊ ဝေကလ္လဂမနံ=အသွားအလာချို့တဲ့ခြင်းသည်၊
ခတ္ထံ=မည်၏။ ။ နာကော= နတ်ပြည်။ ။ နမုဉ္စတိ=ဝဋ်မှမလွတ်အောင်ပြု
တတ်၏။ ။ နဂလတိ၊ နစဝတိ=မရွေ့တတ်။ ။ ဂေဟေ=အိမ်ကို၊
ဝတ္ထဗ္ဗေ=သော်။ ။ အဂါရံ၌ကား နကို အပြုဟူလို၊ အနက်ကား နဂရနှင့်
အတူပင် ဣပစ္စည်းသက်၊ ဝုဒ္ဓိပြု။ နလန္တိ ဧတ္ထဝသန္တာ ဇနာတိ
အဂါရံဟူ၍လည်း ပြုသင့်၏။ ။ အပါဏိနိ= သတ္တဝါမှတစ်သောအနက်၌။
အဂေါ=မကောင်းသော အလားရှိသောသူသည်၊ ဝသလော=ယုတ်မာ
တတ်၏၊ တေန=ထိုသူဖြင့်၊ ကိ=အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။

နေကေ=များစွာသောသူတို့သည်။ ။ သဟ=တကွ၊ အာယတ္ထံ=
စပ်သည်တည်း၊ သာယတ္ထံ=သည်၊ သမာသ်ပုဒ်ဟူ၍ပင် မထင်ရှားအောင်
တကွစပ်ခြင်းအနက်ဟော တစ်ခုဖြစ်၍ နေသောကြောင့် သညာယံဆိုသ
တည်း။ ။ သဟပလာသံ=မိမိနှင့် အတူအပြင်းမူခြင်းတည်း။ ။ ဧတာယ=
ဤကြော့ကွင်းဖြင့်၊ ဩတ္တိယတိ=ထောင်အပ်၏။ ။ ယော=အကြင်ခိုငှက်
သည်။ ။ ဣဓ=ဤပြယုက်၌၊ ဩဒ္ဓိ=ကြော့ကွင်းသည်၊ အပစ္စက္ခာ=မျက်ကွယ်
တည်း။ ခိုကောင်ကိုသာ မြင်ကြ၍ ကြော့ကွင်းကို မမြင်ကြရာ၌
သိသူကပြောဆိုသောစကားမျိုးတည်း။

သာဂ္ဂိ=မီးနှင့်တကွသော၊ ကပေါတော=ခိုငှက်။ ။ ပိဗုနာ=လဲမှို့နှင့်။
သာဓ=ထိုလေဗွေဝန်းသည်လည်း၊ အပစ္စက္ခာ=တည်း။ ။ လက်ပန်လဲမှို့
တို့၏ကောင်းကင်၌ ဝဲလည်၍ နေသည်ကိုမြင်၍ လေဗွေကို သိရသည်။
ဥဂ္ဂန္နာ=တက်၍။ ။ ပိဗုသယံဋ်=ဝါဂွမ်းလဲမှို့အပေါင်းကို၊ သပိသာစာ=
ဘီလူးသဘက်နှင့်တကွသော၊ ဤဘီလူးသဘက်သည် အပစ္စက္ခာ။ ။

သရဇာ=မြူနှင့်တကွကုန်သော၊ ဝါတာ=လေတို့သည်၊ သရက္ခသီ=ရက္ခိသ်
ဘီလူးမနှင့်တကွသော၊ ရတ္တိ=ညဉ့်။ ။ သညာယံ=သညာအရာ၌၊
သကတ္ထဿ=မိမိတို့အနက် ပြဋ္ဌာန်းလျက်ရှိသော သဟသဒ္ဓါ၏။ ။
သပြဟံ=အဆောက်အဦတို့နှင့်တကွသောဗေဒင်ကျမ်း။ သစက္ကံ=
ချွန်းတောင်းလက်နက်နှင့်တကွသော စက်လက်နက်၊ သဟသဒ္ဓါနှင့်
ယှဉ်သော်လည်း အညပုဒ်အနက်မရှိ၊ မိမိတို့အနက် ပြဋ္ဌာန်းလျက်ရှိ
သည်ကို သဟတ္ထဆိုသည်၊ ရှေးအသင်္ချသမာသ်၌လည်း ဤနှစ်ပုဒ်လာ
ခဲ့ပြီ။

သဟပဗ္ဗဏှံ=နက္ခတ်ကောင်းနှင့်တကွသောနံနက်၊ သဟပရဏှံ=
နက္ခတ်ကောင်းနှင့်တကွသော ညနေချမ်း။ ။ဂန္ထန္တမိကေ=ကျမ်း၏အဆုံးဟူ
သောအနက်၊ အလွန်၏အဖြစ်တည်းဟူသောအနက်၌။ ။ယံ=အကြင်
ကစွည်းကျမ်းကို၊ ဥဏာဒိနာ=ဥဏာဒိပိုင်းနှင့်၊ သဟ=တကွ၊ အမိတေ=
သင်သည်တည်း၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ တံ=သည်၊ သောဏာဒိ=မည်၏။ ။
သမာနော=မိမိနှင့်တူမျှသော ပက္ခောသဟာယော=အပင်းအသင်းတည်း။

သဇာတိ=ဇာတ်တူသူ။ ။သရတ္တိ=ဖွားရာဇာတ်တူသူ၊ သပတိ=လင်
တူမိန်းမ၊ သနာတိ=ချက်မြုပ်ရာအရပ်တူသူ၊ စန္ဒေန=လမင်းနှင့်၊ ။သရူပ=
သဘောတူ၊ သဌာနံ=နေရပ်ဌာနတူ။ ။ယဿ=အကြင်နေမင်းအား။ ။
သဝယော=အရွယ်တူ၊ သဓနော=ဥစ္စာတူ၊ သဓမ္မော=တရားတူ၊
သဇာတိယော=ဖြစ်ရာအမျိုးတူ၊ ဥဒရေ=ဝမ်း၌။ ။စန္ဒေန=လမင်းနှင့်၊
ဝါ=လမင်း၏ကြက်သရေနှင့်၊ သမာနော=တူမျှသော။ ။မုခံ=ဘုရားမျက်နှာ
တော်ကိုရ၏၊ ဝဒနံ=ဘုရားခံတွင်းတော်။ ။သပက္ခကော=အတောင်ရှိ
သောငှက်။ ။အတ္တနော=ထက်၊ ဥတ္တရိတရာ= လွန်ကုန်သော၊ သပ္ပရိသော၊
သဇ္ဇနော=သူးတော်ကောင်း။ ။သဒ္ဓမ္မော= သူတော်ကောင်းတို့၏တရား၊

သတ္တဝေါ=ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်၊ ဧတဿ=ထိုအမျှအား၊ အယံ
 အတ္ထော=ဤအကျိုးသည်၊ အတ္ထိ=၏။ ။တဒ္ဓိတ်ဤပစ္စည်းသက်။ ။
 ဧတေသံ=ထိုသင်္ခတ တရားတို့အား၊ အယံ ပစ္စယော=ဤအဝိဇ္ဇာ အစရှိ
 သောအကြောင်းတရားသည်၊ အတ္ထိ= ရူပဉ္စဟိဒံစသည်၌ ဣဒံကားအနက်
 မရှိနိပါတ်မျှသာ။ ။ယေသံ=တို့၏၊ ပတိဋ္ဌော=ထောက်ရာတည်ရာကား၊
 ဘဝံ =အရှင်ပေတည်း။ ။ ယေသံ =အကြင်သာသနဓမ္မတို့၏၊
 မူလံ=အရင်းအမြစ်ကား၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားပေတည်း။

ပရေသု=ကုန်သော၊ တရာဒီသု=တို့ကြောင့်လည်း၊ နန္တရံ=တို့၏၊
 ဋ္ဌောဟောတိ=သမ္ပန်။ ။မဟန္တိနံ=ကြီးကုန်သော မိန်းမတို့ထက်၊ အတိ
 သယေန=အားဖြင့်၊ မဟာ=ကြီးသည်တည်း၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ မဟတ္ထရိ=
 မည်၏။ ။ ရတ္ထညူနံ=ညဉ့်ကိုသိကုန်သော မထေရ်ကြီးတို့၏၊ မဟန္တဿ=
 များသည်၏၊ ဘာဝေါ=တည်း။ ။ဇာတိမဟတ္တံ=အမျိုးအားဖြင့်မြတ်သည်၏
 အဖြစ်။ ။ဘဝန္တပတိဋ္ဌာ=အရှင်လျှင်တည်ရာရှိကုန်၏၊ ရိရိက္ခကေသု=
 ရိပစ္စည်း၊ ရိက္ခပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်သောနောက်ပုဒ်တို့ကြောင့်။ ။မြန်မာ
 မောဂ္ဂလာန်ပေစာတို့၌၊ ရိရိက္ခရိသက်သုဟုရှိကြ၏၊ သီဟိုဠ်မူနှင့်မညီ။

သမာနောဝိယ= မျက်မှောက်ရှိနေသောသူကိုကဲ့သို့။ ။ဒိဿတိ=
 ရှုအပ်၏။ ။အညတြ=ရီ၊ ရိက္ခ၊ ကပစ္စည်းတို့မှတစ်ပါးသော နောက်ပုဒ်
 ကြောင့်။ ။ယေသံ=တို့၏၊ လေပဏံ=ပုန်းအောင်းရာကား၊ တွံ=အရှင်ဘုရား
 ပေတည်း။ ။ဒိပေါ= မှီခိုရာကျွန်းကြီးကား။ ။ ပဋိသရဏံ=လည်းလျောင်းရာ
 ကား။ ။ရဇောဇလံ=ချွေးစီး။ ။ဣဝေ=ဤသုတ်၌။ ။ဒိသောဒိသံ=ထိုထိုအရပ်
 သို့၊ အနုယန္တိ=အစဉ်လိုက်ကြကုန်၏။ ။တွံ=သည်၊ သရဒေါသတံ=အနှစ်
 တစ်ရာပတ်လုံး၊ ဇီဝ=လော။ ပရဿ=ပရသဒ္ဓါ၏။ ။ပရောသတံ=တစ်ရာ
 ကျော်။ ။နသဗ္ဗနာမံ=သဗ္ဗနာမ်ပရသဒ္ဓါ မဟုတ်။ ။အယံဇနော=သည်။

အရိယေဟိ=တို့မှ၊ ပုထကေဝ=အသီးသာတည်း၊ က္ကတိ=ကြောင့်။ ။အပိစ= ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ ပါဠိနယေ=ပါဠိတော်နည်း၌။ ။ပုထု=များစွာကုန်သော၊ ချည်းပေး။ ။ကိလေသေ=တို့ကို၊ ဇနန္တိ။ ။နာနာသတ္တရာနံ= အထူးထူးသောဆရာတို့၏။ ။နာနာဩဃေဟိ=တို့သည်၊ ဝုယန္တိ=မြှောက်အပ်ကုန်၏။ ။သညာနာနတ္ထပုထုတ္တပဘေဒံ=သညာထူးသည်၏အဖြစ်၊ သညာများပြားသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောအပြားကို၊ ပဋိစ္စ=၍၊ တဏှာနာနတ္ထပုထု ပဘေဒေါ=သည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ဤကား စုက္ကိယပါဠိစုတည်း။

ဣယံ=ငါတိုက်တွန်း၏၊ အညေပိ=ငါဘုရားမှတစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပုထု=များစွာကုန်သော၊ သမဏဗြဟ္မဏေ=တို့ကို၊ ပုစ္ဆသု=မေးဦးလော။ ။ပုထု=ကုန်သော၊ သာဝကေ=တို့ကို၊ ဝိနယံ ဝိနယန္တော=ဆုံးမလျက်၊ ဂါမာ=တစ်ရွာမှ၊ ဂါမံ=တစ်ရွာသို့၊ ဝိစရိသံ=အံ့။ ။အာယတာနိစ=ရှည်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပုထုနိစ=ကြီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဤလည်းပါဠိတစ်ရပ်။ ပုထုနာ=ကြီးစွာသော၊ ဝိဇ္ဇဝဏ္ဏိနာ=လျှပ်ရောင်အဆင်းရှိသော၊ ဤလည်းပါဠိတစ်ရပ်။ ။ပုထုကာယာ=များစွာသောအပေါင်းတို့သည်၊ ပုထုဘူတာ=များစွာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏၊ ကုစ္စာဒိ=ဤကားပါဠိအရပ်ရပ်တည်း။

တဿ=ထိုပုထုသဒ္ဒါ၏၊ ဥလောပေါ=ဥကြေ၏။ ။အဿ=ထိုသူအား၊ ဆာဟံ=ခြောက်ရက်မျှသာ၊ ဇီဝိတံ=သည်၊ အတ္ထိ=ရှိရာ၏။ ။ဝိဇ္ဇာယောနိသုတ်၌။ ။ စထေ=ဒွန်အရာ၌၊ တတြ=ထိုလ္လှုပ်တားဒိဂိုဏ်းနှောင်းရာ၌၊ ဝိဇ္ဇာယောနိ သမ္ပန္နနံ=အတတ်ပညာ အမျိုးအနွယ်နှင့်စပ်ခြင်းရှိကုန်သော၊ လ္လှုပ်တားဒိနံ= လ္လှုပ်စွည်းအဆုံးရှိသောဂိုဏ်း၊ ပိတားဒိဂိုဏ်းတို့၏၊ အာ၊ ဟောတိ။ ။ အတတ်ပညာသင်ပညာ သင်ဆရာတို့သည်

တပည့်တို့၏ ဝိဇ္ဇာသမ္ပန္နိ မာတာပိတဖြစ်ကြကုန်၏။ ။ ပရေသု=ကုန်သော၊
တေသွေဝ=ထိုလ္လုပိတာဒိ တို့ကြောင့်သာလျှင်။ ။ တေသဉ္စ=ထိုမာတုပိတု
သဒ္ဒါတို့၏လည်း၊ ကု=ကုအပြုသည်။ ။ မာတိယော=အမိကိုသတ်သော
သူသည်၊ ဒုခံ=ဆင်းရဲကို၊ လဘတေ=ရ၏။ ။ မာတိကံ=အမိမှလာသော၊
ဓနံ=ဥစ္စာ။ ဘာတိကရာဇာ=နောင်တော်ကြီးမင်း။ ။ သန္တိဝိမိနာဝ=သန္တိအစီ
အရင်မျိုးဖြင့် သာလျှင်၊ သိဒ္ဓံ=ပြီးနိုင်၏၊ ရဿပြု၍ ဗိန္ဒုလာကာမျှ
နှင့်ပြီးနိုင်၏ဟူလို။

ကုဓပန=ဤမောဂ္ဂလာန်၌ကား။ ။ ပတိမှိ=ကြောင့်၊ သုဇာတာယ=
သုဇာတာသဒ္ဒါ၏၊ သုဇံ=သုဇံအပြုသည်၊ ဟောတိ=၏၊ ဒါရသစ=
ဒါရသဒ္ဒါ၏လည်း၊ ဒံ=ဒံအပြုသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ ဇာတိပုဒ်ကိုမြဲမြံ
စေခြင်းငှါ ဥပမာထုတ်ပြန်သည်။ ။ ကုတိ=သို့၊ နိဌံ=ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊
ဂန္ထပွံ=ရောက်အပ်၏။ ။ ကစ္စာယနေစ=၌လည်း၊ ပတိမှိတိ=ဟူ၍၊
ပါဌောလိုက်၊ တတ္ထ=ထိုပါဌ်နှစ်ရပ်တို့၌။ ။ ဥဒပါနံ=ရေတွင်း။ ။
ဥဒပါတိ=ရေသောက်ခွက်ဖလား။ ။ နီလောဒါ=စိမ်းညိုသောရေရှိသော။
ဒကသောတံ=ကြင်ကြောင်း။ ။ ဒကရက္ခသော=ရေဘီလူး။ ။ ယေသံ=
အကြင်သတ္တဝါတို့၏၊ အာသယော=ကိန်းရာသည်ကား၊ ဥဒကံ=ရေလျှင်
တည်း။

ပါဏာ=ရေသတ္တဝါတို့တည်း။ ။ ဒကာသယာ=ရေ၌ကိန်းသော
သတ္တဝါတို့သည်၊ ဒကေ=ရေ၌၊ သေန္တိ=ကိန်းကုန်၏။ ။ အဇ္ဇဏော=ယနေ့
တစ်ရက်။ ။ အညှာဒိဝိမိမိ=ညှာဒိအစီအရင်မှ တစ်ပါးသောအရာ၌။ ။
ညှာဒိဝိမိဆိုသည်ကား နာမ်ဝိဘတ်နှင့်စပ်သော အစီအရင်ကိုဆိုသည်၊
ထိုအစီအရင်၌လာသော ဥပသာရနိပါတ်တို့ သည်ကား များသောအားဖြင့်
ဥပပဒသမာသံပုဒ်မဟုတ်၊ ပုဒ်သီးတို့သာတည်း။ ။ အဗျာဒိဝိမိမှဟု

ရှိသည်ကားပါဌ်ပျက်တည်း။ ။ ပမုခေါ်=အဦးဖြစ်သော၊ နာယကော= အကြီးအမှူးတည်း။ ။ ဘုသံ=လွန်စွာ၊ ကာဠာရော=ကြောင်သောမျက်စိ ရှိသည်တည်း။

ပကတာဒျတ္ထေ=ပကတစသောအနက်၌၊ ပထမာယ=ပထမန္တပုဒ် နှင့်။ ။ ပကတော=အစအဦးပြုအပ်သော။ ။ ပါစရိယော= ဆရာ၏ဆရာ။ ပယျကော=အဘေး။ ။ ပရော=တဆက်ဖြစ်သော၊ အန္တေဝါသီ=တည်း။ ပန္တေဝါသီ=အတွင်းနေတပည့်၏တပည့်။ ။ ပပုတ္တော=မြေး။ ။ ပနတ္တာ= မြစ်။ ။ အတိဝေလာ=အခါကိုလွန်သည်၊ ဝါ=စည်းကမ်းကိုလွန်သည်။ ။ ကုဋ္ဌာဒျတ္ထေ=စွန့်ခြင်းအစရှိသောအနက်၌။ ။ ကောကိလာယ=ဥဩသည်။ အဇ္ဈာယိတုံ=ရွက်ဆိုခြင်းငှါ၊ ဂိလာနော=နာသည်တည်း။

ဗလသာ= အားတိုက်၊ ကရိယ=ပြု၍၊ ဗလိကရိယ= အားတိုက်ပြု၍၊ ပါကဋီကရိယ=ထင်စွာပြု၍၊ ပါကဋီကရိယျ=ထင်စွာဖြစ်၍၊ ပါကဋီဘဝိယ လည်းအနက်တူ။ ။ အလမာဒယော=အလံအစရှိကုန်သော။ ။ သက္ကစ္စ၌ သံသဒ္ဓါ၏ဗိန္ဒုကိုမဟာဝတ္ထိဖြင့်ပရရုပ်ကပြ။ ။ သက္ကစ္စ၌ဗိန္ဒုလာသည်။ အလံ=လုံလောက်၊ ဘုတ္တာ=၍။ ။ ပရိယတ္တံ=လုံလောက်သည်တည်း။

ကိစ္စ၊ ကိရိယက္ကစ္စာဒိနာ=ဖြင့်၊ သံခိတ္တရူပဟိ=ရုပ်ကျဉ်းရုပ်ကြပ်ဖြစ် ကုန်သော၊ ဥပပဒေန=အနီးကပ်သောပုဒ်နှင့်၊ သဟေဝ=သာလျှင်၊ သိဒ္ဓေဟိဇဝ=ပြီးကုန်သောကြိယတ္တတို့နှင့်သာလျှင်၊ ကိစ္စရိရိယစသော ပုဒ်တို့ကား သံစသော ဥပပဒတို့နှင့်တကွသာပြီးကုန်၏။ ။ ကတွာစသော ပုဒ်တို့ကား သံစသည်တို့နှင့် ကင်း၍ပင်ပြီးကုန်၏။

သက္ကတွာ၌ သံကတွာ ပုဒ်ဖြစ်၍၊ သံ=ကောင်းစွာ၊ ကတွာ=ပြု၍ ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ သက္ကတွာ=ကောင်းစွာပြု၍ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ အနက်ပေး၊ သက္ကစ္စ၌ကား ၍မပေးနှင့်။ ။ ပရောဘုယျ=

လွန်စွာဖြစ်၍။ ။ တိရောဘုလျှ=အခြားဖြစ်၍။ ။ ဥရသိကိရိယ=ရင်၌ပြု၍၊
အတ္ထိဒီရာ=နို့ရည်ရှိသော၊ ဂါဝီ=နွားမ။ ။ နသန္တိပုတ္တာ=သားသမီးမရှိသော၊
ဣတ္ထိ။ ။ အဟောတိဇဝ=ဖြစ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကမ္မံ=တည်း။ ။ ဧဟိစ=
လာလှည့်လည်း၊ ပဿစ=ရှုလှည့်လည်း၊ ဧဟိပဿ=လာလှည့်ရှုလှည့်။
ပရတ္ထ=နောက်၌၊ ဧဝံ=ဤအတူတည်း၊ တဒ္ဓိတန္တသမာသ်အဖြစ်ကို
ညွှန်းသည်။

ဘဒ္ဒန္တ=အရှင်ကောင်း၊ ဧဟိ=ကြွခဲ့ပါလော့၊ ဣတိ=ဤသို့၊
ပုတ္တေဟိ=ဆိုသည်ရှိသော်၊ နဧတိ=မလာပြီ၊ ဣတိ=ထိုကြောင့်၊ သော=
ထိုတိတ္ထိသည်၊ ဧဟိဘဒ္ဒန္တကော=မည်၏။ ။ ဧဟိ=လော့၊ တုယံ=၏၊
အာဂတံ=လာခြင်းကား၊ ထည့်ရသည်၊ သွာဂတံ=တည်း၊ ဣတိ=သို့၊
ဝဒနသီလော=သည်၊ ဧဟိသွာဂတိကော=မည်၏၊ ဝါ=ကား၊ ဧဟိ
သွာဂတဝါဒီ=မည်၏၊ တဒ္ဓိတန္တနှင့် သမာသ်သက်သက်သာ ကွဲကြသည်။

ဧတ္ထ=ဤကျမ်းမျိုး၌၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ပေါရဏာ=တို့သည်၊ အာဟံသုဝါ=
ဆိုမူလည်းဆိုဘူကုန်ပြီ၊ ပုရေ=ရှေး၌၊ အာသိသုဝါ=ဖြစ်မူလည်း ဖြစ်ဘူး
ကုန်ပြီ၊ ဧဝံပဝတ္ထံ=သော၊ ဝိဝါနံ=သည်၊ အတ္ထိ=၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ ဣတိ
ဟာသော=မည်၏၊ ပုရာဏဝန္တော=ယာမပုရာဏ်၊ ဂေါတမပုရာဏ်စသော
ပုရာဏ်ကျမ်းမျိုးတည်း။

ယံ=အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပုဗ္ဗေ=၌၊ အနညာတံ=မသိဘူးသေး၊ တံ=ကို၊
ဣဒါနိ=၌၊ ဥဿာမိ=သိလိုက်အံ့၊ ဣတိပဝတ္ထဿ=ဤသို့အကြံဖြစ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ။ အသုကော= ဤမည်သောဆရာသည်၊ ဣတိအာဟ=ဤသို့
ဟော၏၊ ၂-ချက်။ ။ ဝါ=ကား၊ အသုကသ္မိဂန္တေ=ဤမည်သောကျမ်း၌၊
ဣတိအာဟ=ဤသို့ဆို၏၊ ၂-ချက်။ ။ ဣတိဟိတာဟံ=မည်၏။ ။
အညာသိဣတိ=သိရာပြီဟူ၍၊ ဗျာကတော=ဟောကြားတော်မူအပ်သော၊

ကောဏ္ဍညော=ကောဏ္ဍည ထေရ်တည်း။ ။ သဝိဓာယ=တကွစီရင်၍။
အနုပါဒါယ=တဏှာ၊ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍။။ အာဟစ္စဘာသိတော=
ကိုယ်တော်တိုင်နှုတ်လျှာ ထိခိုက်၍ဟောအပ်သော ပါဠိဓမ္မ။ ။ ဥပဟစ္စ
ပရိနိဗ္ဗာယီ=စုတိအနီးသို့ဆိုက်၍ ပရနိဗ္ဗာန်စံလေ့ရှိသော အနာဂါမ်။ ။
အဝေစ္စပသာဒေါ= ဂုဏ်တော်သက်ဝင်၍ကြည်ညိုခြင်း။ ။

အဗျယရာသီပြီး၏။

-----*

အနုညဥ္ဇေ = အညပဒတ္တ သမာသ် မှတစ်ပါးသော အရာ၌၊
အသတဒေါ=သတစသည်မှတစ်ပါးသော၊ သင်္ချာယ=သင်္ချာသဒ္ဒါနှောင်း
သောကြောင့်၊ ဒွိဿ=၏၊ အာ=သည်၊ ဟောတိ=၏၊ သုတ်နက်။ ။ ယသ္မိ=
အကြင်အစ၌၊ ဒွေ=နှစ်ခုကုန်သော၊ ဒသ=ဆယ်တို့သည်၊ သန္တိ=ကုန်၏၊
ဣတိ=ကြောင့်၊ ဒွိဒသ=မည်၏။ ။ သင်္ချာသုတ်ရုပ်စု အနက်လွယ်ပြီ။

သင်္ချာဝိနိစ္ဆယ၌။ ။ကစ္စည်းကျမ်း၌ ဝိသတိအစရှိကုန်သော
အထက်အထက်သင်္ချာသဒ္ဒါတို့ကို ဒသ ၂-ခု၊ ဒသ ၃-ခု စသည်တည်၍
ယောဝိဘတ်နှင့်တကွရုပ်ပြီးစီရင်၏၊ ဤကျမ်း၌ကား ထိုသဒ္ဒါတို့သည်
ဧကဝုဉ်၊ဗဟုဝုဉ် ၂-ချက်ရသော ပါဠိပဒိကပုဒ်သီးတို့တည်းဟူပြလို၍ -
ထာစ-စသည်မိန့်။

တတော=ထိုသဟဿသဒ္ဒါမှ၊ ပရံပန=နောက်၌ကား၊ ဒသ=
ဆယ်လီကုန်သော၊ သဟဿာနိ=ထောင်တို့တည်း၊ ဒသသဟဿံ=
ဆယ်ထောင်၊ ယင်းကိုသောင်းခေါ်သည်၊ ဣဒံ=ဤသောင်းကို၊ နဟုတန္တိစ=
နဟုတဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ=၏၊ သင်္ကေတသင်္ချာအရာ၌ နဟုတခေါ်သည်
ဟူလို၊ နောက်၌လည်း ဤနည်းတူသိလေ။ သတံ=တစ်ရာသော၊
သဟဿာနိ=ထောင်တို့တည်း၊ သတသဟဿံ=ရာပေါင်းတစ်ထောင်၊

ယင်းကိုသိန်းခေါ်သည်။ သင်္ကေတ၌ လက္ခခေါ်၏။ ။ ဒသ=တစ်ဆယ်
ကုန်သော၊ သတသဟဿာနိ=သိန်းတို့တည်း၊ ဒသသတသဟဿံ=
ဆယ်သိန်း၊ ယင်းကိုခေါ်သည်။

ဂဏနပထပန=ဂဏန်းအစဉ်၌ကား၊ ဧကဌာနံ=ခုဆုံးသောဌာန
လည်းကောင်း၊ တစ်ခု၊ နှစ်ခု၊ ။ လ ။ ကိုးခုကိုဆိုသည်။ ။ ဒသဌာနံ=ဆယ်ဆုံး
သောဌာနလည်းကောင်း၊ တစ်ဆယ်၊ နှစ်ဆယ်၊ ။ လ ။ ကိုးဆယ်ကိုဆိုသည်။
သတဌာနံ=ရာဆုံးသောဌာနလည်းကောင်း၊ တစ်ရာ၊ နှစ်ရာ၊ ။ လ ။ ကိုးရာ
ကိုဆိုသည်။ ။ သဟဿဌာနံ=ထောင်ဆုံးသောဌာနလည်းကောင်း၊
တစ်ထောင်၊ နှစ်ထောင်၊ ။ လ ။ ကိုးထောင်ကိုဆိုသည်။ ။ ဒသသဟဿ
ဌာနံ=သောင်း ဆုံးသောဌာနလည်းကောင်း၊ တစ်သောင်း၊ နှစ်သောင်း၊
။ လ ။ ကိုးသောင်းကိုဆိုသည်။ ။ သတသဟဿံ=သိန်းဆုံးသော
ဌာနလည်း ကောင်း၊ တစ်သိန်း၊ နှစ်သိန်း၊ ။ လ ။ ကိုးသိန်းကိုဆိုသည်။
။ ဒသသတသဟဿံ=သန်းဆုံးသောဌာနလည်းကောင်း၊ တစ်သန်း၊
နှစ်သန်း၊ ။ လ ။ ကိုးသန်းကိုဆိုသည်။ ။ ဌာန ၇-ပါးဖြစ်၏။ ။ ခုဌာန၊
ဆယ်ဌာန၊ ရာဌာန၊ ထောင်ဌာနစသည်ဆိုလေ။

ဧကမေကသ္မိဌာနေစ=၌လည်း၊ နဝ=ကုန်သော၊ ပဒါနိစ=အစုတို့
သည်လည်းကောင်း၊ နဝ=ကုန်သော၊ အန္တရနဝန္တာနိစ=အကြားနဝန္တ
တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ=ကုန်၏။ မုဌာန၌ ပဒ ၉-ခုရှိ၏။ တစ်၊
နှစ်၊ သုံး၊ ။ လ ။ ကိုးတည်း၊ ယင်းကိုကိုးဆုံး သောကြောင့်နဝန္တတစ်ခု
လည်းဆိုရ၏။ ။ ဆယ်ဌာန၌ တစ်ဆယ်၊ နှစ်ဆယ်စသည်၊ ရာဌာန၌
တစ်ရာ၊ နှစ်ရာစသည်၊ ထောင်ဌာန၌ တစ်ထောင်၊ နှစ်ထောင်စသည်ဆို
လေ၊ ကိုးချည်းဆုံးသောကြောင့် နဝန္တတစ်ခုတစ်စုဆိုရ၏။ ။ သောင်းဌာန၊
သိန်းဌာန၊ သန်းဌာနတို့၌လည်း ပဒကိုးခုစီဝေဖန်လေ။ ။ အန္တရနဝန္တဆို

သည်ကား၊ ဆယ်ဌာနမှ အထက်၌ ဆယ့်တစ်၊ ဆယ့်နှစ်စသည်၊ နှစ်ဆယ့်တစ်၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်စသည်ဖြင့် ဆယ်တစ်ခုမှ ဆယ်တစ်ခုသို့ ကူးသောကိုးခုစုကိုဆိုသည်။

မူလဘုံပြီး၏။

ကောဋိဘုံ၌ ကုဋေတစ်မှစ၍ ကုဋေကိုးတိုင် ဧကဌာနမည်၏၊ ဆယ်ကုဋေမှစ၍ ကုဋေကိုးဆယ်တိုင် ဒသဌာနမည်၏၊ အကြွင်း သိလောက်ပြီ။ ။ မူလဘုမ္မိယာ=၌၊ ဝါ=၏၊ အန္တိမဌာနံ=သန်းဟူသော အဆုံးဌာနကို၊ ဧကဌာနံ=ကုဋေတစ်ဟူသောဧကဌာနသည်၊ ဟောတိ=၏။ ဤကောဋိဘုံ၌ ကုဋေတစ်သန်းသည် အဆုံးဌာနဖြစ်၏။

ကောဋိဘုံပြီး၏။

ဧကဌာနံ=ပကောဋိတစ်ဟူသောဧကဌာနသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ ဤပကောဋိဘုံ၌ အဆုံးဌာနကား ပကောဋိတစ်သန်းတည်း။ ။ ဥပရူပရိ= အဆင့်ဆင့်၊ ဘုမ္မိသင်္ကန္တိစ=တစ်ဘုံမှတစ်ဘုံသို့ ကူးပြောင်းခြင်းကိုလည်း ကောင်း။ ။ ဘုံ ၂၁-မှာဌာနပေါင်း ၁၄၇။ ။ ဂရူ=သင်္ချာတဒ္ဓိတ်အဖွင့် ဆရာတို့သည်၊ အဋ္ဌကထာသု=ကောကာလိကသုတ် အဋ္ဌကထာစသည် တို့၌၊ အာဂတနယေန=ဖြင့်၊ သတ္တမဌာနံ=သန်းဟူသော သတ္တမဌာနကို၊ ဥလ္လယေတွာ=ခုံကျော်၍၊ ဆဋ္ဌဌာနတော=သိန်းဟူသော ဆဋ္ဌဌာနမှ၊ ဥပရိဘုမ္မိသင်္ကန္တိ=အထက်ဘုံသို့ကူးခြင်းကို၊ ကထေန္တော= ပြဆိုကြကုန်သည် ရှိသော်၊ သတဂုဏိတံ=တစ်ရာဖြင့်မြှောက်သည်ကို၊ ကတွာ=၍၊ ကထေန္တိ= ကုန်၏၊ ဆိုပုံကိုသတသဟဿာနံသတံစသည်ဖြင့်ပြသည်။

ဒသဂုဏသိဒ္ဓိမေဝ=ဆယ်ခုမြှောက်သဖြင့်ပြီးစီးခြင်းကိုသာ။ ကထေန္တိ=ကုန်၏။ ။ သိန်းတစ်ရာဟူသည် သန်းတစ်ဆယ်ပင်ဖြစ်၏၊ သိန်းတစ်ရာသည် ကောဋိဖြစ်၏ဆိုသည်နှင့် သန်းတစ်ဆယ်သည်

ကောဠိဖြစ်၏ ဆိုသောစကားသည် ထပ်မံသည်သာဖြစ်၏။ ။ ဤ အရာ၌သန်းတိုင်အောင် တစ်ဆယ်မြောက်သည်၊ ကောဠိစသော အထက်ဘုံသို့ကူးရာ၌ သိန်းတစ်ရာမြောက်သည်ဟူသော ရူပသိဒ္ဓိ စကား၌ဆင်ခြင်ရန်။ ။ ဤသင်္ချာတဒ္ဓိနတ်လာ ဂဏန်းအစဉ်၌ကား သန်းဟူသောသတ္တမဌာနထင်ရှားပါရှိပြီးဖြစ်၍ ကောဠိဘုံသို့ကူးရာ သန်းကို ဆယ်ခုမြောက်၍ ကူးလျှင်ပြီးတော့သည်၊ သိန်းကို တစ်ရာ မြောက်၍ နေဗွယ်ကိစ္စမရှိ၊ ဒသမှစ၍ အသင်္ချေယျတိုင် ဒသဂုဏ ချည်းသာ ဟူလို။

နာနာဒေသဝါသီနံ=အထူးထူးသော မဇ္ဈိမအရပ် ပစ္စန္တအရပ်တို့၌ နေကြကုန်သောလူမျိုးတို့၏။ ။ ဒီပဝံသေ=ဒီပဝင်ကျမ်း၌။ ပါဠိနယေန= ကောကာလိကသုတ်ပါဠိတော်နည်းအားဖြင့်၊ သတ္တရသဘုမ္ဘိယောဝ=၁၇- ဘုံတို့ကိုသာလျှင်၊ ဝုတ္တာ=ကုန်၏။ ။ ကစ္စယနေ=ကစ္စည်းကျမ်း၌၊ ပုဗ္ဗေ=ရှေ့၌၊ ဒသိတာ=ပြခဲ့ကုန်ပြီးသော၊ ဧကဝီသတိ ဘုမ္ဘိယော=တို့ကို၊ ဝုတ္တာ=ကုန်၏။ ။ သက္ကဋဂန္ဓေသု=တို့၌၊ တတော=ထို၂၁-ဘုံထက်၊ သာမိက ဘုမ္ဘိယော=အပိုနှင့်တကွသောဘုံတို့ကို၊ ဝုတ္တာ=ကုန်၏။

ကတ္တစိပန=အချို့သော သက္ကဋကျမ်းဟောင်းများ၌၊ မဟာဗလက္ခန္ဓ ပရိယန္တာ=မဟာဗလက္ခန္ဓဘုံအဆုံးရှိကုန်သော၊ သဌိဘုမ္ဘိယာတိ=ဂဏန်း ဘုံဆင့် ၆၀-တို့ဟူ၍၊ အာဂတာ=၏။ ။ တတ္ထ=၌၊ သကသကဘုမ္ဘိတော= မိမိမိတို့ အသုံးပြုရာဂဏန်းဘုံမှ၊ အတိရေက ဝတ္ထုနိ=ပိုမိုသောဝတ္ထုတို့ သည်၊ ဂဏနပထဝီတိဝတ္ထာနိနာမ=ရေတွက်ရိုး ဂဏန်းအစဉ်ကိုလွန် သည်မည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ=ကုန်၏။ ။ ယေသံပန=အကြင်လူမျိုး တို့အား၊ မူလဘုမ္ဘိမတ္တံ=မူလဘုံမျှသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ တေသံ=တို့အား၊ ကောဠိမတ္တာနိပိ=တစ်ကုဋေမျှလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထုနိ=တို့သည်၊

ဂဏနပထာတိက္ကန္တာနိဇဝ=ကုန်သည်သာတည်း။ ။ အပိစ=ဆိုဘွယ်
အထူးကား။ ။ ဣဝေ=ဤဧကဝီသတိဘုမ္မိအစီအရင်၌လည်း၊ ဝီသတိ
ဘုမ္မိယောဇဝ=၂၀-သောဘုံတို့ကိုသာလျှင်၊ အနုတ္တမေန=ဖြင့်၊ ဒသ
ဂုဏိတာ=ဆယ်ခုဖြင့်မြှောက်အပ်ကုန်သော၊ ဂဏနပထာနာမ=ဂဏနပထ
တို့မည်ကုန်၏။ ။ အသင်္ချေယုတ္တိပန=အသင်္ချေယုဟူသောဘုံကိုကား၊
ဒသဂုဏဝိနိမုတ္တာ=ဆယ်ခုမြှောက်အစဉ်မှ အလွတ်ဖြစ်သော၊ ဂဏန
ပထာတိက္ကန္တဘုမ္မိ ဇဝ=ကိုသာလျှင်၊ ဂုစ္စတိ=၏။ ဣတရထာ= ဤသို့မယူ
ခဲ့သော်၊ အသင်္ချေယုတ္တိစ=အသင်္ချေယုလည်းဟူ၏၊ ဂဏနပထဘုမ္မိတိစ=
ဂဏပထဘုမ္မိလည်းဟူ၏၊ ဧတံ=ဤစကား ၂-ရပ်သည်၊ ဝိရုဒ္ဓံ=
ဆန့်ကျင်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား မရေမတွက်နိုင်သည်ကို ဂဏနပထဘုမ္မိဆို၏၊
ထို့ကြောင့် အသင်္ချေယုဆိုလျှင် ဂဏနပထဘုမ္မိမဟုတ်၊ ဂဏနပထဘုမ္မိ
ဆိုလျှင် အသင်္ချေယုမဟုတ်၊ ဤသို့ဆန့်ကျင်ကြသည်ဟူလို။ ။ ဝိသုံ
အသင်္ချေယုဘုမ္မိနာမတု ပဋိသိဒ္ဓါဟုယောဇနာ။ ။ စရိယာပိဋကတ်
အဋ္ဌကထာ၌။ ။ အသင်္ချေယုတ္တိစ ဂဏနပထပရိယာ ပန္နန္တိစ ဝိရုဒ္ဓမေတံ၊
ဟူသောစကားကိုဆိုသည်။

အသင်္ချေယုဘုမ္မိယံပိ=၌လည်း၊ အသင်္ချေယုာနံ=တို့၏၊ စူဠမဟာ
ဒီဝသေန=စူဠအသင်္ချေယု၊ မဟာအသင်္ချေယု၊ အတိမဟာအသင်္ချေယု
စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ အနေကဘောဒေါ=ကို။ ။ သဒ္ဓနီတိယံပန=၌ကား။
ဣစ္စာဒိနာ=ဖြင့်၊ ဂုတ္တိ၌စပ်။ ဒသန္တနိရယာနံ=တို့အား၊ တာနိနာမာနိ=
ထိုအဗျူဟသော အမည်တို့သည်။ ဂရူပန=ကမ္ဘာဦးအခါ၌ သဒ္ဓါကျမ်း၊
ဂဏန်းကျမ်း ဆရာတို့သည်ကား၊ တာနိနာမာနိ=ထိုငရဲအမည်တို့ကို။ ။
ဂုဏဝိဓိပန=မြှောက်ပွားမှုအစီအရင်သည်ကား၊ ဝိသဒိသောဇဝ=တည်း။
ပါဠိတော်အနက်၌ကား၊ ဗြဟ္မေ=ဗကဗြဟ္မာ၊ အဟံ=ငါဘုရားသည်။

ဝဒ္ဓာ လလ ၁၁=	ဧက	ဒသ	သတ	သဟဿ	၁၂၅စကား
	ဝိသ	ဝိသ	ဝိသတ	ဝိသဟဿ	
	တိ	တိသ	တိသတ	တိ သဟဿ	
	စတု	စတ္တာလီသ	စတုသတ	စတု သဟဿ	
	ပဉ္စ	ပညာသ	ပဉ္စသတ	ပဉ္စ သဟဿ	
ဝဒ္ဓာ လလ ၁၁=	ဆ	သဋ္ဌိ	ဆသတ	ဆ သဟဿ	၁၂၅စကား
	သတ္တ	သတ္တတိ	သတ္တသတ	သတ္တ သဟဿ	
	အဋ္ဌ	အသီတိ	အဋ္ဌသတ	အဋ္ဌ သဟဿ	
	နဝ	နဝတိ	နဝသတ	နဝ သဟဿ	
ဝဒ္ဓာ လလ ၁၁=	ဒသသဟဿ	သတသဟဿ	ဒသသတသဟဿ		၁၂၅စကား
	ဝိသသဟဿ	ဝိသတသဟဿ	ဝိသသတသဟဿ		
	တိသသဟဿ	တိ သတသဟဿ	တိသသတသဟဿ		
	စတ္တာလီသဟဿ	စတု သတသဟဿ	စတ္တာလီသသတသဟဿ		
	ပညာသဟဿ	ပဉ္စ သတသဟဿ	ပညာသသတသဟဿ		
ဝဒ္ဓာ လလ ၁၁=	ဆဋ္ဌိသဟဿ	ဆ သတသဟဿ	ဆဋ္ဌိသတသဟဿ		၁၂၅စကား
	သတ္တတိသဟဿ	သတ္တ သတသဟဿ	သတ္တတိသတသဟဿ		
	အသီတိသဟဿ	အဋ္ဌ သတသဟဿ	အသီတိသတသဟဿ		
	နဝတိသဟဿ	နဝ သတသဟဿ	နဝတိသတသဟဿ		

ကြွင်းသောဘုမ္မိတို့၌ ကောဋိဘုမ္မိဖြစ်အံ့။ ဧကဌာနကိုးကွက် အတွက်၌မြန်မာအင်းမှာ တစ် နှစ် စသည်နောင် သုည ၇ လုံးစီထည့်လေ။ ပါဠိအင်းမှာဧကကောဋိ၊ ဒွိကောဋိစသည်ဖြင့်ကောဋိသဒ္ဒါထည့်လေ။ ။ ဒသဌာနကိုးကွက်၌ မြန်မာအင်းမှာ သုညရှစ်လုံးစီထည့်လေ၊ ပါဠိ အင်းမှာဒသကောဋိ၊ ဝိသကောဋိစသည်ဖြင့် ကောဋိသဒ္ဒါထည့်လေ။ ။ သတဌာနစသည်တို့၌လည်းတစ်ဌာနလျှင် သုညတစ်လုံး တစ်လုံးစီ တိုပွါးလေ၊ အဆုံးဌာနကိုးကွက်၌ ၁၃ရှိစေ။ ။ ၎င်းပေါ်ကိုတစ်လုံးတိုး၍ သုည၁၄သည်ပကောဋိဘုံ၌ဧကဌာနတွင်အစဆုံးပဒဖြစ်၏။ သတ္တမ ဌာန၌သု ၂၀ဖြစ်၏။ တစ်ဘုံတစ်ဘုံမှာဌာန၇ခုစီရှိသည်အတွက် သုည ၇လုံးစီအမှန်တက်၏မူလဘုံ၌ ဧကဌာနမှာ သုညလွတ်သည်၊ အတွက်

သုညဇီဝရ၏။ ။ဘုံ ၂၀တည်၍ဌာန ၇ပါးနှင့်မြောက်၊ သုညပေါင်း တစ်ရာလေးဆယ်ဖြစ်၏။ မူလဘုံအတွက်တစ် ခုနှုတ်၊ ၁၃၉ ဖြစ်၏။ မဟာကထာနဘုံ ဧကဌာန၌ သုည ၁၃၃ ဖြစ်၏။ သတ္တမဌာန၌ သုည ၁၃၉-ဖြစ်၏။ ။အသင်္ချေယျဘုံ၌ သုညအသီးအခြားမရှိပြီ၊ မူလဘုံ၌ချ၍ အသင်္ချေတစ်၊ အသင်္ချေနှစ်စသည် ဆယ်သင်္ချေ သင်္ချေ ၂၀-စသည်ဖြင့် သာဆိုရ၏။ ။ကောဠိစသောဘုမ္မိကြီးတို့၌ တစ်ရာ တစ်ထောင် တစ်သောင်းစသည်လွန်သော်လည်း ထိုဘုမ္မိ၌ပင် သင်္ဂြိုဟ်ရ၏။

သင်္ချာရာသီပြီး၏

ဤတွင် သမာသနိရုတ္တိဒီပနီ နိဿယနံကျဉ်းပြီး၏။

တဒ္ဒိတ် နိရုတ္တိဒီပနီ နိဿယနံကျဉ်း

အထ=ထိုသမာသ်ကျမ်း၏အခြားမဲ့၌။ ။တဒ္ဒိတဂုတ္တိနာမ= တဒ္ဒိတ်၏ဖြစ်ခြင်းမည်သည်၊ ဝိစိတြာ=ဆန်းကြယ်သည်၊ ဟောတိ=၏၊ သာတိဿယေန=အလွန်အကဲနှင့်တကွ၊ ဝိစိတြဉာဏဟိတံ=ဆန်းကြယ် သောဉာဏ်အစီးအပွားကို၊ ဝဟတိ=ရွက်ဆောင်တတ်၏။ ။ဣမသ္မိံ ကဏ္ဏေ=ဤပဉ္စမကဏ္ဏ၌။ ။အပစ္စံ=အပစ္စတဒ္ဒိတ်၎င်း။ ။ဝါသဒ္ဓေါ=သည်၊ ဝါကျသမာသာနံ=ဝါကျပုဒ်သမာသ်ပုဒ်တို့ကို။ ။ဝိကပ္ပနတ္ထော= အထူး ကြံခြင်းအနက်ရှိ၏။ ။သော=ထိုဣဒ္ဓိဗျာဓိသည်၊ ပယောဂေ=၌၊ အပ္ပယောဂီ=ယှဉ်လေ့မရှိ။ ။ဆဋ္ဌိစ=ဆဋ္ဌိဝိဘတ်သည်၎င်း၊ အပစ္စပဒဉ္စ= သည်၎င်း၊ တေန=ထိုဣပစ္စည်းသည်၊ ဂုတ္တတ္ထာနာမ= ဟောအပ်သော အနက်ရှိသောသဒ္ဓါတို့မည်ကုန်၏။ ။ဝသိဋ္ဌပဒံ=သည်၊ ပစ္စယေန=ပစ္စည်း နှင့်၊ သဟ=တကွ၊ ဝါ=တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဧကတ္ထံ=တစ်ခုသော အနက် ရှိသည်၊ ဟောတိ=၏၊ ဥဘယံ=ဝသိဋ္ဌဣပစ္စည်းနှစ်ပါးစုံသည်၊ ဧကတော

ဟုတ္တာ=တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်၍၊ ပုတ္တဿ=သားဒြပ်၏၊ နာမံ=သည်၊
ဟောတိ=၏၊ ဧကတ္ထံဟောတိကို ဖွင့်ပြသည်။ ။တတော=ထိုနောက်မှ။
အပစ္စပဒံပန=သည်ကား၊ ဝုတ္တတ္ထမထွေန=ဝုတ္တတ္ထဖြစ်ကာမျှဖြင့်၊ လုပ္ပတိ=
ကြေလေ၏၊ ဟိသစ္စံ=၏၊ တံ=ထိုအပစ္စည်းပုဒ်သည်၊ သုတ္တေ=၌၊ ပဓာန
ဘာဝေန=ဖြင့်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ=ညွှန်ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ=၏၊ ဆဋ္ဌိ=သည်၊
ပဓာနဘာဝေနနိဒ္ဒိဋ္ဌာနဟောတိဟုသမ္ပန်။

ဧကောဝပစ္စေ ဟုသုတ်၌ အပစ္စကိုပဓာနပြု၍ညွှန်ပြသောကြောင့်
အပစ္စပုဒ်သည် ဝုတ္တတ္ထဖြစ်ကာမျှဖြင့်ကြေလေ၏၊ သုတ်ဖြင့်ချေဖွယ်ကိစ္စ
မရှိဟူလို၊ တစ်နည်း။ မဟာဝုတ္တိ သုတ်ဖြင့်ချေလေ။

ဂေါတ္ထဿေဝ=အနွယ်၏သာလျှင်၊ ပိတုဘူတံ=အဖဖြစ်၍ဖြစ်သော၊
အာဒိပုရိသံ=အစစွာသောယောက်ျားကို၊ ဝဒတိ=ဆို၏။ ။ဟိ=၏၊ ဧဝံ
သတိ=သော်၊ တသ္မိံဂေါတ္ထေ=၌၊ ပစ္စာဇာတာ=အဆက်ဆက်ဖြစ်၍
လာကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိဇနာ=တို့သည်၊ တဿ=ထိုအစဆုံးဖြစ်သော
ယောက်ျား၏။ အပစ္စာနာမ=သားသွီးမည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ=ကုန်၏။ ။
ဘာရဒွါဇ=ဝိသာမိတ္တစသည်တို့ကား အစစွာသော ယောက်ျား၏အမည်တို့
ချည်းတည်း။ ။ဝိနတာယနာမ= ဝိနတာမည်သော၊ ဒေဝိယာ=နတ်သွီး၏။
။ဘဂိနိယာ=နှစ်မ၏၊ ဤသဒ္ဒါကားဂေါတ္ထသဒ္ဒါ မဟုတ်၊ ကုလသဒ္ဒါတည်း။

အန္တေယျာ=အန္တိ၏သား၊ အာဟေယျာ=အာဟိ၏သား၊
ကာမေယျာ=ကာမိ၏သား။ မတပတိကာ=လင်သော၊ ဣတ္ထိ=သည်၊
ဝိခဝါနာမ=၏။ ။ဗန္ဓုကိယာ=ခင်ပွန်းကြူးသောမိန်းမ၏၊ လင်များသော
မိန်းမဟူလို။ ။ ပဝတ္တိနိယာ=ပဝတ္တိနီမည်သော၊ သမဏိယာ=ရဟန်းမ၏၊
ဥပဇ္ဈာယ်မကို ပဝတ္တိနီခေါ်သည်၊ ဒေစ္စော=ဒိတိနတ်သွီး၏ သားဖြစ်သော
နတ်၊ အာဒိစ္စော=အာဒိတိနတ်သွီး၏သားဖြစ်သောနတ်၊ နေနတ်သား

တည်း။ ။ကုဏ္ဍနိယာ=ကုဏ္ဍနီမည်သောပုဏ္ဏားမ၏။ ဘာတုနော= အစ်ကို၏။ ။အာဏိသုတ်၌၊ အာ၊အကာရန္တပုဒ်နောင်မှ၊ဏိ။ဏိပစ္စည်းဟု နှစ်ပုဒ်လုံး၌ရသာချည်းပေ။ ဒက္ခဿ=ဒက္ခမည်သော သူ၏စသည်ဖြင့် အမည်ချည်းပေ။ ။ ခတ္တကုလဿ=မင်မျိုး၏။ ။ခတ္တိ=မင်း၏သား။ ။ မနုနော=မနုမည်သော မဟာသမတမင်း၏။ ။ကပ္ပေ=ကမ္ဘာ၌။ ။မာနဝေါ= လူလင်၊ ဤမာနဝသဒ္ဒါသည်ကား လူခြင် ဝိသေသကိုဟောသည်၊ ဝိဂြိုဟ်မှာ မနုနော အပစ္စံ ပင်ပြု၊ ဣကြီးနှင့် အရှိများ၏။ ။ဇနပဒနာမသ္မာ သုတ်ခတ္တိယာ ရညေစဟုပါ၌အများရှိ၏၊ ဇနခတ္တိယာရညေစရှိမှ သင့်သည်။

ရာဂတဒ္ဓိတ်၌။ ။ဧတေန=ဤဆိုးရေဖြင့်၊ ဝတ္ထံ=အဝတ်ကို၊ ရဇန္တိ= ဆိုကြကုန်၏၊ ရဇနဝတ္ထု=ဆိုးကြောင်းဖြစ်သောဝတ္ထုမျိုးတည်း။ ။ ကာသာယံ၌ သုတ်ကြီးဖြင့် ဝကို ယပြု။ ။ကုသုဗ္ဗ=ဝတ်ပန်း၊ ဟလိဒ္ဓိ=နန္ဒင်း၊ ပါဠိ-မဲ၊ မဉ္ဇု=ထန်းကျင့်၊ တိမ်းညက်လည်းဟူ။ ။ကုင်္ဂမ=ကုံကမံ၊ မာလာ ကျီကျူလည်းဟူ။ ။နီလသဒ္ဓါသည်အညို ဂုဏ်ကိုသာဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ခြင်ကိုလိုသော် နီလေန ဂုဏေန ယုတ္တော နီလောပဋ္ဌောဟု တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း ရောက်မှသာ နီလသဒ္ဓါသည် ဂုဏ်၏မှီရာခြင်သို့ဆိုက်နိုင်၏၊ နီလသဒ္ဓါ သက်သက်သာ ခြင်သို့မဆိုက်နိုင်၊ ဇာတိသဒ္ဓါနာမသဒ္ဓါတို့၌လည်း ထိုအတူဟုမှတ်ထင်ဖွယ်ရှိ၍ နီလံ ဝတ္ထံ စသည်မိန့်။

ဂုရုဂဟေန=ကြာသပတေးဂြိုဟ်ဖြင့်၊ သာ=ထိုနတ်သည်၊ အဿ= ဤသူ၏၊ ဒေဝတာ=တည်၊ သာ=ထိုလပြည့်သည်၊ အဿ=ဤလ၏၊ ပုဏ္ဏမာသီ=တည်း။ ။ယော=သည်၊ ဗုဒ္ဓံ=ကို၊ အတ္တနော=၏၊ အာရက္ခ ဒေဝတံဝိယ=ကိုယ်စောင့်နတ်ကိုကဲ့သို့၊ ဂရုံကတွာ=၍၊ ဝိစရတိ=လှည့် လည်၏၊ ဝါ=ကား၊ နိရန္တရံ=အခြားမရှိ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ=ဘုရားဘုရား

ဟူသော၊ ဝါစံ=စကားသံကို၊ နိစ္ဆာရေတိ=မြွက်ဆိုတတ်၏။ ။တဿ=ထိုသူ၏၊ ဧတံနာမ=ဤအမည်တည်း။ ။အဿ=ဤလ၏၊ ပုဏ္ဏမာသီ=ပြည့်ဝန်းသော လနှင့်ယှဉ်သော ညဉ့်ကား၊ ဖုဿီ=ဖုဿနက္ခတ်ကြိုက်သောညဉ့်တည်း၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ သော=ထိုလသည်၊ ဖုဿော=မည်၏၊ ပြာသိုလတည်း။

နေဝင်လျှင် လနှင့်ပြိုင်၍ထွက်၍ သန်းခေါင်မှာမွန်းတည့်၍ လဝင်မှဝင်သော နက္ခတ်သည် ထိုညဉ့်နှင့်အစဆုံးယှဉ်၏၊ ထိုညဉ့်သည် ထိုနက္ခတ် ကြိုက်သောညဉ့်မည်၏၊ ပြာသိုလပြည့်ညဉ့်သည် ဖုဿနက္ခတ်ကြိုက်၏၊ ပြာသိုလသည်ထိုညဉ့်နှင့်ယှဉ်၏၊ ထို့ကြောင့်ပြာသိုလကို ဖုဿနက္ခတ် အမည်နှင့်ဖုဿလဟုခေါ်ရ၏ဟူလို။

အဿ=ထိုလ၏၊ ပဉ္စမီ။သော။တိထီ။ ရက်သည်ကား၊ ဖုဿီ။ ဖုဿနက္ခတ်ကြိုက်သောရက်ပေတည်း။ ပက္ခေ=ဏပစ္စည်းမသက်သောအဖို့၌။ ဗျဉ္ဇနံ=သဒ္ဒါကျမ်းကို၊ ပေး။ ။ဣမာနိ=ဤဝေယျာကရဏိက၊ ဝေယျဉ္ဇနိက ပုဒ်တို့သည်။ ။ပုန=တစ်ဖန်၊ ဝုဒ္ဓိအတ္ထာယ=ဝုဒ္ဓိပြုခြင်းငှါ၊ ဝိအာကဏန္တိဟူ၍။ ဌီတိ=တည်ရခြင်းသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ဒေသေ=အရပ်ဒေသသဘောရရှိသော၊ ဝိသယေ=ကြက်စားရာ၌။ ။ဝသာတီနံ=ဆူဖြိုးသောသားတို့၏။ ။ဣဓ=ဤ ဆိုလတ္တံ့သောပြယုဂ်၌။ ။တန္နာမေ=ထိုအမည်လျှင်အမည်ရှိသော၊ နိဝါသေ=အမြဲနေရာ၌။ ။သိဝီနံ=သိဝိတိုင်းသားတို့၏၊ နိဝါသော=အမြဲနေရာဖြစ်သော။ ။ဝိဒိသာယ=ရာဇဂြိုဟ်မြို့မကြီးမှအထောင့်အရပ်၌၊ အနုဘဝံ=အနီးဖြစ်သောအရပ်တည်း၊ ဝေဒိသံ=ရပ်၊ နဂရံ=ဝေဒိသမြို့တည်း၊ ထိုအမည်သည် ထိုမြို့၏ အမည်ရင်းပင်ဖြစ်၍ တန္နာမေဟူသတည်း၊ ဩဒုမ္မရံလည်းထိုဗိမာန်၏အမည်ပင်။ ။ဣသိနာ=ရသေ့ကြောင့်၊ ဝါ=ဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တာ=ဖြစ်သည်တည်း၊ တစ်နည်း=ဣသိနာ=

သည်။ နိဗ္ဗတ္တ=ဖြစ်စေ အပ်သည်တည်း။ ။ပရိက္ခာ=သဟဿီမည်သော ကျုံးအထူးတည်း။ ။ပဒရာ=ဆီးပင်တို့သည်။ ။ပဗ္ဗဇာ=ပြိန်းမျက်တို့သည်။ အဇ္ဇ=ယနေ၊ အတ္ထော=အကျိုးတည်း၊ ဝါ=ကိစ္စတည်း၊ ပုရာ=ပုရာဟူသော အကာရန္တ နိပါတ်နေောင်မှ၊ ဝိဂြိုဟ်၌ကား ပုရေဟူသော ပရိယာယ်ပုဒ်နှင့်ပြ။

အမာတိ=အမာဟူသည်ကား၊ သဟတ္ထဝါစီ=သဟအနက်ရှိသော နိပါတ် အထူးသည်။ ။ကဏ်=ကဏ်ပစ္စည်းသက်၊ ကုသိနာရာယံ= ကုသိနာရာပြည်၌။ ။ဇောယျ=ဇောယျပစ္စည်းသက်။ ။ဣဓ=ဤမိမိလေ ယျကပုဒ်၌၊ အဿ=ထိုသူ၏၊ သိပ္ပံ=အတတ်ကား၊ ဝိဇ္ဇာဝါဓနံ=စောင်းတီး ခြင်းတည်း။ ။ဟိသစ္စံ=၏၊ ဧတံ=ဤသို့၊ အပိုအမိုဖြစ်သော အနက်ထွက် ခြင်းသည်၊ ဧကတ္ထိဘာဝသာမတ္ထိယံ=ဧကတ္ထိဘော၏အစွမ်းတည်း။ ။ မုဒိဂီ=မုရိုးစည်၊ ပဏဝေါ=ထက်သည်၊ ဝံသော=ပြေ။ ။ဝိက္ခေယျဝတ္ထု= ရောင်းအပ်သောဝတ္ထုကို၊ ပဏုန္တိ=ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ။ဥပမိ=ဥပမိမျိုးဖြစ် သော၊ ပယောဇနံ=အကျိုး၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခကိုဥပမိဆိုသည်။

တံ=ထိုသတ္တဝါကို၊ ဟန္တိ=သတ်တတ်၏။ ။ပက္ခိဟိ=တိန်ညင်ငှက် တို့ဖြင့်၊ ပက္ခိနော=တောငှက်တို့ကို၊ ဟန္တိ=သတ်တတ်ကုန်၏။ ။အိမ်၌ယဉ် အောင်မွေး၍ သင်ကြား၍ထားသော တည်ငှက်ကို တိန်ညင်ခေါ်သည်။ ဟရိဏောတိ=ဟူသည်ကား၊ မဂေါဇဝ=သမင်ပင်တည်း။ ။ဝရတ္တာယ။ ယောတ္တာယ=သားရေလွန်ဖြင့်၊ ဇာလကေဝဇ္ဇော=ကွန်ပစ်တံငါတည်း။ ဗလိယ=ငါးမြွားချပ်။ ။အက္ခေဟိ=အစာတို့ဖြင့်၊ ။သလာကာ=ဝါးစိမ်းစိပ်။ ဘဲပြားကိုဆိုသည်။ ခဏိတ္ထိယာ=တူရွင်းဖြင့်၊ ။ဂေါရစ္ဆော=နွားမြီး။ ။ ဝေတ္တနေန=ပုတ်ပြတ် အခဖြင့်၊ အဋ္ဌေန=လခဖြင့်၊ ။ကသိ=ထွန်မှု။ ။ ကယော=ဝယ်မှု၊ ဝိက္ကယော= ရောင်းမှု။ ။ပုနုပ္ပဝါယ=ဘဝသစ်အကျိုးငှါ။ သုဋ္ဌု=လွန်စွာ၊ အဂ္ဂေါ=မြတ် သည်တည်း၊ သဂ္ဂေါ=လွန်စွာမြတ်သည်။ ။

ကျမှီ=ကျပစ္စည်း၌၊ မစ္စော=မည်၏။ ။မာတ္တိယော။ မစ္စော=အနက်တူ၊ အဓိမှဖြစ်တတ်သော သတ္တဝါဟောချည်းဟူလို။ ။တဒ္ဓိတာနံ=တဒ္ဓိတပုဒ်တို့၏၊ ပသိဒ္ဓတ္ထ ဒီပကတ္တာ=အများထက်လွန်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားသော အနက်ကိုပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။ဇာတိကိယော=အန္တကိယောတို့လည်း နိယုတ္တတ္ထတို့တည်း။ ။ဣဒံ=ဤဥစ္စာတည်း၊ ဗျာကရဏံ=ကစ္စည်းဗျာကရိုဏ်းကိုရ၏၊ ဧဝံ=တူ၊ သောဂတံ=တည်း၊ သာသနံ=ရ၏၊ မာဟိသံ=တည်း၊ မာသာဒိ=အသားစသည်ကိုရ၏။ ။ဂဝါဒီဟိ=ဂေါစသည်တို့နောင်မှ။

အနေကတ္တတဒ္ဓိတံပြီး၏။

-----*-----

အဿတ္တိရာသီ၌။ ။ဂတိမာ=ပဋိသန္ဓေပညာဟူသော ဂတိရှိသောသူ၊ ဝါ=တည့်မတ်ခြင်းရှိသောသူ။ ။ဆန္ဒာဂတိစသည်မှ ကင်းသောသူဟူလိုသည်။ ။အတ္တဒဿီမာသီရိမာတို့၌ဤနောင်မန္တတည်း။ ။ဗဟုတ္တာဒီဝသေန=ဗဟုတ္တစသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပသိဒ္ဓေဧဝ=ထင်ပေါ်ကျော်ဇောလှသောအနက်ဖြစ်၌သာလျှင်၊ မန္တာဒီနံ=မန္တစသည်တို့၏၊ ပဝတ္တနတော=ကြောင့်တည်း။

ဂါထာ၌။ ။ဗဟုတ္တေစ=များသည်၏အဖြစ်၌၎င်း၊ ပသံသာယဉ္ဇ=ခြီးမွမ်းလောက်ရာ၌၎င်း၊ နိန္ဒာယဉ္ဇ=ကဲ့ရဲ့လောက်ရာ၌၎င်း၊ အတိသာယနေစ=လွန်ကဲရာ၌၎င်း၊ နိစ္စယောဂေစ=အမြဲယှဉ်ရာ၌၎င်း၊ သံသဂ္ဂေစ=ရောနှောရာ၌၎င်း၊ ဣမေမန္တ အာဒယော=တို့သည်၊ ဟောန္တိ=ကုန်၏။ ။ဓလိမာ=များသော အရေတွန့်ရှိသောသူ။ ။သတိမာ=အမြဲယှဉ်သောသတိရှိသောသူ။ ။ဟလိဒ္ဓိမာ=နန္ဒင်းနှင့်ရောနှောသော အာဟာရ။ ။တဒံပိ=ထိုပြယုဂ်သည်လည်း၊ တဒါ=ထိုအတိတ်အနာဂတ်

ကာလ၌။ ။ဝိဇ္ဇာမာနာယဇဝ=သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သတိယာ=ဖြင့်၊ သိဒ္ဓံ=၏။
 ။တေသွေဝ=တို့၌သာလျှင်၊ မန္တာဒယော။ ဟောန္တိ ဟုသမ္ပန်။ ။
 ပတ္ထဋ္ဌာ=အရပ်လေးမျက်နှာပျံ့နှံ့သော၊ ကိတ္တိ=ကျော်စောခြင်းသည်။ ။
 ကပ္ပိမော။ ကပ္ပိယော=အပ်စပ်ခြင်းရှိသည်။ ။နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော=
 နက်နဲသောတရားတို့၌ထွင်းဖောက်ခြင်းအဖို့ရှိသည်။ ။ဝန္တပစ္စည်း၌။ ။
 ဝိဒ္ဓါ=ပညာရှိ။ ။လက္ခိဝါ=ကြက်သရေရှိသောသူ။ ။ဂါဏ္ဍိဝဓန္ဓာ=
 အလွန်များသောအဆက်ရှိသောဆိတ်ချိုလေးရှိသောသူ။ ။ဒဏ္ဍာဒိ၌။ ။
 ဣဏသာမိကေ=မြီရှင်ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ=ဆိုလိုသည်ရှိသော်၊ ဓနာ=ဓနသဒ္ဓါ
 နောင်မှ၊ ဣကော=ဣကပစ္စည်းဖြစ်၏။ ။အညတြ=မြီရှင်မှ တစ်ပါးကို
 ဆိုလိုရာ၌၊ ဓနီ=ဥစ္စာရှိသောသူ။ ။အဿတ္တိအနက်ချင်း တူကြသော်
 လည်းမြီစားနှင့် စပ်၍မြီရှင်ကို ဆိုလိုရာ၌ ဣကပစ္စည်းဖြစ်၏၊ ဥစ္စာရှိသာ
 မာန်ကိုဆိုလိုရာ၌ ဤပစ္စည်းဝန္တပစ္စည်းဖြစ်၏ဟူလို၊ နောက်၌လည်း
 ဤနည်းတူ။

အသန္နိဟိတေန=လက်ရှိမဟုတ်သေးသော၊ အတ္ထေန= အကျိုးဖြင့်၊
 အဿ=အား၊ အတ္ထော=အလိုသည်၊ အတ္ထိ=၏၊ ပါဠေန-လိမ္မာခြင်းဖြင့်။
 ။သီသံ=ဦးခေါင်းသည်၊ ဝစ္ဆံသံ=ဝစ္ဆသမည်၏။ ဇတံ=ဤ ဗြဟ္မဝဏ္ဏိ၊
 ဗြဟ္မဝစ္ဆသီပုဒ်သည်၊ တဒ္ဓိတန္တသမာသပဒနာမ=မည်၏။ ။ဇာတိယံ=
 အမျိုး၌၊ ဤ=ဤပစ္စည်းဖြစ်၏။

ဂဇော=ဆင်ကိုရ၏။ ။အညတြ=အမျိုးမဟုတ်သောအရာ၌၊
 ဟတ္ထဝါ=လက်ရှိသောသူ၊ ဒန္တဝါ=အစွယ်ရှိသောသူ၊ ဗြဟ္မစာရိမ္ပိ=မြတ်
 သောအကျင့်ရှိသော သူတော်ကောင်းကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ=သော်၊ ဝဏ္ဏတော=မှ၊
 ဤယေဝ=သာတည်း၊ ဝဏ္ဏီ=မြတ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးရှိသော ရသေ့
 ရဟန်း၊ အညတြ=သာမန်အရာ၌။ ။ပေါက္ခရိဏီ=ကြာရှိသောရေအရပ်၊

ဝါ=ကြာရုံ။ ။ ပုဗ္ဗဉာဏ်ကာရဿ=ရှေးဉာဏ်အကွာရာကို၊ အတ္တံ=အပြု။ ။ ဥပ္ပလိနီ=ကြာညှိတော၊ ကုမုဒီနီ=ကုမုဒ္ဒရာ ကြာတော၊ ဘိသိနီ=ကြာစွယ်ရှိသောကြာရုံ၊ မုဋ္ဌာလိနီ=ကြာဥရှိသောကြာရုံ၊ သာလုကိနီ=ကြာစွယ်ရှိသောကြာရုံ၊ ကြာစွယ်တော စသည်လည်းဆိုရ၏။ ။ သဗ္ဗံ=အလုံးစုံပေါ်ကွရိဏီ အစသည်သည်၊ ကာမလာကာရဿဝါ= ကြာ၏တည်ရာရေအိုင်ရေကန် စသည်၏၎င်း၊ ကမလဂစ္ဆဿဝါ=ကြာရုံ၏၎င်း၊ နာမံ=တည်း။ ။ အညတြ= ကြာအိုင်ကြာကန်ကြာရုံဟူသောဒေသမှတစ်ပါးသောအနက်၌၊ ပေါက္ခရဝါ=ကြီးသောနွာမောင်းရှိသော၊ ဝါ=ကြီးသည်ဖြစ်၍ တင့်တယ်သောကိုယ်ရှိသော၊ ဟတ္ထိ=ဆင်။

နိဒ္ဒါသီလီ=အိပ်ခြင်းအလေ့ရှိသည်၊ သဘာသီလိ=သဘင်အလေ့ရှိသည်၊ မုခါဒိ၌။ ။ အသံယတံ=မစောင့်စည်းသော၊ မုခံ=ခံတွင်းသည်၊ သုသိ=အခေါင်း။ ။ ဦသား=ခါရော=ငန်သောမြေဝါ၊ ဝါ=ဆပ်ပြာမြေ။ ။ ခါရဘူမိ ပဒေသော=မြေငန်အရပ်တည်း။ ။ မဓုရသော=ပျား၏အရသာမျိုးသည်။ မဓုရော=ချိုသောအရသာ၊ ချိုသောစကား၊ ချိုသောအသံ၊ ချိုသောတင်လဲ၊ ဂုဠော=တင်လဲ။ ။ နဂါ=တောင်တို့သည်။ ။ ဟနု=အောက်မေးကို၊ ကုဇ္ဈော=ဟူ၍၊ ဂုစ္စတိ=၏။

ဥဏ္ဏတာ=အဖျားမော်ကုန်သော၊ ဝါ=အဖျားကော့ကုန်သော။ ။ ဂုဒ္ဓါ=ကြီးသော၊ နာဘိ=ချက်ကို၊ တုန္ဒိ= တုန္ဒိဟူ၍၊ ဂုစ္စတိ=၏။ ဝလိယော=အတွန့်တို့သည်။ ။ အဓိကာ=လွန်ကဲသော၊ အဘိဇ္ဈာ=ငြိမှုခြင်းသည်။ ။ သီတလဒုက္ခ=ချမ်းအေးသော ဒုက္ခသည်။ ။ ပုရိသစိတ္တံ=ယောက်ျား၌စွဲလမ်းသောစိတ်သည်။ ပိစ္ဆိမုလံ= လဲမှို့သည်၊ တုလရက္ခော=လဲမှို့ထွက်သောလက်ပံစသောသစ်ပင်ရ၏၊ ဝါ=ကား၊ ပေတ္တော=မည်၏၊ ဣပစ္စည်းလဲသည်။ ။ ပိစ္ဆိမာ=လဲမှို့ရှိသော၊ သိပ္ပလိ=လက်ပံပင်၊ ဖေနိလော=

အမြဲပဲရှိသော၊ အဒ္ဓါရိဌကော=ပုတီးနက်ပင်။ ။ဗဟုကာ=တုန်သော၊ ရာဇီ=အရေးတို့သည်။

အဿတ္ထိရာသီပြီး၏။

ဂေါဿဘာဝေါတိ=ဟူသည်ကား၊ ဂေါသဒ္ဓံ=ဂေါသဒ္ဓါကို၊ သုတ္တာ= ကြား၍၊ ဂေါဒဗ္ဗေ=နွားခြင်၌၊ ဂေါဗုဒ္ဓိယာဝါ=နွားဟူ၍သိခြင်း၏၎င်း၊ ဂေါဒဗ္ဗေ=နွားခြင်ကို၊ ဒိသ္မာ=၍၊ တသ္မိဒဗ္ဗေ=၌၊ ဂေါဝေါဟာရဿဝါ= ဂေါသဒ္ဓါ၏၎င်း၊ ပဝတ္ထိကာရဏံ=တည်း။ ။ဂေါသဒ္ဓါကိုကြား၍၊ ဤခြင် ဆိုသောစကားတည်းဟူနွားဟူသောခြင်ဝိသေသ၌အသိဉာဏ် တည်၏။ နွားခြင်ကိုမြင်၍ဤခြင်ကား နွားတည်းဟူခြင်ဝိသေသ၌ ဂေါသဒ္ဓါတည်၏။ ဤသို့ဂေါဿဘာဝေါပုဒ်၏အနက်မှတ်။ ။ဂေါဿ=ဂေါဟူသော သဒ္ဓါ အသိဉာဏ်၏၊ ဘာဝေါ=နွားခြင်၌ဖြစ်ကြောင်းတည်ကြောင်း ဟုပေးလေ ဟူလို။ ။ သင်္ဂဏိကာရာမတာ=အပေါင်း၌မွေးလျော်သည်၏ အဖြစ်။ ။ အာပဗ္ဗတဿ=တောင်သို့တိုင်အောင်သော၊ ခေတ္တဿ=လယ်ခင်း၏။ ။ ဒါယာဒဿ=အမွေခံ၏။ ။သခိနေ=ခင်ပွန်း၏။ ။သုစိဿ=စင်ကြယ်သော သူ၏။ ။နဂ္ဂဿ=အဝတ်မဝတ်သောသူ၏၊ ဝါ=ကိုယ်ချည်း စည်းသော သူ၏။ ။ဒက္ခိယံ=လိမ်မာသည်၏အဖြစ်။ ။ယုဝဿ=ပျိုရွယ်သူ၏။ ။ အဏုနော=သေးငယ်သည်၏။ ။လဗုနော=ပေါသည်၏။ ။သုတ်၌။ ။ ကုမေ=ကုမပစ္စည်းကြောင့်၊ ကဿမဟတံ=ကဿသဒ္ဓါ၊ မဟန္တသဒ္ဓါတို့၏၊ ကသ်မဟာ=ကသ်အပြု၊ မဟာ အပြုတို့သည်။ ။ကဿကဿ=လယ်လုပ် တောင်သူ၏။

ဘာဝကမ္မတဒ္ဓိတ်ပြီး၏။

တ္တကပစ္စည်း၌။ ။သဒိသဒ္ဓိဘူတော=သဒိသဒ္ဓေဘော်ဖြစ်သော၊
 ဋ္ဌာဝန္တပစ္စည်း၌။ ။သဗ္ဗာဝါ=အလုံးစုံအတိုင်အရှည်ရှိသော၊ အတ္ထော=
 အကျိုးသည်၊ သဗ္ဗဝန္တော။ သဗ္ဗဝန္တာ=ကုန်သော၊ အတ္ထော=တို့သည်၊
 သဗ္ဗာဝတိ=သော၊ အတ္ထေ=၌၊ သဗ္ဗာဝန္တေသု=ကုန်သော၊ အတ္ထေသု=တို့၌။
 ယာနဿ=ယာန်၏၊ ယာဝတိကာ=အကြင်မျှလောက်သော၊ ဘူမိ=
 မြေအဖို့သည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏။ ။ပဉ္စက္ခန္ဓာ=တို့သည်၊ ကုသလာ=တို့သည်၊
 ကတိ=အဘယ်မျှတို့နည်း။ ။ဘိက္ခု=ရဟန်း၊ တံ=သည်၊ ကတိဝသော=
 ရဟန်းဝါအဘယ်မျှရှိပြီနည်း။ ။ကိဝန္တော=အဘယ်မျှကုန်သော၊ ယာစကာ=
 တောင်းပန်သူတို့သည်၊ ဟောန္တ=ဖြစ်စေရကုန်မည်နည်း။ ။ ကိတ္တာဝတာ=
 အဘယ်မျှလောက်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ခန္ဓာ=တို့၏၊ ခန္ဓပညတ္တိ=
 ခန္ဓပညတ်သည်၊ ဟောတိ=နည်း။ ။နာဠိမတ္တံ=စလယ်အတိုင်း အရှည်ရှိ
 သောဝတ္ထု၊ ပတ္တမတ္တံ=တစ်ခွက်အတိုင်းအရှည်ရှိသောဝတ္ထု။ ။ဥမ္မာနံ=
 ဥမ္မာနမည်သော ချင့်ခွက်အထူးကို၊ ပလံ=ပိုလ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ။
 ကုမ္ဘမတ္တံ=တစ်ကုမ္ဘမျှသောဝတ္ထု၊ စာဠိမတ္တံ=အိုးစရည်းမျှသောဝတ္ထု။ ။
 အဘေဒူပစာရေန=အဘေဒူပစာနည်းအားဖြင့်။
 ပရိမာဏတဒ္ဓိတ်ပြီး၏။

အသဟာယော=အဘော်မရှိသော၊ ဧကော=တစ်ယောက်တည်း
 သည်၊ ဧကကော=မည်၏၊ ဧကာကိ=မည်၏၊ ဝါ=ကား၊ ဧကော=မည်၏။
 သတိဿသုတ်၌၊ ဝိသတိ၊ တိသတိနှစ်ပုဒ်တို့၏ သတိကိုယူ။ ။သင်္ချာယ
 သုတ်၌။ ။သစ္စတိသာသဒသန္တာယ=သတိ၊ ဥတိ၊ ဤယ၊ အာသ၊ ဒသ
 အဆုံးရှိသော၊ သင်္ချာယ=သင်္ချာသဒ္ဓါနောင်မှ၊ အသ္မိသတသဟဿေ=
 ထိုသတ၌၎င်း၊ သဟဿ၌၎င်း၊ အဓိကာ=လွန်ကုန်သည်တို့တည်း။

ဣတိအတ္ထေ=၌၊ ဋ=ဋပစ္စည်းသက်၏။ ဝီသတိ=တိသတိရှေးရှိသော သတစသည်ကိုသကျန္တသင်္ချာဆိုသည်။ အကြွင်းဤနည်းတူ။ ။ယသ္မိ သတေ=အကြင်တစ်ရာ၌၊ ဒသ=တို့သည်၊ အဓိကာ=လွန်ကုန်၏၊ ဣတိ= ကြောင့်၊ တယိဒံ။ တံဣဒံ=ထိုတစ်ရာသည်၊ ဒသသတံ=မည်၏၊ ဒသသတံ= တစ်ဆယ်အလွန်ရှိသောတစ်ရာ၊ တစ်ဆယ်လွန်သော တစ်ရာလည်းဟူ၊ တစ်ရာတစ်ဆယ်ကိုဆိုသည်။ အကြွင်းဤနည်းတူ။ ။သဟဿဟူရာ၌၊ ထောင်ဟောသဟဿ၊ သောင်းဟောဒသဟဿ၊ သိန်းဟောသတ သဟဿ၊ သန်းဟောဒသသတသဟဿ၊ ဤလေးခုကိုယူ။

အထ=ထိုမှတစ်ပါး၊ ဧတ္ထ=ဤစစ်သည်အပေါင်း၌၊ ယသသိနော= ကုန်သော၊ အနုယန္တာ=စူဠနီဗြဟ္မဒတ်မင်းသို့အစဉ်လိုက်ကုန်သော၊ ဧကသတံခဏှာ=တစ်ရာတစ်ယောက်သောမင်းတို့သည်၊ သန္တိ=ကုန်၏။ ဝါရသင်္ချာယ=ဝါရကိုရေတွက်သောသင်္ချာသဒ္ဒါနောက်မှ။ ။ပစ္စာသဏှာ= အကြိမ်ခြင်းနီးစပ်သည်၊ သတိ=ရှိသော်။

သင်္ချာတဒ္ဒိတ်ပြီး၏။

တဗ္ဗတိသုတ်၌၊ တဗ္ဗတိ=ထိုပကာရရှိသောဖြစ်၌၊ ဇာတိယာ=ဇာတိ ယပစ္စည်းသက်၏။ ။ပဋ္ဌရူပေါ=အထွေထွေ အလာလာလိမ်မာသော သဘောရှိသော၊ ပဏ္ဍိတော=သည်၊ ပဋ္ဌဇာတိယော=မည်၏။ ။ပိတု= အဖ၏၊ ဘာတာ=အစ်ကိုတည်း။ ။မာတု=၏၊ ဘဂိနီ=ညီမတည်း။ ။မာတာ ပိတူဟိ=မာတုသဒ္ဒါပိတုသဒ္ဒါတို့နောက်မှ၊ မာတာပိတုသု=အမိ ဟူဟောအနက်၊ အဖဟူသောအနက်တို့၌၊ အာမဟော=အာမဟ ပစ္စည်းသက်၏။ ။ မာတု=၏၊ မာတာ=တည်း၊ မာတာမဟိ=အမိ၏အမိ အဖွားကို ဆိုလိုသည်။ ။သပစ္စည်း၌၊ သုဘရူပံ=တင့်တယ်သောအဆင်း

သဏ္ဌာန်ကို၎င်း၊ စက္ခုဘေသဇ္ဇဉ္ဇ= မျက်စိဆေးကို၎င်းရ၏။ ။ဣကပစ္စည်း
၌။ ။သင်္ဂါမေ=စစ်မြေ၌။ ။ဂါမာဝါသေ=ရွာ၌နေခြင်း၌။ ။ဥပဝါသေ=
သီတင်းသုံးခြင်း၌။ ။အာယပစ္စည်း၌၊ ယာတေတုံ=သတ်ခြင်းငှါ၊ ဇာပေတုံ=
ယုတ်နိမ့် စေခြင်းငှါ၊ ပဗ္ဗာဇေတုံ=နှင်ထုတ်ခြင်းငှါ၊ တဿဝိကာရသုတ်၌၊
ပကတိယာ=မှ၊ ဥတ္တရိ=အထက်၌၊ အဝတ္ထန္တရာပတ္တိ=အခိုက်အတန့်အထူး
သို့ရောက်ခြင်းသည်၊ ဝိကာရော=မည်၏။ ။ဥဒုမ္မရဿ=ရေသဖန်း၏၊
ဝိကတိ=အထူးတည်း၊ ဩဒုမ္မရံ=ရေသဖန်း၏အထူး၊ ဘသ္မာ=ရေသဖန်းကို
ရ=ရေသဖန်းကိုအကျွမ်းဖုတ်သော ပြာမီးသွေးဆေးအထူးဟူလို။ ။
ကပေါတဝိကတိ=ခိုမှဖြစ်သောအစိပ်တည်း။

ကောသကိမိနံ=အအိမ်ရှိသောပိုးတို့၏။ ။တနုတ္တေ=နုနယ်သည်၏
အဖြစ်၌။ ။သဗ္ဗတနုဘာဝေ=အလုံးစုံတို့အောက် နုနယ်သည်၏အဖြစ်၌။
ယောဗ္ဗနပတ္တာနံ=အရွယ်ရောက်ကုန်သောနွားလားတို့တွင်၊ အတိ
တရုဏော=အလွန်နုနယ်သော၊ ဥဘသော=နွားလားသည်၊ ဥက္ခတရော=
မည်၏။ ။သာမတ္ထိယဿ=အစွမ်းသတ္တိ၏၊ တနုတ္တေ=သေးငယ်သည်၏
အဖြစ်၌။

ဘဝတံ။ ဘဝန္တာနံ=တို့တွင်။ ။သမူဟ၌၊ ရာဇညာနံ=မင်းမျိုးတို့၏၊
ဩက္ခကံ=ဥသဘာအပေါင်း၊ ဩဌကံ=ကုလားအုပ်အပေါင်း၊ ဩရမ္မကံ=
ဆိတ်အပေါင်း။ ။သသံ=ယုန်သားကို၊ ဣက္ခဏိကံ=နတ်ဝင်မ အပေါင်း။
။အပူပိနံ= မွဲကိုမစားကုန်သောသူတို့၏၊ တနဒတ္တ၌၊ တေန=ထိုသူသည်၊
ဒတ္တော=ပေးအပ်သည်တည်း။ ။ဒဝေန=နတ်သည်၊ ဒတ္တော=ပေးအပ်သည်
တည်း။ ။ပါကေန=ကျိုချက်ခြင်းဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တံ=တည်း။ ပေဏေန=အမြှုပ်ဖြင့်။
။ဂေါပုနေန=ကွပ်ညှပ်သဖြင့်။ ။တာရကာဒိ၌၊ အဿ=ထိုကောင်းကင်အား၊
သဉ္ဇာတာ=ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်သော၊ တာရကာ=ကြယ်တို့သည်၊ သန္တိ=

ကုန်၏။ ။ပလ္လဝါနိ=အညွန့်တို့သည်။ ။ဂဗ္ဗ=သည်၊ ထမ္ဘေ=ထောင်းလွှားခြင်း၌၊ ဒဗ္ဗ=သည်၊ ပါဠဝေ=လိမ်မာသည်၏အဖြစ်၌။ ။အညာတေ=မထင်မရှားရာ၌၊ အညာတော=မထင်ရှားသော၊ အသော=သည်၊ အဿကော=မည်၏။ ။ဟတ္ထိရူပကံ=ဆင်ရုပ်သည်။ ။ဟတ္ထိကံ=မည်၏။ ။ရသော=အရပ်နိမ့်သော။ အနုကမ္မိတော= သနားလွယ်သော။ ။အဗ္ဗကာ=သနားဖွယ်သောမိန်းမ။ ။မောရကော=မောရမည်ကာမျှသောငှက်၊ ဥဒေါင်းမဟုတ်ဟူလို၊ စီပစ္စည်း၌၊ ပုဗ္ဗေ=၌၊ တထာ=ထိုအခြင်းအရာဖြင့်၊ အဘူတဿ=မဖြစ်ဘူးသော၊ ဝတ္ထနော=ဝတ္ထု၏၊ ကဒါစိ=၌၊ တထာ=ဖြင့်၊ ဘဝနံ=ဖြစ်ခြင်းသည်၊ အပ္ပူတတဗ္ဘာဝေါ=မည်၏၊ အံ့ဖွယ်သရဲမျိုးတည်း။

အစ္ဆရိယံ=အပ္ပူတံပုဒ်၌လည်း အပ္ပူတံ ဟုတွာဘူတန္တိအပ္ပူတံဟု ဖွင့်ဆိုရိုးရှိ၏၊ ထိုအပ္ပူတဘူတ အဖြစ်သည် ဤ၌ အပ္ပူတတဗ္ဘာဝမည်၏။ အဝလံ=မဖြူဘူးသည်ကို၊ ခဝလံကရောတိ=အဖြူဖြစ်အောင်ပြု၏၊ ခဝလီကရောတိ=အဖြူဖြစ်အောင်ပြု၏။ ။ဃဋ္ဌံ=အိုးကို၊ ကရောတိ=၏၊ အိုးမည်သည် လူလုပ်တိုင်းဖြစ်နေကြဖြစ်၍ အပ္ပူတမျိုးမဟုတ်။ ။ ပကတိယာ=ပကတိသဒ္ဒါမျိုးနောက်မှ၊ မာဟောတု=စီပစ္စည်းမဖြစ်စေလင့်။ သကပဒတ္ထော=မိမိနှင့်စပ်သောပုဒ်အနက်သည်၊ သကတ္ထော=မည်၏၊ လိင်ပုဒ်၏အနက်ကို သကတ္ထဆိုသည်။

ပေါတောဇဝ=ပျိုနုသူသည်ပင်လျှင်၊ ပေါတကော=မည်၏၊ ဆင်ပေါက်၊ကျွဲပေါက် လူပျိုပေါက်စသည် ကို ပေါတဆိုသည်။ ။ ယထာဘူတမေဝ=ဟုတ်မှန်တိုင်းသည်သာလျှင်၊ ယထာဘူစွံ=မည်၏။ ။ မဂဓေသု=တို့၌၊ နိစ္စုံဝတ္ထော=အမြဲနေသည်တည်း။ ကာသိ=တစ်ရာတစ်ထောင်ကို၊ အဂ္ဂတိ=ထိုက်တန်၏။ ။ ဝိသဒိသာ= မတူကြကုန်သော။ ။ အဘတူ၍အမိကွဲကြသောသားသမီးတို့ကို ဝေမာတိကာဆိုသည်။ ။

အယံ=ဆင်းရဲသို့၊ အယံ=မကောင်းမှုသို့။ ။ နာဂဝတာ=နဂါး၏အဖြစ်။ ။
 သြဒဂျံ=အထက်သို့မော်သော အဖျားရှိသည်၏အဖြစ်၊ ဒေါဘဂံ=
 မတင့်တယ်သည်၏အဖြစ်၊ သောဘဂံ= တင့်တယ်သည်၏အဖြစ်။ ။
 ဥဒ္ဓံအဂ္ဂ ယဿာတိ ဥဒဂ္ဂံ။ ဥဒဂ္ဂဿ ဘာဝေါ သြဒဂျံ။ ။ ဒုဘဂဿ
 ဘာဝေါ ဒေါဘဂံ။ ပြု။ ။ နာမံ=နာမ်ကျမ်းကို၊ ဝါ=အဘိဓာန်ကျမ်းကို၊
 အတေ=တည်း၊ နာမကော=သည်။ ။ ပဒံ=ဂဏ္ဍိပုဒ်ကျမ်းကို၊ အဓိတေ=
 တည်း၊ ပဒကော=သည်။

လောပရာသီ၌၊ လာယဝံ၊ ရာယဝံ=ပေါသည်၏အဖြစ်။ ။ ဂဗျံ=
 နွား၏ ဥစ္စာ၊ ဒဗျံ=သစ်ပင်၏ဥစ္စာ။ ဤဒိ၌ ရိပစ္စည်း၊ ဤဒိကွ၌ ရိက္ခပစ္စည်း၊
 ဤရိသော၌ရိသက်ပစ္စည်း၊ အာဟစ္စသသည်၌ တွာပစ္စည်းကို ပြုသော
 ရစ္စ၊ ရစ္စနောင်းသည်၊ ကိရိယာ၌ ရိရိယပစ္စည်း၊ ဝေဒဂူ ပါရဂူတို့၌ ရူပစ္စည်း။
 ဗာဠာနံ=ပွားသည်တို့ထက်၊ ဝါ=ပြင်းထန်သည်တို့ထက်။ ။ အန္တိကာနံ=
 နီးသည်တို့ထက်။ ။ အပ္ပါနံ-နဝါနံ=ငယ်သည်တို့အောက်။ ။ ယုဝါနံ
 တရုဏာနံ=နုနယ်သည်တို့အောက်။ ။ ကနိယေ=အလွန်နုနယ်သော၊
 ဝယေ=အရွယ်၌၊ ဘဝါ=ဖြစ်သူသည်၊ ကညာ=မည်၏။ ။ ဥဇုနော=
 ဖြောင့်မတ်သောသူ၏။ ။ မုဒုနော=နုညံ့သောသူ၏။ ။ သုဟဒယောဝ=
 နှလုံးကောင်းသောသူသည်သာလျှင်၊ သုဟဒေါ=မည်၏။ ။ ဣသိနော=
 ရသေ့၏၊ ဣဒံ=ဤဥစ္စာတည်း။ ။ အာဇာနိယဿ=လွန်စွာသိတတ်သော
 မြင်းကောင်း ဆင်ကောင်း၏။ ။ သန္တိရူပံ=သန္တိရူပံပြီးစီရင်လေ။

အဓာတုဿသုတ်၌။ ။ အဓာတုဿ=ဓာတ်မဟုတ်သောပုဒ်ပြီး၏၊
 ကေ=အစိပ်ဖြစ်သော ကအက္ခရာ နှောင်းသောကြောင့်၊ အသျှာဒိတော=
 သျှာဒိမဟုတ်သောပုဒ်မှ၊ ယေ=ယအမည်ရှိသော အာသရသည်၊
 ပရေ=နှောင်းသည်ရှိသော်၊ အဿ=က၏ရှေ့ဖြစ်သောအ၏၊ ဣ=ဣ

အပြုသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ ဗလိကာ=အမိုက်မသည်၊ ဧကိကာ= တစ်ယောက်တည်းသောမိန်းမသည်၊ ဟတ္ထိပေါတိကာ=ဆင်ပျံ၊ မဟလ္လိကာ=အမယ်ကြီး၊ ဤကား တဒ္ဓိတ်ကစုတည်း။

နောက်၌ကား ကိတ်ကစုတည်း။ ။ ကုလုပကာ၌ ကုလံပဂ္ဂတီတိ ကုလုပကာ။ ပြု၊ တဖန် ဂကို ကပြု၊ ဤကကား ဂမုဓာတ်၌ ဂအရာဖြစ်၍ ဓာတ်မည်၏။ ။ ဓေရုပကာ=အမိနွားမသို့ ကပ်တတ်သော၊ ဒီရုပကာ= နို့ရေသို့ကပ်တတ်သော၊ ဂစ္ဆိ=နွားငယ်မ။

ဤတွင်တဒ္ဓိတ်နိရုတ္တိဒီပနီနံကျဉ်းပြီး၏။

-----*-----

အာချာတ်နိရုတ္တိဒီပနီနိဿယနံကျဉ်း

အထ=၌၊ ဓာတုပစ္စယသံသိဒ္ဓံ=ဓာတ်ဝိဘတ်ပစ္စည်းတို့ဖြင့်ကောင်းစွာ ပြီးစီးထသော၊ ကာလကာရကပုရိသသင်္ချာ ဘေဒဒီပကံ= ကာလအပြား၊ ကာရကအပြား၊ ပုရိသအပြား၊ သင်္ချာအပြားကို ပြတတ်ထသော။ ။ နာမဘူတဿ=ခြင်ကိုဟောသော နာမ်ပုဒ်မျိုးဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ သတော= ဖြစ်ပါလျက်၊ ပုတ္တိယတိပဗ္ဗတာယတိတို့၌ ပုတ္တပဗ္ဗတသဒ္ဓါတို့ကိုဆိုသည်။

ကမ္မနိရုပေက္ခံ=ကံကိုဉဲ့ခြင်းမရှိသော။ ။ သာစ=ထိုဒွိကမ္မိကဓာတ်မျိုး သည်လည်း၊ နျာဒိဒုဟာဒိဝသေန=နျာဒိဂိုဏ်း ဓာတ်မျိုး၊ ဒုဟာဒိဂိုဏ်း ဓာတ်မျိုး၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒုဝိဓာ။ ။ တတ္ထ=တို့တွင်၊ ယာဓာတု=အကြင် ဓာတ်သည်၊ ပါပနတ္ထာ=ပို့ဆောင်ခြင်းအနက်ရှိသည်၊ ဟောတိ။ ။ ဓာဓာတိ၊ ဓရဓာတ်တို့၏အနက်သည်ကား ထမ်းဆောင်ခြင်းတည်း၊ ပို့ဆောင်ခြင်း မဟုတ်၊ ထိုကြောင့် ထိုဓာတ်တို့သည် ဒွိကမ္မိကမဟုတ်ကြကုန်။ ။ သေသာ=နိဓာတ်၊ ဝဟဓာတ်၊ ကမ္မဓာတ်တို့မှကြွင်းကုန်သော၊ ဒွိကမ္မိကာ= တို့သည်။ ။ ဂေါဏံ=နွားကို၊ ဝဇံ=ချန်ကို၊ ရုန္ဒတိ=ပိတ်၏။ ။ တတ္ထ=ထိုကံရှိ

သောဓာတ်အပေါင်းတို့တွင်၊ နျာဒိမ္မိစသည်စပ်၊ ယဒါ=၌၊ ကမ္မသ္မိ= ကံအနက်၌၊ ရူပံ=အာချာတ်ရုပ် ကိတ်ရုပ်သည်၊ သိဇ္ဈတိ=ပြီးစီး၏၊ တဒါ=၌၊ ဝိဘတ္တိပစ္စယာ=အာချာတ်ဝိဘတ် ကိတ်ပစ္စည်းတို့သည်၊ နျာဒိမ္မိ=နျာဒိ ဂိုဏ်း၌၊ ပဓာနကမ္မံ=ပဓာနကံကို၊ ဝဒန္တိ=ဟောကုန်၏၊ ဒုဟာဒိမ္မိ=၌၊ အပဓာနကမ္မံ=ကို၊ ဝဒန္တိ=ကုန်၏၊ သဗ္ဗဓာတူသု=အလုံးစုံသော ဓာတ်တို့၌၊ ကာရိတယောဂေ=ကာရိကပစ္စည်းနှင့်ယှဉ်ရာ၌၊ ကာရိတကမ္မံ= ကာရိကံ ကို၊ ဝဒန္တိ=ကုန်၏၊ ဣတိ=ဤသို့မှတ်အပ်၏။

စ=ဆက်ဦးအံ့၊ ဧတံသဗ္ဗံ=ဤအလုံးစုံသောစကားရပ်ကို၊ ဓာတူနံ= ဘူအစရှိသောဓာတ်တို့၏၊ ပကတိအတ္တဝသေန=ပကတိထင်ရှားသော ဓာတ်နက်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ=၏၊ ပန=အထူးမူကား၊ ဓာတူနံ=တို့၏၊ အနေကတ္တတ္တာ=များသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တန္တရ ဝစနေဝါ=အနက်တစ်ပါးကိုရောရာ၌လည်းကောင်း၊ နာနုပသဂ္ဂယောဂေ ဝါ=အထူးထူးသောဥပသာရပုဒ်နှင့် ယှဉ်ရာ၌လည်းကောင်း၊ အကမ္မိကာပိ= အကမ္မကဆိုရသောဓာတ်တို့သည်လည်း၊ သကမ္မိကာ=ကံရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။ ။ ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား၊ အဟံ=သည်၊ ဝေဒိယာမိ=ပြောကြားပါ၏၊ ဝေဒိယတီတိ=ပြောကြားသောသူဟူ၍၊ ဓာရေတု=မှတ်ပါလော။ ။ မဂ္ဂေါ= မဂ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ=ဖြစ်၏၊ နိပ္ပဇ္ဇတိ=ပြီးစီး၏၊ သမ္ပဇ္ဇတိ=ပြည့်စုံ၏။ ။ အဘိဘဝတိ=နှိပ်စက်၏။ ။ ဂစ္ဆန္တိ=သွားသောသူကို၊ မဂ္ဂေ=လမ်းခရီး၌၊ အဘိသမ္ဘဝတိ=မှီ၏။

ဓာတ်ခွဲခန်းအမြွက်ပြီး၏။

-----*-----

ပဒါနံ=တို့၏၊ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာဝါ=သဒ္ဒါပြည့်စုံခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဥပကာရကာ=လွန်စွာကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ ။ တျာဒိ=ကျာဒိ

ဝိဘတ်လည်းကောင်း။ ။ အဋ္ဌစက္ကာလီသရူပါနိ=၄၈-ခုသောဝိဘတ် ရုပ်တို့သည်၊ ရူပသဒ္ဒါသည် သဒ္ဒသုတိဟောတည်း။ ။ ပရဟိတပဋိသံ ယုတ္တေသု=သူတစ်ပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်ကုန်သော၊ ဌာနေသု=တို့၌၊ ပဝတ္တိဗဟုလာနိ=ဖြစ်ခြင်းများကုန်သော၊ ဧကာ=ဆရာအချို့တို့သည်၊ ဝဒန္တိထည့်။ ။ ပရဿ=ပရဟုဆိုအပ်သော ကတ္တားကို၊ အဘိဓာယကာနိ= ဟောတတ်ကုန်သော။ ။ အတ္တနော=အတ္တဟုဆိုအပ်သောကံကို။ ။ အညေ=တစ်ပါးသော ဆရာတို့သည်၊ ဝဒန္တိ။

ပဒတ္တာနံ=တို့၏၊ သရီရ ဘူတာ=ကိုယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ကြိယာ=ကို၊ အတ္တာ=အတ္တဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ကတ္တုနာ=သည်၊ သာဓုဌေန=ပြီးစေအပ် သော အနက်အားဖြင့်၊ ကြိယရူပါနိ=ကြိယာသဘောရှိကုန်သော၊ ဘာဝ ကမ္မာနိပိ=တို့ကိုလည်း၊ အတ္တာတိ=အတ္တတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ။ ။ သာဓကဌေန= ပြီးစေတတ်သော အနက်အားဖြင့်၊ တေဟိ=ထိုကြိယာဘောက်တို့မှ၊ ပရဘူတော=တစ်ပါးဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ကတ္တာ=သည်၊ ပရောနာမ=၏၊ ဣတိ=သို့၊ အပရေ=တို့သည်၊ ဝဒန္တိ။ ဣဒံ=ဤနောက်ဆုံးဝါဒသည်၊ နယုဇ္ဇတိ=မသင့်။

တဗ္ဗဟုလမတ္တဿပိ=အမှတ္တများမူဟူသော တဗ္ဗဟုလနည်းမျှ၏ လည်း၊ အသိဒ္ဓတ္တာ=ကြောင့်တည်း။ ။ ဤကား သက္ကဋ္ဌဘာသာ အလိုအား ဖြင့် ပရဿပုဒ် အတ္တနောပုဒ် ခွဲနည်းခေါ်နည်းတည်း။ ။ တဿာ=ကြောင့်၊ ဣမသ္မိဂန္ဓေ=ဤမောဂ္ဂလာန် ကျမ်း၌။

ဝိဘတ်အပြားပြီး၏။

-----*-----

တတ္ထ=တို့တွင်၊ ယေပစ္စယာတို့သည်၊ ဓာတုသိဒ္ဓါနိ=ဓာတ်ဖြင့် စီးကုန်သော။ ။ ဂဏာဝိဘာဂဝသေန=ဓာတ်ဂိုဏ်းမျိုးကို ခြားနား

ဝေဖန်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အညမညံ=အချင်းချင်း၊ ဝိသဒိသရူပါနိ=တူသော ရုပ်ရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တိ။ ။ ဘာဝကမ္မဝိသယော=ဘောကံလျှင် အရာရှိသော၊ ကျော=ကျပစ္စည်းသည်။ ။ ပရေသံ=သူတစ်ပါးတို့ကို၊ အာဏာပနသင်္ခါတေ=စေခိုင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ပယောဇကဗျာပါရေ= ပယောဇကကတ္တား၏ဗျာပါရ၍။ ။ ဝိသုံ=ဓာတ်နက်ကြိယာမှအသီး၊ တံတံကြိယာဝါစီဘာဝေန=တုမိစ္ဆတ္ထစသောထိုထိုကြိယာကို ဟောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဓာတုရူပါ=ဓာတ်သဘောရှိကုန်သော။

ပစ္စည်းအပြားပြီး၏။

-----*-----

အယံ=ဤသည်ကား၊ ပေါရာဏိကော=ရှေးကျမ်းဟောင်းမှလာ သော၊ ဝိဘတ္တိနံ=ဝိဘတ်ရှစ်သွယ်တို့၊ ကမောကိရ=အစဉ်ဟူသတတ်၊ သောစ=ထိုဝိဘတ်စဉ်သည်လည်း၊ ပါဠိယာ=ပါဠိတော်များနှင့်၊ သမေတိ ယေဝ=ညီသည်သာတည်း။ ဧဝံ=သဒ္ဓမ္မဂရုနော စသည်ကား ပါဠိတော် တည်း။

ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားတို့မည်သည်၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ သဒ္ဓမ္မဂရုနော= သူတော်ကောင်းတရားကိုသာ အလေးဂရုပြုကြကုန်၍။ ဝိဟိံသုစ= ရှေး၌လည်းနေကြကုန်ပြီ၊ ဝိဟရန္တိစ=ယခုလည်းနေကြကုန်ဆဲ၊ အထောပိ= ထိုပြင်လည်း၊ ဝိဟရိသန္တိစ=နောက်၌လည်းနေကြကုန်လတ္တံ့၊ ဧသ=ဤ သည်ကား၊ ဗုဒ္ဓါနံ=တို့၏၊ ဓမ္မတာ=တည်း။ ။ ဤလည်းပါဠိတော်တစ်ရပ်။

အဗ္ဘာတီတာ=လွန်လေကုန်ပြီးသော၊ ယေစဗုဒ္ဓါ=တို့သည်၎င်း၊ ဝတ္ထမာနာ=ကုန်သော၊ ယေစဗုဒ္ဓါ=တို့သည်၎င်း၊ အနာဂတာ=ကုန်သော၊ ယေစဗုဒ္ဓါ=တို့သည်၎င်း။ ။ ဤလည်းပါဠိတော်တစ်ရပ်။ အတိတ်ကာလ ကိုအစ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလကိုအလယ်၊ အနာဂတ်ကာလကိုနောက်ထား၍

လာသောပါဠိတော်ပေတည်း။ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်ံ စ သည်ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ကို နောက်ထား၍ လာသောပါဠိမျိုးသာ၍ များ၏။

ယမိုက်ပါဠိတော်များ၌ကား၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝါရ၊ အတိတဝါရ၊ အနာဂတ ဝါရဟူ၍ အစဉ်လာ၏။ ။ ဤသို့ကာလအစဉ်မည်သည်၊ ဝတ္ထိစ္ဆာ အားလျော်စွာအထွေထွေဖြစ်သင့်၏။ ။ ဣမသ္မိံကမေ=ဤရှေးအစဉ် ဟောင်း၌၊ ပဉ္စမိသတ္တမိတိနာမဒွယံပိ=ပဉ္စမိ၊ သတ္တမိခေါ်သော အမည် နှစ်ပါးအပေါင်းသည်လည်း၊ အန္တတ္ထဝသေန=ပဉ္စန္ဒံ ပူရဏီ ပဉ္စမိ၊ သတ္တန္တံ ပူရဏီ သတ္တမိဟူသော အန္တတ္ထ၏အစွမ်းဖြင့်၊ သိဒ္ဓံ=ပြီးစီးသည်၊ ဘဝတိ=၏၊ ပစ္ဆာပန=နောက်ကာလ၌ကား၊ ဂရုနော=ပါဏီရသေ့အစရှိကုန်သော၊ သဒ္ဓါဗျာကရိုဏ်းဆရာတို့သည်။ ။ နာနာကမံ=အထူးထူးသောအစဉ်ကို။

ဤကဲ့သို့သော ရှေးအစဉ်ဟောင်းကို မကြိမိ၍ သဒ္ဓနီတိ၌ ပဉ္စမိ သတ္တမိ စစ်တန်းနေရာမကျ ရှိလေသတည်း။

ကာလအပြားပြီး၏။

-----*-----

နာနာဓာတွတ္ထာနံ=အထူးထူးအပြားပြားသော ဓာတွတ္ထကြိယာ တို့၏၊ ပဝတ္ထကာရသင်္ခါတေန=ဖြစ်ခြင်းအခြင်းအရာ ဟုဆိုအပ်သော၊ ဧကဋ္ဌေန=တစ်ခုတည်းသောအနက်အားဖြင့်၊ သောပန=ထိုသာဓန ဘောသည်ကား၊ ပါတု ဘောန္တေ ကရောန္တော ဝိယ ခါယတိ ဝုစ္စတိတိ၌စပ်။ အနုပ္ပန္နပက္ခေ=မဖြစ်သေးသောအဖို့၌၊ ဌိတေ=ကုန်သော၊ သင်္ခတဓမ္မေ= တို့ကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိဝိယ=ဖြစ်ပေါ်စေဘိသကဲ့သို့၊ ခါယတိယထာ=ထင်သကဲ့သို့၊ တထာ=ထိုအတူ၊ ဝေါဟာရ ဝိသယမထွေ=ဝေါဟာရ၏အရာမျှ၌။ ။ ထမင်းချက်ချိန်မဟုတ်၍ ချက်ခြင်းအမှုကို မပြုသေးသော်လည်း ထမင်းချက်ခြင်း အမှုမည်သည် လောက၌ ဝေါဟာရဝိသယအဖြစ်ဖြင့်

ရှိနေသည်သာဖြစ်၏။ ထိုထိုဓာတုတ္တကြီးဆိုသည်။ ။ထမင်းချက်ချိန်ကျ၍ ချက်ကြသည်ရှိသော် ချက်ခြင်း၏အမူအရာသည် ဖြစ်လာ၏။ ထိုကိုပစ္စတ္တဘောဆိုသည်။ ဤကား ပစ္စတေဟူသောပုဒ်တစ်ခု၌ ပစ္စည်း ဟုခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာကြကုန်သော သဒ္ဒါကျမ်းဆရာတို့၏ ဝတ္တိစ္ဆာအလိုတည်း။

စိန္တနိဇာတိ-ဖုသနဇာတိ၌ အဓိပ္ပါယ်ကား တွေ့ထိမှု ခံစားမှု မှတ်မှုစသည်သည် သဘာဝဓမ္မတည်း။ ဖြစ်မှုဇာတိတစ်ခုသည် ထို သဘာဝဓမ္မအများနှင့်ဆက်ဆံ၏။ ဖြစ်မှုဟူသော ဇာတိတစ်ခုကို ကြံမှု စသည်တို့က အထူးပြုကြကုန်၏ဟူလိုသည်။ ။ မြန်မာဝေါဟာရ၌ ကြံခြင်း တွေ့ထိခြင်း ခံစားခြင်း မှတ်ခြင်း ဟူရာတို့၌ ခြင်းဟူသောစကား တစ်ခုကို ကြံ၊ တွေ့ထိ၊ ခံစား၊ မှတ်ဟူသောစကားတို့က အထူးပြုကြ ကုန်၏။ ။ ခြင်းကား ပစ္စယတ္တတည်း။ ကြံစသည်တို့ကား ဓာတုတ္တတို့တည်း။

စကားအစဉ်၌ ခြင်းသည် နောက်ကျ၏။ ကြံစသည်တို့ကား ရှေ့ကျကုန်၏။ ဖြစ်ပေါ်ရာ၌ကား ဇာတိအရဖြစ်ခြင်းသည် ရှေ့ကျ၏။ သဘာဝဓမ္မအရ ဖြစ်သောကြံစသည်တို့ကား နောက်ကျကုန်၏။ ဖြစ်ပေါ် မှုမှနောက်၌ တည်မှုချုပ်မှုရှိကြသေး၍ နောက်ကျကုန်၏ဟု ဆိုသတည်း။ ဘူယတေဂမ္ပတေစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း ဓာတုတ္တပစ္စယတ္တ နှစ်ပါးတို့၏ သာဓုသာဓနအချက်၊ ဝိသေသနဝိသေသျှအချက်ကို ဝေဖန်၍ သိလေ။

ဓာတုတ္တကြိယာသည် သာဓုမည်၏။ ဝိသေသနမည်၏။ ပစ္စယတ္တ ကြိယာသည် သာဓနမည်၏။ ဝိသေသျှမည်၏။ ခက်ဆစ်ပိုင်းကြီး တစ်ခုဖြစ်၍ သေချာစွာ ဖော်ဆိုလိုက်သည်။

အဘေဒေါပိ ဝတ္ထု၊ ယုဇ္ဇတိယေဝ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖသော ဥပ္ပဇ္ဇတိစသည်တို့၌ စိတ်၏ဇာတိနှင့် စိတ်ကို တစ်ခုတည်းပြု၍

ဆိုလိုလျှင် ဆိုထိုက်၏။ စိတ်ဆိုလျှင် စိတ်၏ဇာတိပါဝင်လေ၏။ ထိုအတူ
ဓာတုတ္ထဆိုလျှင် ပစ္စယတ္ထလည်း ပါဝင်လေ၏ ဟူလို။

ကာရကအပြားပြီး၏။

-----*-----

ပုရိသောတိစ=ပုရိသဟူသည်လည်း၊ အတ္တာဇဝ ဝုစ္စတိ၌စပ်။ ။
ယံကိဉ္ဇာယံ၌ ယံ ကိဉ္ဇိ အယံ ပုဒ်ဖြတ်၊ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော=ဤ
ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်စုသည်၊ ယံကိဉ္ဇိ=သော၊ သုခံဝါ=ကိုလည်းကောင်း။ ။
သောစအတ္တာ=ထိုအတ္တကိုလည်း၊ ကာရကောတိ ဝုစ္စတိ၌စပ်။ ။ ဣတိ=
ထိုကြောင့်၊ ပုရိသောတိ=ပုရိသဟူသည်ကား၊ ကာရကောဇဝ= ကာရက
ပင်လျှင်တည်း၊ နာမတ္ထော=နာမသဒ္ဒါမျိုး၏ အနက်ဖြစ်သော
ပုရိသလည်းကောင်း၊ တုမှတ္ထော=တုမှသဒ္ဒါ၏အနက်ဖြစ်သောပုရိသ
လည်းကောင်း။ ။ ဥတ္တမပုရိသော၌ ဥတ္တမသဒ္ဒါအလွန်ဟော။ ။ ကာရက
ဟုဆိုအပ်သော အတ္တသည် မိမိ၏အတ္တ၊ သူတစ်ပါးတို့၏အတ္တဟူ၍
နှစ်ပါးရှိ၏။ ထိုတွင် မိမိ၏အတ္တကို မိမိ၌အလွန်သော အတ္တဖြစ်၍
ကျမ်းဂန်တို့၌ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တဟုဆို၏။ ထိုအဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တကို သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌
ဥတ္တမပုရိသ ဆိုသတည်း၊ ဥတ္တမသဒ္ဒါ ပရမအနက် အဓိကအနက်ဟော၊
ဤအနက်ကို အတ္တနော အဇ္ဈတ္တသန္တာနဘူတတ္တာ အမှတ္ထော ဥတ္တမ
ပုရိသောနာမ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်ပြ၏။

စူဠမောဂ္ဂလာန်၌ကား ဥတ္တမသဒ္ဒါ ဥတ္တရအနက်၊ အန္တိမ အနက်
ဟောဟူ၏။ ။ တဒ္ဒိပကတ္တာ၊ ထိုပထမပုရိသစသော အနက်ကို ပြတတ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။ ပုရိသအပြားပြီး၏။

အာချာတ်ဝဝတ္တာန်ပြီး၏။

-----*-----

သန္တဿ=ရှိသည်၏၊ ဘာဝေါ=အဖြစ်တည်း၊ သတ္တာ=ရှိသည်၏ အဖြစ်၊ တဿသတ္တာယံ=ထိုရှိသည်၏အဖြစ်၌၊ ဘူဓာတု=သည်၊ သတ္တာယံ=ရှိသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော၊ အတ္ထေ=၌၊ ဝတ္ထတေ=ဖြစ်၏၊ သဗ္ဗပဒတ္တာနံ=အလုံးစုံသော ပုဒ်အနက်တို့၏၊ ဝိဇ္ဇမာနဘာဝေ၌စပ်။

ကာရိတပစ္စယန္တရူပဆိုသည်ကား အာချာတ်ဝိဘတ် ကိတ်ပစ္စည်းတို့ မသက်မီ ပြီးစီးနှင့်သော၊ ဘာဝေ=ဘာဝယအစရှိသောသဒ္ဒရုပ်ကို ဆိုသတည်း။ ။ အာရဘိတွာ=စမိပြီး၍၊ နိဋ္ဌံ=ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ အနုပဂတော= မရောက်သေးသော၊ ဘာဝေါ=ကြိယာသည်၊ ဝတ္ထမာနောနာမ=ဝတ္ထမာန် မည်၏၊ ဝါ=ပစ္စုပ္ပန်မည်၏၊ တံသမ္ပန္နိကာလောပိ=ထိုပစ္စုပ္ပန်ကြိယာနှင့် စပ်သောကာလကိုလည်း၊ တဒူပစာရေန=ထိုကြိယာ၏ ဝတ္ထမာန်ဟူသော အမည်ကို ထိုနှင့်စပ်သော ကာလ၌တင်စား၍ ခေါ်သောအားဖြင့်၊ ဝတ္ထမာနောတိ=ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

အတိတ်အနာဂတ် ဟူရာတို့၌လည်း ကြိယာသည်သာ မုချအားဖြင့် အတိတ်မည်၏၊ အနာဂတ်မည်၏၊ ကာလကိုကား ဥပစာအားဖြင့် အတိတ်အနာဂတ်ဆိုရသည်ဟုမှတ်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ၊ ကာလ မည်သည် သဘာဝရှိသော တေကာလိကတရား မျိုးမဟုတ်၊ ကာလဝိမုတ် တရားမျိုးသာတည်း။ ။ တုမှနာမံ=တုမှနာမ်လည်းကောင်း။ ။ ဧကသ္မိံ=တစ်ခုတည်းသော၊ အတ္ထေဝါ=အနက်၌လည်းကောင်း။ ။ တုလျာဓိကရနဘူတေပုဒ် ပယုဇ္ဇမာနေဝါ ဂမ္ပမာနေဝါပုဒ်တို့ကို နောက် နှစ်ဝါကျ၌ လည်းလိုက်စေ။ ။ စ=ဆက်ဦးအံ့၊ ဧတ္ထ=ဤအရာ၌၊ နာမာနံ= သေသနာမ်၊ တုမှနာမ်၊ အမှနာမ်တို့၏၊ အတ္ထနိဿိတာ=အနက်ခြံ၌မှီ ကုန်သော၊ ကတွတ္ထကမ္မတ္ထာ=ကတ္တားအနက် ကံအနက်တို့ကို၊ နာမတ္ထာတိ=နာမ်ပုဒ်၏အနက်တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ။ ။ ကတ္ထကမ္မသင်္ခါတေ=

ဒြပ်၌မှီသောကတ္တုသတ္တိ ကမ္မသတ္တိဟုဆိုအပ်သော၊ ယသ္မိံနာမတ္ထေ= အကြင်နာမ်ပုဒ်၏အနက်၌။ ။ သောနာမတ္ထေ=ထိုကတ္တုသတ္တိ ကမ္မသတ္တိဟုဆိုအပ်သော နာမတ္ထသည်၊ ဘျာဒိဝါစကနံဇေ=ဘျာဒိမည်သောအာချာတ်ဝါစကတို့၏သာလျှင်၊ ဝစ္စဘူတော=ဝစ္စဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝုတ္တတ္ထောနာမ=ဝုတ္တအနက်မည်သည်၊ ဟောတိ=၏၊ သျာဒိဝိဘတ္တိနံ=သျာဒိမည်သောနာမ်ဝိဘတ်တို့၏၊ နဝုတ္တတ္ထော=ဝုတ္တအနက်မဟုတ်၊ ဝုတ္တကတ္တုကမ္မာဓိဋ္ဌာ နဿစ=အာချာတ်ဝါစကတို့၏ ဝုတ္တအနက်ဖြစ်သောကတ္တားကံ၏တည်ရာဖြစ်သော၊ လိင်္ဂတ္ထဿ=လိင်္ဂအနက်ကို၊ ဝါစကံ=ဟောသော၊ နာမပဒံ=ပုရိသောအစရှိသောနာမ်ပုဒ်သည်၊ အဘိဓေယျပဒံ နာမ=မည်၏၊ ဇတဒေဝ=ဤအဘိဓေယျပုဒ်ကိုသာလျှင်၊ တုလျာဓိကရဏပဒန္တိစ=ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ။ ။ အမာဒယော=အံအစရှိကုန်သော၊ အတ္ထဝါစကဝိဘတ္တိယော=တို့သည်၊ ဇတသ္မိံ=ထိုအာချာတ်နှင့် တုလျာဓိကရဏဖြစ်ကြသောနာမ်ပုဒ်၌၊ ဩကာသံ=သက်ခွင့်ကို၊ နလဘန္တိ=မရကြကုန်။ ။ ဇတသ္မိံပုဒ်ကိုနောက် ဩကာသံလဘတိ၌လည်းလိုက်စေ။

သုတ္တေ=ပုဗ္ဗာပရ ဆက္ကာနံဟူသောသုတ်၌။ ။ သုဒ္ဓေဟိ=အချင်းချင်းမရောမယှက်သက်သက်ဖြစ်ကြကုန်သော၊ တုမ္မှမ္မသေသနာမေဟိ=တုမ္မှနာမ်ပုဒ်၊ အမ္မှနာမ်ပုဒ်၊ သေသနာမ်ပုဒ်တို့နှင့်၊ ယုတ္တဝါကျေစ=ယှဉ်သောဝါကျ၌လည်းကောင်း၊ မိဿကေဟိ=ရောယှက်ကြကုန်သော၊ တုမ္မှမ္မသေသနာမေဟိ=တို့နှင့်၊ ယုတ္တဝါကျေစ=၌လည်းကောင်း၊ ဣတိ=သို့၊ ဝိပုဋ္ဌိသေဓေဟိ=ဝိပုဋ္ဌိသေဓေဟူ၍၊ သင်္ကေတတ္တာ=သင်္ကေတရာသီ၌ အမှတ်ပြုအပ်ပြီးဖြစ်လေသောကြောင့်။ ။ တေသုစ=ထိုနောက်ဒုက်တို့၌လည်း၊ ဗဟုဝစနာနိဇေ ဩကာသံ လဘန္တိဟုသမ္ပန်။

ပါဠိတော်ပါဌ်တို့၌။ ။ တုဝဉ္စ=သည်လည်းကောင်း၊ ပုတ္တောစ=သည်လည်းကောင်း၊ သုဏိသာစ=ချွေးမသည်လည်းကောင်း၊ နုတ္တာစ=မြေးသည်လည်းကောင်း၊ သမ္မောဒမာနာ=စိတ်တူကိုယ်မျှ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ယရံ=အိမ်၌၊ အာဝသေထ=နေကြလေကုန်လော။ သေသနာမ် တုမ္ပနာမ် ဧကဝုဉ်နှစ်မျိုးရောယှက်ရာ မဇ္ဈိမဒုက် ဗဟုဝုဉ်ကျရောက်သောပါဠိပြုယုဂ်။

နောက်ဂါထာကား သေသနာမ် အပ္ပနာမ်ဧကဝုဉ်နှစ်မျိုး ရောယှက်ရာ ဥတ္တမဒုက်ဗဟုဝုဉ်ကျရောက်သော ပါဠိပြုယုဂ်တည်း။ ။ ဣဒါနိ=ယခု၊ အဟဉ္စ=ငါမောဂ္ဂလာန်သည်လည်းကောင်း၊ သေသနာမ် အပ္ပနာမ် ဧကဝုဉ်နှစ်ပုဒ်အရောပင်။ ။ အဟဉ္စ=ငါဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ ဣမေဘိက္ခု=ဤငါရာသောရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သမာဓိနာ=ဈာနသမာဓိဖြင့်၊ နိသီဒိမ္မာ=နေကြကုန်ပြီ။ ။ အပ္ပနာမ်ဧကဝုဉ်နှင့် သေသနာမ် ဗဟုဝုဉ်ရောယှက်ပုံ။ ။ နောက်ဂါထာနှစ်ခုကား အပ္ပနာမ် သေသနာမ် ဧကဝုဉ်နှစ်ပုဒ်ရောယှက်ပုံတည်း။ ။ ဒါနပတီ=အလှူရှင်တို့သည်၊ ပေး။ ။ ယမ္ပနစသည်ဖြင့် ယခုလောက၌ ပြောရိုးအစဉ်နှင့် မာဂဓသဒ္ဒါကျမ်းဂန်များတွင်ရှိနေသော ပရောပုရိသ်နည်းကို ပြဆိုသည်။ ယံပနဝစနံ ဟု သမ္ပနံ။

တံ=ထိုစကားသည်၊ ပကတိဗဟုဝစနမေဝ=ပကတိဗဟုဝုဉ်သည် သာလျှင်တည်း၊ ပရောပုရိသ်နည်းဖြင့်ပြီးစေဖွယ်ကိစ္စ မရှိ၊ ဗဟုမ္ပိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဗဟုဝစနံ ဟူသောပကတိ ဗဟုဝုဉ်နည်းဖြင့်ပင်ပြီးစေနိုင်သော ဗဟုဝုဉ်ဖြစ်သည်ဟူလို။ ။ ယဉ္စ သုတ္တံဟုသမ္ပနံ။ ။ တတ္ထပိ=ထိုသုတ်၌လည်း၊ အတ္ထောနနသမ္ဘဝတိ၊ သမ္ဘဝတိဧဝဟုသမ္ပနံ။ ။ နာမတုမ္မာနံ=တုလျာမိ ကရုဏာဖြစ်သောနာမနာမ် တုမ္ပနာမ် အပ္ပနာမ်တို့ကို၊ ဧကတော= တပေါင်း

တည်း၊ အဘိဓာနေ=ဟောရာဆိုရာဖြစ်သော၊ မိဿကဒ္ဒန္တ ဝါကျေး=၌။
ကြိယာတစ်ပုဒ်တည်း၌ ဂုတ္တမိဿကဒ္ဒန်ပုဒ်အများ ယှဉ်တွဲ၍ ဆိုမှုကို
ဧကတောဘိဓာနဆိုသည်။

ပရောပုရိသယုက်ခန်းပြီး၏။

-----*-----

အပရောက္ခေသု=ပရောက္ခာဝိဘတ်သည်ကြည်အပ်ကုန်သော၊
မာနန္တကျာဒီသု=မာနပစ္စည်း၊ န္တပစ္စည်း၊ ကျာဒီမည်သော အာချာတ်
ဝိဘတ်တို့သည်၊ ပရေသု=နှောင်းကုန်သည်ရှိသော်။ ။ ဧတေန=ဤ
သုတ်ဖြင့်၊ ယတ္ထ=အကြင်ပြုယှဉ်၍။ ။ တတ္ထ=၌၊ အယံလပစ္စယော=သည်၊
ဟောတိ=၏၊ ဣတိ=သို့၊ လပစ္စယေန=ဖြင့်၊ တေသံ=ထိုမာနန္တကျာဒီတို့၏၊
ကတ္ထုဝါစကဘာဝံ=ကတ္တားကိုဟောသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉပေတိ=၏။ ။
ကတ္တရိလောဆိုသော်လည်း လပစ္စည်းသည် ကတ္တားကိုဟောတတ်၏ဟု
ပြလိုရင်း မဟုတ်ဟူလိုသည်။

ဧသနယောပါဌ်ဖြင့် ကျောဘာဝ ကမ္မေသုဟူ၍ဆိုသော်လည်း
ကျပစ္စည်းသည် ကံကိုဝါကတပ်၍ ဟောတတ်၏ဟုပြသည် မဟုတ်၊
ကျပစ္စည်းကိုမြင်လျှင် ထိုပုဒ်၌ မာနန္တကျာဒီ တို့၏ ကံကို ဝါစကတပ်၍
ဟောတတ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာ ပြလိုရင်း ဖြစ်သည်ဟု ညွှန်းပြသတည်း။
ဗျဉ္ဇနပူရဏာဇဝ=သဒ္ဒါရုပ်ကို ပြည့်ဖြိုး စေနိုင်ကုန်သည်၊ ဝါ=သဒ္ဒါရုပ်၏
ပြည့်စုံကြောင့်တို့သည်၊ ဟောန္တိ။ ။ တေဟိ=ထိုဝိကရဏပစ္စည်းတို့နှင့်၊
ဝိနာ=၍။ ။ တေဟိဝိနာကို ယတ္ထ သိဇ္ဈတိ၌လည်း လိုက်စေ။ ။ ကာရိယန္တ
ရတ္တာယ=အာဒိယပြုခြင်း ဧပြုခြင်းစသော ကာရိယတစ်ပါးအကျိုးငှါ။ ။
ဂဏန္တရုပ္ပန္တရပသင်္ဂပဋိသိဒ္ဓါယ=ဓာတ်ဂိုဏ်းတစ်ပါး ရုပ်တစ်ပါး လျဉ်းပါး
ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းငှါ။ ။ အဂ္ဂဟိ=ယူပြီ၊ အဂ္ဂဟိသု=ယူကုန်ပြီ-

စသည်တို့၌ မဇ္ဈရဓာဒီနံသုတ်ဖြင့် စီရင်သောနိဂ္ဂဟိတ်နှင့်တကွ လပစ္စည်း ကြေကိုချေသည်ဟု ကြံဆိုရသည်။ ထိုသို့ မဆိုခဲ့သော် ဂဟဓာတ်သည် ဘူဝါဒိဂိုဏ်းတည်း၊ ထိုရုပ်များသည် ဘူဝါဒိဂိုဏ်းရုပ်တည်း-ဟုလျဉ်းပါး ရာ၏။ ထိုသို့သောလျဉ်းပါးခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းငှါ ဝိကရဏပစ္စည်း ချေမှုကိုပြုရသည် ဟူလို။

ဧကက္ခရဓာတုန္တာနံ=ဧကက္ခရဓာတ်တို့၏အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣဓာတ်၌ အစိတ်မရှိသော်လည်း ကီ၊ ဒီ၊ စု၊ ဇု၊ စသော အစိတ်ရှိသော ဧကက္ခရဓာတ်တို့များသည်အတွက်ကြောင့် ဤပါဌ်ကိုဆိုသည်။ သရောတံ သဟိတောစ ဗျဉ္ဇနော၊ ဧကက္ခရသမ္ပတော ဟူသော ဘေဒစိန္တာပါဌ်နှင့် အညီ ဤအရာ၌ ကီ၊ ဒီ၊ စိ၊ ဇိ၊ စု၊ ဇု၊ ဘူ၊ ဟူ စသည်ကိုလည်း ဧကက္ခရ ဓာတ်ဆိုသတည်း။

တတ္ထ ယထာနီလောပဋ္ဌော စသောစကားရပ်၌ လိုရင်းအဓိပ္ပါယ် ကား ပကတိပစ္စယဝိဘာဂကို ကြံဖန်ကြကုန်သော သဒ္ဓါကျမ်းဆရာတို့၏ ဝတ္ထိစ္ဆာအားဖြင့် သမ္ဘောတိ၌ တိဝိဘတ်၏ အနက်သည် ဝစ္စတ္ထ အဘိဓေယျ ထူဟူ၍နှစ်ပါးရှိ၏။ ကတ္ထုသတ္တိသည် ဝစ္စတ္ထတည်း၊ ယောက်ျားခြံသည် အဘိဓေယျတ္ထတည်း၊ တိဝိဘတ်သည် ဝစ္စတ္ထကို အဖြောင့်ဟော၏။ ထို့ကြောင့် တတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္ထုသတ္တိကို ပြဆိုဖွယ်ကိစ္စမရှိ၊ အဘိဓေယျတ္ထကိုကား အဖြောင့်မဟော၊ ထို့ကြောင့် ပုရိသသဒ္ဓါဖြင့် တိဝိဘတ်၏အဘိဓေယျတ္ထကို ပြဆိုရသတည်း ဟူလို သည်။

ယဝေသု အကာရော ဥစ္စာရဏတ္ထော၌ အဓိပ္ပါယ်ကား ဧကို အယ၊ ဩကို အဝပြုရာ၌ ယဝတို့မှာ သရမပါစေလင့်၊ သုတ်၌မူကား ရွတ်ဆို လွယ်စေခြင်းငှါ ယဝတို့၌ သရနှင့် ရေးသားရသည် ဟူလို။ ။ နောက်၌

ဥစ္စာရဏတ္ထဟူသမျှတို့မှာ ဤနည်းချည်းမှတ်။

ပဝတ္တိယံ=စီးသွားခြင်း၌။ ။ နဒီ=သည်။ ပဘဝတိ=အစမှစ၍ စီးသွား၏။ ။ ဟိဿာယံ=ညှဉ်းဆဲခြင်း၌။ ။ ဝိဘဝတိ=ပျက်စီး၏။ ဝါ=ထင်ရှား၏။ ဝါ=တင့်တယ်၏။ ။ ရူပံ=ရုပ်တရားသည်။ ဝိဘုယျတိ=ချုပ်ပျောက်၏။ သော=ထိုကြောက်ခြင်းသည်။ ပဟိယိဿတိ=ပျောက်ကင်းလတ္တံ့၊ ဘတ္တံ=ထမင်းသည်။ ပစ္စတိ=ကျက်၏။ ။ ဣတိ=ဤသုတ်ဖြင့်၊ ကျမှီ=ကျပစ္စည်းနှောင်းရာ၌၊ ဝုဒ္ဓိ=သည်။ နတ္ထိ။ ။ တေန=ထိုယောက်ျားသည်။ တံ=သင့်စည်းစိမ်ကို။ ။ တုမေ=သင့်စည်းစိမ်တို့ကို။ ။ အဟံ=ငါ့စည်းစိမ်ကို။ ။ မယံ=ငါ့စည်းစိမ်တို့ကို။ ။ သဗ္ဗံ=အလုံးစုံသည်။ ကာလပရိယာယံ=ပျက်ချိန်ရောက် သည်ရှိသော်၊ ဘဉ္ဇရေ=ပျက်တတ်၏။ ဗန္ဓနသ္မာ=အနှောင်အဖွဲ့မှ၊ မုဉ္ဇရေ=မုဉ္ဇန္တု=လွတ်ကြကုန်လော။ ။ သော=ထိုခင်ပွန်း ပြစ်မှားသောသူသည်၊ ဇီဝရေဝါပိ-ဇီဝန္တောဝါပိ= အသက်မသေနေရပါသော်လည်း၊ သုဿတိ=ခြောက်တတ်၏။ ။ သော=ထိုဘောကို၊ ဓာတုနာဇဝ=ဓာတ်သည်သာလျှင်၊ တုလျာဓိကရဏဘာဝေန=ဖြင့်၊ ဝိသေသိယတိ=အထူးပြုအပ်၏။ နာမပဒေန=သည်။ နဝိသေသိယတိ။

ဖြစ်ခြင်း၊ သွားခြင်း၊ ချက်ခြင်းစသည်တို့၌ ခြင်းတစ်ခုကို ဖြစ်၊ သွား၊ ချက်၊ စသည်တို့သည် အထူးပြုအပ်သတည်း။ ။ ပထမဒုတမေဝ=သည်သာလျှင်၊ တတ္ထ=ထိုဘော၌၊ ဘဝတိ=၏၊ စ=ဆက်ဦးအံ့၊ ဒဗ္ဗဿေဝ=ခြင်ကဲ့သို့၊ တဿ=ထိုဘော၏၊ အဗျတ္တသရူပတ္တာ=မထင်ရှားသော သရုပ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သင်္ချာဘေဒေါပိနတ္ထိ။ ။ ဖြစ်ခြင်းကြိယာ၌ လူ၏ဖြစ်ခြင်း နတ်၏ဖြစ်ခြင်း ဖဿ၏ဖြစ်ခြင်း ဝေဒနာ၏ဖြစ်ခြင်း စသည်ဖြင့် သမ္ပန္နိဒြိဗ်များပြားသည့်အတွက်ကြောင့်သာ ဖြစ်ခြင်း များပြားသကဲ့သို့ ထင်ရသည်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းတစ်ခုသာ ရှိသတည်း။

သွားခြင်းကြိယာ ချက်ခြင်းကြိယာ စသည်တို့၌လည်း ထိုနည်းတူသိလေ။
 တေန=ထိုသူသည်၊ ဘောဂံ=ကို၊ အနုဘူယတိ=ခံစားခြင်းတည်း။
 ပယောဇကဗျာပါရေ=ပယောဇက ကတ္တား၏စေခိုင်း တိုက်တွန်းခြင်း
 ဟူသော ဗျာပါရ၌။ ။ ဣနုဗန္ဓာ=ဣအနုဗန်တို့သည်၊ ဝုဒ္ဓတ္တာ=ဝုဒ္ဓိပြု
 ရခြင်းအကျိုးရှိကုန်၏။ ။ တေသုစ=ထိုဏိပစ္စည်းဏာပိပစ္စည်းတို့တွင်
 လည်း၊ ကစ္စည်းကျမ်း၌ ဣပစ္စည်း ဣယပစ္စည်း နှစ်ခုကိုဤကျမ်း၌
 ဏိပစ္စည်းဟူ၏၊ ဣပေပစ္စည်း ဣပယပစ္စည်းနှစ်ခုကို ဣပိပစ္စည်း
 ဟူ၏။

တဒတ္တဝါစီဟိ=ပယောဇကဗျာပါရကိုဟောကုန်သော၊ ဓာတုန္တဿ
 စ=ဘူဓာတ်၏အစိတ်ဖြစ်သောဦး၏၎င်း၊ ဣဏာပိနဉ္စ=တို့၏၎င်း၊
 ဝုဒ္ဓိ=ဝုဒ္ဓိပြု။ ။ သော=ထိုသူသည်၊ မဂ္ဂံ=မဂ်ကို၊ ဘာဝေတိ=ဖြစ်စေ၏။ ။
 သရာဒေါ=သရအစ၌တည်သော၊ ဣနုဗန္ဓေ=သော၊ ပရေ=သော၊
 ပစ္စယေ=ကြောင့်။ ။ သုတ္တဝိဘတ္တိယာ=အာယာဝါဟု သုတ်ကို ဝေဘန်
 သဖြင့်၊ အာဣနုဗန္ဓပိ=ဣအနုဗန်ရှိသော ပစ္စည်းနှောင်းရာ၌လည်း။
 သဒ္ဓါပယတိ=အသံပြု၏၊ ဣမိနာ=ဤသုတ်ဖြင့်၊ အသရေ=နောက် သရ
 မရှိသော၊ ဌာနေ=အရာ၌၊ ဣ၌ ဣကို ဧပြုအယပြုနှစ်ခုရှိ၏၊ ထိုတွင်
 ဧပြုရာ၌ လပစ္စည်း မလိုပြီ၊ အယပြုရာ၌ ယမှာ သရရှိပြီးဖြစ်၍ လပစ္စည်း
 မလိုပြီ၊ အယပြုရာ၌ ယမှာသရမရှိသည်နှင့် သရလို၍ နေ၏၊ အန္တိ
 အန္တေစသည် နှောင်းခဲ့လျှင် ဝိဘတ်သရရှိပြီးဖြစ်၍လပစ္စည်း မလိုပြီ၊ တိ၊
 သိ၊ ထ၊ မိ၊ မ စသည်နှောင်းရာ၌ သရမရှိ၍ အသရောဌာနေ ဟုဆို
 သတည်း။ ။ အကမ္မိကာပိ=ကံမရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ယာဓာတု=
 အကြင်ဓာတ်သည်၊ အတ္ထိ။ ။ ကာရိတေတု=ကာရိုက်ပစ္စည်းနှင့်ယှဉ်ခဲ့သော၊
 သာဓာတု=သည်၊ ဧကကမ္မိကာ=ကံတစ်ခုရှိလာ၏၊ ဧကကမ္မာ=နဂို

ကံတစ်ခုရှိသောဓာတ်သည်။ ကာရိတေ=သော်၊ ဒွိကမ္မာစ=နဂိုက ကံနှစ်ခု ရှိသောဓာတ်သည်ကား။ ကာရိတေ=သော်၊ တိကမ္မကာ=၏။ ။စ=ဆက် ဦးအံ့၊ ဧတ္ထ=ဤရုပ်လေးမျိုးတို့တွင်၊ ကတ္တုရူပေန=ဖြင့်၊ ကမ္မကတ္တုရူပံပိ= ကမ္မကတ္တုရုပ်ကိုလည်း၊ သင်္ဂယုတိ။ ။တတ္ထ=ထိုရုပ်နှစ်မျိုးတို့တွင်၊ ယံပဒံ=သည်။ ကတ္တုဝါစကံ=ကတ္တားကိုဟောသည်၊ သမာနံ=ဖြစ်လျက်၊ သဒ္ဓရူပေန=သဒ္ဓရုပ်အားဖြင့်၊ ကမ္မရူပံ=ကမ္မရုပ်သည်၊ ဘဝတိ=၏၊ တံပဒံကတ္တုကမ္မရူပံနာမ=၏။ ရူပံ=ရုပ်သည်၊ ဝိဘဝိယုတိ=ပျောက်ကင်း ၏၊ ရူပံ=သည်၊ အတိက္ကမိယုတိ=ကွယ်လွန်၏၊ ရူပံ=သည်။ သမတိက္က မိယုတိ=ကောင်းစွာကွယ်လွန်၏၊ ရူပံ=သည်၊ ဝိတိဝတ္တိယုတိ=ကွယ်လွန် ၏၊ မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၊ သဒ္ဓနီတိ၌ ဤရုပ်များကိုဘော ရုပ်ဆို၏၊ မသင့်။

နိမိတ္တံ=နိမိတ်တရားကို၊ အဘိဘုယုတိ=နှိပ်စက်တတ်၊ ဣတိ= ထိုကြောင့်၊ ဂေါတြဘူမည်၏၊ ပဝတ္ထံ=ပဝတ္ထတရားကို၊ အဘိဘုယုတိ= နှိပ်စက်တတ်၏၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်။ ။တထာ=ထိုအတူ၊ သော=ထိုကြောက်ခြင်းစသည်သည်၊ ပဟိယေထဝါ=ပြယ်ပျောက်ရာ သည်လည်းရှိ၏၊ နောပဟိယေထဝါ=မပြယ်ပျောက်ရာသည်လည်းရှိ၏၊ သော=ထိုကြောက်ခြင်းစသည်သည်၊ ပဟိယိဿတိ=ပြယ်ပျောက်လတ္တံ့၊ တဿ=ထိုသူအား၊ ယသော=ကျေးဇူးသီတင်း ကျော်စောခြင်းသည်၊ နီဟိယုတိ=ယုတ်လျော့၏၊ ပေါသော=ယုတ်ညံ့သော သတ္တဝါသည်၊ ဟိယျောတိ=နက်ဖန်မှ ဟူ၍၊ ဟိယုတိ=အကျိုးယုတ်ခံ၏၊ ပရေတိ= သဘက်မှဟူ၍၊ ပရိဟာယတိ=အကျိုးယုတ်ခံ၏၊ နေ့ရွှေ့၍ နေသည်ကို ဆိုသတည်း။ ။အာဇာနိယာ=အာဇာနိမြင်းတို့သည်၊ ဟသီယန္တိ=ဟီကုန်၏၊ ဝိဓုရဿ=ဝိဓုရအမတ်၏၊ ဟဒယံ=နှလုံးသားကို၊ ဓနိယုတိ=တောင့်တ၏။

တံ=ထိုသုတ်ကို၊ ကမ္မနိ=ကံ၌၊ ဣစ္ဆန္တိ=အလိုရှိကြ ကုန်၏၊ ကတ္တရိဇဝ=၌ သာလျှင်၊ ယုဇ္ဇတိ=သင့်၏၊ ကသ္မာ၊ ကမ္မနိ=၌၊ ဣဝဏ္ဏာဂမဿ=ဣဝဏ် လာသောသုတ်၏၊ သတ္တဝါ=ထင်ရှားရှိသောကြောင့်တည်း။ ။ သဒ္ဓနီတိ၌ ရူပံ ဝိဘုယျတိ သော ပဟိယိဿတိ-စသောရုပ်မျိုးကို ဘာဝရုပ်ဟု အခိုင်အမြဲဆို၏၊ မသင့်၊ ကတ္ထုကမ္မရုပ် မျိုးသာမှတ်။ ။ နိစ္စပဝတ္ထံ= အမြဲဖြစ်တည်သော ဝတ္ထုမာန်မျိုးလည်းကောင်း၊ ပဝတ္ထာဝိရတံ=ဖြစ်ခြင်း မကင်းမပြတ်သေးသော ဝတ္ထုမာန်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္ထုပရတံ=ဖြစ်ဆဲ သော ကြည်ရှောင်မှုဟူသော ဝတ္ထုမာန်လည်းကောင်း။ အယံပဗ္ဗတော= သည်၊ ဣဓ=ဤအရပ်၌၊ တိဌတိ=၏၊ စန္ဒိမာသူရိယာ=တို့သည်၊ ပရိယာယန္တိ=လှည့်လည်ကုန်၏၊ ဝိရောစမာနာ=တင်တယ်ကုန်လျက်၊ ဒိသာ=အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌၊ ဘန္တိ=တောက်ပကုန်၏။ ။ ကမ္ဘာမပျက် သေးသမျှသည် ပစ္စုပ္ပန်မြဲသော ပြယုဂ်စုတည်း။ ။ ဂဟပတိ=အနာ- ထဝဏ်သဌေး၊ ကိန္နုခေါ်=အသို့နည်း။

ကုလေ=အိမ်၌၊ ဒါနံ=ဘုန်းတောင်းယာစကာတို့အား လှူမြဲဖြစ် သော အလှူဝတ်ကို၊ ဒိယျတိ=လှူမြဲမပြတ်လှူပါ၏လော၊ ဣတိပုစ္ဆန္တိ။ ယထာပဝတ္ထာ=ဖြစ်မြဲတိုင်းသော၊ ဒါနကြိယာ=သည်။ ။ တစ်နေ့တစ်နေ့ အဖို့တွင် ကိစ္စတစ်ပါးနှင့်ကုန်ရသော အချိန်များစွာရှိပါသော်လည်း ရှေ့သို့ပေးလှူဦးမည်ဟူသော ဥဿာဟနှင့်တကွ တစ်နေ့တစ်ခါမျှ ပေး လှူမှုကိုပင် ဝတ္ထုမာန်ဆိုသတည်း။ ။ ကသ္မာ၊ ဥဿာဟဿ=၏၊ အဝိရတတ္တာ=မပြတ်ကင်းသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အယံ=ဤသူသည်၊ မံသံ=ကုန်းသတ္တဝါအသားကို၊ နခါဒတိ=မစား၊ အယံ=သည်၊ ပါဏံ=ကို၊ နဟနတိ=မသတ်၊ အယံ=သည်၊ အဒိန္နံ=ကို၊ နအာဒိယတိ=မယူ။ ။ တဗ္ဗိပက္ခကြိယံ=ထိုကြည်ရှောင်မှု၏ ဆန့်ကျင်ဘက်

ကြိယာကို။ ။ ကုတောနုတုံအာဂစ္ဆတိ၊ ရာဇဂဟတော အာဂစ္ဆတိ။တို့ကား
 လာပြီး၍ ထိုင်နေသောသူကို မေးမှု ထိုင်နေသောသူ၏ ဖြေမှုတို့တည်း။
 ဓမ္မံတေဒေသေမိကား ဟောခါနီးဖြစ်သော ဝတ္ထုမာန်တည်း။ ပရိဟာရော
 မယာ ဝုစ္စတေ-စသည်ကဲ့သို့တည်း။ ။ တဒါ-ထိုသုမေဓာရသေ့ဖြစ်
 သောအခါ၌၊ အဟံ=သည်၊ ဝါကစီရာနိ=လျှော်တေသင်္ကန်းတို့ကို၊
 ဓုနန္တော=ခါတွက်လျက်၊ အဗ္ဗရေ=ကောင်းကင်ခရီး၌၊ ဂစ္ဆာမိ=၏။ ။ ယာဝ=
 လောက်၊ အဟံ=သည်၊ အာဂစ္ဆာမိ=၏၊ တာဝ=လောက်၊ ဣဓေဝ=
 ၌သာလျှင်၊ တိဌာဟိ=ရပ်ဆိုင်းဦးလော။ ။ အဓမ္မော=တရားတုသည်၊
 ပုရေဒိဗ္ဗတိ=မထွန်းကားမီ၊ ဓမ္မော=တရားစစ်သည်၊ ပုရေပဋိဗာဟိယျတိ=
 မကွယ်ပမီ၊ အဟံ=သည်၊ ဓမ္မဉ္စ=ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယဉ္စ=ကိုလည်း
 ကောင်း၊ သင်္ဂါယေယျံ= သင်္ဂါယနာတင်ရမှုကား၊ ယန္တုန=ကောင်းမြတ်
 ရာ၏။ ။ ပုရာပရာမိ=ငါမသေမီ၊ ဣမေဒန္တေ=ဤအစွယ်တို့ကို၊ ဆိန္ဒု=
 ဖြတ်ယူလော။ ။ နုန=စင်စစ်၊ နိယရံ=သို့၊ ဂစ္ဆာမိ=ငါသွားရအံ့၊ ဧတ္ထ=
 ဤငဲ့သို့သွားမှု၌၊ မေ=အား၊ သံသယော=ယုံမှားခြင်းသည်၊ နတ္ထိ။ ။
 အဝဿန္တာဝိယတ္ထောပိ=မချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့ဟူသောအနက်၌။ ။ ကရဟိ=
 အဘယ်အခါ၌၊ ဂစ္ဆတိ=သွားလိမ့်မည်နည်း။ ။

ဝတ္ထုမာန်ဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

တုံ=သည်၊ ဓမ္မံဝါ=ကို၊ ထည့်၊ အမိယဿု=သင်မည်လော။ ။
 ပတ္ထနာယံ=ဆုတောင်းခြင်း၌။ ။ အာသီသာယံ=တောင့်တခြင်း၌။ ။
 ယာစနေ=တောင်းရမ်းခြင်း၌။ ။ အာယာစနေ=တောင်းပန်ခြင်း၌။ ။
 ရာဇကုဉ္ဇရ=မင်းမြတ်၊ အမိပန္နာနံ=အလွန်ပင်ပန်းကြကုန်သော၊ အသ္မာကံ=
 အကျွန်ုပ်တို့အား၊ ခမဿု=သည်းခံပါလော့၊ ဗျုပ္ပါ=ကျားခြင်သို့တို့၊ ဧထ=

လာပါကုန်လော့၊ နိရုတ္တဝေါ-ပြန်နှင့်ပါကုန်လော့။ ။ ဝိဓိမှီ=စီရင်ခြင်း၌။
နိယောဇနေး=တိုက်တွန်းခြင်း၌။ ။ ဧထ=လာကြကုန်၊ ဂဏှထ=ဘမ်းကြ
ကုန်၊ ဗန္ဓထ=နှောင်ဘွဲ့ကြကုန်၊ ဝေါ=သင်တို့သည်၊ ကိဉ္စနံ=တစ်စုံ
တစ်ယောက်ကိုမျှ၊ မာမုဉ္စိတ္ထ=မလွတ်စေကြကုန်လင့်။ ။ အဇ္ဈေသနေး=
တောင်းပန်ခြင်း၌။ ။ အာဏတ္တိယံ=စေခိုင်းခြင်း၌။ ။ ပေသနေး=စေလွှတ်
ခြင်း၌။

ပဝါရဏာယံ=ဘိတ်ကြားခြင်း၌။ ။ ဘန္တေ=အရှင်၊ ယေန=အကြင်
ဝတ္ထုဖြင့်၊ အတ္ထော=အလိုတော်ရှိ၏၊ တံ=ထိုလိုတော်မူရာကို၊ ဝဒေထ=
ပြောကြားပါလော။

အနုမတိယံ=ခွင့်ပေးခြင်း၌၊ ဝါ=အလိုလိုက်ခြင်း၌၊ ဝရဒါနေး=လိုရာ
ဆုကို ပေးခြင်း၌၊ ဝရဝဏ္ဏာဘေ=မြတ်သော အဆင်းဖြင့် တောက်ပသော၊
ဖုဿတီ=ဖုဿတီနတ်သမီး၊ ဒသဓာ- ဒသဝိဓာ=ဆယ်ပါးအပြားရှိသော၊
ဝရေ=ဆုတို့ကို၊ ဝရဿု=တောင်းလော။

အနုညာယံ=ခွင့်ပြုခြင်း၌။ ။ ဝါသဝ=သိကြားမင်း၊ မနသိ=စိတ်၌၊
ကိဉ္စိ=တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ယံ=အကြင်ပြဿနာကို၊ ဣစ္ဆတိ=၏၊ တံပဉ္စ=ထို
ပြဿနာကို၊ မံ=ငါ့ကို၊ ပုစ္ဆ=မေးလော။ ။ ကတာဝကာသာ=ပြုအပ်ပြီး
သော အခွင့်ရှိကုန်သော၊ တုမှေ=တို့သည်၊ ပုစ္ဆဝေါ=မေးကြကုန်လော။

သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆနေ=ဝန်ခံခြင်း၌၊ ဧဝံဟောတု=သို့အတိုင်းဟုတ်စေတော့၊
အက္ကောသေ=ဆဲရေးခြင်း၌၊ တေ=သင်၏၊ မုဒ္ဒါ=ဦးခေါင်းသည်၊ သတ္တဓာ=
ခုနစ်စိတ်၊ ဖလတု=ကွဲစေသတည်း။ ။ စောရာ=ဒါးမြဲတို့သည်၊ တံ=သင့်ကို၊
ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ=အပိုင်းအပိုင်း၊ ဆိန္ဒန္တ။

သပထေ=ကျိန်ဆိုခြင်း၌။ ။ ဣသေ=ရှင်ရသေ့၊ ပုတ္တော=သား
ကောင်းရတနာသည်၊ မေ=အား၊ ဥပ္ပဇ္ဇတံ=ဖြစ်စေသတည်း။ ။ မေ=သည်၊

မုသာ=ကို၊ ဘဏမာနာယ=ဆိုသည်ရှိသော်။

အာမန္တနေ=ပင့်ခေါ်ခြင်း၌။ ။ ဧဟိ ဘိက္ခု စရ ဗြဟ္မစရိယံ။ ဧထ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ။ အစရှိသည်တို့၌ အနီးအပါး၌ ထိုင်နေပြီးသော သူတို့ကို ခေါ်ဆိုသော အရာဖြစ်၍ ဧဟိ ဧထတို့ကား ကြိယာအာလုပ်မှု တို့သာတည်း။

နိမန္တနေ=ပင့်ဘိတ်ခြင်း၌။ ။ ဂဝေဒနေ=ပြောကြားခြင်း၌။ ။ မေ=သည်၊ ပုန=တဖန်၊ အာယုစ=အသက်သစ်ကိုလည်း၊ လဒ္ဓေါ=ရအပ်ပြီ၊ မာရိသ=ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဇာနာဟိ=လော။

ပတ္တကာလေ=ပြုခွင့်ဆိုက်ရောက်သော အချိန်အခါကို ပြောကြား ရာ၌။ ။ မာတုကုစ္ဆိယံ=မယ်တော်ဝမ်း၌၊ ဥပပဇ္ဇ=ကပ်တော်မူပါလော။ ။ အဂ္ဂိဝေဿန=အဂ္ဂိဝေဿနအနွယ်ဖြစ်သောပုရဗိုဇ်၊ ဗျာကရောဟိ= ဆိုလော၊ တေ=၏၊ တုဏှိဘာဝဿ=ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၏၊ နကာလော= အခါမဟုတ်။

ပဉ္စမိဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

သော=ထိုသူသည်၊ ဣမံပဇ်=ဤတဏှာတည်းဟူသော အထွေ အယှက်ကို၊ ဝိဇဋ္ဌယေ=ဖြေဖြတ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ရာ၏၊ ဝါ=ဖြေဖြတ်ခြင်းငှါ ထိုက်တန်ရာ၏။

သမ္ဘာဝနေ=ခြီးပင့်ခြင်းအနက်၌။ ။ ဝိပုလံ=ပြန့်ပြောစွာသော၊ သုခံ=အနာဂတ်ချမ်းသာကို၊ စေပဿေ=အကယ်၍မြင်ငြားအံ့၊ မီရော= ပညာရှိသည်၊ မတ္တာသုခံ=အနည်းငယ်သော ပစ္စုပ္ပန်ချမ်းသာကို၊ စဇေ= စွန့်ရာ၏။ ။ သုတသောမ= သုတသောမ၊ တွံ=သည်၊ ကိ=အဘယ်ကို၊

ဝါ=အဘယ်ကြောင့်၊ အနုတပွေ=အဖန်ဖန် ပူပန်သနည်း။ ။ အဟံ=သည်၊
ဓိရံ=ကို၊ ပသေ=တွေ့မြင်ရလို၏၊ ဓိရံ=ပညာရှိကို၊ ဝါ=ပညာရှိ၏စကားကို၊
ဝါ=ပညာရှိ၏ ဂုဏ်သီတင်းကို၊ သုဏေ=ကြားရလို၏။ ။ တေ=ထိုသူ
တို့သည်၊ ဝဇ္ဇံဝါ=ဆိုမှုလည်းဆိုစေကုန်၊ နဝါဝဇ္ဇံ=မဆိုမှုလည်း မဆိုစေကုန်၊
နာသာယ=ပြီးပြတ်သော နှာခေါင်း၏၊ ရဟနာ=တဖန် ပေါက်ရောက်ခြင်း
မည်သည်၊ နတ္ထိ။ ။ ရာဇပုတ္တ=အရှင်မင်းသား၊ တယံ=အရှင်မင်းသား
သည်၊ ဂတေ=ပြည်သို့တဖန်ပြန်တော်မူသည်ရှိသော်၊ မေ=အကျွန်ုပ်အား၊
ဥပယာနာနိ=လက်ဆောင်ပနာတို့ကို၊ ဒဇ္ဈံ=ပေးကြကုန်ရာ၏။ ။ တံ=သင့်
ကို၊ မယံ=တို့သည်၊ ကထံ=အဘယ်သို့၊ ဇာနေမု=သိရပါကုန်အံ့နည်း။ ။
နံဥရဝံ=ထိုမြွေကြီးကို။ ။ တေ=သင်၏၊ နိဝေသနာနိ=နေရာနန်းအိမ်တို့ကို။
ဂန္ဓာန=၍၊ တံအစွယ်=ထိုအပြစ်ကို၊ ပဋိကရေမု=ကုစားကြကုန်ရာ၏။

တယာ=သင်နေမင်းသည်၊ ဂုတ္တာ=စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်
၍၊ အဇ္ဇရတ္ထိ=ဤညဉ့်၌၊ ဝိဟရေမု=နေရပါလိုကုန်၏။ ။ အတ္ထဉ္စ=
အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ=အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆေသိ-
ပုစ္ဆေယျာသိ=မေးလေလော၊ ဧယျာသိ၌ အလယ်ယျာကြေသည်။ ။
ဥရေဂဏ္ဏာယော=ရင်၌ **အိုင်နာဖူးရရူးရှိသော** သူတို့ကို၊ တံ=
သင်ချစ်သားသည်၊ ဗုဇ္ဈေသိ-ဗုဇ္ဈေယျာသိ=ရသေ့ရဟန်းတို့၏ အန္တရာယ်
ဟူ၍ သိရစ်လော၊ ဥရေဂဏ္ဏာ ယော ပုဒ်၌ကား ကဏ္ဏေ ကာဠော
ပုဒ်ကဲ့သို့ အလုတ္တသမာသ်တည်း၊ နောက်ပဒ်၌ တာယော ကား ဥရေ
ဂဏ္ဏာယောကိုပင် စွဲသည်။ ။ မေ=ငါ၏၊ ယထာဂတိ=အကြင်လား
ရာဂတိသို့၊ တုမေ=တို့သည်၊ အဘိသမ္ဘဝေ=ရောက်ကြစေကုန်လော၊
ဝါ=အမှီလိုက်ကြကုန်လော၊ တေ=သင်ရှင်ရသေ့၏၊ ယထာဂတိ=သို့၊
အဘိသမ္ဘဝေ။ ။ ဝနေ=တော၌၊ ယတ္ထဩကာသေ=၌၊ ဝသေမသေ-

ဝသေယျာမသေ=ငါတို့ နေကြကုန်ရာ၏။ တံသြကာသံ=ကို၊ သမ္ပဇာနာထ=သိကြကုန်လော။ ။ ပဉ္စပတ္တနာ ဝိဓိပ္ပဘေဒါ=ပဉ္စပတ္တနဝိဓိအနက် အပြားတို့ကို။ ။ ပရိပဉ္စ-ပရိပစ္ဆာ-ပရိဝိတက္က-ပရိဝိမံသာဒယော=ညှိနှိုင်းခြင်းအနက်၊ မေးမြန်းခြင်းအနက်၊ အကြံအစည်ဖြစ်ခြင်းအနက်၊ စုံစမ်းခြင်းအနက် အစရှိသည်တို့ကို။ ။ ဣမဿ=ဤစကား၏၊ အတ္ထော=ကား၊ ကော=အဘယ်နည်း၊ အဿ=ဤစကား၏။ ။ ဥပေါသထံ=ဥပုသ်ပြုရာ အစည်းအဝေးသို့။ ။ အဟံ=သည်၊ အနာဂတမဒ္ဒါနံ=အနာဂတ်အခွန်၌၊ ဧဝရူပေါ=ဤသို့သော ရုပ်နှင့်ပြည့်စုံသည်၊ သိယံ=ဖြစ်ရလို၏။

ဥဗ္ဗာဒန္တာ=ဥဗ္ဗာဒန္တီနှင့်တကွ၊ ရမိတွာ=မွေ့လျော်ပြီး၍၊ တတော=ထိုနောက်မှ၊ သိဝိရာဇာ=သိဝိမင်းသည်၊ သိယံ=ဖြစ်ရလို၏။ ။ တံ=သင့်ကို၊ ဝဿသတံ=အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး၊ အရောဂံ=အနာကင်းရှင်းသည်ကို၊ ပသေယျံ=မြင်ရလို၏။

အာဒိတ္တသီသောဝ=ဦးခေါင်းကို မီးလောင်သောယောက်ျားကဲ့သို့၊ စရေယျ=အရေးတကြီးကျင့်ရာ၏၊ မစ္စုဿ=သေမင်း၏၊ နာဂမော=မလားရာဖြစ်သော သူမည်သည်၊ နတ္ထိ။

ကျင့်ရာ၏ ပေးသော်လည်း အရေးတကြီးတိုက်တွန်းမှု အတွင်းဝင်သည်သာဖြစ်၏။ ထိုထက်သင့်လျော်သော ပြယုဂ်တစ်ပါးကိုသော်လည်းရှာရာ၏။ ။ တံ=ထိုသစ်ခက်သစ်ရွက်ကို၊ ဇနော=လူအပေါင်းသည်၊ ဟရေယျဝါ=ယူဆောင်မှုလည်း ယူဆောင်ရာ၏၊ ဒဟေယျဝါ=မီးတိုက်မှုလည်းမီးတိုက်ရာ၏၊ ယထာပစ္စယံ=အကြောင်းအားလျော်စွာ၊ ကရေယျဝါ=ပြုသော်လည်းပြုရာ၏၊ ဤ၌လည်း ရာ၏ဟုပေးသော်လည်း အလိုလိုက်မှုအနုမတိအတွင်းဝင်သည်သာဖြစ်၏။

သံဃေ ဥပေါသထံ ကရေယျ။ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေယျ ဌံ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ- ဟူသော ရှေ့စကားကိုထောက်၍ ပတ္တကာလ အနက်ကို သိအပ်သတည်း။ ။ အဝုတ္တ ဝိကပ္ပနတ္ထော=ထိုသုတ်၌မဆိုသော အနက်တစ်ပါးကိုအထူးကြံခြင်းအနက်ရှိ၏။ ။ ဘူတာဘူတဝသေန= ဘူတပရိကပ္ပ၊ အဘူတပရိကပ္ပ၏အစွမ်းဖြင့်။ ။ ယဒါ=၌၊ ကစ္ဆပ လောမာနံ=လိပ်မွေးတို့၏၊ တိဝိဓော=သုံးပါးအပြားရှိသော၊ ပါဝါရော= စုလျားခြုံထည်သည်၊ သိယာ=ဖြစ်ရာ၏။

ဥတုသုံးပါးနှင့်လျော်စွာ တိဝိဓောဆိုသည်၊ ဂါထာနောက် ထက် ဝက်ကို ဇာတ်ပါဠိတော်မှာယူလေ။ ။ ယဒါ=၌၊ သသဝိသာဏာနံ= ယုန်ဦးချိုတို့၏၊ နိသေဏိ=နတ်စောင်းတန်း နတ်လှေကားကို၊ သုကတော= ကောင်းစွာပြုအပ်သည်၊ သိယာ။ ဤ၌လည်း ဂါထာ နောက်ထက်ဝက်ကို ဇာတ်ပါဠိတော်မှာယူ။

သတ္တမိဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

မေဒနီ=မြေကြီးသည်၊ သမ္ပကမ္ပထ=လွန်စွာလှုပ်လေပြီ၊ ဝိသညီ= မိန်းမောခြင်းသို့၊ သမပဇ္ဇထ=ရောက်လေပြီ၊ ဝိသညီဟူ၍လည်းပါဌ်ရှိ၏၊ ဣမာဂါထာ=တို့ကို၊ အဘာသထ=ရွတ်ဆိုလေပြီ၊ တုဇ္ဈော=အဝတ်မစည်း ချည်းနီးသော၊ ကာယော=ကိုယ်သည်၊ အဒိဿထ=ထင်လေပြီ၊ နိဗ္ဗိဒါ= ငြိမ်းငွေ့ခြင်းသည်၊ သမတိဋ္ဌထ=တည်လေပြီ၊ ဧကော=တစ်ယောက် တည်းတည်း၊ ရဟသိ=ဆိပ်ညင်မ်ရာ၌၊ ဈာယထ=ဈာန်ရှုလေပြီ။ ။ တထာ ဩဝိဘတ္တိယာစတတ္တံဟုသမ္ပန်။ ။ တံ=သည်၊ မံ=ကို၊ ဒုဗ္ဘေယျံ= ပြစ်မှားအပ် သူဟူ၍၊ အမညထ=မှတ်ထင်ပြီ။ ။ ပါဠိတော်တွေချည်းတည်း။ ။

ဟိယုတ္တနိဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

အ၊ ဤ၊ သာသကျာဒီနံ၌ ပရောက္ခာ၊ အဇ္ဈတ္တနီ၊ ကာလာတိပတ္တိ၊
ဘဝိသန္တိ-ဤဝိဘတ်လေးသွယ်ကိုယူ။ ။ ဒွါဒသဟူသည်ကား ပရောက္ခာ
၌ အ၊ ဥ၊ ဧ၊ အံ၊ ကု-ဟူ၍ငါးလုံး၊ အဇ္ဈတ္တနီ၌ ဤ၊ ဥ၊ ဩ၊ ကု၊ အာ၊ ဦ၊
အ-ဟူ၍ခုနစ်လုံး၊ ဤ ၁၂-လုံးတည်း။ ။ ဤမှို=ဤဝိဘတ်၌၊ ပင်္ကောစ=
ကာမဂုဏ်ညွှန်တွင်းသို့လည်း၊ မာဝိသိယိတ္ထော=မဝင်အပ်ပြီ။ ။ သော=
သည်၊ မယာ=နှင့်၊ သဟ=တကွ၊ သဗ္ဗိတ္ထိတ္ထော=ပြင်းစွာရယ်ပြီ။ ။ အာမှို=
အာဝိဘတ်၌။ ။ ဝါသဝေါ=သည်၊ အနုမောဒိတ္ထ=ဝမ်းမြောက်ပြီ။ ။
ဝါသဝေါ=သည်၊ နိမန္တယိတ္ထ=တိတ်ကြားပြီ။ ။ တဒါ=ထိုအခါ၌၊ နဂရံ=
ပြည်သည်၊ ခုတ္တိတ္ထ=တုန်လှုပ်ချောက်ချားလေပြီ၊ သုဘူတိထေရော=သည်၊
ဂါထာ=ကို၊ အဘာသိတ္ထ=ရွတ်ဆိုလေပြီ၊ အမှို=အဝိဘတ်၌၊ ဣဓ=ဤ
အရာ၌၊ အဟံ=သည်၊ မလ္လိကံဒေဝိ=မလ္လိကာမိဘုရားကို၊ ဧတံ=ဤစကား
ကို၊ အဝေါစံ=ဆိုပြီ၊ အာဝုသော=တို့၊ အဟံ=သည်၊ အဇာနမာနော=မသိ
ပါပဲလျက်၊ ဇာနဓိတိ=သိ၏ဟူ၍၊ အဝစံ=ဆိုမိပြီ၊ အဟံ=သည်၊ ကာမာနံ=
တို့၏၊ ဝသံ=အလိုကို၊ အန္တဂံ=လိုက်မိပြီ၊ သန္တိ=ငြိမ်းရာဖြစ်သော၊ အမတံ=
အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို၊ အဇ္ဈာ=ငါရပြီ။ ။ ဩဿ=ဩ၏၊ အတ္ထေ=အအပြု၌၊
အာနန္ဒ၊ တွံ=သည်၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ မာအဝစ=မဆိုလင့်။

တယိ=သင်၌၊ ကာမော=သည်၊ ယံဗျဂမာ=အကြင်ပျောက်ကင်းပြီ၊
တံ=ထိုပျောက်ကင်းမှုကို၊ တွမေဝ=သင်သည်သာလျှင်၊ အကရ=ပြုပြီ။ ။
ဩဿ=၏၊ ဣတ္ထေ=ဣ အဖြစ်၌။

(ပါဠိတော်စု အနက်လွယ်ပြီ။)

ဩ-ကို ထွ-ပြုရာ၌၊ အဿု-ကား နိပါတ်တည်း၊ တိဏ္ဍော=ကူး
မြောက်ပြီဟူ၍၊ တွံ=သည်၊ မာအမညိတ္ထ=မမှတ်လင့်ဦး၊ မယာ=နှင့်၊
ဝိနာ=၍၊ တွံ=သည်၊ မာကိသိတ္ထ=ကြုံလို့၍ မနေရစ်လင့်၊ နာဝိက=

လှေသူကြီး၊ တံ့=သည်၊ မာကုဇ္ဈိတ္ထ=အမြက်မထွက်လင့်။ ။ ဩ-ကို ထွေး-
ပြုရာ၌၊ ပုရာဏေ=ရှေးမထေရ်ကြီးတို့ကို၊ တံ့=သည်၊ မာအညိတ္ထော=
မထေလေးစား မမှတ်လင့်၊ တံ့=သည်၊ ပုနပ္ပုနံ=အဖန်ဖန်၊ မာဒယိတ္ထော=
မပူလောင်လင့်၊ တိဏမတ္ထေ=သက်ငယ်မြက်မျှ၌၊ တံ့=သည်၊ အသဇ္ဈိတ္ထော=
ကပ်ငြိပြီး။ ။ တံ့=သည်၊ ဗြဟ္မာနော=ဗကဗြဟ္မာမင်း၏၊ ဝစနံ=ကို၊ မာဥပါတိ
ဝတ္ထိတ္ထော=မလွန်ကြူးလင့်၊ မံ=ကို၊ နဇာနာတီတံ= မသိဟူ၍၊ တံ့=သည်၊
မာမညိတ္ထော=မထင်လင့်။ ။ ဘဒ္ဒန္တေ=တို့၊ ယာဝန္တော=အကြင်မျှလောက်
သောသူတို့သည်၊ ဧတ္ထ=ဤအရပ်သို့၊ သမာဂတာ=ရောက်လာကုန်၏၊
တာဝန္တာနံ=ထိုမျှလောက်ကုန်သော၊ ဝေါတုမှာကံ=တို့အား၊ တံ=
ထိုစကားကို၊ ဝဒါမိ=ပြောလိုက်ပါ၏၊ တုမှေ=တို့သည်၊ မိတ္တာနံ=တို့အား၊
မာဒုဗ္ဗိတ္ထော=မပြစ်မှားကြလေကုန်လင့်၊ ဟိ=မှန်၏၊ မိတ္တဒုဗ္ဘော= ခင်ပွန်း
ပြစ်မှားခြင်းသည်၊ ပါပကော=ယုတ်မာလှ၏။

တုဝံ=သည်၊ ပုန=တဖန်၊ ဒါနံ=ကို၊ အဒါ=လှူပြန်ပြီ၊ တာတ=ဘခင်၊
တံ့=သည်၊ နော=ငါတို့ကို၊ မာအဒါ=မလှူပါလင့်၊ ဘောတိ=အရှင်မ၊
ကုပိတာ=အမျက်ထွက်သည်၊ မာအဟု=မဖြစ်လင့်၊ တံ့=သည်၊ ပစ္စာနု-
တာပီနီ=နှောင်တ တဖန်ပူပန်ခြင်းရှိသည်၊ မာအဟု=မဖြစ်လင့်။ ။
သာဂမေသတိဗျဉ္ဇနံ ဟောတိဟူသည်ကား သလာ၍ ကပ်မိလျှင် ဗျည်း
ဝိဘတ်အရာ၌ ရောက်ပြီ၊ ရှေး၌ ဣလာနိုင်ပြီ ဟူလို။

ဣမာဂါထာ=တို့ကို၊ အဘာသိတံ့=ရွတ်ဆိုကြကုန်ပြီ၊ တေ=ထို
ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ မေ=အား၊ အသေ=မြင်းတို့ကို၊ အယာစိတံ့= တောင်း
ကြကုန်ပြီ၊ ယထာဘူတံ=ဟုတ်မှန်အတိုင်း၊ ဝိပဿိသံ့=အထူးမြင်ကြကုန်ပြီ။
အာနေသံ့=ဆောင်ယူလာကုန်ပြီ၊ သာယေသံ့=အိပ်စေကုန်ပြီ၊ စိန္တေသံ့=

ကြံကုန်ပြီ၊ ပစ္စနုဘောသုံးခံစားကုန်ပြီ။ ။ဝိဟာသုံဝါ=နေမှုလည်း နေကုန်ပြီ။

အဇ္ဈတ္တနီဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

အတ္တနော=မိမိ၏၊ ပရောက္ခာကြိယာယ=မျက်ကွယ်ဖြစ်သော ကြိယာကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာယ=ဆိုလိုသည်ရှိသော်။ ။ ဂဿ=ဂမုဓာတ်၌ ဂ-အက္ခရာ၏၊ သော=သည်၊ ဇဂါမကိရ=သွားပြီးသတတ်၊ တေ=တို့သည်၊ ဇဂါမကိရ=သွားကြကုန်ပြီးသတတ်။ ။ အနုသဝပရောက္ခာနိနာမ=အဆင့်ကြားကို ပြောဆိုသော ပရောက္ခာပုဒ်တို့မည်ကုန်၏။ ။ အတ္တနာ=ကိုယ်တိုင်၊ ဂန္နာပိ=သွားပြီး၍လည်း၊ ဂမနံ=သွားမှုကို၊ ပမုဋ္ဌဿဝါ=မေ့၍နေသော သူ၏လည်းကောင်း၊ အသမ္ပဋိစ္ဆိတုကာမဿဝါ=ငါသွားမိ၏ဟု ဝန်ခံခြင်းငှါ အလိုမရှိသောသူ၏လည်းကောင်း၊ ပဋိဝစန ပရောက္ခာနာမ=သူတစ်ပါးက ပြောကြသည်ကို တဖန်ပြန်ပြောသော ပရောက္ခာပုဒ်မည်၏။

ကစ္စာယနသာရကျမ်း၌လည်း ပရောက္ခာသုံးပါးလာ၏။

- မိမိပြုမိသည်မှန်လျက် မေ့လျော့သူ၏ ပရောက္ခာစကား- ၁။
- မိမိပြုမိသည်မှန်လျက် အမှုကို ကွယ်ထောင့်လိုသော သူ၏ ပရောက္ခာ စကား-၁။
- သူပြော လူပြောနှင့် အဆင့်ကြားသက်သက် ပရောက္ခာ စကား-၁။

ပရောက္ခမိ=ပရောက္ခာဝိဘတ်နှောင်းရာ၌၊ ပုဗ္ဗက္ခရံ= ဓာတ်၏ ရှေးအက္ခရာသည်၊ ဧကသရံ=တူသောသရရှိသော၊ ဒွေရူပံ=ဒွိရုပ်သည်၊ ဟောတိ။ ။ အညသ္မိပိ=ပရောက္ခာဝိဘတ်မှတစ်ပါး တစ်ခြားသော အက္ခရာနှောင်းရာ၌လည်း။ ။ စက်မတိ=လူးလာခေါက်ပြန် စကြံသွား၏။

ဒဒ္ဒဋ္ဌတိ=လွန်စွာတောက်ပ၏။ ။ လောလုပေါ=အလွန်လျှပ်ပေါသောသူ၊
 မောမုဟော=အလွန်တွေဝေသောသူ။ ။ တုမူလော=ကြီးမားစွာသော၊
 ပနာဒေါ=ကြော်ငြာသံသည်၊ ဗဘုဝ=ဖြစ်လေပြီ။
 ပရောက္ခာဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

ဘဝိဿတိ=အနာဂတ်ကာလ၌။ ။ အနုတ္တုနန=ညည်းညူခြင်း၊
 ပစ္စာနုတာပ=နောင်တတဖန်ပူပန်ခြင်း၊ ပစ္စာနုမောဒန=နောင်မှတဖန်
 ပြန်၍ဝမ်းမြောက်ခြင်း။ ။ တာတသုဒိန္န=ချစ်သားသုဒိန်၊ အတ္ထိနာမ=
 ရှိရလေခြင်း၊ အဘိဒေါသိကံ=သိုးလေပြီးသော၊ ကုမာသံ=မုယောမ္မံကို၊
 ပရိဘုဉ္ဇိဿသိ=သုံးဆောင်ဘိ၏၊ အတ္ထိနာမပုဒ်ကား ညည်းညူသံမှာမြည်
 တမ်းသောပုဒ်တည်း၊ ရှိရလေခြင်း၊ ဖြစ်ရလေခြင်း၊ ကြုံရလေခြင်းစသည်
 တည်း။ ။ ယတြဟိနာမ=အကြင်ကြောင့်လျှင်၊ သညီ=စိတ်သညာရှိသည်၊
 သမာနော=ဖြစ်လျက်၊ ပဉ္စမတ္တာနံသကဋ္ဌသတာနံ=လှည်းငါးရာတို့၏၊
 သဒ္ဓံ=အသံကို၊ နသောဿတိ=မကြားဘဲရှိဘိ၏၊ အတ္တာ=မိမိလည်း၊
 နပဋိစောဒေသံ=မစောဒနာမိပေ၊ ဂဏဿ=ဂိုဏ်းသယံအား၊ န
 အာရောစေသံ=မပြောကြားမိပေ။

နောက် သံ ငါးခုကား ဇာတ်ပါဠိတော် တစ်ဆက်တည်းပေတည်း၊
 ကူတိ ပစ္ဆာနုတပ္ပတိ ပုဒ်ကို အလယ်၌ မြှုပ်ထားသည်။

ပုဗ္ဗေ=ရှေးငယ်ရွယ်စဉ် အခါ၌၊ ဓနံ=ကို၊ နဓေသိသံ= မရှာခဲ့မိလေ၊
 ကူတိ=သို့၊ ပစ္ဆာ=နောက်၌၊ အနုတပ္ပတိ=ဝေဖန်ပူပန်တတ်၏၊ ဘူတာနံ=
 နတ်တို့အား၊ နအပစာယိသံ=မပူဇော်ခဲ့မိပေ။ ။ လ ။ ပဟု=စွမ်းနိုင်သည်၊
 သန္တော=ဖြစ်ပါလျက်၊ မာတာပိတရော=တို့ကို၊ ထည့်၊ နပေါသိသံ= မကျွေး
 မွေးခဲ့မိလေ၊ ။ လ ။ ပရဒါရံ=ကို၊ အာသေဝိသံ=မှီဝဲခဲ့မိပြီ၊ ။ လ ။

ပိဏ္ဍိတံ=ကို၊ နပယိရူပါသိဿံ=မမှီဝဲခဲ့မိလေ၊ ဣတိ ပစ္ဆာနုတပ္ပတိ။ ။
ပစ္ဆာနုတပ္ပတိဟုပါဌ်ရှိများ၏။

အနိဗ္ဗိသံ-အနိဗ္ဗိသန္ဓေ=သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုမရနိုင်သည်ဖြစ်၍၊
အနေကဇာတိသံသာရံ=များစွာသော ဘဝရှိသော သံသရာကာလ
ပတ်လုံး၊ သန္တာဝိဿံ=ကျင်လည်ခဲ့ရလှပေပြီ။

မိတ္တော=အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော ငါသည်၊ မိတ္တဿ=အဆွေခင်ပွန်း
ဖြစ်သူတစ်ယောက်၏၊ ပါနီယံ=သောက်ရေကို၊ အဒိန္နံ=အရှင်မပေးဘဲ၊
ပရိဘုဠိသံ=သုံးဆောင်ခဲ့ဘူးပြီ၊ နိရယမိ=၌၊ အပစ္စိသံ=ကျက်ခဲ့ဘူးပြီ၊
ဂစ္ဆန္တော=သွားစဉ်၊ နံ=ထိုသူ့ကို၊ ဥဒိက္ခိသံ=ကြည့်မိခဲ့ပြီ၊ ယောနိသော=
အားဖြင့်၊ ပစ္စဝေက္ခိသံ=ဆင်ခြင်ခဲ့ဘူးပြီ။

ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

ဧယျာဒေါ=ဧယျာမိမည်သော သတ္တမိဝိဘတ်၏ အရာ၌၊ အတိ-
ပတ္တိယံ=ကြိယာကိုလွန်၍ရောက်ရာ၌။

ဖြစ်ခွင့်ဆိုက်ပါလျက် အကြောင်းတစ်ပါးချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်၎င်း၊
ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း မဖြစ်ရသော ကြိယာကို
ကာလာတိပတ္တိဆိုသတည်း။

အတိတာယံ=အတိတ်ဖြစ်သော ကာလာတိပတ္တိ၌၊ သော=ထိုမဟာ
ဓန သဋ္ဌေးသားသည်၊ ပထမဝယေ=၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ=ကို၊ စေအလဘိဿာ=
အကယ်၍ ရခဲ့ငြားအံ့၊ အရဟာ=ရဟန္တာသည်၊ အဘဝိဿာ=ဖြစ်လေ
ရာပြီ။

အနာဂတာယံ=၌၊ အဟံ=ငါဘုရားသည်၊ သစေနဂမိဿံ= အကယ်
၍ မသွားလတ္တံ့သည်ဖြစ်အံ့၊ သော=ထိုအင်္ဂုလိမာလသည်၊ မဟာ

ဇာနိယော=ကြီးစွာသော ရှုံးခြင်းသို့ရောက်သည်။ အဘဝိဿာ=ဖြစ်ရာ လတ္တံ။

ကာလာတိပတ္တိဝိဘတ်ပြီး၏။

-----*-----

ပဒ္ဓါ=ပဒုမာကြာတို့သည်။ သြပုပ္ဖာ=အောက်သို့ညွတ်သော အပွင့်ရှိ ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဌာန္တိ=တည်ကုန်၏၊ ဂန္ဓိတာ=သီကုံးအပ်ကုန်သော၊ မာလာဝ=ပန်းကုံးတို့ကဲ့သို့၊ ဌာန္တိ=တည်ကုန်၏၊ ဓဇဂ္ဂါနိဝ=တမ်းခွန်ဖျား တို့ကဲ့သို့၊ ဒိဿရေ=ထင်ကုန်၏။ ဌာန္တိ ၌ ဒီဃ ရဿနှစ်ချက်သင့်။ အဓိဋ္ဌေတိ=ဆောက်တည်၏။ ။ သဏ္ဌာဟတိ=တည်၏။ ။ ဥပဋ္ဌဟတိ= ကပ်ရပ်ခစား၏။ သူရိယေ=သည်။ အတ္ထိ=ကွယ်ခြင်းသို့၊ ဇန္တုမ္ပိ=ရောက်လတ် သော်၊ ဝါဠာ=ခြင်သော်ကျားသားရဲတို့သည်၊ ပန္နေ=လမ်းခရီး၌၊ ဥပဋ္ဌဟံ= ကပ်ရပ်ကြကုန်ပြီ။ ။ အဟံ=ငါသည်၊ ဘောတိ=အရှင်မကို၊ ဥပဋ္ဌိဿံ= လုပ်ကျွေးအံ့။

ဤကဲ့သို့ကြိယာကာရက အစုံပါရှိလျှင်ပါဠိတော်ဟူ၍ မှတ်လေ။ အဝတ္ထာတိ=သက်ဝင်၍တည်၏။ ။ ဝိတ္ထာယတိ=ကိုယ်ခက် တရော်တည်၏။

ဒါသိယင် သုတ်၌။ အညဓာတူနံပိ=တို့၏လည်း၊ ဣယင်၊ အစိတ် သရကို ဣယ ပြုသည်၊ ဟောတိ။ ။ အပ္ပေန=အနည်းငယ် သာရလတ္တံ့ သောအကျိုးကြောင့်၊ ဗဟံ=များစွာကို၊ ဇိယျာမ=အဆုံးအရှုံး ခံရကုန်ရာ၏၊ အယံ=ဤမြင်းသည်၊ တဿေဝ=ထိုမြင်ထိန်း၏သာလျှင်၊ ကြိယံ=ကို၊ အနုဝိဓိယုတိ=အတုပြု၏။

(နောက်ပါဠိစု ပေးခဲ့ပြီ။)

ဂမဝဒသုတ်၌၊ သမာဒပေတိ=ခံယူစေ၏။ ဝါ=နှိုးဆော်၏။ ။
မာတရံ=မယ်တော်ကို၊ ကေနဒေါသေန=ကြောင့်၊ ဒကရက္ခိနော=ရေစောင့်
ဘီလူးအား၊ ဒဇ္ဇာသိ=ပေးမည်နည်း။ ။တာနိ=ထိုအရပ်တို့ကို၊ အမ္မာယ=
မယ်တော်မဒ္ဒိအား၊ ဒဇ္ဇေသိ=ပေးရစ်ပါလော၊ အဟံ=သည်၊ ဆဌံ=ခြောက်
ကြိမ်မြောက်၌၊ အတ္တာနံ=ကို၊ ဒဇ္ဇံ=ပေးပေအံ့၊ မဟောသဓံ=မဟော်သဓာ
သုခမိန်ကို၊ နေဝဒဇ္ဇံ=မပေးအံ့။ ။သက္က=သကြားမင်း၊ မေ=အား၊ ဝရံ=ဆုကို၊
စေအဒေါ=အကယ်၍ ပေးပြီဖြစ်ငြားအံ့။ ။သိဝီနံ=သီဝိတိုင်းသူတို့၏၊
ရဌဝမနော=တိုင်းနိုင်ငံကို ပွားစီးစေတတ်သော ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည်၊
ဗြဟ္မဏဿ=အား၊ ဒါနံ=ကို၊ အဒါ=ပေးလှူပြီ။ ။ပဝေစ္ဆသိ=ပေးလှူပြီ။ ။
ဧကေ=အချို့သောသူတို့သည်၊ အပ္ပသွာ=အနည်းငယ်မှလည်း၊ ပဝေစ္ဆန္တိ=
ဝေငှပေးကမ်းကြကုန်၏။ ။ဧကေ=တို့သည်၊ ဗဟုနာ=အများမှလည်း၊
နဒိစ္ဆရေ=မပေးလိုကုန်။ ။ဒေဝေါ=မိုးသည်၊ သမ္မာ=ကောင်းစွာ၊ ဓာရံ=
အယဉ်ကို၊ ပဝေစ္ဆတု=ပေးစားသတည်း၊ ဘောဇနတ္ထိနံ=ဘောဇဉ်ကို
အလိုရှိကုန်သော သူတို့အား၊ ဘောဇနံ=ကို၊ သမ္ပဒေဝ=လျှင်၊ ပဝေစ္ဆထ=
ပေးကြကုန်လော။

ဓာ ဓာတ်၌၊ သန္ဓာတိ=စပ်၏၊ ဝိဓာတိ=စီရင်၏၊ နိဓေတိ=သို့မှီး၏။
သဒ္ဒဟာတိ=ယုံကြည်၏။ ။တထာဂတဿ=မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဗောဓိ=
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို၊ သဒ္ဒဟာတိ=ယုံကြည်၏။ ။ဝတ္ထံ=အဝတ်ကို၊
ပရိဒဟာတိ=ဝတ်၏။ ။နဝေန=အသစ်ဖြစ်သော၊ သုခဒုက္ခေန=ဖြင့်၊
ပေါရာဏံ=အဟောင်းဖြစ်သော သုခဒုက္ခကို၊ အပိဓိယျာတိ=ပိတ်ဖုံး၏။ ။
တတြ=ထိုမဟာသမယအစည်းအဝေး၌၊ ဘိက္ခဝေ=တို့သည်။ သမာ-
ဒဟံ=တည်ကြည်ကြကုန်ပြီ။

ပါ ဓာတ်၌၊ မယာ=သည်၊ ရုဋ္ဌော=တင်အပ်သော၊ အယံသရော= ဤဆိပ်လူးမြားသည်၊ တေ=သင်၏၊ လောဟိတံ=ရင်သွေးကို၊ ပိဿတိ= သောက်လတ္တံ့။ ။ယူထဿ=ဆင်အပေါင်း၏၊ ပုရတော=၌၊ ဝဇ္ဇ- ဝဇ္ဇန္တော=သွားလျက်၊ အဂ္ဂေါဒကာနိ=ရေဦးတို့ကို၊ ပိဿာမိ=သောက်အံ့။ နဋ္ဌေန=ကျူရိုးဖြင့်၊ ဝါရိ=ရေကို၊ ပိဿာမိ=သောက်အံ့။ ။တွံ=သင်ရေ စောင့်ဘီလူးသည်၊ မံ=ကို၊ နဝမိဿသိ=မသတ်ရလတ္တံ့၊ ပိဿာမ ဟူ၍လည်း ပါ၌ရှိ၏။

ဘာဓာတ်၌၊ ဘာတိ=တောက်ပ၏၊ ရတ္တိ=ည၌၊ စန္ဒိမာ=သည်၊ အာဘာတိ=လွန်စွာတောက်ပ၏။ ပဋိဘာတိ=ရှေးရှုထင်၏။ ။စုန္ဒ=စုန္ဒ၊ တံ=သင့်ကို၊ ဗောဇ္ဈဂီ=တို့သည်၊ ပဋိဘန္တု=ရှေးရှုထင်စေကုန်လော။ ရတ္တိ= ည၌သည်၊ ဝိဘာတိ=လင်း၏။ ။အန္ဓာ=ပညာမျက်စိမရှိကြကုန်သော၊ ယေပုထုဇုနာ=တို့သည်၊ ဣမံကာယံ=ကို၊ မမာယန္တိ=မြတ်နိုးကုန်၏။ ။ ယာဓာတ်၌၊ ယာယန္တိ=သွားသောသူကို၊ အနုယာယန္တိ=အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ ဥယျာတိ=ချီးတက်၏။ ။နိယျာတိ=ထွက်မြောက်ကြကုန်၏။ ။အနု ပရိယာယတိ=လှည့်လည်၏။

ဝါဓာတ်၌၊ ဥတ္တမော=မြတ်သော သီလဂုဏ်နံသည်၊ ဒေဝေသု= နတ်ပြည် တို့၌၊ ဝါတိ=လှိုင်၏။ ။ဝါတော=လေသည်၊ ဝါယတိ=လာ၏။ နိဗ္ဗာတိ= ငြိမ်း၏။

သာဓာတ်၌၊ သာတိ=သာယာ၏၊ ဝါ=ပါးအောင်ပြု၏။ (ဩရေးရှိ ရာ၌ပြီးဆုံး၏ဟု အန္တကြိယာအနက် ဆိုလေ။) ။ဟာတောသုတံ၌= တွံ=သင်သည်၊ ဇီဝလောကံ=အသက်ရှည်သော ဤလူအဖြစ်ကို၊ ဟာဟိ- သိ=စွန့်ရလတ္တံ့။

အာကာရန္တဓာတ်စုပြီး၏။

ဧတိ=လာ၏၊ ရောက်၏။ ။ဝေတိ=ကွယ်ပျောက်၏။ ။သမေတိ=ညီညွတ်၏၊ အဗ္ဘေတိ=သွင်း၏။ ။အဘိသမေတိ=ထိုးထွင်းသိ၏။ ။အဝေတိ=သက်ဝင်၏။ ။သမဝေတိ=ကောင်းစွာသက်ဝင်၏။ ။အပေတိ=ဘဲ၏။ ။ဥပေတိ=ကပ်၏၊ ပြည့်စုံ၏။ ။အန္ဓေတိ=အစဉ်လိုက်၏၊ အစွေတိ=လွန်၏။ ။ပစွေတိ=ယုံကြည်၏။ ။အဇ္ဈေတိ=ရွတ်ဆို၏။ ။ဥဒေတိ=တက်၏၊ ပွား၏။ ။ပရိယေတိ=လှည့်လည်၏။

ပဏ္ဍိတော=သည်၊ ဒုက္ခဿ=၏၊ အန္တိ=သို့၊ အပတ္တာ=မရောက်သေးသည်ရှိသော်၊ ဝိဿသံ=ဆုတ်နစ်ခြင်းသို့၊ နစယျ=ရောက်ရာသလျှင်ကတည်း။ ။ ဧဟိတိ=ရောက်လတ္တံ့၊ ဥပေဟိတိ=ကပ်လတ္တံ့။ ။တဒါ=ထိုအခါ၌၊ မေ=၏၊ ဝသံ=သို့၊ ဧဟိန္တိ=ရောက်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။အညဓာတူဟိပိ=တို့နောက်မှလည်း၊ ဿဿ=၏၊ ဟိ=သည်၊ ဟောတိ။ ။တွံ=သည်၊ ကထံ=အဘယ်သို့လျှင်၊ ဇီဝိသိ=အသက်ရှည်လတ္တံ့နည်း။ ။ပသာဒေါ=ကြည်ညိုခြင်းသည်၊ ဇာယိဟိတိ=ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဧတာဒဟရာ=ဤမိန်းမငယ်တို့သည်၊ ပညာယိဟိန္တိ=ထင်ရှားကုန်လတ္တံ့၊ ပုတ္တံ=ကို၊ သိင်္ဂီလာနံ=တောခွေးတို့အား၎င်း၊ ကုက္ကုရာနံ= အိမ်ခွေးတို့အား၎င်း၊ သစေအဒါဟိသိ=အကယ်၍ပေးငြားအံ့။

ဇိဓာတ်၌၊ ယံဇိတံ=အကြင်အောင်ခြင်းသည်၊ အဝဇိယျတိ= တစ်ဖန်ရှုံးပြန်၏။ တံဇိတံ=သည်၊ နသာဓုဇိတံ=ကောင်းသော အောင်ခြင်းမဟုတ်။ ယော=အကြင်သူသည်၊ နဟန္တိ=မသတ်တတ်၊ နဃာတေတိ=မသတ်စေတတ်၊ နဇိနာတိ=မနိုင်တတ်၊ နဇာပယေ=အဘယ်ကို၊ သောစထ=စိုးရိမ်ကြကုန်သနည်း၊ ဝေါ=တို့သည်၊ မောဒထ=ပျော်မွေ့နေကြကုန်လော၊ အသာဓု=မကောင်းသော၊ ဧတံ=ဤရသေ့အား သီလဖျက်ဆီးမှုကို၊ ဝိဘေမိ=အထူးကြောက်ပါ၏၊ ဟိ=၏၊ ဗြဟ္မဏော=သည်၊ ဥဂ္ဂတေဇာ=

ထက်သောတန်ခိုးရှိ၏။ ။ဘီသေတိ=ချောက်၏၊ ကြောက်၏စေ၏။

သိဓာတ်၌၊ ဒိနမာနဿာ=ပင်ပန်းသောစိတ်ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။
ပုတ္တံ=သားငယ်ကို၊ သတ္တုပါဒေ=ဘုရားခြေရင်း၌၊ သာယေသုံးအိပ်စေကြ
ကုန်။

မှီဓာတ်၌၊ ဥမေတိ=ပြီး၏။ ။နံ=ထိုသူကို၊ ဒိသွာ=၍၊ နစဥှဟတေ=
မပြီး၊ နံ=ကို၊ စေပဋိနန္ဒတိ=တစ်ဖန်နှစ်သက်မှုကို မပြု။ နာဂနာသူရူးဆင်
နှာမောင်းငယ်ချောသွယ်သော ဥရူအင်္ဂါရှိသော၊ ပဘာပဝီ=သည်၊ မံ=ကို၊
သစေဥမှာပေယျ=အကယ်၍ ရွှင်စေငြားအံ့၊ (ပမှာပေယျ-လည်း အနက်
တူ။)

ဗြူဓာတ်၌၊ အဇာနန္ဒာ=မသိကုန်သောသူတို့သည်၊ နောပဗြုန္တိ=
မဆိုတတ်ကုန်။ ။သဗ္ဗဂန္ထပမောစနံ=အလုံးစုံသော ဂန္ထတို့၏ကျွတ်လွတ်ရာ
ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနံ=ကို၊ ဘဂဝါ=သည်၊ အာဟ=ဟော၍ နေ၏။ ။တေသံ=
ထိုတရားတို့၏၊ ယောနိရောဓေ=အကြင်ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်၊ အတ္ထိ=၏၊
တဉ္စ=ကိုလည်း၊ အာဟ=ဟောတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်
စံမဝင်ခြင်းနိဗ္ဗာန်ကို ဟောဆဲသာဖြစ်၏။ ။ယံ=အကြင်တရားကို၊ ပရေ=
တစ်ပါးသော ပုထုဇဉ်တို့သည်၊ သုခတော=ချမ်းသာဟူ၍၊ အာဟု=ကုန်၏၊
တံ=ကို၊ အရိယာ=တို့သည်၊ ဒုက္ခတော=ဟူ၍၊ အာဟု=ကုန်၏၊ နောက်
ဂါထာဝက်၌၊ ဝိဒူ=သိကြကုန်၏ပေး။ ။ဣဓေ=ဤလောက၌၊ ဧကစွိယာ=
အချို့ကုန်သော၊ နရာ=လူပညာရှိတို့သည်၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ သစ္စံ=အမှန်ကို၊
အာဟံသုကိရ=ဆိုကြကုန်ပြီသတတ်။ ။ပုညံ=သည်။ ပသဝတိ=ပွား၏။

ဟူဓာတ်၌၊ သော=သည်၊ အဟုဝါ=ဖြစ်ပြီ။ ။အယံအဓမ္မော=ဤ
သရက်ပင်သည်၊ ပုရေ=ရှေး၌၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓဖလူပေတော=အဆင်းအနံ့
ကောင်းသော အသီးနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ အဟုဝါ=ဖြစ်ဘူးပြီ။ ။ဘိက္ခဝေ=တို့၊

ဈာယထ=ရှုကြကုန်၊ ပမာဒါ=မေ့လျော့ကြကုန်သည်၊ မာအတ္ထ=မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ပစ္ဆာ=၌၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော=နှလုံးမသာရှိကြကုန်သည်၊ မာအဟုဝတ္ထ=မဖြစ်ရစ်ကြကုန်လင့်၊ မယံ=တို့သည်၊ ယံဗလံ-ယေနဗလေန=နှင့်၊ သမ္ပန္နာ=တို့သည်၊ အဟုဝမှသေ=ကုန်ပြီ၊ တေနဗလေန=ဖြင့်၊ တေ=သင်ခြင်္သေ့မင်း၏၊ ကိစ္စံ=ကို၊ အကရမှသေ=ပြုဘူးပါကုန်ပြီ။ ။ မယံ=တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ=၌၊ အဟုဝမှာဝ=ဖြစ်ဘူးကုန်သည်သာတည်း၊ နာဟုဝမှာ=မဖြစ်ဘူးကုန်သည်၊ န=မဟုတ်ကုန်။ ။ သဗ္ဗမ္ပိ=သော၊ ဧတ္ထအရညမ္ပိ=ဤတော၌၊ ယာဝန္တာ=ကုန်သော၊ ဒီဇာ=ငှက်တို့သည်၊ အဟုံ=ရှိကြကုန်ပြီ။ ။ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ=စုလစ်မွန်းချွန်တပ်သော ပြာသာဒ်တစ်ထောင်တို့သည်၊ သဗ္ဗေသောဝဏ္ဏမယာ=အလုံးစုံရွှေဖြင့်ပြီးကုန်သည်၊ အဟုံ=ကုန်ပြီ။ ။ ပဉ္စသတာ=ငါးရာကုန်သော၊ သဗ္ဗာ=ကုန်သော၊ မယံ=တို့သည်၊ တာဝတိသုပဂါ=တာဝတိသာသို့ရောက်ကြကုန်သည်၊ အဟုံ=ကုန်ပြီ။ ။ အဟံ=သည်၊ ကေဝဠုဂါမသ္မိံ=တံငါရွာ၌၊ ကေဝဠုဒါရကော=တံငါ၏သားသူငယ်သည်၊ အဟုံ=ဖြစ်ပြီ။ ။ ဇေယျမဏ္ဍာယ=ဇေယျဒီပိအဝန်းကို၊ ဣဿရော=သော၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာ=သည်၊ အဟုံ=ငါဖြစ်ခဲ့ပြီ။

(နောက် ပါဠိတော်စု အနက်လွယ်ပြီ။)

အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနေ=နောင် အခွန်၌၊ ဣမံ-ဣမဿ=ဤအရှင်သုမေဓာမှဖြစ်သော ဂေါတမဘုရား၏၊ သမ္ပုခါ=မျက်မှောက်၌၊ ဟေဿာမ။ ။ ကုဏ္ဍလီနီ= နားဆောင်းအသွင်ထင်သော နားမွေးထသော၊ ခတ္တဗန္ဓုနိ=အမတ်စစ်သူကြီး၏ နှမဖြစ်သော ချစ်သမီး၊ တံ=သည်၊ သက္ခိသိ=တရားဓမ္မဟောပြခြင်းငှါတတ်နိုင်ပေလတ္တံ့၊ မညိသိ=ကျိုးကြောင်းစေ့ရေသိနိုင်ပေလတ္တံ့။ ။ ဆေတုံ=ငှါ၊ နဟိသက္ခိန္တိ=တတ်နိုင်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။ အဇ္ဇ=ယနေ၊ ဓမ္မံ=ဓမ္မနတ်သားကို၊ အဓမ္မော=အဓမ္မနတ်

သားသည်၊ ဟည်သိ=ညဉ်းဆဲလတ္တံက၊ ဓမ္မံ=သူတော်ကောင်း တရားကို၊ အဓမ္မော=မသူတော်တရားသည်၊ (ဟူ၍သော်လည်းပေး။) ။ ဗြဟ္မဒတ္တော=ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ပလာယိတိ=ပြေးလတ္တံ့။ ။ မေ= ငါ့ကိန္နရီမ၏၊ ပိယောစ=ချစ်လင်ကိန္နရာသည်လည်း၊ မာလဘာရီ=တကိုယ်ကောင်လုံး ပန်းကုံးတို့ဖြင့်ပြည့်သည်၊ ဟေဟိတိ=ဖြစ်လတ္တံ့၊ အဟဉ္စ=ငါသည်လည်း၊ မာလာနီ=တကိုယ်ကောင်လုံး ပန်းကုံးတို့ဖြင့်ပြည့်သည်ဖြစ်၍၊ နံ=ချစ်လင်ကို၊ အဇ္ဈုပေဿ=ချဉ်းကပ်အံ့။ ။ သာဓုပက္ခော=ကောင်းစွာ ချက်အပ်သော၊ တိလောဒနော=နှမ်းမနဲသည်၊ ဟေဟိတိ=ဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ဒေါဒေါစ=မုန်းခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပေမဉ္စ=ချစ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဟေဟိတိ။ ။ တွံ=သည်၊ မမ=၏၊ ဘရိယာ=သည်၊ ဟေဟိသိ။ တတော=ထိုအခါ၌၊ သုဒ္ဓိ=သော၊ ဝိတရာဂေါ=ရဟန္တာသည်၊ ဟောဟိသိ=သင်ဖြစ်ရစ်လတ္တံ့၊ ခိပ္ပံ=လျင်စွာ၊ အနာသဝေါ=အာသဝေါကင်းစင်သည်၊ ဟောဟိသိ=သင်ဖြစ်ရစ်လတ္တံ့။

ဥဝဏ္ဏာဓာတုရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဧ=ဧဓာတ်သည်၊ အာဂတိယဉ္စ=လားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဂတိယဉ္စ=သွားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝတ္တတိ=၏။ ။ အယံ=ဤယခု လာသောသူသည်ကား၊ သောသာရထိ=ထိုနံနက်က သွားလေသော သုနန္ဒာရထားထိန်းပင်တည်း၊ ဧတိ=ပြန်လာပြီ။ ။ မိဂသံဃ ပူရက္ခတံ=သမင်အပေါင်း၏ဦးတည်းဖြစ်၍၊ အာယန္တံ=လာသော၊ လက္ခဏံ=သင့်သား လက္ခဏကို၊ ပဿ=ရှုလော၊ ဧကိုအာယပြုသည်၊ ပြယုဂ်။ ။ မစ္စုနော=၏၊ ယောဂံ=ယှဉ်ပူးခြင်းသို့၊ အာယန္တိ=ရောက်ကုန်၏၊ အာဝုသော=ငါ့ရှင်၊ အာယာမ=လာသွားကြကုန်စို့။ ။ ဧတ္ထ=၌၊ ဧဓာတု=သည်၊ အာဂစ္ဆ=

လာလော့၊ ဂစ္ဆာမ=သွားကြကုန်စို့၊ ကုတိအတ္တဒွယံ=ကို၊ ဝဒတိ=ဟော၏။
ကာယော၊ အပါယော၊ ဥပါယော၊ သမုဒါယောတိ အာဒီသု=တို့၌၊
ဧ=သည်၊ ဝဒ္ဓိယံ=ပွားခြင်း၌၊ ဝတ္တတိ။

ဧဓာတ်၏ အနက်အမျိုးမျိုး၌ လိမ်မာကြစေခြင်းငှါပြဆိုသော
အချက်စုတည်း။

ခေ=သည်၊ ဥပဋ္ဌာနေ=ထင်ခြင်း၌။ ။ အလက္ခိဝိယ=အသရေမရှိ
သကဲ့သို့၊ ခါယတိ=ထင်၏။ ။ ထေ=သည်၊ သဒ္ဓသဃာဋေသု= အသံ
ဟူသောအနက်၊ ပေါင်းဘွဲ့ခြင်းဟူသောအနက်တို့၌။ ။ အပ္ပါယတိ=
လွန်စွာပွား၏။ ။ ဘိက္ခု=သည်၊ အတ္တနာ=သည်၊ ဝိပကတံ=ပြု၍မပြီး
သေးသော၊ ကုဋ္ဌိ=ကျောင်းကုဋီကို၊ ပရေဟိ=သူတစ်ပါးတို့ကို၊ ပရိယော-
သာပေတိ=ပြီးပါစေဟုစေခိုင်း၏။ ။ အဋ္ဌိယာမိ=ဆင်းရဲ၏၊ ဟရာယာမိ=
ရှံ့ရှာ၏။ ။ ဥပန္တဿ=ဥပန္တသရကို၊ ကုတ္တိ=ကပြ၊ (ရှေးအက္ခရာ၏
အစိတ်ကို ဥပန္တ ဟုသဒ္ဓါကျမ်း ဝေါဟာရ ရှိသည်။) ။ ရုဇ္ဈနေ=ကျင်
နာခြင်း၌။ ။ မေ=၏၊ ပိဋ္ဌိ=ကျောက်ကုန်းသည်၊ အာဂိလာယတိ=လွန်စွာ
ကျင်နာ၏၊ ဝါ=ညောင်းညှာ၏။

ဈာနံ စသည်ဖြင့် ဧဒန္တဓာတ်၏ ကိတ်ရုပ်စုကို ပြဆိုသည်။

သရန္တဓာတုရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဒိပံ၊ ဂုဟအစရှိသောနှစ်လုံးဓာတ် သုံးလုံးဓာတ်တို့ကို အဆုံးသရမပါ
စေမူ၍ ရုပ်တည်ရသောကြောင့် ဗျဉ္ဇနန္တဓာတ်မျိုးဆိုသည်။ ။ အဝုဒ္ဓိက
ရာသီ လွယ်ပြီ။

သဝုဒ္ဓိကရာသီ၌။ ။ ဧတရဟိ=ယခု၊ တံ=သည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏လော၊
တံ=သည်၊ နတ္ထိ=မရှိသလော၊ ကုတိ=သို့၊ ပုစ္ဆိ=မေး၏၊ အဟံ=သည်။

ဧတရဟိ=ယခု၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ အဟံ=သည်၊ နနတ္ထိ=မရှိသည်မဟုတ်၊

ရှင်ကုမာရကဿပ အမေး၊ ပါရာသိရာဇမင်း အဖြေ။ ။ မေ=အား၊ ပုတ္တာ=တို့သည်၊ အတ္ထိ=ရှိကုန်၏။ ။ ကစ္စာယန=ကစ္စည်း၊ အတ္ထိတိ=အတ္ထိဟူသော၊ အယံ=ဤအယူသည်၊ ဧကော=တစ်ခုသော၊ အန္တော=အစွန်းတည်း။

အသ၊ အာသ၊ ကုသု၊ ကမု၊ ဓာတ်တို့၏ အခန်းအနက်လွယ်ပြီ။
ဂမုဓာတ်၌ ဂမိဿသုတ်၌။ ။ ဒေဝိနံ=တာဝတိံသာနတ်တို့၏၊ သန္တိကေ=အထံသို့၊ အဂါ=သွားပြီ။ ။ ဝါယသော=ကျီးငှက်သည်၊ အနပရိယဂါ=လှည့်လည်ပြီ။ ။ အနဂ္ဂါတော=မခေါ်ပဲလျက်၊ တတော=ထိုရှေးဘဝမှ၊ အာဂါ=ဤဘဝသို့လာပြီ၊ (အနဂ္ဂါတောဟူ၍လည်း ရှိ၏။) သောပိ=ထိုနတ်သည်လည်း၊ သမိတိ=နတ်ပေါင်းများစွာ စုဝေးရာဖြစ်သော၊ ဝနံ=မဟာဝုန်တောသို့၊ အာဂါ=လာရောက်ပြီ။ ။ နက္ခတ္တံ=နေ့ကောင်းရက်ကောင်း နက္ခတ်ကောင်းကို၊ ပဋိမာနေန္တံ=ရွေးချယ်စောင့်စား၍ နေသော၊ ဗာလံ=သူမိုက်ကို၊ အတ္ထော=အကျိုးစီးပွားသည်၊ ဥပဇ္ဈဂါ=လွန်၍သွားပြီ။ ။ ဝေါ=သင်တို့ကို၊ ခဏော=ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒခဏသည်၊ မာ ဥပဇ္ဈဂါ=မလွန်စေလင့်၊ (ဝေဟူ၍လည်းရှိ၏။) ။ ဧကာနိ=ဤအဇ္ဈဂါ၊ ဥပအဇ္ဈဂါဟူသောရုပ်တို့သည်။ ။ တေပိ=ထိုနတ်တို့သည်လည်း။ ။ တေ=ထိုသူတို့သည်၊ ဝိသေသံ=အကျိုးထူးကို၊ အဇ္ဈဂံသု=ရကြကုန်ပြီ။ ။ အသေသံ=အကြွင်းမဲ့၊ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ=ငြိမ်းကြကုန်၏၊ ဒုက္ခံ=ဝဋ်ဒုက္ခကို၊ အသေသံ=အကြွင်းမဲ့၊ အဇ္ဈဂံ=လွန်မြောက်ကြကုန်ပြီ၊ အစ္စဂံဟူ၍လည်း ရှိ၏။ ။ သဗ္ဗံ=သော၊ ဒုက္ခံ=ကို၊ ဥပဇ္ဈဂံ=လွန်မြောက်ကြကုန်ပြီ။ ။ ယသသိနော=များသော အခြံအရံရှိကုန်သော၊ ဒေဝါ=တို့သည်၊ အာဂူ=လာကုန်ပြီ။ ။ သဗ္ဗေဝ=အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်၊ စိတ္တဿ=စိတ်ဟု

ဆိုအပ်သော၊ ဧကမဓမ္မဿ=၏။ ဝသံ=သို့၊ အန္တဂူ=အစဉ်လိုက်ကြကုန်ပြီ။
စေတာ=ငါးရာသောဒါးမြဲတို့သည်၊ ဝေဒဗွံ=ဝေဒဗ္ဗပုဏ္ဏားကို၊ ဟနိသု=
သတ်ကြကုန်ပြီ၊ ဟနိတွာ=သတ်ပြီး၍၊ ထည့်သည်၊ သဗ္ဗေ=တို့သည်၊
ဗျသနံ=ပျက်စီးခြင်းသို့၊ အဇ္ဈဂူ=ရောက်ကြကုန်ပြီ။ ။ ဒုဒိပေါ=ဒုဒိပ
အမည်ရှိသော၊ ရာဇာ=သည်၊ မဂ္ဂံ=နတ်ရွာလမ်းခရီးသို့၊ ဇဂါမိ=သွားပြီး
သတတ်။ ။ ဂစ္ဆအပြု၍။ ။ တသ္မိံ=ထိုဗာဝရီပုဏ္ဏားသည်၊ ပဋိပဝဋ္ဌမ္ပိ=
သင်္ကန်းကျောင်းတွင်းသို့တဖန်ဝင်ပြန်သည်ရှိသော်၊ အညော=တစ်ပါး
သော၊ ဗြဟ္မဏော=ပုဏ္ဏားသည်၊ အာဂစ္ဆိ=လာပြီ။ ။ ယတ္ထ=အကြင်
အရပ်၌၊ တေမိယော=သားတော်တေမိမင်းသည်၊ သမ္မတိ=နေ၏၊ တံ=သို့၊
ခိပ္ပမေဝ=လျှင်၊ ဥပါဂစ္ဆိ=ကပ်လေပြီ။ ။ နဒီဝ=မြစ်ငယ်ရေကဲ့သို့၊ အဝ
သုစ္ဆတိ=ခြောက်လတ္တံ့။ ။ အဟံ=သည်၊ သမုဒ္ဒဿ=၏၊ ပါရံ=တစ်ဘက်
ကမ်းသို့၊ ဂစ္ဆံဂစ္ဆိသံ=သွားအံ့၊ ပုရိသကာရိယံ=ယောက်ျားတော်တကာတို့
ပြုအပ်သောလုံ့လမှုကို၊ ကသံကရိသံ=အံ့။ ။ တဿ=ထိုရဟန်းကြီး
အရှင်ဂေါတမ၏၊ သန္တိကံ=သို့၊ ဂစ္ဆံဂစ္ဆိသံ=အံ့၊ သော=သည်၊ မေ=၏၊
သတ္တာ=သည်၊ ဘဝိဿတိ။ ။ သဗ္ဗာနိ=အလုံးစုံသောဒုက္ခတို့ကို၊ အဘိ
သမ္ဘောသံ=အရောက်ခံအံ့၊ ရထေသဘာ=မင်းမြတ်၊ ဂစ္ဆညေဝ၊ ဂစ္ဆိသံဧဝ=
သွားအံ့သည်သာလျှင်တည်း၊ လောကေ=၌၊ ဝေဓဗျံမူဆိုးမအဖြစ်သည်၊
ကဋ္ဌကံ=ဆင်းရဲလှ၏။

ဒိသဓာတ်၌၊ ဝိပဿနာ=အထူးမြင်သောဉာဏ်၊ ဝိပဿီ=ဝိပဿီ
အမည်ရှိသော၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရား၊ သုဒဿီ=သုဒဿီဗြဟ္မာ၊ နောက်
ဆုံးပုဒ်ကား ဘုရားသုံးဆူတို့၏အမည်တည်း။ ။ အညေသံ=သူတစ်ပါး
တို့၏၊ ဝဇ္ဇံ=အပြစ်ကို၊ သုဒဿံ=မြင်လွယ်၏၊ သုဒဿနနဂရံ=သုဒဿန
မြို့။ ။ စတုသစ္စဒသော=သစ္စာလေးပါးကိုမြင်တော်မူသော၊

နာထော=သည်။ ဒုဒ္ဒသော=မြင်နိုင်ခဲ့သော၊ ဓမ္မော=တရား၊ အတ္တနော=၏။
ဝဇ္ဇိပန။ ။ ဒုဒ္ဒသံ=၏၊ သောဘိက္ခု=ကို၊ ဝေ=စင်စစ်၊ ဓမ္မဒသောတိ=
တရားကိုမြင်သောသူဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ။ ဓမ္မံ=ကို၊ ဒုရာဇာနံ=သိနိုင်ခဲ့ပုံကို၊
ပဿ=ရှုစမ်းလော၊ ဧတ္ထ=ဤမြင်နိုင်ခဲ့သောတရား၌၊ အဝိဒ္ဓသူ=ပညာမဲ့
သောသူတို့သည်၊ သမုဠိ=တွေဝေကြကုန်၏၊ (အဝိဒ္ဓသူ၌ အဝိရှေးရှိသော
ဝိသဓာတ်၊ ကူပစ္စည်း။) ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ=၏၊ ဒဋ္ဌာ=၍၊ ဒိဋ္ဌိ=ငှါ။ ။ မဟာဝုတ္တိနာ=ဖြင့်၊
ဒိသဿ=၏၊ အဒ္ဓဿဒိဿာဒေသာပိ=အဒ္ဓဿအပြု၊ ဒိဿအပြုတို့သည်
လည်း၊ ဟောန္တိ။ ။ ယဝါသဝံ=အကြင်သိကြားမင်းကို၊ အဒ္ဓဿာမ=မြင်ရပေ
ကုန်၏၊ ယေမယံ=တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ=ကို၊ အဒ္ဓဿာမ=ကုန်၏၊ ဝတ္ထမာန်
ဝိဘတ်နှောင်းရာ၌ ဒိသဓာတ်ကို အဒ္ဓဿပြု။ ။ မေ=၏၊ မာတရံ=ကို၊
အပိအဒ္ဓဿထ=မြင်ကြပါကုန်သလော။ ။ ဒသဒါဒေသေသု=ဒသအပြု၊
ဒအပြုတို့၌။ ။ မဟာဗြဟ္မာ=ပုဏ္ဏားကြီးသည်၊ သမ္ပိဝဿနိ=မိမိအိမ်တော်၌၊
နိသိန္နံ=သော၊ တံ=ထိုဘုရားလောင်းကို၊ အဒ္ဓသ=မြင်ပြီ။ ။ ဝေါ=သင်တို့၏၊
ပုတ္တေ=သားတော်သမီးတော်တို့ကို၊ အာမန္တယသု=ခေါ်လော၊ တေ=ထို
သူငယ်တို့သည်၊ မာတရံ=မယ်တော်မဒ္ဒိကို၊ မာအဒ္ဓသူ=မမြင်စေကုန်လင့်။
ဒါဒေသေ=၌၊ သော=သည်၊ အဒ္ဓါ=မြင်ပြီ၊ ရဿတ္ထေ=၌၊ အဒ္ဓ=
မြင်ပြီ။ ။ ယာယမာနော=သွားလေသော၊ မဟာရာဇာ=နေမိမင်းကြီး
သည်၊ သီတန္တရေ=သီတာအခြားရှိကုန်သော၊ နဂေ=တောင်စဉ် ခုနစ်ထပ်
တို့ကို၊ အဒ္ဓါ=မြင်ပြီ။

(ကြွင်းသောပါဠိစုအနက်လွယ်ပြီ။)

ပထေ=လမ်းခရီး၌၊ တောဇုပုတ္တေ=မူဆိုးတို့ကို၊ အဒ္ဓဿာသိမ္ပိ=
မြင်ပြီ။ ။ ယမု=သည်၊ ဥပရမေ=ပြတ်ကင်းခြင်း၌၊ ဝတ္ထတိ=၏၊ ယမတိ=
ပြတ်ကင်း၏၊ ဧတ္ထ=ဤလောက၌၊ မယံ=တို့သည်၊ ယမာမသေ=သေကြ

ရကုန်လတ္တံ့၊ ကူတိ=သို့၊ ပရေစ=တစ်ပါးသော သူမိုက်တို့သည်ကား၊
 နဝိဇာနန္တိ။ ။ ကပဏာ=အထီးကျန်ရစ်သော၊ သာအမ္မာ=ထိုအမိသည်၊
 စိရရတ္တာယ=ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ရုတ္တတိနန=ငိုလိမ့်တကား။ ။
 သမုဒ္ဒတိရေ=၌၊ ကောဠီ=ချစ်ဖော်ကွဲသော ကြိုးကြာမကဲ့သို့၊ ကပဏာ=
 အထီးကျန်သည်ဖြစ်၍၊ ရုတ္တတိနန။ ။ ဆာတာ=ဆာလောင်ကုန်သော၊
 တသိတာ=မွတ်သိပ်ကုန်သော၊ ဒါရကာ=သူငယ်တို့သည်၊ ကံ=အဘယ်
 သူကို၊ ဥပရုတ္တန္တိနန=ငိုယိုမြည်တမ်းကြလိမ့်မည်နည်း။

ဤပါဠိတော်ကိုလည်းကောင်း၊ မတံဝါ အဓမ္မရောဒန္တိ။ ယောဝါ ဇီဝ
 နဒိဿတိ-အစရှိသောပါဠိတော်များကိုလည်းကောင်း ထောက်၍ ရုဒ
 အဿု ဝိမောစနေ ဟူသောအနက်ကို အရာအားလျော်စွာသာ မှတ်
 အပ်၏။ ရုဒကန္တနေဟူသောအနက်ကိုလည်း သိအပ်၏။ ကန္တန အနက်
 ကား သကမ္မကအနက်တည်း၊ သူ့ကိုမြည်တမ်းသည် ငါ့ကိုမြည်တမ်းသည်
 ဟု ကံကို ငဲ့သတည်း။ သဒ္ဒနီတိ၌ ရုဇ္ဈတိဟုရုပ်ပြီးစီရင်၏။ ပါဠိအချို့၌
 လည်း ထိုပါဌ်ထင်၏။ ဤမောဂ္ဂလာန်ရုပ်ပြီးအတိုင်းကိုသာ အမှန်
 မှတ်ရာ၏။

လဘဓာတ်၌ ညံ့ဝိဘတ်၏ ထုံအပြု ထံသုအပြု။

(ပါဠိတော်ပြယုဂ်စု အနက်လွယ်ပြီ။)

တဒါ=ထိုအခါ၌၊ အယောနိသော=မသင့်သော အကြောင်းဖြင့်၊
 ပါပိကံ=သော၊ ဒိဋ္ဌိ=ကို၊ ပဋိလစ္ဆိ=ရဘူးပြီ။ ။ ဇီဝန္တာ=အသက်ရှည်ကြကုန်
 သည်ရှိသော်၊ ပုတ္တေ=သားသမီးတို့ကို၊ လစ္ဆာမ=ကုန်အံ့၊ အရောဂါစ=
 အနာကင်းရှင်းကြကုန်သည်လည်း၊ ဘဝါမသေ=ဖြစ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။
 ဝဒဓာတ်၌၊ ဟိသစ္စံ=၏၊ ဝန္တုန္တောရှိခိုးသောသူသည်၊ သုဒ္ဓိဟောတူတိ=
 ဟူသော၊ အဘိမင်္ဂလဝစနံ=အဘိမင်္ဂလာစကားကို၊ ဝဒါပေတိနာမ=

ဆိုစေသည်မည်၏။ တထာဝစနဉ္စ=ထိုသို့ဆိုရခြင်းသည်လည်း၊ ဝန္တနီ
ယဿ=ရှိခိုးခံသူ၏။ ဝတ္ထံ=ဝတ်ပေတည်း။ ။ အမ္မ=အမိမဒ္ဒိကို၊ အာရောဂျံ=
အကျွန်ုပ်တို့အနာကင်းသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝဇ္ဇာသိ=ပြောကြားရစ်ပါလော၊
တာတ=ခမည်းတော်၊ တံ=သည်လည်း၊ သုဒ္ဓိ=သည်၊ ဘဝ=လော။ ။
တုမ္ပ=သင်တောစောင့်နတ်တို့သည်၊ အမ္မံ=ကို၊ အာရောဂျံ=ကို၊
ဝဇ္ဇာထ=ကုန်သော၊ နော=ငါတို့ကို၊ အယံဗြဟ္မဏော=သည်၊ နေတိ=
ဆောင်သွားပြီ။

ဝိသဓာတ်၌၊ စေစွောစေတိယမင်းသည်၊ ပထဝီ=သို့၊ ပါဝေက္ခိ=ပြီ၊
ဧသ=ထိုငါသည်၊ ဘိယျော=အလွန်၊ သတပေါရိသံ=အသူတစ်ရာနက်
သော၊ ဝမ္မိကံ=တောင်ပို့တွင်းသို့၊ ပဝေက္ခာမိ=ဝင်တော့အံ့။

ဟနဓာတ်၌၊ ဟန္တိ=သတ်၏။ ကဒလီ=ငှက်ပျောပင်ကို၊ ဖလံ=မိမိ၏
အသီးသည်၊ ဝေ=စင်စစ်၊ ဟန္တိ=သတ်၏။ သက္ကာရော=လူတို့၏ ပူဇော်
သကာပြုမှုသည်၊ ကာပုရိသံ=ယုတ်ညံ့သောယောက်ျားကို၊ ဟန္တိ=၏။
ပုထုဇ္ဇနော=သည်၊ ကုဒ္ဒေါ=သော်၊ မာတရံပိ=ကိုလည်း၊ ဟန္တိ=၏။ ။ တေ=
ထိုမုဆိုးတို့သည်၊ ဝိက္ကောသမာနာ=ကြော်ငြာကုန်လျက်၊ တပ္ပါဟိထက်မြက်
သောလှံမတို့ဖြင့်၊ နေသံ=ထိုသမင်တို့တွင်၊ ဝရံဝရံ=ကောင်းနိုးရာရာကို၊
ဟန္တိ=ကုန်၏။

ဟရဓာတ်၌၊ ခါရိဉ္စ=ရသေ့ပရိက္ခရာကိုလည်းကောင်း၊ ကာဇ္ဇေ=
ထမ်းပိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဟာဟိတိ=ဆောင်လတ္တံ့။ ။ ဘိက္ခူ=ရဟန်း၊
တံ=သည်၊ သုခံ=စွာ၊ ဝိဟာဟိသိ=နေရလတ္တံ့။ ။ ယော=အကြင်သူသည်၊
ဣမသ္မိဓမ္မဝိနယေ=ဤသာသနာ၌၊ အပ္ပမတ္တော=မမေ့ မလျော့မှု၍၊
ဝိဟိဿတိ=နေပေလတ္တံ့။ ။ စင်္ဂမတိ=လူးလာခေါက်ပြန်သွား၏၊
အတိဿယအနက်တည်း၊ စင်္ဂေစတိ=အလွန်စိတ်တွန့်၏။ ။ စဉ္စလတိ=

အဖန်ဖန်လှုပ်၏။ ။ ဇဇရတိ=ကွဲအက်၏၊ ဒဒ္ဒတိ=လွန်စွာတောက်ပ၏၊
 မောမုဟတိ=လွန်စွာတွေဝေ၏။ ။ ရောရုတိ=လွန်စွာငိုမြည်တမ်း၏၊
 လောလုပ္ပတိ=လွန်စွာလျှပ်ပေါ့၏။ ။ ပဒဒ္ဒတ္တိနာမ=မည်သည်ကား၊
 ပဒတ္တာနံ=ပုဒ်အနက်တို့၏၊ အတိသယတာဒီပနတ္ထံ=လွန်ကဲသည်၏
 အဖြစ်ကိုပြရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ။ ဝိစ္ဆာယဉ္ဇ=၌လည်းကောင်း၊ ပေါနောပုည
 သမ္ဘမာဒိသုစ=ပေါနောပုညအနက်၊ သမ္ဘမအနက်စသည်တို့၌လည်း
 ကောင်း။ ။ ဒေဝဒေဝေါ=လွန်ကဲသော နတ်။

ဒေဝါနံ အဓိကော ဒေဝေါ၊ ဒေဝ ဒေဝေါ ဟု ပြုလိုသည်ရှိသော်
 ဒွေဘော်ရုပ် မဟုတ်၊ မဇ္ဈေလောပသမာသ်ပုဒ်သာတည်း၊ ကြွင်းသော
 ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းတူ။

ဝရဝရော=အလွန်မြတ်သည်၊ ဝရာနံ=မြတ်ကုန်သောသူတို့ထက်၊
 ဝရော=မြတ်သည်တည်းဟုပြုလိုမှုကား ဒွေဘော်ရုပ်မဟုတ် သမာသ်ပုဒ်
 တည်း၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းတူ။

ဘူဝါဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

-----*-----

တဉ္ဇ=ထိုကတ္တရီပုဒ်သည်လည်း၊ ဗဟုလာဓိကာရာ=ဗဟုလံသုတ်
 လိုက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိကရဏာနံ=ဝိကရဏပစ္စည်းတို့၏၊ ကတ္တရီ=၌၊
 နိဗန္ဓံ=အမြဲ၊ ပဝတ္တိ၊ ဒီပေတိ၊ ဘာဝကဓမ္မသု=တို့၌၊ အနိဗန္ဓံ=မမြဲ၊
 ဝိကပ္ပေန=အားဖြင့်၊ ပဝတ္တိ=ကို၊ ဒီပေတိ။ ။ တဏှံ=ကို၊ အစ္ဆေစ္ဆံ=ဖြတ်ပြီ၊
 သံယောဇနံ=အနှောင်အဖွဲ့ကို၊ ပဝတ္တယံ=ပြည်ပြတ်စေပြီ။ ။ ဘော=တို့၊
 ရုက္ခံ=ဖုန်းတောင်းယာစကာတို့၏၊ ပဒေသာပင်ကြီးကို၊ အစ္ဆေစ္ဆံဝတ=
 ဖြတ်ကြကုန်ပြီတကား။

ဘိဒဓာတ်၌၊ တံ=ထိုမာန်စစ်သည်ကို၊ ပညာယ=ပညာလက်နက်ဖြင့်၊
ဘောဇ္ဈာမိ=ဖြိုခွဲအံ့။ ။ မုစဓာတ်၌၊ သမဏ=ရဟန်းကြီး၊ တံ=သည်၊ မေ=၏၊
ဝသာ=နိုင်ငံမှ၊ နမောက္ခသိ=မလွတ်ရလတ္တံ့။ ။ ယုဇ=သည်၊ ယောဂေ=
လွန်စွာအားထုတ်ခြင်း၌၊ ဝတ္တတိ=၏။ ။ ဥဒင်္ဂဏေ=သဲအပြင်၌၊ ပပံ=
များစွာသောရေကို၊ အဝိန္နံ=ကုန်ပြီ။ ။ ယော=အကြင်ပုဏ္ဏားအိုသည်၊
နော=ငါတို့ကို၊ ဂါဝေါဝ=နွားတို့ကဲ့သို့၊ သုမ္ဘတိ=ရိုက်နှက်၏။ ။ ဝေဂသာ=
အဆောတလျင်အားဖြင့်၊ ဘူမျှ=မြေ၌၊ သုမ္ဘာမိ=တွန်းလှဲ၏။

ရုဓာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

-----*-----

ဣဓ=ဤဒီဝါဒိဂိုဏ်း၌၊ ဓာတူနံ=တို့၏၊ ကမော=အစဉ်ကို၊ အန္တက္ခရ
ဝသေန=အဆုံးအကွရာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝတ္ထဗ္ဗော=၏၊ ကသ္မာ=ကား၊
သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း၊ သဒိသရူပတ္တာ=တူသောရုပ်ပြီး ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

စကာရန္တလျှင် စကာရန္တချင်း ရုပ်ပြီးအကုန်တူကြ၏၊ ဇကာရန္တ
စသည်တို့မှာလည်း ထိုအတူ။ ။ နောက်၌ လွယ်သည်များပြီ။

ဒိဝုဓာတ်၌၊ ဒိဝု=သည်၊ ကိဠာယံ=ပျော်မြူးခြင်း၌လည်းကောင်း၊
ဝိဇိဝိသာယံ=အောင်မြင်လိုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဗျဝဟာရေ=ကုန်သွယ်
ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ=တရားဥပဒေအစီအရင်၌လည်းကောင်း၊
ဝါ=ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ထုတိ၊ ကန္တိ၊ ဂတိ၊ သတ္တိသုစ=
ချီးမွမ်းခြင်း၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ လားခြင်း၊ စွမ်းနိုင်ခြင်းတို့၌လည်းကောင်း။ ။
အဌိစ=အရိုးသည်လည်းကောင်း၊ နှာရုစ=သည်လည်းကောင်း၊ စမ္ပဉ္စ=
သည်လည်းကောင်း၊ အဝသိဿတု=ကြွင်းကျန်စေ၊ သရီရေ=ကိုယ်၌၊
မံသလောဟိတံ=အသွေးအသားဟူသမျှသည်၊ ဥပသုဿတု=ခြောက်

သွေ့ကုန်ခန့်လေစေ။ ။ ဧကစိတကသ္မိတံ=တစ်ခုသောထင်းပုံ၌၊ ဒယျဇေ= မီးရှို့အပ်ကုန်၏။ ။ သမ္ပယုယာမိ=အလွန်တွေဝေ၏၊ ပမယုယာမိ=အထွေထွေ တွေဝေ၏၊ မာဒိသာ=ငါကဲ့သို့သဘောရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ=တို့သည်၊ မုယန္တိ။
ဒိဝါဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

-----*-----

ကာနုပန္နနာဂမေသု=ကအနုပန်ရှိသောပစ္စည်းစု၊ နအာဂုံနှောင်း ရာတို့၌။ ။ ဣေ=ကအနုပန်ရှိသောဏပစ္စည်း နှောင်းရာ၌၊ သကာပါဒါနံ= သကဓာတ် အာပဓာတ်တို့၏၊ အန္တေ=၌၊ ကုက္ကု=ကုက်အကွရာ၊ ကု အကွရာတို့သည်၊ ဝါ= ကအနုပန်ရှိသောကုအကွရာ ဥအကွရာတို့သည်။ ပရိယတ္တိယံ=သင်ကြားခြင်း၌။ ။ သမာပုဏာတိ=အပြီးတိုင် ရောက်၏။
သွာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

-----*-----

ကီ=သည်၊ ဒဗ္ဗဝိနိမယေ=ဥစ္စာဖြင့် ဥစ္စာကိုလဲလှယ်ခြင်း၌၊ ဝတ္တတိ= ၏၊ ကိဏာတိ=ဝယ်ယူ၏၊ ဝိက္ကိဏာတိ=ရောင်းချ၏။ ။ ဉာဓာတ်၌၊ ဘိက္ခဝေ=တို့၊ ခေါ=စင်စစ်လျှင်၊ ဝိစေယျဝိစေယျ=စိစစ်၍စိစစ်၍၊ အတ္ထေ= အနက်တို့ကို၊ ဝါ=အကျိုးစီးပွားတို့ကို၊ ပနာယတိ=သိတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထိုကြောင့်၊ ဝိပဿိတိ=ဝိပဿီဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ ။ အနိမိတ္တာ= အမှတ် အသားမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နနာယဇေ=မသိအပ်ကုန်၊ ဝါ=မထင်ရှားကုန်။ ပါပံ=ကို၊ ကတ္တာ=၍၊ မံ=ငါ့ကို၊ မာဇဉ္ဇူ=မသိကြပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ=သို့၊ ဣစ္ဆတိ=အလိုရှိ၏။ ။ အဟံ=သည်၊ ဝိဝေကဓမ္မံ=ဆိတ်ငြိမ်သောတရားကို၊ ဝိဇဉ်=သိနိုင်ရာ၏၊ ဧယံကိုဉ်ပြု၊ ဉံနှောင်းရာ၌နာနှင့်တကွ ဉာကိုဇပြု။ သီလဝန္တံ=ထသော၊ ဝဒညံ=ပညာရှိတို့ပြော ကြားသောတရားကို သိ လေ့ရှိထသော၊ တံ=ကို၊ စေဇညာမု=အကယ်၍ ငါတို့သိရကုန်သည်ဖြစ်အံ့။

အဘိသမ္ဘုနာတိ=မှီ၏။ ။ မိနာတိ=နှိုင်းယှဉ်၏။ နိမ္မိနာတိ=ဖန်ဆင်း၏။
ကျာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

-----*-----

ဘတ္တု=အရှင်သခင်အား၊ အပစိတိ=ပူဇော်မှုကို၊ ကုမ္ပိ=ပြုပါ၏။
ဓမ္မဿ=သူတော်ကောင်းတရားအား။ ။ ဘဝံ=အရှင်သည်၊ နော=
ငါတို့အား၊ အတ္ထံ=ပူဇော်မှုကို၊ ကုရုတု=ပြုလော။ ။ ပုရိသော=သည်၊
ပုညံ=ကို၊ စေကယိရာ=အကယ်၍ ပြုငြားအံ့၊ နံ=ထိုအမှုကို၊ ပုနပျုနံ=
အဖန်ဖန်၊ ကယိရာ=ပြုရာ၏။ ။ ပဏ္ဍိတော=သည်၊ ဒီပံ=မှီခိုရာကျွန်းကြီး
သဖွယ်ဖြစ်သောကုသိုလ်ကို၊ ကယိရာထ=ပြုရာ၏၊ စေကယိရာ= အကယ်
၍ပြုမိသည်ဖြစ်အံ့၊ ဧနံ=ထိုကုသိုလ်မှုကို၊ ကယိရာထ=စွဲစွဲမြဲမြဲပြုရာ၏။
သတ္ထု=မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝစနံ=ကို၊ အကံသု=လိုက်နာကြကုန်ပြီ။ ။
အာဝီဝါ=မျက်မှောက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ=ထိုမြို့၊ ရဟောဝါ=
မျက်ကွယ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပါပကံ=သော၊ ကမ္မံ=ကို၊ မာအကတ္ထ=
မပြုကြကုန်လင့်။ ။ ဘောဂေသု=တို့သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေသု=ရုံပါကုန်လျက်၊
အတ္တနော=၏၊ ဒီပံ=ကို၊ နာကမ္မာ=မပြုခဲ့ကြကုန်။ ။ တတော=ထိုအခါ၌၊
ဧကသတံခဏှေ=တစ်ရာတစ်ယောက်သောမင်းတို့ကို၊ အနုယန္တေ=အစဉ်
လိုက်သည်တို့ကို၊ ဘဝံ=သည်၊ အကာ=ပြုပေပြီ။ ။ ဗုဒ္ဓဿ=ကြီးရင့်ပြီးသော၊
တဿပိတု=ထိုအဘရသေ့၏၊ ဘာသိတံ=ဆိုဆုံးမသော၊ ဝစနံ=ကို၊ နာကံ-
နအကံ=ငါမလိုက်နာမိလေ။ ။ ပုညသဉ္စယံ=ကုသိုလ်ဆည်းပူးမှုကို၊
ကာဟာမ=ပြုပါကုန်တော့အံ့။ ။ တနုဓာတ်၌၊ ဣဒါနိ=ယခုအခါ၌၊
သုစိယောဝ=အပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗလိသာနိစ=ငါးမြှားချိပ်တို့ကို
လည်းကောင်း၊ ဣတော=ဤငါတို့ရွာမှ၊ ပတာယန္တိ=အရပ်ရပ် အရွာရွာ
ဖြန့်အပ်ကုန်၏။

တနာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

-----*-----

သကတ္ထေ=ဓာတ်အနက်ဟုဆိုအပ်သော သကတ်အနက်၌၊ ဤပါဌ်
 ဖြင့် ဤဏိပစ္စည်းသည် ကာရိုက်ဏိပစ္စည်းကဲ့သို့ အနက်ရှိသော ပစ္စည်း
 မဟုတ်၊ ရုပ်ကိုအထူးချယ် လယ်ရုံမျှသာဖြစ်သည်ဟုပြသတည်း။ ။
 ဗျာပနေ=ပျံ့နှံ့ခြင်း၌။ ။ ဗျာပေတိ=ပျံ့နှံ့၏။ ။ စေတာယံ=စေ့ဆော်ခြင်း၌။
 စုရာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

-----*-----

ခမာယန္တိ=ခမာယံဟူသောဝိသေသနသည်၊ ကိံ=အဘယ် အကျိုး
 ရှိသနည်း။ ။ တိဇ=သည်၊ နိသာနေ=သွေးခြင်း၌၊ ဝါ=ထက်စေခြင်း၌၊
 ဝတ္တတိ၊ သုဒ္ဓရုပ်၌၊ တေဇေတိ=ထက်မြက်၏၊ ပေး၊ ကာရိုက်ရုပ်၌၊
 တေဇေတိ=ထက်စေ၏၊ ပေး။ ။ ကိတ=သည်၊ ရောဂါပနယနေစ=အနာကို
 ပယ်ဖျောက်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ=ကုစားခြင်း၌လည်းကောင်း၊
 သံသယေ=ယုံမှားခြင်း၌လည်းကောင်း။ ။ တိကိစ္ဆတိ=ကုစား၏။ ။
 မာတာပေတ္တိတရံ=အမိအဘကိုလုပ်ကျွေး မွေးမြူသော၊ နရံ=သတ္တဝါကို၊
 ဒေဝါပိ=တို့သည်လည်း၊ တိကိစ္ဆန္တိ=ကုစားကုန်၏၊ နံကားအနက်မရှိ။ ။
 ကေတတိ=သိမှတ်၏၊ သင်္ကေတတိ=ချိန်းချက်၏၊ နိကေတတိ=ကိန်း
 အောင်း၏။ ။ ဗိအတ္တတိ=ဘီဘွယ်ဖြစ်၏၊ ရွံရှာဘွယ်ဖြစ်၏၊ ကဲ့ရဲ့ရာ၌
 အသုံးပြုသောစကားဖြစ်၍ နိန္ဒာယံဟုဆိုသတည်း။ ။ ဝါတံ=လေကို၊
 ဇာလေန=ကွန်ရွက်ဖြင့်၊ ဗာဓေသိ=ဘွဲ့၏။ ။ တုမိစ္ဆတ္တရာသီအနက်လွယ်ပြီ။
 ပုတ္တိယတိ=သားကိုအလိုရှိ၏၊ စီဝရီယတိ=သင်္ကန်းကိုအလိုရှိ၏။ ။
 ဧတေန= ဤဝတ္ထုဖြင့်၊ ဥပမေတဗ္ဗော=နှိုင်းယှဉ်ထိုက်သော၊ အတ္ထော=ကို၊
 ဥပမိယတိ=နှိုင်းယှဉ်အပ်၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ ဥပမာဏံ=မည်၏၊ သိသံ=
 တပည့်ကို၊ ပုတ္တိယတိ=သားကိုကဲ့သို့ပြု၏။ ။ ကုဋီယတိ=တင်းကုဋ်၌
 ကဲ့သို့ပြုကျင့်၏။ ။ လောကဓမ္မေဟိ=တို့သည်၊ အကမ္မနိယဋ္ဌေန=

မတုန်လှုပ်စေနိုင်သောအနက်ကြောင့်။ ။ ပဗ္ဗတာယတိ=တောင်ကဲ့သို့
မယိမ်းမရိုင်ခိုင်မြဲ၏။ ။ စိစ္စိဋ္ဌာယတိ=တစစ်စစ်မည်၏။ ။ ပဋ္ဌပဋ္ဌာယတိ=
တဖြင့်ဖြင့်မြည်၏။ ဝါ=တဖြောက်ဖြောက်မြည်၏။ ကဋ္ဌကဋ္ဌာယတိ=
တကြွေကြွေမြည်၏။ ဓုမဓုမာယတိ=အခိုးတထောင်းထောင်းထ၏။
ဓုပါယတိ=အထုံအမှုန်ကဲ့သို့ပြု၏။ သမ္ပဓုပါယတိ=လွန်စွာအထုံအမှုန်
ကဲ့သို့ပြု၏။ ။ ဥဒကံ=ပွက်ပွက်ဆူသောရေသည်။ စိစ္စိဋ္ဌာယတိ=စစ်စစ်
စစ်စစ်ဟူသောအသံကိုပြု၏။ ဟုပေးမူ၊ စိစ္စိဋ္ဌကရောတိ၊ စိစ္စိဋ္ဌာယတိဟုပြု
နောက်သုတ်နှင့်စီရင်။

စိပစ္စယသမ=၏။ အတ္ထော=အနက်ဖြစ်သော၊ အဗျူတံတဗျာဝေါ=
အဗျူတတဗျောအနက်သည်၊ ဈတ္ထော=ဈတ္ထမည်၏။ ။ ဘုဿာယတိ=
ဖွဲ့ပြာကဲ့သို့ဖြစ်လေ၏။ ပဋ္ဌာယတိ=နတ်ဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ထင်ရ၏။ စို့တက်
တန်တည်း။ ။ ကမလာယတိ=ကြာပန်ဒေးကဲ့သို့ဖြစ်၏။ စန္ဒာယတိ=လဝန်း
ကဲ့သို့ဖြစ်၏။ စန္ဒနာယတိ=စန္ဒကူးကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ။ ကရောတိ=ကရောတိ
အနက်၌၊ ဝါ=ပြုခြင်းအနက်၌။ ။ သဒ္ဒါယတိ=အသံပြု၏။ ။ ဝေရာယတိ=
ရန်ပြု၏။ ။ ကလဟာယတိ=ငြင်းခုံမှုကိုပြု၏။ ။ ပစ္စယံ-သဒ္ဒဟနံ=ယုံ
ကြည်ခြင်းကို၊ ကရောတိ=၏။ ပတ္တိယာယတိ=ယုံကြည်၏။ ။ ပတိရှေးရုံ
သောဣဓာတိ၊ တိကို ဒွေဘော်ပြု၊ ဣကိုဣယပြု။ ။ သမာနေတိ=
တူသည်ကို ပြု၏။ နှိုင်းယှဉ်၏။ နမူနာစံပြ၍ထားသော ဝတ္ထုနှင့်ထပ်တူ
ကျအောင်ပြုသည်ဟူလို။ ။ ပိဏံ=ဆူဖြိုးသည်ကို၊ ကရောတိ။ ။ ဝိဏာ
ယတိ=စောင်းဖြင့်၊ ဥပဂါယတိ=ကပ်၍သီ၏။ ။ ဗလေန=ခွန်အားဖြင့်၊
ပိဋေတိ=နှိပ်စက်၏။ ။ အဗလား=အားမရှိကုန်သောကိလေသာတို့သည်၊
နံ=ထိုယုတ်ညံ့သောဝီရိယရှိသောသူကို၊ ဗလိယန္တိ=အားတိုက်ဘိစီးကုန်၏။
အတ္ထဝိဘာဝံ=အနက်ကိုဝေဖန်ခြင်းကို၊ ကရောတိ=၏။ အတ္ထာပေတိ=၏။

အနက်ကိုဝေဖန်၏ဆိုလိုသည်။ ။ ဗေဒသတ္တံ=ဗေဒင်ကျမ်းကို။ ။
 သျာဒိနော=သျာဒန္တပုဒ်မျိုး၏၊ ယထိဋ္ဌံ=အစမဆို၊ အလယ်မဆို၊ အဆုံးမဆို၊
 အလိုရှိတိုင်းဒွေဘော် ပြုမူသည်၊ ဟောတိ။ ။ ဇဂါမဇဂါမ၊ စင်္ဂမတိ။
 စဉ္စလတိ။ ဇဟာတိ။ ဇဟောတိ။ တိတိက္ခတိ။ တိကိစ္ဆတိ-အစရှိသောသက်
 သက်သောကျာဒိပုဒ်မျိုး၌အစ၌သာဒွေဘော်ပြုရ၏၊ ပုတ္တ၊ ပဗ္ဗတ၊
 အစရှိသောသျာဒိပုဒ်မျိုး၌ကား အစ အလယ် အဆုံး သုံးပါးတွင်
 အလိုရှိရာ၌ပြုရ၏ဟူလို။ ။ ယထိဋ္ဌံ=အကြင်အကြင်အလိုရှိအပ်သော၊
 ဧကသရံ=တူသောသရရှိသော၊ အာဒိဘူတံဝါ=အစဖြစ်သော အက္ခရာ
 သည်လည်းကောင်း၊ အညံဝါ=အစမှတစ်ပါး အလယ် အဆုံးဖြစ်သော
 အက္ခရာသည်လည်းကောင်း၊ ဒွေရူပံ=ဒွိရုပ်သည်၊ ဟောတိ။ ။ ပုတ္တိယတိ၌
 ပုတ္တဟူသောသျာဒိသည် အက္ခရာနှစ်လုံးသာရှိ၍ အလယ်ဒွေဘော်မရ၊
 ကမလာယတိ၌ ကမလဟူသောသျာဒိသည် အက္ခရာသုံးလုံးရှိ၍ အလယ်
 ဒွေဘော်လည်းရ၏။

နာမဓာတုရာသီပြီး၏။

အာချာတ်နိရုတ္တိဒီပနီနိဿယနံကျဉ်းပြီး၏။

-----*-----

ကိတ်နိရုတ္တိဒီပနီနိဿယနံကျဉ်း

အထ=ထိုကျောဒီကဏ္ဍ၏အခြားမဲ့၌။ ။ သာဓနရူပေါ=ပြီးစေတတ်သောသာဓနသဘောရှိသည်။ ဟောတိ=၏။ ကသ္မာ=ကား၊ ဇာတိ=ဇာတိတရားသည်။ သင်္ခတဓမ္မဿ=ကို၊ သာမိကာဝိယ=ပြီးစေသကဲ့သို့၊ ဓာတုတ္ထဘူတာယ=သော၊ သာဓုကြိယာယ=ကို၊ သာဓကတ္တာ=ပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ကက္ခဠသဘောသည် ပထဝီမည်၏၊ ထိုသဘော၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဇာတိမည်၏၊ ထိုသဘောကား သင်္ခတတရားတည်း၊ ဇာတိကား သင်္ခတ၏ လက္ခဏတရားတည်း၊

တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ခတဿ သင်္ခတလက္ခဏာနိ ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ ဝယော ပညာယတိ။ ဌီတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ (ပါဠိတော်။)

ထိုထိုသင်္ခတတရား၏ ဇာတိသည် ထိုထိုသင်္ခတတရားကို ဖြစ်စေသည် ဆိုရသကဲ့သို့၊ ထိုထိုဓာတုတ္ထကြိယာ၏ အခြင်းအရာသည် ထိုထိုဓာတုတ္ထကြိယာကိုဖြစ်စေသည်ပြီးစေသည် ဟူ၍ဆိုအပ်သတည်း။ ဟူလို၊ ။ ကြိယာ=ပြုခြင်း၊ ကာရော=ပြုခြင်း၊ ကရဏံ=ပြုခြင်း။ ။ သရူပဘေဒ သမ္မာဝတော၌ ချက်ခြင်း အမူအရာသည်သာမညအားဖြင့် တစ်ခုတည်းဖြစ်ငြားသော်လည်း တိဿ၏ချက်ခြင်း ဖုဿ၏ချက်ခြင်း ထမင်းကိုချက်ခြင်း ဟင်းကိုချက်ခြင်းစသည်ဖြင့် ချက်တတ်သောကတ္တာအပြား၊ ချက်အပ်သောကံအပြား၊ ချက်ရာကာလဒေသဌာန အပြားသို့ လိုက်၍ ချက်ခြင်း သရုပ်အပြားထင်ရှားရှိပြန်သောကြောင့်၊ ပစနာနိ၊ ပစနေဟိ ။ လ ။ ပစနေသုဟူ၍ သင်္ချာဘေဒနှင့်ယှဉ်ပြန်သည်ဟူလို၊

ဖြစ်ခြင်းကြိယာ၊ သွားခြင်းကြိယာစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းကိုသိလေ၊ ဤကား ပစ္စယတ္ထ ဘောကိုဆိုသောအချက်တည်း၊ ဓာတုတ္ထကြိယာ သည်မူကား ပရမတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမ္မုတိပညတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း ထင်ရှားရှိသည်သာဖြစ်၏၊ ဓာတ်အပြားသို့လိုက်၍ အလွန်များပြား သည်သာဖြစ်၏၊ စိတ် စေတသိက် ရုပ် နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပရမတ္ထတရားလေးပါးဟူသမျှသည် ဓာတုတ္ထကြိယာချည်းတည်း။

ဘေဒစိန္တာကျမ်း၌ကား လောကီကျမ်းကိုအမှီပြု၍ ကြိယာဝိနိစ္ဆယ ခဲယဉ်းလျက်ရှိနေသည်။ ။ ပရမတ္ထမုချဆတ်ဆတ် အားဖြင့်မူကား ပရမတ္ထသဘာဝ ဟုဆိုအပ်သော ကြိယာမျှသည်သာ ဧကန်ရှိ၏၊ အသင်္ချေယျ အနန္တများပြား၏၊ အလုံးစုံသော သတ္တသင်္ခါရ အဆောက် အဦဟူသမျှသည် ကြိယာတို့ဖြင့်ပြီး၏၊ ထိုကြောင့်ကြိယာသည်သာ ပရမတ္ထအား ဖြင့်ထင်ရှားရှိ၏၊ ငြိမ်သည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ၊ ကတ္တာကာရကမည်သည်လည်း ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားမရှိ၊ ဤကား သာသနဓမ္မအလိုတည်း။

ဏာနုပဉ္စနံ=ဏအနုပဉ္စရှိသော ကာရိုက်ပစ္စည်းတို့၏ သမ္ပတ္တတ္တာ ၌ တွေ့၏သမ္ပန်တည်း။ ။ ဗျဉ္ဇနဿ=အစ၌ဗျည်းရှိသောပစ္စည်း၏၊ ဦးရှေ့၌လောသည်၊ ဟောတိ=၏၊ တတဝန္တစသည်ကို ဗျဉ္ဇနာဒိပစ္စည်း ဆိုသည်၊ အ၊ ဣ၊ အန၊ အကစသည်ကိုနစ်စေသည်၊ ဏ၊ ဏီ၊ စသော ပစ္စည်းတို့၌ အနုပဉ္စမျှဖြစ်သော ဗျည်းကိုလည်း မယူအပ်။ ။ ဣတိသဗ္ဗံ= ဤသို့စသည် အလုံးစုံကို၊ တျာဒိကဏ္ဍေ=၌၊ ဝုတ္တနယေန=ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ= ၏၊ တျာဒိကဏ္ဍတွင် အစကာရကဘေဒ အဖွင့်မှာကြည့်လေ။ ။ ပဒန္တရေန=ဖြင့်၊ ဘာဝသာဓနေပန=၌ကား၊ အတ္တနော=၏၊ ဓာတုနာဇဝ= ဖြင့်သာလျှင်၊ အဘိဓေယျတ္ထော အာစိက္ခိယတိသမ္ပန်။ ။ ပစနံ၌

အနုပစ္စည်း၏ အဘိဓမ္မေယျတ္ထကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စည်း၏မှီရာပစ္စ ဓာတ် ဖြင့်ကြားအပ်၏ဟူလို။ ။ တုဿ=တုပစ္စည်း၏၊ ကတ္တရိနိဗန္ဓနတ္ထော= ကတ္တား၌မြဲခြင်းအနက်ရှိ၏။ ။ လ္လပိတာဒိနမာတိ=ဟူ၍၊ ဝိသေသ နတ္ထောစ=အထူးပြုခြင်းအကျိုးလည်းရှိ၏။ ။ လ္လဟုလအနုဗန်ကိုမြင်လျှင် ကတ္တရိလ္လုဏကာ ဟူသောဤသုတ်၌ တုပစ္စည်းကိုသိရခြင်း အကျိုးရှိ သည်ဟူလို။

သာမညဝိဓာနတ္ထာဆိုသည်ကား တစ်စုံတစ်ခုသောကြိယာ ဝိသေသ ကာလဝိသေသကို မမှတ်မူ၍ ကတ္တရိဟုသာဓနမျှကို မှတ်သည် ကိုဆိုသည်။ ။ ဗြဟ္မဏိယာ=ကို၊ ပရိဂ္ဂဟိတာ=သိမ်းဆည်းထိုက်၏။ ။ ဥပ္ပါဒေတာ=ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သောသတ္တိရှိ၏ ဟူလို၊ အသာဓာရဏဖြစ်သောအစွမ်းတော်ကို ပြဆိုသောအရာဖြစ်၍ သတ္တိပဓာနဖြစ်သတည်း။ ။ ပဿယ=အနိုင်အထက်ပြု၍၊ ပဝတ္ထာ=ဖြစ်ခြင်း အလေ့၊ ဖြစ်ခြင်းသဘော၊ ဖြစ်ခြင်းအလေ့ဂရုပြုမှုရှိ၏။

ပုဗ္ဗေသုတ်၌။ ။ တာသု= ထိုကြိယာနှစ်ပါးတို့တွင်။ ။ ပုဗ္ဗကြိယာယံ= ၌၊ ဘာဝတ္ထေ=၌။ ။ ဒက္ခော=လှံတံသည်၊ ထက္ကစ္စ=ထွက်ထွက်ဟူသော အသံကို ပြုလျက်၊ ပတတိ=ကျ၏။ ။ ဒွါရံ=ကို၊ သံဝရိတွာ=ပိတ်လတ္တံ့ဖြစ်၍။ ယထာ=ဥဒါဟရဏ်ကား၊ နဒီ=သည်၊ ပဗ္ဗတံ=ကို၊ အတိက္ကမ္မ=လွန်၍၊ ဘဝတိ=၏၊ ပဗ္ဗတော=သည်၊ နဒီ=ကို၊ အတိက္ကမ္မ=၍၊ ဘဝတိ=၏။ ။ ရူပေ=ရုပ်တရားတို့ကို၊ ဝါ=ရူပဈာန်တို့ကို၊ အတိက္ကမ္မ=လွန်၍၊ သမ္ဘူတာ= ကုန်သော၊ သန္တာ=ငြိမ်သက်ကုန်သော၊ ယေတေဝိမောက္ခာ=အကြင် အရူပဈာန်ဟူသော ဝိမောက္ခတရားတို့သည်၊ သန္တိ=ကုန်၏။ ။ တတ္ထပိ=ထို ဝါကျ၌လည်း၊ သတ္တာကြိယာ=ဘူဓာတ်အနက် ဖြစ်သော သတ္တာကြိယာကို၊ ဝိညာယတေဝံ=သိအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ကသ္မာ=ကား၊ သဗ္ဗ

ပဒတ္တာနံ=အလုံးစုံသော ပုဒ်အနက်တို့၏။ သတ္တာနာတိဝတ္ထနတော= ရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော သတ္တာသဘောကို မလွန်နိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အပရကြိယာရဟိတေစ=ထသော၊ အသမာန ကတ္တုကေစ=ထသော၊ ဝါကျေး၌၊ ပထမန္တယောဂဿ=ပထမာ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်၏ ယှဉ်ခြင်းကို။ ။ အလံဘုတ္တာ=အစားတန်၍၊ ဝါ=မစားမူ၍၊ ခလုဘုတ္တာ လည်း အနက်တူ၊ ဘုတ္တေန=စားသဖြင့်၊ အလံ=အကျိုးမရှိ၊ ဝါ=ဘုတ္တေန= စားသည်မှ၊ အလံ=တန်ပြီ။ ။ တဒတ္တာယံ=ထိုထိုကြိယာ၏ အကျိုးဖြစ် သော၊ ဘဝိဿတိကြိယာယံ=အနာဂတ်ကြိယာကို၊ ဂမ္ပမာနာယံ=သော်။

သုတ္တပဒဝမ္မနေန=သုတ်ပုဒ်ကို ပွားသဖြင့်၊ တုယေပစ္စယောပိ=သည် လည်း၊ ဘဝတိ=၏။ ။ အနုဘဝိတုံ ဂစ္ဆတိ၌ သွားခြင်းကြိယာကား ရှေ့ကြိယာတည်း၊ ခံစားခြင်းကြိယာကား နောက်အနာဂတ်ကြိယာတည်း၊ သွား၍ရောက်မှခံစားရမည်ဖြစ်၍ သွားဆဲ၌ခံစားမှုသည် အနာဂတ် ဖြစ်၏၊ သွားမှခံစားရလိမ့်မည်၊ မသွားလျှင်မခံစားရလတ္တံ့ဖြစ်၍ သွားခြင်း ကြိယာကား အကြောင်း၊ ခံစားခြင်းကြိယာကား အကျိုး။ ။ အနုဘဝိတုံ= ငှါ၊ မနော=စိတ်အကြံဖြစ်၏။ ။ စက္ခု=မျက်စိမည်သည်၊ ဒဠ်=မြင်ခြင်းငှါ၊ ဟောတိ=၏။ ။ ဓနု=လေးသည်၊ ယုဇ္ဈိတုံ=စစ်ထိုးခြင်းငှါ၊ ဟောတိ။ ။ ဝတ္ထု=ဆိုခြင်းငှါ၊ ဇေဋ္ဌာ=အ၏၊ ဝါ=မိုက်၏၊ ဂန္တံ=ငှါ၊ မန္တော=အားနဲ့၏၊ ကတ္ထံ=ငှါ၊ အလသော=ပျင်း၏။

ဧတ္ထ=ဤအရာ၌၊ ဣမေပန=ဤပြ ဆိုလတ္တံ့သည်တို့ကား။ ။ အပရာဇိတသံသံ=ကိလေသာရန်တို့သည် မအောင်နိုင်သော သံဃာတော် ကို၊ ဒက္ခိတာယေ=ဘူးမြင်ခြင်းငှါ၊ အာဂတာ=ကုန်သည်၊ အမှာ=ကုန်၏။ ဧဒိသံ=သော၊ မမံ=ကို၊ ဒိသွာ=၍၊ တေ=သင်အား၊ ဇ္ဈိတာယေ=ပြင်းစွာ ရယ်ခြင်းငှါ၊ အလံ=ထိုက်၏၊ တိအနက်မဆိုပြီ။ ။ တာယေပစ္စည်း

ပြယုဂ်နှစ်ခု။ ။ တာဒိသံ=သင်ကဲ့သို့သဘောရှိသောသူကို၊ ကော=အဘယ်သူသည်၊ ခါဒိတုယေ=စားခြင်းငှါ၊ အရဟတိ=ထိုက်တန်အံ့နည်း။ ။ သောမဂ္ဂေါ=ထိုနိဗ္ဗာန်လမ်းသည်၊ အတ္ထိ=ရှိသည်သာလျှင်၊ ဟေဟိတိ=ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော=သည်၊ နဟောတုယေ=မရှိခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ=မတတ်ကောင်း။ ။ ဩနှင့်ဟောတုယေ ရှိစေရမည်၊ ဧနှင့်နဟောတုယေ ရှိသည်ကားပါဌ်ပျက်။ ။ တုဝံပိ=သည်လည်း၊ နံ=ထိုသားတော်ကို၊ ယာစိတုယေ=တောင်ပန်းခြင်းငှါ၊ အရဟသိ=ထိုက်၏။ ။ နော=ငါတို့၏၊ ကတာနိ=ပြုဘူးသောကျေးဇူးမှုတို့ကို၊ ဇာနိတုယေ=သိခြင်းငှါ၊ အရဟသိ=၏။ ။ တပန္နိ=ပူလောင်တတ်ကုန်၏။ ။ ဥပဋ္ဌာတိ=ခစားလုပ်ကျွေးတတ်၏။ ပဝုစ္စတိ ဧတေနကား အဝုတ္တကတ္တုသာဓနတည်း၊ ဧတေန=ဤဆရာသည်၊ ပေး။ ။ နိယုန္တိ ဧတေနကား ကရုဏာသာဓနတည်း၊ ဧတေန=ဤမဂ္ဂင်တရားဖြင့်၊ နိယုန္တိ=ထွက်မြောက်ကြကုန်၏။ ။ သိနာ=သိနာဓာတ်သည်၊ သောစေယျေ=စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်၌၊ ဝတ္တတိ=၏။ ။ ဧတေန=ဖြင့်၊ သိနာယန္တိ=စင်ကြယ်ကြကုန်၏။ ။ စုဏ္ဏံ=ရေချိုး ကသယ်မှုန့်ကိုရ၏။

သင်္ဂဟဂါထာ၌။ ။ တဗ္ဗဒယော=တဗ္ဗစသော ကိစ္စပစ္စည်းတို့သည်၊ အရဟတ္ထေစ=၌လည်းကောင်း၊ သက္ကတ္ထေစ=၌လည်းကောင်း၊ ပတ္တကာလေစ=၌လည်းကောင်း၊ ပေသနေစ=စေခြင်းအနက်၌လည်းကောင်း၊ အတိသဂ္ဂေစ=ပြောဟောသွန် သင်ခြင်းအစီအရင်၌လည်းကောင်း၊ အဝဿကာဓမ္မဏေသုစ=မချွတ်မယွင်းဟူသောအနက်၊ အတင်းတောင်းသောကျွေးဆိုးမြီးဆိုးဟူသော အနက်၌လည်းကောင်း၊ ဝတ္တန္တိ=ကုန်၏။ တတ္ထ=ထိုစကား၌။ ။ အရဟသက္ကဝိသိဋ္ဌေကတ္တရိ=ဟူသော မောဂ္ဂလာန်ဝုတ္တိစကားကိုထောက်၍ အရဟအနက် သက္ကအနက်၌ဖြစ်ကြသော၊ တဗ္ဗ

အနီယ၊ ကျပစ္စည်းတို့သည် ကတ္တားအနက်၌ဖြစ်ကုန်၏ဟုသိအပ်၏။ ။
ဘဝတိ=ဖြစ်ထိုက်၏၊ ကုတိ=ကြောင့်၊ ဘဗ္ဗော=မည်၏၊ ကတ္တုသာဓန။ ။
မဇ္ဇတိ=ယစ်မှူးစေနိုင်၏၊ ကာရိုက်အတွင်းဝင်သည်။ ။ အဝဿက၌၊
အဘိသမ္ဘရာယော=တမလွန်ဘဝမည်သည်ကို၊ ဂမနီယော=မချွတ်မလွဲ
အမြဲဧကန် အမှန်မချ သွားရအပ်လတ္တံ့။ ။ ယံကုဏံ=အကြင်မြို့ကို၊
ဒေန္တဿ=မဆပ်မပေးနေခဲ့သော်၊ ဒက္ခော=မင်းပြစ်ဒဏ်သည်၊ အဓိဏ၌
အဓမ္မက္ကဏပုဒ်ဖြတ်၊ အဓမ္မသဒ္ဒါအယုတ်တမာဟော၊ မတလုံးရှိစေ။

ဧတ္ထ=၌၊ ကုမေပန=ဤပြဆိုလတ္တံ့သည်တို့ကား။ ။ ဒွိပဒိန္နသေဌ=
အခြေနှစ်ချောင်းရှိသူ လူမင်းတကာတို့ထက်မြတ်သော မင်းကြီး၊
အဒ္ဓိကေ=ခရီးသည်ဖြစ်သော၊ ဗြဟ္မဏေ=အလှူခံ ပုဏ္ဏားသည်၊
တိဌမာနေ=အလှူရရခံ၍နေစဉ်၊ ဂန္တဗျံ=မမေးမြန်းပဲ မျက်နှာလွဲ၍ သွား
အပ်၏ဟူ၍၊ နအာဟု=ပညာရှိတို့ မဆိုကြကုန်။ ။ ဘူတဂါမပါတဗျတာ=
မျက်သစ်ပင်အပေါင်းတို့ကိုအလိုရှိတိုင်းသုံးဆောင်အပ်သည်၏အဖြစ်။ ။
ကာမေသု=တို့၌၊ ပါတဗျတာ=သုံးဆောင်အပ်သည်၏အဖြစ်။ ။
အလဇ္ဇိတာယေ=မရှက်အပ်ရာ၌၊ လဇ္ဇန္တိ=ရှက်ကြကုန်၏၊ လဇ္ဇိတာယေ=
ရှက်အပ်ရာ၌၊ နလဇ္ဇရေ=မရှက်ကြကုန်။ ။ ယာတေတာယံ=သတ်ထိုက်
သောသူကို။ ။ ပဗ္ဗာဇေတာယံ=နှင်ထုတ်ထိုက်သောသူကို၊ ဤနှစ်ပုဒ်သည်
တဒ္ဓိတ်၌လည်းပြီးခဲ့၏။ ။ မံ=ငါ့ကို၊ ဝိဒ္ဓေယျံ=လေးနှင့်ပစ်အပ်သူဟူ၍၊
အမညထ=မှတ်ထင်ဘိ၏၊ ဝိဓာတ်၊ တေယျပစ္စည်း။ ။ ဥဂ္ဂတော=
တက်၏၊ ဝါ=ထက်မြက်၏၊ ကျော်စော၏။ ။ ဒုဂ္ဂတော=ဆင်းရဲသောသူ၊
နိဂ္ဂတော=ထွက်၏၊ ဝိဂတော=ကင်း၏၊ သုဂတော=ဘုရား၊ သင်္ဂတော=
ပေါင်းဆုံ၏၊ အနုဂတော=အစဉ်လိုက်၏၊ အပဂတော=ဘဲ၏၊
အဝဂတော=သက်ဝင်၏၊ ဥပဂတော=ကပ်၏၊ အဓိဂတော=ရ၏။ ။

အနုဇာတော=အဘနှင့်တူသောသား၊ အဝဇာတော= အဘအောက်ယုတ်သောသား၊ အတိဇာတော=အဘထက်လွန်သောသား၊ အဘိဇာတော=ထူးမြတ်သောသား၊ ဝိဇာတော=သွားမြင်သည်၊ အာတညိတ္ထ=ဖြန့်ကျက်မှေးယှက်အပ်ပြီ။ ။ အာတတံ=တဖက်ပိတ်သောစည်၊ ဝိတတံ=နှစ်ဖက်ပိတ်သောစည်၊ အာတတဝိတတံ=အလုံးစုံမှေးယှက်သောစည်။ ။ သန္တတော=ခင်းအပ်သည်၊ ဝိတ္ထတော=ဖြန့်အပ်သည်။ ။ အာဓိယျိတ္ထ=အုပ်ထားအပ်ပြီ။ ။ အာဂျာဟိတော=အုပ်ထားအပ်သောမီးရှိသောပုဏ္ဏား။ ။ အသက်ထက်ဆုံးမသေရအောင် သိုထားသောမီးရှိသောမီးပူဇော်ပုဏ္ဏားကို အာဂျာဟိတဆိုသည်။

ဝိဟိတော=စီရင်အပ်သည်၊ နိဟိတော=သို့မှီးအပ်သည်၊ သဟိတော=စပ်သည်၊ ဩဟိတော=ချထားအပ်သည်၊ အဘိဟိတော=ဟောအပ်သည်၊ ပိဟိတော=ပိတ်ဆိုအပ်သည်၊ အပိဟိတော=၎င်း။ ။ အာဒဟိတောစသည် အာဟိတော စသည်နှင့်အနက်တူပြီ၊ ပရိဒဟိတော=အဝတ်ကိုဝတ်သည်။ ။ ဥဒ္ဓဋ္ဌော=နိမ့်ရာမှတင်ဆောင်အပ်သည်၊ သမုဒ္ဓဋ္ဌော၎င်း၊ နိဒ္ဓဋ္ဌော=အပေါင်းမှထုတ်ဆောင်အပ်သည်၊ ဥန္နတော=မော်သည်၊ ဩနတော=ညွတ်သည်၊ အဝနတော၎င်း၊ ဣကြီးလည်းရှိကြ၏။ ။ ဖုဋ္ဌော=ပျံ့နှံ့သည်၊ ဖြန့်ဖြူးသည်။ ။ ဥဒကာ=ရေမှ၊ ထလံ=ကြည်းသို့၊ ဥဗ္ဘတော=ထုတ်ဆယ် အပ်၏။ ။ သံဃေန=သည်၊ ကထိနံ=ကို၊ ဥဗ္ဘတံ=နုတ်အပ်၏။ ။ သမ္ဘတံ=စုဆောင်းအပ်သည်။ ။ အနုမတော=ခွင့်ပြုအပ်သည်၊ အဘိမတော=အလိုရှိအပ်သည်။ ။ ဥပရမေ=ကြဉ်ရှောင်ခြင်းကင်းရှင်းခြင်း၌။ ။ အာဟတော=သည်သို့ဆောင်အပ်သည်၊ နိဟတော=ထိုသို့ဆောင်အပ်သည်၊ ဝါ=နှင့်ထုတ်အပ်သည်၊ ဥဒါဟဋ္ဌော၊ သမုဒါဟတော=ထုတ်ဆောင်အပ်သည်၊ အဝဟဋ္ဌော=ခိုးယူအပ်သည်။ ။

ဝိဟတော=ညှဉ်းပန်းအပ်သည်။ သမုဟတော=နုတ်ပယ်အပ်သည်။ ။
အကာနုဗန္ဓေပိ=ကအနုဗန်မရှိသောပစ္စည်းနှောင်းရာ၌လည်း။ ။
အာကာရော=အခြင်းအရာသည်။ အာကတိ=အာကတိ မည်၏။
အာကတိဂိုဏ်းမည်၏လည်းဟူ။ ။ ဥဂ္ဂီတိ=ဥဒါန်းဂါထာ၊ သင်္ဂီတိ=
သင်္ဂီယနာတင်မှု၊ အနုဂ္ဂီတိ=သင်္ဂဟဂါထာ၊ သမာဂမနံ=ပေါင်းဆုံခြင်း၊
သင်္ဂတိ=ပေါင်းဆုံခြင်း။

ပုနပ္ပုနံ=အဆင့်ဆင့်၊ တနနံ=ချဲ့ခြင်း၊ သန္တတိ=အဆင့်ဆင့်ချဲ့ခြင်း၊
အစဉ်တည်း။ ။ ဧတာယ=ဤဝီရိယဖြင့်။ ။ ကရဿ= ၏၊ ရူပံ=သည်၊
သိဇ္ဈတိယထာ=၏သို့၊ တထာ=တူ။ ။ တေသံ=ထိုမိဘတို့အား၊ တုဏ္ဏေန=
နှုတ်သီးဖြင့်၊ ဟာတုန=သလေးစပါးကိုယူဆောင်၍၊ ပုဗ္ဗေ=၌၊ ကတံ=ပြုဘူး
သော၊ ဣဏံ= ကျေးဇူးမြီဟောင်းကို၊ မုဉ္ဇေ=လွတ်စေ၏။ ။ အာဟိတွာ=
ယူဆောင်၍၊ သောဏ္ဍာယ=နွာမောင်းဖြင့်၊ ဥဒကံ=ကို၊ အာဟိတွာ=၍။

အာပဓာတ်၌၊ ပရိပုဗ္ဗော=ပရိရှေးရှိသောအာပဓာတ်သည်၊ ပရိယာ
ပုဏနေစ=သင်ကြားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပဟုတ္တေစ=စွမ်းနိုင်ခြင်း၌
လည်းကောင်း။ ။ သမာပယိတ္ထ=ပြည့်စုံပြီ။ ။ ဧဝံသဗ္ဗတ္ထဖြင့် လိင်
သုံးပါးဝေဖန် နည်းကိုညွှန်းသည်။ ။ ပက္ခိတ္တော=ထည့်အပ်သည်၊
ဥက္ခိတ္တော=မြှောက်အပ်သည်၊ နိက္ခိတ္တော=ချထားအပ်သည်၊ ဝိက္ခိတ္တော=
ထိုမှ၍မှပစ်အပ်သည်၊ ဩက္ခိတ္တော=ချအပ်သည်၊ သံခိတ္တော=အကျဉ်းချုံး
အပ်သည်။ ။ ပညာပနေ=ခင်းထားခြင်း၌၊ ဝါ=ခေါ်ဝေါ်ဖွင့်ထုတ်၊
သမုတ်ပညတ်ခြင်း၌။ ။ ဉာပနေ=သိစေခြင်း၌။ ။ ရှေ့ကား ဥပဓာတ်၊
နောက်ကား ဉာပဓာတ်။ ။ ဧသာ=ဤဥပဓာတ်သည်၊ ကာရိတန္တတ္တာ=
ကြောင့်၊ ဝိကတိဓာတုနာမ=မည်၏။ ။ သောဏ္ဍိယေ=ကြူးခြင်း၌။ ။
သမ္ဘတ္တိယံ=ဆည်းကပ်ခြင်း၌။ ။ မတ္တော=ယစ်မူးသည်၊ ပမတ္တော=

မေ့လျော့သည်။ ဥမ္မတ္တော=ရူးသွပ်သည်။ ။ မိဇ္ဇတိ=ချစ်ခင်၏။ ။
ယောဂေ=ယှဉ်ခြင်း၌၊ ဝါ=အားထုတ်ခြင်း၌။ ။ ယုတ္တော=ယှဉ်သည်၊
ဝါ=အားထုတ်သည်။ ။ ဥယျုတ္တော=စစ်ချီတက်သည်။ ။ ဝိရိဉ္ဇနေး=
ဆိပ်ခြင်း၊ ပြတ်စဲခြင်း၌။

ဝဂ္ဂန္တရာသီ၌။ ။ ပက္ကန္တော=ဖဲသည်၊ အက္ကန္တော=နင်းသည်၊
ဝါ=ကြောက်ကန်သည်၊ ဥက္ကန္တော=ခုန်ကျော်သည်၊ ဝိက္ကန္တော=ကွန်မြူးသည်၊
နိက္ခန္တော=ထွက်သည်၊ သင်္ကန္တော=ပြောင်းရွှေ့သည်၊ ဝါ=သင်္ကြံကျသည်၊
ဩက္ကန္တော၊ အဝက္ကန္တော=သက်သည်၊ အပက္ကန္တော=ဖဲသည်၊ အတိက္ကန္တော=
လွန်သည်၊ ပဋိက္ကန္တော=ဖဲသည်။ ။ ခေဒေ=ပင်ပန်းခြင်း၌။ ။ အဒ္ဒဘာဝေ=
စိုစွတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ။ ဒမနေ=ယဉ်ကျေးခြင်း၌။ ။ အနဝတ္ထာနေ=
မတည်တံ့ခြင်း၌။ ။ ဥဂ္ဂလိနေ=ထွေးအန်ခြင်း၌။ ။ သန္တိယံ=ငြိမ်းခြင်း၌။
ကန္တိ=နှစ်သက်ခြင်း၊ နိကန္တိ=ထပ်နှစ်သက်ခြင်း။

ဝိကာရရာသီ၌။ ။ ဩမုက္ကော=ချွတ်သည်၊ ပဋိမုက္ကော=စွပ်သည်။
ဩဘဂေါ=ချိုးဖျက်အပ်ပြီ၊ သမ္ဘဂေါ=ကောင်းစွာချိုးဖျက်ပြီ၊ ပလိဘဂေါ=
ထက်ဝန်းကျင်ချိုးဖျက်ပြီ။ ။ မုဇ္ဇနေ=နစ်မွန်းခြင်း၌။ ။ ဥမ္မုဂေါ=ပေါ်သည်။
သံဝိဂေါ=ထိတ်လန့်သည်၊ ဥပ္ပိဂေါ=စသည်၎င်း။ ။ လုဇဓာတ်ပုဒ်စု
အနက်တူ။ ။ ပရိယံဋ္ဌော=ရှာမှီးအပ်သည်။ ။ ဝိပရိတတော=ဟုတ်မှန်
သောသဘောမှဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်၊ အာသတိ=ကပ်၍ဝင်တတ်၏။
တဿိတ္ထ=စိုက်ပျိုးအပ်ပြီ၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ တိဋ္ဌံ=မည်၏၊ သဿံ=ကောက်
ပင်တည်း၊ ဝါ=ကား၊ ကဋ္ဌံ=ကဋ္ဌမည်၏။ ။ ဥပကဋ္ဌော=နီး၏။ ။ ပဝါ
သေ=ကွေကွင်းခြင်း၌၊ ဥပကဋ္ဌော=ကွာဝေး၏။ ။ ပဋိကိဋ္ဌော=ယုတ်ညံ့၏။
ဝိဗာဓနေ=လွန်စွာနှိပ်စက်ခြင်း၌၊ ဥပတာပေ=ကပ်၍ပူပန်စေခြင်း၌။ ။
ဇာတိဝါဒေန=ဇာတ်စကားဖြင့်၊ အက္ကုဋ္ဌော=ဆဲရေးအပ်၏။ ။

ယုဋ္ဌော=ကြွေးကျော်အပ်သည်။ ။ အတ္တရာဂဏသယံဉ်းနတ်သမီးအပေါင်း
တို့သည်ကြွေးကျော်အပ်သောဗိမာန်။ ။ ဥဠုဋ္ဌော=ဟစ်ကြွေးအော်
ဉာသည်။ ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော=အကျဉ်းပြအပ်သည်။ ။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော=အကျယ်
ပြအပ်သည်။ ။ အပဒိဋ္ဌော=ညွှန်းပြအပ်သည်။ ။ ဒုဋ္ဌော=ဖျက်ဆီး
အပ်သည်။

ဒိသနေ=ကိုက်ခြင်း၌။ ။ နဋ္ဌော=ပျက်သည်။ ဝိနဋ္ဌော=ပျောက်
သည်။ ။ ပိဋ္ဌံ=အမှုန့်။ ။ ပုဋ္ဌော=မွေးမြူအပ်သည်။ ။ ဗရပုဋ္ဌော=
သူတစ်ပါးသည်မွေးမြူအပ်သောဥဩငှက်၊ ကျီးကမွေးမြူရသည်ဟူ၏။ ။
စဝနေစ=ရွေ့လျော့ခြင်း၌လည်းကောင်း။

ဝိဇ္ဈနေစ=ထိုးခြင်း စူးဝင် ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ။ အာမဋ္ဌော=သုံး
သပ်အပ်သည်။ ဩမဋ္ဌော=အောက်မှဖောက်သည်။ ဗမ္မဋ္ဌော=အထက်မှ
ဖောက်သည်။ ။ ဩမသ ဝါဒေပါစိတ္တိယံ၌လည်း ဝိဇ္ဈနအနက်တည်း။
သတ္တိဟာ=လုံ့မသည်။ ဩမဋ္ဌောဝိယ=စူးအပ်သောသူကဲ့သို့။ ။ နဿနေ=
ပျောက်ခြင်း၌။

သေစနေ=သွန်ခြင်း၌။ ။ နိဝိဋ္ဌော=အမြဲတည်ထောင်သည်။ ။
သေသေ=ကြွင်းကျန်သည်၌။ ။ ဝိသေသနေ=အထူးပြုခြင်း၌။ ။
သိလေသနေ ပြေပြစ်စေးကပ်ခြင်း၌။ ။ ဘဇ္ဇနေ=အကျွန်းလှော်ခြင်း၌။
သမ္မဋ္ဌော=တံမျက်လှည်းအပ်ပြီးသော။ ။ သံသဂ္ဂါဒီသု=ရောနှောခြင်း
စသည်တို့၌။ သံသဋ္ဌော=ရောနှောသည်။ ဝိသဋ္ဌော=စွန့်ပစ်သည်။ နိသဋ္ဌာ
ဩသဋ္ဌာ၎င်း။ ဒိသဓာတ်၌။ ဒဋ္ဌာ=မြင်၍၊ ဒဋ္ဌာနံ=၍၊ ဒဋ္ဌာန=၍။ ။
နေက္ကမံ=တောထွက်မှုကို၊ ခေမတော=ဘေးကင်းရာဟူ၍၊ ဒဋ္ဌာ=မြင်၍။

ကိရဓာတ်၌။ ကိဏ္ဍော=ပြွမ်းသည်။ နောက်သုံးပုဒ်၎င်း။ ။
သံကိဏ္ဍော=ရောယှက်သည်။ ဝါ=ပစ်ပယ်အပ်သည်။ ။ အနုဇိဏ္ဍော၊

ပရိဇ္ဈောတို့၌ ဇရ ဇရ နှစ်ချက်ပင်ပြီး၏။ ။ ဘဿာ ဘဿာ နှစ်ပုဒ်ကား ပန်းဘဲတို့၏ ဖိုကိုဟော၏၊ ကမ္မာရဂဂရီ=ပန်းဘဲဖိုတည်း၊ ပေး။ ။ သာသဿ=သာသဓာတ်၏၊ သိသာ=ရှေ့ဖြစ်သောသာကို သိအပြု သအပြုတို့သည်၊ ဟောန္တိ=ကုန်၏။ ။ ဝသဓာတ်၌၊ ပရိဒဟနေ=ဝတ်ခြင်း၌။ ဝါသိတဗ္ဗ=ဝတ်အပ်၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ ဝတ္ထိ=မည်၏။ ။ ဝတ္ထဗ္ဗ=ဝတ်အပ်၏၊ နိဝတ္ထဗ္ဗ=၏။

ဗုဓိဓာတ်၌၊ ဝါတပလိဗုဒ္ဓေါ=လေနှောင့်ယှက်သည်။ ။ ပိတ္တပလိဗုဒ္ဓေါ=သည်းခြေနှောင့်ယှက်သည်၊ သေမှပလိဗုဒ္ဓေါ=သလိပ်နှောင့်ယှက်သည်။ ။ မိဇ္ဈနေ=ငိုက်မည်းခြင်း၌။ ။ မိဒ္ဓံ=မိဒ္ဓစေတသိက်၊ မိဒ္ဓေါ=ငိုက်မည်းသောသူ၊ ကပိမိဒ္ဓေါ=မျောက်ကဲ့သို့ငိုက်မည်းသောသူ။ ။ ယုဇ္ဈိယတေ=တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ယုဒ္ဓံ=ခြင်း၊ မလ္လယုဒ္ဓံ=လက်ငှေ့သတ်ခြင်း၊ လက်ပန်းလုံးခြင်း၊ မေဏှယုဒ္ဓံ=ဆိတ်ချင်းခတ်ခြင်း၊ ဟတ္ထိယုဒ္ဓံ=ဆင်ချင်းထိုးခြင်း၊ ကုက္ကုဋယုဒ္ဓံ=ကြက်ချင်းခွပ်ခြင်း၊ တစ်နည်းကား၊ မလ္လယုဒ္ဓံ=လက်ငှေ့တိုက်ခြင်း၊ မေဏှယုဒ္ဓံ=ဆိတ်တိုက်ခြင်း၊ ဟတ္ထိယုဒ္ဓံ=ဆင်တိုက်ခြင်း၊ ကုက္ကုဋယုဒ္ဓံ=ကြက်တိုက်ခြင်း။ ။ အာရာဓနေ=အားရ နှစ်သိမ့်ခြင်း၌၊ ဝါ=ပြီးစီးပြည့်စုံခြင်း၌၊ အာရဒ္ဓေါ=အားရနှစ်သက်သောသူ၊ အဘိရဒ္ဓေါ=အလွန်အားရနှစ်သက်သောသူ။ ။ ဝိရဇ္ဈနေ=ချော်ချွတ်ခြင်း၌၊ ကန္တိယံ=နှစ်သက်ခြင်း၌။ ။ သလ္လဝိဒ္ဓေါ=မြားစူးသောသူ။ ။ နိဗ္ဗတ္တိယံ=ပြီးမြောက်ခြင်း၌။ ။ ပသိဒ္ဓေါ=ထင်ရှားသည်။ ။ နိသိဒ္ဓေါ ပဋိသိဒ္ဓေါ=တားမြစ်သည်။ ။ ထမ္မနေ=ထောင်ထားခြင်း၌၊ ဝါ=ခက်ထန်ခြင်း၌။ ။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ ဥပတ္ထဒ္ဓေါ=အလွန်ခက်ထန်သည်။ ။ အာရဒ္ဓေါနှစ်ခု၌၊ အားထုတ်ပြီ၊ အားထုတ်အပ်ပြီပေး။ ။ ပလုဒ္ဓေါ=အလွန်မက်မောသည်၊ ဝိလုဒ္ဓေါ=လုယက်သည်။ ။ မုဒ္ဓေါ=မိုက်မဲသည်၊ ဗာလော=သူမိုက်တည်း။

ဝုဗ္ဗဝုဗ္ဗ၊ ဝုဒ္ဓဝုဒ္ဓိတို့၌ ဓာတ်ရင်းကပင် သံယုတ်ရှိပြီးဖြစ်၍ တပစ္စည်း
တိပစ္စည်းသက်ရာ တအက္ခရာကို ချေရသည်။ ။ ဟိနောနှင့်နိဟိနောကား
ယုတ်ညံ့သည်ကိုဟော၏၊ ပဟိနောကား ပယ်အပ်စွန့်အပ်သည်ကို၊
ဩဟိနောကား ကျန်ရစ်သည်ကိုဟော၏။

အာယတ္တ=စပ်ခြင်း၌။ ။ အမိစ္စ=စွဲ၍၊ ဧတိ=ဖြစ်တတ်၏၊ စပ်
သည်ကိုပင်ဆိုသည်။ ။ စိနော=စုဆောင်းအပ်၏၊ အာစိနော=လွန်စွာ
စုဆောင်းအပ်သည်၊ ဆည်းပူးအပ်သည်လည်းဟူ၏။ ။ ဒိုနော=ပျံ့
တက်သောငှက်။ ။ သင်္ကာဋေ=ထိပါးခြင်း၌၊ ပေါင်းစုခြင်းလည်းဟူ။ ။
တပ္ပနော=ရောင့်ရဲခြင်း၌၊ ပိနော=ဆူဖြိုး၏။ ။ မိနော=ငါး။ ။ လယေ=
တွန့်ခြင်း၌၊ လိနော=တွန့်၏၊ လျှို့ဝှက်၏၊ အလ္လိနော=ငြိကပ်၏၊ နိလိနော=
ခိုအောင်းနားနေ၏၊ ပုန်းအောင်းလည်းဟူ၏။ ။ နိတ္ထုနနော=ညည်းတွား
ခြင်း၌။ ။ ခေဒေ=ပင်ပန်းခြင်း၌။ ။ နိဒ္ဓန္နနော=ခါတွက်ပစ်လွှင့်ခြင်း၌၊
အဟိတေ=စီးပွားမဲ့ဖြစ်ကုန်သော။ ။ ပညဝါ=ပညာရှိတည်း။ ။
ဟိတရာသိ=စီးပွားအစုတည်း။ ။ သုနံ=ဖူးဖူးယောင်သည်။ ။ ထဒ္ဓေ=
ခက်မာခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ထေရိယေစ=ခိုက်မာခြင်း၌လည်းကောင်း။
ကထိနံ=ကထိန်၊ ဝါ=ကံရင်းပေါင်။ ။ ဧတေန=ဤလျှို့ဝှက်အပ်သော
အင်္ဂါဖြင့်၊ ဟိရိ=အရှက်သည်၊ ကုပ္ပတိ=ပျက်တတ်၏၊ အရှက်ကွဲတတ်
သည်လည်းဟူ၏။ ။ ပလေတိ=ပျံ့တတ်၏၊ ဝါ=ပြေးတတ်၏၊ နောက်
ပဋိနောလည်း၎င်း။ ။ မလိနဘာဝေ=ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်၌။ ။
ဇမ္ဗုဒီပတော=မှ၊ ပဋိနာ=ကောင်းကင်ယံသို့ပျံကြလေကုန်၏။ ။ ခိဇ္ဇိတ္ထ=
ပင်ပန်းပြီ။ ။ ကုဇ္ဈော=ထိုးကျင့်ပြီ၊ နှိပ်စက်ပြီ၊ နောက်သုံးပုဒ်အနက်တူ။
နုဇ္ဈော=ပစ်ပယ်ပြီ၊ ပနုဇ္ဈော၎င်း။ ။ ပန္နုဇ္ဈော=ကျပြီးသော မာန်တံခွန်
ရှိသည်၊ ရုက္ခပဏ္ဏံ=သစ်ရွက်။ ။ ပန္နော=ရောက်ပြီ၊ အာပန္နော၎င်း။

နိပ္ပန္နော=လျောင်းသောသူ၊ ဝိပ္ပန္နော=ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသောသူ။ ။
 သမ္ပန္နော=ပြည့်စုံသည်၊ ဥပပန္နော=ပြည့်စုံသည်၊ သင့်မြတ်သည်၊ ကပ်
 ရောက်သည်။ ။ သမ္ဘိန္နော=ရောယှက်သည်၊ အကြွင်းတို့၌ပျက်ခြင်း
 ချဉ်းပေး။ ။ နိဗ္ဗိန္နော=ငြီးငွေ့ပြီ။ ။ သန္နော=နစ်သည်၊ ဩသန္နော၊၎င်း။
 ပသန္နော=ကြည်သည်၊ ကြည်ညိုသည်။ ။ ပရိယာဒိန္နော=သိမ်းကြိုးသည်။
 ဗျုဋ္ဌော=ပေါင်းစုပြီ။

ဒေဝါသူရသင်္ဂါမော=နတ်အသူရတို့၏စစ်ပြိုင်ခြင်းသည်။
 သမုပဗျုဋ္ဌော=တညီတညာ၊ ဆုံစည်းမိကြသည်၊ အဟောသိ=ပြီ။ ။
 ဂါဠှ=ပြင်းထန်စွာ၊ မာပရိဒေဝယံ=မငိုလင့်၊ အာဂါဠာယ=လွန်စွာ ပြင်း
 ထန်ခြင်းငှါ၊ စေတေတိ=စေ့ဆော်၏၊ ဘူသတ္တ ၂။ ။ ဂါဟိတ္ထ=လုံးထွေးပြီ၊
 ဝါ=သက်ဝင်ပြီ၊ ဝါ=နစ်မြုပ်ပြီ။ ။ နောက်လေးပုဒ်၎င်း။ ။ အပဟိ=ပွားပြီ၊
 ဣတိ=ကြောင့်၊ ဗာဠှ=မည်၏၊ ဗာဠှ=ပြင်းထန်စွာ၊ ဂါဠှနှင့်အနက်တူ။ ။
 အဗုဠှသလ္လော=နုတ်အပ်ပြီးသောငြောင်းတံသင်းရှိသောသူ။ ။ ပရုဠော=
 အလွန်ပေါက်ပွားသည်၊ အာရုဠော=ထက်သည်၊ ဩရုဠော=သက်သည်၊
 ဝိရုဠော=စည်ပင်သည်၊ နိရုဠော=ထင်သည်။ ။ ဝုဠော=မြောသည်။ ။
 တဏှံ=ကို၊ သမူလံ= အမြစ်နှင့်တကွ၊ ပဗ္ဗယု=ပယ်နုတ်၍။ ။ အတ္တနော=၏၊
 သလ္လံ=ကို၊ အဗျုတေ=ပယ်နုတ်ရာ၏။ ။ သဟ=သည်၊ သဟနော=အား
 တိုက်ဘိစီးခြင်း၌။ ။ ပသယု=နှိပ်စပ်၍။

ဝိကာရရာသိ၌ ။ ပေစ္စ=ဖဲ၍။ ။ သမေစ္စ=ပေါင်းဆုံ၍၊
 အဘိသမေစ္စ၊၎င်း၊ အန္တေစ္စ=အစဉ်လိုက်၍၊ အပေစ္စ= ဖဲ၍၊ ဥပေစ္စ=ကပ်၍၊
 သမုပေစ္စ=ကောင်းစွာကပ်၍၊ အမိစ္စ=စွဲ၍၊ ဝါ=လွန်၍၊ အတိစ္စ=လွန်၍။
 သက္ကစ္စ=ကောင်းစွာပြု၍၊ အရိအသေပြု၍လည်းဟူ။ ။ အတ္ထံ=အကျိုး
 စီးပွားကို၊ နိရံကစ္စ=နိရံကတွာ=စွန့်ပစ်၍၊ ပိယာနံ=ချစ်အပ်သောဝတ္ထု

အာရုံတို့ကို၊ သေဝတိ=၏၊ ဘောဇနံ=ဘောဇဉ်ကို၊ အဘိသင်္ခစ္စ=အထူး
စီရင်၍၊ ကရဓာတ်သည် နိရုဇ္ဈိတဝိသုဒ္ဓိလျှင် စွန့်ခြင်းအနက်ဟော၊
နိရုဇ္ဈိတဝိသုဒ္ဓိလျှင် တားမြစ်ခြင်းအနက်ဟော။ ။ အာဟတ္ထ=
ခိုက်၍ဆိုက်၍၊ ဥပဟတ္ထလည်း၎င်း၊ ဥပဟတ္ထ=နှုတ်ပယ်၍၊ ဝိဟတ္ထ=ညှဉ်း
ပန်း၍၊ ဝါ=ဖြန့်၍၊ သိဟတ္ထ=ပေါင်းစု၍။ ။ သာ=ထိုမယ်တော်မဒ္ဒိသည်၊
အာဟတ္ထ=သစ်သီးတို့ကိုဆောင်ယူ၍၊ နော=ငါတို့ကို၊ ပေါသေတိ=၏။ ။
တတော=ထိုအရပ်မှ၊ ဥဒကံ=ကို၊ အာဟတ္ထ=ဆောင်ယူ၍။

တုံယာနာသုတ်၌။ ။ ကိအပ္ပတံ=အဘယ်မည်သော အံ့ဩဖွယ်ကို၊
ဒဠှ=မြင်၍၊ မဇ္ဈ=တာဝတိံသာနတ်တို့သည်၊ ပမောဒိတာ=ရွှင်ကြွမ်း
မြောက်ကြကုန်သနည်း၊ ဤဒဠှနှစ်ပုဒ်သည် ဂါထာဖြစ်၍ သမာသံ
မဟုတ်ရာ၌တုံပြုသည်။ ။ ဗျဉ္ဇနံ=သဒ္ဒါပြီးစီးမှုသည်၊ နသမေတိ=
မညီညွတ်၊ ဟရဓာတ်သည် တအက္ခရာရှိသောပစ္စည်းနှောင်းရာ၌
ဌနှင့်ပြီးစီး မရှိဟူလိုသည်။ ။ အာဒိယာန=ယူ၍၊ ဥပါဒါယာန=လွန်စွာ
ယူ၍၊ ဝါ=စွဲလမ်း၍။ ။ ဝိဓာယ=စီရင်၍၊ နိဓာယ=ထား၍၊ သန္ဓာယ=
ရည်၍၊ ဩဓာယ=ချထား၍၊ သမောဓာယ=ပေါင်း၍။ ။ ပဟာယ၊ ဝိဟာယ၊
ဩဟာယ=စွန့်ပစ်၍။ ။ ဝိနေယျ=ပယ်ဖျောက်၍။ ။ အလ္လိယ=ချဉ်းကပ်၍၊
ငြိကပ်၍။ ။ ပဋိသလ္လိယ=ကိန်းအောင်း၍။ ။ နိဿာယစသည် အနက်တူ။
သမ္ဘယျ=ကောင်းစွာဖြစ်၍၊ ဝိဘုယျ=ထင်စွာဖြစ်၍၊ ဝါ=ပျောက်ကင်း၍၊
အနုဘုယျ=ခံစား၍၊ အဓိတုယျ=နှိပ်စက်၍၊ နောက်နှစ်၌လည်း၎င်း။ ။
နိဇ္ဈာယ=ရှု၍။ ။ ဥပနိဇ္ဈာယ=ကပ်စွာရှု၍၊ ဝါ=လွန်စွာရှု၍၊ အဘိဇ္ဈာယ=
လွန်စွာရှု၍။ ။ ဝိပစ္စ=ရင့်၍၊ ပရိပစ္စ=ရင့်ကျက်၍၊ ဝိမုစ္စ=လွတ်၍၊
အဓိမုစ္စ=ကျွတ်လွတ်၍။ ။ ဥဇ္ဈ=စွန့်၍၊ ဂါထာ၌သုံးရန်။ ။ ကစ္စ=ဖြစ်၍။
ကိတဝဿေဝ=ငှက်သတ်မှုဆိုး၏သို့၊ နိကစ္စ=လျှို့ဝှက်၍။ ။ ပစ္စ=ရောက်၍၊

နိပစ္စ=ဝပ်တွား၍။ ။ သာကစ္ဆ=ဆွေးနွေးတိုင်ပင်၍။ ။ တထာဂတံ=ကို၊
 အာသဇ္ဇ=ချုပ်ချယ်ထိပါး၍၊ နံကားနိပါတ်။ ။ ကာကော=ကျီးသည်၊
 သေလံ=ကျောက်တောင်ကို၊ အာသဇ္ဇ=ထိပါး၍။ ။ ဆေဇ္ဇ=ဖြတ်၍။ ။
 အစ္ဆေဇ္ဇ=လုယက်၍။ ။ ဘေဇ္ဇ=ခွဲ၍၊ လွယ်ပြီ။ ။ မရီစိကူပမံ=တံလျှပ်နှင့်
 တူစွာ၊ အဘိသမ္မုဒ္ဓါနော=အထူးသိ၍။ ။ ဓာဒေသေ=တွာန၏တွာကို
 ဓာပြုပြီးသော်၊ အဿ=န၏ အကို၊ ဩတ္တံ=သုတ်ကြီးဖြင့် ဩအဖြစ်ကို၊
 ကတွာ=၍၊ သိဒ္ဓါ=ပြီး၏၊ ယထာ=အဘယ်သို့နည်းဟူမူကား၊ အနုမောဒိ
 ယာနောတိ=ဟူသော ဇာတ်ပါဠိကဲ့သို့တည်း။

တာလနေ=ထိုးဖောက်ခြင်း၌။ ။ ခိပ္ပ=ပစ်၍၊ နိက္ခိပ္ပ=ချထား၍၊
 သံခိပ္ပ=ချိုး၍။ ။ လဗိ=သည်၊ အဝသံသနေ=တွဲလျားဆွဲခြင်း၌။ ။
 အာလမ္မ=အာရုံပြု၍၊ ဝိလမ္မ=တွဲလျားဆွဲ၍၊ အဝလမ္မ=၍။ ။ သန္တန္တနေ=
 ထောက်ခံခြင်း၌။ ။ ဥလုမ္မတု=ထုတ်ဆယ်ကယ်တင်ပါလော။ ။
 အာရဗ္ဗ=အားထုတ်၍၊ လဗ္ဘာ=ရ၍။ ။ သမ=သည်၊ ဥပဓာရဏော=
 စုံစမ်းခြင်း၌၊ ရာဇ=ကြီး၊ နိသမ္မ=စုံစမ်းဆင်ခြင်၍၊ ကယိရာ=ပြုရာ၏၊
 ဒိသမ္ပတိ=အရပ်ရှစ်မျက် နှာတို့၏အရှင်ဖြစ်သောမင်းကြီး၊ အနိသမ္မ=၍၊
 နကယိရာ=မပြုရာ။ ။ သန္တိယံ=ငြိမ်းခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ခေဒေစ=
 ပင်ပန်းခြင်း၌လည်းကောင်း။ ။ ဝိဿမ=အပန်းဖြေ၍။ ။ အပကဿ=
 ပြင်သို့ဆွဲငင်၍။ ။ ဖုဿဖုဿ=ထိ၍ထိ၍၊ ဗုန္တိ=ကင်းခြင်းကို၊ ကရောတိ=
 ၏။ ။ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမိ=သီတင်ကျွတ်လပြည့်တိုင်အောင်၊
 ဥပဝဿ=ဝါကပ်၍။ ။ နိဝိဿ=တည်ထောင်၍၊ အဘိနိဝိဿ=နှလုံးသွင်း
 ၍။ ။ ပကတိရူပရာသိ၌။ ။ ဝိချာတော=ကျော်စောထင်ရှား၏။ ။
 ဒတ္တော=ပေးအပ်သောသူ၊ ဒေဝဒတ္တော=နတ်သိကြားပေး၍ရသောသား။
 ဖိတော=ပွင့်လင်း၏။ ။ ရတ္တိ=ညဉ့်သည်၊ ပဘာတာ=လင်း၏။ ။

နိမ္မိတော=ဖန်ဆင်းအပ်သောရုပ်။ ။ ယာတော=သွား၏။ လာတော=ယူ၏။
 ဝါတော=သွားတတ် သောလေ။ ။ နိဗ္ဗုတော=ငြိမ်းသောသူ။ ။
 ဩသိတော=ပြီးဆုံး၏။ ။ ပဟိတော=စွန့်အပ်၏။ ။ စေလွှတ်အပ်၏ပေးမှု
 ဟိဓာတ်တည်း။ ။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ=တို့ကို၊ အက္ခာတာ=ဟောကြားတတ်၏။
 အညာတာရာ=သိကြကုန်သည်။ ။ အဃဿ=ဆင်းရဲမှ၊ တာတာ=ကယ်
 တင်တတ်သောသူ၊ တာယိတာ=သူ။

ပရဿဓာဿဟောတိသုတ်ဖြင့်၊ ဟော=ဟပြု။ ။ အာဓပေတွာ=
 ပေါင်နံ၍၊ အပေါင်အနှံ့ထား၍၊ ပါယေတွာ=သောက်စေ၍။ ။
 ဩသာပေတွာ=ပြီးဆုံးစေ၍။ ။ နိဓေတံ=သို့မှီးခြင်းငှါ၊ မာရဓေယျံ=မာရ်၏
 စပ်ဆိုင်ရာကို၊ ပဟာတဝေ=ပယ်ခြင်းငှါ။ ။ ဝိတော=ကင်းသည်။ ။
 ဥဒိတော=တက်သည်။ ။ သမိတော၊ သမေတော=တကွ စပ်သည်။ ။
 သမဝေတော=သက်ဝင်သည်။ ။ ဒိတော=ပျံ့သွားသည်၊ ဩဒိတော=
 ထောင်အပ်သည်။ ။ ဝိနိတော=ဆုံးမအပ်သည်။ ။ ဩနိတော=အောက်
 သို့ဆောင်အပ်သည်၊ ဝါ=ချထားအပ်သည်။ ။ ပဟိတော=စေလွှတ်
 အပ်သည်။ ။ သမိတိ=အပေါင်း၊ ဝိစိတိ=ရွေးချယ်ခြင်း၊ နီတိ=ဆောင်ခြင်း၊
 နေတ္ထိ=ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သော စည်းမြင်းနည်းလမ်း၊ ဘိတိ=ကြောက်
 ခြင်း။ ။ သမေတွာ=ပေါင်းစပ်၍၊ ဥပေက္ခာ=ကပ်၍။ ။ ဝလ္လဘော=အကျွမ်း
 ဝင်ခြင်း၌၊ သန္တတော=ချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူ၊ မိတ္တော=အဆွေခင်ပွန်း
 ကိုရ၏။ ။ အသဏ္ဌာတံ=အကျွမ်းမဝင်ဖူးသောသူကို၊ စိရသဏ္ဌာတေန=
 အရှည်အကျွမ်းဝင်သောသူဖြင့်။ ။ သံရေ၊ ဌဓာတ်ဆိုလိုသည်။ ။
 ဒူတော=သွားလာတတ်သောတမန်သည်၊ ဥပဒ္ဒုတော=ကပ်၍ နှိပ်စက်
 အပ်သည်။ ။ သံယုတော=ယှဉ်စပ်သည်။ ။ ရုတော=ဆိုအပ်သည်၊
 လုတော=ရိတ်ဖြတ်အပ်သည်၊ ဝုတော=စောင့်ရှောက်အပ်သည်။ ။

ဝိဿုတော=ကျော်စောသည်။ ။ သောမဂ္ဂေါ=သည်။ အတ္ထိ=ရှိသည်။
ဟေဟိတိ=ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော=သည်။ နဟောတုယေ=မရှိခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ=
မတတ်ကောင်း။ ။ ပကတိရူပရာသီလွယ်ပြီ။

ဝိသေသရာသီ၌။ ။ အာရမ္မောနာမ=မည်သည်ကား၊ အာဒိ
ကြိယာ=အစပြုသောအမှုတည်း၊ ပထမာရမ္မော=ရှေးဦးစွာစ၍ အားထုတ်မှု
တည်း။ ။ ဧတေန=ဤသုတ်ဖြင့်၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ=သော၊ ကြိယာသန္တာနေ=ကြိယာ
အစဉ်၌၊ ပထမာရမ္မံ=ရှေးဦးစွာစမှုကို၊ ပဋိစ္စ=စွဲ၍၊ အတိတဝိသယော=
အတိတ်လျှင်အရာရှိသော၊ တပစ္စယော=ကို၊ ဝိဟိတော=စီရင်အပ်၏။ ။
ယထာ=နည်းဟူမူကား၊ ဘုတ္တာဝီပဝါရိတောတိ=ဟူသကဲ့သို့တည်း။ ။
ပုရိသော=သည်၊ ကဋ္ဌံ=ဖြာသင်ဖြူးကို၊ ပကတော= စ၍ပြုလုပ်ပြီ။ ။
အနုဥသိတော=အတုလိုက်၍ကျင့်သုံးပြီ။ ။ အာလိင်္ဂနေ=လည်ဘင်း
ဖက်ခြင်း၌။ ။ ဇနော=လူသည်၊ ဥက္ခလိ=ထမင်းအိုးကို၊ အဓိသသယိတော=
ခွင်ပေါ်၌တည်ထားပြီ။ ။ ဒေဝဒတ္တော=သည်၊ ဝသလိ=ယုတ်မာသော
တရားကို၊ အနုဇိဏ္ဏော=အစဉ်ဆွေးစေပြီ။ ။ အနုဇာတော=အစဉ်လိုက်
၍ဖြစ်ပြီ။

ဣဒံ=ဤအရပ်သည်၊ တာသံ=ထိုမိန်းမတို့၏၊ ယာတံ=သွားရာ
အရပ်တည်း။ ။ ဧတ္ထ=ခြေရာ၌၊ ပဒံ=ခြေသည်၊ အက္ကမတိ=နင်း၏၊
ဣတိ=ဤသို့ခြေ၏နင်း ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဒက္ကန္တံ=မည်၏။ ။ ဣဒံ=
ဤခြေရာသည်၊ တေသံ=ထိုကဏ္ဍာဇာလီတို့၏၊ ပဒက္ကန္တံ=ခြေနင်းရာပင်
တည်း။ ။ ဣဟ=ဤခရီး၌၊ တေ=ထိုသူတို့သည်၊ ယာတာ=ကုန်ပြီ၊
ကတွတ္တတည်း၊ အယံမဂ္ဂေါ=ဤခရီးသို့၊ တေဟိ=တို့သည်၊ ယာတာ=
သွားအပ်ပြီ၊ ကမ္မတ္တတည်း၊ ဣဟ=၌၊ တေဟိ=တို့သည်၊ ယာတံ=သွားရာပြီ။

ဘာဝတ္ထတည်း။ ။ အာသိတံ=နေရာဖြစ်သော။ ။ ဣမာနိ=ဤ ဘောဇဉ် စသည်တို့ကို။ ။ ဣဒံ=ဤဌာနသည်၊ တေသံ=တို့၏၊ ဘုတ္တံ=စားရာ ဖြစ်သော၊ ဌာနံ=တည်း။

တပစ္စည်းရာသီပြီး၏။

-----*-----

အနီယရာသီ၌။ ။ အနုဘုယျတိ=ခံစားအပ်၏။ ။ ပဒဟတိ=အား ထုတ်၏။ ။ သာယိတုံ=လျက်ခြင်းငှါ။ ။ အတိက္ကမိတဗ္ဗော=ရှေးရှု ကပ်အပ်၏။ ။ ရာ=ရအဆုံးရှိသောဓာတ်နောက်မှ၊ နဿ=အနီယ၏၊ န=အနပစ္စည်း၏ နကို၊ ဧကာ=ဧကကြီးပြုသည်၊ ဟောတိ=၏။ ။ သာရေတဗ္ဗံ=အောက်မေ့စေအပ်၏။

အနီယရာသီပြီး၏။

န္တ မာန ရာသီလွယ်ပြီ။

-----*-----

ဣရာသီ၌။ ။ ဂါယိတဗ္ဗံ=သီအပ်၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ ဂေယျံ= မည်၏၊ သဂါထကံ=ဂါထာပါရှိသော၊ သုတ္တံ=သုတ်ပါဠိတော်မျိုးကိုရ၏။ ယာယိတုံ=နံခြင်းငှါ။ ။ အပစာယိတုံ=ပူဇော်ခြင်းငှါ။ ။ ဧတ္ထ=ဤ တေဘူမကဓမ္မ၌၊ မာရဿ=မာရ်၏၊ အာဏာ=အာဏာသည်၊ ဒဟတိ= တည်၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ မာရဓေယျံ=မည်၏။ ။ အဇ္ဈာယိတဗ္ဗံ=သင် အပ်၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ အဇ္ဈေယျံ=မည်၏၊ ဗေဒင်သုံးပုံတည်း။ ။ ကုယျတိ=သီအပ်၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ ကာဝေယျံ=မည်၏၊ ကဗျာ လင်္ကာတည်း။ ။ ဦဿ=ဤလာမှု၏၊ အဘာဝေ=၌၊ ဝဿ=ဥ၏အဝအပြု ဝအက္ခရာ၏၊ ဗတ္တံ=ဗပြု။ ။ စာဝေတဗ္ဗံ=ရွှေစေအပ်၏။ ။ ဇဝိတဗ္ဗံ=လျှင် စေအပ်၏။ ။ ဇုဟောတဗ္ဗံ=ပူဇော်အပ်၏၊ ဟဗျံ=ထောက်ပတ်။ ။ ဝါကျံ၊

ဝါက္ကံ၊ ဝါစုံ၊ ဝါစေယျံ၊ အနက်တူ။ ။ ဘာကျံ ဘဂ္ဂံ=ဘုန်းပါရမီ။ ။
 ဝိတုဒိတဗ္ဗံ=ထိုးကျင့်အပ်၏။ ။ ပနုဒိတဗ္ဗံ=ပယ်နှုတ်အပ်၏။ ။ ဝိဟညတေ=
 ညည်းပန်းခြင်း၊ ဝိဟညံ=ညည်းပန်းခြင်း။ ။ နိသာမိယတေ=ချင့်စားအပ်၏။
 ဝိသမိယတေ=အပန်းဖြေအပ်၏။ ။ ဒုဟိတဗ္ဗံ=ညှစ်အပ်၏။ ။ သာဟသေ=
 နိုင်ထက်မှုခြင်း၌၊ သဟိတဗ္ဗံ=နိုင်ထက်မှုအပ်၏။ ဝါ၊ သဟိတဗ္ဗံ=သည်းခံ
 အပ်၏။ ။ ဂဇ္ဇတေ=ရွတ်ဆိုအပ်၏။ ။ ဂု=သည်၊ ဒဗ္ဗေ=ထောင်လွှားခြင်း၌၊
 ဂုယတေ=ထောင်လွှားခြင်း၊ ဂဗ္ဗံ=ထောင်လွှားခြင်း။

ဏျရာသီပြီး၏။

-----*-----

အပစ္စယာဒိရာသီ၌။ ။ ဒါယံ=အမွေဥစ္စာကို၊ အာဒေါတိ=ခံယူ
 တတ်၏။ ။ ပါရံ=လောကီပညာ၏တစ်ဖက်ကမ်းသို့၊ ဂန္တံ=ရောက်ခြင်းငှါ၊
 ဒေတိ=၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ ပါရဒေါ=မည်၏၊ ရသော=ပဒါးဟူသောဓာတ်
 အထူးကိုရ၏။ ။ သစ္စံ=မှန်သောစကားကို၊ သန္ဓေတိ=အစဉ်စပ်၏၊
 ဘယ်အခါမှမူသာဝါဒမကွက်ပြီဆိုလိုသည်။ ။ ဝေတိ၊ ဝိနဿတိ=ကွယ်
 ပျက်တတ်၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ ဝယော=မည်၏၊ မန္ဒာဒိ=မန္ဒာဒသက
 စသောအရွယ်ကိုရ၏။ ။ ဥဒယနံ=ပွားခြင်း။ ။ သမုဒယနံ= အဖန်
 ဖန်ပွားခြင်းတည်း၊ ဝါ=အဖန်ဖန်ပွားကြောင်းတည်း၊ အတိစ္စ=လွန်ကြူး၍၊
 အယနံ=ဖြစ်ခြင်း။ ။ ဧတသ္မာ=ထိုတရားမှ၊ ဖလံ=သည်၊ ပဋိစ္စ=စွဲ၍၊
 ဧတိ=လာတတ်၏။ ။ ကိနနံ=ဝယ်ယူခြင်း။ ။ ဝိက္ကိနနံ=ရောင်းချခြင်း။ ။
 စယနံ=ပွားစီးခြင်း။ ။ အာစယော=ရှေးဦးစွာဖြစ်ပွားခြင်း။ ။ ဥပစယော=
 နောက်၌အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပွားခြင်း။ ။ ဥစ္စယော=လွန်စွာပွားခြင်း၊ သမုစ္စယော=
 ပေါင်းဆည်းခြင်း။ ။ ဝိစိနန္တိ=ဖွေရှာစိစစ်ကြကုန်၏။ ။ နိယျတိ=သိအပ်၏။
 အလ္လိယနံ=ငြိတွယ်ခြင်း။

နိလိယနံ=ပုန်းအောင်းခြင်း။ ။ ဧတ္ထ=ဤတရား၌၊ နိဿယ=၍။
ဧတ္ထ=ဤအပေါင်း၌၊ သမုဒေတိ=တပေါင်းတည်းဖြစ်တတ်၏။ ။
သမဝေတိ=ကောင်းစွာသက်ဝင်၍ဖြစ်တတ်၏။ ။ သန္တဝနံ=ချစ်ကျွမ်း
ဝင်ခြင်း။ ။ အဓိဘဝနံ=နှိပ်စက်ခြင်း။ ။ ရဝတိ=မြည်တတ်၏။ ။ ပသဝတိ=
ယိုစီးတတ်၏။ ။ ဧတေန=ဤပဝတ္ထနိမိတ်ဖြင့်၊ သဒ္ဓဗုဒ္ဓိယော=သဒ္ဓါ
အသိဉာဏ်တို့သည်။ ။ မန္တံ=ပေဒင်ကို၊ အဇ္ဈေတိ=သရဇ္ဈာယ်တတ်၏။
အတ္တနိ=၌၊ နိလိနံ=ခိုအောင်းသောသူကို။ ။ တန္တံ=ယက်ကန်းကို၊ ဝါယတိ=
ယက်တတ်၏။ ။ ဝှိယတိ=ခေါ်အပ်၏။ ။ ကမနံ=သွားခြင်း။ ။ သင်္ဂမနံ=
ပေါင်းဆုံခြင်း။ ။ ပဂ္ဂဏှနံ=ချီးမြှောက်ခြင်း။ ။ သင်္ဂဏှနံ=သဂြိုဟ်ခြင်း။
ဥရံ=ရင်ကို၊ ဆာဒေတိ=ဖုံးလွှမ်းတတ်၏၊ ဣတိ၊ ဥရစ္ဆဒေါ=ရင်လွှမ်း
တန်ဆာ။ ။ ဧတေန=ဤရောဂါဖြင့်။ ။ ဘဂံ=ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ ဒရတိ=ခွဲဖျက်
တတ်၏။ ။ ယုဂံ၊ ရဝိန္ဒုဒ္ဓယံ=နေလ အစုံကို၊ ပဇ္ဇတေ=ကျင့်အပ်၏။ ။
ဝါရိ=ရေကို။

ပကာရော=အပြား၊ အာကာရော=အခြင်းအရာ၊ ဝိကာရော=
ဖောက်ပြန်မှု၊ ဥပကာရော=ကျေးဇူးပြုမှု၊ အပကာရော=ပြစ်မှားမှု။ ။
ရသ္မိံ=ကြိုးကို။ ။ ဝိစရဏံ=လှည့်လည်ခြင်း။ ။ ဧတေန=ဤသယောက်
လင်ကြောင့်၊ ဟိရိ=အရှက်သည်၊ ဇရတိဘိဇ္ဇတိ=ကွဲတတ်၏။ ဧတေန
ဇနေန=ဤမယားဖြစ်သောသူဖြင့်၊ ဒရတိဘိန္ဒတိ=ကွဲပြားတတ်၏၊
ကုလဝိဘာဂံ=အမျိုးနှစ်ပါးထွေပြားခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ။ ။ ပတ္တာဓာရော=
သပိတ်ခြေ။ ။ ပဋိသန္ဓာရဏံ=စေ့စပ်ခြင်း။ ။ ဧတေန=ဤခြေဖြင့်။ ။
သန္တိမိယတိ=စုဆောင်းအပ်၏၊ သမ္ဘာရော=အဆောက်အဦ။ ။
ပရိဝါရေတိ=ဝန်းရံတတ်၏။ ။ ဝါဟော=ဝန်တင်လှည်း။ ။ အာဝါဟော=
ထိမ်းမြားခြင်း၊ ဝိဝါဟော=ထိမ်းမြားခြင်း၊ သမီးတောင်းမှုမင်္ဂလာကို

အာဝါဟခေါ်သည်။ သမီးပေးမှုမင်္ဂလာကို ဝိဝါဟခေါ်သည်။ ။ ဝိဟညနံ= ပင်ပန်းခြင်း၊ ဝိဃာတော=ပင်ပန်းခြင်း။ ။ ဥပဟနနံ=ဖျက်ဆီးခြင်း။ ။ ပဋိဟနနံ=ထိခိုက်ခြင်း။ ။ နိပစ္စတိ=ရင့်သန်၏။ က္ကုတိ=ကြောင့်၊ နိပကော= မည်၏။ ။ အာသဇ္ဇတိ=ငြိတွယ်တတ်၏။ ။ ဥတ္တရိ=အထက်ကိုယ်အင်္ဂါ၌။

သဇ္ဇနေ=စီရင်ခြင်း၌။ ။ အတိသဇ္ဇနံ၊ သမ္မောဓနံ=သိစေမှုသည်၊ အတိသဂ္ဂေါ=၏။ ။ သံသဇ္ဇနံ=ရောယှက်ခြင်း။ ။ ဧတ္ထ=ဤထမ်းပိုး၌၊ ဝါ=အစုံ၌။ ။ ကလိယုဂံ=ကလိယုဂ်သက္ကရာဇ်၊ သကဋ္ဌယုဂံ=လှည်းထမ်းပိုး။ နိတုဒနံ=ထိုးဆိပ်ခြင်း။ ။ ပနုဒနံ=ပယ်နုတ်ခြင်း။ ။ ဥဒ္ဓံ=အထက်သို့၊ ဘိဇ္ဇတိ=ကွက်၍ထွက်တတ်၏။ ။ ကောဝိဒတိ=ကောင်းစွာသိတတ်၏။ ပဂုဓော=ပဂုဓမည်သောသူ။ ။ မုယုတိ=မိုက်မဲတတ်၏။ ။ လုပ္ပတိ=လျှပ်ပေါ်တတ်၏။ ။ သိဉ္ဇနံ=သွန်းလောင်းခြင်း။ ။ သောစနံ=စိုးရိမ်ခြင်း။ ။ အာဘူဇနံ=နှလုံးသွင်းခြင်း။ ။ ဩဘူဇနံ=ခွေခြင်း။ ။ လုဇ္ဈတိ=ပျက်စီးတတ်၏။ ။ သံဝိဇ္ဇနံ=ထိတ်လန့်ခြင်း။ ။ ပရိဒယုနံ=ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်းခြင်း။

အပစ္စယာဒိရာသီပြီး၏။

-----*-----

အနာဒိရာသီ၌။ ။ အာက္ခာနံ၊ ပဋိသင်္ခါနံတို့ကား ပညာချည်းတည်း။ ။ ပရိတ္တာဏံ=အရံအတား။ ။ အဝတ္ထာယတိ=တန့်စားတတ်၏။ ပဒဟိယတေ=လွန်စွာအားထုတ်ခြင်း၊ ဧတေန=ဤဝီရိယဖြင့်၊ သန္နိဓာနံ=သိုမှီးခြင်း။ ။ ပါနံ=သောက်ခြင်း၊ ပဋိဘာဇနံ=ဉာဏ်အားထင်ခြင်း။ ။ မာဏံ=နှိုင်းယှဉ်ခြင်း၊ ဝါ=နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း၊ တိုင်းတာကြောင်း၊ ချင့်ကြောင်း၊ ချိန်ကြောင်းဖြစ်သောဝတ္ထု။ ။ ဥယျာနံ=ဥယျာဉ်၊ နိယျာနံ=ထွက်မြောက်ခြင်း၊ ဝါ=ထွက်မြောက်ကြောင်း။

ဧတ္ထ=ဤလိုက်၌၊ ဝါ=နိဗ္ဗာန်၌၊ နိလိယန္တိ=ပုန်းအောင်းကြကုန်၏။
အဘိတ္ထဝနံ=ချီးမွမ်းခြင်း။ ။ ဝုနနံ=ခါတွက်ခြင်း၊ ဝိဒ္ဓူနနံ၊ နိဒ္ဓူနနံ=
ခါတွက်ခြင်း။ ။ ဘဝနံ=ဖြစ်ခြင်း၊ ဝါ=ဖြစ်ရာဘုံဌာန။ ။ အဘိဘဝနံ=နှိပ်
စက်ခြင်း။ ။ အဇ္ဈေနံ=သရဇ္ဈာယ်ခြင်း။ ။ ဈာယတေ=ရှုခြင်း။ ။
ဥဇ္ဈာနံ=ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ နိဇ္ဈာနံ=တစိန်းစိန်းရှုခြင်း၊ အဘိဇ္ဈာနံ=အလွန်ရှုခြင်း။
သာလိလာယနံ=သလေးရိတ်ခြင်း။ ။ ဧတ္ထ=ဤအမှု၌၊ အဓိကရိယတိ=
စွဲ၍ပြုအပ်၏။ ။ အာကိရဏံ=လောင်းခြင်း၊ ဝိက္ကိရဏံ=ဖြန့်ကြဲခြင်း။ ။
တရဏံ=ကူးခြင်း၊ ကဒီဝိတရဏံ=ယုံမှားမှုကိုလွန်မြောက်ခြင်း၊ အတ္ထရဏံ=
ခင်းခြင်း။ ။ ဧတ္ထ=ဤသုသာန်၌၊ အာဂန္တာ=၍၊ မတသရီရံ=ကို၊ ဒဟန္တိ=
မီးရှို့ကြကုန်၏။ ။ ဖရဏံ=ပြန့်နှံ့ခြင်း။ ။ ဘရဏံ=မွေးမြူခြင်း၊ သမ္ဘရဏံ=
ဆည်းပူးစုဆောင်းခြင်း။ ။ သရဏံ=အောက်မေ့ခြင်း၊ ဝါ=ကိုးကွယ်ရာဝတ္ထု၊
နိဿရဏံ=ထွက်မြောက်ခြင်း။ ။ နိဟရဏံ=ထုတ်ခြင်း။ ။ ရောစနော=တင့်
တယ်ခြင်းအလေ့ရှိသည်။

အနုပစ္စည်းရာသီပြီး၏။

-----*-----

အကရာသိ၌။ ။ ဇီဝတု=အသက်ရှည်ပါစေသတည်း၊ ဣတိ=ဤသို့
သောတောင့်တမှုကြောင့်၊ ဇီဝကော=၏။ ။ ဇိနုဗ္ဗိကား ကမ္မသာဓနတည်း၊
ဓနဘူတိကား သမ္ပဒါနုသာဓနတည်း။ ။ ဝမ္မမာနော=မည်၏၊ ဣတိ=ဤသို့
အညထာ=အာသိသတ္တမှတစ်ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သိဇ္ဈန္တိ။ ။
သင်္ဂါယကော=ပေါင်း၍ရွတ်အံတတ်သောသူ။ ။ နာဂမေ= သုတ်ကြီးဖြင့်
နုလာသည်၊ သတိ=ရှိသော်၊ ဝိကရဏဿ=နာဟူသောဝိကရဏပစ္စည်းကို၊
ရဿော=ရသပြု။ ။ အာဇာနနကော=လွန်စွာသိတတ်သည်။ ။
သဉ္ဇာနနကော=အမတ်ပြု၍သိတတ်သည်။ ။ ဥဘယတ္ထဒါပကော၊

သမာဒပကော ၂-ရုပ်၌။ ။ အဝဟိယျတိ=ကျန်ရစ်၏။ ။ အာစိနာတိ=ဆည်းပူး၏။ ။ ဝိစိနကော=ရှေးချယ်တတ်သည်။ ။ ပရာယတိ=ရှုံးတတ်၏။ အလောပေါ=ပစ္စည်း၏အကိုချေ။ ပုဂ္ဂလော=ပါရာဇိကကျသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရ၏။ ။ ပရာဇေတိ= ရှုံးစေတတ်၏။ ။ ဓမ္မော=အာပတ်တရားကိုရ၏။ အာယာပေတိ=ကြောက်စေတတ်၏။ ။ ပါဟေတိ=စေလွှတ်တတ်၏။ ။ ဝိဘာဝေတိ=ထင်လင်းစေတတ်၏။ ။ ပါပေတိ=ရောက်စေတတ်၏။ ။ ဗျာပေတိ=နှံ့တတ်၏။ ။ ပုပ္ဖ=ကို၊ ဩစိနာယတိ=ဆွတ်တတ်၏။ ဧဒန္တော=သော၊ ဓာတု=စိနေဓာတ်တည်း။

ဈပ=သည်၊ ဒါဟေ=လောင်ခြင်း၌။ ဥပ=သည်၊ ထပနေ=ထားခြင်း၌။ ။ ဏာပ=သည်၊ စေတာယံ=စေ့ဆော်ခြင်း၌။ ။ အာပါဒေတိ=ရောက်စေတတ်၏။ ။ ပဋိပဇ္ဇကော=ကျင့်တတ်သည်၊ ပဋိပါဒကော=ကျင့်စေတတ်သည်၊ ဝါ=ယှဉ်စေတတ်သည်။ ။ ကာရဘောဒကော=နှောင်အိမ်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သည်။ ။ ဘုဉ္ဇကော=စားတတ်သည်၊ ဘောဇကော=စားစေတတ်သည်၊ ဝါ=လုပ်ကျွေးတတ်သည်။ ။ ဂါမဘောဇကော=မြို့စားရွာစား။ ။ မရတိ=သေ၏၊ မာရေတိ=သတ်၏။ ။ မုဉ္ဇကော=လွတ်သည်၊ မောစကော=လွတ်စေသည်။ ။ ယာစတိ=တောင်း၏၊ ယဇေတိ=ပူဇော်၏။ ယုဉ္ဇတိ=အားထုတ်၏။ ။ အနုယုဉ္ဇကော=အဖန်ဖန်အား ထုတ်သောသူ၊ ဝါ=အမှုစစ်ကျောသောသူ။ ။ ယောဇကော=ယှဉ်စေ၏၊ ပယောဇကော=တိုက်တွန်း၏။

ယုဇ္ဈတိ=စစ်ထိုး၏၊ ဝေ့၏၊ ခွပ်၏၊ ခတ်၏။ ။ အဝရောဓကော=နှောင့်ယှက်ပိတ်ပင်တတ်သောသူ။ ။ ပဋိသံဝေဒေတိ=ခံစားတတ်၏။ အဋ္ဌိ=အရိုးကို၊ ဝိဇ္ဈတိ=ထိုးတတ်၏။ ။ ပတ္တံ=သပိတ်ကို၊ ဝိဇ္ဈတိ=ဖောက်

ထွင်းတတ်၏။ ။ ဒီပပသာဒကော=သီဟိုဠ်ကျွန်းကို ကြည်ညိုစေသည်။
အကပစ္စယရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဒါဓာတော=ဒါဓာတ်၊ ဓာဓာတ်တို့နောက်မှ၊ ဣ=ဣပစ္စည်းသည်၊
ဟောတိ=၏။ ။ ခန္ဓုပါဒိ=ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဥပါဒိတရားကိုလည်း
ကောင်း၊ ကိလေသုပါဒိ=ကိလေသာဟူသော ဥပါဒိတရားကိုလည်း
ကောင်းရ၏။ ။ ပဏိဒဟနံ=တောင့်တခြင်း။ ။ ဩမိ၊ အဝဓိ=အပိုင်း
အခြား။ ။ ဥပနိမိ၊ ပဋိနိမိ=သိုမှီးခြင်း။ ။ ဧတ္ထ=ဤသမုဒ္ဒရာ၌။ ။
ဧတ္ထ=ဤမြီးထူး၌၊ ဝါဠာနိ=မြီးဆံတို့သည်။

သရူပေ=အက္ခရာသုတိကို။ ။ အဝဏ္ဏုပန္တေဟိ=ဥပန္တဖြစ်သော
အဝဏ်တို့နောက်မှ၊ ဣ=ဣပစ္စည်းသက်၏၊ ဂမိ၊ ပစိ၊ ဣစ္စာဒိ=တည်း၊
ဂမိ=ဂမဓာတ်၊ ပစိ=ပစဓာတ်။ ။ ဣဝဏ္ဏုပန္တေဟိ=တို့နောက်မှ၊ ကိ=ကိ
ပစ္စည်းသက်၏။ ။ ကအနုဗန်ဖြင့်ဝုဒ္ဓိကိုမြစ်၏၊ ဗုဓိ=ဗုဓဓာတ်၊ ရုဓိ=ရုဓ
ဓာတ်။ ။ ကေဟိစိ=အချို့သောဓာတ် နောက်မှ၊ တိ=တိပစ္စည်းသက်၏၊
ကရောတိဿ=ကရဓာတ်၏၊ အတ္ထိဿ=အသဓာတ်၏။ ။ ကရ၊ အသ
တည်၍ ဤတိပစ္စည်းသက်ပြီးလျှင်၊ ဝိကရဏပစ္စည်းသက်ခြင်း အစရှိ
သည်ဖြင့် တိဝိဘတ်နှင့် အလားတူရုပ်ပြီး၏။

ပကတိစရိယာ=ပကတိစရိုက်ကို၊ သီလံ=ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=၏။ ။
ဘာဝီ=ဖြစ်လတ္တံ့သောအမှုသည်။ ။ သာမညဝိဓာနတ္တာ=ကြောင့်၊
ကာလတ္တယေပိ=၌လည်း။ ။ အဝဿကံပန=အဝဿက အနက်သည်
ကား။ ။ ကပ္ပံ=ကမ္ဘာပတ်လုံး။ ။ သံဝဋ္ဋမာနံ=ပျက်ဆဲဖြစ်၍၊ အသင်္ချေယျံ=
အသင်္ချေပတ်လုံး။ ။ ဝါယနသီလော=လာလေ့ရှိသောတရားသည်၊
ဝါယီ=မည်၏။ ။ သသင်္ခါရေန=သင်္ခါရနှင့်တကွ။ ။ ဥပဟစ္စ=ဆိုက်၍။ ။

ကဏ္ဍကေးဆူးပေါ်၌၊ အပဿသယနသီလော=မှီလေ့ရှိသောသူသည်။
ဥဒ္ဓံ=လွန်စွာ။ ။ ပဇ္ဈာယီ=ကြံ့မှိုင်လေ့ရှိသည်။ ။ အာစယံ=ပွားစီးခြင်း
ရှိသော၊ ဝဋ္ဋံ=သံသရာဝဋ်သို့။ ။ အပစယံ=ပွားစီးခြင်းမှကင်းသော၊ ဝိဝဋ္ဋံ=
နိဗ္ဗာန်သို့။ ။ အပိစ=တစ်နည်းသော်ကား၊ ဧတ္ထ=ဤနှစ်ပုဒ်၌၊ ဓမ္မောနာမ=
မည်သည်ကား၊ ကုလာစာရဓမ္မော=အမျိုးကြီး အမျိုးကောင်းတို့၏
အစဉ်အလာတရားတည်း၊ တံဓမ္မံ=ကို၊ စရာမိ=ငါကျင့်တော့အံ့၊ ဣတိ=သို့၊
ဒဠ္ဋံ=မြဲမြံစွာ၊ ဂဏှိတွာ=စိတ်ဖြင့်ယူပြီး၍၊ ယာဝ=အကြင်မျှလောက်၊
နဝိဟာတိ=မစွန့်၊ တာဝ=လောက်၊ အဝီတိက္ကမနဌေန=မလွန်ကျူးခြင်း
ဟူသောအနက်အားဖြင့်။

တထာ=ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ စရန္တောစ=ကျင့်စဉ်လည်း၊
အန္တရာ=အကြားအကြား၌၊ ဝီတိက္ကမနီယဝတ္ထုသမယောဂေ= လွန်ကျူး
ဖွယ်သောအမှုနှင့် ပေါင်းယှဉ်မိသည်၊ သတိ=ရှိသော်၊ တံဓမ္မံ=ကို၊
အပတမာနံ=မကျသည်ကို၊ ဝါ=မပျက်သည်ကို၊ ကတွာ=၍၊ ဓာရေန္တော=
ဆောင်လျက်၊ သံဝရဏဌေန=လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းခြင်းအနက်
အားဖြင့်။ ။ အတ္တုက္ကံသနပရဝမ္ဘနာဒီဟိ=မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း၊
သူတစ်ပါးကို ရှုံ့ချခြင်းအစရှိကုန်သော၊ ပါပဓမ္မေဟိ=တို့ကြောင့်၊
အနုပက္ကိလိဌဉ္စ=မညစ်နွမ်းသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပိစ္ဆတာဒီဟိ=
အပ္ပိစ္ဆတာအစရှိကုန်သော၊ သန္တဂုဏေဟိ=ငြိမ်သက်သောဂုဏ်တို့ဖြင့်၊
သုပရိယောဒါတဉ္စ=အလွန်ဖြူစင်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကရောန္တော=
လျက်၊ ပရိယောဒါပနဌေန=ထက်ဝန်းကျင်ဖြူစင်စေသော အနက်အား
ဖြင့်။ ။ တတော=ထိုကုလာစာရတရားထက်။ ။ တံပိ=ထိုသိက္ခာပဒသီလ
ကိုလည်း။ ။ ဝိရတီသုံးပါးနှင့်ယှဉ်ရာ၌၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သမာဒါန
ဝိရတီအတွက် တဿီလတ္တအားဖြင့် ဗြဟ္မစာရီမည်၏၊ သမ္ပတ္တဝိရတီ

အတွက် တဒ္ဓမ္မတ္ထအားဖြင့် ဗြဟ္မစာရီမည်၏။ သမုစ္ဆေဒဝိရတီအတွက် တဿာဓုကာရိတာအနက်အားဖြင့် ဗြဟ္မစာရီမည်၏ဟု ယှဉ်လေ။ ။ တိဝိဓေနအတ္ထေန=မှ။ ။ ဘုသံ=ပြင်းစွာ၊ နဟနသီလော=ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း အလေ့ရှိသူသည်။ ။ ပရိနိဋ္ဌိတ ပစ္စယေကဒေသတ္တာ=ကံဟူသော ပြီးပြီးသောအကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ။ သမံ=အညီ အညွတ်၊ ဝိပါစေတိ=ကြေကျက်စေတတ်၏။ ဣတိ=ကြောင့်၊ သမဝေပါကီ= မည်၏။ ဥဒရဂ္ဂိ=ဝမ်းမီးကိုရ၏။ ။ ဂဟဏီ=ဝမ်းမီးပင်တည်း။ ။ ဥပဓိဖလံ= ဝဋ်ဒုက္ခဟူသောဥပဓိအကျိုးကို၊ ဝိပစ္စတိ=ရင့်စေတတ်၏။ ။ မုတ္တံ=ကျွတ် လွတ်စွာ။ ။ ဘာ=ဘာဓာတ်သည်၊ ဒိတ္တိယံ=တောက်ပခြင်း၌။ ။ ဘာသု= ဘာသုမည်၏။ ပဘာ=အရောင်တည်း။

တဿီလရာသီပြီး၏။

-----*-----

အတ္တနိမိမိ၌၊ နိသိန္နံ=နေသောသူကို၊ ဂူဟတိ၊ သံဝရတိ=စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ။ ဓုတ္တိတ္ထိ=ကျူးသောမိန်းမတည်း၊ မောဒနံ=ရွှင်ခြင်း။ ဧတာယ=ဤအင်္ဂါတေဖြင့်။ ။ အဝဓိဘာဝေန=အပိုင်းအခြား၏အဖြစ်ဖြင့်။ မိယျတိ=ထားအပ်၏။ ။ ဘာတိဒိဗ္ဗတိ=တောက်ပ၏။ ဣတိ၊ ဘာ=မည်၏။ ပဘာ၊ အာဘာ၊ နိဘာ=အရောင်။ ။ ပဇ္ဈာယနံ=ကြံ့ခိုင်ခြင်း။ ။ အစ္ဆနံ=နေခြင်း။ ။ ဥပပရိက္ခဏံ=စုံစမ်းခြင်း။ ။ ဥစ္ဆေ=ရှာမှီးခြင်း၌။ ။ တံသမဂ္ဂိနေ=ထိုဩဇာနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော၊ သတ္ထေစ=တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ခါရေစ=တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဩဇေတိသမုပတ္ထမ္ဘတိ=ကောင်းစွာ ထောက်ပံ့တတ်၏။ ဝါ=ကား၊ ဩဇေတိ၊ သမုတ္တေဇေတိ=ထက်စေတတ်၏။ ဧတာယ=ထိုချွန်းတောင်းလက်နက်ဖြင့်၊ ဂဇ္ဇန္တိ=ကြိုးဝါးကြကုန်၏။ ။ ဧတ္ထ=ဤအပေါင်း၌၊ ယဋ္ဌိယတိ သံယဋ္ဌိယတိ=စပ်အပ်၏။ ။

ယူထော=ဆင်အသင်းစသည်တည်း။ ။ ဘုသော=လွန်စွာ၊ စာရေတိ
ပရိစာရေတိ=ကွန့်မြူးစေတတ်၏။ ။ ဒေဝီ=နတ်သမီးတည်း။ ။ ဇဋ္ဌတိ=
ထွေးယှက်တတ်၏။ ။ အဇ္ဈာပဇ္ဇတိ=လွှမ်းမိုး၍လာတတ်၏။ ။ အာပဒါ=
ဘေးရန်။ ။ ဧတာယ=ဤကံဖြင့်၊ ဥပရိဘာဝံ=မြင့်မြတ်သောအဖြစ်သို့၊
သုဠ=စွာ၊ ပဇ္ဇန္တိ ပါပုဏန္တိ=ကုန်၏။ ။ ဧတာယ=ဤပညာဖြင့်၊ အတ္တာဒီသု=
အတ္တစသည်တို့၌၊ ပဋိသမ္ဘိဇ္ဇန္တိ=အသီးအသီး ကောင်းစွာထွေပြားကုန်၏၊
ဉာဏပဘောဒံ=ဉာဏ်အထွေအပြားသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ=ကုန်၏။ ။ ယဋ္ဌနေ=ပြုကျင့်
အားထုတ်ခြင်း၌။ ။ သီလံ=လျင်စွာ၊ ဝိဇ္ဈမာနာ=ဖောက်ထွင်းလျက်၊ အရတိ၊
ဂစ္ဆတိ=၏။ ။ ဝေဓကော=ဖောက်ထွင်းသောစူးတည်း။

ဧတ္ထ=ဤနှောင်အိမ်၌၊ နာနာကမ္မကာရဏာယော=လက်ကို
ဖြတ်ခြင်း အစရှိသောကံကြမ္မာတို့ကို၊ အဒ္ဓါ=နှောင်အိမ်တည်း။ ။ ခဂ္ဂဓာရာ=
သန်လျက်သွားတည်း၊ ဝုဋ္ဌိဓာရာ=မိုးရေအရည်တည်း။ ။ ဟာရာ=မည်၏၊
မုတ္တာဝဋ္ဌိ=ပုလဲသွယ်တည်း။ ။ ပေစ္စ=ဖဲ၍၊ ဝဇနံ ဂမနံ=သွားခြင်း။ ။
ပရိစရဏံ=လုပ်ကျွေးခြင်း။ ။ ဇာဂရ=သည်၊ နိဒ္ဒက္ခယေ=အိမ်မှု၏ကုန်ခြင်း၌၊
ဇာဂရဏံ=နိုးကြားခြင်း။ ။ ဧတ္ထ=ဤအိပ်ရာ၌။ ။ အနမ္ပိ=အနုပစ္စည်း၌။
ဧတ္ထ=ဤအစည်းအဝေး၌၊ သဟ=တကွပေါင်း ဆုံ၍၊ ဂါယန္တိ=သရဇ္ဈာယ်ကြ
ကုန်၏၊ ဣတိ=ဤသို့ပေါင်း၍သရဇ္ဈာယ်ရာ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော
သတ္တိကြောင့်၊ သင်္ဂါယနာ=မည်၏။ ။ ပရိသမာပနာ=ပြီးဆုံးစေခြင်း။ ။
ကာမေသနာ=ကာမကိုရှာခြင်း၊ ဘဝေသနာ=ဘဝကိုရှာခြင်း၊ ဗြဟ္မ
စရိယေသနာ=မြတ်သောအကျင့်ကိုရှာခြင်း။ ။ ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇာဒိကဿ=
ဖြတ်ခြင်းခွဲခြင်းအစရှိသော၊ ကမ္မဿ=သုံးဆွဲနှစ်ပါးသောအမှုကို၊ ကရဏံ=
ပြုခြင်းသည်၊ ကမ္မကာရဏာ=ကံကြမ္မာမည်၏။ ။ မန္တနာ=တိုင်ပင်ခြင်း၊
နိမန္တနာ=ပင့်ဖိတ်ခြင်း၊ အာမန္တနာ=ခေါ်ခြင်း။ ။ အာရောစနာ=

ပြောကြားခြင်း၊ ဝိရောစနာ=တင့်တယ်ခြင်း။ ။ ဝဋ္ဋနေ=လည်ခြင်း၌။ ။
သင်္ဂီတိ=သင်္ဂီယနာမူ၊ ဝါ=အတီးအမှုတ်မျိုး။ ။ ဥဂ္ဂီတိ=ဥဂ္ဂီတိဂါထာမျိုး။
အနုဂီတိ=ဥဒါန်းဂါထာ။ ။ အယံ=ဤသူသည်၊ အမှာကံ=တို့၏၊
အဗ္ဘန္တရိမော=အတွင်းသားတည်း၊ က္ကတိ။ ။ အဝခဏ္ဏနေ=ရိတ်ဖြတ်ခြင်း၌။
ဧတာယ=ဤတစ်ဖြင့်၊ ဒတ္တိ=ကောက်ရိတ်တစ်။ ။ ဓာတိ=နို့ထိန်း။ ။
ဒဟနံ=တည်တံ့ခြင်းသည်၊ အကမ္ပနံ=မလှုပ်ရှားခြင်းသည်၊ မိတိ=မည်၏၊
တည်ကြည်ခြင်းတည်း။ ။ ဒိမိတိ=မည်၏၊ ရသိ=ရောင်ခြည်တည်း။ ။
ပါတိ=သောက်ရေခွက်။ ။ နိဗ္ဗာနံ=ငြိမ်းခြင်းသည်၊ နိဗ္ဗူတိ=မည်၏၊
အာဿ=ဝါ၏အာကို၊ ဥတ္တံ=ဥပြု။ ။ သဟ=တပေါင်းတည်း၊ အယနံ=
ဖြစ်ခြင်းသည်၊ သမိတိ=မည်၏။ ။ အပေါင်းတည်း။ ။ ဝိစိနနံ=ရွေးချယ်
စိစစ်ခြင်းသည်၊ ဝိစိတိ=မည်၏။ ။ လောကနီတိ=လောကီအရာ၌
တတ်သိလိမ္မာ ကြောင်းဖြစ်သောကျမ်း၊ ဓမ္မနီတိ=ဓမ္မအရာ၌တတ်သိလိမ္မာ
ကြောင်းဖြစ်သောကျမ်း။ ။ သဒ္ဓမ္မနေတ္ထိ=ပရိယတ္တိသာသနာတော်၏
အဖွင့်နည်းလမ်း။ ။ ပဝနံ=လှိုင်းခြင်း။ ။ ဝိဘဝနံ=တင့်တယ်ခြင်း။ ။
ပသုတိ=သားဖွားခြင်း။ ။ ဥပသုတိ= အသံ၏အနီး။ ။ ဟုတိ=ပူဇော်ခြင်း။
စာယနံ=ပူဇော်ခြင်း။ ။ စိတ္တိ=အရိုအသေပြုခြင်း။ ။ အပစိတိ=ပူဇော်ခြင်း။
နိစျိတ္တိ=ရှုခြင်း။ ။ ကရဿ=ကရဓာတ်ကို၊ ကုတ္တံ=ကုပြု။ ။ ကြိယာ=
အမှုအရာ၊ ကုတ္တိ=အမှုအရာ။ ။ သရကုတ္တိ=အသံကိုပြုပြင်ခြင်း။ ။
က္ကတ္တိကုတ္တိ=မိန်းမတို့၏အမှုအရာ၊ ပုရိသကုတ္တိ=ယောက်ျားတို့၏ အမှု
အရာ။ ။ က္ကတ္တိကုတ္တ ပုရိသကုတ္တတို့၌ တပစ္စည်းယူ။ ။ ဇနေတ္တိ=အမိ။
ဗန္ဓတိ=အစဉ်။ ။ ပတ္တိ=ခြေသည်၊ ဝါ=ကား၊ ပဒါတိ=ခြေသည်။ ။
ဝသတိ=နေရာအိမ်။ ။ ဇာ=သည်၊ ဟာနိယံ=ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၌။ ။

အဿ=ထိုသူအား။ ။ ဟိယျတေ=ဆုတ်ယုတ်ခြင်း။ ။ အဝဟာနိ၊
ပရိဟာနိ=ဆုတ်ယုတ်ခြင်း။

ဣတ္ထိလိင်္ဂရာသီပြီး၏။

-----*-----

ဥပမာဏာ=နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဥပမာဏဖြစ်သော၊ သမာနည
ဘဝန္တယာဒိတော=သမာနသဒ္ဒါ၊ အညသဒ္ဒါ၊ ဘဝန္တသဒ္ဒါ၊ ယအစရှိသော
သဒ္ဒာနောက်မှ၊ ပဝတ္ထာ=ဖြစ်သော၊ ဒိသာ=ဒိသဓာတ်နောက်မှ၊ ကမ္မေ=၌၊
ရိ၊ ရိက္ခ၊ ရိသက်=ရိပစ္စည်း၊ ရိက္ခပစ္စည်း၊ ရိသက်ပစ္စည်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ
သုတ်နက်။ ။ ယောဝိယ=အကြင်သူကိုကဲ့သို့၊ ဒိဿတိ=ရှုအပ်၏၊ ဣတိ=
ကြောင့်၊ ယာဒိ=မည်၏၊ ယာဒိက္ခော=မည်၏၊ ယာဒိသော=မည်၏၊
ယာဒိသော=အကြင်သို့သဘောရှိသည်၊ ဟုပေးလေ။ ။ ဝမိယတေ=
ပြို့အန်အပ်၏၊ ဣတိ=ကြောင့်၊ ဝမထု=မည်၏၊ အနံဘတ်တည်း၊
ဒဝိယတေ=ပူပန်ခြင်း၊ ဒဝထု=ပူပန်ခြင်း။

ကိပစ္စယရာသီ၌။ ။ အာကာရန္တတစ်လုံးဓာတ်စုသည် ဣတ္ထိ
လိင်္ဂရာသီ၌ အပစ္စည်းဖြင့်လည်းပြီး၏၊ ဤ၌ ကိပစ္စည်းဖြင့်လည်းပြီး၊
အပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသည်ဆိုမှုထိုနောင် ဣတ္ထိင်အာပစ္စည်းသက်၊ ကိဖြင့်ပြီး
သည်ဆိုမှု၊ ဒေဝတာပုဒ်ကဲ့သို့ သဘာဝဣတ္ထိင်ဟူသင့်၏။ ။ ဝီစိ=လှိုင်
ထမ်းပိုး။ ။ ဘဒ္ဒံ=ကောင်းသောမင်္ဂလာကို၊ ဇိနာတိ=ထမြောက်အောင်မြင်
၏။ မာရေတိစ=သတ်လည်းသတ်၏၊ စာဝေတိစ=ရွေ့လျော့လည်း
ရွေ့လျော့စေ၏၊ ဣတိ=ဤနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်၊ မစ္စု=မစ္စုမည်၏၊
မာရစုတည်း၊ ကွစိပစ္စည်းနှစ်ခုသက်ချ၊ စဒ္ဒေ=ဘော်ပြု၊ သံယုတ်ကြောင့်
ရဿ၊ မစ္စု=ပြီး၏။ ။ ဝိဇ္ဇု=လျှင်၊ ပဘူ=အစိုးရ၊ ။ ဝိဘူ=တင့်တယ်ခြင်း။ ။
အဂေါ၊ နဂေါ=တောင်။ ။ သီသုပဂေါ=ဦးခေါင်း တန်းဆာ၊ နိန္ဒဂါ=မြစ်၊

တုရဂေါ=မြင်း၊ ဘူဇဂေါ=ဥရဂေါ=မြွေ၊ ခဂေါ=ငှက်၊ ဝိဟဂေါ=ငှင်း၊ ဂေါ=နွား၊
 ဤ၌ဂမတည်ကွဲချေ၊ ဓာတွန်မချေ၊ သုတ်ကြီးဖြင့်၊ ဥပေန္တခေါ်သော
 ဂအစိပ်အကိုဩပြု၊ ဂေါပြီး၏။ ။ဧတ္ထ=ဤဗိုလ်အစု၌၊ ဗလံ=ဗိုလ်ပါကို၊
 ဂဏိယတေ။ ။ဧတ္ထ= ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ဘတ္တံ=ဆွမ်းကို၊ ဂဏန္တိ၊ ဣတိ၊
 ဘတ္တဂ္ဂံ။ ။သလာသဂ္ဂံ=စာရေးတံယူရာဌာန၊ ဥပေါသထဂ္ဂံ= ရဟန်းတို့
 ဥပုသ်ယူရာသိမ်။ ။ပရိဟညတံ=ထက်ဝန်းကျင်ထိခိုက်အပ်၏၊ ဣတိ=
 ပလိယော=တံခါး၌လျှိုသောသစ်ကြည်။ ။ဒိဋ္ဌိသီလသာ မညေန=
 အယူသီလတူမျှဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သံဟတော=ပေါင်းအပ်၏။
 ။သံဟနိယတံ= ပေါင်းအပ်၏။ ။သိပ္ပိ=အတတ်သည်၊ လက်သမား။ ။
 ဧတေန=ဤသူဖြင့်၊ စန္ဒသူရိယာ=တို့သည်၊ သောတော ဝိသေသံ=တင့်
 တယ်ခြင်း အထူးကို။ ။

-----*--*--*-----

နိဂုံးဂါထာတို့၌။ ။ဒီပရ်မိ=ဒီပရင်းအမည်ရှိသော၊ နဂရေ=
 မြို့ကြီး၌၊ စိုဉ်ပြင်တိနာမကေ=စိုဉ်ပြင်အမည်ရှိသော၊ ဂါမေ=ရွာကြီး၌၊
 ဤနှစ်ပုဒ်ကိုဇာတေန၌စပ်။ အဋ္ဌသုညဒ္ဓိရေကမ္ပိ=တစ်ထောင့်နှစ်ရာရှစ်ခု
 ဟုဆိုအပ်သော၊ သာကေ=မြန်မာသက္ကရာဇ်၌၊ ဇာတေန=ဖွားမြင်ထသော။
 ။ယာမယာနှစ်ပုဒ်ကျန်ရှိ၏။ ။မုရွာဂါမေ=ချင်းတွင်းမြစ်ညာ၊ မြို့မုရွာ၌၊
 လယ်တီတံ=လယ်တီဟူ၍၊ ဝိဿုတေ=ကျော်စောသော၊ အရညမ္ပိ
 အာလယေ=တောကျောင်းတိုက်၌၊ ဝသတာဝသန္တေန=သီတင်းသုံးနေ
 ထသော၊ မဟတောမဟန္တဿ=သော၊ ဘိက္ခုဂဏဿ=၏၊ ဟိတကာရိနာ=
 ထသော၊ သာရဒဿိနာ=အနှစ်သာရကိုမြင်လေ့ရှိထသော၊ မယာ
 ဉာဏဓဇ=ဉာဏလင်္ကာရ အမည်ရှိသောငါသည်၊ သာသနေ=၌၊ ဝိညူနံ=
 တို့၏၊ ပါဠိယထေသု=ပါဠိအနက်တို့၌၊ ကောသလ္လတ္ထာယ=ငါ၊ နိရုတ္တိ

ဒီပနီနာမ=နိရုတ္တိဒီပနီအမည်ရှိသော ဤကျမ်းသစ်ကို၊ သင်္ခတာ=ပြုစုစီရင်အပ်ပြီ။ ။အယံဒီပနီ=ဤနိရုတ္တိဒီပနီကျမ်းသည်၊ ပဉ္စဆဒ္ဒယရေကမ္ပိ=တစ်ထောင့် နှစ်ရာ့ခြောက်ဆယ်ငါးခုဟူသော၊ သာကေ=မြန်မာသက္ကရာဇ်၌၊ အာသဠမာသကေ=ဝါဆိုလ၌၊ နိဒုက္ခာ=ဆင်းရဲခြင်းမရှိဘဲ၊ နိရုပဒ္ဒဝါ=ဘေးရန်မရှိဘဲ၊ သုနိဋ္ဌိတာ=ကောင်းစွာပြီးစီး၏။ ။တထာ=ထိုအတူသာဓူနံ=တို့၏၊ အမတပ္ပလာ=အမြိုက်နိဗ္ဗာန်အကျိုးရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ=အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကလျာဏသင်္ကပ္ပါ=တို့သည်၊ နိဒုက္ခာ=ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နိရုပဒ္ဒဝါ=ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သီယံ=လျင်မြန်စွာ၊ သိဇ္ဈန္တု=ပြီးစီးစေကုန်သတည်း၊ လောကမ္ပိ=၌၊ ဥဘော=ကုန်သော၊ စန္ဒိမသူရိယာ=တို့သည်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံပါဠိအနက်တို့၌၊ အယံနိရုတ္တိဒီပနီ=သည်လည်းကောင်း၊ ပရမတ္ထေသု=ပရမတ္ထတရားတို့၌၊ သုဘာ=တင့်တယ်စွာသော၊ ပရမတ္ထဒီပနီ=အမည်ရှိသော၊ သာဠိကာ=ထိုသင်္ဂြိုဟ် မဟာဠိကာကြီးသည်လည်းကောင်း၊ ဥဘော=နှစ်ဆောင်သော သင်္ဂြိုဟ်မဟာသည်၊ ယာဝ=အကြင်မျှလောက်၊ သဒ္ဓမ္မော=သာသနာတော်မြတ်သည်၊ တိဌတိ=၏၊ တာဝ=လောက်၊ လောကမ္ပိ=လောက၌၊ ဇောတန္တု=ထွန်းလင်းစေကုန်သတည်း။ ။ဣတိ=ဤတွင်ရှေ့ကား၊ သဗ္ဗကာရေန=အားဖြင့်၊ နိရုတ္တိဒီပနီ=သည်၊ နိဋ္ဌိတာ=ပြီးပြီ။

ဆဆဒ္ဓိရေကမ္ပိ=တစ်ထောင့်နှစ်ရာ့ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ခု ဟူသော၊ သာကေ=မြန်မာသက္ကရာဇ်၌၊ ဇေဋ္ဌမာသကေ=နယုန်လ၌၊ အယံနိဿယော=နိရုတ္တိဒီပနီကျမ်းဆရာသည်ပင်လျှင်စီရင်အပ်သော ဤနိရုတ္တိဒီပနီနံကျဉ်းနိဿယသည်၊ သမတ္ထော=ပြီးပြည့်စုံ၏။

နိရုတ္တိဒီပနီနိဿယနံကျဉ်းပြီး၏။